Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

ខុទ្ទកនិកាយេ

ពុទ្ធវំស-អដ្ឋកថា

គន្ថារម្ភកថា

អនន្តញាណំ ករុណាលយំ លយំ, មលស្ស ពុទ្ធំ សុសមាហិតំ ហិតំ;

នមាមិ ធម្មំ ភវសំវរំ វរំ, គុណាករញ្ចេវ និរង្គណំ គណំ។

បញ្ញាយ សេដ្ឋោ ជិនសាវកានំ, យំ ធម្មសេនាបតិ ធម្មរាជា;

អបុច្ឆិ សត្ថារមបារបារគុំ, និរង្គណំ ញាតិគណស្ស មជ្ឈេ

សុពុទ្ធវំសេនិធ ពុទ្ធវំសោ, វិសុទ្ធវំសេន វិនាយកេន;

ហតាវកាសេន បកាសិតោ យោ, សមាធិវាសេន តថាគតេន។

យាវជ្ជកាលិ អវិនាសយន្តា, បាឡិក្កមញ្ចេវ ច បាឡិយត្ថំ;

កថានុសន្ធិ សុគតស្ស បុត្តា, យថាសុតំយេវ សមាហរិំសុ។

តស្សេវ សម្ពុទ្ធវរន្វយស្ស, សទា ជនានំ សវនាយតស្ស;

បសាទបញ្ញាជននស្ស យស្មា, សំវណ្ណនានុក្កមតោ បវត្តា។

សក្កច្ចសទ្ធម្មរតេន ពុទ្ធសីហេន សីលាទិគុណោទិតេន;

អាយាចិតោហំ សុចិរម្បិ កាលំ, តស្មាស្ស សំវណ្ណនមារភិស្សំ។

សទា ជនានំ កលិនាសនស្ស, ចិរដ្ឋិតត្ថំ ជិនសាសនស្ស;

មមាបិ បុញ្ញោទយវុឌ្ឍិយត្ថំ, បសាទនត្ថញ្ច មហាជនស្ស។

មហាវិហារាគតបាឡិមគ្គសន្និស្សិតា សង្ករទោសហិតា;

សមាសតោយំ បន ពុទ្ធវំសសំវណ្ណនា ហេស្សតិ សារត្ថា។

សោតព្ពរូបំ បន ពុទ្ធវំសកថាយ អញ្ញំ ឥធ នត្ថិ យស្មា;

បសាទនំ ពុទ្ធគុណេ រតានំ, បវាហនំ បាបមហាមលស្ស។

តស្មា ហិ សក្កច្ចសមាភិយុត្តា, វិហាយ វិក្ខេបមនញ្ញចិត្តា;

សំវណ្ណនំ វណ្ណយតោ សុវណ្ណំ, និធាយ កណ្ណំ មធុរំ សុណាថ។

សព្ពម្បិ ហិត្វា បន កិច្ចមញ្ញំ, សក្កច្ច មច្ចេនិធ និច្ចកាលំ;

សោតុំ កថេតុម្បិ ពុធេន យុត្តា, កថា បនាយំ អតិទុល្លភាតិ។

តត្ថ “ពុទ្ធវំសសំវណ្ណនា ហេស្សតិ សារត្ថា”តិ វុត្តត្តា ពុទ្ធវំសោ តាវ វវត្ថបេតព្វោ។ តត្រិទំ វវត្ថានំ – យោ ហេដ្ឋា កប្បសតសហស្សាធិកេសុ ចតូសុ អសង្ខ្យេយ្យេសុ ឧប្បន្នានំ បញ្ចវីសតិយា ពុទ្ធានំ ឧប្បន្នកប្បាទិបរិច្ឆេទវសេន បវេណិវិត្ថារកថា “ពុទ្ធវំសោ នាមា”តិ វេទិតព្វោ។

ស្វាយំ កប្បបរិច្ឆេទោ នាមបរិច្ឆេទោ គោត្តបរិច្ឆេទោ ជាតិបរិច្ឆេទោ នគរបរិច្ឆេទោ បិតុបរិច្ឆេទោ មាតុបរិច្ឆេទោ

ពោធិរុក្ខបរិច្ឆេទោ ធម្មចក្កប្បវត្តនបរិច្ឆេទោ អភិសមយបរិច្ឆេទោ សាវកសន្និបាតបរិច្ឆេទោ អគ្គសាវកបរិច្ឆេទោ ឧបដ្ឋាកបរិច្ឆេទោ អគ្គសាវិកាបរិច្ឆេទោ បរិវារភិក្ខុបរិច្ឆេទោ រំសិបរិច្ឆេទោ សរីរប្បមាណបរិច្ឆេទោ ពោធិសត្តាធិការបរិច្ឆេទោ ព្យាករណបរិច្ឆេទោ ពោធិសត្តបធានបរិច្ឆេទោ អាយុបរិច្ឆេទោ បរិនិព្ពានបរិច្ឆេទោតិ ឥមេហិ បិញ្ញយា អាការេហិ ទ្វាវីសតិយា បរិច្ឆេទេហិ បរិច្ឆិន្ទិត្វា វវត្ថិតោ។

បិញ្ញអតារុញ្ញេហា បន សព្ពហុលចារេរាបត្ថ អារេនតេត្ថា។ សោ អការចារបរិច្ឆេទោ បិសាគត្តយបរិច្ឆេទោ នាដកិត្តិបរិច្ឆេទោ អគ្គមហេសិបរិច្ឆេទោ បុត្តបរិច្ឆេទោ យានបរិច្ឆេទោ អភិនិក្ខមនបរិច្ឆេទោ បធានបរិច្ឆេទោ ឧបដ្ឋាកបរិច្ឆេទោ វិហារបរិច្ឆេទោតិ ឥមេ វវត្ថិតោ ហោតិ។

តំ សព្ពហុលចារេស្មិំ, យថាដ្ឋានេ មយំ បន;

ទស្សយិត្វាន ករិស្សាម, តត្ថ តត្ថ សមាសតោ។

សោ ឯវំ វវត្ថិតោ បន –

កេនាយំ ទេសិតោ កត្ថ, កស្សត្ថាយ ច ទេសិតោ;

កិមត្ថាយ កទា កស្ស, វចនំ កេន ចាភតោ។

សព្ពមេតំ វិធិំ វត្វា, បុព្ពមេវ សមាសតោ;

បច្ឆាហំ ពុទ្ធវំសស្ស, ករិស្សាមត្ថវណ្ណនំ។

តត្ថ កេនាយំ ទេសិតោតិ អយំ ពុទ្ធវំសោ កេន ទេសិតោ? សព្ពធម្មេសុ អប្បដិហតញាណចារេន ទសពលេន ចតុវេសារជ្ជវិសារទេន ធម្មស្សរេន ធម្មរាជេន តថាគតេន សព្ពញ្ញុនា សម្មាសម្ពុទ្ធេន ទេសិតោ។

កត្ថ ទេសិតោតិ? កបិលវត្ថុមហានគរេ និគ្រោធារាមេ មហាវិហារេ បរមរុចិរសស្សិរីកេ ទេវមនុស្សនយននិបាតភូតេ រតនចង្កមេ ចង្កមន្តោ ទេសិតោ។

កស្សត្ថាយ ច ទេសិតោតិ? ទ្វាសីតិយា ញាតិសហស្សានំ អនេកកោដីនញ្ច ទេវមនុស្សានំ អត្ថាយ ទេសិតោ។

កិមត្ថាយ ទេសិតោតិ? ចតុរោឃនិត្ថរណត្ថាយ ទេសិតោ។

កទា ទេសិតោតិ ភគវា ហិ បឋមពោធិយំ វីសតិវស្សានិ អនិពទ្ធវាសោ ហុត្វា យត្ថ យត្ថ ផាសុកំ ហោតិ, តត្ថ តត្ថេវ គន្ត្វា វសិ។ កថំ? បឋមំ វស្សំ ឥសិបតនេ ធម្មចក្កំ (សំ. និ. ៥.១០៨១; មហាវ. ១៣ អាទយោ; បដិ. ម. ២.៣០) បវត្តេត្វា អដ្ឋារស ព្រហ្មកោដិយោ អមតបានំ បាយេត្វា ពារាណសិំ ឧបនិស្សាយ ឥសិបតនេ មិគទាយេ វសិ។ ទុតិយំ វស្សំ រាជគហំ ឧបនិស្សាយ វេឡុវនេ មហាវិហារេ។ តតិយចតុត្ថានិបិ តត្ថេវ។ បញ្ចមំ វេសាលិំ ឧបនិស្សាយ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។ ឆដ្ឋំ មកុលបព្ពតេ។ សត្តមំ តាវតិំសភវនេ។ អដ្ឋមំ ភគ្គេសុ សុំសុមារគិរិំ ឧបនិស្សាយ ភេសកឡាវនេ។ នវមំ កោសម្ពិយំ។ ទសមំ បាលិលេយ្យកវនសណ្ឌេ។ ឯកាទសមំ នាឡាយំ ព្រាហ្មណគាមេ។ ទ្វាទសមំ វេរញ្ជាយំ។ តេរសមំ ចាលិយបព្ពតេ។ ចុទ្ទសមំ ជេតវនមហាវិហារេ។ បន្នរសមំ កបិលវត្ថុមហាវិហារេ។ សោឡសមំ អាឡវកំ ទមេត្វា ចតុរាសីតិបាណសហស្សានិ អមតបានំ បាយេត្វា អាឡវិយំ។ សត្តរសមំ រាជគហេយេវ។ អដ្ឋារសមំ ចាលិយបព្ពតេយេវ។ តថា ឯកូនវីសតិមំ។ វីសតិមំ បន វស្សំ រាជគហេយេវ វសិ។ តេន វុត្តំ – “ភគវា ហិ បឋមពោធិយំ វីសតិវស្សានិ អនិពទ្ធវាសោ ហុត្វា យត្ថ យត្ថ ផាសុកំ ហោតិ, តត្ថ តត្ថេវ គន្ត្វា វសី”តិ។ តតោ បដ្ឋាយ បន សាវត្ថិំយេវ ឧបនិស្សាយ ជេតវនមហាវិហារេ ច បុព្ពារាមេ ច ធុវបរិភោគេន វសិ។

យទា បន សត្ថា ពុទ្ធោ ហុត្វា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ បឋមំ វស្សំ វសិត្វា ឧរុវេលំ គន្ត្វា តត្ថ តយោ មាសេ វសន្តោ តេភាតិកជដិលេ ទមេត្វា ភិក្ខុសហស្សបរិវារោ ផុស្សមាសបុណ្ណមាយំ រាជគហំ គន្ត្វា ទ្វេ មាសេ តត្ថេវ វសិ, តទា ពារាណសិតោ និក្ខន្តស្ស បនស្ស បញ្ច មាសា ជាតា។ សកលោ ហេមន្តោ អតិក្កន្តោ។ ឧទាយិត្ថេរស្ស អាគតទិវសតោ សត្តដ្ឋទិវសា វីតិវត្តា។ សោ បន ផគ្គុណីបុណ្ណមាសិយំ ចិន្តេសិ – “អតិក្កន្តោ ហេមន្តោ, វសន្តកាលោ អនុប្បត្តោ, សមយោ តថាគតស្ស កបិលបុរំ គន្តុ”ន្តិ។ សោ ឯវំ ចិន្តេត្វា កុលនគរគមនត្ថាយ សដ្ឋិមត្តាហិ គាថាហិ គមនវណ្ណំ វណ្ណេសិ។ អថ សត្ថា តស្ស វចនំ សុត្វា ញាតិសង្គហំ កាតុកាមោ ហុត្វា អង្គមគធវាសីនំ កុលបុត្តានំ ទសហិ សហស្សេហិ កបិលវត្ថុវាសីនំ ទសហិ សហស្សេហីតិ សព្ពេហេវ វីសតិយា ខីណាសវសហស្សេហិ បរិវុតោ រាជគហតោ និក្ខមិត្វា ទិវសេ ទិវសេ យោជនំ គច្ឆន្តោ រាជគហតោ សដ្ឋិយោជនំ កបិលវត្ថុបុរំ ទ្វីហិ មាសេហិ សម្បាបុណិត្វា តត្ថ ញាតីនំ វន្ទាបនត្ថំ យមកបាដិហារិយំ អកាសិ។ តទាយំ ពុទ្ធវំសោ ទេសិតោ។

កស្ស វចនន្តិ? សាវកបច្ចេកពុទ្ធានំ អសាធារណំ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សេវ វចនំ។

កេនាភតោតិ? អាចរិយបរម្បរាយ អាភតោ។ អយញ្ហិ សារិបុត្តត្ថេរោ ភទ្ទជិ តិស្សោ កោសិយបុត្តោ សិគ្គវោ មោគ្គលិបុត្តោ សុទត្តោ ធម្មិយោ ទាសកោ សោណកោ រេវតោតិ ឯវមាទីហិ យាវ តតិយសង្គីតិកាលា អាភតោ, តតោ ឧទ្ធម្បិ តេសំយេវ សិស្សានុសិស្សេហីតិ ឯវំ តាវ អាចរិយបរម្បរាយ យាវជ្ជកាលា អាភតោតិ វេទិតព្ពោ។

ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ –

“ᨠᩮᨶᩣᨿᩴ ᨴᩮᩈᩥᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨳ, ᨠᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧ ᨴᩮᩈᩥᨲᩮᩣ;

ᨠᩥᨾᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨴᩣ ᨠᩔ, ᩅᨧᨶᩴ ᨠᩮᨶ ᨧᩣᨽᨲᩮᩣ”ᨲᩥ –

ᩋᨿᩴ ᨣᩣᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ

ᨻᩣᩉᩥᩁᨶᩥᨴᩣᨶᩴ

ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨽᨲᩔ ᨸᨶᩔ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣ ᨸᨶᩣᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨶᩥᨴᩣᨶᩣᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩣ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᨧ ᨲᩴ ᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨴᩣᨣᨾᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩣᨶᩥ ᨶᩥᨴᩣᨶᩣᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᩥᩔᩣᨾ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨲᩣᩅ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩥᨴᩣᨶᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩦᨸᨶᩣ – ᨴᩦᨸᨦ᩠ᨠᩁᨴᩈᨻᩃᩔ ᨸᩣᨴᨾᩪᩃᩮ ᨠᨲᩣᨽᩥᨶᩦᩉᩣᩁᩔ ᨾᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨿᩣᩅ ᩅᩮᩔᨶ᩠ᨲᩁᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩈᩥᨲᨽᩅᨶᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨳᩣ ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᩩᩈᩥᨲᨽᩅᨶᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᨻᩮᩣᨵᩥᨾᨱ᩠ᨯᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨳᩣ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ᪨ “ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ ᩋᨶᩣᨳᨸᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ”ᨲᩥ ᨧ, “ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩮ ᨠᩃᨶ᩠ᨴᨠᨶᩥᩅᩣᨸᩮ”ᨲᩥ ᨧ, “ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨾᩉᩣᩅᨶᩮ ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩈᩣᩃᩣᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩣᨻᩮᩣᨵᩥᨾᨱ᩠ᨯᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨾᨬ᩠ᨧᩣ ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨽᨣᩅᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩣᩈᩥ, ᨲᩴ ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᩮᨶ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᩪᩁᩣᩅᩥᨴᩪᩁᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᨶᩥᨴᩣᨶᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨻᩣᩉᩥᩁᨶᩥᨴᩣᨶᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᨶᩥᨴᩣᨶᩴ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១. ទពភចក្កួយភពល្ហចល្ហភា

ព្ហគាភិ បភ –

១.

“ព្រាហ្មា ច លេមិកាធិបតី សហម្បតី, កពឡ្ហលី អភធិចរំ អយាចធ;

សត្តីធ សត្តាប្បទេក្លខាតិកា, ទេសេហិ ធម្មំ អនុកម្បិមំ បជ”ត្តិ៍ –

អាទិភយប្បចត្តស្ស អត្ថត្តទភិគាភស្ស អត្តចល្ហភា ហោតិ៍

១ត្តុ “១កំ សមយំ ភកចា ទាខកេហ ចិហទតិ ចេឡ្ហចេភ ពលត្ត្ពតិចារេប”តិអាទិសុត្តត្តេសុ ចិយ – “១កំ សមយំ ភកចា សក្កេសុ ចិហទតិ ពបិលចត្ថុស្មិំ តិគ្រោធារាមេ៍ អធ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ យេភ ភកចា តេនុបសង្កមិ; ក្ឡបសង្កមិត្វា ភកចត្តំ ព្ហក្ខចំសំ អបុច្ឆិ”តិ ១ចមាទិភា ភយេភ តិគាភំ អចត្វា ពស្មា “ព្រាហ្មា ច លេមិកាធិបតី សហម្បតី, កពឡ្ហលី អភធិចរំ អយាចធា”តិអាទិភា ភយេភ តិគាភំ ចុត្តត្តិ? ចុច្ចតេ – ភកចតោ សត្ថាធម្មទេសភាពារណាក្ខតាយ ព្រាហ្មុនា ធម្មទេសភាយាចភាយ សត្ត្រស្សភត្តំ ចុត្តត្តិ៍

“ពគាយំ ធម្មទេសភត្តំ, អត្ថិត្វា ព្រាហ្មុភា ខិតេភា;

ពគា ពត្តំ ច ពេភាយំ, ពាធា ហិ សម្ពិទិតា”តិ៍

ចុច្ចតេ – ព្ហក្ខក្ខតស្ស បភ ភកចតោ អង្គេយ សត្តាហេ សត្តា ធម្មទេសភត្តាយ ព្រាហ្មុភា អត្ថិត្វា អាយាចិតោ៍ តត្រាយំ អនុបុព្ពិកធា – យហាបុរិសោ កិរ ពតាភិតិហារោ យហាភិតិក្លួយភធិចរេស ចិចេបពេខតីក្ខួសយភាសភចេខិកា ភាខកិត្តិយោ ខិស្វា អតីច សំចិក្កហគេយា បទេខពេគសាចត្តិ៍ លត្តិ អាយត្តត្តា – “អរិភទចទយត្តុកំ ពល្ហកំ ភាយ តុទក្ខចទយាហទា”តិ ពល្ហកំ អាហទាបេត្វា លត្តុសហាយោ ចទតុទក្ខយាទុឃ្យាភពទក្ខាតេទ អធិចត្តាយ ខេចតាយ ភពទក្ខាតេទ ចិចេខ ភពទតោ តិក្លួមិត្វា តីលិ ទឡ្ហាភិ តោភ ទត្តាចសេសេភ អតិក្កមិត្វា អតោមសេត្តា អតោមាយាយ ភាយ ភឌិយា តីទេទ ធត្វា លត្តុយេចយាហ – “លត្តុ, ត្វំ យម ព្ហមាភិ អតេត្តាហិ អសាធារណាភិ អាភទណាភិ ពល្ហកញ្ហា ចទតុទក្ខយាគាយ ពបិលបុរំ ពច្ឆាហី”តិ លត្តុ ចិស្សជ្ជេត្វា អសិតោរពតិលុប្បលសជិសេភាសិភា សតេកសយក្សុជំ លិត្តិត្វា អាពាសេ ក្លួបិត្វា ខេចគត្តិយំ បត្តចីចរំ ពហេត្វា សឃយេច បត្តខិត្វា អនុបុត្តោត ចារិកំ ចទមាតោ

អតិលពលសម្ពុត្តាតានង្គកដ្ឋំ អសង្គំ កង្គំ តតិ៎ ក្តុត្តារិត្វា យលិកលាទំសិដាលចិរេខ្លាតិតរាឌកហំ រាឌកហំ តាយ តកាទំ បចិសិត្វា តត្វ

ព្ពាស្សរិឃយឥយត្តំ ឌតំ បរិហារេសេត្តា ចិយ ច ក្តុត្តាតេចសស្ស ឌតស្ស លខ្ចុប្យាគឃយាតោ ចិយ ច ចឃពត្តិហិ តាកាេឌតហឥឃាតិ អត្តតិ

ពាត្តុត្តា ចិយ ច ក្តតិ៎សចរយហាបុរិសលក្ខលាចិរាឌិតាឃ រុបសិរិឃា សត្ពាឌតតឃតាតិ ចិលុយ្យយាតោ ចិយ ច រុបឹបិកេសព្ចានោរា

បុព្ពាសព្ចាេឃា ចិយ ច បត្ពាតេតា ចិយ ច កយតេតត តិស្សេង្គា សត្តិត្រ្កឹេឃា សត្តុយាតេឃា ឃុកយត្តំ រេបក្លុយាតោ រាឌកហំ បិណ្ឌាឃ ចរិត្វា

ឃាបតយត្តំ កត្តំ កេហត្វា តកាេតា តិក្ខយិត្វា បណ្ឌចបត្ពាតបេស្ស លាឃ្ងកាសយ្យេត្ត សុចិក្សុយិការេក បរេយរេយលឹេឃ បចិចិេត្ត ឌ្លកាេស

តិសឹឌិត្វា បដិសន្លាតពាលេត យិស្សកាកត្តំ បរិក្សុព្ចិត្វា បណ្ឌចកិរាត្សារេត ពិម្ពិសារេត យកឈយហារាេឌត យហាបុរិសស្ស សត្តិកំ កត្វា

តាយកោត្តំ បុឆ្ចិត្វា តេត បយុឌិតហឥឃេត “យយ រេជ្ជកាក៌ កណ្យាហឹ”តិ រេជ្ជត តិយត្តិឃយាតោ – “អល៌, យហារាឌ, ត យឃ្យារេជ្ជតេត្វ អហំ

រជ្ជំ បហាឃ លេិកហិតត្វាឃ បឈាតយត្សយុព្ចិត្វា លេិកេពា ចិចដច្ឆេឥា ពុទ្ធេ កចិស្សាយឹតិ តិក្ខតេត្តា”តិ ចត្វា តេត ច “ពុទ្ធេ ហុត្វា

សត្ពាបឃយំ យយ ចិឌិតំ ឌ្លសេរឃ្យាឆា”តិ ចុេត្តា ‘សាធុ’តិ តស្ស បដិព្ចាំ កត្វា អាឡារអារេឡា ក្តកាព្ចា ក្តបសគ្គយិត្វា តេសំ ឈយុឥេសតាឃ សាទំ

អចិត្តុតេត្តា តតោ បក្កយិត្វា ក្ត្សុចេលិឃំ លខ្ពាស្សាតិ ត្សក្កាកាទិកំ ពារោតេត្តាបិ អយតំ អឈិកត្តុំ អសេក្កាតេត្តា ឌ្លព្ជអាទិកាហារបដិសេចតេត

សរិរំ សត្តុបេស្សិ៍

តឥា បត ក្ត្សុចេលិឃំ សេតាតិកេយ សេតាតិកយកក្ទុមិ្ពកស្ស ឈិតា សុឌាតា តាយ ឥារិកា ចឃប្បត្តា ខ្ពកសិ៍ តិេក្រាឈរុក្ខេ បត្វតយកាសិ –

“សចាហំ សយឌាតិកំ កុលឈរំ កត្វា បឈយកព្ពេ បុត្តំ លកិស្សាយិ, ពាលិកម្មំ ករិស្សាយី”តិ៍ តស្សា សា បត្វតា សយិទ្ធិ សា

ចេសាខបុណ្ណយឌិចេស “អជ្ជ ពាលិកម្មំ ករិស្សាយី”តិ បាតោច បាយាសំ អតាឃាសំ បរេយឈរុទំ សយ្យដិបាទេឥសិ៍ ពោធិសត្តាបិ តឥតេហច

កាតសរិរបដិឌគ្គតោ កិក្ខាចារកាលំ អាកយឃយាតោ បាតោច កត្វា តសិ៍ តិេក្រាឈរុក្ខមូលេ តិសិឌិ៍ អថ ខោ បុណ្ណា តាយ ឥាសិ តស្សា

ឈាតិ រុក្ខមូលេសាឈតត្វាឃ កតា ពោធិសត្តំ បាចិតលេិកឈាតុំ ឌ្លលេិកឃយាតំ តិសិត្វំ

សព្ជាប្យកាត្សុព្ចិតចរកតកក៏រិសិលរេសឌិសសិររេសាត់ តិយិរតិកាតិឈាតកាទំ កយលចតចិកាសតកាទំ ឈតចិចរយុបកតំ ឌិចសការយិច

តរុចរយុបកតំ យុតិឌិចសការយត្តស៍ សរិរតោ ចស្ស តិក្ខត្តាហិ បកាហិ សកលព្ចា តំ រុក្ខំ សុចណ្ណចណ្ណំ ឌិស្វា តស្សា ខ្ពតឥេហាសិ – “អជ្ជ

អយ្យាកំ ឥេចតា រុក្ខតោ ឌ្លរុឃ្យាសហេត្វេតច ពាលិ បដិក្កហេតុកាយា ហុត្វា តិសិត្តា”តិ៍ សា ចេពេត កត្វា សុឌាតាឃ ខ្ពតយត្វំ

អារោចេសិ៍

តតោ សុឌាតា សព្ពាតសឆ្កា ហុត្វា សព្ពាលង្ការេត អលង្ករិត្វា សតសហស្សក្ឈុតិកំ សុចណ្ណបាតិ៍ បរេយឈរុស្ស យឈុបាឃាសស្ស បូរេត្វា

អបរាឃ សុចណ្ណបាតិឃា បិឥហិត្វា សិសេតាឥាឃ តិេក្រាឈរុក្ខាកិយុខឹ អកយាសិ៍ សា កច្ឆុត្តិ រុរេតាច តំ ពោធិសត្តំ រុក្ខឥេចតាយិច សកលំ

តំ រុក្ខំ សរិរប្យកាឃ សុចណ្ណចណ្ណំ កត្វា បុព្ពាសព្ចាឃយិច រុបចត្តំ តិសិត្តំ ឌិស្វា បីតិសោយតស្សឌាតា សុឌាតា “រុក្ខឥេចតា”តិ សព្ពាឃ

ឌិដ្ឋដ្ឋាតតោ បដ្ឋាឃ ឌ្លតតោតតា កត្វា សិសតោ តំ សុចណ្ណបាតិ៍ ឌ្លតារេត្វា យហាសត្តស្ស ហត្វេ ឋបេត្វា បព្ចាបតិដ្ឋិតោត ចត្តិត្វា –

“ឃថា យយ យតោរថោ តិប្ឃត្តោ, ខ្ពចំ តុយ្ហាកម្បិ តិប្បជ្ជតុ”តិ ចត្វា បក្កាយិ៍

អថ ខោ ពោធិសត្តាបិ សុចណ្ណបាតិ៍ កេហត្វា តេរព្ចរាឃ តឌិឃា តិរំ កត្វា សុប្បតិដ្ឋិតស្ស តាយ តិត្ថស្ស តិរេ សុចណ្ណបាតិ៍ ឋបេត្វា

ន្ហត្វា បច្ចុត្តរិត្វា ឯកូនបណ្ណាសបិណ្ឌេ ករោន្តោ តំ បាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា – “សចាហំ អជ្ជ ពុទ្ធោ ភវិស្សាមិ, អយំ សុវណ្ណបាតិ បដិសោតំ គច្ឆតូ”តិ ខិបិ។ សា បាតិ បដិសោតំ គន្ត្វា កាឡស្ស នាគរាជស្ស ភវនំ បវិសិត្វា តិណ្ណំ ពុទ្ធានំ ថាលកានិ ឧក្ខិបិត្វា តេសំ ហេដ្ឋា អដ្ឋាសិ។

មហាសត្តោ តត្ថេវ វនសណ្ឌេ ទិវាវិហារំ វីតិនាមេត្វា សាយណ្ហសមយេ សោត្ថិយេន នាម តិណហារកេន មហាបុរិសស្ស អាការំ ញត្វា ទិន្នា អដ្ឋ តិណមុដ្ឋិយោ គហេត្វា ពោធិមណ្ឌមារុយ្ហទក្ខិណទិសាភាគេ អដ្ឋាសិ។ សោ បន បទេសោ បទុមិនិបត្តេ ឧទកពិន្ទុ វិយ អកម្បិត្ថ។ មហាបុរិសោ – “អយំ បទេសោ មម គុណំ ធារេតុំ អសមត្ថោ”តិ បច្ឆិមទិសាភាគមគមាសិ។ សោបិ តថេវ កម្បិត្ថ។ បុន ឧត្តរទិសាភាគមគមាសិ។ សោបិ តថេវ កម្បិត្ថ។ បុន បុរត្ថិមទិសាភាគមគមាសិ។ តត្ថ បល្លង្កប្បមាណដ្ឋានំ និច្ចលំ អហោសិ។ មហាបុរិសោ – “ឥទំ ឋានំ កិលេសបញ្ជរវិទ្ធំសនដ្ឋាន”ន្តិ សន្និដ្ឋានំ កត្វា តានិ តិណានិ អគ្គេ គហេត្វា ចាលេសិ។ តានិ តូលិកគ្គេន បរិច្ឆិន្នានិ វិយ អហេសុំ។ ពោធិសត្តោ – “ពោធិំ អបត្វាវ ឥមំ បល្លង្កំ ន ភិន្ទិស្សាមី”តិ ចតុរង្គវីរិយំ អធិដ្ឋហិត្វា បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ពោធិក្ខន្ធំ បិដ្ឋិតោ កត្វា បុរត្ថាភិមុខោ និសីទិ។

តង្ខណញ្ញេវ សព្ពលោកាភិហារោ មារោ ពាហុសហស្សំ មាបេត្វា ទិយឌ្ឍយោជនសតិកំ ហិមគិរិសិខរសទិសំ គិរិមេខលំ នាម អរិវរវារណំ វរវារណំ អភិរុយ្ហ នវយោជនិកេន ធនុអសិផរសុសរសត្តិសពលេនានិពាហលេន មារពលេន សម្បរិវុតោ សមន្តា បព្ពតោ វិយ អជ្ឈោត្ថរន្តោ មហាសបត្តំ វិយ មហាសត្តំ សមុបាគមិ។ មហាបុរិសោ សូរិយេ ធរន្តេយេវ អតិតុមុលំ មារពលំ វិធមិត្វា វិកសិតជយសុមនកុសុមសទិសស្ស ចីវរស្ស ឧបរិ បតមានេហិ រត្តបវាឡង្កុរសទិសរុចិរេហិ ពោធិរុក្ខង្កុរេហិ បីតិយា វិយ បូជិយមានោ ឯវ បឋមយាមេ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណំ លភិត្វា មជ្ឈិមយាមេ ទិព្ពចក្ខុញាណំ វិសោធេត្វា បច្ឆិមយាមេ បដិច្ចសមុប្បាទេ ញាណំ ឱតារេត្វា វដ្ដវិវដ្ដំ សម្មសន្តោ អរុណោទយេ ពុទ្ធោ ហុត្វា –

“អនេកជាតិសំសារំ, សន្ធាវិស្សំ អនិព្ពិសំ;

គហការំ គវេសន្តោ, ទុក្ខា ជាតិ បុនប្បុនំ។

“គហការក ទិដ្ឋោសិ, បុន គេហំ ន កាហសិ;

សព្ពា តេ ផាសុកា ភគ្គា, គហកូដំ វិសង្ខតំ;

វិសង្ខារគតំ ចិត្តំ, តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា”តិ។ (ធ॰ ប॰ ១៥៣-១៥៤) –

ឥមំ ឋានំ ឋានេត្វា សត្តាហំ វិមុត្តិសុខបដិសំវេទនេន វីតិនាមេត្វា អដ្ឋមេ ទិវសេ សមាបត្តិតោ វុដ្ឋាយ ទេវតានំ កង្ខំ ញត្វា តាសំ កង្ខាវិធមនត្ថំ អាកាសេ ឧប្បតិត្វា យមកបាដិហារិយំ ទស្សេត្វា តាសំ កង្ខំ វិធមិត្វា បល្លង្កតោ ឦសកំ បាចីននិស្សិតេ ឧត្តរទិសាភាគេ ឋត្វា – "ឥមស្មិំ វត មេ បល្លង្កេ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ បដិវិទ្ធ"ន្តិ ចត្តារិ អសង្ខេយ្យានិ កប្បសតសហស្សញ្ច បូរិតានំ បារមីនំ ផលាធិគមដ្ឋានំ បល្លង្កញ្ច ពោធិរុក្ខញ្ច អនិមិសេហិ អក្ខីហិ ឱលោកយមានោ សត្តាហំ វីតិនាមេសិ, តំ ឋានំ អនិមិសចេតិយំ នាម ជាតំ។

អថ បល្លង្កស្ស ច ឋិតដ្ឋានស្ស ច អន្តរេ បុរត្ថិមបច្ឆិមតោ អាយតេ រតនចង្កមេ ចង្កមន្តោ សត្តាហំ វីតិនាមេសិ, តំ ឋានំ រតនចង្កមចេតិយំ នាម ជាតំ។ តតោ បច្ឆិមទិសាភាគេ ទេវតា រតនឃរំ នាម មាបេសុំ, តត្ថ បល្លង្កេន និសីទិត្វា អភិធម្មបិដកំ វិសេសតោ ចេត្ថ អនន្តនយសមន្តបដ្ឋានំ វិចិនន្តោ សត្តាហំ វីតិនាមេសិ។ តំ ឋានំ រតនឃរចេតិយំ នាម ជាតំ។ ឯវំ ពោធិសមីបេយេវ ចត្តារិ សត្តាហានិ វីតិនាមេត្វា បញ្ចមេ សត្តាហេ ពោធិរុក្ខមូលា យេន អជបាលនិគ្រោធោ តេនុបសង្កមិ; តត្រាបិ ធម្មំ វិចិនន្តោយេវ វិមុត្តិសុខញ្ច បដិសំវេទេន្តោ អជបាលនិគ្រោធេ សត្តាហំ វីតិនាមេសិ។

ឯវំ អបរំ សត្តាហំ មុចលិន្ទេ និសីទិ។ តស្ស និសិន្នមត្តស្សេវ សកលចក្កវាឡគព្ភំ បូរេន្តោ មហាអកាលមេឃោ ឧទបាទិ។ តស្មិំ បន ឧប្បន្នេ មុចលិន្ទោ នាគរាជា ចិន្តេសិ – "អយំ មហាមេឃោ សត្ថុ មយ្ហំ ភវនំ បវិដ្ឋមត្តេ ឧប្បន្នោ វាសាគារមស្ស លទ្ធុំ វដ្ដតី"តិ។ សោ សត្តរតនមយំ ទេវវិមានសទិសំ និម្មិនិតុំ សមត្ថោបិ ឯវំ កតេ – "ន មយ្ហំ មហប្ផលំ ភវិស្សតិ, ទសពលស្ស កាយវេយ្យាវច្ចំ ករិស្សាមី"តិ អតិមហន្តំ អត្តភាវំ កត្វា សត្ថារំ សត្តក្ខត្តុំ ភោគេហិ បរិក្ខិបិត្វា ឧបរិ មហន្តំ ផណំ កត្វា អដ្ឋាសិ។ អថ ភគវា បរិក្ខេបស្ស អន្តោ មហតិ ឱកាសេ សត្តរតនមយេ បញ្ញត្តបល្លង្កេ ឧបរិ វិតិក្កន្តវិវិធសុរភិកុសុមទាមវិតានេ វិវិធសុរភិគន្ធវាសិតេ គន្ធកុដិយំ វិហរន្តោ វិយ វិហាសិ។ ឯវំ ភគវា តំ សត្តាហំ តត្ថ វីតិនាមេត្វា តតោ អបរំ សត្តាហំ រាជាយតនេ និសីទិ។ តត្រាបិ វិមុត្តិសុខបដិសំវេទនេនេវ។ ឯត្តាវតា សត្តសត្តាហានិ បរិបុណ្ណានិ អហេសុំ។ ឯត្ថន្តរេ ភគវា ឈានសុខេន ផលសុខេន ច វីតិនាមេសិ។

អថស្ស សត្តសត្តាហាតិក្កមេ – "មុខំ ធោវិស្សាមី"តិ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិ។ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ អគទហរីតកំ អាហរិត្វា អទាសិ។ អថស្ស សក្កោ នាគលតាទន្តកដ្ឋញ្ច មុខធោវនឧទកញ្ច អទាសិ។ តតោ ភគវា ទន្តកដ្ឋំ ខាទិត្វា អនោតត្តទហោទកេន មុខំ ធោវិត្វា រាជាយតនមូលេ និសីទិ។ តស្មិំ សមយេ ចតូហិ លោកបាលេហិ ឧបនីតេ បច្ចគ្ឃសេលមយេ បត្តេ តបុស្សភល្លិកានំ វាណិជានំ មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ច បដិគ្គហេត្វា បរិភុញ្ជិត្វា បច្ចាគន្ត្វា អជបាលនិគ្រោធរុក្ខមូលេ និសីទិ។ អថស្ស តត្ថ និសិន្នមត្តស្សេវ អត្តនា អធិគតស្ស ធម្មស្ស គម្ភីរភាវំ បច្ចវេក្ខន្តស្ស សព្ពពុទ្ធានំ អាចិណ្ណោ – "អធិគតោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ គម្ភីរោ ទុទ្ទសោ ទុរនុពោធោ សន្តោ បណីតោ អតក្កាវចរោ និបុណោ បណ្ឌិតវេទនីយោ"តិ (ម. និ. ១.២៨១; សំ. និ. ១.១៧២; មហាវ. ៨) បរេសំ ធម្មំ អទេសេតុកាមតាការប្បត្តោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ។

អថ ព្រហ្មា សហម្បតិ ទសពលស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ – "នស្សតិ វត, ភោ, លោកោ, វិនស្សតិ វត, ភោ, លោកោ"តិ

(សំ. និ. ១.១៧២; ម. និ. ១.២៨១; មហាវ. ៨) វាចំ និដ្ឋាបេត្វា ទសសហស្សចក្កវាឡព្រហ្មគណបរិវុតោ សក្កសុយាមសន្តុសិតបរនិម្មិតវសវត្តីហិ អនុគតោ អាគន្ត្វា ភគវតោ បុរតោ បាតុរហោសិ. សោ អត្តនោ បតិដ្ឋានត្ថាយ បឋវិំ និម្មិនិត្វា ទក្ខិណំ ជាណុមណ្ឌលំ បឋវិយំ និហន្ត្វា ជលជាមលវិកចកមលមកុលសទិសំ ទសនខសមោធានសមុជ្ជលមញ្ជលិំ សិរស្មិំ កត្វា –
“ទេសេតុ, ភន្តេ , ភគវា ធម្មំ, ទេសេតុ សុគតោ ធម្មំ, សន្តិ សត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា, អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ, ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស អញ្ញាតារោ”តិ (សំ. និ. ១.១៧២; មហាវ. ៨) –

“បាតុរហោសិ មគធេសុ បុព្វេ, ធម្មោ អសុទ្ធោ សមលេហិ ចិន្តិតោ;

អបាបុរេតំ អមតស្ស ទ្វារំ, សុណន្តុ ធម្មំ វិមលេនានុពុទ្ធំ.

“សេលេ យថា បព្វតមុទ្ធនិដ្ឋិតោ, យថាបិ បស្សេ ជនតំ សមន្តតោ;

តថូបមំ ធម្មមយំ សុមេធ, បាសាទមារុយ្ហ សមន្តចក្ខុ;

សោកាវតិណ្ណំ ជនតមបេតសោកោ, អវេក្ខស្សុ ជាតិជរាភិភូតំ.

“ឧដ្ឋេហិ វីរ វិជិតសង្គាម, សត្ថវាហ អណណ វិចរ លោកេ;

ទេសស្សុ ភគវា ធម្មំ, អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តី”តិ. (ម. និ. ១.២៨១; សំ. និ. ១.១៧២; មហាវ. ៨) –

“ននុ តុម្ហេហិ ‘ពុទ្ធោ ពោធេយ្យំ តិណ្ណោ តារេយ្យំ មុត្តោ មោចេយ្យ’”ន្តិ –

“កិំ មេ អញ្ញាតវេសេន, ធម្មំ សច្ឆិកតេនិធ;

សព្ពញ្ញុតំ បាបុណិត្វា, តារយិស្សំ សទេវក”ន្តិ. (ពុ. វំ. ២.៥៦) –

បត្ថំ កត្វា បារមិយោ បូរេត្វា សព្ពញ្ញុភាវំ បត្តោតិ ច, “តុម្ហេហិ ធម្មេ អទេសិយមានេ កោ ហិ នាម អញ្ញោ ធម្មំ ទេសេស្សតិ, កិមញ្ញា លោកស្ស សរណំ តាណំ លេណំ បរាយន”ន្តិ ច ឯវមាទីហិ អនេកេហិ នយេហិ ភគវន្តំ ធម្មទេសនត្ថំ អយាចិ. តេន វុត្តំ – “ពុទ្ធភូតស្ស បន ភគវតោ អដ្ឋមេ សត្តាហេ សត្ថា ធម្មទេសនត្ថាយ ព្រហ្មុនា អាយាចិតោ”តិ.

ឰងាតិ “ពងា ពត្ថ ច ខេពតាយំ, ពាថា ហិ សមុដ្ឋិតា”តិ ឰខេមសំ បញ្ញាតំ ចិឃ្សជ្ជតាឃ ឰពាខេសា អត្ថុប្បខេត្តា៑ តត្ថ ពងា ចុត្តាតិ?
បឆមយហាសង្កីតិកាខេល ចុត្តា៑ បឆមយហាសង្កីតិ តាខេមសា សង្កីតិក្ខខេន្ធ (ចុឡ្វអច៑ ៣៩លិ) ចុត្តតខេឃខេតច ខេចឌិតព្វា៑ ពត្ថ ខេពត ចុត្តាតិ?
កពចតិ ពិរ បរិតិព្វុខេត រាឌពហតពខេរ ខេចភារបត្តាតបខេឃ្ស សត្តបណ្ណិក្ខុហាទ្វាខេរ ចិឌិតសព្វាសត្ថា អឌាតសត្ថា យពឆមហារាខេឌត
ឆមូសក្កាឃតត្តំ ពារិខេត បរិបុណ្ណចត្ថុមណ្ឌលសង្គាខេស ឥដ្ឋព្វាសារខេមណ្ឌេ មណ្ឌេប ឆមូាសតពខេតតាឃម្មុតា អាតត្ថុខេត្វខេន “ព្រហ្មា ច
ខេលោពាធិបតី”តិ អឃំ ពាថា ចុត្តាតិ ខេចឌិតព្វា៑ អឃខេមត្ថ ពាថាសម្ពន្ធោ៑

ឧត្តាចតា –

“ពងាយំ ឆមូខេឌសតត្តំ, អត្ថិខេឌ្ជា ព្រហ្មុតា ឌិខេតា;

ពងា ពត្ថ ច ខេពតាយំ, ពាថា ហិ សមុដ្ឋិតា”តិ៑ –

អឃម្បិ ពាថា ចុត្តត្តា ខេហាតិ៑ ឧចំ ឰមិតា សម្ពន្ធេន ចុត្តាឃ បតឃ្សា អត្ថាតបឆចណ្ណំ ពរិឃ្សាម៑

តត្ថ ព្រហ្មាតិ ព្រូហិខេតា ខេតហិ ខេតហិ ក្ខុណចិខេសខេសហីតិ ព្រហ្មា៑ អឃំ បត ព្រហ្ម-សខ្ទោ យហាព្រហ្មព្រាហ្មណតថាពតយាតាបិតុខេសដ្ឋាឌីសុ
ឌិឃ្សតិ៑ តថា ហិ “ទ្វិសហឃ្សោ ព្រហ្មា”តិអាឌីសុ (ម៑ តិ៑ ១៑៤២៤) យហាព្រហ្មាតិ អធិខេប្បខេតា៑

“តខេយាតុឌោ ចុខេទ្ធា សមត្តចក្ខុ, ខេលោពត្តក្ខុ សព្វភចាតិចខេត្តា;

អតាសខេចា សព្វទុក្ខប្បហីខេនា, សច្ចវ្ហឃា ព្រខេហ្ម ឧបាសិខេតា ខេម”តិ៑ (ឃុ៑ តិ៑ ១១៣៥) –

ឧត្ថ ព្រាហ្មខេណា៑ “ព្រហ្មាតិ ខេតា, ភិក្ខុខេច, តថាពតឃ្សតំ អធិចខេត”ន្តិ ឧត្ថ តថាពខេតា៑ “ព្រហ្មាតិ យាតាបិតខេរា បុព្វាចរិឃាតិ
ចុច្ចខេរ”តិ (អ៑ តិ៑ ១៑១៤; ៣៑៤១; ឰតិចុ៑ ១០៤; ឌា៑ ១៑១០៑៨ប័៨) ឧត្ថ យាតាបិតខេរា៑ “ព្រហ្មចក្កំ បចខេត្តតី”តិ (ម៑ តិ៑ ៨៑៨៣ប័; សំ៑ តិ៑
១៑១៤; អ៑ តិ៑ ៣៑ប័; ៥៑៨១; បដិ៑ ម៑ ១៑៣៣) ឧត្ថ ខេសដ្ឋោ អធិខេប្បខេតា៑ ឰធ បត បឆមជ្ឈាតំ បណីតំ ភាខេចត្វា បឆមជ្ឈាតភូមិយំ តិព្វុខេត្តា
ពប្បាយុខេកា យហាព្រហ្មា អធិខេប្បខេតា (ម៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ៨៑១)៑ ច-សខ្ទោ សម្បិណ្ឌតខេត្ថ, ព្រហ្មា ច អខេញ្ញា ច ឌសសុ ចក្កចាឡ្វអសហឃ្សេសុ
ព្រហ្មាខេនា ចាតិ អខេត្ថ, បឆម្ពុខេណាមខេត្តា ចា៑ ខេលោពាធិបតីតិ ឧត្ថ ខេលោខេពាតិ សត្តាខេលោខេពា សត្តខេលោខេពា ឰពាសខេលោខេពាតិ តខេឃា
ខេលោពា៑ ខេតសុ ឰធ សត្តខេលោខេពា អធិខេប្បខេតា៑ តឃ្ស ឰឃ្សខេរា អធិបតីតិ ខេលោពាធិបតិ, ខេលោខេពពខេឌសឃ្សាបិ អធិបតិ ខេលោពាធិបតីតិ
ចុច្ចតិ ខេឌចាធិបតិ តរាធិបតិ ចិឃ៑

ສທຫຍຸທີ່ຕິ ໂຍ ກິຣ ກສ຺ສປສ຺ສ ຫກວໂຕ ສາສເນ ສທໂກ ສາຍ ເສເຣາ ປເຍຍ຺ຍາຕ໌ ຄິຊ຺ຊເຕ຺ຕ຺ວາ ອປຣິຫີຄຍ຺ຍາເຄາ ຂີຈິຕປຣິໂຍາສາເນ

ປເຍຍ຺ຍາຄກ຺ຍີຍັ ກປ຺ຍາຍຸກຍຫາ(ຽາຫ຺ວາ ຫ຺ຸຕ຺ວາ ຄິຊ຺ຊເຕ຺ຕາ, ຕ(ຕ ປຄ ຄັ "ສທຫຍຸຕິ (ຽາຫ຺ວາ"ຕິ ສຍ຺ຍາຄຄ຺ຕິ຺ "ສທກປທີ"ຕິ ຈຕ຺ຕເຊ຺ຊ ອຄຸສ຺ສຣາກຍັ

ກຕ຺ວາ ຣຸຫ຺ຫິຈເສຄ "ສທຫຍຸທີ"ຕິ ຈຄຕ຺ຕິ຺ ກຕຍ຺ຍາລີຕິ ກຕຍ຺ຍາລິເກາ, ອຍ຺ຍາລິປຸຄັ ນິຣນິ ກຕ຺ວາຕິ ອເຕ຺ຖາ຺ ອຄຊິຈຣຕ຺ຕິ ອຈ຺ຈຕ຺ຕຈເຣາ ອຊິຈເຣາ

ຄາສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຄຊິຈເຣາ, ຄ ຕເຕາ ອຊິເກາ ຈເຣາ ອຕ຺ຖີຕິ ຈາ ອຄຊິຈເຣາ, ອຄຸຕ຺ຕເຣາຕິ ອເຕ຺ຖາ, ຕັ ອຄຊິຈເຣ຺ ອໂຍາຈຈາຕິ ອໂຍາຊິຕ຺ຖ

ອເຍ຺ຍຸສິ຺

ຊ຺ລຊາຄິ ໂຍສ຺ສຕ຺ຖາໂຍ ໂຍາ ຄກຈຄ຺ຕິ ອໂຍາຊິ, ຕຍຕ຺ຖັ ຊເສ຺ສຸຕັ "ສຄ຺ຕິຊ ສຕ຺ຕາ"ຕິອາຊິ ຈຸຕ຺ຕັ຺ ຕຕ຺ຖ ສຄ຺ຕີຕິ ນັຈິຊ຺ຊຕ຺ຕິ ຽປລຊ຺ຊຄ຺ຕິ, ຕຸຊ຺ຊຈກ຺ກສ຺ສ ອາປິຕັ

ອາກຊ຺ຊຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖີຕິ ອເຕ຺ຖາ຺ ຊ຺ລຊາຕິ ອຍັ ເຊໂສປເຊໂສ ຄິປິເຕາ ຸ ສ຺ວາຍັ ກຕ຺ຖຈິ ສາສຄັ ຽປິຊາໂຍ ຈຸຊ຺ຊຕິ຺ ໂຍຈາຫ – "ຊ຺ລເຊຈ, ກິກ຺ລເຈ,

ສຍເນາ, ຊ຺ລຊ ຊຸຕິໂຍາ ສຍເນາ, ຊ຺ລຊ ຕຕິໂຍາ ສຍເນາ, ຊ຺ລຊ ຈຕຸເຕ຺ຖາ ສຍເນາ, ສຸຍ຺ຍາ ປຣປ຺ຍຈາຊາ ສຍເນາກິ ອເຍ຺ຍາຫີ"ຕິ (ຍ຺ ຄິ຺

໑.໑໒໕; ຊີ຺ ຄິ຺ ໒.໑໑໓; ອ຺ ຄິ຺ ໓.໑໓໑)຺ ກຕ຺ຖຈິ ຊ຺ລກາຍັ, ໂຍຈາຫ –

"ຊ຺ລເຊຈ ຕິຊ຺ຊຍາຄສ຺ສ, ເຊຈກຸຕສ຺ສ ເຍ ສເຕາ;

ປຸຄຣາຍຸ ຈ ເຍ ລເຊ຺ຊາ, ໒ຈ ຊາຄາຫິ ຍາຣິສາ"ຕິ຺ (ຊີ຺ ຄິ຺ ໒.໑໔໕) –

ກຕ຺ຖຈິ ປຊປ຺ປຣຸໂຍຕ຺ຕເຍຈ ໂຫຕິ຺ ໂຍຈາຫ – "ຊ຺ລຊາຫັ, ກິກ຺ລເຈ, ກຸຕ຺ຕາຊີ ອສ຺ສ ປຈາຣິເຕາ"ຕິ (ຍ຺ ຄິ຺ ໑.໑໐)຺ ກຕ຺ຖຈິ ເລີກັ ຽປິຊາໂຍ,

ໂຍຈາຫ – "ຊ຺ລຊ ຕຈາກເຕາ ເລີເກ ຽປ຺ຍຊ຺ຊຕິ ຄຫຸຊຄຫິຕາໂຍ ຄຫຸຊຄສຸຕາໂຍາ"ຕິ (ອ຺ ຄິ຺ ໑.໑໗໐)຺ ຊ຺ລຊາປິ ເລີກເຍຈ ຽປິຊາໂຍ

ຈຸເຕ຺ຕາຕິ ເຈຊິຕເຊ຺ຊາ຺ ຕສ຺ວາ ຊ຺ລຍສິ຺ ສຕ຺ຕເລີເກຕິ ອເຕ຺ຖາ຺ ສຕ຺ຕາຕິ ຣຸປິຊີສຸ ລເຊ຺ຊສຸ ລຊ຺ຊຣາເກຄ ສຕ຺ຕາ ຈິສຕ຺ຕາ ອາສຕ຺ຕາ ລຄ຺ຄາ ລຄິຕາຕິ

ສຕ຺ຕາ, ສຕ຺ຕາຕິ ປິລິເຄາ ຈຸຊ຺ຊຄ຺ຕິ຺ ຣຸຫ຺ຫິສເຊ຺ຊຄ ປຄ ຈີຕຣາເກສຸປິ ອຍັ ເຈາຫາເຣາ ຈຕ຺ຕິເຍຈ຺

ອປ຺ຍເຊກ຺ລຊາຕິກາຕິ ປຍ຺ຍາຍເຍ ອກ຺ລິຍິ຺ອປ຺ຍ ປຣິຕ຺ຕ ຣາກເຊາສໂຍາຫເຊ໌ ໒ເຕສັ ໒ຈັສກາຈາ ຈ ເຕຕິ ອປ຺ຍເຊກ຺ລຊາຕິກາ, ອປ຺ຍ

ຣາກາຊິເຣເຊເຍຈ ຈາ ໂຍສັ ເຕ ອປ຺ຍເຊກ຺ລາ, ເຕ ອປ຺ຍເຊກ຺ລສກາຈາ ອປ຺ຍເຊກ຺ລຊາຕິກາຕິ ໒ຈເຍຕ຺ຖ ອເຕ຺ຖາ ຊຊ຺ຊເຊ຺ຊາ຺ ເຕສັ

ອປ຺ຍເຊກ຺ລຊາຕິກາຄ຺ "ສຕ຺ຕາຄ"ຄ຺ຕິ ຈິກຕ຺ຕິຈິປຣິເລາຍັ ກຕ຺ວາ – "ເຊເສຫິ ຊຍ຺ຍ"ຄ຺ຕິ ຊ຺ລຍິຄາ ສຍ຺ຍຄ຺ຊ ກຕ຺ວາ ອເຕ຺ຖາ ຊຊ຺ຊເຊ຺ຊາ຺ ເຊເສຫີຕິ

ອາໂຍາຈຄຈຈຄເຍຕັ, ເຊເສຫິ ກເຊຫິ ຽປຊິສາຕິ ອເຕ຺ຖາ຺ ຊຍ຺ຍຄ຺ຕິ ໒ຕ຺ຖ ອຍັ ຊຍ຺ຍ-ສເຊ຺ຊາ

ປຣິໂຍຕ຺ຕິສຍາຊິປຍ຺ຍາປກຕິສກາຈສຸຍ຺ຍາຕາປຸຍ຺ຍາອາປຕ຺ຕິໂຄາຍ຺ຍຈຕຸສຊ຺ຊຊຍ຺ຍາຊີສຸ ຊິສ຺ສຕິ຺ ຕຈາ ຫິ – "ຊ຺ລຊ ກິກ຺ລ ຊຍ຺ຍ ປຣິໂຍາປຸເລາຕິ ສຸຕ຺ຕັ

ໂກຍ຺ຍ ເຈຍ຺ຍາກຣເລັ…ເປ… ເຈຊລ຺ລ"ຄ຺ຕິອາຊີສຸ (ຍ຺ ຄິ຺ ໑.໑໑໕; ອ຺ ຄິ຺ ໓.໑໐໑) ປຣິໂຍຕ຺ຕິຍັ ຊິສ຺ສຕິ຺ "໒ຈັຊຍ຺ຍາ ເຕ ຄກຈເຄ຺ຕາ

ອເຫສຸ"ຄ຺ຕິອາຊີສຸ ສຍາຊິຍິ໗າ

“យស្សេតេ ចតុរោ ធម្មា, វានរិន្ទ យថា តវ;

សច្ចំ ធម្មោ ធិតិ ចាគោ, ទិដ្ឋំ សោ អតិវត្តតី”តិ។ –

អាទីសុ (ជា។ ១។២។១៤៧) បញ្ញាយ។ “ជាតិធម្មា ជរាធម្មា, អថោ មរណធម្មិនោ”តិអាទីសុ (អ។ និ។ ៣។៣៨) បកតិយំ។ “កុសលា ធម្មា, អកុសលា ធម្មា, អព្យាកតា ធម្មា”តិអាទីសុ (ធ។ ស។ តិកមាតិកា) សភាវេ។ “តស្មិំ ខោ បន សមយេ ធម្មា ហោន្តិ ខន្ធា ហោន្តី”តិអាទីសុ (ធ។ ស។ ១២១) សុញ្ញតាយំ។ “ធម្មោ សុចិណ្ណោ សុខមាវហាតី”តិអាទីសុ (សុ។ និ។ ១៨៤; ថេរគា។ ៣០៣; ជា។ ១។១០។១០២; ១។១៥។៣៨៤) បុញ្ញេ។ “ទ្វេ អនិយតា ធម្មា”តិអាទីសុ អាបត្តិយំ។ “សព្ពេ ធម្មា សព្ពាការេន ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណមុខេ អាបាថំ អាគច្ឆន្តី”តិអាទីសុ (មហានិ។ ១៥៦; ចូឡនិ។ មោឃរាជមាណវបុច្ឆានិទ្ទេស ៨៥) ញេយ្យេ។ “ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ”តិអាទីសុ (ទី។ និ។ ១។២៩៩; មហាវ។ ២៧, ៥៧) ចតុសច្ចធម្មេ។ ក្វចាបិ ចតុសច្ចធម្មេ [illegible] (ម។ និ។ អដ្ឋ។ ១។សុត្តនិក្ខេបវណ្ណនា; ធ។ ស។ អដ្ឋ។ ចិត្តុប្បាទកណ្ឌ ១)។ អនុកម្បាតិ អនុកម្បំ អនុទ្ទយំ ករោហិ។ ឥមន្តិ បជំ និទ្ទិសន្តោ អាហ។ បជន្តិ បជាតត្តា បជា, តំ បជំ, សត្តនិកាយំ សំសារទុក្ខតោ មោចេហីតិ អធិប្បាយោ។ កេចិ បន –

“ភគវាតិ លោកាធិបតី នរុត្តមោ,

កតញ្ជលី ព្រហ្មគណេហិ យាចិតោ”តិ –

បឋន្តិ។ ឯត្តាវតា សព្ពសោ អយំ គាថា វុត្តត្ថា ហោតិ។

អថ ភគវតោ តំ ព្រហ្មុនោ សហម្បតិស្ស អាយាចនវចនំ សុត្វា អបរិមិតសមយសមុទិតករុណាពលស្ស ទសពលស្ស បរហិតករណនិបុណមតិធារស្ស សព្ពសត្តេសុ ឱកាសករណមត្តេន មហាករុណា ឧប្បជ្ជិ។ តំ បន ភគវតោ ករុណាប្បវត្តិំ ទស្សេន្តេហិ សង្គីតិកាលេ សង្គីតិការេហិ –

១។

“សមុត្តចិន្តាចរណស្ស តាទិនោ, ជុតិន្ធរស្សត្តិមទេហនាទិនោ;

តថាគតស្សប្បដិបុគ្គលស្ស, ឧប្បជ្ជិ ការុញ្ញតា សព្ពញ្ញុនោ”តិ –

អយំ កាថា ឋបិតា៍

តត្ថ សម្បត្តចិន្តាមណស្សាតិ សម្បត្តិ នាម ទិចិធំ បរិបុណ្ណសមន្និមកុរចនេសត៍ តត្ថ –

“សម្បត្តិ សាលិកេតោរំ, សុចា កុញ្ញត្តិ គោលសិយ;

បដិខេចឆេមិ តេ ព្រហ្មេ, ត តំ ចារេតុមុស្សហេ”តិ៍ (ជា៍ ១៍១៖១) –

ឯត់ បរិបុណ្ណសម្បត្តិ នាម៍ “ឯមិតា បាតិមោក្ខសំចរេត ឧបេតោ ហោតិ សមុបេតោ ឧបគតោ សមុបគតោ សម្បត្តោ សមត្តាគតោ”តិ (ចិភ៍ ៥១១) ឯតំ សមន្និសម្បត្តិ នាម៍ “ឯមិស្សា, កនេត្ត, មហាបជាចិយា ហេដ្ឋមតលំ សម្បត្តិ, សេឃ្យថាបិ ពុន្ធមត្ថំ អតីលកំ, ខុចមស្សាត”ត្តិ (បរិរា៍ ១ប័) ឯតំ មកុរសម្បត្តិ នាម៍ ឯឆ បរិបុណ្ណសម្បត្តម្បិ សមន្និសម្បត្តម្បិ ឃុត្ថតិ (ម៍ តិ៍ អដ្ឋ៍ ១៍៩៖)៍ ចិន្តាតិ បដិបក្ខឆមេ ចិន្តាតេដ្ឋត ចិតិទាកលោឌ្ឋត ចិត្តិទត្ថាឌ្ឋត ច ចិន្តា៍ តា បត ទិសេស្សាបិ ចិន្តា អដ្ឋបិ ចិន្តា៍ ទិសេស្សា ចិន្តា កឃកេរចសុតេត្ត (ម៍ តិ៍ ១៍៥០ អាឆេយា) អាកាតតេឃតេច ចេតិតត្ថា, អដ្ឋ អម្ពដ្ឋសុតេត្ត (ឌី៍ តិ៍ ១៍៧លិប័ អាឆេយា)៍ ពុទ្ធ ហិ ចិបស្សតាខាអោលោត មតោមឃិឌ្ឍិយា ឆ សហ ៧ អភិញ្ញា បរិក្ខហេត្វា អដ្ឋ ចិន្តា ចុត្តា៍ ឆរលត្តិ ឃឹលសំចេរោ ឯត្រឹឃេសុ ក្យុត្តត្ថារតោ គោរះតេ មត្តញ្ញុតា ជាករិយាតុយោគោ សទ្ធា ហិរិ ឱត្តប្បំ ឆាហុសច្ចំ អារន្ធចិរិយតា ឧបដ្ឋិតស្សតិតា បញ្ញាសម្បត្តា ចត្តារិ រូបាចចរជ្ឈាតានីតិ ឯមេ បត្នរស ឆម្មា ចេតិតត្ថា៍ ឯមេមហិ បត្នរស ឆម្មា ឃស្មា ខុតេហិ ចរតិ អរិយសាចកោ កច្ឆតិ អមតំ ឌិសំ, តស្មា “ចរណ”ត្តិ ចុត្តា៍ ឃថាហ – “ឯឆ, មហានាម, អរិយសាចកោ ឃីលចា ហោតី”តិ (ម៍ តិ៍ ៧៍៧៖) សព្ព៌ មន្និមបណ្ណាសកេ ចុត្តតេឃតេច ចេតិតព្ពំ៍ ចិន្តា ច ចរណញ្ច ចិន្តាចរណានិ, សម្បត្តានិ បរិបុណ្ណានិ ចិន្តាចរណានិ ឃស្ស សោយំ សម្បត្តចិន្តាចរណោ, ចិន្តាចរណហិ សម្បត្តោ សមន្និកុតោ, សមត្តាគតោតិ ចា សម្បត្តចិន្តាចរណោ៍ ឧភឃថាបិ អត្ថោ ឃុត្តតេច, តស្ស សម្បត្តចិន្តាចរណស្ស (បរិរា៍ អដ្ឋ៍ ១៍១ ចេរញ្ញកណ្ឌចណ្ណនា)៍

តាឌិនោតិ “ឯតេដ្ឋបិ តាឌី អតិដ្ឋេបិ តាឌី”តិអាឌិនា តេឃេត មហានិទ្ទេសេ (មហានិ៍ ៧ប័, ១៩៧) អាកាតតាឌិលក្ខណេត តាឌិនោ, ឯដ្ឋានិដ្ឋាឌីសុ អចិការស្ស តាឌិសស្សាតិ អត្ថោ៍ ឌុតិត្ថរស្សាតិ ឌុតិមតោ, ឃុកន្ធរេ សរឆសមេឃ សមុឌិតឌិចសការាតិរេកាតរសស្សិរិកសរីរឌុតិចិសរឆរស្សាតិ អត្ថោ៍ “បញ្ញាបតេ្តាតឆរស្សា”តិ ចា ចត្ថំ ចដ្ឋតិ៍ ចុត្តញ្ហំ –

“ចត្តារោ លោកេ បតេ្តាតា, បញ្ចមេត្ថ ត ចិន្តតិ;

ឌិចា តបតិ អាឌិច្ចោ, រត្តិមាភាតិ ចន្ទិមា៍

“អថ អគ្គិ ឌិចារត្តិ, តត្ថ តត្ថ បភាសតិ;

សម្ពុទ្ធោ តបតិ សេជ្ជោ, វសា អាភា អនុត្តរា”តិ។ (សំ។ និ។ ១។២៩, ប៊ី);

តស្មា ឧភយថាបិ សរីរបញ្ញត្តិបិ សរីរស្សាតិ អត្ថោ។ អត្ថិយេហសារិកោតិ សព្ពទិយសរីរសារិកោ, អបុត្តកស្សាតិ អត្ថោ។

តថាគតស្សាតិ វុត្ត អដ្ឋហិ ការណេហិ ភគវា “តថាគតោ”តិ វុច្ចតិ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ? តថា អាគតោតិ តថាគតោ, តថា គតោតិ តថាគតោ, តថលក្ខណំ អាគតោតិ តថាគតោ, តថធម្មេ យាថាវតោ អភិសម្ពុទ្ធោតិ តថាគតោ, តថទស្សិតាយ តថាគតោ, តថវាទិតាយ តថាគតោ, តថាការិតាយ តថាគតោ, អភិភវនដ្ឋេន តថាគតោតិ។

កថំ ភគវា តថា អាគតោតិ តថាគតោ? យថា យេន អភិនីហារេន ទានបារមិំ ពូរេត្វា សីលនេក្ខម្មបញ្ញាវីរិយខន្តិសច្ចអធិដ្ឋានមេត្តុបេក្ខាបារមិំ ពូរេត្វា ឥមា ទស បារមិយោ ទស ឧបបារមិយោ ទស បរមត្ថបារមិយោតិ សមត្តិំស បារមិយោ ពូរេត្វា អង្គបរិច្ចាគំ ជីវិតបរិច្ចាគំ ធនរជ្ជបុត្តទារបរិច្ចាគន្តិ ឥមេ បញ្ច មហាបរិច្ចាគេ បរិច្ចជិត្វា យថា វិបស្សីអាទយោ សម្មាសម្ពុទ្ធា អាគតា, តថា អម្ហាកម្បិ ភគវា អាគតោតិ តថាគតោ។ យថាហ –

“យថេវ លោកម្ហិ វិបស្សីអាទយោ, សព្ពញ្ញុភាវំ មុនយោ ឥធាគតា;

តថា អយំ សក្យមុនីបិ អាគតោ, តថាគតោ វុច្ចតិ តេន ចក្ខុមា”តិ។

កថំ តថា គតោតិ តថាគតោ? យថា សម្បតិជាតា វិបស្សីអាទយោ សមេហិ បាទេហិ បថវិយំ បតិដ្ឋាយ ឧត្តរាភិមុខា សត្តបទវីតិហារេន គតា, តថា អម្ហាកម្បិ ភគវា គតោតិ តថាគតោ។ យថាហ –

“មុហុត្តជាតោវ គវម្បតី យថា, សមេហិ បាទេហិ ផុសី វសុន្ធរំ;

សោ វិក្កមី សត្ត បទានិ គោតមោ, សេតញ្ច ឆត្តំ អនុធារយុំ មរូ។

“គន្ត្វាន សោ សត្ត បទានិ គោតមោ, ទិសា វិលោកេសិ សមា សមន្តតោ;

អដ្ឋង្គុបេតំ គិរមព្ភុទីរយិ, សីហោ យថា បព្ពតមុទ្ធនិដ្ឋិតោ”តិ។

ກຖໍ ຕຖລກ຺ຂຓໍ ອາຄເຕາຕິ ຕຖາຄເຕາ? ສເພ຺ພສໍ ຣູປາຣູປຘມ຺ມານໍ ສລກ຺ຂຓໍ ສາມຎ຺ຎລກ຺ຂຓຎ຺ຈ ຕຖໍ ອວິຕຖໍ ຎາຓຄຕິຍາ ອາຄເຕາ ອວິຣຊ຺ຌິຕ຺ວາ ປເຕ຺ຕາ ອນຸພຸເທ຺ຘາຕິ ຕຖາຄເຕາ.

"ສເພ຺ພສໍ ປນ ຘມ຺ມານໍ, ສກສາມຎ຺ຎລກ຺ຂຓໍ;

ຕຖເມວາຄເຕາ ຍສ຺ມາ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຖາ ຕຖາຄເຕາ"ຕິ.

ກຖໍ ຕຖຘເມ຺ມ ຍາຖາວເຕາ ອຠິສມ຺ພຸເທ຺ຘາຕິ ຕຖາຄເຕາ? ຕຖຘມ຺ມາ ນາມ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ. ຍຖາຫ – "ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຎ຺ຎຖານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂ'ນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖເມຕໍ ອວິຕຖເມຕໍ ອນຎ຺ຎຖເມຕ"ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໕.໑໐໙໐) ວິຕ຺ຖາເຣາ. ຕານິ ຈ ຠຄວາ ອຠິສມ຺ພຸເທ຺ຘາ, ຕສ຺ມາ ຕຖານໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາ "ຕຖາຄເຕາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘເຕ຺ຖາ ຫິ ເອຕ຺ຖ ຄຕສເທ຺ທາ.

"ຕຖນາມານິ ສຈ຺ຈານິ, ອຠິສມ຺ພຸຊ຺ຌິ ນາຍເກາ;

ຕສ຺ມາ ຕຖານໍ ສມ຺ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ຕຖາຄເຕາ".

ກຖໍ ຕຖທສ຺ສິຕາຍ ຕຖາຄເຕາ? ຠຄວາ ຫິ ອປຣິມາຓາສຸ ເລາກຘາຕູສຸ ອປຣິມາຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຈກ຺ຂຸເສາຕຆານຊິວ຺ຫາກາຍມເນາທ຺ວາເຣສຸ ອາປາຖໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຣູປສທ຺ທຄນ຺ຘຣສເຜາຏ຺ຐພ຺ພຘມ຺ມາຣມ຺ມຓໍ ຕຖາຄເຕາ ສພ຺ພາກາຣເຕາ ຊານາຕິ ປສ຺ສຕີຕິ, ເອວໍ ຕຖທສ຺ສິຕາຍ ຕຖາຄເຕາ. ອຖ ວາ ຍໍ ເລາເກ ຕຖໍ, ຕໍ ເລາກສ຺ສ ຕເຖວ ທເສ຺ສຕິ. ເຕນາປິ ຠຄວາ ຕຖາຄເຕາ. ເອຕ຺ຖ ຕຖທສ຺ສິອເຕ຺ຖ "ຕຖາຄເຕາ"ຕິ ປທສມ຺ຠເວາ ເວທິຕເພ຺ພາ.

"ຕຖາກາເຣນ ເຍາ ຘເມ຺ມ, ຊານາຕິ ອນຸປສ຺ສຕິ;

ຕຖທສ຺ສີຕິ ສມ຺ພຸເທ຺ຘາ, ຕສ຺ມາ ວຸເຕ຺ຕາ ຕຖາຄເຕາ".

ກຖໍ ຕຖວາທິຕາຍ ຕຖາຄເຕາ? ຍຎ຺ຈ ອຠິສເມ຺ພາຘິຍາ ປຣິນິພ຺ພານສ຺ສ ຈ ອນ຺ຕເຣ ປຎ຺ຈຈຕ຺ຕາລີສວສ຺ສປຣິມາຓກາເລ ສຸຕ຺ຕາທິນວງ຺ຄສງ຺ຄຫິຕໍ ຠາສິຕໍ ລປິຕໍ ຕຖາຄເຕນ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ເອກຕຸລາຍ ຕຸລິຕໍ ວິຍ ຕຖເມວ ອວິຕຖເມວ ເຫາຕິ. ເຕເນວາຫ –

"ຍຎ຺ຈ, ຈຸນ຺ທ, ຣຕ຺ຕິໍ ຕຖາຄເຕາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສເມ຺ພາຘິໍ ອຠິສມ຺ພຸຊ຺ຌຕິ, ຍຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, ຍໍ ເອຕສ຺ມິໍ ອນ຺ຕເຣ ຠາສຕິ ລປຕິ ນິທ຺ທິສຕິ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ຕເຖວ ເຫາຕິ, ເນາ ອຎ຺ຎຖາ. ຕສ຺ມາ 'ຕຖາຄເຕາ'ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິ.

ເອຕ຺ຖ ປນ ຄທອຕ຺ໂຖ ຫິ ຄຕສທ຺ໂທ. ເອວໍ ຕຖວາທິຕາຍ ຕຖາຄໂຕ. ອາຄທນໍ ອາຄໂທ, ວຈນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໂຖ ອວິປຣີໂຕ ອາຄໂທ ອສ຺ສາຕິ ຕຖາຄໂຕ. ທ-ກາຣສ຺ສ ຕ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕ.

"ຕຖາວາທີ ຊິໂນ ຍສ຺ມາ, ຕຖທມ຺ມປ຺ປກາສໂກ;

ຕຖາຍາຄທຕ຺ຍຸສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ໂທ ຕຖາຄໂຕ".

ກຖໍ ຕຖາກາຣິຕາຍ ຕຖາຄໂຕ? ຠຄວາ ຫິ ຍໍ ຍໍ ວາຈໍ ອຠາສິ, ຕໍ ຕໍ ເອວ ກາເຍນ ກໂຣຕິ, ວາຈາຍ ກາໂຍ ອນຸໂລເມຕິ, ກາຍສ຺ສປິ ວາຈາ. ເຕເນວາຫ –

"ຍຖາ ວາທີ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ຕຖາ ກາຣີ, ຍຖາ ກາຣີ ຕຖາ ວາທີ...ເປ... ຕສ຺ມາ 'ຕຖາຄໂຕ'ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິ (ອ. ນິ. ໔.໒໓; ຈູຬນິ. ໂປສາລມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໘໓).

ຍຖາ ຈ ວາຈາ ຄຕາ, ກາໂຍປິ ຕຖາ ຄໂຕ, ຍຖາ ກາໂຍ ຄໂຕ, ວາຈາປິ ຕຖາ ຄຕາ. ເອວໍ ຕຖາກາຣິຕາຍ ຕຖາຄໂຕ.

"ຍຖາ ວາຈາ ຄຕາ ຕສ຺ສ, ຕຖາ ກາໂຍ ຄໂຕ ຍໂຕ;

ຕຖາວາທິຕາຍ ສມ຺ພຸທ຺ໂທ, ສຕ຺ຖາ ຕສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕ".

ກຖໍ ອຠິຠວນເຕ຺ຖນ ຕຖາຄໂຕ? ອຸປຣິ ຠວຄ຺ຄໍ ເຫຕ຺ຖາ ອວີຈິໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ຕິຣິຍໍ ອປຣິມາຓາສຸ ໂລກທາຕູສຸ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ອຠິຠວຕິ ສີເລນປິ ສມາທິນາປິ ປຎ຺ຎາຍປິ ວິມຸຕ຺ຕິຍາປິ ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສເນນປິ, ນ ຕສ຺ສ ຕຸລາ ວາ ປມາຓໍ ວາ ອຕ຺ຖິ, ອຖ ໂຂ ອຕຸໂລ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ ອນຸຕ຺ຕໂຣ. ເຕເນວາຫ –

"ສເທວເກ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລເກ...ເປ... ຕຖາຄໂຕ ອຠິຠູ ອນຠິຠູໂຕ ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸທໂສ ວສວຕ຺ຕີ, ຕສ຺ມາ 'ຕຖາຄໂຕ'ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິ (ອ. ນິ. ໔.໒໓; ໂປສາລມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໘໓).

ຕເຕ຺ຣວໍ ປທສິທ຺ທິ ເວທິຕພ຺ພາ – ອຄໂທ ວິຍ ອຄໂທ. ໂກ ປເນສ? ເທສນາວິລາໂສ ເຈວ ປຸຎ຺ຎຸສ຺ສໂຍ ຈ. ເຕນ ເຫສ ມຫານຸຠາໂວ ຠິສກ຺ໂກ ທິພ຺ພາຄເທນ ສປ຺ເປ ວິຍ ສພ຺ພປຣປ຺ປວາທິໂນ ສເທວກຎ຺ຈ ໂລກໍ ອຠິຠວຕິ, ອິຕິ ສພ຺ພໂລກາຠິຠວເນ ຕໂຖ ອວິປຣີໂຕ

ទេសនាវិលាសោ ចេវ បុញ្ញុស្សយោ ច អករោ អស្សាតិ ទ-ការស្ស ត-ការំ កត្វា “តថាគតោ”តិ វេទិតព្វោ។ ឯវំ អភិភវនដ្ឋេន តថាគតោ។

“តថោ អវិបរីតោ ច, អករោ យស្ស សត្ថុនោ;

វសវត្តីតិ សោ តេន, ហោតិ សត្ថា តថាគតោ”។

អប្បដិបុគ្គលស្សាតិ បដិបុគ្គលវិរហិតស្ស, អញ្ញោ កោចិ “អហំ ពុទ្ធោ”តិ ឯវំ បដិញ្ញំ ទាតុំ សមត្ថោ នាមស្ស បុគ្គលោ, នត្ថីតិ អប្បដិបុគ្គលោ, តស្ស អប្បដិបុគ្គលស្ស។ ឧប្បជ្ជីតិ ឧប្បន្នោ ឧទបាទិ។ ការុញ្ញតាតិ ករុណាយ ភាវោ ការុញ្ញតា។ សព្វសត្តេតិ និរវសេសសត្តបរិយាទានវចនំ, សកលេ សត្តនិកាយេតិ អត្ថោ។ ឯត្តាវតា អយម្បិ គាថា វុត្តត្ថា ហោតិ។

អថ ភគវា ព្រហ្មុនា ធម្មទេសនត្ថាយ អាយាចិតោ សត្តេសុ ការុញ្ញតំ ឧប្បាទេត្វា ធម្មំ ទេសេតុកាមោ មហាព្រហ្មានំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ –

“អបារុតា តេសំ អមតស្ស ទ្វារា, យេ សោតវន្តោ បមុញ្ចន្តុ សទ្ធំ;

វិហិំសសញ្ញី បគុណំ ន ភាសិំ, ធម្មំ បណីតំ មនុជេសុ ព្រហ្មេ”តិ។ (ម॰ និ॰ ១.២៨៣; ទី॰ និ॰ ២.៧១; សំ॰ និ॰ ១.១៧២; មហាវ॰ ៩);

អថ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ “កតាវកាសោ ខោម្ហិ ភគវតា ធម្មទេសនាយា”តិ ញត្វា ទសនខសមោធានសមុជ្ជលំ អញ្ជលិំ សិរសិ កត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា ព្រហ្មគណបរិវុតោ បក្កាមិ។ អថ សត្ថា តស្ស ព្រហ្មុនោ បដិញ្ញំ ទត្វា – “កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យ”ន្តិ (ម॰ និ॰ ១.២៨៣; មហាវ॰ ១០) ចិន្តេន្តោ – “អាឡារោ បណ្ឌិតោ សោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បំ អាជានិស្សតី”តិ ចិត្តំ ឧប្បាទេត្វា បុន ឱលោកេន្តោ តស្ស សត្តាហំ កាលង្កតភាវំ ញត្វា ឧទកស្ស ច អភិទោសកាលង្កតភាវំ ញត្វា បុន – “កហំ នុ ខោ ឯតរហិ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ វិហរន្តី”តិ បញ្ចវគ្គិយេ អាវជ្ជេន្តោ “ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ”តិ ញត្វា អាសាឡ្ហិយំ បភាតាយ រត្តិយា កាលស្សេវ បត្តចីវរមាទាយ អដ្ឋារសយោជនិកំ មគ្គំ បដិបន្នោ អន្តរាមគ្គេ ឧបកំ នាម អាជីវកំ ទិស្វា តស្ស អត្តនោ ពុទ្ធភាវមាវិកត្វា តំទិវសមេវ សាយន្ហសមយេ ឥសិបតនមគមាសិ។ តត្ថ បញ្ចវគ្គិយានំ អត្តនោ ពុទ្ធភាវំ បកាសេត្វា បញ្ញត្តវរពុទ្ធាសនគតោ បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ អាមន្តេត្វា ធម្មចក្កប្បវត្តនសុត្តន្តំ (សំ॰ និ॰ ៥.១០៨១; មហាវ॰ ១៣ អាទយោ; បដិ॰ ម॰ ២.៣០) ទេសេសិ។

តេសុ អញ្ញាសិកោណ្ឌញ្ញត្ថេរោ ទេសនានុសារេន ញាណំ បេសេត្វា សុត្តបរិយោសានេ អដ្ឋារសហិ ព្រហ្មកោដីហិ សទ្ធិំ សោតាបត្តិផលេ

ປຕິຏ຺ຐາສິ. ສຕ຺ຖາ ຕເຕ຺ຖວ ວສ຺ສໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ວປ຺ປເຕ຺ຖຣໍ ເສາຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຐາເປສິ. ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ສເພ຺ພ ເຕ ເສາຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ປຸນ ປຎ຺ຈມິຍໍ ປກ຺ຂສ຺ສ ປຎ຺ຈປິ ເຕ ເອກເຕາ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍ (ສໍ. ນິ. ໓.໕໙; ມຫາວ. ໑໐ ອາທເຍາ) ເທເສສິ, ເທສນາປຣິເຍາສາເນ ປຎ຺ຈປິ ເຖຣາ ອຣຫເຕ຺ຕ ປຕິຏ຺ຐຫິໍສຸ.

ອຖ ສຕ຺ຖາ ຕເຕ຺ຖວ ຍສສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍໍ ທິສ຺ວາ ເຄຫໍ ປຫາຍ ນິກ຺ຂນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ – “ເອຫິ ຍສາ”ຕິ (ມຫາວ. ໑໙) ປເກ຺ກາສິຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍເຍວ ຣຕ຺ຕິພາເຄ ເສາຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ອຣຫເຕ຺ຕ ຈ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ອປເຣປິ ຕສ຺ສ ສຫາຍເກ ຈຕຸປຓ຺ຓາສຊເນ ເອຫິພິກ຺ຂຸປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ອຣຫເຕ຺ຕ ປຕິຏ຺ຐາເປສິ. ເອວໍ ເລາເກ ເອກສຏ຺ຐິຍາ ອຣຫເນ຺ຕສຸ ຊາເຕສຸ ສຕ຺ຖາ ວຸຕ຺ຖວເສ຺ສາ ປວາເຣຕ຺ວາ ພິກ຺ຂູ ອາມເນ຺ຕຕ຺ວາ ເອຕທເວາຈ –

“ປຣຕ຺ຖໍ ຈຕ຺ຕເນາ ອຕ຺ຖໍ, ກເຣານ຺ຕາ ປຖວິໍ ຕລໍ;

ພ຺ຍາຫຣນ຺ຕາ ມນຸສ຺ສານໍ, ຘມ຺ມໍ ຈຣຖ ພິກ຺ຂເວ.

“ວິຫຣຖ ວິວິເຕ຺ຕສຸ, ປພ຺ພເຕສຸ ວເນສຸ ຈ;

ປກາສຍນ຺ຕາ ສທ຺ຘມ຺ມໍ, ເລາກສ຺ສ ສຕຕໍ ມມ.

“ກເຣານ຺ຕາ ຘມ຺ມເທສນໍ, ວິຎ຺ຎາປຍຖ ພິກ຺ຂເວ;

ສນ຺ຕິ ອຕ຺ຖາຍ ສຕ຺ຕານໍ, ສຸທ຺ຘາ ວທຕິ ມມ.

“ສພ຺ພໍ ປິທຫຖ ທ຺ວາຣໍ, ອປາຍາຄມນາສວາ;

ສຄ຺ຄເມາກ຺ຂສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ, ທ຺ວາຣໍ ວິວຣຖາສມາ.

“ເທາສຕາປຏິປຕ຺ຕີຫິ, ກຣຸຓາທິຄຸຓາລຍາ;

ວຸທ຺ຒິໍ ສທ຺ຘາ ເລາກສ຺ສ, ອພິວເທ຺ທຖ ສພ຺ພເສາ.

“គិហីនមុបករោន្តានំ, និច្ចមាមិសទានតោ;

ករោថ ធម្មទានេន, តេសំ បច្ចុបការកំ។

“សមុស្សយថ សទ្ធម្មំ, ទេសយន្តា ទិសោទិសំ;

កតកត្តព្ពកម្មន្តា, បរត្ថំ បដិបជ្ជថា”តិ។

ឯវញ្ច បន វត្វា ភគវា តេ ភិក្ខូ ទិសាសុ វិស្សជ្ជេត្វា សយំ ឧរុវេលំ គច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ កប្បាសិកវនសណ្ឌេ តិំស ភទ្ទវគ្គិយកុមារេ វិនេសិ។ តេសុ យោ សព្ពបច្ឆិមកោ, សោ សោតាបន្នោ, សព្ពសេដ្ឋោ អនាគាមី, ឯកោបិ អរហា វា បុថុជ្ជនោ វា នាហោសិ។ តេបិ សព្ពេ ឯហិភិក្ខុបព្ពជ្ជាយ បព្ពាជេត្វា ទិសាសុ បេសេត្វា សយំ ឧរុវេលំ គន្ត្វា អឌ្ឍុឌ្ឍានិ បាដិហារិយសហស្សានិ ទស្សេត្វា ឧរុវេលកស្សបាទយោ សហស្សជដិលបរិវារេ តេភាតិកជដិលេ ទមេត្វា ឯហិភិក្ខុភាវេន បព្ពាជេត្វា គយាសីសេ និសីទាបេត្វា អាទិត្តបរិយាយទេសនាយ (សំ· និ· ៤·២៨; មហាវ· ៥៤) អរហត្តេ បតិដ្ឋាបេត្វា តេន អរហន្តសហស្សេន ភគវា បរិវុតោ “ពិម្ពិសារស្ស រញ្ញោ បដិញ្ញំ មោចេស្សាមី”តិ រាជគហនគរូបចារេ លដ្ឋិវនុយ្យានំ អគមាសិ។ តតោ ឧយ្យានបាលកោ រញ្ញោ អារោចេសិ។ រាជា – “សត្ថា អាគតោ”តិ សុត្វា ទ្វាទសនហុតេហិ ព្រាហ្មណគហបតិកេហិ បរិវុតោ ទសពលំ ឃនវិវរគតមិវ ទិវសករំ វនវិវរគតំ មុនិវរទិវសករំ ឧបសង្កមិត្វា ចក្កាលង្កតតលេសុ ជលជាមលវិកលកមលកោមលេសុ ទសពលស្ស បាទេសុ មកុដមណិជុតិវិសរវិជ្ជោតិតា សិរសា និបតិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ សទ្ធិំ បរិសាយ។

អថ ខោ តេសំ ព្រាហ្មណគហបតិកានំ ឯតទហោសិ – “កិំ នុ ខោ មហាសមណោ ឧរុវេលកស្សបេ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ, ឧទាហុ ឧរុវេលកស្សបោ មហាសមណេ”តិ? អថ ខោ ភគវា តេសំ ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ថេរំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ –

“កិមេវ ទិស្វា ឧរុវេលវាសិ, បហាសិ អគ្គិំ កិសកោវទានោ;

បុច្ឆាមិ តំ កស្សប ឯតមត្ថំ, កថំ បហីនំ តវ អគ្គិហុត្ត”ន្តិ។ (មហាវ· ៥៥);

ថេរោ ភគវតោ អធិប្បាយំ វិទិត្វា –

“រូបេ ច សទ្ទេ ច អថោ រសេ ច, កាមិត្ថិយោ ចាភិវទន្តិ យញ្ញា;

ᩑᨲᩴ ᨾᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨸᨵᩦᩈᩩ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨶ ᩉᩩᨲᩮ ᩋᩁᨬ᩠ᨩᩥ"ᨶ᩠ᨲᩥ᩶ (ᨾᩉᩣᩅ᩶ ᪕᪕) –

ᩍᨾᩴ ᨣᩣᨳᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᨽᩣᩅᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨸᩣᨴᩮᩈᩩ ᩈᩥᩁᩈᩣ ᨶᩥᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ – "ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ, ᩈᩣᩅᨠᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩦ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨲᩣᩃᨴ᩠ᩅᩥᨲᩣᩃ...ᨸᩮ... ᩈᨲ᩠ᨲᨲᩣᩃᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩅᩮᩉᩣᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᨲᩮᩣ ᩒᩁᩩᨿ᩠ᩉ ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᩶

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᩮᩣ ᨲᩔ ᨲᩴ ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ – "ᩋᩉᩮᩣ ᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩣᨾ, ᩑᩅᩴ ᨳᩣᨾᨣᨲᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ 'ᩋᩁᩉᩣ ᩋᩉ'ᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᩏᩁᩩᩅᩮᩃᨠᩔᨸᩮᩣᨸᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨩᩣᩃᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᨶ ᨴᨾᩥᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᨴᩈᨻᩃᩔ ᨣᩩᨱᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᩈᩥ᩶ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ – "ᨶᩣᩉᨾᩥᨴᩣᨶᩮᩅ ᩍᨾᩴ ᩏᩁᩩᩅᩮᩃᨠᩔᨸᩴ ᨴᨾᩮᨾᩥ, ᩋᨲᩦᨲᩮᨸᩥ ᩑᩈ ᨾᨿᩣ ᨴᨾᩥᨲᩮᩣᨿᩮᩅᩣ"ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᩶ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᩮᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᩈᨶᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᩁᩈᩥ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – "ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᩑᩈ ᨴᨾᩥᨲᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨠᨳᩴ ᨸᨶᩮᩈ ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨴᨾᩥᨲᩮᩣ"ᨲᩥ᩶ ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨲᩮᨶ ᨾᩉᩣᨩᨶᩮᨶ ᨿᩣᨧᩥᨲᩮᩣ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩉᩣᨶᩣᩁᨴᨠᩔᨸᨩᩣᨲᨠᩴ (ᨩᩣ᩶ ᪒᪶᪒᪒᪶᪑᪑᪕᪓) ᨠᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᨸᨠᩣᩈᩮᩈᩥ᩶ ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᩑᨠᩣᨴᩈᨶᩉᩩᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ, ᩑᨠᨶᩉᩩᨲᩴ ᩏᨸᩣᩈᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᩅᩮᨴᩮᩈᩥ᩶ ᩁᩣᨩᩣ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈ᩠ᩅᩣᨲᨶᩣᨿ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘ᩠ᨥᩮᨶ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨸᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥ᩶

ᨸᩩᨶᨴᩥᩅᩈᩮ ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩉᩔᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨾᩁᩩᨣᨱᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨴᩈᩈᨲᨶᨿᨶᩮᩣ ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩣ, ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨣᨱᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩉᩣᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩴ ᨸᩣᩅᩥᩈᩥ᩶ ᩁᩣᨩᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "ᩋᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨲᩦᨱᩥ ᩁᨲᨶᩣᨶᩥ ᩅᩥᨶᩣ ᩅᩈᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩔᩣᨾᩥ, ᩅᩮᩃᩣᨿ ᩅᩣ ᩋᩅᩮᩃᩣᨿ ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩋᩣᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩥ, ᩃᨭ᩠ᨮᩥᩅᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨲᩥᨴᩪᩁᩮ, ᩍᨴᩴ ᨸᨶ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨶᩣᨲᩥᨴᩪᩁᩴ ᨶᨧ᩠ᨧᩣᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨣᨾᨶᩣᨣᨾᨶᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩥᨩ᩠ᨩᨶᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩴ ᨸᩅᩥᩅᩮᨠᩈᩩᨡᩴ ᨨᩣᨿᩪᨴᨠᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᩦᨲᩃᩈᩥᩃᩣᨲᩃᩈᨾᩃᨦ᩠ᨠᨲᩴ ᨸᩁᨾᩁᨾᨱᩦᨿᨽᩪᨾᩥᨽᩣᨣᩴ ᩈᩩᩁᨽᩥᨠᩩᩈᩩᨾᨲᩁᩩᩅᩁᨶᩥᩁᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩁᨾᨱᩦᨿᨸᩣᩈᩣᨴᩉᨾ᩠ᨾᩥᨿᩅᩥᨾᩣᨶᩅᩥᩉᩣᩁᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨣᨾᨱ᩠ᨯᨸᨸᩁᩥᩅᩮᨱᨸᨭᩥᨾᨱ᩠ᨯᩥᨲᩴ᩶ ᩍᨴᩴ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩩ"ᨲᩥ ᨶᩅᨲᨸᨶᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨽᩥᨦ᩠ᨣᩣᩁᩮᨶ ᩈᩩᩁᨽᩥᨠᩩᩈᩩᨾᩅᩣᩈᩥᨲᩴ ᨾᨱᩥᩅᨱ᩠ᨱᩩᨴᨠᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩣᩁᩣᨾᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩈᨻᩃᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᩏᨴᨠᩴ ᨸᩣᨲᩮᩈᩥ᩶ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩁᩣᨾᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ "ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩔ ᨾᩪᩃᩣᨶᩥ ᩒᨲᩥᨱ᩠ᨱᩣᨶᩦ"ᨲᩥ ᨸᩦᨲᩥᩅᩈᩴ ᨣᨲᩣ ᨶᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩦ ᩅᩥᨿ ᩋᨿᩴ ᨾᩉᩣᨸᨳᩅᩦ ᨠᨾ᩠ᨸᩥ᩶ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨸᩮ ᨸᨶ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨠᨾ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᩶ ᩋᨳ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩣᩁᩣᨾᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᨴᩣᨶᩣᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᨾᨠᩣᩈᩥ –

"ᩋᩣᩁᩣᨾᨴᩣᨶᩔ ᨹᩃᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ, ᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ, ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ;

ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨸᨶ ᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨳᩣ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩩᨡᩣᨶᩴ ᨶᩉᩩᨲᩮᨶ ᨧᩣᨸᩥ᩶

“អាយុញ្ញា ចណ្ណញ្ញា សុខំ ពលញ្ញា, ចទំ បរត្ថំ បដិកាភយេច;

ឥឥាតិ ភាយាតិ បច្ចូចេត សោ, ឃោ ទេតិ សង្ឃស្ស ភទេរា ចិហារំ។

“ឥាតា ភិចាសស្ស ភិចារលាស្ស, សីតាឌិភោ ឌីចិតុបច្ចុចស្ស;

បរិលេតិ អាឃុំ បភ តស្ស ឃស្មា, អាឃុប្បទោ ហោតិ តយាហុ សន្តោ។

“អន្ធការិសេត ចសតា ភិចាសេ, ពលញ្ញា ចណ្ណា បដិកា ភ ហោតិ;

តស្មា ហិ សោ ទេតិ ចិហារទាតា, ពលញ្ញា ចណ្ណំ បដិកាភយេច។

“ក្ខស្ស សីតុលាសវិសបិ ច, ចាតាតបឹឌិប្បកចស្ស លេនេត;

ភិចារលា ភេតចិឆស្ស ភិច្ចំ, សុខប្បទោ ហោតិ ចិហារទាតា។

“សីតុលាចាតាតបឆំសច្ចុឌ្ឌិ , សរីសបិចាញអយិកាឌិក្ខំ;

ឃស្មា ភិចារេទិ ចិហារទាតា, តស្មា សុខំ ចិន្ទតិ សោ បរត្ថ។

“បសន្នចិត្តោ ភចភោកហោតំ, យភោភិរាយំ យុភិតោ ចិហារំ;

ឃោ ទេតិ សីលិឌិក្យលោឌិតាភំ, សព្វំ ទទោ ភាយ បច្ចូចេត សោ។

“បហាយ យច្ឆេរមលំ សលោភំ, ក្យលាលឃាភំ ភិលឃំ ឥឥាតិ;

លិត្តោច សោ តត្ថ បរេហិ សគ្គំ, ឃចាភតំ ឌាឃតិ ចិតសោភោ។

“ចេរ ចារុរុទ្ទេប ចិហារេ ក្ត្ញអារេរ, ភេរា ពារេយ ចារេយ ពត្ត កិក្ល;

ភេភឃ្យត្តុបិភញ្ញ ចត្តញ្ញ តេភំ, បរេត្តុភ ចិតេត្តភ រក្កន្ធ ភិច្ចិ៍

“តស្មា យហារាជ ករេចសុ ភោរេក, យេភារេយ បច្ចុត្តុក្ខុ្យ កិឃ្យា;

ចិហារភាភស្ស ចលេភ រត្តិ, សុលំ អរេសាកំ អឝិកច្ឆ បច្ឆា”តិ៍

ញ្ញេច្ចចំ យុតិរាជា ភរេរាជស្ស ចិប្ពិសារស្ស ចិហារភាភាតុយោគត់ ពត្វា ក្ខ្តុរាឃារភា កិក្ល៏សុញ្ញបរិច្ចុរេតា បរេយឝស្សតីឃាឃ អត្តរេភា សទិរេប្យកាឃ សុចណ្ហរេសរេពបិច្ឆារាតិ ចិឃ ភការចតចិយាភាឌីតិ ព្យុរុយារេភា អរេភាបយាឃ ញុទ្ធលិញ្ញអាឃ អភត្តាឃ ញុទ្ធសិរិឃា ចេញ្ញុចភយហាចិហារេយច បរិចិសីតិ៍

“អកិញ្ញអគេ ចេញ្ញុចគេ ចិហារេ, តឆាករេតា តត្ត យេភាកិរាយ;

ភាភាចិហារេភ ចិហារិ ឝីរោ, ចេតេឃ្យកាភំ សមុឝិក្ខយារេភា”៍

អចេចំ ភកចតិ តស្មិំ ចិហរេត្តេ សុរេទ្ធាភយហារាជា “សុរេត្វា រេយ ឈ្វត្តស្សាតិ ត្យក្ករពារិកំ ពត្វា បរយាកិររេទ្ធាតិ បត្វា បចត្តិតចរេឆមុចរេក្ខា រាជកហំ បត្វា ចេញ្ញុចភយហាចិហារេ ចិហរតី”តិ សុត្វា អញ្ញាតរំ យហាយច្ចំ អាយរេត្តសិ – “ឲហិ, ភរេណ, បុរិសរហស្សបរិចាររេរា រាជកហំ កត្វា យយ ចតរេភ ‘បិតា រេចា សុរេទ្ធាភយហារាជា តំ ត្យកុពារេយា’តិ ចត្វា បុត្តំ រេយ ពហិត្វា ឲហី”តិ៍ រេសា “សាធុ, ទេចា”តិ រទ្ធេញ្ញា បដិស្សុណិត្វា បុរិសរហស្សបរិចារេរា សង្គ្រឃាខភយក្កំ កត្វា ឆមុចរេសភចេលិឃ ចិហារំ បរិចិសិ៍ រេសា “តិដ្ឋតុ ពាច រទ្ធេញ្ញា បហិតសាសភ”ន្តិ បរិសបរិឃរេត្តា ចិរេតា សត្ថុ ឆមុចរេសភំ សុត្វា ឃឆាចិរេតាច សទ្ធឹ បុរិសរហស្សេភ អរហត្តំ បត្វា បព្ពជ្ជំ ឃាចិ៍ ភកចា – “ឲច, កិក្ខរេចា”តិ ហត្ថំ បសារេសិ៍ រេព សទ្ធេ តង្ខណញ្ញេច ញ្ញុទ្ធិមយបត្តចីចររេធរា ចស្សសដ្ឋិករេត្ថរា ចិយ អាកប្បសម្បន្នា ហុត្វា ភកចន្តំ បរិចាររេសុំ៍ រាជា “រេភច កេតា អាកច្ឆតិ, ភ ច សាសភំ សុយ្យតី”តិ ចិរេន្តត្វា រេតរេភច ឝីហាររេភ អញ្ញំ អយច្ចំ បេរេសសិ៍ រេតសុ ភចសុ បុរិសរហស្សេសុ ឲរេកាបិ រទ្ធេញ្ញា ភារោចេសិ, ភ សាសភំ ចា បហិណិ៍ សទ្ធេ អរហត្តំ បត្វាច បព្ពជឹសុ៍

អថ រាជា ចិន្តេសិ – “រេកា ភុ រេខា យយ ចចភំ ករិស្សតី”តិ សទ្ធរាជពលំ ឱលេកេន្តោ ក្ខ្តុរាឃឹ អទ្ធស៍ រេសា កិរ រទ្ធេញ្ញា សទ្ធត្ថសាធរេកា អយច្ចោ អព្ភន្តរិរេកា អតិចិស្សាសិរេកា រេពធិសត្តេរេភ សទ្ធឹ ឲកទិចរេសរេយច ជាតោ សហបំសុកីឡិតកោ សហាយោ៍ អថ តំ រាជា អាយរេត្តសិ – “តាត ក្ខ្តុរាឃិ, អហំ យយ បុត្តំ ត្យកុពារេយា ភចបុរិសរហស្សានិ រេបរេសសិ, ឲកបុរិរេសាបិ អាកត្វា សាសភយត្តម្បិ អារោចេតា ភត្ថិ, ទុជ្ជាភោ រេខា បភ រេយ ជីចិតន្តរាយោ, អហំ ជីចយាភោច បុត្តំ ត្យ្ចបិច្ឆាមិ៍ សក្ខិស្សសិ រេយ បុត្តំ ឝស្សេតុ”ន្តិ? រេសា “សក្ខិស្សាមិ, ទេច,

សចេ បព្ពជិតុំ លភិស្សាមី”តិ អាហ។ “តាត, ត្វំ បព្ពជិត្វា វា អបព្ពជិត្វា វា យថារុចិ ករោហី”តិ។ សោ “សាធុ, ទេវា”តិ រញ្ញោ សាសនំ អាទាយ រាជគហំ គន្ត្វា សត្ថុ ធម្មទេសនំ សុត្វា សទ្ធិំ បុរិសសហស្សេន អរហត្តំ បត្វា ឯហិភិក្ខុភាវេន បតិដ្ឋាយ ផគ្គុណីបុណ្ណមាសិយំ ចិន្តេសិ – “អតិក្កន្តោ ហេមន្តោ, វសន្តសមយោ អនុប្បត្តោ, សុបុប្ផិតា វនសណ្ឌា, បដិបជ្ជនក្ខមោ មគ្គោ, កាលោ ទសពលស្ស ញាតិសង្គហំ កាតុំ”ន្តិ ចិន្តេត្វា ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា សដ្ឋិមត្តាហិ គាថាហិ ភគវតោ កុលនគរំ គមនត្ថាយ គមនវណ្ណំ វណ្ណេសិ –

“អង្គារិនោ ទានិ ទុមា ភទន្តេ, ផលេសិនោ ឆទនំ វិប្បហាយ;

តេ អច្ចិមន្តោវ បភាសយន្តិ, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ។

“ទុមា វិចិត្តា សុវិរាជមានា, រត្តង្កុរេហេវ ច បល្លវេហិ;

រតនុជ្ជលមណ្ឌបសន្និកាសា, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ។

“សុបុប្ផិតគ្គា កុសុមេហិ ភូសិតា, មនុញ្ញភូតា សុចិសាធុគន្ធា;

ទុមា វិរោចន្តិ ឧភោសុ បស្សេសុ, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ។

“ផលេហិនេកេហិ សមិទ្ធិភូតា, វិចិត្តទុមា ឧភតោវកាសេ;

ខុទ្ទំ បិបាសម្បិ វិនោទយន្តិ, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ។

“វិចិត្តមាលា សុចិបល្លវេហិ, សុសជ្ជិតា មោរកលាបសន្និភា;

ទុមា វិរោចន្តិ ឧភោសុ បស្សេសុ, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ។

“វិរោចមានា ផលបល្លវេហិ, សុសជ្ជិតា វាសតិវាសភូតា;

តោសេន្តិ អទ្ធានកិលន្តសត្តេ, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ។

“សុបុប្ផិតគ្គា វនន្តនិស្សិតា, លតា អនេកា សុវិរាជមានា;

តោសេន្តិ សត្តេ មហិមណ្ឌបិច, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ

“លតា អនេកា ទុមនិស្សិតាច, បិយេហិ សទ្ធិំ សហិតា វធូច;

បលោភយន្តិ ហិ សុគន្ធគន្ធា, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ

“វិចិត្តនីលាទិមនុញ្ញវណ្ណា , ទិជា សមន្តា អភិកូជមានា;

តោសេន្តិ មញ្ជុស្សរតា រតីហិ, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ

“មិគា ច នានា សុវិរាជមានា, ឧទ្ធគ្គកណ្ណា ច មនុញ្ញនេត្តា;

ទិសា សមន្តា មភិទាវយន្តិ, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ

“មនុញ្ញភូតា ច មហី សមន្តា, វិរាជមានា ហរិតាវ សទ្ទលា;

សុបុប្ផិរុក្ខា មោឡ្ហតិវលង្កតា, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ

“សុសណ្ឋិតា មុត្តមយាវ វាលុកា, សុសណ្ហិតា ចារុសុផស្សជាតា;

វិនោទយន្តេវ ទិសា សមន្តា, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ

“សមំ សុផស្សំ សុចិភូមិភាគំ, មនុញ្ញបុប្ផោឃគន្ធវាសិតំ;

វិរាជមានំ សុចិមញ្ជុ សោភំ, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ

“សុសណ្ឋិតំ នន្ទនកាននំច, វិចិត្តនានាទុមសណ្ឌមណ្ឌិតំ;

ឞុកត្ថក្វុតំ បចតំ ឞុទយុំ, ឞយេឃា យហាចិរ អក្ខីរឞាតំ

“ឞទា ចិចិត្តា ចិចិធា យេតារយា, ឞុឞន្ខឹតា បក្កឌបុឍ្ឍិកា;

បឞត្ថឹតាឥកធារុបុណ្ណា, ឞយេឃា យហាចិរ អក្ខីរឞាតំ

“ឞុផុល្លតាតាចិឥបក្ខេឌហិ , ចិទាឌយាតា ឞុចិកត្ថកត្ថា;

បេយាឥឃេត្តូច តទាយទាតំ, ឞយេឃា យហាចិរ អក្ខីរឞាតំ

“ឞុផុល្លបក្កេទុហឞត្ថិឞិត្ថា, ឌិឌា ឞយត្តា យកិតាឥឃត្តា;

េយាឥត្តិ ករិឃាហិ ឞយក្ខិេតា េព, ឞយេឃា យហាចិរ អក្ខីរឞាតំ

“ឞុផុល្លបុេបៀហិ ទេ៎ ករេហត្វា, អលិ ចិឆាចត្តិ ចិក្វឌយាតា;

យគុយិញ្ញាេត្ថា ចិជិងំ បចាឃតិ, ឞយេឃា យហាចិរ អក្ខីរឞាតំ

“អកិត្ថតាឌា យឥចាទណា ច, ពិទឹហិ ឆាចត្តិ ច ចាទិឆាទា;

ឞចត្តិ តេខ្នា ឞុចិទាឌិតាច ឞយេឃា យហាចិរ អក្ខីរឞាតំ

“ពិទឹ ឞយត្តាច បជិឞ្សុយាតា, យឃ្វទពិចា ឮច តឹលចណ្ណា;

ឌិឞា ទឌិត្ថាច ចិេទាចឃត្តិ, ឞយេឃា យហាចិរ អក្ខីរឞាតំ

“យឃ្វទឞឈ្លា ពិទិយុត្ថតឞ្វិ, តក្ខត្តិ តាទឹហិ ឞយក្ខិក្វតា;

ᨠᩪᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᨾᨿᩪᩁᩈᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥ, ᩈᨾᨿᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ ᩋᩘ᩠ᨣᩦᩁᩈᩣᨶᩴ

“ᩈᩩᩅᩣᨭᩥᨠᩣ ᨶᩮᨠᨭᩥᩁᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩣ, ᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨸᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩥᩁᩣᨩᨾᩣᨶᩣ;

ᨠᩥᩁᩥᨾᩥᨩ᩠ᨫᩮ ᩋᨽᩥᨶᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾᨿᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ ᩋᩘ᩠ᨣᩦᩁᩈᩣᨶᩴ

“ᩈᩩᨹᩩᩃ᩠ᩃᨸᩩᨷ᩠ᨹᩣᨠᩁᨾᩣᨽᩥᨠᩥᨱ᩠ᨱᩣ , ᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᨶᩣᨶᩣᨹᩃᩃᩘ᩠ᨠᨲᩣ ᨧ;

ᨠᩥᩁᩦ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᩈᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ, ᩈᨾᨿᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ ᩋᩘ᩠ᨣᩦᩁᩈᩣᨶᩴ

“ᨩᩃᩣᩈᨿᩣ ᨶᩮᨠᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᨣᨶ᩠ᨵᩣ, ᩈᩩᨷᩥᨶ᩠ᨴᨠᩣᨿ᩠ᨿᩣᨶᨩᩃᩣᩈᨿᩣᨧ;

ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᨴᩦᩣ ᩈᩩᩅᩥᩁᩣᨩᨾᩣᨶᩣ, ᩈᨾᨿᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ ᩋᩘ᩠ᨣᩦᩁᩈᩣᨶᩴ

“ᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨸᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩋᩃᩘ᩠ᨠᨲᩣ ᨧ, ᨾᨶ᩠ᨬᩣᨶᩣᨶᩣᨾᩥᨣᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᩈᩣ;

ᨶᨴᩦᩣ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᩈᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩣ, ᩈᨾᨿᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ ᩋᩘ᩠ᨣᩦᩁᩈᩣᨶᩴ

“ᨣᩮᩣᨧᩁᩣᩈᩩ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦᩈᩩ ᨩᩃᩣᩈᨿᩮᩈᩩ, ᩈᩩᨷᩩᨷ᩠ᨹᩥᨲᩣ ᨧᩣᩁᩩᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᩁᩪᨷᩣ;

ᩅᩥᨠ᩠ᨠᩈᩥᨲᨦ᩠ᨣᩣ ᩈᩩᩁᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩦ ᨧ, ᩈᨾᨿᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ ᩋᩘ᩠ᨣᩦᩁᩈᩣᨶᩴ

“ᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᨶᩣᨶᩣᨠᩩᨾᨩᩣᩃᨠᩥᨱ᩠ᨱᩴ , ᨧᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᩁᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨧ;

ᨾᨶᩮᩣᨽᩥᩁᩣᨾᩴ ᩈᨲᨲᩴ ᨠᨲᩦᨶᩴ, ᩈᨾᨿᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ ᩋᩘ᩠ᨣᩦᩁᩈᩣᨶᩴ

“ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨶᩣᨶᩣᩈᩩᨧᩥᩋᨶ᩠ᨲᨸᩥᨶᩣ, ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᨶᩣ ᩈᩣᨠᩩᩁᩈᨶ᩠ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ;

ᨸᨴᩮᩈᩩ ᨠᩣᨾᩮ ᩈᩩᩃᨽᩣ ᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨾᨿᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ ᩋᩘ᩠ᨣᩦᩁᩈᩣᨶᩴ

“ចិនាឌិតា អាសិ យហិ៍ ននយត្តា, ចិចិត្តចណ្ហា ព្យុយានតឃ្ស;

នត្តិត្ថុគោបេហិ អលង្កតាច ននយេឃា យហាចិន អក្កិនសាត៌

“ចិស្ទុនង្គាឌិព្យេណហិ ឃ្យុត្តា, នឞ្លុនាឌ៉ អកិបត្ធុឃត្តា;

ពាហ្វុហិ តរេត្ធុច ឌភា ននយត្តា, ននយេឃា យហាចិន អក្កិនសាត៌

“ចិចិត្រអារាយស្ទុបេក្លូនេញ្ញា, ចិចិត្រភាភាបស្ទុយេហិ ឈត្តា;

កិនេហិ ឈិនំច នំ បចាឃតិ, ននយេឃា យហាចិន អក្កិនសាត៌

“ចិចិត្រតិលច្ឆុនតេភលក្កតា, យត្យុញ្ញាន្លូ ក្តេតាចកោនេ;

នឞ្យុក្កតា នត្តនឞ្ហុក្ហតា, ននយេឃា យហាចិន អក្កិនសាត៌

“ចិចិត្រតិលក្ខុយិចាឃតំ ចត៌, ស្ទុទិក្តុលៃកោ ក្ដច តគ្គត៌ ចត៌;

នេញ្ញាតព្យុក៌ នាស្វុស្ទុកង្គុបុបុ្ញ, ននយេឃា យហាចិន អក្កិនសាត៌

“ស្ទុកឱ្ញានំ ឃោឌតេឃោឌតេស្ទុ, ស្ទុកិក្លូកាយា ស្ទុលកា យត្យុញ្ញា;

ឌភាកិកិណ្ហា ស្ទុលកត្តុបិភា, ននយេឃា យហាចិន អក្កិនសាត៌

“បហ្វុតលោឃ្វុទកានឞ្ហុក្ហតា, តិចាឃិត៌ នញ្ញាស្ទុលព្យុទាតា;

ចិនាលនាលិ ច នកា ច ពាហ្វុ, ននយេឃា យហាចិន អក្កិនសាត៌

“ចិចិត្តតាតាត្យបណ្ឌបណ្ឌិតា, បត្វុទិណ្ណាឃ្យាតស្សបេក្ខរណ្ណា;

សុមាបិតា សាន្តុសុកន្ធកន្ធា, នមេយា មហាវីរ អង្គីរសាតិ៍

“ចាវេតា មុត្តសីតលសាន្តុវេបិ, តកា ច អឡ្កា ចិកតា នមត្តា;

ឌិសា ច នឡាច ចិវេវាចយត្តិ, នមេយា មហាវីរ អង្គីរសាតិ៍

“បវេឆ វវេឌាត្យក្កុមតត្វេមេច, វត្តិ បចស្សត្តិ ច មត្ថុចុង្គី;

តវេក ច សុ្វេវា មុត្យុវេកាច តាវេបិ, នមេយា មហាវីរ អង្គីរសាតិ៍

“មងប្យនាហា មងហត្វិសឈ្ឍា, កវេវាស្យសឈ្ឍហិ សុកិឡ្យអយត្តិ;

ឌិសា ចិឆាចត្តិ ច កឌ្ឌយត្តា, នមេយា មហាវីរ អង្គីរសាតិ៍

“ចតំ សុតិលំ អកិងស្សតិយំ, តិលឡ្កក្នុងំ ឡ្កច វមូក្នុតំ;

ចិវេលាកិតាតំ អតិចិមត្តុិយំ, នមេយា មហាវីរ អង្គីរសាតិ៍

“ចិសុទ្ធមឡ្ក កកតំ សុវមុំ, មហិមវេយហិ នមលក្កតាច;

ឌិសា ច នឡា អតិវេវាចយត្តិ, នមេយា មហាវីរ អង្គីរសាតិ៍

“កត្ថឡាចិឌ្ឍាឆវកិត្តុវា ច, សុកីតិយត្តា មត្សុវស្សវេត;

ចវត្តិ តស្មិំ បចវេត សុវវេមុ, នមេយា មហាវីរ អង្គីរសាតិ៍

“កិវេលសសឈ្ឍស្ស កិតាសវេកហិ, តបស្សិសឈ្ឍហិ តិវេសចិតំ ចតំ;

ចិហារអារាយសយិទ្ធិក្សុតំ, សយឃោ យហាចិរ អក្កិរសាតិ៍

“សយិទ្ធិភាភាឋលិភោ ចភត្តា, អភាក្យលិ តិច្ចយភោកិរយ្ញា;

សយាឆិបិតិ៍ អកិចទ្ធឃត្តិ, សយឃោ យហាចិរ អក្កិរសាតិ៍

“តិសេចិតំ ភេពឌិឌេហិ តិច្ចំ, កាយេភ កាយំ សពតំ ចសត្តា;

ប្យរេ ប្យរេ កាយចរា ច សត្តិ, សយឃោ យហាចិរ អក្កិរសាតិ៍

“ចព្វត្ថបិតិ៍ សឃភាសភច្ចា, កត្ទច្ចា យាលច្ចា ចិលេបភច្ចា;

ពហិ៍ សយិទ្ធា ឌភតា ឆហ្ស ច, សយឃោ យហាចិរ អក្កិរសាតិ៍

“ប្បញ្ញាទ្ធិឃា សញ្ញាឃសក្កបត្តា, ឌភា ច ពយ្យិំ ស្បលិតា សយិទ្ធា;

បហ្សពកោកា ចិចិឆា ចសត្តិ, សយឃោ យហាចិរ អក្កិរសាតិ៍

“ភកេ ច អញ្ញា ស្បចិស្បទ្ធចណ្ណា, ខិសា ច ចត្ថេ ស្បចិរាឌិពោច;

រត្តិច្ចា ចារតោ យ្យក្សឹពលេិ ច, សយឃោ យហាចិរ អក្កិរសាតិ៍

“ចត្ថក្កយេ សញ្ញាឌភា បហដ្ឋា, សពក្កណេ ចិត្រពឆា ចតត្តា;

បិឃេហិ សទ្ធិ៍ អកិយោឥឃត្តិ, សយឃោ យហាចិរ អក្កិរសាតិ៍

“ចត្ថស្ស រិសឹហិ ភកំ ចិរោចិ, យហឹ ច សំស្បទ្ធយត្ថញ្ញាចណ្ណា;

ចិឍា ច សព្ពា បរិសុទ្ធរូបា, សយេឃា យហាចិរ អក្ខិរសាតំ៍

“ក្ខេរ ច ចិន្ហា ចរចន្ត្ទំសិំ, បុប្ផិសុ បុប្ផាតិ យហិតលស្មិំ;

សយត្តទេតា កន្ត្ឋ្រូលាត្តិ៍កាតំ, សយេឃា យហាចិរ អក្ខិរសាតំ៍

“ចន្ត្ស្ស ទំសឹហិ ចិលិយ្យិតាច, យហឹ សយត្តា ក្បុសុទេយតលក្ខតា;

ចិទេរាចិ សព្ពក្ខសុយាលិតឹច, សយេឃា យហាចិរ អក្ខិរសាតំ៍

“ក្បុចត្តិ ហត្តិ៍បិ យទេឆត យត្តា, ចិចិត្តបិណ្ហា ច ចិឌា សយត្តា;

កាទេរាត្តិ តាចំ បចទេត សុរទេយ្យ, សយេឃា យហាចិរ អក្ខិរសាតំ៍

“បឆញ្ញា សព្ពំ បដិបជ្ជតក្កូយំ, ព្ពាធ្វញ្ញា រដ្ឋំ សឆតំ សទេកាក់;

សព្ពាតត្ថំ សព្ពាសុលប្បាគាតំ, សយេឃា យហាចិរ អក្ខិរសាតំ៍

“ចតញ្ញា សព្ពំ សុចិចិត្តរូបំ, សុយាបិតំ តត្តកាតតំច;

ឃតិត បិតិ៍ សតតំ ឌទេតតិ, សយេឃា យហាចិរ អក្ខិរសាតំ៍

“អលក្ខតំ ទេឆចបុទ្ទច រយ្យុំ, កបឹលចត្តំ ព្ពាតិ តាយទេឆយ្យំ;

ក្បុលតកាទ្ទ ព្ពាឆ សស្សិរិកំ, សយេឃា យហាចិរ អក្ខិរសាតំ៍

“យត្រូញ្ញាអដ្ឋាលចិចិត្តរូបំ, សុផុល្លបទេក្ខរូហសណ្ឋយណ្ឋិតំ;

ចិចិត្តបរិលាហិ បុទ្ទ សុរយ្យុំ, សយេឃា យហាចិរ អក្ខិរសាតំ៍

“វិចិត្តបិលការណ្ឌា តោរណគ្គា, សុកង្កណំ ទេវតិវាសក្ខំ;

មនុញ្ញវីថិ សុរេលិកសត្តិកំ, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ។

“អលង្កតា សាកិយរាជបុត្តា, វិរាជមានា វរភូសនេហិ;

សុទិត្តវេសេ ឥវ ទេវបុត្តា, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ។

“សុទ្ធាគតោ មុត្តិវនំ អភិគស្សតាយ, អមច្ចបុត្តា គណា អពេបមិ;

ពហេត សង្ឃំ មហតា មុត្តិំ, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ។

“តេវាកតំ បស្សតិ តេវ វានំ, សោកាភិភូតំ នរវីរសេដ្ឋំ;

តោរណតុមិដ្ឋាមិ នរាធិបត្តំ, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ។

“តំទស្សនេតត្ថុតបីតិរាសិំ, ឧទិក្ខមានំ ខិបនានមិត្តំ;

តោរណហិ តំ មុត្តិំ កុលាសេដ្ឋំ, សមយោ មហាវីរ អង្គីរសានំ។

“អាសាយ កស្សតេ ខេត្តំ, ពីជំ អាសាយ វប្បតិ;

អាសាយ វាណិជា យន្តិ, សមុទ្ទំ ធនហារកា;

យាយ អាសាយ តិដ្ឋាមិ, សា មេ អាសា សមិជ្ឈតុ។

“នាតិសីតំ នាតិឧណ្ហំ នាតិទុព្ភិក្ខឆាតកំ;

សទ្ទលា ហរិតា ភូមិ, ឯស កាលោ មហាមុនី”តិ។

អថ នំ សត្ថា – “កិំ នុ ខោ, ឧទាយិ, គមនវណ្ណំ វណ្ណេសី”តិ អាហ។ “ភន្តេ, តុម្ហាកំ បិតា សុទ្ធោទនមហារាជា ទដ្ឋុកាមោ, ករោថ ញាតកានំ សង្គហ”ន្តិ អាហ។ “សាធុ, ឧទាយិ, ករិស្សាមិ ញាតិសង្គហំ, តេន ហិ ភិក្ខុសង្ឃស្ស អារោចេហិ , គមិកវត្តំ បូរេស្សន្តី”តិ អាហ។ “សាធុ, ភន្តេ”តិ ថេរោ ភិក្ខុសង្ឃស្ស អារោចេសិ។

សត្ថា អង្គមគធវាសីនំ កុលបុត្តានំ ទសហិ សហស្សេហិ, កបិលវត្ថុវាសីនំ ទសហិ សហស្សេហីតិ សព្ពេហេវ វីសតិយា ខីណាសវភិក្ខុសហស្សេហិ បរិវុតោ រាជគហា និក្ខមិត្វា ទិវសេ ទិវសេ យោជនំ យោជនំ គច្ឆន្តោ ទ្វីហិ មាសេហិ កបិលវត្ថុបុរំ សម្បាបុណិ។ សាកិយាបិ អនុប្បត្តេ ភគវតិ – “អម្ហាកំ ញាតិសេដ្ឋំ បស្សិស្សាមា”តិ ភគវតោ វសនដ្ឋានំ វីមំសមានា “និគ្រោធសក្កស្សារាមោ រមណីយោ”តិ សល្លក្ខេត្វា សព្ពំ បដិជគ្គនវិធិំ ការេត្វា គន្ធបុប្ផហត្ថា បច្ចុគ្គមនំ ករោន្តា សព្ពាលង្ការេហិ សមលង្កតគត្តា គន្ធបុប្ផចុណ្ណាទីហិ បូជយមានា ភគវន្តំ គហេត្វា និគ្រោធារាមមេវ អគមំសុ។

តត្ថ ភគវា វីសតិយា ខីណាសវសហស្សេហិ បរិវុតោ បញ្ញត្តវរពុទ្ធាសនេ និសីទិ។ សាកិយា បន មានជាតិកា មានត្ថទ្ធា, “សិទ្ធត្ថកុមារោ អម្ហេហិ ទហរតរោ, អម្ហាកំ កនិដ្ឋោ ភាតា, បុត្តោ, ភាគិនេយ្យោ, នត្តា”តិ ចិន្តេត្វា ទហរទហរេ រាជកុមារេ អាហំសុ – “តុម្ហេ វន្ទថ, មយំ តុម្ហាកំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ និសីទិស្សាមា”តិ។ តេស្វេវំ និសិន្នេសុ ភគវា តេសំ អជ្ឈាសយំ ឱលោកេត្វា – “ឥមេ ញាតកា អត្តនោ មោឈខិណ្ណភាវេន ន មំ វន្ទន្តិ, ន បនេតេ ជានន្តិ ‘ពុទ្ធោ នាម កីទិសោ, ពុទ្ធពលំ នាម កីទិស’ន្តិ វា, ‘ពុទ្ធោ នាម ឯទិសោ, ពុទ្ធពលំ នាម ឯទិស’ន្តិ វា, ហន្ទាហំ អត្តនោ ពុទ្ធពលំ ឥទ្ធិពលញ្ច ទស្សេន្តោ បាដិហារិយញ្ច ករេយ្យំ, អាកាសេ ទសសហស្សចក្កវាឡវិត្ថតំ រតនចង្កមំ មាបេត្វា តត្ថ ចង្កមន្តោ មហាជនស្ស អជ្ឈាសយំ ឱលោកេត្វា ធម្មំ ទេសេយ្យ”ន្តិ ចិន្តេសិ។ តេន វុត្តំ សង្គីតិការេហិ ភគវតោ បរិវិតក្កនស្សត្ថំ –

១។

“ន ហេតេ ជានន្តិ សទេវមានុសា, ពុទ្ធោ អយំ កីទិសកោ នរុត្តមោ;

ឥទ្ធិពលំ បញ្ញាពលញ្ច កីទិសំ, ពុទ្ធពលំ លោកហិតស្ស កីទិសំ។

២។

“ន ហេតេ ជានន្តិ សទេវមានុសា, ពុទ្ធោ អយំ ឯទិសកោ នរុត្តមោ;

ឥទ្ធិពលំ បញ្ញាពលញ្ច កីទិសំ, ពុទ្ធពលំ លោកហិតស្ស កីទិសំ។

៥។

“ហន្ទាហំ ទស្សយិស្សាមិ, ពុទ្ធពលមនុត្តរំ;

ចង្កមំ មាបយិស្សាមិ, នភេ រតនមណ្ឌិត”ន្តិ។

តត្ថ ន ហេតេ ជានន្តីតិ ន ហិ ឯតេ ជានន្តិ។ ន-ការេន បដិសេធេត្វា ហិ-ការេន ការណត្ថេ និបាតោ។ យស្មា បនេតេ មម ញាតិអាទយោ ទេវមនុស្សា យថា ពុទ្ធពលេ ច ឥទ្ធិពលេ ច អនាវិកតេ ន ជានន្តិ “កីទិសោ ពុទ្ធោ, កីទិសំ ឥទ្ធិពល”ន្តិ, តស្មា អហំ មម ពុទ្ធពលញ្ច ឥទ្ធិពលញ្ច ទស្សេយ្យន្តិ អត្ថោ។ សទេវមនុស្សាតិ ឯត្ថ ទេវាតិ ឧបបត្តិទេវា អធិប្បេតា។ សហ ទេវេហីតិ សទេវា។ កេ តេ? មនុស្សា, សទេវា ឯវ មនុស្សា សទេវមនុស្សា។ អថ វា ទេវាតិ សម្មុតិទេវា, សុទ្ធោទនោ រាជា អធិប្បេតោ។ សហ ទេវេន រញ្ញា សុទ្ធោទនេនាតិ សទេវា។ មនុស្សាតិ ញាតិមនុស្សា, សទេវា សសុទ្ធោទនា មនុស្សា សទេវមនុស្សា សរាជានោ វា ឯតេ មម ញាតិមនុស្សា មម ពលំ ន វិជានន្តីតិ អត្ថោ។ សេសទេវាបិ សង្គហំ គច្ឆន្តិយេវ។ សព្ពេបិ ទេវា ទេវនេន “ទេវា”តិ វុច្ចន្តិ។ ទេវនំ នាម ធាតុអត្ថោ កីឡាទិ។ អថ វា ទេវា ច មនុស្សា ច ទេវមនុស្សា, សហ ទេវមនុស្សេហិ សទេវមនុស្សា។ កេ តេ? លោកាតិ វចនសេសោ ទដ្ឋព្វោ។ ពុទ្ធោតិ ចតុសច្ចធម្មេ ពុទ្ធោ អនុពុទ្ធោតិ ពុទ្ធោ។ យថាហ –

“អភិញ្ញេយ្យំ អភិញ្ញាតំ, ភាវេតព្វញ្ច ភាវិតំ;

បហាតព្វំ បហីនំ មេ, តស្មា ពុទ្ធោស្មិ ព្រាហ្មណា”តិ។ (ម. និ. ២.៣៩៩; សុ. និ. ៥៦៣);

ឥធ បន កត្តុការកេ ពុទ្ធសទ្ទសិទ្ធិ ទដ្ឋព្វា។ អធិគតវិសេសេហិ ទេវមនុស្សេហិ “សម្មាសម្ពុទ្ធោ វត សោ ភគវា”តិ ឯវំ ពុទ្ធត្តា ញាតត្តា ពុទ្ធោ។ ឥធ កម្មការកេ ពុទ្ធសទ្ទសិទ្ធិ ទដ្ឋព្វា។ ពុទ្ធមស្ស អត្ថីតិ វា ពុទ្ធោ, ពុទ្ធវន្តោតិ អត្ថោ។ តំ សព្ពំ សទ្ទសត្ថានុសារេន វេទិតព្វំ។ កីទិសកោតិ កីទិសោ កិំសរិក្ខកោ កិំសទិសោ កិំវណ្ណោ កិំសណ្ឋានោ ទីឃោ វា រស្សោ វាតិ អត្ថោ។

នរុត្តមោតិ នរានំ នរេសុ វា ឧត្តមោ បវរោ សេដ្ឋោតិ នរុត្តមោ។ ឥទ្ធិពលន្តិ ឯត្ថ ឥជ្ឈនំ ឥទ្ធិ, និប្ផត្តិអត្ថេន បដិលាភដ្ឋេន ច ឥទ្ធិ។ អថ វា ឥជ្ឈន្តិ តាយ សត្តា ឥទ្ធា វុទ្ធា ឧក្កំសគតា ហោន្តីតិ ឥទ្ធិ។ សា បន ទសវិធា ហោតិ។ យថាហ –

“ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᨴᩈ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨴᩈ? ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᩅᩥᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨬᩣᨱᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩣᨠᨩᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨲᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨾᨿᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨿᩮᩣᨣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩍᨩ᩠ᨫᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩍᨴ᩠ᨵᩦ”ᨲᩥ (ᨸᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᪂᪨᪁᪀)᪨

ᨲᩣᩈᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩦᨶᩴ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ – ᨸᨠᨲᩥᨿᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᨻᩉᩩᨠᩴ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩈᨲᩴ ᩅᩣ ᩈᩉᩔᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ “ᨻᩉᩩᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ (ᨸᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᪂᪨᪁᪀) ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨽᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩥᨲᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᩔᩣᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩣᨴᨠᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨧᩮ ᩈᨲᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᨲᩥ “ᩈᨲᩴ ᩉᩮᩣᨾᩥ, ᩈᨲᩴ ᩉᩮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩣᨴᨠᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᩩᨶ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩉᩮᩅ ᩈᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩉᩔᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩣᨴᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩈᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᩈᩉᩔᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣᨶᩥ ᩅᩣ, ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᨡᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩈᩮᨶ, ᨶᩮᩣ ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨾᩮᩅ, ᨲᩴ ᨸᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨶᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩩᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᨾᩮᩅ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩁᩪᨸᩣᩅᨧᩁᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩥᨠᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᨠᨲᩥᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩥ ᨶᩣᨣᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣ...ᨸᩮ... ᩅᩥᩅᩥᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩮᨶᩣᨻ᩠ᨿᩪᩉᩴ ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩦᨲᩥ (ᨸᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᪂᪨᪁᪂) ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨣᨲᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ ᨸᨠᨲᩥᩅᨱ᩠ᨱᩅᩥᨩᩉᨶᩅᩥᨠᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩣᨾ᪨

“ᩍᨵ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩍᨾᨾ᩠ᩉᩣ ᨠᩣᨿᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨶᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᩥᩴ ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨸᨧ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩥᩴ ᩋᩉᩦᨶᩥᨶᩕᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᪂᪨᪁᪃) ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᩣᨣᨲᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ ᩈᩁᩦᩁᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᩮᩅ ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩔ ᩈᩁᩦᩁᩔ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩣᨾ᪨

ᨬᩣᨱᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩣ ᨲᨦ᩠ᨡᨱᩮ ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨬᩣᨱᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᨬᩣᨱᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨻᩣᨠᩩᩃᩔ ᨧ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᩴᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ ᨧ ᨬᩣᨱᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᩮᨲ᩠ᨳ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪁᪨᪂᪂᪆)᪨

ᩈᨾᩣᨵᩥᨲᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩣ ᨲᨦ᩠ᨡᨱᩮ ᩅᩣ ᩈᨾᨳᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨾᩣᨵᩥᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ (ᩏᨴᩤ᪨ ᪂᪃), ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩦᩅᩔ ᩈᨾᩣᨵᩥᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁᪨᪅᪀᪇), ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨡᩣᨱᩩᨠᩮᩣᨱ᩠ᨯᨬ᩠ᨬᩔ ᩈᨾᩣᨵᩥᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ (ᨵ᪨ ᨸ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨ᨡᩣᨱᩩᨠᩮᩣᨱ᩠ᨯᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩮᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩ), ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᨿ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣᨿ ᩈᨾᩣᨵᩥᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ (ᨵ᪨ ᨸ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩ; ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪁᪨᪂᪆᪂), ᩈᩣᨾᩣᩅᨲᩥᨿᩣ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣᨿ ᩈᨾᩣᨵᩥᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ (ᨵ᪨ ᨸ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨ᩈᩣᨾᩣᩅᨲᩦᩅᨲ᩠ᨳᩩ; ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪁᪨᪂᪆᪀-᪂᪆᪁) ᨲᩮᩈᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ, ᨣᨶ᩠ᨳᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨽᨿᨸᩁᩥᩉᩣᩁᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨶ ᨾᨿᩣ ᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨲᨾᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ? ᩍᨵ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ “ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ “ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᩮ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣᨲᩥ (ᨸᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᪂᪨᪁᪇)᪨ ᩋᨿᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩈᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩣᨾ᪨

កតយា កម្មបិបិកខា ធ្លុជ្ជិ? សន្តោសំ បក្លិតំ សន្តោសំ ឥឆចាតំ បឆយកប្បិកាតំ យតុស្សាតំ ខុកត្វាភញ្ញា ចិតិបិតិកាតំ ឥចហាសកយតាឌិកា កម្មបិបិកខា ធ្លុជ្ជិ តាយ៉ កតយា បុប្ពាចខេតា ធ្លុជ្ជិ? ទាខា ចក្កចត្តិ ឥចហាសំ កន្ធតិ សជ្ជិ ចត្យទក្តិតិឃា ឥសតាឃ៉ ឌឹលិកស្ស កហបតិស្ស អឃីតិហឥត្វា ស្ងចណ្ហបត្តឥតា តិត្តតិ៉ អឃំ បុប្ពាចខេតា ធ្លុជ្ជិ តាយ៉ ឥឈាសកស្ស កហបតិឥតា (ឆ៉ ប៉ អដ្ឋ៉ ៧៉ពុម្ភឥឈាសកឥសដ្ឋឹចត្ថុ) សត្តស្ ផាឥតស្ យាទឈត្វាឃ ក្សបក្កឥយ កឥតបិ អឥទាកការឥចា បុប្ពាចខេតា ធ្លុជ្ជិ៉ ឥយណ្ឌកឥសដ្ឋឹស្ស (ឆ៉ ប៉ អដ្ឋ៉ ១៉ឥយណ្ឌកឥសដ្ឋឹចត្ថុ) អដ្ឋកទឹសយឥត្ត បឥឆឥស សត្តទតតយឃាតំ ឥយណ្ឌកាតំ បិតុការឥចា បុប្ពាចខេតា ធ្លុជ្ជិ៉

កតយា ចិន្តាយឃា ធ្លុជ្ជិ? ចិន្តាឆទា ចិន្តិ បទិឌប្បិត្វា ឥចហាសំ កន្ធតិ, អាកាឥស អត្តលិក្កេ ហត្ថិប្បិ ឌឥស្សត្តិ...ឥប... ចិចិឆប្បិ ឥសតាឡុំ ឌឥស្សត្តីតិ (បឌិ៉ ឃ៉ ១៉១ប៉)៉ អាឌិតឃប្បចត្តា ចិន្តាយឃា ធ្លុជ្ជិ តាយ៉ តំ តំ កម្មំ កត្វា តិត្តឥត្វា ចិឥសឥសា 'សម្មាបឥយាកបច្ចយា ធ្លុណ្ណុតដ្ឋេត ធ្លុជ្ជិ'តិ អឃំ តត្ថ តត្ថ សម្មាបឥយាកបច្ចយា ធ្លុណ្ណុតដ្ឋេត ធ្លុជ្ជិ តាយ៉ ធ្លុមិស្សា ឌសចិឆាឃ ធ្លុជ្ជិឃា ពាលំ ធ្លុជ្ជិពាលំ តាយ, ធ្លុឆំ យឃំ្សាធ្លុជ្ជិពាលំ ត ខាតត្តីតិ អឥត្វា (ចិសុទ្ធិ៉ ១៉១លិវ៉ អាឆឥឃា)៉

បញ្ញាពាលត្តិ សត្តឥលោកិយឥលោកុត្តទកុលចិឥសសឆាឃកំ អឥហត្តយក្កបញ្ញាពាលំ អឆិឥប្បតំ, តឃប្បិ ខុឥត ត ខាតត្តិ៉ ឥពចិ "ឈតំ្ត អសាឆារលកោលាឥយតំ អឆិចចតំ បញ្ញាពាល"ត្តិ ចឥត្តិ៉ ត្យុទ្ធពាលត្តិ ខុត្ត ត្យុទ្ធពាលំ តាយ ត្យុទ្ធាតុការឥចា, ឌសពាលកោលាតិ ចា៉ តត្ថ ឌសពាលកោលាតិ តាយ ផាតាដ្ឋាតកោលំ, អតីតាតាកតបច្ចុប្បត្តកម្មបិបិកខាតតកោលំ, សព្វត្ថកាមិតិបឌិបឆាកោលំ, អតេកឆាតុតាតាឆាតុឥលោកខាតតកោលំ, តាតាឌិមុត្តិកកោលំ, អាសឃាតុសឃកោលំ, ឈាតចិឥមាក្ខសមាឆិសមាបត្តីតំ សំកិឥលសឥចាឌាតដ្ឋាតស្ ឃចាត្ធតកោលំ, បុឥព្វតិចាសាតុស្សតិកោលំ, ចុត្យុបបិតកោលំ, អាសចក្ខយកោលត្តិ ធ្លុមាតិ ឌស៉ ធ្លុឥមសំ ឌសត្តំ កោលាតំ អឆិចចតំ ត្យុទ្ធពាលត្តិ៉ ខុឌិសត្តិ ថ្វេឌិសំ, អឃឥមច ចា បិឥផា៉

ហត្តាតិ ចឥស្សក្កឥត្វា តិបិឥតា៉ អហត្តិ អត្តាតំ តិទ្ធិសតិ៉ កិ ចុត្តំ ឥហាតិ? ឃស្មា បឥតឥត យឥយ កោតកា ត្យុទ្ធពាលំ ចា ត្យុទ្ធកុឥលា ចា ត ខាតត្តិ, ឥពចលំ អត្តឥតា ឥយាឈឌិណ្ហកាចំ តិស្សាឃ យាតចឥសត សត្តឥលោកឥឌដ្ឋឥសដ្ឋ យំ ត ចត្តត្តិ៉ តស្មា ឥតសំ យាតឥពត្យ អត្តិំ, តំ កត្វិត្វា ចត្តតត្ថំ ត្យុទ្ធពាលំ ឌឥស្សឃត្តិ ចុត្តំ ឥហាតិ៉ ឌស្សឃិស្សាមីតិ ឌឥស្សឃ្យំ "ឌឥស្សស្សាមី"តិ ច បិឥផា, ឥសាឥឃចឥត្វា៉ ត្យុទ្ធពាលត្តិ ត្យុទ្ធាតុកាចំ, ត្យុទ្ធកោលចិឥសសំ ចា៉ អតុត្តទត្តិ តិទុត្តទំ៉ ចក្កមត្តិ ចក្កមិតព្វដ្ឋាតំ ចុច្ចតិ៉ យាបឃិស្សាមីតិ យាឥបឃ្យំ "ចក្កមតំ យាឥបស្សាមី"តិ ច បិឥផា, ឥសាឥឃចឥត្វា៉ តតកតិ អាកាឥស៉ សត្តទតតយណ្ឌិតត្តិ សឥត្តហិ ទតិខតតឥដ្ឋេត ទតឥតហិ ម្យុត្តា-យលិ-ឥចឡូទិឃ-សត្ត-ឃិលិ-បចាឡអ-ទឌត-ស្ងចណ្ហ-យសាទកល្ល-ឥលាហិតឥត្កហិ ឌសហិ ឌសហិ យណ្ឌឥតា អលត្កឥតា សត្តទតតយណ្ឌិឥតា, តំ សត្តទតតយណ្ឌិតំ៉ "តតក ទតតយណ្ឌិត"ត្តិ បឆត្តិ ឥពចិ៉

អឥឆចំ កកចតា ចិត្តិតយឥត្ត ឌសសហស្សចក្កចាឡអចាឃិឥតា ក្សម្មាឌឥឃា ឥឆចា បយុទិតហឌឃា សាឆុការយឌំស្៉ តយត្តំ បកាឥសត្តហិ សក្កឹតិការឥពហិ –

꧔꧈

“ꦨꦸꦩ꧀ꦩꦴ ꦩꦲꦴꦫꦴꦗꦶꦏꦴ ꦠꦴꦮꦠꦶꦁꦱꦴ, ꦪꦴꦩꦴ ꦕ ꦢꦺꦮꦴ ꦠꦸꦱꦶꦠꦴ ꦕ ꦤꦶꦩ꧀ꦩꦶꦠꦴ;

ꦥꦫꦤꦶꦩ꧀ꦩꦶꦠꦴ ꦪꦺꦥꦶ ꦕ ꦧꦿꦲ꧀ꦩꦏꦴꦪꦶꦏꦴ, ꦄꦴꦤꦤ꧀ꦢꦶꦠꦴ ꦮꦶꦥꦸꦭꦩꦏꦁꦱꦸ ꦓꦺꦴꦱ”ꦤ꧀ꦠꦶ꧈ –

ꦄꦴꦢꦶꦒꦴꦡꦴꦪꦺꦴ ꦜꦥꦶꦠꦴꦠꦶ ꦮꦺꦢꦶꦠꦧ꧀ꦧꦴ꧈

ꦠꦠ꧀ꦡ ꦨꦸꦩ꧀ꦩꦴꦠꦶ ꦨꦸꦩ꧀ꦩꦛ꧀ꦜꦴ, ꦥꦴꦱꦴꦟꦥꦧ꧀ꦧꦠꦫꦸꦏ꧀ꦑꦴꦢꦷꦱꦸ ꦜꦶꦠꦴ꧈ ꦩꦲꦴꦫꦴꦗꦶꦏꦴꦠꦶ ꦩꦲꦴꦫꦴꦗꦥꦏ꧀ꦑꦶꦏꦴ꧈ ꦨꦸꦩ꧀ꦩꦛ꧀ꦜꦴꦤꦁ ꦢꦺꦮꦠꦴꦤꦁ ꦱꦢ꧀ꦢꦁ ꦱꦸꦠ꧀ꦮꦴ ꦄꦴꦏꦴꦱꦛ꧀ꦜꦏꦢꦺꦮꦠꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦄꦧ꧀ꦨꦮꦭꦴꦲꦏꦴ ꦢꦺꦮꦠꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦈꦟ꧀ꦲꦮꦭꦴꦲꦏꦴ ꦢꦺꦮꦠꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦱꦷꦠꦮꦭꦴꦲꦏꦴ ꦢꦺꦮꦠꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦮꦱ꧀ꦱꦮꦭꦴꦲꦏꦴ ꦢꦺꦮꦠꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦮꦴꦠꦮꦭꦴꦲꦏꦴ ꦢꦺꦮꦠꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦕꦠ꧀ꦠꦴꦫꦺꦴ ꦩꦲꦴꦫꦴꦗꦴꦤꦺꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦠꦴꦮꦠꦶꦁꦱꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦪꦴꦩꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦠꦸꦱꦶꦠꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦤꦶꦩ꧀ꦩꦴꦤꦫꦠꦷ, ꦠꦠꦺꦴ ꦥꦫꦤꦶꦩ꧀ꦩꦶꦠꦮꦱꦮꦠ꧀ꦠꦷ, ꦠꦠꦺꦴ ꦧꦿꦲ꧀ꦩꦏꦴꦪꦶꦏꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦧꦿꦲ꧀ꦩꦥꦸꦫꦺꦴꦲꦶꦠꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦩꦲꦴꦧꦿꦲ꧀ꦩꦴꦤꦺꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦥꦫꦶꦠ꧀ꦠꦴꦨꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦄꦥ꧀ꦥꦩꦴꦟꦴꦨꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦄꦴꦨꦱ꧀ꦱꦫꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦥꦫꦶꦠ꧀ꦠꦱꦸꦨꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦄꦥ꧀ꦥꦩꦴꦟꦱꦸꦨꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦱꦸꦨꦏꦶꦟ꧀ꦲꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦮꦺꦲꦥ꧀ꦦꦭꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦄꦮꦶꦲꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦄꦠꦥ꧀ꦥꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦱꦸꦢꦱ꧀ꦱꦴ, ꦠꦠꦺꦴ ꦱꦸꦢꦱ꧀ꦱꦷ, ꦠꦠꦺꦴ ꦄꦏꦤꦶꦛ꧀ꦜꦴ ꦢꦺꦮꦠꦴ ꦱꦢ꧀ꦢꦁ ꦱꦸꦠ꧀ꦮꦴ ꦩꦲꦤ꧀ꦠꦁ ꦱꦢ꧀ꦢꦁ ꦄꦏꦁꦱꦸ꧈ ꦄꦱꦚ꧀ꦚꦶꦤꦺꦴ ꦕ ꦄꦫꦹꦥꦴꦮꦕꦫꦱꦠ꧀ꦠꦺ ꦕ ꦜꦥꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦱꦺꦴꦠꦴꦪꦠꦤꦥ꧀ꦥꦮꦠ꧀ꦠꦶꦛ꧀ꦜꦴꦤꦺ ꦱꦧ꧀ꦧꦺ ꦢꦺꦮꦩꦤꦸꦱ꧀ꦱꦤꦴꦒꦴꦢꦪꦺꦴ ꦥꦷꦠꦶꦮꦱꦁ ꦒꦠꦲꦢꦪꦴ ꦈꦏ꧀ꦏꦸꦛ꧀ꦜꦶꦱꦢ꧀ꦢꦩꦏꦁꦱꦹꦠꦶ ꦄꦠ꧀ꦡꦺꦴ꧈ ꦄꦴꦤꦤ꧀ꦢꦶꦠꦴꦠꦶ ꦥꦩꦸꦢꦶꦠꦲꦢꦪꦴ, ꦱꦚ꧀ꦗꦴꦠꦥꦷꦠꦶꦱꦺꦴꦩꦤꦱ꧀ꦱꦴ ꦲꦸꦠ꧀ꦮꦴꦠꦶ ꦄꦠ꧀ꦡꦺꦴ꧈ ꦮꦶꦥꦸꦭꦤ꧀ꦠꦶ ꦥꦸꦡꦸꦭꦁ꧈

ꦄꦡ ꦱꦠ꧀ꦡꦴ ꦕꦶꦤ꧀ꦠꦶꦠꦱꦩꦤꦤ꧀ꦠꦫꦺꦪꦺꦮ ꦎꦢꦴꦠꦏꦱꦶꦟꦱꦩꦴꦥꦠ꧀ꦠꦶꦁ ꦱꦩꦴꦥꦗ꧀ꦗꦶꦠ꧀ꦮꦴ – “ꦢꦱꦱꦸ ꦕꦏ꧀ꦏꦮꦴꦭ꦳ꦱꦲꦱ꧀ꦱꦺꦱꦸ ꦄꦴꦭꦺꦴꦏꦺꦴ ꦲꦺꦴꦠꦸ”ꦠꦶ ꦄꦣꦶꦛ꧀ꦜꦴꦱꦶ꧈ ꦠꦺꦤ ꦄꦣꦶꦛ꧀ꦜꦴꦤꦕꦶꦠ꧀ꦠꦺꦤ ꦱꦲꦺꦮ ꦄꦴꦭꦺꦴꦏꦺꦴ ꦄꦲꦺꦴꦱꦶ ꦥꦡꦮꦶꦠꦺꦴ ꦥꦛ꧀ꦜꦴꦪ ꦪꦴꦮ ꦄꦏꦤꦶꦛ꧀ꦜꦨꦮꦤꦴ꧈ ꦠꦺꦤ ꦮꦸꦠ꧀ꦠꦁ –

꧕꧈

“ꦎꦨꦴꦱꦶꦠꦴ ꦕ ꦥꦡꦮꦷ ꦱꦢꦺꦮꦏꦴ, ꦥꦸꦡꦹ ꦕ ꦭꦺꦴꦏꦤ꧀ꦠꦫꦶꦏꦴ ꦄꦱꦁꦮꦸꦠꦴ;

ꦠꦩꦺꦴ ꦕ ꦠꦶꦧ꧀ꦧꦺꦴ ꦮꦶꦲꦠꦺꦴ ꦠꦢꦴ ꦄꦲꦸ, ꦢꦶꦱ꧀ꦮꦴꦤ ꦄꦕ꧀ꦖꦺꦫꦏꦁ ꦥꦴꦛꦶꦲꦷꦫ”ꦤ꧀ꦠꦶ꧈

ꦠꦠ꧀ꦡ ꦎꦨꦴꦱꦶꦠꦴꦠꦶ ꦥꦏꦴꦱꦶꦠꦴ꧈ ꦥꦡꦮꦷꦠꦶ ꦌꦠ꧀ꦡꦴꦪꦁ ꦥꦡꦮꦷ ꦕꦠꦸꦧ꧀ꦧꦶꦣꦴ – ꦏꦏ꧀ꦑꦭ꦳ꦥꦡꦮꦷ, ꦱꦱꦩ꧀ꦨꦴꦫꦥꦡꦮꦷ, ꦤꦶꦩꦶꦠ꧀ꦠꦥꦡꦮꦷ, ꦱꦩ꧀ꦩꦸꦠꦶꦥꦡꦮꦷꦠꦶ꧈ ꦠꦴꦱꦸ “ꦏꦠꦩꦴ ꦕꦴꦮꦸꦱꦺꦴ, ꦄꦗ꧀ꦙꦠ꧀ꦠꦶꦏꦴ ꦥꦡꦮꦷꦣꦴꦠꦸ? ꦪꦁ ꦄꦗ꧀ꦙꦠ꧀ꦠꦁ ꦥꦕ꧀ꦕꦠ꧀ꦠꦁ ꦏꦏ꧀ꦑꦭ꦳ꦁ ꦑꦫꦶꦒꦠ”ꦤ꧀ꦠꦶꦄꦴꦢꦷꦱꦸ (ꦮꦶꦨ꧈ ꧑꧕꧓) ꦮꦸꦠ꧀ꦠꦴ ꦄꦪꦁ ꦏꦏ꧀ꦑꦭ꦳ꦥꦡꦮꦷ ꦤꦴꦩ꧈

“យោ បន ភិក្ខុ បឋវឹ ខណេយ្យ វា ខណាបេយ្យ វា”តិអាទីសុ (បាចិ· ៨៤) វុត្តា សសម្ភារបឋវី, យេ ច កេសាទយោ វីសតិ កោដ្ឋាសា, អយោលោហាទយោ ច ពាហិរា; សាបិ វណ្ណាទីហិ សម្ភារេហិ សទ្ធឹ បឋវីតិ សសម្ភារបឋវី នាម· “បឋវីកសិណមេកោ សញ្ជានាតី”តិអាទីសុ (ទី· និ· ៣:៣៦០) និមិត្តបឋវី “អារម្មណបឋវី”តិបិ វុច្ចតិ· បឋវីកសិណជ្ឈានលាភី ទេវលោកេ និព្ពត្តោ អាគមនវសេន “បឋវីទេវតា”តិ នាមំ លភតិ· វុត្តញ្ហេតំ – “អាបោ ច ទេវា បឋវី”តិអាទីសុ (ទី· និ· ៣:៣៤០) អយំ សម្មុតិបឋវី, បញ្ញត្តិបឋវី នាមាតិ វេទិតព្ពា· ឥធ បន សសម្ភារបឋវី អធិប្បេតា (ម· និ· អដ្ឋ· ១·៣ បឋវីវណ្ណនា)·

សទេវកាតិ សទេវលោកា· “សទេវតា”តិបិ បាឋោ អត្ថិ ចេ សុត្តន្តំ, សទេវកោ មនុស្សលោកោ ឧបាសិតោតិ អត្ថោ· ពុទ្ធោតិ ពហុ· លោកន្តរិកាតិ អសុរកាយនិរយភេទំ អធិប្បេតំ, តា បន តិណ្ណំ ចក្កវាឡានំ អន្តរា ឯកេកា លោកន្តរិកា ហោតិ, តិណ្ណំ សកដចក្កានំ អញ្ញមញ្ញំ អាហច្ច ឋិតានំ មជ្ឈេ ឱកាសោ វិយ ឯកេកោ លោកន្តរិកនិរយោ, បរិមាណតោ អដ្ឋយោជនសហស្សោ ហោតិ· អសំវុតាតិ ហេដ្ឋា អប្បតិដ្ឋា· តមោ វាតិ អន្ធការោ· តិមិសាតិ ពហលោ ឃនោ· ចក្ខុវិញ្ញាណុប្បត្តិនិវារណតោ អន្ធការតោ ហោតិ· វិហតាតិ វិទ្ធស្តា· តត្ថាតិ យត្ថ បន សូរិយា បភាយ ន ភាសន្តិ បភាយ បាដិហារិយករណតោ អាលោកំ ផរិ, តត្ថ ឯវំ តមោ វិហតោ លោកន្តរិកាសុ ឋិតោ, វិហតោ វិទ្ធស្តោ អហោសីតិ អត្ថោ·

អច្ឆរន្តិ អច្ឆរាបហរណយោគ្គំ, វិម្ហយវសេន អង្គុលីហិ បហរណយោគ្គន្តិ អត្ថោ· បាដិហីរន្តិ បដិបក្ខហរណតោ បាដិហីរំ· បដិហរតិ សត្តានំ ទិដ្ឋិមានាទិកាបកតានិ ចិត្តានីតិ វា បាដិហីរំ, អប្បសន្នានំ សត្តានំ បសាទំ បដិអាហរតីតិ វា បាដិហីរំ· “បាដិហេរ”ន្តិបិ បាឋោ, សោ ឯវត្ថោ· ឯត្ថ អាលោកវិធានាទិវិសេសសម្បត្តំ អធិប្បេតំ· វិម្ហាន អច្ឆរិយបាដិហីរន្តិ ឯត្ថ ទេវា ច មនុស្សា ច លោកន្តរិកាសុ និព្ពត្តសត្តាបិ ច តំ ភវតោ បាដិហារិយំ វិម្ហា បរមប្បីតិសោមនស្សំ អាបជ្ជន្តិ ឋានំ វា ន អាហរិត្វា អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ, ឋានវេលា ន បុព្ពេន វា បរំ, ន បរេន វា បុព្ពំ យុជ្ជតិ·

ឥទានិ ន កេវលំ មនុស្សលោកស្សេវ អាលោកោ អត្ថិ, សព្ពត្ថ តិវិធេបិ សព្ពសត្តកាយសព្ពតោ លោកេ អាលោកោ ហោតីតិ ទស្សេតុំ –

ប·

“សទេវកន្តំ មនុស្សរូបេស,

អាភា ឧឡារា វិបុលា អជាយថ;

ពុទ្ធស្មិំ លោកេ បរស្មិំ លោកស្មិំ,

អធោ ច ឧទ្ធំ តិរិយញ្ច វិត្ថត”ន្តិ។ – អយំ គាថា វុត្តា;

តត្ថ ទេវាតិ សម្មុតិទេវា ឧបបត្តិទេវា វិសុទ្ធិទេវាតិ សព្វេបិ ទេវា ឥធ សង្គហិតា។ ទេវា ច គន្ធព្វា ច មនុស្សា ច រក្ខសា ច ទេវគន្ធព្វមនុស្សរក្ខសា។ សហ ទេវគន្ធព្វមនុស្សរក្ខសេហីតិ សទេវគន្ធព្វមនុស្សរក្ខសោ។ កោ បន សោ? លោកោ, តស្មិំ សទេវគន្ធព្វមនុស្សរក្ខសេ លោកេ។ អាភាតិ អាលោកោ។ ឧឡារាតិ ឯត្ថាយំ ឧឡារ-សទ្ទោ មធុរសេដ្ឋវិបុលាទីសុ ទិស្សតិ។ តថា ហេស “ឧឡារានិ ខាទនីយភោជនីយានិ ខាទន្តិ ភុញ្ជន្តី”តិអាទីសុ (ម។ និ។ ១.៣៦៦) មធុរេ ទិស្សតិ។ “ឧឡារាយ ខោ បន ភវំ វច្ឆាយនោ បសំសាយ សមណំ គោតមំ បសំសតី”តិអាទីសុ (ម។ និ។ ១.២៨៨) សេដ្ឋេ។ “អតិក្កម្ម ទេវានំ ទេវានុភាវំ អប្បមាណោ ឧឡារោ ឱភាសោ”តិអាទីសុ (ទី។ និ។ ២.៣២; ម។ និ។ ៣.២០១) វិបុលេ។ ស្វាយំ ឥធ វិបុលេ ទដ្ឋព្វោ (ទី។ និ។ អដ្ឋ។ ២.៤២; វិ។ វ។ អដ្ឋ។ ១)។ វិបុលាតិ អប្បមាណា។ អជាយថាតិ ឧប្បជ្ជិ ឧទបាទិ បវត្តិត្ថ។ ឥមស្មិំ លោកេ បរស្មិញ្ចាតិ ឥមស្មិំ មនុស្សលោកេ ច បរស្មិំ ទេវលោកេ ចាតិ អត្ថោ។ ឧភយស្មិន្តិ តទុភយស្មិំ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធាទីសុ វិយ ទដ្ឋព្វំ។ អធោ ចាតិ អវីចិអាទីសុ និរយេសុ។ ឧទ្ធន្តិ ភវគ្គតោបិ ឧទ្ធំ អជដាកាសេបិ។ តិរិយញ្ចាតិ តិរិយតោបិ ទសសុ ចក្កវាឡសហស្សេសុ។ វិត្ថតន្តិ វិសដំ។ អន្ធការំ វិធមិត្វា វុត្តប្បការំ លោកត្តយំ ផរន្តា អជ្ឈោត្ថរិត្វា អាភា បវត្តិត្ថាតិ អត្ថោ។ អថ វា តិរិយញ្ច វិត្ថតន្តិ តិរិយតោ វិត្ថតំ មហន្តំ, អប្បមាណំ បទេសំ អាភា ផរិត្វា អដ្ឋាសីតិ អត្ថោ។

អថ កទាចិ ទសសហស្សចក្កវាឡេសុ អាលោកផរណំ កត្វា អភិញ្ញាបាទកំ ចតុត្ថជ្ឈានំ សមាបជ្ជិត្វា តតោ វុដ្ឋាយ អាវជ្ជិត្វា អធិដ្ឋានចិត្តេន អាកាសមព្ភុគ្គន្ត្វា តេសំ ញាតីនំ សីសេសុ បាទបំសុំ ឱកិរមានោ វិយ មហតិយា ទេវមនុស្សបរិសាយ មជ្ឈេ យមកបាដិហារិយំ ទស្សេតិ។ តំ បន បាឡិវសេន ឯវំ វេទិតព្វំ (បដិ។ ម។ ១.១១៦) –

“កតមំ តថាគតស្ស យមកបាដិហីរេ ញាណំ? ឥធ តថាគតោ យមកបាដិហីរំ ករោតិ អសាធារណំ សាវកេហិ ឧបរិមកាយតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ហេដ្ឋិមកាយតោ ឧទកធារា បវត្តតិ។ ហេដ្ឋិមកាយតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ឧបរិមកាយតោ ឧទកធារា បវត្តតិ…បេ… បុរត្ថិមកាយតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, បច្ឆិមកាយតោ ឧទកធារា បវត្តតិ។ បច្ឆិមកាយតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, បុរត្ថិមកាយតោ ឧទកធារា បវត្តតិ…បេ… ទក្ខិណអក្ខិតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, វាមអក្ខិតោ ឧទកធារា បវត្តតិ។ វាមអក្ខិតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ទក្ខិណអក្ខិតោ ឧទកធារា បវត្តតិ…បេ… ទក្ខិណកណ្ណសោតតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, វាមកណ្ណសោតតោ ឧទកធារា បវត្តតិ។ វាមកណ្ណសោតតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ទក្ខិណកណ្ណសោតតោ ឧទកធារា បវត្តតិ…បេ… ទក្ខិណនាសិកាសោតតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, វាមនាសិកាសោតតោ ឧទកធារា បវត្តតិ។ វាមនាសិកាសោតតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ទក្ខិណនាសិកាសោតតោ ឧទកធារា បវត្តតិ…បេ… ទក្ខិណអំសកូដតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, វាមអំសកូដតោ ឧទកធារា បវត្តតិ។ វាមអំសកូដតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ទក្ខិណអំសកូដតោ ឧទកធារា បវត្តតិ…បេ… ទក្ខិណហត្ថតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, វាមហត្ថតោ ឧទកធារា បវត្តតិ។ វាមហត្ថតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ទក្ខិណហត្ថតោ ឧទកធារា បវត្តតិ…បេ… ទក្ខិណបស្សតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, វាមបស្សតោ ឧទកធារា បវត្តតិ។ វាមបស្សតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ទក្ខិណបស្សតោ ឧទកធារា បវត្តតិ…បេ… ទក្ខិណបាទតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, វាមបាទតោ

ស្លកសារា បចត្តតិ៉ ចាយបិតរតោ អក្កិក្លូនគ្គា បចត្តតិ, គក្លិលាបិតរតោ ស្លកសារា បចត្តតិ…រប… អក្កូលក្កូលហិ អក្កិក្លូនគ្គា បចត្តតិ, អក្កូលត្តទិកាហិ ស្លកសារា បចត្តតិ៉ អក្កូលត្តទិកាហិ អក្កិក្លូនគ្គា បចត្តតិ, អក្កូលក្កូលហិ ស្លកសារា បចត្តតិ…រប… ឧរកកលិយរតោ អក្កិក្លូនគ្គា បចត្តតិ, ឧរកកលិយរតោ ស្លកសារា បចត្តតិ៉ លិយក្សបរតោ លិយក្សបរតោ អក្កិក្លូនគ្គា បចត្តតិ, លិយក្សបរតោ លិយក្សបរតោ ស្លកសារា បចត្តតិ – លត្ថិ ចណ្ណាត់ គីលាត់ ប៊ីតកាត់ លោហិតកាត់ ឱទាតាត់ យជ្ជិដ្ឋាត់ បកស្សទាត់៉

“ភកចា ចក្កយតិ, គិម្ពិរតោ តិដ្ឋតិ ចា គិសីគតិ ចា សេឃ្យ៉ ចា កេប្យតិ៉ ភកចា តិដ្ឋតិ, គិម្ពិរតោ ចក្កយតិ ចា គិសីគតិ ចា សេឃ្យ៉ ចា កេប្យតិ៉ ភកចា គិសីគតិ, គិម្ពិរតោ ចក្កយតិ ចា តិដ្ឋតិ ចា សេឃ្យ៉ ចា កេប្យតិ៉ ភកចា សេឃ្យ៉ កេប្យតិ, គិម្ពិរតោ ចក្កយតិ ចា តិដ្ឋតិ ចា គិសីគតិ ចា៉ គិម្ពិរតោ ចក្កយតិ, ភកចា តិដ្ឋតិ ចា គិសីគតិ ចា សេឃ្យ៉ ចា កេប្យតិ៉ គិម្ពិរតោ តិដ្ឋតិ, ភកចា ចក្កយតិ ចា គិសីគតិ ចា សេឃ្យ៉ ចា កេប្យតិ៉ គិម្ពិរតោ គិសីគតិ, ភកចា ចក្កយតិ ចា តិដ្ឋតិ ចា សេឃ្យ៉ ចា កេប្យតិ៉ គិម្ពិរតោ សេឃ្យ៉ កេប្យតិ, ភកចា ចក្កយតិ ចា តិដ្ឋតិ ចា គិសីគតិ ចា, ឰគំ តធាកតស្ស ឃយកបិដិហិរេ ញាណត្ត ចេតិតន្ត”៉

តស្ស បត ភកចរតោ រតរឌាកសិលាសយាបត្តិចរេត ស្លបទិយកាឃរតោ អក្កិក្លូនគ្គា បចត្តតិ៉ អារបិកសិលាសយាបត្តិចរេត រហដ្ឋិយកាឃរតោ ស្លកសារា បចត្តតីតិ បុត ស្លកសារាឃ បចត្តដ្ឋាគរតោ អក្កិក្លូនគ្គា បចត្តតិ, អក្កិក្លូនគ្គស្ស បចត្តដ្ឋាគរតោ ស្លកសារា បចត្តតីតិ គរស្សុតំ, “រហដ្ឋិយកាឃរតោ អក្កិក្លូនគ្គា បចត្តតិ, ស្លបទិយកាឃរតោ ស្លកសារា បចត្តតី”តិ ឌុត្តត្តិ ចេតិតន្តា៉ ឧរេច ភរឃា សេសបរគេសុបិ៉ អក្កិក្លូនគ្គា បរតត្ត ស្លកសារាឃ អសម្ពិរស្សាច អរហាសិ៉ តធា ស្លកសារា អក្កិក្លូនគ្គត៉ ទស្ពិសុ បត ឌុតិឃា ឌុតិឃា ទស្ពិ បុទិយាឃ បុទិយាឃ ឃយកា ចិឃ ឧកក្លូណេ បចត្តតិ៉ ដ្ឋិត្តន្តា ចិត្តាត់ ឧកក្លូណេ បចត្តិ ភាយ តត្តិ, ញុគ្គាត់ បត កចក្កបទិចាសស្ស លហុកតាឃ បដ្ឋាហាការរហិ ចិណ្ណចសិតាឃ ឧតា ទស្ពិរឃា ឧកក្លូណេ ចិឃ បចត្តត្តិ, តស្សា បត ទស្ពិឃា អាចដ្ឋតបទិកយ្ពាឌិដ្ឋាភាតិ ចិស្បុរឃច៉ គីលទស្ពិអត្តាឃ ហិ ភកចា គីលកសិលាំ សយាបដ្ឋតិ៉ ប៊ីតទស្ពិអាឌិត់ អត្តាឃ ប៊ីតកសិលាឌិតិ សយាបដ្ឋតិ៉

ឧចំ ភកចរតោ ឃយកបិដិហិរេ កឃិរយារត សកលស្សាបិ គសសហស្សចក្កចាឡអស្ស អលង្ការករណកាលេលិ ចិឃ អរហាសិ៉ រតត ឌុត្ត –

ជ៉

“សត្តុត្តរឃា អតឌិចរទា ចិតាឃរកា, សត្តា អហ្ស គេចយត្សស្សប្សឌិរតោ;

យហាត្សភារចា សតបុន្នាលក្លូណោ, គស្សសិ អន្ធទកំ បិដិហិរ”ត្តិ៉

តត្ត សត្តុត្តរឃាតិ អត្តរតា ឃីលិឌីហិ ក្សណេហិ សន្ធាសុ សរត្តសុ ស្លត្តរឃា បចរទា សេដ្ឋាតិ សត្តុត្តរឃា, សត្តាត់ ចា ស្លត្តរឃា សត្តុត្តរឃា៉ សត្តត្តិ ហិ ញាណស្ស ភាយំ, រតត គសពលចត្សរចសារដ្ឋលអសាធារណញាណសព្ហារតត សរត្តត សេដ្ឋា ស្លត្តរឃាតិ សត្តុត្តរឃា,

នយាតានិករណចនេត នេត្តា ក្តួនេយាតិ ចា នត្តួត្តនេយា៍ ឃនិ ឲចំ “ក្តួយនេត្តា”តិ ចត្តន្តំ ក្តួយ-នក្ខស្ស បុត្តតិបិតបិជនេតា៍ ត បនេតន

នេកនេកា អតិឃយនេតា ពហុលចចតនេតា ច តរុត្តួយបុរិស្តួយតរចរានិ-នក្ខា ចិឃ ឥដ្ឋនេព្ពា៍ អច ចា នត្តំ ក្តួយំ ឃស្ស នេសា នត្តួត្តនេយា,

ព្ពឆាបិ ច ក្តួយ-នក្ខស្ស បុត្តតិបិនេតា កចតិ៍ ក្តួយនេត្តាតិ ចិនេសនតស្ស បុត្តតិបិតបិជនេតា “ចិត្តក្ខ បក្ខក្ខ”តិ ឲត្ត ចិឃាតិ តាឃំ

នេកានេសា៍ ក្កកឃចិនេសនតនេតា ចា អាហិតក្កិអានិបិនេជា ចិឃ ឥដ្ឋនេព្ពា៍ ចិតាឃនេពាតិ ពហុតិ ចិតឃត្ថបិនេឃតិ នេត្ត ចិនេតតិ ឥនេយតីតិ

ចិតាឃនេកា៍ នត្តាតិ ចិដ្ឋឆយ្យិកនយ្យរាឃិកនេត្តហិ ឃចារទំ នេត្ត អត្តុសាឃតីតិ នត្តា៍ អហុតិ អនេហានិ៍ នេចចយត្តុស្សបុទ្ធិនេតាតិ ចិនេព្ពហិ

បញ្ញាកាឃក្កុនេណហិ ចិព្ពត្តិ កឹឡអត្តិតិ នេចចា៍ យតស្ស ក្តួស្សត្តត្តា យត្តុស្សា, នេចចា ច យត្តុស្សា ច នេចចយត្តុស្សា, នេចចយត្តុស្សហិ បុទ្ធិនេតា

នេចចយត្តុស្សបុទ្ធិនេតា៍ បុបព្ពានិបុឌាឃ ច បព្ចឃបុឌាឃ ច បុទ្ធិនេតា, អបចិនេតាតិ អនេត្តា៍ កក្ខា បត នេចចយត្តុស្សាតនេយច កហណំ កតំ, តត្ត

កកចា តិរដ្ឋាតកនេតហិបិ អារចាញ្ញអកាញ្ញអាបលិលឆតបិលបិលិនេលឃ្យកតាកានីហិ

នាតាកិរាញ្ញអចកនេហយចតស្តិនេលិយលរនេលិយឃក្កនីហិ ចិតិបិតាកនេតហិបិ បុទ្ធិនេតានេឃចាតិ? នក្ខនេយចចំ, ក្កព្ពឌ្ឍបរិនេច្ឆនចនេនត

នព្ពបុក្កលបរិនេច្ឆនចនេនត នេចចំ ចុត្តត្តិ នេចតិតព្ពា៍ យហាតុការនេចាតិ យហតា ញដ្ឋាតុការនេចត នយត្តាកនេតា៍ នតបុព្ពាលក្ខនេណាតិ អតនេត្តស្ស

ចក្កចាញ្ញឲស្ស នេត្ត នត្តា ឲនេកកំ បុព្ពាកយ្យំ នតក្ខត្តំ កនេរឃ្យំ ឲត្តនេកហិ ដនេតហិ កតាកយ្យំ នេនាតិនេត្តា នឃនេយច ឲកនេកា នតក្កហំ កត្តា

តិព្ពនេត្តា៍ តក្ខា “នតបុព្ពាលក្ខនេណា”តិ ចុត្តតិ៍ នេកចិ បត “ននេតត ននេតត បុព្ពាកនេយ្យត តិព្ពត្តឲនេកកលក្ខនេណា”តិ ចនត្តិ៍ “ឲចំ នេនត្ត

នេឃា នេកាចិ ញនេដ្ឋ កនេចឃ្យា”តិ តំ អដ្ឋកចាស្ស បដិក្កិត្តា៍ ឥនេស្សឹតិ នេព្ពន់ នេចចយត្តុស្សាត់ អតិចិយសកទំ ឃយកបិដិហារិឃំ ឥនេស្សនិ៍

អច នត្តា៍ អាកានេន បិដិហារិឃំ កត្តា យហាឌតស្ស ចិត្តាចារំ ញ្ញនេលិនេកត្តា តស្ស អព្ពាសឃាតុក្កលំ ឆយ្យកចំ ចក្កយនេត្តា កនេចតុកានេយា

អាកានេន ឥននហស្សចក្កចាញ្ញអចិត្តតំ នព្ពាទតតយឃំ ទតតចក្កយំ យានេបនិ៍ នេតត ចុត្តំ –

“នេសា ឃាចិនេតា នេចចចនេទត ចក្កយា, អត្តំ ននេយក្តិត្តា តកា តរុត្តនេយា;

ចក្កយំ យាបឃិ នេលិកតាឃនេកា, ស្កតិដ្ឋិតំ នព្ពាទតតិយ្យិត”ន្តិ៍

តត្ត នេសាតិ នេសា នត្តា៍ ឃាចិនេតាតិ បជយនេយច អដ្ឋនេយ នត្តានេហ ឆយ្យឆេនតាឃ ឃាចិនេតាតិ អនេត្តា៍ នេចចចនេទតាតិ នតហស្សតិ(ពាហុតា៍

ចក្កយាតិ ឲត្ត ចក្កតិតិ ចក្ក, ននចិនយំ ចិកាចឃតីតិ អនេត្តា៍ តំ បត ចក្ក ចុចិធំ – ញាណចក្ក, យំនចក្កតិ៍ តត្ត ញាណចក្ក បព្ចចិធំ –

ញដ្ឋចក្ក, ឆយ្យចក្ក, នយត្តចក្ក, ចិព្ពចក្ក, បញ្ញាចក្កតិ៍ នេតស្ស ញដ្ឋចក្ក តាឃ អាឃឃាតុនឃញាណញ្ញាច ព្ពត្រិឃបនេរាបរិឃត្តញាណញ្ញា, ឃំ

“ញដ្ឋចក្កតា នេលិកំ នេចានេលិកនេត្តា”តិ (ឌី៍ តិ៍ ១៍៩៥; យ៍ តិ៍ ៧៍១៣៦; ១៍១១៥; ឥ៍ តិ៍ ៧៍៧៨១; យហាច៍ ៥) អាកតំ៍ ឆយ្យចក្ក តាឃ

នេហដ្ឋិយា តនេឃា យក្កា តីណិ ច ផលិតិ, ឃំ “ចិរជំ ចីតយលំ ឆយ្យចក្ក ក្កិបាទី”តិ (ឌី៍ តិ៍ ៧៍១៣៥; ឥ៍ តិ៍ ៥៍១០៥៧; យហាច៍ ១៩; បដិ៍ យ៍

១៍១០) អាកតំ៍ នយត្តចក្ក តាឃ នព្ពព្ពុតព្ពាណំ , ឃំ “តធ្មបយំ ឆយ្យឃំ, ស្កនេយឆ, បិនាឆយាទុឃ្យានយត្តចក្ក”តិ (ឌី៍ តិ៍ ១៍៧០; យ៍ តិ៍ ៧៍

២៨៣; ២·៣៣៩; សំ· និ· ១·១៧២; មហាវ· ៩) អាគតំ· ទិព្ពចក្ខុ នាម អាលោកវឌ្ឍនេន ឧប្បន្នាភិញ្ញាចិត្តេន សម្បយុត្តញាណំ, យំ “ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេនា”តិ (ម· និ· ១·១៤៨, ២៨៤, ២៨៥, ៤២២; ២·២៤១; ៣·៨២, ២៦១; មហាវ· ១០) អាគតំ· បញ្ញាចក្ខុ នាម “ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទី”តិ (សំ· និ· ៥·១០៨១; មហាវ· ១៥; កថា· ៤០៥; បដិ· ម· ២·៣០) ឯត្ថ បុព្ពេនិវាសាទិញាណំ បញ្ញាចក្ខូតិ អាគតំ·

មំសចក្ខុ នាម “ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ចា”តិ (ម· និ· ១·២០៤, ៤០០; ៣·៤២១, ៤២៥-៤២៦; សំ· និ· ២·៤៣; ៤·៦០; កថា· ៤៦៥, ៤៦៧) ឯត្ថ បសាទមំសចក្ខុ វុត្តំ (ទី· និ· អដ្ឋ· ១·២១៣)· តំ បន ទុវិធំ – សសម្ភារចក្ខុ បសាទចក្ខូតិ· តេសុ យ្វាយំ អក្ខិកូបកេ អក្ខិបត្តកេហិ បរិវារិតោ មំសបិណ្ឌោ យត្ថ ចតស្សោ ធាតុយោ វណ្ណគន្ធរសោជា សម្ភវោ ជីវិតំ ភាវោ ចក្ខុបសាទោ កាយបសាទោតិ សង្ខេបតោ តេរស សម្ភារា ហោន្តិ· វិត្ថារតោ បន សម្ភវមានាតិ ចតុសមុដ្ឋានាតិ ឆត្តឹស ជីវិតំ ភាវោ ចក្ខុបសាទោ កាយបសាទោតិ ឥមេ កម្មសមុដ្ឋានា ចត្តារោ ចាតិ សសម្ភារា ហោន្តិ, ឥទំ សសម្ភារចក្ខុ នាម· យំ បន សេតមណ្ឌលបរិច្ឆិន្នេន កណ្ហមណ្ឌលេន បរិវារិតេ ទិដ្ឋមណ្ឌលេ សន្និវិដ្ឋំ រូបទស្សនសមត្ថំ បសាទមត្តំ, ឥទំ បសាទចក្ខុ នាម· សញ្ញាតិ បភេទាតិ ឯកវិធាតិ អនិច្ចតោ សង្ខតតោ, ទុវិធាតិ សាសវានាសវតោ លោកិយលោកុត្តរតោ, តិវិធាតិ ភូមិតោ ឧបាទិណ្ណត្តិកតោ, ចតុព្ពិធាតិ ឯកត្តបរិត្តអប្បមាណាតិយតារម្មណតោ, បញ្ចវិធាតិ រូបនិព្ពានារូបសព្ពារម្មណានារម្មណវសេន, ឆព្ពិធាតិ ហោន្តិ ពុទ្ធចក្ខាទិវសេន· ពោច្ចវេមតាតិ វុត្តប្បការាតិ ចក្ខូតិ អស្ស ភគវតោ សន្តីតិ ភគវា ចក្ខុមាតិ វុច្ចតិ· អត្ថំ សមេក្ខិត្វាតិ ចក្កំ យាបេត្វា, ធម្មទេសនានិមិត្តំ ទេវមនុស្សានំ ហិតត្ថំ ឧបបរិក្ខិត្វា ឧបធារេត្វាតិ អធិប្បាយោ· យាបយីតិ យាបេសិ· លោកនាយកោតិ សគ្គមោក្ខាភិមុខំ លោកំ នយតីតិ លោកនាយកោ· សុតិដ្ឋិតន្តិ សុដ្ឋុ តិដ្ឋិតំ, បរិយោសិតន្តិ អត្ថោ· សញ្ញារតនតិមុតន្តិ ទសវិធរតនមយំ·

ឥទានិ ភគវតោ តិវិធបាដិហារិយសម្បត្តិទស្សនត្ថំ –

១១·

“ឥទ្ធី ច អាទេសនានុសាសនី, តិបាដិហីរេ ភគវា វសី អហុ;

ចក្កំ យាបយិ លោកនាយកោ, សុតិដ្ឋិតំ សញ្ញារតនតិមុត”ន្តិ – វុត្តំ;

តត្ថ ឥទ្ធីតិ ឥទ្ធិវិធំ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ នាម· តំ បន ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតីតិអាទិនយប្បវត្តំ (ទី· និ· ១·២៣៨; ម· និ· ១·១៤៧; បដិ· ម· ៣·១០)· អាទេសនាតិ បរស្ស ចិត្តាចារំ ញត្វា កថនំ អាទេសនាបាដិហារិយំ, តំ សាវកានញ្ច ពុទ្ធានញ្ច សតតធម្មទេសនា· អនុសាសនីតិ អនុសាសនីបាដិហារិយំ, តស្ស តស្ស អជ្ឈាសយានុកូលតោ ធម្មទេសនាតិ អត្ថោ· ឥតិ ឯតានិ តីណិ បាដិហារិយានិ· តត្ថ ឥទ្ធិបាដិហារិយេន អនុសាសនីបាដិហារិយំ មហាមោគ្គល្លានស្ស អាចិណ្ណំ, អាទេសនាបាដិហារិយេន

អត្ថសារេតិបាដិហារិយំ ឆព្ពណ្ណរស្មិយោ, អត្ថសារេតិបាដិហារិយំ បន ញាណ្ហតិ រតតឆព្ពណ្ណរសា តិបាដិហីរេតិ ឲេតាឝ្ញ តឹឝ្ញ

បាដិហារិយេយេត្ថុតិ អត្ថោ។ កកចាតិ ឧត្ថ ឋាលិចិខ្ទ រតុ្តតុ្តយកោ្ការចាគិចចត៌ ចុត្តេញ្ញា រេបិរាគេលហិ –

“កកចាតិ ចចត៌ រេថ្ន, កកចាតិ ចចត្សុត្តុយ៉;

កោ្ការចយុរត្តោ រោ, កកចា ខេតត ចុត្តិ”តិ (ចិឝ្ញ្ហ ១។៨៣; យ តិ អដ្ឋ ១។ម្ព្ញលបរិយាយសុត្តចណ្ណតា; បារា អដ្ឋ ១។១

ខេចរញ្ញាកល្អចណ្ណតា; ឧតិចុ អដ្ឋ តិគាតចណ្ណតា; យហាតិ អដ្ឋ ៥០);

ចសីតិ ឲតស្មឹ តិចិរេឆបិ បាដិហារិយេ ចរិប្បរេត្តា, ចិណ្ណុចសីតិ អត្ថោ។ ចរិរេយា តាយ បញ្ហា ចរិរេយា –

អាចញ្ញតរយាបញ្ញតអធិដ្ឋានចុដ្ឋានបច្ចវេក្ខណរញ្ញាតា ៣ណ ឃំ ឃំ ឥសាត៌ ឃចិន្ធុកំ ឃចិន្ធុកំ ឃាចតិន្ធុកំ អាចញ្ញតិ អាចញ្ញតាយ

ឥត្ថាឃិតត្ត តត្តិតិ ឝីឈំ អាចរញ្ញតុំ រយត្តុតា អាចញ្ញតចសី តាយ តឆា ឃំ ឃំ ឥសាត៌ ឃចិន្ធុកំ...រេប... រយាបញ្ញតិ រយាបញ្ញតាយ

ឥត្ថាឃិតត្ត តត្តិតិ ឝីឈំ រយាបញ្ញតរយត្តុតា រយាបញ្ញតចសី តាយ ឌីឈំ កាល៌ ឥរេបតុំ រយត្តុតា អធិដ្ឋានចសី តាយ តរេឆច លហុំ ចុដ្ឋាតុំ

រយត្តុតា ចុដ្ឋានចសី តាយ បច្ចវេក្ខណចសី បន បច្ចវេក្ខណជចតារេតច ហោត្តិ តាតិ អាចញ្ញតាតត្តរាវេតច ហុត្តា ឧប្បញ្ញត្តិតិ

អាចញ្ញតចរិយា ឲច ចុត្តាតិ ឧតិ ឧយាឝ្ញ បញ្ហាឝ្ញ ចសីឝ្ញ ចិណ្ណុចរិតា ចសី តាយ ហោតិ ខេតត ចុត្តុំ – “តិបាដិហីរេ កកចា ចសី អហុ”តិ

ឧគាតិ តឝ្ស ខេតតចក្កយឝ្ស តិម្ពិតចិគាតឝ្ស ឥឝ្សតត្ថុ –

១៧

“ឥររហម្សីរេលាកឆាពុឃា, ឝិរេតុបត្តពុត្តយេ;

ឆព្ពុច ឥរេយ្សិ បដិបាដិឃា, ចក្កយ ខេតតាយយេ”តិ – អាឌិកាធាវេយា ចុត្តា;

តត្ថ ឥររហម្សីរេលាកឆាពុឃាតិ ឥររឝ្ញ ចក្កចាញអរហរេឝ្យឝ្ញ ឝិរេតុបត្តពុត្តយេតិ យហារេយុរញ្ញារេត រេថ្នបត្តរេត ឆព្ពុចាតិ ឆព្ពុ

ចិឃ ឥរចក្កចាញអរហរេឝ្យឝ្ញ រេឃ ឝិរេតុបត្តតា, រេត បដិបាដិឃា ចិរេត ឝុចណ្ណុឆព្ពុ ចិឃ កត្វា រេតរិ ឧបរិ ចក្កយ៉ យារេបត្វា ឥរេយ្សិតិ

អត្ថោ។ ខេតតាយរេយតិ ខេតតយរេយ

១៧។ឥររហម្សី អតិក្កម្មាតិ ខេតតចក្កយ៉ បន កកចា យារេបត្វា តឝ្ស ឲកំ រេកាដិ រត្តបរិយត្ត បាចិតចក្កចាញអយុលចក្កិ ឲកំ រេកាដិ

បន្ថិយចក្កចាញអយុលចក្កិ អតិក្កមិត្វា ចិតំ កត្វា យារេបរិ ខេតត ចុត្តុំ –

“ឥមមហស្សឹ អតិក្កម្ម, ចក្កុំ យាបឃឹ ខីណោ;

សន្តុសោណ្ណយឃា បស្សេ, ចក្កេយ រតនាយឃេ”តិ។

តត្ថ ខីណោតិ កិលេសាទិឌយភេទា ខីណោ។ សន្តុសោណ្ណយឃា បស្សេតិ តស្ស បភ ឲចំ តិម្ហិតស្ស ចក្កយស្ស ក្ខឃបស្សេសុ សុចណ្ណយឃា បរយរយណិឃា យរិឃាឥក្ខុយិ អសេហាសិ, យន្តេ្លយហិយឃាតិ អធិប្បាយោ។

១៣។ តុលិសញ្ញារឹតិ តុលិឃុកាឡអា, តា ភាភារតភយឃាតិ ចេឌិតន្តា។ អត្ថចក្កាតិ អត្ថុ្ទបិ។ សោចណ្ណផលកត្តតាតិ សោចណ្ណយេឃហិ ផលកេហិ អត្តតា, តុលិសញ្ញាតាតំ ក្ខបរិ សុចណ្ណយោឃា បឥរឆ្នេឥាតិ អត្ថោ។ ចេឌិកា សន្តុសោចណ្ណាតិ ចេឌិកា បភ សន្តាបិ សុចណ្ណយឃា, ឃា បភេសា ចក្កយភបរិក្ខេបចេឌិកា, សា ឲកាច អណ្ណោហិ រតភេហិ អសម្ហិស្សាតិ អត្ថោ។ ក្ខភតា បស្សេសុ តិម្ហិតាតិ ក្ខភោសុ បស្សេសុ តិម្ហិតា។ ឥ-ការរោ បឥសត្ថិករោ។

១៤។ យហិយុត្តាចាលុកាកិណ្ណាតិ យហិយុត្តាយឃចាលុកាកិណ្ណា។ អថ ចា យហរេឃា ច យុត្តា ច ចាលុកា ច យហិយុត្តាចាលុកា។ តាហិ យហិយុត្តាចាលុកាហិ អាកិណ្ណា សន្ថតាតិ យហិយុត្តាចាលុកាកិណ្ណា។ តិម្ហិតោតិ ឭមិភាកាគេត តិម្ហិតោ កតោ។ រតភាយឃោតិ សន្តុរតភយឃោ, ចក្កេយាតិ អត្ថោ។ ឭកាសេតិ ខឹសា សន្តាតិ សន្តាបិ ឥស ខឹសា ឭកាសេតិ បកាសេតិ។ សតរំសីចាតិ សហស្សរំសិអាឌិច្ចោ ចិយ។ ក្ខក្កោតាតិ ក្ខឌិតោ។ ឃថា បភ អត្ថុក្កោតា សហស្សរំសិ សន្តាបិ ឥស ខឹសា ឭកាសេតិ, ឲចេយច ឲសោបិ សន្តុរតភយឃោ ចក្កេយា ឭកាសេតីតិ អត្ថោ។

ឭឥាតិ បភ តិឌ្ឌិតេ ចក្កេយ តត្ថ កាចតោ បចត្តិឥស្សភត្វំ –

១៩។

“តស្មិំ ចក្កេយភេ ឌឹរោ, ឥត្តិំសចរលក្ខណោ;

ចិរោចយាភោ សម្ពុទ្ធោ, ចក្កេយ ចក្កឹ ខីណោ។

១៥។

“ទិព្វំ មន្ទារវំ បុប្ផំ, បទុមំ បារិឆត្តកំ;

ចង្កមនេ ឱកិរន្តិ, សព្វេ ទេវា សមាគតា។

១៥។

“បស្សន្តិ តំ ទេវសង្ឃា, ទសសហស្សី បមោទិតា;

នមស្សមានា និបតន្តិ, តុដ្ឋហដ្ឋា បមោទិតា”តិ។ – គាថាយោ វុត្តា;

តត្ថ ធីរោតិ ធិតិយុត្តោ។ ទ្វត្តិំសវរលក្ខណោតិ សុប្បតិដ្ឋិតបាទតលាទីហិ ទ្វត្តិំសមហាបុរិសលក្ខណេហិ សមន្នាគតោតិ អត្ថោ។ ទិព្វន្តិ ទេវលោកេ ភវំ ជាតំ ទិព្វំ។ បារិឆត្តកន្តិ ទេវានំ តាវតិំសានំ កោវិឡាររុក្ខស្ស និស្សន្ទេន សមន្តា យោជនសតបរិមាណោ បរមសស្សិរីកោ បារិច្ឆត្តករុក្ខោ និព្ពត្តិ។ យស្មិំ បុប្ផិតេ សកលំ ទេវភវនំ ឯកសុរភិគន្ធវាសិតំ ហោតិ, តស្ស កុសុមរេណុឱកិណ្ណានិ នវកនកវិមានានិ បិញ្ជរានិ ហុត្វា ឈាយន្តិ។ ឥមស្ស បន បារិច្ឆត្តករុក្ខស្ស បុប្ផញ្ច បារិច្ឆត្តកន្តិ វុត្តំ។ ចង្កមេ ឱកិរន្តីតិ តស្មិំ រតនចង្កមេ អវកិរន្តិ, តេន វុត្តប្បការេន បុប្ផេន តស្មិំ ចង្កមេ ចង្កមមានំ ភគវន្តំ បូជេន្តីតិ អត្ថោ។ សព្វេ ទេវាតិ កាមាវចរទេវាទយោ ទេវា។ តេនាហ “បស្សន្តិ តំ ទេវសង្ឃា”តិ។ តំ ភគវន្តំ រតនចង្កមេ ចង្កមន្តំ សកោសុ អាលយេសុបិ បស្សន្តីតិ អត្ថោ។ ទសសហស្សីតិ ភុម្មត្ថេ បច្ចត្តវចនំ, ទសសហស្សិយំ ទេវសង្ឃា តំ បស្សន្តីតិ អត្ថោ។ បមោទិតាតិ បមុទិតា។ និបតន្តីតិ សន្និបតន្តិ។ តុដ្ឋហដ្ឋាតិ បីតិវេគេន តុដ្ឋហដ្ឋា។ បមោទិតាតិ ឥទានិ វត្តព្ពេហិ តាវតិំសាទិទេវេហិ សទ្ធិំ សម្ពន្ធោ ទដ្ឋព្ពោ, ឥតរថា បុនរុត្តិទោសតោ ន យុជ្ជតិ។ អថ វា បមោទិតា តំ ភគវន្តំ បស្សន្តិ, តុដ្ឋហដ្ឋា បមោទិតា តហិំ តហិំ សន្និបតន្តីតិ អត្ថោ។

ឥទានិ យេ បស្សិំសុ យេ សន្និបតិំសុ, តេ សរូបតោ ទស្សេតុំ –

១៦។

“តាវតិំសា ច យាមា ច, តុសិតា ចាបិ ទេវតា;

និម្មានរតិនោ ទេវា, យេ ទេវា វសវត្តិនោ;

ឧទគ្គចិត្តា សុមនា, បស្សន្តិ លោកនាយកំ។

១០។

“សទេវគន្ធព្វមនុស្សរក្ខសា, នាគា សុបណ្ណា អថ ចាបិ កិន្នរា;

បស្សន្តិ តំ លោកហិតានុកម្បកំ, នភេវ អច្ចុគ្គតចន្ទមណ្ឌលំ។

១១។

“អាភស្សរា សុភកិណ្ហា, វេហប្ផលា អកនិដ្ឋា ច ទេវតា;

សុសុទ្ធសុក្កវត្ថវសនា, តិដ្ឋន្តិ បញ្ជលីកតា។

១២។

“មុញ្ចន្តិ បុប្ផំ បន បញ្ចវណ្ណិកំ, មន្ទារវំ ចន្ទនចុណ្ណមិស្សិតំ;

ភមេន្តិ ចេលានិ ច អម្ពរេ តទា, អហោ ជិនោ លោកហិតានុកម្បកោ”តិ –

ឥមា គាថាយោ វុត្តា។

តត្ថ ឧទគ្គចិត្តាតិ បីតិសោមនស្សេន ឧទគ្គចិត្តា។ សុមនាតិ ឧទគ្គចិត្តត្តា ឯវ សុមនា។ លោកហិតានុកម្បកន្តិ លោកហិតញ្ច លោកានុកម្បកញ្ច។ លោកហិតេន វា អនុកម្បកំ លោកហិតានុកម្បកំ។ នភេវ អច្ចុគ្គតចន្ទមណ្ឌលន្តិ ឯត្ថ អាកាសេ អភិនវោទិតំ បរិបុណ្ណ សព្ពោបទ្ទវវិនិមុត្តំ សរទសមយេ ចន្ទមណ្ឌលំ វិយ ពុទ្ធសិរិយា វិរោចមានំ តថាគតំ បស្សន្តីតិ អត្ថោ។

អាភស្សរាតិ វណ្ណបរិច្ឆេទេន វុត្តំ។ បរិត្តាភអប្បមាណាភអាភស្សរាបរិត្តមជ្ឈិមបណីតភេទេន ទុតិយជ្ឈានេនាភិនិព្វត្តា សព្ពេវ គហិតាតិ វេទិតព្ពា។ សុភកិណ្ហាតិ ឥទំ វណ្ណបរិច្ឆេទេនេវ វុត្តំ, តស្មា បរិត្តសុភអប្បមាណសុភសុភកិណ្ហាបរិត្តាទិភេទេន តតិយជ្ឈានេន និព្វត្តា សព្ពេវ គហិតាតិ វេទិតព្ពា។ វេហប្ផលាតិ វិបុលា ផលាតិ វេហប្ផលា។ តេ ចតុត្ថជ្ឈានេន និព្វត្តា អសញ្ញសត្តេហិ ឯកតលវាសិនោ។ ហេដ្ឋា បន បឋមជ្ឈានេន និព្វត្តា ព្រហ្មកាយិកាទយោ ទស្សិតា។ តស្មា ឥធ ន ទស្សិតា។ [illegible]

អសញ្ញសត្តា ច អរូបិនោ ច ពុទ្ធ ត ក្ខិដ្ឋំ អកនិដ្ឋា ច ទេវតាតិ ពុទ្ធាបិ ក្កិដ្ឋបរិច្ឆេទេនេវ វុត្តំ តត្ថ

អចិហាតប្យបុគល្យាបុគល្យិអកនិដ្ឋបញ្ញាតា បច្ចាបិ បុទ្ធាចាយា ការិតាតិ ទេជិតព្ពំ បុបុទ្ធបុក្កចត្វចសតាតិ បុដ្ឋ បុទ្ធាតិ បុបុទ្ធាតិ

បុក្កាតិ ឆាទាតាតិំ បុបុទ្ធាតិ បុក្កាតិ ចត្វាតិ តិចត្វាតិ ទេច បាទុតាតិ ច ឃេហិ តេ បុបុទ្ធបុក្កចត្វចសតា, បរិទហិតបរិបុទ្ធបណ្ឌុរចត្វាតិ

អត្ថេំ “បុបុទ្ធបុក្កចសតា”តិបិ បាឋោំ បញ្ជលិកតាតិ កតបញ្ជលិកា កមលមកុលសទិសំ អញ្ជលិ សិរសិ កត្វា ឋិតន្តិំ

យុញ្ជន្តីតិ ឆកិទន្តិំ បុប្ផំ បតតីតិ កុសុមំ បត “បុប្ផានិ ចា”តិបិ បាឋោ, ចចតចិបរិយាយោ ទដ្ឋព្ពោ, អត្ថោ បតស្ស សោភេចំ

បច្ចុចណ្ណិកន្តិ បច្ចុចណ្ណិ – តិលបីតលោហិតោទាតមញ្ជិដ្ឋកចណ្ណចសេត បច្ចុចណ្ណំ ចត្តតទុណ្ណមិស្សិតន្តិ ចត្តតទុណ្ណត មិស្សិតំ កមេន្តិ

ចេលានីតិ កមឃន្តិ ចត្វាតិំ អហោ ជិនោ លោកហិតានុកម្បកោតិ “អហោ ជិនោ លោកហិតោ អហោ ច លោកហិតានុកម្បកោ អហោ

ការុណិកោ”តិ ឧចយាជីតិ ទុតិចចតាតិ ក្កិទន្តំ យុញ្ជន្តិ បុប្ផំ កមឃន្តិ ចេលានីតិ សម្ពន្ធោំ

ពុទ្ធាតិ តេហិ បយុត្តាតិ ទុតិចចតាតិ ទស្សេតុំ ពុទ្ធយា កាថាយោ វុត្តា –

១២.

“ចុចិ សត្វា ច កេតុ ច, ឆនោ ឃុបេិ ច បរិហិតំ;

បទាឃតោ បតិដ្ឋា ច, ជីបេិ ច ក្ខិបទុត្តមោ.

១៣.

“ទសសហស្សីលោកធាតុយា, ទេចតាយោ មហិទ្ធិកា;

បរិចារេត្វា តមស្សន្តិ, ឋដ្ឋហដ្ឋា បមោទិតា.

១៤.

“ទេចតា ទេចកញ្ញា ច, បសន្នា ឋដ្ឋមាតសា;

បច្ចុចណ្ណិកបុប្ផេហិ, បូជយន្តិ តទាសកំ.

១៩។

“បស្សន្តិ តំ ទេវសញ្ញា, បសន្នា តុយ្ហ យាចកា;

បញ្ចង្គិកតុរិយេហិ, មោទយន្តិ តទាលយំ។

១៧។

“អហោ អច្ឆរិយំ លោកេ, អព្ភុតំ លោមហំសនំ;

ន មេ ទិដ្ឋំ វា សុតំ, អច្ឆេរំ លោមហំសនំ។

១៨។

“សកសកម្ហិ ភវនេ, តិដ្ឋន្តា ទេវតា;

ហសន្តិ តា មហាហសិតំ, ទិស្វាន អច្ឆេរកំ នរំ។

១៩។

“អាកាសដ្ឋា ច ភុម្មដ្ឋា, តិណបន្ថនិវាសិនោ;

កតញ្ជលី នមស្សន្តិ, តុដ្ឋហដ្ឋា បមោទិតា។

១០។

“យេបិ ទីឃាយុកា នាគា, បុញ្ញវន្តា មហិទ្ធិកា;

បរេយាទិតា តយឃ្សន្តិ, បុងឃន្តិ តទុត្តមំ។

១០។

“សង្កិតិយោ បចេត្តត្តិ, អម្ពេទ អតិលញ្ញោបេ;

ចម្ពុតន្ទាតិ ចាទេត្តិ, ជិវ្ហាតទ្ធេទក៏ តទេក។

១១។

“សន្លា ច បណចា ទេច, អទេឆាបិ ជិល្ហិយា ពាហ្វ;

អត្តលិញ្ញ្លុំ ចឌ្ឍត្តិ, ជិវ្ហាតទ្ធេទក៏ តទេក។

១២។

“អញ្ញទេពា ចត តេភា អញ្ជ, ក្តប្បន្តិ ទេលិយហំសតោ;

ឆុចមត្តសិទ្ធិ លការ, ឈេណា តេភា បជិបារិទេពា។

១៣។

“ញុទ្ធោតិ ទេពសំ ឃុត្វាត, បិតិ ក្តប្បន្តិ ពាចទេទ;

ញុទ្ធោ ញុទ្ធោតិ គឆឃត្តា, តិដ្ឋត្តិ បញ្ញោលិកពា។

១៤។

“ហិញ្ញាទា សាឆុការា ច, ក្តញ្ញដ្ឋិ សយ្យហំសតិ;

ປຆາ ຈ ຮິຮິຘາ ຄຄເຕ, ຈຕູຕິ ປຆູລີກຕາ຺

໑໙຺

“ກາຍຕູ ເນຍຸຯຕູ ຈ ຈາຌຍຕູ ຈ, ກຸຆາຕິ ເປເຆຕູ ຈ ຕຬຍຕູ ຈ;

ຍຸຎາຕູ ປຸປຸ ປຕ ປຎາຈລູກໍ, ຍຕູາເຣ ຈຕູຕຣຸລູຍິຍຸຕໍ຺

໑໘຺

“ຍຣາ ທຸພໍຍຫາຮີຣ, ປິເຌຍຸ ຈກູລກູລໍ;

ຘຆຈຮີຣປຣິກາ, ຈລູຍາຕຉຸນາຣິຕ”ຕ຺ູ

ຕຕູ ຓູຘເລີກປເຣເລີກຫິຕຕູ ນາມຕີຕິ ນຕູາ຺ ເກຕຸຕິ ເກຕຸເຕາ ອປຣິຕິກາຕຓູເຊຕ ເກຕຸ ຮິຍາຕິ ເກຕ຺ຸ ຘເຆາຕິ ຓູຕູຘເຆາ ນຍຸນູຍເຊຕ ຣນູຕີຍເຊຕ ຈ ທຸຣໍ ຘເຆາ ຮິຍາຕິ ຘເຆາຕິ຺ ອຣ ຈາ ຍຣາ ຫິ ເລີເກ ຍນູ ກນູຈິ ຘຊໍ ຮິນູາຈ – “ອພໍ ຘເຆາ ຓູຕູຕູາຍນູາ”ຕິ ຘຆຈາ ຘຂີຕິ ປຎູາຍຕິ, ໑ຈເຍຈ ກກຈາ ປຎູາຕິຓູາຕາຘິກຍາຍ ກກຈຕູ ຮິນູາຈ ຕິຓູາຕາຘິກເຍາ ປຎູາຍຕິ຺ ເຕຕ ຈຸຕູ – “ຘເຆາ ພຸເປ ຈາ”ຕິ຺ ກຸຣຣຕູນຸເຕູ ຈຸຕູາຕໍ ຣາຕາຮີອານຈກູພຕາລປຣິເພານາຕາຕໍ ນຓູຍາກາຕໍ ຍຊຕຕູາຍ ນຍຸນູເຕາ ພຸເປ ທຸຈຕູ ອເຕູາ຺ ປຣາຍເຕາຕິ ປຣິນເຣໍ຺ ປຕິຊູາຕິ ຍຣາ ຍຫາປຘຮີ ນຓູປິລິຕໍ ອາຘາຣການຈຕ ປຕິຊູາ ຕິນູຍກຸຕາ, ໑ຈໍ ທຸຈຍິ ປຕິຊູາກຸຕາ຺ ຮີເປ ຈາຕິ ປຮີເປ຺ ຍຣາ ຈຕຸເຣຕູ ຕຍນິ ຈຕູຍາຕາຕໍ ນຕູາຕໍ ອາເຣາປິເຕາ ປຮີເປ ນຸປນຕູນູເຕາ ເຫາຕິ຺ ໑ຈໍ ອຮິຊູກາເຣ ຈຕູຍາຕາຕໍ ນຕູາຕໍ ປເຣຍຕູນຕູນູເຕາ ປຮີເປ ທຸຈຕູ ອເຕູາ຺ ອຣ ຈາ ຍຫານຍຸເຊ ກິຕູາຈາຕໍ ນຕູາຕໍ ນຍຸຊຮີເປ ຍຣາ ປຕິຊູາ ເຫາຕິ, ໑ຈໍ ທຸຈຍິ ນໍນາຣນາກເຣ ອລຕູເຕຍຸປຕິເຊ ຓູນີຣຕູາຕໍ ປິລິຕໍ ຮີເປ ຮິຍາຕິ ຮີເປຕິ ອເຕູາ຺

ຊູິປຣຸຕູເຍາຕິ ຊູິປຣາຕໍ ຊູຕູເຍາ ຊູິປຣຸຕູເຍາ, ໑ຕູ ປຕ ຕິຊູາຣລລກູລານູ ອກາຈເຕາ ລຊູີນຍານນູ ປຣິເນເຘາ ຕຕູ,

ຕິຊູາຣລລກູລາຍ ລຊູິຍາ ນຍາເນາ ປຣິນິເຊູາ຺ ນຍູານຍູເຊູາ ປຕ ອປຣາຕໍ ຊູິປຣາຕໍ ຈທຸປຸຣາຕໍ ຉຫຸປຸຣາຕໍ ນຸປີຕໍ ອນຸປີຕໍ ນຎີາຕໍ ອນຎີາຕໍ ເຕຈນຎີາຕານຎີາຕໍ ຊູຕູເຍາຈ຺ ກນູາ ປຕິຘ “ຊູິປຣຸຕູເຍາ”ຕິ ຈຸເຕູາຕິ ເຈ? ເນເຊ ຕາເຣເນຕ຺ ຓູຍນູິຕິຍຸເລີເກ ເນເຊູາ ຕາຍ ຊູປຸຊູຍາເຕາ ອປຣຈທຸປຸຣຉຫຸປຸເຣນຸປິ ຕຸປຸຊູຕິ຺ ອພໍ ຊູິປເຣນຸເຍຈ ຊູປຸຊູຕິ຺ ກຕາເຊູິປເຣນຸຕິ? ຍຕຸເນູນຸ ເຣຈ ເຣເຈນຸ ຈ຺ ຍຕຸເນູນຸ ຊູປຸຊູຍາເຕາ ຕິນຫນູຍິຫານຫນູເລີກຘາຕຸ ຈເນ ກຕູ ນຍເຕູາ ຕຸເຊູາ ທຸຕູາ ຕິຓູຕູຕິ຺ ເຣເຈນຸ ຊູປຸຊູຍາເຕາ

ទសសហស្សិលោកធាតុ ចសចត្តី យហាព្រហ្មា ហុត្វា តិដ្ឋត្តតិ។ សោ តស្ស កប្បិយការកោ ចា អារាមិកោ ចា សយ្បជ្ជតិ។ ព្តិ តទេតាបិ សេដ្ឋតរេចេសត “ទ្វិបទុត្តយោ”តិ ចុត្តោ។

ទសសហស្សិលោកធាតុយាតិ ទសសហស្សិសង្ខាតាយ លោកធាតុយា។ យហិដ្ឋិកាតិ យហតិយា ព្ទិយា ឃុត្តា, យហាតុភាចាតិ អត្ថោ។ បរិចារេត្វាតិ ភកចត្តិ សយត្តតោ បរិក្ខិបិត្វា។ បសត្ថាតិ សញ្ញាតសទ្ធា។ តទាសកត្តិ តទុបក្កចំ។ អហោ អច្ឆរិយត្តិ ខុត្ត អត្ថស្ស បត្តាតទោហតំ ចិយ តិច្ចំ ត ហោតីតិ អច្ឆរិយំ, អច្ឆរាយោគ្គន្តិ ចា អច្ឆរិយំ, “អហោ, ព្ទតំ ចិយ្យុ”ត្តិ អច្ឆរំ បហរិតុំ ឃុត្តត្តិ អត្ថោ។ អព្ភុតត្តិ អភូតបុព្ពំ អភូតត្តិ អព្ភុតំ។ ក្ករយេយ្យតំ ចិយ្យុបាចហស្សាគិចចតំ។ លោមហំសតត្តិ លោមាតំ ក្កដ្ឋកាចការលំ។ ត យេតិសំ ភូតបុព្វាតិ ត យហា ព្រតិសំ ភូតបុព្វំ, អព្ភុតំ ជិដ្ឋត្តិ អត្ថោ។ ជិដ្ឋត្តិ ចចតំ អាហរិត្វា ពហេតព្ពំ។ អច្ឆេរត្តិ អច្ឆរិយំ។

សកសកបរិក្ខចេតតិ អត្តតោ អត្តតោ ភចតោ។ តិសីជិត្វាតាតិ ក្កបចិស្សា។ ទេចតាតិ ព្ទតំ បត ចចតំ ទេចាតម្បិ ទេចធីតាតម្បិ សាធារណចចតត្តិ ចេជិតព្ពំ។ ហសត្តីតាតិ តា ទេចតា យហាហសិតំ ហសត្តិ, ឞីតិចសំ គតហជយតាយ មិហិតមត្តំ អកត្វា អដ្ឋហាសំ ហសត្តីតិ អត្ថោ។ តកេតិ អាកាសេ។

អាកាសដ្ឋាតិ អាកាសេ ចិយាតាឌីសុ ឋិតា, ខុសេច តយោ ក្កមដ្ឋេ សុបិ។ ពិលបត្តិចាសិតោតិ ពិលគេហេសុ ទេច បត្តេសុ ច តិចាសិតោ។ បុញ្ញចត្តាតិ យហាបុញ្ញា។ យហិដ្ឋិកាតិ យហាតុភាចា។ សក្កិតិយោ បចត្តន្តីតិ ទេចតាឧកាសក្កិតិយោ បចត្តន្តិ, តចាគតំ បូជតត្ថាយ បយុជ្ជន្តីតិ អត្ថោ។ អព្ភរេតិ អាកាសេ។ អតិលញ្ញសេតិ អតិលបទេ, អព្ភស្ស អតភាតត្តា “អតិលញ្ញសេ”តិ ចុត្តំ, បុរិមស្សេច ទេចចតំ ចមុតទ្ធាតីតិ ចមុចិតទ្ធាតិ។ អយមេច ចា បាឋោ, ទេចឝុត្តភិយោតិ អត្ថោ។ ចាទេត្តីតិ ចាទយត្តិ ទេចតា។

សដ្ឋាតិ ឆមតសដ្ឋា។ បណចាតិ តត្រុមជ្ឈព្បរិយចិសេសា។ ជិល្លិយាតិ ពិលចាលុជ្ជកតេកិរិយោ ចុច្ចត្តិ។ ចជ្ជន្តីតិ ចាទយត្តិ។ អព្ភុតោ ចត តោតិ អច្ឆរិយោ ចត តុ។ ក្កប្បជ្ជីតិ ក្កប្បត្តោ។ លោមហំសតោតិ លោមហំសតករោ។ កុចត្តិ យស្មា បត អព្ភុតោ អយំ សត្តោ លោកេ ក្កប្បត្តោ, តស្មា កុចំ អចស្សំ អត្តសិទ្ធិ លភាមាតិ អធិប្បាយោ។ លភាមាតិ លភិស្សាម។ ពសោណាតិ អដ្ឋក្ខណចិរហិតោ ភចមោ ពសោណាតិ អត្ថោ។ តោតិ អម្ហាកំ។ បដិបាទិតោតាតិ បដិលទ្ធោ។

ពុទ្ធោតិ តោសំ សុត្វាតាតិ ពុទ្ធោតិ ព្ទតំ ចចតំ សុត្វា តោសំ ទេចាតំ បញ្ចចណ្ណា ឞីតិ ក្កលដីតិ អត្ថោ។ តាចទេតិ តស្មិំ កាលេ។ ហិក្ការាតិ ហិក្ការសទ្ទា, ហិហិត្តិ យក្ខគាកោ បចដ្ឋការេល ភេទត្តិ។ សាធុការាតិ សាធុការសទ្ទា ច បចត្តត្តិ។ ក្កក្កដីតិ ក្កក្កដីសទ្ទា ច ក្កត្ថាគសទ្ទា ចាតិ អត្ថោ។ បជាតិ ទេចាគយោ អធិប្បេតា។ ភោចិ “បជាតា ចិចិធា គគត ចត្តន្តី”តិ បជត្តិ។ កាយត្តីតិ ពុទ្ធគុណបដិសំយុត្តំ គីតំ កាយត្តិ។

សេឡុត្តីតិ មុខេណត សេឡុព្ទតសទ្ទំ ករោត្តិ។ ចាទយត្តីតិ យហតី ចិបព្ពិកាយករមុខាគយោ ចិណា ច តុរិយាតិ ច តចាគតស្ស បូជតត្ថាយ

ຈາເຣນ຺ຕີ ປເຍາເຊນ຺ຕີ. ກຸຊາຕີ ເປເຣນ຺ຕີຕີ ກຸເຣ ອເປຍາເຊນ຺ຕີ. ລິງ຺ຄວິປຣິຍາເຍນ ວເຕ຺ຕາ. ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ຈາຕີ ອເຎ຺ຎ ຈ ຄຈ຺ຉາເປນ຺ຕີ ສຍຎ຺ຈ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ.

ຍຖາ ທຸຍ຺ຍາຍຫາຈີຣ, ປີເຣສຸ ຈກ຺ຂຸລກ຺ຂຓນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖ ເຍນ ປກາເຣນ ຍຖາ. ຍຫາຈີຣິເຍນ ເຍາເຄເນາ ຍຫາຈີເຣາ. ປີເຣສຸ ຈກ຺ຂຸລກ຺ຂຓນ຺ຕີ ທຈ ວຸເຄາສຸ ປີຣທເລສຸ ສຫສ຺ສານໍ ສເຕຍິກໍ ສຕາກິກໍ ສຕ຺ຕາການຣປິປຸນໍ ຈກ຺ຂຸລກ຺ຂຓໍ ເສາກຕີຕີ ອເຕ຺ຖາ. ຈກ຺ຂຸ-ສເທ຺ທາ ປຕາຍໍ ສຍ຺ຕ຺ຕີຣເຈວິກ຺ຂຸຣິຍາປເຈາຕຣຕຕສຍ຺ຍຸຣຈກ຺ຂຸລກ຺ຂຓາຊີສຸ ຊີສ຺ສຕີ. "ຈຕ຺ຕາຣິຍານີ, ກິລ຺ເຍ, ຈກ຺ຂາຕີ ເຍຫີ ສຍຕ຺ຖາກຕານໍ ເຣຈປຕຸສ຺ສາຕ"ຕ຺ຕີອາຊີສຸ (ອ. ຕີ. ໓.໑໑) ສຍ຺ຕ຺ຕີຍໍ ຊີສ຺ສຕີ. "ຈກ຺ຂິຈ ຈຫເຕາ ປຣ"ຕ຺ຕີອາຊີສຸ (ຉ. ປ. ໑) ຣເຈເຣ. "ຈຕຸຈກ຺ຂິ ຕຈຕ຺ຖາຣ"ຕ຺ຕີອາຊີສຸ (ສໍ. ຕີ. ໑.໑໘) ຕ຺ຣິຍາປເຈ. "ຣຊໍ ກຸຊຸ ຈ ຍາ ຈ ປຍາເຣາ, ຈກ຺ຂິ ຈຕ຺ຕຍ ສຕ຺ຕປິລິຕ"ຕ຺ຕີ (ຊາ. ໑.ລີ.໑໓໘) ເອຕ຺ຖ ຣາເຕ. "ຊິຕ຺ຕໍ ຈກ຺ຂຸຣຕຕໍ ປີຕຸກ຺ຂຕ"ຕ຺ຕີ (ຊີ. ຕີ. ໒.໑໓໒; ໒.໕໖; ຍ. ຕີ. ໒.໑໖໙) ເອຕ຺ຖ ຣຕຕຈກ຺ຂຸ. "ຍຍາ ປຈຕ຺ຕີຕໍ ຈກ຺ຂຸ"ຕ຺ຕີ (ສຸ. ຕີ. ໖໙໑; ທຸ. ຈີ. ໑໕.໑ລີ) ເອຕ຺ຖ ປຕ ສຍຸຈກ຺ຂຸ. "ຕ຺ຕສ຺ສາຫຕສ຺ສ ເປີສສ຺ສ, ຈກ຺ຂຸ ກຍຕີ ຍຕ຺ເຖກ"ຕີ (ຊາ. ໑.໑.໑໐໓; ໑.໖.໑໐໒) ເອຕ຺ຖ ຖຸຣຈກ຺ຂຸ, ປຫຣລຈກ຺ຂຸຕີ ອເຕ຺ຖາ. "ປີຣທເລສຸ ຈກ຺ຂາຕີ ຊາຕາຕີ"ຕີ (ຊີ. ຕີ. ໒.໒໖; ໒.໑໐໐, ໑໐໓; ຍ. ຕີ. ໒.໒໕໙) ເອຕ຺ຖ ລກ຺ຂເລາ. ຕ຺ຣຉາປີ ລກ຺ຂລຈກ຺ຂຸ ວຕ຺ເຕາ (ຍ. ຕີ. ອຕ຺ຖ. ໑.໑໓໕; ອ. ຕີ. ອຕ຺ຖ. ໑.໑.໑໕ລີ; ໒.໓.໕; ປຊີ. ຍ. ອຕ຺ຖ. ໒.໒.໓໓). ຉຊຈຊີຣປຊີກາ, ຈຕ຺ຖຍາຕຄ຺ຄສາຊີຕຕ຺ຕີ ຉເຊຕ ຈ ຈຊີເຣຕ ຈ ປຊີກາຍ ຈ ຈຕ຺ຖຍາເຕຕ ຈ ອຄ຺ຄເສຕ ຈ ອາຊີຕໍ ອລຕ຺ຕໍ ປຣິຈາຣິຕໍ ປີເຣສຸ ຈກ຺ຂຸລກ຺ຂຓຕ຺ຕີ ອເຕ຺ຖາ. ຈກ຺ຂຸລກ຺ເຂຓ ປຕ ຄຫິເຕ ເສສລກ຺ຂຓາຕີ ຄຫິຕາເຕຈ ເຫາຕ຺ຕີ. ຕຖາ ອສີຕີ ອຕຸຍ຺ຍຊາຕາຕີ ຍ຺ຍາຍປຍາ ຈ. ຕສ຺ມາ ເຕຫີ ຖຕ຺ຕີສຍຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓາສີຕີອຕຸຍ຺ຍຊາຕຍ຺ຍາຍປຍາຫີ ສຍລຕ຺ເຕາ ກກຈເຕາ ກາເຍາ ສຕ຺ຕຖາລີຖຸເລາ ຊີຍ ປິຣິສ຺ຖຕ຺ເຕກາ ຊີກສີຕປສຸຍໍ ຊີຍ ກຍລຈຕໍ ຊີຊີຉຣຕຕຊີຊີຕ຺ຕ ຊີຍ ຕຈກຕກເຕາຣລໍ ຕາຣາຍຣີຊີຊີຣາຊີຕຍິຈ ຄຄຕຕລໍ ຕ຺ຣເຕາ ຊີເຕາ ຈ ຊີຉາຈຍາຕາ ຊີປຍ຺ຖຍາຕາ ຖຕ຺ຕຓຸຍຸທ຺ຣສິເຍາ ຍຸສ຺ຍາຍາເຕາ ອຕີຊີຍ ເສາກຕີ.

ຕ຺ຣສາຕີ ກກຈເຕາ ຣູປກາຍຉຍຸກາຍສຍ຺ຕ຺ຕີສ຺ສຕຕ຺ຍໍ –

໒໕.

"ຣູເປ ສີເລ ສຍາຉີຍ຺ຍປຕ຺ຕາຍ ຈ ອສາຊີເສາ;

ຊີຍຸຕ຺ຕີຍາ ອສຍສເຍາ, ຉຍຸຈກ຺ຂຸປຍຈຕ຺ຕເຕ"ຕີ. – ອຍໍ ຄາຖາ ຖຸຕ຺ຕາ;

ຕຕ຺ຖ ຣູເປຕີ ອຍໍ ຣູປ-ສເທ຺ທາ ຕຕ຺ຖກຈຕິຍິຕ຺ຕປຈ຺ຈຍສຣີຣຈຓ຺ຓສຓ຺ຓາຕາຊີສຸ ຊີສ຺ສຕີ. ຍຖາຫ – "ຍໍ ກິຍ຺ຈີ ຣູປໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປຕ຺ຕ"ຕ຺ຕີ (ຍ. ຕີ. ໑.໒໙໑; ໒.໕໙, ໕໘; ຊີກ. ໒; ຍຫາຈ. ໑໑) ເອຕ຺ຖ ຣູປກ຺ຂເຕ຺ທ ຊີສ຺ສຕີ. "ຣູປູປປຕ຺ຕີຍາ ຍຄ຺ຄໍ ການເຈຕີ"ຕີ (ຉ. ສ. ໑໙໐-໑໙໑; ຊີກ. ໙໑໓) ເອຕ຺ຖ ຣູປການເຈ. "ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ພຫິທ຺ທາ ຣູປານີ ປສ຺ສຕີ"ຕີ (ຊີ. ຕີ. ໒.໑໑໕; ຍ. ຕີ. ໒.໑໓໘; ອ. ຕີ. ໑.໓໒໖-໓໓໑; ຉ. ສ.

᪒᪐᪔-᪒᪐᪕) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩈᩥᨱᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮ· “ᩈᩁᩪᨷᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨷ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨷᨠᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩮᩣ ᩋᩁᩪᨷᩣ”ᨲᩥ (ᩋ· ᨶᩥ· ᪒·᪘᪓) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮ· “ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᩣ ᨷᩁᩥᩅᩤᩁᩥᨲᩮᩣ ᩁᩪᨷᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨡᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾ· ᨶᩥ· ᪑·᪓᪐᪖) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᩁᩦᩁᩮ· “ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩁᩪᨷᩮ ᨧ ᩏᨷ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾ· ᨶᩥ· ᪑·᪒᪐᪔, ᪔᪐᪐; ᪓·᪔᪒᪑, ᪔᪒᪕-᪔᪒᪖; ᩈᩴ· ᨶᩥ· ᪔·᪖᪐; ᨠᨳᩣ· ᪔᪖᪕) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᨱ᩠ᨱᩮ· “ᩁᩪᨷᨷ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣ ᩁᩪᨷᨷ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ”ᨲᩥ (ᩋ· ᨶᩥ· ᪔·᪖᪕) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩮ· ᩍᨵᩣᨷᩥ ᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ (ᩋ· ᨶᩥ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪑·᪑·᪑ ᩁᩪᨷᩣᨴᩥᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ)· ᩈᩦᩃᩮᨲᩥ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩮ ᩈᩦᩃᩮ· ᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩣᨲᩥ ᨲᩥᩅᩥᨵᩮᨶᩣᨷᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ· ᩋᩈᩣᨴᩥᩈᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᩈᨴᩥᩈᩣᨿ ᩋᨲᩩᩃᩣᨿ· ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨹᩃᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ· ᩋᩈᨾᩈᨾᩮᨿᩣᨲᩥ ᩋᩈᨾᩣ ᩋᨲᩦᨲᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩋᩈᨾᩮᩉᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᩈᩦᩃᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᨾᩣᨲᩥ ᩋᩈᨾᩈᨾᩣ· ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩁᩪᨷᨠᩣᨿᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣ·

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ –

᪒᪖·

“ᨷᩈᨲ᩠ᨳᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᨠᩤᨿᩮᨶ, ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩣᨷᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ;

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩈᨾᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨠᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮ”ᨲᩥ – ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ;

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩈᨲ᩠ᨳᨴ᩠ᩅᩤᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩃᨠ᩠ᨡᨱᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ· ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨶᩣᨷᩥ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ – ᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ, ᩅᨧᩦᨴ᩠ᩅᩤᩁᨶ᩠ᨲᩥ· ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨠ᩠ᨠᩩᩃᩥᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ· ᨠᨳᩴ?

“ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩣ ᨣᩮᩣᨠ᩠ᨠᩩᨿᩮᩣ, ᨷᩣᨱᩦ ᨲᩃᨷᩥᨠ᩠ᨠᩩᩃᩴ;

ᨣᨧ᩠ᨨᨾᨠ᩠ᨠᩩᩃᩮᩉᩥᨾᩣ, ᨠᩩᩈᩃᨬ᩠ᨧ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᨣᨲᩥᨿᩮᩅ ᩈᨾᩣ”ᨲᩥ· (ᨾ· ᨶᩥ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪑·᪑᪓᪕; ᩈᩴ· ᨶᩥ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪒·᪒·᪒᪒; ᩋ· ᨶᩥ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪓·᪑᪐·᪒᪑; ᨴᩦ· ᨶᩥ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪒·᪑᪘᪕; ᨧᩪᩊ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪖᪙᪐; ᨾᩉᩣ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪖᪕; ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪘᪑; ᨷᨭᩥ· ᨾ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪒·᪒·᪔᪔) –

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩈᨲ᩠ᨳ ᩉᨲ᩠ᨳᨠ᩠ᨠᩩᩃᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ· ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᨷᨠᨲᩥᩉᨲ᩠ᨳᨠ᩠ᨠᩩᩃ· ᨿᩴ ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨶᩴ ᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ, ᨲᩴ ᩑᨠᩔ ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩣᨷᩥ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ· ᨿᩴ ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᨠᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ, ᨲᩴ ᩑᨠᩔ ᨣᩮᩣᨠ᩠ᨠᩩᨿᩔᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮ ᩏᨷᩣᨿᩮᨶ ᨿᩣᨧ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ· ᨿᩴ ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ, ᨲᩴ ᩑᨠᩔ ᨷᩣᨱᩥᨲᩃᩔ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ, ᨲᩣᩁᩣᨿᨲᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᨧᨠ᩠ᨠᨴ᩠ᩅᩤᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨠᨲᩥᩉᨲ᩠ᨳᨠ᩠ᨠᩩᩃᨲᩣᨿ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩔᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ, ᨷᩩᩁᩥᩈᨠ᩠ᨠᩩᩃᨲᩣᨿ ᩑᨠᩔ ᨷᩩᩁᩥᩈᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩔᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ· ᩍᨴᩴ ᨲᩣᩅ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨷᨠᨲᩥᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ, ᨴ᩠ᩅᩤᩁᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᨷᨶ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩈᨾᨴ᩠ᩅᩤᩁᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᨧᨲᩩᩁᩮᩣᨧᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᩩ ᨷᩁᩥᩈᩣᩈᩩ ᩋᨠᨾ᩠ᨷᨶᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᨧᨲᩩᨿᩮᩣᨶᩥᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨣᨲᩥᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨴ᩠ᩅᩤᩁᩣᨶᩦᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨠᩴ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ· ᩍᨴᩴ ᨷᨶ ᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩴ· ᨠᩣᨿᩮᨶ, ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩣᨷᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᨲᨳ ᨠᩣᨿᩮᨶ

បរិកតិកពលត្តិ អនេត្ថា· តស្មា “ឥរតាកពល”ត្តិ ឥរលេត្ថតាកពលត្តិ អនេត្ថា·

ព្ឋានំ ពាណាលំ ឥនេស្សនេត្តា “ព្ឋិ្តពនេលត អរនេយា, ឥខ្ញុចក្កប្បចត្ថនេត”តិ អាហ· តត្ថ ព្ឋិ្តពនេលត អរនេយាតិ ចិក្យូតាឥិដ្ឋាតាឥិតា ព្ឋិ្តពនេលត អរនេយា អរឥិនេរា អត្យុបនេយា· ឥខ្ញុចក្កប្បចត្ថនេតតិ នេឥរតាពានេលាបិ អរនេយាតិ អនេត្ថា·

ព្ឋានំ “នេឃា ឲចយាឥិវ្យាលរយត្កាកនេតា រត្ថា, នេរា រដ្ឋនេលិនេកកតាឃនេកា, តំ រត្ថានំ តយស្សធា”តិ តធាកតស្ស បលាយនេត តិនេឃាកឥស្សតត្ថំ –

“ឲចំ រដ្ឋាក្យាល្មនេបតំ, រដ្ឋាក្កររយុបិកតំ;

យហាយុតិំ ការុលិកំ, នេលិកតាធំ តយស្សធា”តិ· – ចុត្តំ;

តត្ថ ឲចត្តិ ចុត្តប្បការតិឥស្សនេត តិបិនេតា· រដ្ឋាក្យាល្មនេបតត្តិ ឲត្ថ រនេដ្ឋាតិ អយំ តិនេចនេររចាឌិ· ក្យុនេលាតិ អយំ ក្យាល-រនេដ្ឋា អនេតនេកាស្ អនេត្ថស្ ឥិស្សតិ· តធា នេហរ – “អត្យុឌាតាយិ, កិក្លូនេច, អហតាតំ ចត្ថាតំ ឥិក្យាលំ រឈ្ឍាឥិ”ត្តិ (ឌី· តិ· អដ្ឋ· ១·៣៣៩; យហាច· ១៣ប៍) ឲត្ថ បឥលនេត្ថ ឥិស្សតិ· “អនេច្ចត្តិ កាលិ តនេឃត្តិ ទត្តិនេឃា, ចនេឃាក្យាលា អត្យុប្បត្តំ ឌហត្តិ”តិ (រំ· តិ· ១·៣) ឲត្ថ ទារនេត្ថ· “រតក្យាលា ឥក្លិលា បិឥិកក្លិតត្ថា”តិ (យ· តិ· ១·១លិ៍ង៍) ឲត្ថ អាតិរំរនេត្ថ· “អត្តំ អត្តក្យាលំ” (ឌី· តិ· ១·១លិ៍លិ៍; យ· តិ· ១·១១០, ១០១; ១·១៩; ១·១៥៣, ១៣ង៍; ឮ· បិ· ១·ឌ្ដត្ថិរាការ) “កឃិទា យាលិក្យុនេលា ពហ្ម”តិ (ឆ· ប· ៥១) ឲត្ថ ពាត្ថតនេត្ថ· “អដ្ឋក្យាលររយុនេបតំ, អភិញ្ញាពលយាហទិ”ត្តិ (ត្យ· ចំ· ១·១ង៍) ឲត្ថ រយុត្តិអនេត្ថ· ព្ឋានបិ រយុត្តិអនេត្ថ ឥដ្ឋនេដ្ឋា (ឌី· តិ· អដ្ឋ· ១·៣៣៩; យ· តិ· អដ្ឋ· ១·១៩៩; ក្មួអតិ· អដ្ឋ· ១១៩)· តស្មា រនេដ្ឋាហិ នេលិកិឃនេលិក្យុត្តនេទហិ ក្យុនេលាហិ រដ្ឋារយុត្តិហិ ដ្ឋនេបតំ រយត្កាកតត្តិ អនេត្ថា· រដ្ឋាក្កររយុបិកតត្តិ រនេដ្ឋាហិ ត្យុដ្ឋក្យុនេលាហិ ក្យាលនេក្កហិ ចា ររយុបិកតំ រយត្កាកតំ· យហាយុតិត្តិ អនេញ្ញាហិ បនេច្ចកត្យុដ្ឋាឌិហិ យុតិហិ អធិកភាចនេតា យហនេត្តា យុតិតិ ចុច្ចតិ យហាយុតិ· ការុលិកត្តិ ការុលាក្យាលនេឃាកនេតា ការុលិកំ· នេលិកតាធត្តិ រដ្ឋនេលិនេកកតាធំ, រដ្ឋនេលិនេកហិ “អយំ នេតា ចុនេក្លាបតាបស្ស អាហត្តា រនេយតា”តិ ឲចយាធិធិឃតីតិ អនេត្ថា·

ព្ឋានំ ឥរពលស្ស រដ្ឋតិបច្ចាការស្ស អទហកាចឥស្សតត្ថំ –

“អភិចាឝត់ ទោយតញ្ជា, ចក្កតញ្ជា បរិបត់;

តមស្សតញ្ជា បូជេតញ្ជា, សត្ថុំ អរហឺ ឮចិ៍

៣៦៍

“ឃេ កេចិ លោកេ ចក្កតេឃ្យា, ចក្កត់ អរហត្តិ ឃេ;

សត្ថុសេដ្ឋា យហាចិរ, សជិសោ តេ ត ចិជ្ជតី”តិ៍ – ចុត្តំ;

តត្ថ អភិចាឝត្តិ អទេញ្ញាហិ អត្តទោ អភិចាឝតការាបត់ ទោយតត្តិ បរេយ្យទោ ចុតិ៍ ចក្កតត្តិ បណាយត់ បរិបត្តិ សេយ្យទោ បរិបត់ តមស្សតត្តិ អញ្ជលិការលំ, យតសា តមស្សត់ ចា៍ បូជេតត្តិ យាលាកន្ទចិលេបតាឌីហិ បូជេតញ្ជា៍ សត្ថុត្តិ សត្ថុយ្បិ តំ ចុត្តប្បការំ សក្ការចិសេសំ ឮចិ អរហសិ ឃុទេត្តាតិ អទេត្ថ៍ ឃេ កេចិ លោកេ ចក្កតេឃ្យាតិ ឃេ កេចិ លោកេ ចក្កុំតន្តា ចក្កុតីយា ចក្កត់ អរហត្តិ៍ ឃេតិ ឃេ បត លោកេ ចក្កត់ អរហត្តិ៍ ញ្ញាជំ បត បុរិសបជេស្ស ចេចចត់ សត្ថុសេដ្ឋាតិ សទេញ្ញាសំ តេសំ សេដ្ឋោ ត្ហុត្តទេយា, តំ យហាចិរ សជិសោ តេ លោកេ កោចិ ត ចិជ្ជតីតិ អទេត្ថ៍

អថ កាចតិ ឃយកបាដិហារិយំ ជស្សេត្វា ទេតតញ្ញុយំ យាទេបត្វា តញ្ញ ចញ្ញុយាទេត អាឃស្មា សារិបុត្តោ ទាទកទេហ ចិហរតិ ពិញ្ញូទេដ បញ្ញេត បញ្ញាហិ បរិចារកិត្តូសទេតហិ៍ អថ ទេឆទេរា កាចត្តំ ឮលោកេត្តោ អដ្ឋស កបិលបុទេរ អាកាទេស ទេតតញ្ញុទេយ ចញ្ញុយាត់ ទេតត ចុត្តំ –

៣៦៍

“សារិបុត្តោ យហាបញ្ញោ, សយាធិញ្ញាតកោចិទោ;

ពិញ្ញូទេដ ជិទេតាទេឃច, បស្សតិ លោកតាយក”ត្តិ៍ – អាជិ;

តត្ថ សារិបុត្តោតិ រូបសារិយា តាម ព្រាហ្មណិយា បុត្តោតិ សារិបុត្តោ៍ យហាបញ្ញោតិ យហតិយា សោឡសចិធាយ បញ្ញាយ សយន្នាគតោតិ យហាបញ្ញោ៍ សយាធិញ្ញាតកោចិទោតិ ឯត្ថ សយាធីតិ ចិត្តំ សយំ អាជហតិ អារម្មណេ ជបេតីតិ សយាធិ៍ សោ តិចិធោ ហោតិ សចិតក្កសចិចារទោ អចិតក្កចិចារយត្តោ អចិតក្កអចិចារទោ សយាធីតិ៍ ឈាតត្តិ បឋយជ្ឈាតំ ទុតិយជ្ឈាតំ តតិយជ្ឈាតំ ចតុត្ថជ្ឈាតត្តិ

ញ្ញាណេហិ បច្ចយញ្ញាតាតីហិ យេភុយ្យោបសាតាទីតិបិ សក្កហិតាតេភេច ហោត្តិ, ឈាតយ្បិ ទុចិឆំ ហោតិ លក្ខណូបតិជ្ឈាតំ អារេម្មណូបតិជ្ឈាតត្តិ៑ តត្ថ អតិច្ចាទិលក្ខណំ រូបតិជ្ឈាយតីតិ ចិបស្សតាតោណំ “លក្ខណូបតិជ្ឈាត”ត្តិ ចុច្ចតិ៑ បច្ចយញ្ញាតាទិកំ បត អារម្មណូបតិជ្ឈាតតោ បច្ចតីកឈាបតតោ ចា ឈាតត្តិ ចុច្ចតិ៑ សមាធិស្ស ច ឈាតេតស្ស ច កោចិទេទោតិ សមាធិជ្ឈាតកោចិទោ, សមាធិជ្ឈាតក្កុសលោតិ អត្ថោ៑ កិញ្ញារុដេតិ ឲុចិតាមយេណ បត្តតេ ថិតោពោយេច បស្សតីតិ បស្សិ៑

៣៣៑ សុមុល្លិសាលទាឌ៑ ចាតិ សមចក្ករួត្តិ សមុក្កតចិបុលគោមលមលបល្លចក្ករួសមលក្ខតសោណំ សត្តមាលិមុល្លិ សាលទាឌ៑ ចិយ ឃឹលម្ហល់ សមាធិក្ខត្តិ បញ្ញាសោណំ អកិញ្ញាបុបអ៊ុ ចិមុត្តិមលំ ឌសពលសាលទាឌ៑ ញ្ញូលោកេឃឹតិ ឲុចិ ញ្ញូលោកបតេត សម្ពុទ្ធោ៑ ចត្តុច កកេត យចាតិ អគ្គាហិមច្ចុមទេឌោទាហុបសក្កចិតិមុត្តិ តាទកោណបទិចុតំ សទេសមយេ បទិបុណ្ណិ ចិយ ឌេឌតិកាទំ សត្តកិលេសតិមិទចិឆមតកាទំ ចេចតេឃ្យូឌកក្កុមុឌចតចិកាសតកាទំ មុតិចទទឌតិកាទំ ញ្ញូលោកេតីតិ អត្ថោ៑ យចាតិ គិបិតយត្ថ៑ យេតុតិម្បតាច សុទិយត្តិ យេតុតិម្បតសមយេ ឃិទិយា បលុតទកិទណយាលិតំ អំសុយាលិតមិច ចិទោទាយាតំ៑ តទាសតត្តិ តទចសត៑

៣៤៑ ឌលត្ថត្តិ ឌក្ខិណហយាតំ, សទេសមយឆំ បទិបុណ្ណចន្ទសស្សិរិកចាទុចចតសោតំ លក្ខណាតុញ្ញញ្ញតសមលក្ខតចទសទីទំ បទោយាយ ញុទ្ធិសិទិយា ចិទោទាយាតត្តិ អត្ថោ៑ ជីបទុក្ខិ ចាតិ អាទោបិតជីបំ ជីបទុក្ខមិច៑ តទុណឃ្វទិឃំច រូក្កតត្តិ អកិតេចាទីតាទិច្ចមិច, យោមុក្កកោចត ឌលត្ថត្តិ អត្ថោ៑ ឃ្វទិយស្ស តទុណកោចោ បត រូឌឃំ បជិច្ច ចុច្ចតិ៑ ត ហិ ចត្ថុស្ស ចិយ ហាតិចុឌ្ឌិយោ អត្ថិ៑ ញ្ញាយប្បកាតុទញ្ញិតត្តិ ញ្ញាយប្បកាយ អតុទញ្ញិតំ៑ ឌីទំ បស្សតិ លោកតាយកត្តិ សត្តលោកកោឌីទំ បស្សតិ តាយកត្តិ អត្ថោ៑

អចាយស្មា ឆម្ពុទេតាបតិ អតិឃឹតលសលលឆទតិកាទបទិចុម្ពិតក្កុដេ តាតាចិឆសុទកិតទុក្កុសុមចាឃិតក្កុដេ បទមទុចិទចិត្តក្កុដេ កិញ្ញារុដេ បត្តតេ ឆត្វាច ឌសហិ ចក្កចាញអសហស្សេហិ អាកេតេហិ ទេចព្រាហ្មណេហិ បទិចុតំ ភកចត្តំ អត្តត្ថទាយ ញុទ្ធិសិទិយា អតោបយាយ ញុទ្ធលីញអាយ សត្តទតតយេយ ចក្ករួយ ចក្ករួយាតំ ជិស្វា – “ហត្ថាហំ ភកចត្តំ រូបសក្កយិត្វា ញុទ្ធក្កុណបទិជីបតំ ញុទ្ធចិសទេសតំ ឃាទេឃ្យ”ត្តិ ចិទេត្វា អត្ថតា សន្ធិ ចសយាតាតិ បញ្ចា កិក្ខុសតាតិ សត្ថិបិទោតសិ៑ ខោត ចុត្តំ –

៣៥៑

“បញ្ចាត្តិ កិក្ខុសតាតំ, កតាកិច្ចាត តាទិតំ;

ឍីណាសចាតំ ចិមលាតំ, ឍណេត សត្ថិបិតយឃិ”តិ៑

តត្ថ បញ្ចាត្តិ កិក្ខុសតាតត្តិ បញ្ចា កិក្ខុសតាតិ, រូបយោគេត្ថ សាមិចចតំ ឌដ្ឋព្វំ៑ កតាកិច្ចាតត្តិ ចតូសុ សច្ចេសុ ចតូហិ មក្កេហិ បទិញ្ញាបហាតសច្ចិកិទិយកាចតាចសេត បទិតិដ្ឋិតសោឡសកិច្ចាតត្តិ អត្ថោ៑ ឍីណាសចាតត្តិ បទិក្ខីណចតុទាសចាតំ៑ ចិមលាតត្តិ

ចិកតយលិតំ , លីណាបចត្តា ចា ចិយលិតំ បរយបរិសុទ្ធចិត្តបត្តាភាគត្ថិ អទេ្វា៎ លទេលាភាតិ លទេលាទេឃច៎ បត្ថិបិតឃឹតិ បត្ថិបិទេតសិ៎

ញ្ញាតិ ទេតសំ កិក្លូតំ បត្ថិបិទេត កយទេត ច ការលំ ទស្សតត្វ –

ɜលិ៎

“ទលិកប្បសាទតំ ភាយ, បាទិហិទំ តិទស្សឃិ;

អទេបត្ថិ តត្វ កត្តាត, ចត្ថិស្សាយ យឃំ ឌិតំ៎

ɜបំ៎

“ឲច បទេត្តា កយិស្សាយ, ឲ្យត្តិស្សាយ យឃំ ឌិតំ;

កត្ថិ ចិទេតាទយិស្សាយ, បស្សិត្វា ទេលិកភាឃក”ត្តិ៎ – ញ្ញយា កាឆាទេឃា ចុត្តា;

តត្វ ទេលិកប្បសាទតំ ភាយាតិ ទេលិកស្ស បសាទការលទេតា ទេលិកប្បសាទតំ បាទិហិទំ ចុច្ចតិ៎ “ដ្ឋទេល្លាកប្បសាទតំ ភាយាតិបិ បាទេធា, តស្ស ទេលិកចិចរលបាទិហារិឃត្តិ អទេ្វា៎ តំ បត ដ្ឋទ្ធិ អកតិដ្ឋកចតទេតា ទេហដ្ឋា ឃាច អចិចិ ឲត្តត្តទេ ឲកាទេលិកំ កត្វា ឲត្តត្តទេ បទេត្តាបយ្យិ បត្តាតំ អត្តាយត្តា ទស្សតការលាឌិដ្ឋាតត្តិ ចុច្ចតិ៎ តិទស្សឃិតិ ទទេស្សសិ៎ អទេបត្ថិតិ យឃយ្យិ៎ តត្វាតិ ឃត្វ កកចា, តត្វ កត្តាតាតិ អទេ្វា៎ ចត្ថិស្សាយាតិ យឃំ កកចទេតា បាទេធ សិរសា ចត្ថិស្សាយ៎ ឲត្វ បត អទេបត្ថិ, យឃត្តិ ញ្ញទេយសំ ត្វិត្តំ បទ្ធាតំ បុរិយស្ស កយតកិរិឃាឃ បទ្ទេត្ថា ទដ្ឋទេត្តា, បត្ថិយស្ស ចត្តកិរិឃាឃ៎ ញ្ញតរឆា ហិ បុតទ្វត្តិទេភាយទេតា ត យុច្ចតិ៎

ឲឆាតិ អាកច្ឆ៎ កត្ថិចិទេតាទយិស្សាយាតិ ឲត្វាហ – លីណាបចាតំ បត កត្ថា ភាយ កាចិបិ តត្វិ, កស្មា ទេឆទេរា ឲចយាហាតិ? បច្ចទេយទេចតំ, បឌយយទេក្កទេតច បយុទេច្ឆតំ កតា៎ ឃឆាហ –

“កតទេយ ឆយ្យា ទស្សទេតត បហាតត្តាតិ? ចត្តារទេរា ឌិដ្ឋិកតបយ្យឃុត្តចិត្តុប្បាទា ចិចិកិច្ឆាបហកទេតា ចិត្តុប្បាទេទា អបិឃកយតឹទេឃា ទេលិទេភា ទេភាទេសា ទេយាទេហា យាទេភា តទេឌកដ្ឋា ច កិទេលសា”តិ (ឆ៎ ស៎ ១ɜ០ɜ ទេឆាកំ ចិសឌិសំ)៎

ត បទេតសា ចិចិកិច្ឆាបត្ថាតា កត្ថាតិ, កិត្តុ បត្តាត្តិអឌាភតំ ភាយ៎ ទេឆទេរា បត កកចត្តំ ញុទ្ធចំសំ បុត្តិតុការយា, ទេសា បត ញុទ្ធាតំទេឃច

ចិសេយា, ត បច្ចេកពុទ្ធពុទ្ធសាចកានំ, តស្មា ឆេទេរា អចិសយត្តា ឲចយាហាតិ ទេចឌិតព្វា។ ចិទោតាឥយិស្សាយាតិ ចិទោតាឥស្សាយ។

អឆ ទោ តេ កិច្ចា ឆេទស្ស ចចតំ ស្វុត្វា អត្តទោ អត្តទោ បត្តឌីចទយាឥាឃ ស្វុចយ៉ិតា ចិឃ យហាតាកា បកិត្តកិលេសា លិត្តពត្តា អប្បិច្ឆា សត្តុដ្ឋា បចិចិត្តា អសំសដ្ឋា សីលសយាឌិបញ្ញាចិយុត្តិចិយុត្តិញាណឥស្សតសយត្តា តទយាតា សត្តិបត្តិសុ។ ទេតត ចុត្តំ –

៖៥។

“សាធូតិ តេ បដិស្សុត្វា, តិបកា សំចុតិត្រិយា;

បត្តឌីចទយាឥាឃ, តទយាតា ក្អបិកយុ”ត្តិ។

តត្ថ សាធូតិ អយំ សាធុ-សទ្ទោ អាឃាចតសយ្យជិច្ឆតសយ្យហំសតសុត្តទាឌីសុ ឌិស្សតិ។ តថា ហេស – “សាធុ ទេយ, កទន្ត កកចា, សំលិទេត្តត ឆយ៉ុ ឥទេសត្វា”តិអាឌីសុ (សំ។ តិ។ ៖។៥៥; ៥។១បំ៧; អ។ តិ។ ៖។១៥លិ) អាឃាចទេត ឌិស្សតិ។ “សាធុ, កទន្តតិ ទោ ទេសា កិច្ចុ កកចទេតា កាសិតំ អកិតត្តិត្វា អតុទេយាឌិត្វា”តិអាឌីសុ (យ។ តិ។ ១។ប៩) សយ្យជិច្ឆទេត។ “សាធុ សាធុ, សាទិបុត្តា”តិអាឌីសុ (ឌី។ តិ។ ១។១៖៥) សយ្យហំសទេត។

“សាធុ ឥយ្យុទុចិ ទាឌា, សាធុ បញ្ញាណចា តទេទា;

សាធុ យិត្តាតយឥ្វក្ខុទា, បិបស្សាកទលំ សុខ”ត្តិ។ –

អាឌីសុ (ឌា។ ១។១បំ។១០១) សុត្តទេ។ ព្តឆ សយ្យជិច្ឆទេត។ តស្មា សាធុ សុដ្ឋុតិ ឆេទស្ស ចចតំ សយ្យជិច្ឆិត្វាតិ អទេត្ថា (ឌី។ តិ។ អដ្ឋ។ ០។០បំ៥; យ។ តិ។ អដ្ឋ។ ០។០ សុត្តតិទេច្ចបចណ្ណតា; សំ។ តិ។ អដ្ឋ។ ០។០០៥ អក្កិកាភាទង្វាឌសុត្តចណ្ណតា)។ តិបកាតិ បណ្ឌិតា បញ្ញាចត្តា។ សំចុតិត្រិយាតិ ព្តត្រិយេឃសុ កុត្តទ្វាទា, ព្តត្រិយសំចទសយត្តាកតាតិ អទេត្ថា។ តទយាតាតិ តុទិតា។ ក្អបិកយុត្តិ ឆេទំ ក្អបសក្កមិសុ។

៥០-០។ ព្តឥាតិ ឥយ្យុទេសតាបតិស្ស បចត្តិ ឥទេស្សទេត្តហិ សក្កិតិកាទទេកហិ “លិណាសទេចហិ ចិយទេលហី”តិអាឌិកាឆាទេឃា ចុត្តា តត្ថ ឥទេត្តហីតិ កាទេឃត ច ចិទេត្តត ច ឥទេត្តហិ។ ក្អត្តទេយ ឥទេយតិ អទទហទេត្ត, តិយិត្តទេត្ថ កុយ៉ុ ឥដ្ឋព្វា។ ទេតហិ កិច្ចុហីតិ បច្ចាហិ កិច្ចុសទេតហិ។ យហាកាលីតិ សីលាឌីហិ ច សញ្ញាចទេសត ច យហទេត្តា កទេណា អស្ស អត្ថីតិ យហាកាលី, តាតាបឥចទេសត ចា សីលាឌីហិ កុទេណហិ យហទេត្តា កទេណាតិ យហាកទេណា, យហាកទេណា អស្ស អត្ថីតិ យហាកាលី។ លព្ធអទេត្តា ឥទេចាច កកទេតតិ ព្តឌ្ឌិចិលាទេសត ចិលាទេសទេត្តា ឥទេចា ចិឃ កកតតទេល កកចត្តំ ក្អបសក្កមីតិ អទេត្ថា។

៥២. ឋានាតិ “ទេវ ឋាតុប្បត្តា ឧបសង្កមិស្ស”តិ ឧបសង្កមមិច្ឆាតទស្សនត្ថំ “ឧក្កាសិតញ្ច ខិបិត”ន្តិអាទិ អាហ. តត្ថ ឧក្កាសិតញ្ចាតិ ឧក្កាសិតសទ្ទោ. ខិបិតន្តិ ខិបិតសទ្ទោ. អជ្ឈុបេក្ខិយាតិ ឧបេក្ខិត្វា, តំ ឧកអំ អកត្វាតិ អធិប្បាយោ. សុត្តាតាតិ សុចិមលឆុតក្យលា. សប្បតិស្សាតិ សហបតិស្សយា, តិចត្តុក្កោតាតិ អត្ថោ.

៥៣. សយមុត្តិ សយមេវ អញ្ញាបទេសំ ចិត្វា បរិវេយោ បុរេត្វា អធិកតព្យាករណត្តិ អត្ថោ. អក្ខុកត្តិ អកិតចោទិតំ. ចក្កុំ ចាតិ ចក្កុំ ចិយ, តតេក ឌលត្តំ កាចត្តំ កាកេត ចក្កុំ ចិយ បស្សត្តីតិ ឲចំ បទសប្បទេត្ថា ឧជុទេត្តា. ព្ភទាបិ យថា-សទ្ទោ គិបិតយទេត្តាធ.

៥៤. ចិញ្ចុំ ចាតិ ចិញ្ចុឈតំ ចិយ. យទិ ចិទនុទិតិកា អចិទប្បកា អស្ស តាទិសត្តិ អត្ថោ. កកេត យថាតិ អាកាទេស យថា, ព្ភទាបិ យថា-សទ្ទោ គិបិតយទេត្តាធ. ព្ភទេតា បទយិ ព្រាទិទេសុ ធាទេតសុ យថា-សទ្ទោ គិបិតយទេត្តាតិ ឧជុទេត្តា.

៥៥. រហទមិច ចិប្បសត្តិ អតិកម្មិទចិត្វាតំ មហារហទំ ចិយ អតាចិលំ ចិប្បសត្តំ សលិលំ. សុប្បុស្ស បទុមំ យថាតិ សុចិកសិតបទុមចតំ រហទមិចាតិ អត្ថោ ឧជុទេត្តា. “សុប្បុស្ស កមលំ យថា”តិបិ បាទោ, តស្ស កមគីយការេចត សុប្បុស្ស កមលចតមិចាតិ អត្ថោ.

៥៦. អថ ទេវ កិក្ខុ ឆមុទសតាបតិប្បមុតា អញ្ជលិ សិរសិ កត្វា ទសខាលស្ស ចក្កាលក្ខតតទលស្ស បិទេទស្ស គិបតិស្សតិ អត្ថោ. ទេតត ចុត្តំ – “អញ្ជលិ បគ្គហេត្វាត, ឲ្យហេត្វា បទេមាទិតា”តិអាទិ. តត្ថ គិបតត្តីតិ គិបតិស្ស, ចក្កិស្សតិ អត្ថោ. ចក្កលក្ខទោតិ ចក្កំ លក្ខណំ យស្ស បិទេទេសា បិទេទោ ចក្កលក្ខទោ, តស្ស ចក្កលក្ខទោ ខាតិចទេសត “បិទេ”តិ ចុត្តំ, សត្វទេតា ចក្កាលក្ខតតទលស្ស បិទេទស្ស គិបតិស្សតិ អត្ថោ.

៥៧. ព្ភទាតិ ទេតសំ ទេកសក្ខំ ទេធទាតំ តាមំ ទសស្សទេត្តហិ “សាទិបុទេត្តា មហាបទេត្តា, ទេកាទេល្លសមសាទិទេសា”តិអាទិ កាធាទេយា ចុត្តា. តត្ថ ទេកាទេល្លសមសាទិទេសាតិ ទេកាទេល្លកុសុមសទិសចទេណ្ណា, យទិ ឲចំ “ទេកាទេល្លសទេមា”តិ ចា, “ទេកាទេល្លសទិទេសា”តិ ចា ចត្តព្វំ, កិំ ទ្វិក្ខត្តុំ “សមសាទិទេសា”តិ ចុត្តន្តិ ទេច? តាមំ ទេកាទេសា, តាទិទេសា ទេកាទេល្លសមត្តា ទេកាទេល្លសទិសការេចទេតច ទេកាទេល្លសមសាទិទេសា. ត បតាធិកចចតចទេសតាតិ អធិប្បាយោ. សមាធិទ្ធាតកុសទេលាតិ ឲត្ថ អយំ កុសល-សទ្ទោ តាច អទេរាគ្យាតចជ្ជទេឆកសុខចិបាកាទីសុ ទិស្សតិ. អយមត្ថោ“កច្ចិ ត្វុំ ទេកាទេតា កុសលំ, កច្ចិ ទេកាទេតា អតាមយ”ន្តិអាទីសុ (ជា. ១.១៥.១៤៦; ២.២០.១២៥) អាទេរាគ្យេ ទិស្សតិ. “កតទេមា បត, ភទេន្តា, កាយសមាចាទេរា កុសទេលា? ទេយា ទេខា, មហារាជ, កាយសមាចាទេរា អតចជ្ជោ”តិ (ម. និ. ២.២៦១) ឲចមាទីសុ អតចជ្ជេ. “កុសទេលា ត្វំ រថស្ស អង្គបច្ចង្គាត”ន្តិអាទីសុ (ម. និ. ២.៨៧) ទេឆកេ. “កុសលស្ស កម្មស្ស កតត្តា ឧបចិតត្តា”តិអាទីសុ (ធ. ស. ៤២១ អាទយោ) សុខចិបាកេ. ព្ភឆ បត ទេឆកេ ឧជុទេត្តា. ចត្តុទេតាតិ ចក្កិត្វា.

៥៨. គច្ឆិតាតិ គច្ឆត្តីតិ គច្ឆិតា. កាលទេមទេឃា ចាតិ គីលសលិលឆទេរា ចិយ គច្ឆិតា ព្ភច្ចិចិសទេមតិ អធិប្បាយោ. គីលុប្បលសមសាទិទេសាតិ គីលកុចលយសទិសចទេណ្ណា. ទេហដ្ឋា ចុត្តតទេយទេតទេចត្វាបិ អត្ថោ ទេចទិតទេព្វា. ទេមាក្ខលាទេតាតិ ឲចំ ទេកាត្តចទេសត លទ្ធតាមយា ទេកាលិទេតា.

៤៩. មហាកស្សបោបិ ចាតិ ឧរុវេលកស្សបនទីកស្សបគយាកស្សបកុមារកស្សបេ ខុទ្ទានុខុទ្ទកេ ថេរេ ឧបាទាយ អយំ មហា, តស្មា “មហាកស្សបោ”តិ វុត្តោ។ បិ ចាតិ សម្ភាវនសម្បិណ្ឌនត្ថោ។ ឧត្តត្តកនកសន្និភោតិ សន្តត្តសុវណ្ណសទិសឆវិវណ្ណោ។ ធុតគុណេហីតិ ឯត្ថ កិលេសធុននតោ ធម្មា ធុតា នាម, ធុតគុណា នាម ធុតធម្មា។ កតមេ បន ធុតធម្មា នាម? អប្បិច្ឆតា, សន្តុដ្ឋិតា, សល្លេខតា, បវិវេកតា, ឥទមដ្ឋិកតាតិ ឥមេ ធុតង្គចេតនាយ បរិវារកា បញ្ច ធម្មា “អប្បិច្ឆំយេវ និស្សាយា”តិអាទិវចនតោ ធុតធម្មា នាម។ អថ វា កិលេសេ ធុននតោ ញាណំ ធុតំ នាម, តស្មិំ ធុតគុណេ។ អគ្គនិក្ខិត្តោតិ អគ្គោ សេដ្ឋោ កោដិភូតោតិ ឋបិតោ។ “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ ធុតវាទានំ យទិទំ មហាកស្សបោ”តិ (អ. និ. ១.១៨៨, ១៩១) ឋានន្តរេ ឋបិតោតិ អត្ថោ។ អយំ បន អគ្គ-សទ្ទោ អាទិកោដិកោដ្ឋាសសេដ្ឋាទីសុ ទិស្សតិ។ តថា ហេស – “អជ្ជតគ្គេ, សម្ម ទោវារិក, អាវរាមិ ទ្វារំ និគណ្ឋានំ និគណ្ឋីន”ន្តិអាទីសុ (ម. និ. ២.៧០) អាទិម្ហិ ទិស្សតិ។ “តេនេវ អង្គុលគ្គេន តំ អង្គុលគ្គំ បរាមសេយ្យ” (កថា. ៤៤១), “ឧច្ឆគ្គំ វេឡគ្គ”ន្តិអាទីសុ កោដិយំ។ “អម្ពិលគ្គំ វា មធុរគ្គំ វា” (សំ. និ. ៥.៣៧៤) “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វិហារគ្គេន វា បរិវេណគ្គេន វា ភាជេតុ”ន្តិអាទីសុ (ចូឡវ. ៣១៨) កោដ្ឋាសេ។ “យាវតា, ភិក្ខវេ, សត្តា អបទា វា ទ្វិបទា វា…បេ… តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតី”តិអាទីសុ (អ. និ. ៤.៣៤) សេដ្ឋេ។ ស្វាយមិធ សេដ្ឋេ ទដ្ឋព្ពោ។ កោដិយម្បិ វត្តតិ។ ថេរោ អត្តនោ ឋានេ សេដ្ឋោ ចេវ កោដិភូតោ ច។ តេន វុត្តំ – “អគ្គនិក្ខិត្តោ”តិ, អគ្គោ សេដ្ឋោ កោដិភូតោតិ អត្ថោ (ទី. និ. អដ្ឋ. ១.៣៤០ សរណគមនកថា; បារា. អដ្ឋ. ១.១៤)។ ថោមិតោតិ បសំសិតោ ទេវមនុស្សេហិ។ សត្ថុ វណ្ណិតោតិ សត្ថារា វណ្ណិតោ ថុតោ, “កស្សបោ, ភិក្ខវេ, ចន្ទូបមោ កុលានិ ឧបសង្កមតិ អបកស្សេវ កាយំ អបកស្ស ចិត្តំ និច្ចនវកោ កុលេសុ អប្បគព្ភោ”តិ ឧបមាទីហិ អនេកេហិ សុត្តនយេហិ (សំ. និ. ២.១៤៦) វណ្ណិតោ បសត្ថោ, សោបិ ភគវន្តំ វន្ទតីតិ អត្ថោ។

៥០. ទិព្ពចក្ខុកន្តិ ទិព្ពំ ចក្ខុ យេសំ អត្ថិ តេ ទិព្ពចក្ខុ, តេសំ ទិព្ពចក្ខុកំ ភិក្ខុំ អគ្គោ សេដ្ឋោតិ អត្ថោ។ យថាហ – “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ ទិព្ពចក្ខុកានំ យទិទំ អនុរុទ្ធោ”តិ (អ. និ. ១.១៨៨, ១៩២)។ អនុរុទ្ធត្ថេរោ ភគវតោ ចូឡបិតុនោ អមិតោទនស្ស នាម សក្កស្ស បុត្តោ មហានាមស្ស កនិដ្ឋភាតា មហាបុញ្ញោ បរមសុខុមាលោ, សោ អត្តសត្តមោ និក្ខមិត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ, តស្ស បព្ពជ្ជាក្កមោ សង្ឃភេទកក្ខន្ធកេ (ចូឡវ. ៣៣០ អាទយោ) អាគតោវ។ អវិទូរេ ចាតិ ភគវតោ សន្តិកេយេវ។

៥១. អាបត្តិអនាបត្តិយាតិ អាបត្តិយញ្ច អនាបត្តិយញ្ច កោវិទោ។ សតេកិច្ឆាយាតិ សប្បដិកម្មាយបិ អប្បដិកម្មាយបិ ចាតិ អត្ថោ។ តត្ថ សប្បដិកម្មា សា វុដ្ឋិតា ហោតិ, អប្បដិកម្មា សា បារាជិកាបត្តិ។ “អាបត្តិអនាបត្តិយា, សតេកិច្ឆាយ កោវិទោ”តិបិ បាឋោ, សោយេវ អត្ថោ។ វិនយេតិ វិនយបិដកេ។ អគ្គនិក្ខិត្តោតិ “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ វិនយធរានំ យទិទំ, ឧបាលី”តិ (អ. និ. ១.២១៩, ២២៨) ឯតទគ្គដ្ឋានេ ឋបិតោតិ អត្ថោ។ ឧបាលីតិ ឧបាលិត្ថេរោ។ សត្ថុ វណ្ណិតោតិ សត្ថារា វណ្ណិតោ បសត្ថោ។ ថេរោ កិរ តថាគតស្ស សន្តិកេ វិនយបិដកំ ឧគ្គហេត្វា ភារុកច្ឆកវត្ថុ (បារា. ៧៨), អជ្ជុកវត្ថុ (បារា. ១៥៨), កុមារកស្សបវត្ថុ (ម. និ. ១.២៤៦) ឥមានិ តីណិ វត្ថូនិ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណេន សទ្ធិំ សំសន្ទិត្វា កថេសិ, តស្មា ថេរោ វិនយធរានំ អគ្គោតិ ឯវំ សត្ថារា វណ្ណិតោតិ វុត្តោ។

᪖᪒. ᩈᩩᨡᩩᨾᨶᩥᨷᩩᨱᨲ᩠ᨳᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩈᩩᨡᩩᨾᨶᩥᨷᩩᨱᨲ᩠ᨳᩣ, ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨣᩪᩊ᩠ᩉᨶᩥᨷᩩᨱᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩣᨶᩴ ᨸᩅᩁᩮᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ. “ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨾ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩣᨶᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨱᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ (ᩋ. ᨶᩥ. ᪑.᪑᪘᪘, ᪑᪙᪖) ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᨸᩣᩊᩥᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩮᩣ. ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩣᨶᩴ ᨸᩅᩁᩮᩣ”ᨲᩥ. ᨣᨱᩦᨲᩥ ᩈᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ. ᨳᩮᩁᩔ ᨠᩥᩁ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ. ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨲᩮ ᨴᩈᨻᩃᩔ ᨩᩣᨲᨽᩪᨾᩥᨠᩣ ᨩᩣᨲᩁᨭ᩠ᨮᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨵᩩᨲᩅᩣᨴᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨴᩈᨠᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᩃᩣᨽᩥᨶᩮᩣ. ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨣᨱᩦ”ᨲᩥ. ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᩅᩈᨲᩥ ᨣᩮᩣᨧᩁᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨱᩥᨿᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨱᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ (ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ) ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ. ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨶᩣᨾᩴ. ᩅᩥᩔᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᩅᩥᩔᩩᨲᩮᩣ.

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᨠᩮᩣᨱ᩠ᨯᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩅᩁᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩮ ᩋᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩴ ᩏᨸᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᨸᩥᩃᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨽᩣᨣᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᨾᩣᨱᩅᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩣᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᨿᩴ ᨨᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᨴᩉᩴ ᨣᨲᩮᩣ. ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨸᨶ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ ᨳᩮᩁᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ – “ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᨸᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨴᩈᨻᩃᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨠᨸᩥᩃᨸᩩᩁᩮᨿᩮᩅ ᩒᩉᩦᨶᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ. ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᩋᨶᩩᩁᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨧ ᩏᨸᩣᩃᩥᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨧ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨨ ᨳᩮᩁᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨠᨸᩥᩃᩅᨲ᩠ᨳᩩᨸᩩᩁᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᩣᨲᩥᩈᨾᩣᨣᨾᨴᩥᩅᩈᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᨴᩔᩥᨲᩣ, ᨲᩴ ᨸᨶ ᨡᨶ᩠ᨵᨠᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᨧ ᨶ ᩈᨾᩮᨲᩥ. ᩅᩦᨾᩴᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

ᩋᨳ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩣᨶᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨧᩣᩁᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣᩩᨱᩮ ᨸᨠᩣᩈᩮᩈᩥ. ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪖᪒.

“ᩑᨲᩮᩈᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩒᨸᨾ᩠ᨾᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨾᩩᨶᩥ;

ᨠᨦ᩠ᨡᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁᩮᩣ, ᨠᨳᩮᩈᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣᩩᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ.

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩒᨸᨾ᩠ᨾᨠᩩᩈᩃᩮᩣᨲᩥ ᩏᨸᨾᩣᨿ ᨠᩩᩈᩃᩮᩣ. ᨠᨦ᩠ᨡᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᩴᩈᨿᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᩮᩣ.

ᨷᩩᨠᩣᨲᩥ ᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣᩩᨱᩮ ᨠᨳᩮᩈᩥ, ᨲᩮ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ –

᪖᪓.

“ចត្តារោ តេ អសង្ខេយ្យា, កោដិ យេសំ ន នាយតិ;

សត្តកាយា ច អាកាសោ, ចក្កវាឡា ចនន្តកា;

ពុទ្ធញាណំ អប្បមេយ្យំ, ន សក្កា ឯតេ វិជានិតុ”ន្តិ. – វុត្តំ;

តត្ថ ចត្តារោតិ គណនបរិច្ឆេទោ. ឯតេតិ ឥទានិ ចត្តេត្ថ អត្ថេ និទស្សេតិ. អសង្ខេយ្យាតិ សង្ខ្យាតុមសក្កុណេយ្យត្តា អសង្ខេយ្យា, គណនបថំ វីតិវត្តាតិ អត្ថោ. កោដីតិអាទិ វា អន្តោ វា បរិយាទោ. យេសន្តិ យេសំ ចតុន្នំ អសង្ខេយ្យានំ. ន នាយតីតិ ន បញ្ញាយតិ. ឥទានិ តេ វុត្តប្បការេ ចត្តារោ អសង្ខេយ្យេ ទស្សេតុំ “សត្តកាយា”តិអាទិ វុត្តំ. សត្តកាយាតិ សត្តសមូហា, សត្តកាយា អនន្តា អបរិមាណា អប្បមេយ្យា. តថា អាកាសោ អាកាសស្សាបិ អន្តោ នត្ថិ. តថា ចក្កវាឡានិ អនន្តានិ ឯវ. ពុទ្ធញាណំ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ អប្បមេយ្យំ. ន សក្កា ឯតេ វិជានិតុន្តិ យស្មា បនេតេ អនន្តា, តស្មា ន សក្កា វិជានិតុំ.

៤៥. ឥទានិ សត្ថា អត្តនោ ពុទ្ធវិចិត្តតេន សព្ពាតច្ឆរិយព្ភុតានំ ទេសនត្ថុប្បាទិតំ កិត្តយេតំ អច្ឆរិយំ, ពុទ្ធតោបិ វិសិដ្ឋតរំ អច្ឆរិយំ អព្ភុតំ អត្ថិ, មម តំ សុណាថាតិ ធម្មទេសនំ ចោទេន្តោ –

“កិមេតំ អច្ឆរិយំ លោកេ, យំ មេ ពុទ្ធវិចិត្តតំ;

អញ្ញេ ពហូ អច្ឆរិយា, អព្ភុតា លោមហំសនា”តិ. – អាទិមាហ;

តត្ថ កិន្តិ បដិក្ខេបវចនំ. ឯតន្តិ ពុទ្ធំ ពុទ្ធវិចិត្តតំ សន្ធាយាហ. អត្ថិ អយំ យំ-សទ្ទោ “យំ តំ អបុច្ឆិម្ហ អកិត្តយី នោ, អញ្ញំ តំ បុច្ឆាម តទិង្ឃ ព្រូហី”តិអាទីសុ (សុ. និ. ១០៥៨; មហានិ. ១១០; ចូឡនិ. មេត្តគូមាណវបុច្ឆា ៧៧) ឧបយោគវចនេ ទិស្សតិ. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ; យំ ឯកិស្សា លោកធាតុយា ទ្វេ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា”តិ (អ. និ. ១.២៧៧; វិភ. ៨០៩; មិ. ប. ៥.១.១) ឯត្ថ ករណវចនេ. “យំ វិបស្សី ភគវា កប្បេ ឧទបាទី”តិ (ទី. និ. ២.៣) ឯត្ថ ភុម្មេ. “យំ ខោ មេ, ភន្តេ, ទេវានំ តាវតិំសានំ សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ, អារោចេមិ តំ ភគវតោ”តិអាទីសុ (ទី. និ. ២.២៩២) បច្ចត្តវចនេ. ឥធាបិ បច្ចត្តវចនេ ទដ្ឋព្ពោ (ទី. និ. អដ្ឋ. ២.៣). អញ្ញេ ពហូ មម អច្ឆរិយា អព្ភុតធម្មា សន្តីតិ ទីបេតិ.

ឥទានិ តេ អច្ឆរិយេ ទស្សេន្តោ –

“ຍຣາຫັ ທຸສິເຕ ກາເຍ, ສຸຕຸສິເຕາ ຄາຍຫັ ຕຣາ;

ຣສສຫສຸ້ມ ສຍາກຍຸ, ຍາຈນ຺ຕິ ປຎ຺ຊລີ ຍຍ”ນ຺ຕິ໌ – ອາຂີຍາຫ;

ຕຕ຺ຖ ຍຣາຕິ ຍສ຺ມິ ກາເລ໌ ອຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານັ ຄິຕ຺ທິສຕິ໌ ທຸສິເຕ ກາເຍຕິ ທຸສິຕສ຺ມາເຕ ເຣຈຄິກາເຍ໌ ຍຣາ ປຄາຫັ ສຍຕ຺ຕິສປິເຣຍິເຍາ ປຸເຣຕ຺ວາ ປຕ຺ຖາຍທາປຣິຈ຺ຈາເກ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ ຂາຕຕ຺ຖຈຣິຍເລິາກຕ຺ຖຈຣິຍຕຸຕ຺ຖຕ຺ຖຈຣິຍານັ ເກາຊິ ປຕ຺ວາ ສຕ຺ຕສຕກຍທາຣາຄາຄິ ຣຕ຺ວາ ສຕ຺ຕກ຺ລຕ຺ຕຸ ປຈຈິ ກເຍຸຕ຺ວາ ເຈສ຺ສຸຕ຺ຕຸຣຕ຺ຕກາຈເຕາ ຈຈິຕ຺ວາ ຖຸຕິເຍ ຈິຕ຺ຕຈາເຣ ທຸສິຕກຈເຄ ຄິຕ຺ຖາເຕ຺ວາ ຕຣາປິ ສຕ຺ຕຸສິເຕາ ຄາຍ ເຣຈຣາຊາ ອເຫາສິ໌ ຣສສຫສຸ້ມ ສຍາກຍຸາຕິ ຣສສຫສຸຈກ຺ກຈາຕຸຣຸສຸ ເຣຈຕາ ສຕ຺ຕິປຕິຕ຺ວາຕິ ອເຕ຺ຖາ໌ ຍາຈນ຺ຕິ ປຎ຺ຊລີ ຍຍນ຺ຕິ ຍໍ ວຸປສຊຍິຕ຺ວາ, “ຍາຣິສ, ຕຍາ ຣສ ປິເຣຍິເຍາ ປຸເຣເຕ຺ຕຄ ຄ ສກ຺ກສຍຸຕ຺ຕິ ຄ ຍາຣ ຄ (ຢາຫຸ ຄ ຈກ຺ກຈຕ຺ຕິສຍຸຕ຺ຕິ ປເຕ຺ຖເຕ຺ຕຄ ປຸຣິຕາ, ເລິາກຄິຕ຺ຖເຣລຕ຺ຖາຍ ປຄ ຕຸຕ຺ຕຸ ປຕ຺ຖຍຍາເຄຄ ປຸຣິຕາ, ເສາ ຕຈ ກາເລິາ, ຍາຣິສ, ຕຸຕ຺ຕຸຕ຺ຕາຍ ສຍເຍາ , ຍາຣິສ, ຕຸຕ຺ຕຸຕ຺ຕາຍາ”ຕິ (ຊາ໌ ອຕ຺ຖ໌ ໑໌ຄິຣາຄກຄາ, ອຈິຕ຺ຖເຣຄິຣາຄກຄາ) ຍາຈນ຺ຕິ ຍຍນ຺ຕິ໌ ເຕຄ ຈຸຕ຺ຕຸ –

໑ລໍ໌

“ກາເລິາ ເຕາ ເຕ ຍທາຈີເຣ, ວຸປຍຸຊ ຍາຕຸກຸຖິຍໍ;

ສເຣຈກໍ ຕາຣເຍເຕ຺ຕາ, ຕຸຊຸສຸ ອຍຕໍ ປຣ”ນ຺ຕິ໌

ຕຕ຺ຖ ກາເລິາ ເຕຕິ ກາເລິາ ຕຈ, ອຍເຍຈ ຈາ ປິເຣາ໌ ວຸປຍຸຊາຕິ ປຊິສນ຺ຕິ ກຕຸຸ“ຊູກ຺ກຍາ”ຕິປິ ປິເຣາ໌ ສເຣຈກນ຺ຕິ ສເຣຈກໍ ເລິາກນ຺ຕິ ອເຕ຺ຖາ໌ ຕາຣເຍເຕ຺ຕາຕິ ໑ຕ຺ຖ ປິເຣຍິເຍາ ປຸເຣເຕ຺ຕາປິ ຕາຣເຍຕິ ຄາຍ, ປິເຣຍິເຍາ ຍຕ຺ຕກໍ ປິເຣປເຕ຺ຕາປິ ຕາຣເຍຕິ ຄາຍ, ເຈສ຺ສຸຕ຺ຕຸຣຕ຺ຕກາຈເຕາ ຈຈິຕ຺ວາ ທຸສິຕປຸເຣ ປຊິສນ຺ຕິ ກເຫຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຈສ຺ສຸສຕສຫສ຺ສາຊິກາຄິ ສຕ຺ຕປຕ຺ຖາສຈສ຺ສເກາຊິເຍາ ຕຕ຺ຖ ຕິຕ຺ຖເຕ຺ຕາປິ ຕາຣເຍຕິ ຄາຍ, ເຣຈຕາຫິ ຍາຈິເຕາ ປຕ຺ຖາຈິຄໍ ຍທາຈິເລິາກິຕໍ ຈິເລິາເກຕ຺ວາ ຍທາຍາຍາເຣຈິຍາ ກຸຖິສ຺ມິ ປຊິສນ຺ຕິ ກຕຸເຕ຺ຕາປິ ຣສຍາເສ ກຕ຺ຖຈາສໍ ຈສເຕ຺ຕາປິ ຕາຣເຍຕິ ຄາຍ, ໑ກຸຄຕິສ ຈສ຺ສາຄິ ອກາຣຍເຕ຺ຕຸຕິຕ຺ຖເຕ຺ຕາປິ ຕາຣເຍຕິ ຄາຍ໌ ຣາຫຸລກຕ຺ຖສ຺ສ ຊາຕຊິຈເສ ລຕ຺ຕສທາເຍາ ກຕ຺ຕກໍ ອາຣຸຍຸາຄິກ຺ລຍເຕ຺ຕາປິ ຕີລີ ຣຊາຄິ ອຕິກ຺ກຍິຕ຺ວາ ອເຄາຍາຍ ຄາຍ ຄຊິຍາ ຕີເຣ ປຕ຺ຕຊເຕ຺ຕາປິ ຕາຣເຍຕິ ຄາຍ, ລຕ຺ຕສຸສາຄິ ປຣາຄໍ ກເຣາຣເຕ຺ຕາປິ ຈິສາຄປຸກ຺ລຍາຍໍ ຍທາເຕາຊິຍຕ຺ຖ ອາຣຸຍຸາຍາເຣາລໍ ຈິຊຍິຕ຺ວາ ປເຍຍາເຍ ປຸເຕ຺ຕຄິຈາສໍ ອຄຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ ຍຕ຺ຕຸຍາເຍ ຄິຕ຺ຕຈກ຺ກຸ ຈິເສາເຣຕ຺ວາ ປຕ຺ຖຍາເຍ ຕ຺ວາຣສຕ຺ກ ປຊິຈ຺ຈສຍຸປຸາຈໍ ອຄຸເລິາຍປຊິເລິາຍເຕາ ສຍຸສິຕ຺ວາ ເສາຕາປຕ຺ຕິຍກ຺ກ ປຊິຈິຕ຺ຊເຕ຺ຕາປິ ຕາຣເຍຕິ ຄາຍ, ເສາຕາປຕ຺ຕິຜລກ຺ລເລປິ, ສກຣາກາຍິຍກ຺ກ຺ລເລປິ, ສກຣາກາຍິຜລກ຺ລເລປິ, ອຄາກາຍິຍກ຺ກ຺ລເລປິ, ອຄາກາຍິຜລກ຺ລເລປິ, ອຣຫຕ຺ຕຍກ຺ກ຺ລເລປິ, ອຣຫຕ຺ຕຜລກ຺ລເລປິ ຕາຣເຍຕິ ຄາຍ, ຍຣາ ອຕ຺ຖາຣສເຣຈຕາເກາຊິສທເສ຺ສຫິ ປຕ຺ຖຈກ຺ກຍານັ ອຍຕປິຄໍ ອຣາສິ,

តតោ បដ្ឋាយ តារយិ នាមាតិ វុច្ចតិ. តេន វុត្តំ –

“សទេវកំ តារយន្តោ, ពុជ្ឈស្សុ អមតំ បទ”ន្តិ.

អថ មហាសត្តោ ទេវតាហិ យាចិយមានោបិ ទេវតានំ បដិញ្ញំ អទត្វាវ កាលទីបទេសកុលជនេត្តិអាយុបរិច្ឆេទវសេន បញ្ចវិធំ មហាវិលោកនំ នាម វិលោកេសិ. តត្ថ “កាលោ នុ ខោ, ន កាលោ”តិ បឋមំ កាលំ វិលោកេសិ. តត្ថ វស្សសតសហស្សតោ ឧទ្ធំ អាយុកាលោ កាលោ នាម ន ហោតិ. កស្មា? ជាតិជរាមរណានំ អបាកដត្តា, ពុទ្ធានញ្ហិ ធម្មទេសនា នាម តិលក្ខណមុត្តា នាម នត្ថិ, តេសំ អនិច្ចំ ទុក្ខមនត្តាតិ កថេន្តានំ “កិំ នាមេតំ កថេន្តី”តិ ន សទ្ទហន្តិ, តតោ អភិសមយោ ន ហោតិ, តស្មិំ អសតិ អនិយ្យានិកំ សាសនំ ហោតិ. តស្មា សោ អកាលោ. វស្សសតតោ ឩនអាយុកាលោបិ កាលោ ន ហោតិ. កស្មា? តទា សត្តា ឧស្សន្នកិលេសា ហោន្តិ, ឧស្សន្នកិលេសានញ្ច ទិន្នោ ឱវាទោ ឱវាទដ្ឋានេ ន តិដ្ឋតិ, តស្មា សោបិ អកាលោ. វស្សសតសហស្សតោ បដ្ឋាយ ហេដ្ឋា វស្សសតតោ បដ្ឋាយ ឧទ្ធំ អាយុកាលោ កាលោ នាម. ឥទានិ វស្សសតាយុកា មនុស្សាតិ អថ ពោធិសត្តោ “និព្ពត្តិតព្ពកាលោ”តិ អទ្ទស.

តតោ ទីបំ វិលោកេន្តោ “ជម្ពុទីបេយេវ ពុទ្ធា និព្ពត្តន្តី”តិ ទីបំ បស្សិ. តតោ ជម្ពុទីបោបិ នាម មហា ទសយោជនសហស្សបរិមាណោ, កតរស្មិំ នុ ខោ បទេសេ ពុទ្ធា និព្ពត្តន្តី”តិ ទេសំ វិលោកេន្តោ មជ្ឈិមទេសំ បស្សិ. តតោ កុលំ វិលោកេន្តោ “ពុទ្ធា នាម លោកសម្មតេ កុលេ និព្ពត្តន្តិ, ឥទានិ ខត្តិយកុលំ លោកសម្មតំ, តត្ថ និព្ពត្តិស្សាមិ, សុទ្ធោទនោ នាម មេ រាជា បិតា ភវិស្សតី”តិ កុលំ អទ្ទស. តតោ មាតរំ វិលោកេន្តោ “ពុទ្ធមាតា នាម លោលា សុរាធុត្តា ន ហោតិ, អខណ្ឌបញ្ចសីលាតិ អយញ្ច មហាមាយា នាម ទេវី ឯទិសា, អយំ មេ មាតា ភវិស្សតីតិ កិត្តកំ អស្សា អាយូ”តិ អាវជ្ជេន្តោ ទសន្នំ មាសានំ ឧបរិ សត្តទិវសានិ បស្សិ. ឥតិ ឥមំ បញ្ចមហាវិលោកនំ វិលោកេត្វា – “កាលោ មេ, មារិស, ពុទ្ធភាវាយា”តិ ទេវតានំ បដិញ្ញំ ទត្វា តត្ថ យាវតាយុកំ ឋត្វា តតោ ចវិត្វា សក្យរាជកុលេ មាយាទេវិយា កុច្ឆិម្ហិ បដិសន្ធិំ អគ្គហេសិ (ជា. អដ្ឋ. ១.និទានកថា, អវិទូរេនិទានកថា; អប. អដ្ឋ. ១.និទានកថា, អវិទូរេនិទានកថា). តេន វុត្តំ –

៩៧.

“តុសិតា កាយា ចវិត្វាន, យទា ឱក្កមិ កុច្ឆិយំ;

ទសសហស្សីលោកធាតុ, កម្បិត្ថ ធរណី តទា”តិ. – អាទិ;

តត្ថ ឱក្កមីតិ ឱក្កមិ បវិសិ. កុច្ឆិយន្តិ មាតុកុច្ឆិម្ហិ. ទសសហស្សីលោកធាតុ, កម្បិត្ថាតិ សតោ សម្បជានោ បន ពោធិសត្តោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កមន្តោ ឯកូនវីសតិយា បដិសន្ធិចិត្តេសុ មេត្តាបុព្ពភាគស្ស សោមនស្សសហគតញាណសម្បយុត្តអសង្ខារិកកុសលចិត្តស្ស សទិស មហាវិបាកចិត្តេន អាសាឡ្ហិបុណ្ណមាយំ ឧត្តរាសាឡ្ហនក្ខត្តេន បដិសន្ធិំ អគ្គហេសិ. តទា ទសសហស្សីលោកធាតុ សកលាបិ កម្បិ

សក្កយិ សយ្យកយ្សឹតិ អត្ថោ៉ ឆទលីតិ ឆាទេទតិ សេដ្ឋោ ឆាចទជ្ជក្កទេយតិ ឆទលី, បឆចិ៉

៤៩៉ សយ្យជានេតាច តិក្ខុយិត្តិ ឲត្ថ ឃឆា បតាហំ សទេតា សយ្យជានេតាច យាត្យក្ឋិទេតា ឆយ្ញាសតទេតា ខ្លូតទេត្ថា ឆយ្ញុកទិទេកា ចិឃ តិទេស្សលីទេតា ខ្លូតទេត្ថា បុរិទេសា ចិឃ ច ទេក្ខ ហទេត្ថ ច បិទេឆ ច បសាទេត្វា ជិតទេកាច យាត្យក្ឋិសយុ្កទេចត ទេកាតចិ អសុចិតា អយក្លិទេតាច តិក្លុយិ៉ សាឆ្យកាទិ បចទេត្តត្តិតិ សាឆ្យកាទិ បចត្តឃត្តិ, សាឆ្យកាទិ ទេឆត្តិតិ អទេត្ថា៉ បកយ្សិត្វាតិ កយ្សិត្វ, ខ្លុក្កយទេតបិ យាត្យក្ឋិទេតា តិក្លុយទេតបិ ឆសសហស្សិ បកយ្សិត្វាតិ អទេត្ថា៉

៥០៉ អច កកចា កត្ថទាក្កត្តិអាឌីសុ អត្ថតា សយសយំ អឌិក្វា កត្ថទាក្កត្តិអាឌីសុ អត្ថទេតា អច្ឆរិយឆស្សតត្វំ “ខ្លុក្កត្តិ ទេយ សទេយា តត្វិ”តិ ត្ថយំ កាចយាហ៉ តត្ថ ខ្លុក្កត្តិតិ កត្ថទាក្កត្តិយំ, កុយុទេត្វ បច្ចត្តចចតំ, បជិសត្តិក្កហទេលាតិ អទេត្ថា៉ ទេយតិ យឃា៉ សទេយាតិ សជិទេសា តត្វិ៉ ជាតិទេតាតិ ឲត្ថ ជាឃតិ ឲតាឃ យាត្យឃាតិ យាតា “ជាតី”តិ ចុច្ចតិ, តទេតា ជាតិទេតា យាត្យឃាតិ អទេត្ថា៉ អភិតិក្លុយទេតិ យាត្យក្ឋិទេតា អភិតិក្លុយទេត បសទេច សតីតិ អទេត្ថា៉ សទេម្ពាធិឃត្តិ ឲត្ថ បសត្វា សុត្ថទា ទេពាធិ សទេម្ពាធិ៉ អឃំ បត ទេពាធិ-សទេត្ថា ទុក្លុយកក្កិត្តាតសត្តញ្ញុតញ្ញាណាឌីសុ ជិស្សតិ – “ទេពាធិរុក្លយុទេល បឋយាភិសម្ពុទ្ធោ”តិ (យហាច៉ ១; ឧទា៉ ១) ច, “អត្តរា ច កយំ អត្តរា ច ទេពាធិ”ន្តិ (ម៉ និ៉ ១៉ ២៨១; ២៉ ៣៤១; យហាច៉ ១១) ច អាកតដ្ឋាទេត ហិ ទុទេក្ខា ទេពាធីតិ ចុច្ចតិ៉ “ទេពាធិ ចុច្ចតិ ចតូសុ យទេក្កសុ ញាណ”ន្តិ (ឆ្ក្ខឡអតិ៉ ឧក្កចិសាណសុត្តតិទ្ទេស ១២១) អាកតដ្ឋាទេត យទេក្កា៉ “បត្វាត ទេពាធិំ អយតំ អសង្ខត”ន្តិ អាកតដ្ឋាទេត តិព្វាតំ៉ “បទេប្បាតិ ទេពាធិំ ចទេក្តុរិទេយឆទេសា”តិ (ឌី៉ តិ៉ ៣៉ ២១៧) អាកតដ្ឋាទេត សត្តញ្ញុតញ្ញាណំ៉ ត្ថឆ បត កកចទេតា អទេហត្តយក្កញាណំ អធិទេប្បតំ (ម៉ តិ៉ អដ្ឋ៉ ១៉ ១១; បារា៉ អដ្ឋ៉ ១៉ ១១; ពុទ្ធ៉ អដ្ឋ៉ ១០; ចរិយា៉ អដ្ឋ៉ តិដាតកថា)៉ អបទេរ “សត្តញ្ញុតញ្ញាណ”ន្តិបិ ចទត្តិ, តស្សំ សទេម្ពាធិយំ អហំ ទេសទេដ្ឋាតិ អទេត្ថា៉

កស្មា បត កកចា សទេម្ពាធិ បជិច្ច អត្តាតំ បសំសតីតិ? សត្តក្កុណាលាឃកត្តា៉ កកចទេតា ហិ សទេម្ពាធិ សត្តក្កុណាលាឃិកា សទេត្ថបិ តិទេចទេសទេស ពុទ្ធក្កុទេណ ឆគាតិ, ត បត អទេញ្ញាសំ៉ អទេញ្ញាសំ បត កស្សចិ អទេហត្តយទេក្កា អទេហត្តផលទេយច ទេឆតិ, កស្សចិ តិទេស្សា ចិជ្ជា, កស្សចិ ឆ អភិញ្ញា, កស្សចិ ចតទេស្សា បជិសម្ភិឆា, កស្សចិ សាចកបារយិតាណំ, បទេច្ចកពុទ្ធាតំ បទេច្ចកទេពាធិញាណទេយច ទេឆតិ៉ ពុទ្ធាតំ បត សត្តក្កុណាសយ្យត្តិ ទេឆតិ៉ តស្មា កកចា សត្តក្កុណាលាឃកត្តា “សទេម្ពាធិយំ អហំ ទេសទេដ្ឋា”តិ អត្តាតំ បសំសតិ៉ អបិ ច ក្មុយិ ចាទេលត្វា សទេម្ពាធិ បិបុលី, តស្មា “សទេម្ពាធិយំ អហំ ទេសទេដ្ឋា”តិ ចឆតិ៉ ឆយ្ញុចក្កាប្បចត្តទេតតិ ឲត្ថ ឆយ្ញុចក្កំ បត ទុចិធំ ទេហាតិ – បជិទេចឆញាណញ្ច ទេឆសតាញាណញ្ចាតិ៉ តត្ថ បញ្ញាបភាចិតំ អត្តទេតា អរិឃផលាចហំ បជិទេចឆញាណំ, កទុណាបភាចិតំ សាចកាតំ អរិឃផលាចហំ ទេឆសតាញាណំ៉ បជិទេចឆញាណំ ទេលាកុត្តរំ កុសលំ, ទេឆសតាញាណំ ទេលាកិយំ អព្យាកតំ , ឆ្លែឃយ្សិ បទេតំ អទេញ្ញហិ អសាធារណំ៉ ត្ថឆ បត ទេឆសតាញាណំ អធិទេប្បតំ (បជិ៉ ម៉ អដ្ឋ៉ ២៉ ២៉ ៣៣)៉

៥១៉ ត្ថឆាតិ កកចទេតា កត្ថទាក្កយទេតច បចចិកព្យាតិកំ បចត្តិ សុត្វា “អទេហា អច្ឆរិយំ ទេលាកេ”តិ ទេឆចតាហិ អឃំ កាថា ចុត្តា៉ តត្ថ ពុទ្ធាតំ កុណយហត្តតាតិ អទេហា ពុទ្ធាតំ កុណយហត្តកាទេចា, អទេហា ពុទ្ធាតំ យហាតុភាទេចាតិ អទេត្ថា ឆសសហស្សីទេលាកធាតុ, ឈព្យកាទិ បកយ្យចាតិ ឆសសុ ចក្កចាឡអសហស្សេសុ យហាបឋចី ឈព្យកាទិ បកយ្សិត្វ ចលិត្វា៉ កថំ? បុទត្ថិយទេតា ឆ្លែត្ថុយតិ បច្ឆិយទេតា ខ្លូតយតិ, បច្ឆិយទេតា

ឧក្កមតិ បុរត្ថិមតោ ឈាយតិ, ឧត្តរតោ ឧក្កមតិ ទក្ខិណតោ ឈាយតិ, ទក្ខិណតោ ឧក្កមតិ ឧត្តរតោ ឈាយតិ, បច្ឆិមតោ ឧក្កមតិ បរិយន្តតោ ឈាយតិ, បរិយន្តតោ ឧក្កមតិ បច្ឆិមតោ ឈាយតីតិ ឯវំ ឆព្ពណ្ណរំសិយោ អតិវិយ វិរោចមានា វិយ ... វិយ ភាសា វត្ថុភូតា ...

... អនេកសតសហស្សពាហុលិ បរិវារា ... បរិយន្តា អនេកតាបិ សមាគតា សន្តតា វិយ អយំ មហាបថោ បីតិយា ... វិយ អកម្បិត្វាតិ អត្ថោ ។ ឈានសមាធិ យថា អាសីតិ អតិក្កមេន ទេវាតិ ទេវតានុភាវេន រូបអាទរោ ឈានសោ អហោសីតិ អត្ថោ ។ អញ្ញេ លោមហំសជាតា អញ្ញេ លោមហំសជាតា អហោសីតិ អត្ថោ ។

លោកេ អគ្គោតិ សព្ពលោកេ លោកុត្តរេហិ អញ្ញេហិ អត្តភាវេហិ អគ្គោ ។ “កថំ ទេវា

សមយេ” តិ អាទិកា តស្សា ឧក្កា ។ តត្ថ លោកជេដ្ឋោតិ លោកសេដ្ឋោ សទេវកស្មិំ សទេវកស្ស លោកស្ស, សាធិអត្ថេ រូបធាតុវន្តំ

ទេវុត្តំ ទស្សយន្តោតិ បដិហារិយំ ទស្សេន្តោ ។

លោកេ វុត្តមន្តោវាតិ ទសលោកធាតុសហស្សានិ អញ្ញោត្វាតិត្វា វិហេន ទស្សិ រតនមយេ វុត្តមេ វុត្តមាសនេ ករោម៉ិ លោកនាយកោតិ អថ សត្វា មហាសិលាតលេ សីហនាទំ នទន្តោ សីហោ វិយ គជ្ជន្តោ បរិបុណ្ណករណេ វិយ ច អាកាសគង្គំ ឱតារេន្តោ វិយ ច អដ្ឋកថាមគ្គេន (ទី. និ. ១.១៦៥, ១០១) សច្ចិតមេន ករុណិតមេន (ពហុស្សុតេ នានានយវិចិត្តំ ចតុសច្ចបដិសំយុត្តំ ធម្មកថំ កថេសិ) មហាមេឃោ វិយ ករោសីតិ អត្ថោ ។

អនុត្តរោ ន វិជ្ជតីតិ, ចតុរោ វុត្ត យថាតិ ឯត្ថ សទ្ទោ បន និម្មិតស្ស តស្ស វុត្តមស្ស ឯកា កោដិ បរិមិតចក្កវាឡអរុណវដ្ដិយំ ឯកា បច្ចិមចក្កវាឡអរុណវដ្ដិយំ ឯវំ និទេ តស្មិំ រតនវុត្តមេ វុត្តមាសនោ សត្វា ឧទកា កោដិយោ បត្វាន វិជ្ជតិ, អនុត្តរោ ឧទកា កោដិយោ អបត្វា ន វិជ្ជតិ ។ យថា ចតុហត្ថប្បមាណេ វុត្តមេ វុត្តមាសនោ ឧទកា កោដិយោ សីឃវេគ បត្វា វិជ្ជតិ, ឯវំ អនុត្តរោ ន វិជ្ជតីតិ អត្ថោ ។ កឹ បន កថា ទសសហស្សយោជនប្បមាណាយាមំ វុត្តមំ រស្សមកាសិ, តាវមហន្តំ វា អត្តភាវំ និម្មិនីតិ? ន បនេវមកាសិ ។ អចិន្តេយ្យោ ពុទ្ធានំ ពុទ្ធានុភាវោ ។ អកនិដ្ឋភវតោ បដ្ឋាយ យាវ អវីចិ, តាវ ឯកង្គណា អហោសិ ។ តិរិយតោ ច ទសចក្កវាឡសហស្សានិ ឯកង្គណានិ អហេសុំ ។ ទេវា មនុស្សេ បស្សន្តិ, មនុស្សាបិ ទេវេ បស្សន្តិ ។ យថា សន្តោ ទេវមនុស្សា បកតិយា វុត្តមានំ បស្សន្តិ, ឯវំ ភគវន្តំ វុត្តមានំ បស្សិំសូតិ ។ កថា បន វុត្តមន្តោ ធម្មំ ទេសេតិ អត្ថានុរូបត្តិយា សមាបជ្ជតិ ។

អថ អាយស្មា សារិបុត្តោ អបរិមិតសមយសមុបចិតកុសលពលជនិតត្តព្ទិសវលក្ខណាបសោភិតំ អសីតានុព្យញ្ជនវិរាជិតំ វរសរីរំ

សរទសមយេ បរិបុណ្ណំ វិយ រជនិករំ សព្ពផាលិផុល្លំ វិយ ច យោជនសតុព្ពេធំ បារិច្ឆត្តកំ អដ្ឋារសរតនុព្ពេធំ

ព្យាមប្បភាបរិក្ខេបសស្សិរិកំ វរកាយគិរិបិច ទក្ខំ អនោបមាយ ពុទ្ធលីឡាយ អនោបមេន ពុទ្ធសិរិវិលាសេន វុត្តមន្តំ

ទសសហស្សិទេវការបរិវុតំ កថាគន្តំ អទ្ទស ។ ទិស្វាន អយំ បន សកលាបិ ទសសហស្សី លោកធាតុ សន្និបតិតា, មហតិយា បនេត្ថ

សមុទេវតាយ កថិតព្ពំ, ពុទ្ធវំសទេសនា បន ពហុបការា កថាតិ បសាទាវហា, យំនូនាហំ ទសពលស្ស អភិនីហារតោ បដ្ឋាយ ពុទ្ធវំសំ

បរិបុច្ឆេយ្យ” ន្តិ ចិន្តេត្វា ឯកំសំ ចីវរំ កត្វា កថាគន្តំ រូបសង្កមិត្វា ទសនខសមុជ្ជលំ កមល-មកុល-សទិសំ អញ្ជលឹ សិរសិ

ពត្វា ភគចត្តំ “កិឌីរេសា ខេ យហាខីរា”តិអាទិកំ បរិបុច្ឆិ៍ ខេត ចុត្តំ –

សិ៍៣៍

“សារិបុត្តោ យហាបញ្ញោ, សយាធិប្បាភកោចិទោ;

បញ្ញាយ បិរេមិប្យត្តោ, បុច្ឆតិ លោកភាយកំ៍

សិ៍៤៍

“កិឌីរេសា ខេ យហាខីរ, អភិតិហាទោ ភវុត្តយ;

គយិព្រាលេ ពឃា ឆីរ, បត្តិ៍តា ទៅនិយុត្តយា”តិ៍ –

អាទិ៍ កា ភាយាឃំ អត្យសត្តិតិ? បុច្ឆាត្យសត្តិ ភាយ៍ ពិស្សា ហិ អត្យសត្តិយោ – បុច្ឆាត្យសត្តិ អជ្ឈាសយាត្យសត្តិ ឃធាត្យសត្តិតិ៍ ពត្ថ “ឲចំ ចុត្តេ អញ្ញាពទោ កិក្ខុ ភគចត្តំ ឲពឥចោច – “កិំ ត្យ ខោ, ភទ្តេ, ឱរិយំ ពីទំ កិំ បិរិយំ ពីទ”ត្តិ (សំ៍ និ៍ ៣៍១៣១) ឲចំ បុច្ឆន្តាតំ ភគចតា ចិស្សជ្ជិតស្សុត្តចសេភ បុច្ឆាត្យសត្តិ ចេទិពព្វា៍

“អឆ ខោ អញ្ញាពទស្ស កិក្ខុនោ ឲចំ ចេពសោ បរិចិពក្កោ ឧ្ចបាទិ ‘ឰតិ កិរ, ភោ, រូបំ អភត្តា, ចេឥតា អភត្តា, សញ្ញា អភត្តា, សង្ខារា អភត្តា, ចិញ្ញាណំ អភត្តា, អភត្តកពាតិ កយ្មាតិ កយត្តាតំ ឲុសិស្សត្តី’តិ៍ អឆ ខោ ភគចា ពស្ស កិក្ខុនោ ចេពសា ចេទោបរិចិពក្កយញ្ញាយ កិក្ខុ អាយត្តេសិ – ឍាតំ ខោ បនេតំ, កិក្ខេច, ចិជ្ជតិ, ឃំ ឰទេធកច្ចោ យោឈបុរិសោ អចិក្វា អចិជ្ជាកតោ ពណ្ហាធិបតេយ្យេត ចេពសា សត្ថុសាសតំ អតិធាចិពព្វំ យញ្ញោយ្យ ‘ឰតិ កិរ, ភោ, រូបំ អភត្តា, ចេឥតា អភត្តា, សញ្ញា អភត្តា, សង្ខារា អភត្តា, ចិញ្ញាណំ អភត្តា, អភត្តកពាតិ កយ្មាតិ កយត្តាតំ ឲុសិស្សត្តី’តិ...បេ... តំ កិំ យញ្ញាឆ, កិក្ខេច, រូបំ តិច្ចំ ចា អតិច្ចំ ចា”តិ (យ៍ និ៍ ១៍៥០) ឲចំ បរេសំ អជ្ឈាសយំ ចិទិត្វា ភគចតា ចុត្តចសេភ អជ្ឈាសយាត្យសត្តិ ចេទិពព្វា៍

ឃេត បត ធម្មេត អាទិមិត្រទេសភា ឧ្ចជ្ជិពា, ពស្ស ធម្មស្ស អត្យរូបធម្មចសេភ ចា បជិពក្ខបចសេភ ចា ឃេសុ សុត្តេសុ ឧ្ចបរិទេសភា អាកច្ឆតិ, ពេសំ ចសេភ ឃធាត្យសត្តិ ចេទិពព្វា៍ ខេត ចុត្តំ “បុច្ឆាត្យសត្តី”តិ៍

ពត្ថ បញ្ញាយ បិរេមិប្យត្តោតិ សាចកបិរេមិពាណស្ស យត្ថកំ បត្តោ៍ បុច្ឆតីតិ អបុច្ឆិ៍ ពត្ថ បុច្ឆា ភាយ អទិដ្ឋជោតតាបុច្ឆា,

ឌិដ្ឋសំសត្តតាបុច្ឆា, ចិយតិច្ឆេទតាបុច្ឆា, អតុយតិបុច្ឆា, ករេឆត្យកម្យតាបុច្ឆាតិ បញ្ចចិធា ហោតិ៍ តត្ថាយំ ថេឆរស្ស កតមា បុច្ឆាតិ ចេ?

ឃទ្ធា បតាឃំ ញុទ្ធចំសោ កប្បសតសហស្សាធិកអសង្ខេយ្យេប្បាបចិតបុញ្ញសម្ភារោ បច្ចេកញុទ្ធោ កប្បសតសហស្សាធិកអសង្ខេយ្យេប្បាបចិតបុញ្ញសម្ភារោ ឌ្វិត្តិ អគ្គសាចកាតញ្ច កប្បសតសហស្សាបចិតបុញ្ញសម្ភារោ សេសយហាសាចកាតិ ចា អចិសយោ, សព្ពញ្ញុញុទ្ធោតិយេច ចិសយោ, តទ្ធា ថេឆរស្ស អឌិដ្ឋជោតតា បុច្ឆាតិ ចេជិតព្ពា៍

កិឌិសោតិ បុច្ឆាកាសោ, កិបការោតិ អត្ថោ៍ តេតិ តច៍ អភិតីហារោតិ អភិតីហារោ ភាយ ញុទ្ធភាចត្ថំ យាតសំ ឆាត្តិត្វា "ញុទ្ធញ្ញាករោហំ អលទ្ធា ត ង្គ្រហិស្សាមិ"តិ ចិរិយឃយឌិដ្ឋាឃ តិបជ្ជតំ៍ តេត ចុត្តំ –

"កិឌិសោ តេ យហាចិរ, អភិតីហារោ តរុត្តយា"តិ៍

កយិញ្ញារោលេតិ តស្មិំ ការោល៍ បត្ថិតាតិ ព្ពត្ថិតា អភិកង្ខិតា, "ញុទ្ធោ ទោរេឆយ្យំ យុទ្តា ទេយាចេឃ្យ"ត្តិអាឌិភា តយេត ញុទ្ធភាចាឃ បឃិធាតំ កគា កតត្តិ អបុច្ឆិ៍ ទោឌីតិ សមុ្ចាសម្ពោធិ, អរហត្តមគ្គញាណស្ស ច សព្ពញ្ញុតញ្ញាណស្ស ចេចំ អធិចចតំ៍ ង្គ្រយាតិ សាចកទោឌិបច្ចេកទោឌីហិ សេដ្ឋត្វា ង្គ្រយាតិ ចុត្តា៍ ង្កភិត្ថមត្តោ ម-ការោ បគសន្ធិកោ៍

ព្ពគាតិ ញុទ្ធភាចការោក ឆម្មេ បុច្ឆត្តោ –

សិ៩៍

"គាតំ និលញ្ច គេក្ខមំ, បញ្ញាចិរិឃញ្ច កិឌិសំ;

ពត្តិសច្ចមឌិដ្ឋាតំ, មេត្តុមេក្ខា ច កិឌិសា៍

សិសិ៍

"គស បារមី តយា ឌីរ, កិឌិសី លោកតាយក;

កថំ ង្កបបារមី បុណ្ណា, បរមត្ថបារមី កថ"ត្តិ៍ – អាហ;

តត្ថ គាតបារមិយំ តាច ពាហិរភណ្ឌបរិច្ចាគោ បារមី ភាម, អង្គបរិច្ចាគោ ង្កបបារមី ភាម, ឌីចិតបរិច្ចាគោ បរមត្ថបារមី ភាមាតិ៍ ឲស

នយោ សេសបារមីសុបិ។ ឯវំ ទស បារមិយោ ទស ឧបបារមិយោ ទស បរមត្ថបារមិយោតិ សមត្តិំស បារមិយោ ហោន្តិ។ តត្ថ ពោធិសត្តស្ស ទានបារមិតាយ បូរិតត្តភាវានំ បរិមាណំ នាម នត្ថិ។ ឯកន្តេន បនស្ស សសបណ្ឌិតជាតកេ –

“ភិក្ខាយ ឧបគតំ ទិស្វា, សកត្តានំ បរិច្ចជឹ;

ទានេន មេ សមោ នត្ថិ, ឯសា មេ ទានបារមី”តិ។ (ចរិយា។ ១។១៣៨ តស្សុទ្ទានំ) –

ឯវំ បរំ ជីវិតបរិច្ចាគំ ករោន្តស្ស ទានបារមី បរមត្ថបារមី នាម ជាតា។

តថា សីលបារមិតាយ បូរិតត្តភាវានំ បរិមាណំ នាម នត្ថិ។ ឯកន្តេនេវ បនស្ស សង្ខបាលជាតកេ –

“សូលេហិ វិនិវិជ្ឈន្តេ, កោដ្ដយន្តេបិ សត្តិភិ;

ភោជបុត្តេ ន កុប្បាមិ, ឯសា មេ សីលបារមី”តិ។ (ចរិយា។ ២។៩១) –

ឯវំ អត្តបរិច្ចាគំ ករោន្តស្ស សីលបារមី បរមត្ថបារមី នាម ជាតា។

តថា មហារជ្ជំ បហាយ នេក្ខម្មបារមិយា បូរិតត្តភាវានំ បរិមាណំ នាម នត្ថិ។ ឯកន្តេន បនស្ស ចូឡសុតសោមជាតកេ –

“មហារជ្ជំ ហត្ថគតំ, ខេឡបិណ្ឌំវ ឆឌ្ឌយិំ;

ចជតោ ន ហោតិ លគ្គំ, ឯសា មេ នេក្ខម្មបារមី”តិ។ (ធ។ ស។ អដ្ឋ។ និទានកថា; ជា។ អដ្ឋ។ ១។ទូរេនិទានកថា; អប។ អដ្ឋ។ ១។ទូរេនិទានកថា) –

ឯវំ និស្សង្គតាយ រជ្ជំ ឆឌ្ឌេត្វា និក្ខមន្តស្ស នេក្ខម្មបារមី បរមត្ថបារមី នាម ជាតា។

តថា មហោសធបណ្ឌិតកាលាទីសុ បញ្ញាបារមិយា បូរិតត្តភាវានំ បរិមាណំ នាម នត្ថិ។ ឯកន្តេន បនស្ស សត្តុភត្តកបណ្ឌិតកាលេ –

“បញ្ញាយ វិចិនន្តោហំ, ព្រាហ្មណំ មោចយិំ ទុខា;

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨾᩮ ᩈᨾᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩈᩣ ᨾᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩣᩁᨾᩦ”ᨲᩥ (ᨳ. ᩈ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨩᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᩋᨸ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ) –

ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨽᩈ᩠ᨲᨣᨲᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩣᩁᨾᩦ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᨸᩣᩁᨾᩦ ᨶᩣᨾ ᨩᩣᨲᩣ.

ᨲᨳᩣ ᩅᩦᩁᩥᨿᨸᩣᩁᨾᩥᨲᩣᨿ ᨸᩪᩁᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ. ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨶᩔ ᨾᩉᩣᨩᨶᨠᨩᩣᨲᨠᩮ –

“ᩋᨲᩦᩁᨴᩔᩦ ᨩᩃᨾᨩ᩠ᨫᩮ, ᩉᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨾᩣᨶᩩᩈᩣ;

ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩈᩣ ᨾᩮ ᩅᩦᩁᩥᨿᨸᩣᩁᨾᩦ”ᨲᩥ (ᨳ. ᩈ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨩᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᩋᨸ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ) –

ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩴ ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩦᩁᩥᨿᨸᩣᩁᨾᩦ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᨸᩣᩁᨾᩦ ᨶᩣᨾ ᨩᩣᨲᩣ.

ᨲᨳᩣ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᩅᩣᨴᩥᨩᩣᨲᨠᩮ –

“ᩋᨧᩮᨲᨶᩴᩅ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩮ, ᨲᩥᨱ᩠ᩉᩮᨶ ᨹᩁᩈᩩᨶᩣ ᨾᨾᩴ;

ᨠᩣᩈᩥᩁᩣᨩᩮ ᨶ ᨠᩩᨸ᩠ᨸᩣᨾᩥ, ᩑᩈᩣ ᨾᩮ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨸᩣᩁᨾᩦ”ᨲᩥ (ᨳ. ᩈ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨩᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᩋᨸ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ) –

ᩑᩅᩴ ᩋᨧᩮᨲᨶᨽᩣᩅᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᨾᩉᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨸᩣᩁᨾᩦ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᨸᩣᩁᨾᩦ ᨶᩣᨾ ᨩᩣᨲᩣ.

ᨲᨳᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨲᩈᩮᩣᨾᨩᩣᨲᨠᩮ –

“ᩈᨧ᩠ᨧᩅᩣᨧᩣᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ;

ᨾᩮᩣᨧᩮᩈᩥᩴ ᩑᨠᩈᨲᩴ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮ, ᩑᩈᩣ ᨾᩮ ᩈᨧ᩠ᨧᨸᩣᩁᨾᩦ”ᨲᩥ (ᨳ. ᩈ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨩᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᩋᨸ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.

ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ) –

ᩑᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᨧ᩠ᨧᨷᩤᩁᨾᩦ ᨷᩁᨾᨲ᩠ᨳᨷᩤᩁᨾᩦ ᨶᩣᨾ ᨩᩣᨲᩣ.

ᨲᨳᩣ ᨾᩪᨣᨷᨠ᩠ᨡᨩᩣᨲᨠᩮ –

“ᨾᩣᨲᩣ ᨷᩥᨲᩣ ᨶ ᨾᩮ ᨴᩮᩔᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩮ ᨶ ᨧ ᨴᩮᩔᩥᨿᩮᩣ;

ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᩴ ᨷᩥᨿᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᨲᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ. (ᨵ. ᩈ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨩᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᩋᨷ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨧᩁᩥᨿᩣ ᪃.᪉᪄) –

ᩑᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᨲᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷᩤᩁᨾᩦ ᨷᩁᨾᨲ᩠ᨳᨷᩤᩁᨾᩦ ᨶᩣᨾ ᨩᩣᨲᩣ.

ᨲᨳᩣ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩈᩣᨾᨩᩣᨲᨠᩮ –

“ᨶ ᨾᩴ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩈᨲᩥ, ᨶᨷᩥ ᨽᩣᨿᩣᨾᩥ ᨠᩔᨧᩥ;

ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨻᩃᩮᨶᩩᨷᨲ᩠ᨳᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩁᨾᩣᨾᩥ ᨷᩅᨶᩮ ᨲᨴᩤ”ᨲᩥ. (ᨵ. ᩈ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨩᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᩋᨷ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨧᩁᩥᨿᩣ. ᪃.᪁᪁᪃) –

ᩑᨠᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨶᩮᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿᨶ᩠ᨲᩔ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨷᩤᩁᨾᩦ ᨷᩁᨾᨲ᩠ᨳᨷᩤᩁᨾᩦ ᨶᩣᨾ ᨩᩣᨲᩣ.

ᨲᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨾᩉᩴᩈᨩᩣᨲᨠᩮ –

“ᩈᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨾᩥ, ᨨᩅᨭ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᩏᨷᨶᩥᨵᩣᨿᩉᩴ;

ᨣᩤᨾᨱ᩠ᨯᩃᩣ ᩏᨷᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ, ᩁᩪᨷᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩥᨶᨷ᩠ᨷᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ. (ᨵ. ᩈ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨩᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᩋᨷ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁.ᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨧᩁᩥᨿᩣ. ᪃.᪁᪁᪈) –

ຣຸປໍ ກາຍກາເຣເກສຸ ທິງ຺ຄຸລກາທີຫິ ເຈວ ຍາລິໂກຕ຺ຖປຫາຣາທີຫິ ຈ ສຸຄນ຺ທປຸປ຺ຜເທເຕ຺ຖສຸປິ ໂສເພນ຺ເຕ ອຕິວິຈິຕ຺ຕ຺ຖສ຺ສ ໂສເພນ຺ຕາປເຣຍິ
ປເຣຍຕ຺ຕປເຣຍິ ຕາຍ ຂາຕາ ອຍເຍຕ຺ຕ ສເທ຺ວເປິ, ຈິຕ຺ຕາເຣາ ປຕ ຈຣິຍາປິຕເກເຕາ ເກຫຕເຕ຺ຖາ

ຕ຺ລຄາຕິ ເອເຣຕ ປຸທ຺ທສ຺ສ ກາຈເຕາ ພ຺ຍາກເຣານໍ ຄເສ຺ສເຕ຺ຕຫິ ສກ຺ກິຕິກາເຣເກຫິ –

ຣິປັ

“ຕສ຺ສ ພຸທ຺ໂທ ພ຺ຍາກາສິ, ກຣວີກມທຸຣຄິໂຣ;

ນິພ຺ພາປຍນ຺ໂຕ ຊນຕໍ, ຫາສຍນ຺ໂຕ ສເທວກໍ

ຣິຂັ

“ອຕີຕພຸທ຺ທານ ຊິນານເທສິຕໍ, ນິກີລິຕໍ ພຸທ຺ທປຣມ຺ປຣາຄຕໍ;

ປຸພ຺ເພນິວາສານຸຄຕາຍ ພຸທ຺ທິຍາ, ປກາສຍີ ໂລກຫິຕໍ ສເທວເກ”ຕິ – ວຸຕ຺ຕໍ;

ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ພຸທ຺ໂທ ພ຺ຍາກາສີຕິ ເຕສ ສມຸທເຍຕາປຕິເຕາ ພຸທ຺ໂທ ຫຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ພ຺ຍາກາສິ, ອຕ຺ຕເນາ ອພິນີຫາເຣເຕາ ປຖາຍ
ອພິສມ຺ພຸທ຺ທປຣິເຍາສານໍ ສພ຺ພໍ ພຸທ຺ທຈຣິຍໍ ກເຖສີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກຣວີກມທຸຣຄິໂຣຕິ ກຣວີກສກຸນສ຺ສ ວິຍ ມທຸຣາ ຄິຣາ ຍສ຺ສ ໂສ
ກຣວີກມທຸຣຄິໂຣ, ກຣວີກມທຸຣນິຄ຺ໂຄສ຺ໂສຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຕ຺ຣິທໍ ກຣວີການໍ ມທຸຣສ຺ສຣຕາ – ກຣວີກສກຸນາ ກິຣ ມທຸເຣຣສໍ ອມ຺ພປກ຺ກໍ
ມຸຂຕຸນ຺ເທຍ ປຫຣິຕ຺ວາ ປຄ຺ຄືຣິຕໍ ຣສໍ ປິວິຕ຺ວາ ປເກ຺ຂຕ ຕາລໍ ກຕ຺ວາ ວິກ຺ກູຊມາເນ ຈຕຸປ຺ປທາ ມທມຕ຺ຕາ ວິຍ ລລິຕຸໍ ອາຣພນ຺ຕິ,
ໂຄຈຣປສຸຕາປິ ຈຕຸປ຺ປທາ ມຸຂຄຕານິປິ ຕິນານິ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸນນ຺ຕິ, ວາລມິຄາ ຂຸທ຺ທມິເຄ ອນຸພນ຺ທມານາ ມຣນພຍຕ຺ຕິຕາ ປາທໍ
ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕກຕາ ວິຍ ຕິຎ຺ຐນ຺ຕິ, ອນຸພນ຺ທມິຄາປິ ມຣນພຍໍ ຫິຕ຺ວາ ຕິຎ຺ຐນ຺ຕິ, ອາກາເສ ປກ຺ຂນ຺ທາ ປກ຺ຂິເນາປິ ປກ຺ເຂ ປສາເຣຕ຺ວາ ຕິຎ຺ຐນ຺ຕິ, ຊເລ
ມຈ຺ຉາປິ ກຓ຺ຓປຕລໍ ອຈາເລນ຺ຕາ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸນມານາ ຕິຎ຺ຐນ຺ຕິ. ເອວໍ ມທຸຣສ຺ສຣາ ກຣວີກາ (ທີ. ນິ. ອຎ຺. ໒.໑໒; ມ. ນິ. ອຎ຺. ໒.໑໒໙).
ນິພ຺ພາປຍນ຺ໂຕ ຊນຕນ຺ຕິ ກິເລສຄ຺ຄິສນ຺ຕຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ສມຸທາຍຕຍາຣາຍ ນີຕິກາຈໍ ຂຕຍນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຫາສຍນ຺ໂຕຕິ ໂຕາສຍນ຺ໂຕ.
ສເທວກນ຺ຕິ ສເທວກໍ ໂລກໍ.

ອຕີຕພຸທ຺ທານນ຺ຕິ ອຕີຕານໍ ພຸທ຺ທານໍ. ອຍໍ ກາຈເຕາ ອພິນີຫາຣສ຺ສ ປຸເຣຕາ ປຕ ຕນ຺ຫງ຺ກເຣາ ເມທງ຺ກເຣາ ສຣນງ຺ກເຣາ ທີປງ຺ກເຣາຕິ ຈຕ຺ຕາເຣາ
ພຸທ຺ທາ ຣກສ຺ມິ ກເປ຺ປ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສຸ. ເຕສໍ ອປເຣກາເລ ໂກຎ຺ຑຍ຺ຍາຄເຍາ ເຕຈີສຕິ ພຸທ຺ທາຕິ ສພ຺ເພ ທີປງ຺ກຣາຄເຍາ ຈຕຸວີສຕິ ພຸທ຺ທາ ຕ຺ລຄ

“អតីតពុទ្ធា”តិ អតិរេប្យតា, ខេតរំ អតីតពុទ្ធានំ ឧិតាតត្តិ តរេប្សច ខេចចតំ ខេសិតត្តិ កឆិតំ ចតុខឹរតិឃា ពុទ្ធានំ ចតុរច្ចបដិរំឃុត្តិ ឆយុកឆំ តិកិលិតត្តិ ខេតរំ ចរិតំ កប្យខាតិរកោត្តាឃុខេរ៉ាឆិរាចករត្ថិបិរ៍តាបដ្ឋាកយាតាបិតុបុត្តកិរិយាបរិរច្ឆតាឌិកំ តិកិលិតំ តាយំ ពុទ្ធបរប្យរាកតត្តិ ឌីបក្កុរតេរពលខេតា បដ្ឋាឃ ឃាច កឃ្សបបរប្យរខេតា អាកតំ ខេសិតំ តិកិលិតំ ចាតិ អរត្ថោ បុរត្ថាតិចារាត្យុកតាឃ ពុទ្ធិឃាតិ ខុកយ្សិ ខាតិ រេច្ឆបិ ខាតិរឃាតិ (ឃ តិ ០.០៣ប៉, ១ប៉៤, ៣១០; ១.១១១; ១.ប៉១; បរិរា ០១) ខុចំ ចិកត្តិ បុរត្ថ តិចុដ្ឋក្លូលរត្តាតរក្តាតំ បុរត្ថាតិចារំ អត្យុកតា ក្ខបកតា តាឃ បុរត្ថាតិចារាត្យុកតាឃ ពុទ្ធិឃា, បុរត្ថាតិចារាត្យុស្សតិកោរលាតាតិ អរត្ថោ បការរឃឹតិ ញោកាសិ លោកហិតត្តិ រត្ថលោកហិតំ ពុទ្ធចំរំ រខេចរកតិ រខេចរក លោរកតិ អរត្ថោ

ប៉០ អច ភកចា កទុលារឹតលេត ហតរេឃត រខេចកំ លោកំ រចខេត តិខេឃារេខត្តា “បីតិបិរេយាខ្ជខតត”ត្តិអាឌិយាហ ពត្ត បីតិបិរេយាខ្ជខតតត្តិ បីតិបិរេយាខ្ជកទំ បីតិឃា បុត្តកាំ បិរេយាខ្ជំ, បញ្ចណ្ណាឃ បីតិឃា ខតតត្តិ អរត្ថោ រេរាករល្លចិរតោខតត្តិ រេរាករក្លាតាតំ រល្លាតំ ចិរតោខតំ ចិក្តំរតំ រត្ថរយ្យត្តិបដិលិកត្តិ រត្ថាបិ ខេចយត្យុរយ្យត្តិអាខេឃា រយ្យត្តិឃា បដិលកត្តិ ខុតេតាតិ រត្ថរយ្យត្តិបដិលិកោ, តំ រត្ថរយ្យត្តិបដិលិកំ ពុទ្ធចំរខេរតត្តិ អរត្ថោ ចិត្តិកត្វាតិ ចិត្តេ កត្វា, ពុទ្ធាត្យុតិ បុរក្ខត្វាតិ អរត្ថោ ឃុលាចាតិ តិរារេយច តិខេរ៉ាឆច ខេយតិ ឃយ

ប៉ា ឃខតិមុខតត្តិ ខាតិឃខាឌិតំ រត្ថឃខាតំ តិមុខតកទំ រេរាកត្យុខត្តិ រេរាកោ តាឃ ខាតិញយតាឌិហិ ចុដ្ឋស្ស ចិត្តរត្តារបា កិច្ចាបិ អត្ថខេតា ខោឃតស្សរេយច ហោតិ, ខុចំ រេត្តបិ អត្តោតិក្ខាតលក្ខណា, ខេចតខេរា បរិតិក្ខាឃតរខេរា, អត្យុរាចតបច្ចុបដ្ឋាខេតា, តំ រោកំ ត្យុខីតិ រេរាកត្យុខោ, តំ រេរាកត្យុខំ រំរារបរិរេយាចតត្តិ រំរារពត្ថតខេតា បរិរេយាចតកទំ “រំរាររយតិក្ខយ”ត្តិបិ បិរខោ, តស្ស រំរាររយតិក្ខយកទត្តិ អរត្ថោ

រត្ថាទុក្ខក្ខឃត្តិ ខុត្ត ទុក្ខ-រខេក្ខ ទុក្ខខេចខតា-ទុក្ខចត្ថុ-ទុក្ខាខេយុលា-ទុក្ខបច្ចុឃ-ទុក្ខដ្ឋាតាឌីសុ ឌិស្សតិ អឃតំញ្ញ“ទុក្ខស្ស ច បហាតា”តិអាឌីសុ (ឌី តិ ០.១១១; ឃ តិ ០.១ប៉១, ៣១០; បរិរា ០០) ទុក្ខខេចខតាយំ ឌិស្សតិ “ខាតិបិ ទុក្ខា ខរាបិ ទុក្ខា”តិអាឌីសុ (ឌី តិ ១.១ប៉លិ; រំ តិ ៥.១០ប៉០) ទុក្ខចត្ថុស្មឹ “ឃត្វា ច ខេតា, ឃហាលិ, ទ្វំ ទុក្ខំ ទុក្ខាត្យុបតិតំ ទុក្ខាចក្កត្ត”ត្តិអាឌីសុ (រំ តិ ១.៩០) ទុក្ខាខេយុលា “ទុក្ខា បិបស្ស ក្ខច្ចុឃា”តិអាឌីសុ (ឆ ប ០០លិ) ទុក្ខបច្ចុឃ “ឃាចញ្ចិឌំ, ភិក្ខេច, ត ឃុករា អក្ខាខេតត បិបុណ្ណតំ ឃាច ទុក្ខា តិរឃា”តិអាឌីសុ (ឃ តិ ១.១៥០) ទុក្ខដ្ឋាខេត ពួឆ បតាយំ ទុក្ខចត្ថុស្មឹ ទុក្ខបច្ចុឃបិ ច ខដ្ឋត្តោ តត្វា ខាតិអាឌិរត្ថាទុក្ខក្ខឃកទត្តិ អរត្ថោ (ឆ រ អដ្ឋ ១ អាខេឃា) ឃក្កត្តិ ខុត្ត កុរលត្តិកោហិ ឃក្កឹឃតិ, កិលេរេ ចា ឃារេខត្តា កច្ឆតីតិ ឃក្កោតិ ពុទ្ធចំរខេរតា ចុច្ចុតិ, តំ តិត្ថាតស្ស ឃក្កស្សតំ ពុទ្ធចំរខេរតំ រក្កច្ចត្តិ រក្កច្ចំ ចិត្តិកត្វា, ខ្លុហិតរេរាតា ហុត្វាតិ អរត្ថោ បដិបខ្ជចាតិ អតិតិដ្ឋច, ឃុលាចាតិ អរត្ថោ អច ចា បីតិបិរេយាខ្ជខតតំ រេរាករល្លចិរតោខតំ រត្ថរយ្យត្តិបដិលិកខេហតុក្ខតំ ខ្លាឃំ ពុទ្ធចំរខេរតំ ឃុត្វា ខ្លុខាតិ ឃខតិមុខតាឌិក្ខុលាចិរេរាចហំ រត្ថាទុក្ខក្ខឃំ ពុទ្ធកាចយក្កំ បដិបខ្ជចាតិ រខេត្ថារំ ខេចយត្យុរ្យាតំ ពុទ្ធត្តំ បលិឆាឃ ក្ខស្សាហំ ខរតតិ រេរខេយត្ត ក្ខត្តាតរេយចាតិ

ព្ទតិ ឋឈុទត្លចិលិរ្សិតិឃា ញុដ្ឋចំឋ-អដ្ឋកឆាឃ

ទតភចក្កឋភកល្ឋចល្លភា ភិដ្ឋិតា៍

ភិដ្ឋិតា ច ឋព្ទាកាទេភ អព្កត្តទភិគាភឃ្សត្លចល្លភា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪒᪨ ᩈᩩᨾᩮᨵᨸᨲ᩠ᨳᨶᩣᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᩍᨴᩣᨶᩥ –

᪑-᪒᪨

“ᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᨧ ᩈᨲᩈᩉᩈ᩠ᩈᩮ, ᨧᨲᩩᩁᩮᩣ ᨧ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩥᨿᩮ;

ᩋᨾᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨣᩁᩴ, ᨴᩈ᩠ᩈᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨾᨶᩮᩣᩁᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ –

ᩋᩣᨴᩥᨶᨿᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩒᨠᩣᩈᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩣ ᨸᨶᩮᩈᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩴ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩣ ᨸᩣᨠᨭᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣ ᨲᩣᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩮᩣ ᨸᩁᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩮᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᩅᩈᩥᨠᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᨶᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᨸᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩮᨶ ᨠᨳᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪖᪔ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩅᨲ᩠ᨳᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪗᪐ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᨶᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ᪨

ᨿᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨸᨶ “ᨸᩁᩥᨸᨠ᩠ᨠᩣ ᨡᩮᩣ ᩁᩣᩉᩩᩃᩈ᩠ᩈ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨸᩣᨧᨶᩦᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᩁᩣᩉᩩᩃᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩮ ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪑᪒᪑) ᩑᩅᩴ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᨾᨶᩴ ᨻᩩᨩ᩠ᨫᨶᨽᩣᩅᨬ᩠ᨧ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩅᩈᩮᨶ ᨠᨳᩥᨲᩣᨶᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩁᩣᩉᩩᩃᩮᩣᩅᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪨᪑᪐᪘᪑; ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪓ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ; ᨸᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᪒᪨᪓᪐) ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᨶᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᨸᩁᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ᪨

ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮ ᨲᩮ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩈ᩠ᩈᩣ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨸᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨿᩣᨶᩥ ᨠᨳᩥᨲᩣᨶᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪨᪑᪘᪒ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᨲᩮᩈᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᩅᩈᩥᨠᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ᪨

ᨿᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨸᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣᨶᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩣᨿᩣᨴ- (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪒᪙ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴᩈᩪᨸᨾᩣᨴᩦᨶᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪖᪓), ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩈᩩ ᩍᨾᩈ᩠ᩈ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩈ᩠ᩈ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᩅᩈᩥᨠᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ᪨ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᩅᩈᩮᨶ ᩉᩥ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᨿᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩈ᩠ᩈ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᩅᩈᩮᨶ? ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩈ᩠ᩈ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᩋᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩥᨴᩣᨶᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩑᩅ –

“ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨩ᩠ᨫᩣᨶᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩮᩣ;

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩁᩥᩅᩥᨾᩴᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨿᨠᩴ;

ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨲᩮ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ, ᩋᨽᩥᨶᩦᩉᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦ”ᨲᩥ᳴ (ᨻᩩ᳴ ᩅᩴ᳴ ᪑᳴᪕᪓-᪕᪙) –

ᩋᩣᨴᩥ᳴ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᨴᩣᨶᩥᨠᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᳴

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᨧ ᩈᨲᩈᩉᩔᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᨸ᩠ᨸ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᨶᩣᨿᩴ
ᩋᨽᩥᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨠᩣᩃᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨨᩮᨴᨶᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩃᩮᩈᩈᨾᨶ᩠ᨲᨽᩣᩅᩋᩣᨿᩩᨠᨸ᩠ᨸᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩣᨴᩦᩈᩩ ᨴᩥᩔᨲᩥ᳴ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ “ᩒᨠᨸ᩠ᨸᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩴ ᨽᩮᩣᨲᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ᳴ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᳴ ᨶᩥ᳴ ᪑᳴᪓᪘᪗) ᩋᨽᩥᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶᩮ ᨴᩥᩔᨲᩥ᳴ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩈᨾᨱᨠᨸ᩠ᨸᩮᩉᩥ ᨹᩃᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨧᩪᩊᩅ᳴ ᪒᪕᪐) ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮ᳴ “ᨿᩮᨶ ᩈᩩᨴᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᳴ ᨶᩥ᳴ ᪑᳴᪓᪘᪗)
ᨠᩣᩃᩮ᳴ “ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ”ᨲᩥ (ᩈᩩ᳴ ᨶᩥ᳴ ᪑᪐᪙᪘; ᨧᩪᩊᨶᩥ᳴ ᨠᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᪑᪑᪗; ᨠᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈ ᪖᪑) ᨧ, “ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᩍᨲᩥ ᨲᩔ ᨶᩣᨾᩴ, ᨲᨿᩣ ᨠᨲᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩈᩩ᳴ ᨶᩥ᳴ ᪓᪔᪘) ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᳴ “ᩋᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᨠᩮᩈᨾᩔᩪ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨩᩣ᳴ ᪒᳴᪒᪒᳴᪑᪓᪖᪘) ᨨᩮᨴᨶᩮ᳴ “ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᨦ᩠ᨣᩩᩃᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨧᩪᩊᩅ᳴ ᪔᪔᪖) ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮ᳴ “ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩋ᳴ ᨶᩥ᳴ ᪘᳴᪘᪐) ᩃᩮᩈᩮ᳴ “ᨠᩮᩅᩃᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩴ ᩒᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ᳴ “ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩴ, ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩩ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ ᨠᨸ᩠ᨸ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨴᩦ᳴ ᨶᩥ᳴ ᪒᳴᪑᪗᪘; ᩏᨴᩣ᳴ ᪕᪑) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨿᩩᨠᨸ᩠ᨸᩮ᳴ “ᨠᩦᩅ ᨴᩦᨥᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ”ᨲᩥ (ᩈᩴ᳴ ᨶᩥ᳴ ᪒᳴᪑᪒᪘-᪑᪒᪙) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩮ᳴ ᩋᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ
“ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸ᩠ᨸᩮᨶ ᩅᨲ ᨠᩥᩁ, ᨽᩮᩣ, ᨾᨿᩴ ᩈᩣᩅᨠᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨾᨶ᩠ᨲᨿᨾᩣᨶᩣ ᨶ ᨩᩣᨶᩥᨾ᩠ᩉᩣ”ᨲᩥ (ᨾ᳴ ᨶᩥ᳴ ᪑᳴᪒᪖᪐) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨭᩥᨽᩣᨣᩮ᳴ “ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᳴ ᨠᨸ᩠ᨸᨠᨲᩮᩣᨠᩣᩈᩮᩣ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᳴ ᪒᪗᪑) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨶᨿᨠᨸ᩠ᨸᩮ᳴ ᩍᨵ ᨸᨶ ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᳴ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᨧ ᩈᨲᩈᩉᩔᩮᨲᩥ
ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩣᨶᩴ ᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨵᩥᨠᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ (ᨴᩦ᳴ ᨶᩥ᳴ ᩋᨭ᩠ᨮ᳴ ᪑᳴᪒᪘; ᪒᳴᪒᪗᪓; ᩈᩴ᳴ ᨶᩥ᳴ ᩋᨭ᩠ᨮ᳴ ᪑᳴᪑᳴᪑; ᩋ᳴ ᨶᩥ᳴ ᩋᨭ᩠ᨮ᳴ ᪒᳴᪒᳴᪑᪒᪘; ᨡᩩ᳴ ᨸᩣ᳴ ᩋᨭ᩠ᨮ᳴ ᪕ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲ, ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ; ᩈᩩ᳴ ᨶᩥ᳴ ᩋᨭ᩠ᨮ᳴ ᪒᳴ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ; ᨧᩁᩥᨿᩣ᳴ ᩋᨭ᩠ᨮ᳴ ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ᳴᪑; ᩅᩥᨽ᳴ ᩋᨭ᩠ᨮ᳴
ᨴᨠ᩠ᨠᩥᨱᩈᩣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ)᳴ ᨧᨲᩩᩁᩮᩣ ᨧ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩥᨿᩮᨲᩥ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩈᩮᩈᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᳴
ᨠᨸ᩠ᨸᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨵᩥᨠᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᳴ ᩋᨾᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨣᩁᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᨾᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ “ᩋᨾᩁᩅᨲᩦ”ᨲᩥ ᨧ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩴ ᨶᨣᩁᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᳴
ᨠᩮᨧᩥ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨸᩥ ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨲᩮᩉᩥ, ᨶᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᨲᩔ ᨶᨣᩁᩔ᳴ ᨴᩔᨶᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩅᩦᨳᩥ-ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠ-
ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠ-ᨸᩣᨠᩣᩁ-ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨸᩁᩥᨡᩣ- ᨣᩮᩣᨸᩩᩁ-ᩋᨭ᩠ᨭᩣᩃ-ᨸᩣᩈᩣᨴᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩔᨶᩦᨿᩴ᳴ ᨾᨶᩮᩣᩁᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᩈᩩᨧᩥᨽᩪᨾᩥᨽᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ
ᨵᩣᨬ᩠ᨬᨵᨶᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᩃᨽᩣᩉᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩪᨸᨠᩁᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩈᨾᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨾᨶᩮᩣ ᩁᨾᨿᨲᩦᨲᩥ ᨾᨶᩮᩣᩁᨾᩴ᳴

ᨴᩈᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥ ᩋᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᩔᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩁᨳᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨽᩮᩁᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨡᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨾᩩᨴᩥᨦ᩠ᨣᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩅᩦᨱᩣᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨣᩦᨲᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ
ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣᩊᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ “ᩋᩈ᩠ᨶᩣᨳ ᨸᩥᩅᨳ ᨡᩣᨴᨳᩣ”ᨲᩥ ᨴᩈᨾᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶᩣᨲᩥ; ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨴᩈᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥ ᩋᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩴ
ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨻᨶ᩠ᨵᩈᨾᨩ᩠ᨩᨲᩣᨦ᩠ᨠᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᳴ ᩋᨶ᩠ᨶᨸᩣᨶᩈᨾᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩮᨶᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᨧ ᨸᩣᨶᩮᨶ ᨧ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩋᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ

អត្តូបិតបយាឃុតំ, ឪយិតា ឬកិក្លូតា ឥឃ្សិតា, ខាហុអត្តូបិតបយាឃុតត្តិ អវេត្ថា៍

ឪឥាតិ វេត ឥប បវេ្គ ចត្វុវេតា ឥឃ្សុតត្វំ –

“ហត្ថិបក្ខិ អឃ្សុបក្ខិ, វេកទិបឌ្ឍុទឆាតិ ច;

ឍាឥឆ បិចឆ វេចច, អត្តូបិវេតត វេឈាសិត”ត្តិ៍ – ចុត្តំ;

តត្វ ហត្ថិបក្ខត្តិ ហត្ថីតំ វេកាឌ្ឍាតាឥបវេក្ខត, កវេលវេត្ថ ក្ខបវេយាកចចតំ ឥក្ខខ្ទាំ៍ ឲុប តវេយា វេបបបវេឥបុបិ៍ វេកទិបឌ្ឍុទឆាតិ ចាតិ វេកទិបវេក្ខត ច បឌ្ឍុបវេក្ខត ច ទឆបវេក្ខត ចាតិ អវេត្ថា៍ លិក្ខចិបរិយាវេបត ចុត្តំ, ‘ឍាឥឆ បិចឆា’តិ ឲចយាឌិតឃបាចវេត្ថត អត្តូបិតបជិបំឃុវេត្ថត វេឈាសិតំ អកិតាឌិតត្តិ អវេត្ថា៍ ឲត្វាហ – វេតបំ បត បគ្កាតំ ឲកវេឥវេបាច ឥឃ្សិវេតា, ត បកវេលិតិ? ត ឲកវេឥវេបា បកវេលិ ឥបចិវេឆា ឥឃ្សិវេតាច៍ កធំ? វេកទិបវេក្ខត ឃុឌិក្ខបវេក្ខា បក្ខហិវេតា, បឌ្ឍុបវេក្ខត ឌីលាកឹតបឲ្ខតាឆ្យអបគ្កា បក្ខហិតាតិ ឥវេបច ឥឃ្សិតា៍

ឲចំ ឲវេកត បរិយាវេយត តកទបឃត្តិ ចវេណ្ហត្វា បុត តវេយច ឥវេឃ្សុតំ –

៦៍

“តកទំ បឌ្ឍក្ខបឃត្តំ, បឌ្ឍកឲ្ខុបិកតំ, បត្តទតតបឃត្តំ, តាតាឌតបយាក្យុលំ;

បយិក្ខំ វេឥចតកទំច, អាចារំ បុញ្ញកឲ្ខិត”ត្តិ៍ – ចុត្តំ;

តត្វ បឌ្ឍក្ខបឃត្តត្តិ ឋិកាវេកាបុវេក្ខាលកាឌិបឌ្ឍតកទាចឃចបឃត្តំ, បរិបុណ្ណបឌ្ឍចិត្វបកវេលឆតឆ្អាតិលាកវេក្ខាឥកត្តិ ចា អវេត្ថា៍ បឌ្ឍកឲ្ខុបិកតត្តិ បឌ្ឍកឲ្ខុវេត្តត ក្ខបកតំ, បឲ្ខបកតបឌ្ឍកឲ្ខតត្តិ អវេត្ថា៍ បត្តទតតបឃត្តត្តិ បរិបុណ្ណឲ្ខត្វាឌិបត្តទតតំ, ចក្កចត្តិតិចារក្ខុយិវេតា ចា ហត្ថិទតតាឌីហិ បត្តទតវេតហិ បឃត្តំ៍ តាតាឌតបយាក្យុលត្តិ តាតាចិឆវេឥបការវេបហិ ឌវេតហិ បយាក្យុលំ៍ បយិក្ខត្តិ ឃត្ថុវេឃ្សុាបវេកាកបវេឌ្ឍាបកវេណហិ បយិក្ខំ ឋិតំ៍ វេឥចតកទំ ចាតិ វេឥចតកទំ ចិឃ អាលកឃគ្កា ចិឃ អយទចតី បយិក្ខត្តិ ចុត្តំ វេហាតិ៍ អាចារំ បុញ្ញកឲ្ខិតត្តិ អាចបត្តិ ឲត្វ បុញ្ញកឲ្ខិវេតា ឌតាតិ អាចារវេបា៍ “អាចារវេបា”តិ ចត្តវេឌ្ឍ “អាចារ”ត្តិ លិក្ខវេតឌំ កត្វា ចុត្តត្តិ វេចឌិតឌ្ឍាំ៍ បឌ្ឍាឃតិ វេតតាតិ បុញ្ញំ, ក្យុលទ្ធបយហាវេកាកិឃ្សុទិឃចវេបត បឌ្ឍាឃតីតិ អវេត្ថា៍ បុតាតីតិ ចា បុញ្ញំ៍ បឌ្ឍក្យុបលយលទឌាបចាហកត្វា បុញ្ញំ កឲ្ខំ វេឃបំ អត្ថិ វេត បុញ្ញកឲ្ខិវេតា, វេតបំ បុញ្ញកឲ្ខិតំ អាចារក្ខុតត្តិ អវេត្ថា៍

តត្ថ សុមេធោ នាម ព្រាហ្មណោ បដិវសតិ ឧភតោ សុជាតោ មាតិតោ ច បិតិតោ ច, សំសុទ្ធគហណិកោ យាវ សត្តមា កុលបរិវដ្ដា អក្ខិត្តោ អនុបក្កុដ្ឋោ ជាតិវាទេន, អភិរូបោ ទស្សនីយោ បាសាទិកោ បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតោ, សោ តិណ្ណំ វេទានំ បារគូ អហោសិ សនិឃណ្ឌុកេដុភានំ សាក្ខរប្បភេទានំ ឥតិហាសបញ្ចមានំ បទកោ វេយ្យាករណោ អនវយោ លោកាយតមហាបុរិសលក្ខណេសុ។ តស្ស បន ទហរកាលេយេវ មាតាបិតរោ កាលមកំសុ។ អថស្ស រាសិវឌ្ឍកោ អមច្ចោ អាយបោត្ថកំ អាហរិត្វា សុវណ្ណរជតមណិមុត្តាទិភរិតគព្ភេ វិវរិត្វា – “ឯត្តកំ តេ, កុមារ, មាតុ សន្តកំ, ឯត្តកំ បិតុ សន្តកំ, ឯត្តកំ អយ្យកបយ្យកាន”ន្តិ យាវ សត្តមា កុលបរិវដ្ដា ធនំ អាចិក្ខិត្វា – “ឯតំ បដិបជ្ជាហី”តិ និយ្យាតេសិ។ សោ “សាធូ”តិ សម្បដិច្ឆិត្វា បុញ្ញានិ ករោន្តោ អគារំ អជ្ឈាវសិ។ តេន វុត្តំ –

៣។

“នគរេ អមរវតិយា, សុមេធោ នាម ព្រាហ្មណោ;

អនេកកោដិសន្និចយោ, បហូតធនធញ្ញវា។

៤។

“អជ្ឈាយកោ មន្តធរោ, តិណ្ណំ វេទាន បារគូ;

លក្ខណេ ឥតិហាសេ ច, សធម្មេ បារមិំ គតោ”តិ។

តត្ថ នគរេ អមរវតិយាតិ អមរវតីនាមកេ នគរេ។ សុមេធោ នាមាតិ ឯត្ថ “មេធា”តិ បញ្ញា វុច្ចតិ។ សា តស្ស សុន្ទរា បរមាតិ សុមេធោតិ បញ្ញាយិត្ថ។ ព្រាហ្មណោតិ ព្រហ្មំ អណតិ សិក្ខតីតិ ព្រាហ្មណោ, មន្តេ សជ្ឈាយតីតិ អត្ថោ។ អក្ខរចិន្តកា បន “ព្រាហ្មណោ អបច្ចំ ព្រាហ្មណោ”តិ វទន្តិ។ អរិយា បន ពាហិតបាបត្តា ព្រាហ្មណាតិ។ អនេកកោដិសន្និចយោតិ កោដីនំ សន្និចយោ កោដិសន្និចយោ, អនេកោ កោដិសន្និចយោ យស្ស សោយំ អនេកកោដិសន្និចយោ, អនេកកោដិ ធនសន្និចយោតិ អត្ថោ។ បហូតធនធញ្ញវាតិ ពហុលធនធញ្ញោ។ បុរិមំ ភូមិគតគព្ភគតធនធញ្ញវសេន វុត្តំ, ឥទំ និច្ចបរិភោគូបគធនធញ្ញវសេន វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។

អជ្ឈាយកោតិ ន ឈាយតីតិ អជ្ឈាយកោ, ឈានវិរហិតោតិ អត្ថោ។ វុត្តញ្ហេតំ – “ន ទានិមេ ឈាយន្តីតិ ន ទានិមេ ឈាយន្តីតិ ខោ, វាសេដ្ឋ, ‘អជ្ឈាយកា អជ្ឈាយកា’ ត្វេវ តតិយំ អក្ខរំ ឧបនិព្ពត្ត”ន្តិ (ទី॰ និ॰ ៣॰១៣២) ឯវំ បឋមកប្បិកកាលេ ឈានវិរហិតានំ

ព្រាហ្មណានំ គរហវចនំ ឧប្បន្នំ. ឥទានិ មន្ត ឈាយតីតិ អជ្ឈាយកោ, មន្តេ បរិវត្តេតីតិ ឥមិនា អត្ថេន បសំសវចនំ កត្វា វោហរន្តិ. មន្តេ ធារេតីតិ មន្តធរោ. តិណ្ណំ វេទានន្តិ ឥរុវេទយជុវេទសាមវេទានំ. តិណ្ណំ វេទានំ. អយំ បន វេទ-សទ្ទោ ញាណសោមនស្សគន្ថេសុ ទិស្សតិ. តថា ហេស – “យំ ព្រាហ្មណំ វេទគុំ អាភិជញ្ញា, អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្ត”ន្តិអាទីសុ (សុ. និ. ១០៦៥) ញាណេ ទិស្សតិ. “យេ វេទជាតា វិចរន្តិ លោកេ”តិអាទីសុ (អ. និ. ៣.៥៧) សោមនស្សេ. “តិណ្ណំ វេទានំ បារគូ សនិឃណ្ឌុកេដុភាន”ន្តិអាទីសុ (ទី. និ. ១.២៥៦) គន្ថេ. ឥធាបិ គន្ថេ (ម. និ. អដ្ឋ. ១.៧៥). បារគូតិ តិណ្ណំ វេទានំ ឱដ្ឋបហតករណវសេន បារំ គតោតិ បារគូ. លក្ខណេតិ ឥត្ថិលក្ខណបុរិសលក្ខណមហាបុរិសលក្ខណាទិកេ លក្ខណេ. ឥតិហាសេតិ ឥតិហ អាស, ឥតិហ អាសាតិ ព្រាធិសវចនបដិសំយុត្តោ បុរាណសង្ខាតេ គន្ថវិសេសេ សធម្មេតិ ព្រាហ្មណានំ សកេ ធម្មេ, សកេ អាចរិយកេ ច. បារមិំ គតោតិ បារំ គតោ, និរាបរិយាទេត្វា អាចរិយោ អហោសីតិ អត្ថោ.

អថេកទិវសំ សោ ទសគុណគណារាធិតបណ្ឌិតោ សុមេធបណ្ឌិតោ ឧបរិបាសាទវរតលេ រហោគតោ ហុត្វា បល្លង្កំ អាភុជិត្វា និសិន្នោ ចិន្តេសិ – “បុនព្ភវេ បដិសន្ធិគ្គហណំ នាម ទុក្ខំ, តថា និព្វត្តនិព្វត្តដ្ឋានេ សរីរភេទនំ, អហញ្ច ជាតិធម្មោ, ជរាធម្មោ, ព្យាធិធម្មោ, មរណធម្មោ, ឯវំភូតេន មយា អជាតិំ អជរំ អព្យាធិំ អមរណំ សុខំ សីតំ និព្វានំ បរិយេសិតុំ វដ្ដតិ, អវស្សំ ភវតោ មុច្ចិត្វា និព្វានគាមិនា ឯកេន មគ្គេន ភវិតព្ព”ន្តិ. តេន វុត្តំ –

៦.

“រហោគតោ និសីទិត្វា, ឯវំ ចិន្តេសហំ តទា;

ទុក្ខោ បុនព្ភវោ នាម, សរីរស្ស ច ភេទនំ.

៧.

“ជាតិធម្មោ ជរាធម្មោ, ព្យាធិធម្មោ សហំ តទា;

អជរំ អមរំ ខេមំ, បរិយេសិស្សាមិ និព្វុតិំ.

៨.

“យំនូនិមំ បូតិកាយំ, នានាកុណបបូរិតំ;

លទ្ធយិត្វាន កណ្ឌយ្យំ, អនបេក្ខោ អនត្ថិកោ។

៩។

“អត្ថិ ទេហីតិ សោ យក្ខោ, ន សោ សក្កា ន ទេហយេ;

បរិយេសិស្សាមិ តំ យក្ខំ, កថេតា បរិយុត្តិយា”តិ។

ឲត្ថ បន កាចាសមួត្តញា អត្តាតបកាតយត្តញា ចត្វាច កយិស្សាយ។ តត្ថ ទទេហាកទេតាតិ ទេហសិ កទេតា, ទេហសិ ផាទេត តិសិទេក្ខា។ ឲចំ ចិទេត្តសហត្ថិ ឲចំ ចិទេត្តសិ អហំ។ ឲចត្តិ ត្ថយិតា ចិត្តតាកាទំ ជទស្សតិ។ តជាតិ តស្មិំ សុទេយឆបល្លិតកាទេល។ “ឲចំ ចិទេត្តសហ”ត្តិ កកចា ត្ថយិតា អត្តតា សទ្ធិំ សុទេយឆបល្លិតំ ឲកត្តំ កទេទាតិ។ តស្វា តជា ទេសា សុទេយទេឆា អហទេយចាតិ បកាទេសទេក្ខា “ឲចំ ចិទេត្តសហំ តជា”តិ កកចា ក្ខត្តយបុរិសចទេសតាហ។ ឌាតិឆទេយ្វាតិ ឌាតិសកាទេចា។ ឲស តទេយា ទេសសបទេឆសុបិ។ តិត្ថ្យតិត្តិ តិត្ថាតិ។

ឃំត្វតាតិ បរិចិតក្កតទេត្ថ តិបិទេតា, ឃជិ បតាហត្តិ អទេត្វា។ ប្វតិកាឃត្តិ ប្វតិក្វតំ កាឃំ។ តាតាក្យលបប្វរិតត្តិ យុត្ត-កាំរស-ប្វត្តទេលាហិត-បិត្ត-ទេសយ្យទេលឡ្យអសិញ្ឈាលិកាជិអទេតកក្យលបប្វរិតំ។ អតទេបទេក្ខាតិ អតាលទេយា។ អត្ថិតិ អចស្សំ ក្ខបលត្តតិ។ ទេហិតិតិ កចិស្សតិ, បរិចិតក្កតចចតយិជំ។ ន ទេសា សក្កា ន ទេហត្យទេយតិ ទេតត យទេក្ខត ន សក្កា ន កចិតំ្យ។ ទេសា បត យទេក្ខា ទេហត្យទេយតិ ទេហត្យកាចាឃ ន ន ទេហាតិ, ទេហត្យទេយចាតិ អទេត្វា។ កចទេតា បរិយុត្តិយាតិ កចឆាត្តតចិយុត្តិយាតិ អទេត្វា។

ត្ថជាតិ អត្តតា បរិចិតក្កិតយត្តំ សយ្យាឆឃិត្យំ “ឃថាបិ”តិ អាជិយាហ។ ឃថា ហិ ទេលាទេក ទុក្ខស្ស បដិបក្ខក្វតំ សុខំ តាយ អត្ថិ, ឲចំ កទេច សតិ តប្បដិបទេក្ខត ចិកទេចតាបិ កចិតត្តំ, ឃថា ច ក្ខទេណ្យឃតិ តស្ស ទូបសយក្វតំ សីតលម្បិ អត្ថិ, ឲចំ ទាកាជិអក្កិត ទូបសទេយត តិត្ថាទេតត កចិតត្តំ។ ឃថា ច បិបស្ស លាយកស្ស ឆយុស្ស បដិបក្ខក្វទេតា កល្យាទេណា អតចជ្ជឆទេយ្យាបិ អត្ថិទេឃច, ឲចទេយច បាបិកាឃ ឌាតិយា សតិ សព្វឌាតិទេលបតទេតា អឌាតិសក្ខាទេតត តិត្ថាទេតតាបិ កចិតត្តទេយចាតិ។ ទេតត ទុត្តំ –

១០។

“ឃថាបិ ទុក្ខេ ចិជ្ជទេក្ខ, សុខំ តាយបិ ចិជ្ជតិ;

ឲចំ កទេច ចិជ្ជយាទេត, ចិកទេចាបិឆ្ហិតព្វកោ។

១៨៕

“ឃឆាបិ ៥្ុរេហ្យចិន្ដូទេត្ត, អបទំ ចិន្ដូតិ ឃឹតល់;

ឲុចំ តិចិឆក្កិ ចិន្ដូទេត្ត, តិន្តាត៌ ព្ាន្ធិតន្តាក៌៕

១៩៕

“ឃឆាបិ ឋរេប ចិន្ដូទេត្ត, កល្យាឈយបិ ចិន្ដូតិ;

ឲុចទេយច ឌាតិ ចិន្ដូទេត្ត, អឌាតិបិន្ធិតន្តាក”ត្តិ៕

តត្ថ ឃឆាបឹតិ ខ្ចបមុទេត្ថ តិបិទេតា៕ ឃុលត្តិ កាឃិកទេចតឃិកឃុល៌, ឃុដ្ឋ ទ្ឃក្ខុ ពលាតឹតិ ឃុល៌៕ កទេចតិ ឌតទេត៕ ចិកទេចាតិ អឌតត៌, ឌតទេត ចិន្ដូយាទេត អឌតតឆទេយ្ខាបិ ព្ាន្ធិតទេន្តា៕ តិចិឆក្កិ ចិន្ដូទេត្តតិ តិចិទេឆ ទកាកឺទេក អក្កិយិទ្រចិន្ដូយាទេតតិ អទេត្ថ៕ តិន្តាតត្តិ តឃ្ស តិចិឆឃ្ស ទកាកឺអក្កិឃ្ស តិន្តាបត៌ ៥្បឃយត៌ តិន្តាតច្ចា ព្ាន្ធិតន្តា៕ ឋរេបតិ អក្យឃទេល លិយទេក៕ កល្យាឈយឹតិ ក្យឃលយបិ៕ ឲុចទេយចាតិ ឲុចទេយច៌៕ ឌាតិ ចិន្ដូទេត្តតិ ឌាតិឃា ចិន្ដូយាតាឃាតិ អទេត្ថ៕ លិក្កទេកឆច្ចា ចិកត្តិទេលិបច្ចា កត្ថា ចុត្តា៕ អឌាតិបឹតិ ឌាតិទេលបត៌ អឌាតិតិន្តាតយ្បិ ព្ាន្ធិតន្តា៕

អឆាហំ បទេយ្បិ ចិទេត្តឃិ – “ឃឆា តាយ ក្ឆទាឃិយិទ្រតិយុទេក្កត បុទិទេឃត ទ្ឃទេតាច កយលក្យចលឃបុណ្ឌីកឃណ្ឌយណ្ឌិត៌ ចិយលឃលិល៌ តត្យអាក៌ ឌិវ្ហា – ‘កតទេទត ត្យ ទេលា យទេក្កត តត្ថ កត្តន្តា’ត្តិ តត្យអាក៌ កទេចឃិត្យ ឃុត្តា៕ ឃំ តឃ្ស អកទេចឃត៌, ត ទេឃា តឃ្ស តត្យអាកឃ្ស ទេកាទេឃា, តឃ្ស បុទិឃទេឃ្សច ទេកាទេឃា៕ ឲុចទេយច កិទេលឃយលទេឆាចទេត អយតយហាតត្យអាទេក ចិន្ដូយាទេត ឃំ តឃ្ស អកទេចឃត៌, ត ទេឃា អយតឃន្តាតឃ្ស តិន្តាតយហាតត្យអាកឃ្ស ទេកាទេឃា, បុទិឃទេឃ្សច ទេកាទេឃា៕ ឃឆា បត ទេចាទេទហិ ឃំបទិចាទិទេតា បុទិទេឃា បលិឃតយទេក្ក ចិន្ដូយាទេតបិ ឃទេច ទេឃា ត បលិឃតិ, ត ទេឃា តឃ្ស យក្កឃ្ស ទេកាទេឃា, តឃ្ស បុទិឃទេឃ្សច ទេកាទេឃា៕ ឲុចទេយច កិទេលឃទេចាទេទហិ បទិចាទេត្ថា កហិតឃ្ស បុទិឃឃ្ស ចិន្ដូយាទេតទេឃច តិន្តាតយហាតកទកាយិយិទ្រឃិទេច យហាយទេក្ក តឃ្ស យក្កឃ្ស អកទេចឃត៌ តាយ ត យក្កឃ្ស ទេកាទេឃា, បុទិឃទេឃ្សច ទេកាទេឃា៕ ឃឆា ញ្យាឌិបឹញព្ទេតា បុទិទេឃា ចិន្ដូយាទេត ញ្យាឌិតិកិន្ឆទេក ទេចទេន្ត ឃទេច ត៌ ទេចន្ត៌ កទេចឃិត្ថា ត៌ ញ្យាឌិ៌ ត តិកិន្ឆាទេបតិ, ត ទេឃា ទេចន្តឃ្ស ទេកាទេឃា, តឃ្ស បុទិឃទេឃ្សច ទេកាទេឃា៕ ឲុចទេយច បត ទេឃា កិទេលឃញ្យាឌិបទិបឹញព្ទេតា កិទេលឃត្យបឃយយក្កទេកាចិត៌ ចិន្ដូយាតទេយច អាចទិឃំ ត កទេចឃតិ, តទេឃ្សច ទេកាទេឃា, ត កិទេលឃញ្យាឌិចិតាឃកឃ្ស អាចទិឃឃ្ស ទេកាទេឃា”តិ៕ ទេតត ចុត្ត –

១២។

“ឃឆា ក្ខុឆកេតា បុរិសោ, តញ្ញអាកំ ជិណ្ណាត បុ្ទរិតំ;

ន កេចយតិ តំ តញ្ញអាកំ, ន ឆោនេយា តញ្ញអាកស្ស នោ។

១៣។

“ឧចំ កិលេសយលឆោចំ, ចិន្ដូនេត្ត អយតត្តញ្ញឧ;

ន កេចយតិ តំ តញ្ញអាកំ, ន ឆោនេយា អយតត្តញ្ញឧ។

១៤។

“ឃឆា អឌឹហិ បរិទ្ធស្ដោ, ចិន្ដូនេត្ត កយភយ្យេឆ;

ន បលាយតិ នេយា បុរិសោ, ន ឆោនេយា អញ្ញសស្ស នោ។

១៥។

“ឧចំ កិលេសបរិទ្ធស្ដោ, ចិន្ដូយានេត សិនេច បនេឆ;

ន កេចយតិ តំ យក្កំ, ន ឆោនេយា សិចយញ្ញូនេស។

១៦។

“ឃឆាបិ ញ្សាឆិនេតា បុរិសោ, ចិន្ដូយានេត តិកិច្ឆនេក;

ន តិកិច្ឆានេបតិ តំ ញ្សាឆិ, ន ឆោនេយា នេយា តិកិច្ឆនេក។

១ប៉៍

“ឯវំ កិលេសញ្ញាណីហិ, កម្បិតោ បតិបីឡិតោ;

ន កេចសតិ តំ អាចរិយំ, ន ឆោទេសា សោ ចិតាយកេ”តិ៍

តត្ថ ក្ងចកេតោតិ ក្ងចក្ងបកេតោ, ក្ងេចន កេតោ យក្លិតោ ចា៍ កិលេសយលឆោចត្តិ កិលេសយលេសាឈេត, ក្យុខេត្ថ បច្ចត្តចចត៌ អយតត្តញ្ញួតិ អយតសញ្ញាតស្ស តញ្ញអាកស្ស, សាយិអត្ថេ ក្យុចចត៌ ឥដ្ឋំ, អត្យស្សទំ បក្លិបិត្វា ចុត្តំ៍ អឝិហិតិ បច្ចត្តិកេហិ៍ បរិទុទ្ធោតិ សយត្តតោ តិទុទ្ធោ៍ កយតយ្យេចតិ កយតបចេ៍ លក្ខាចិតាសត្ថំ អត្យស្សរាកយត៌ កត្វា ចុត្តំ៍ ត បលិឃតីតិ ឃឌិ ត បលិឃេយ្យ៍ សោ បុរិសោតិ សោ ចោទេហិ បរិទុទ្ធោ បុរិសោ៍ អញ្ញាសស្សាតិ យក្កស្ស៍ យក្កស្ស ហិ –

“យកេក្កា បទេត្វា បទេឆា បទេញ្ញា, អញ្ញាសំ ចដុយាឃត៌;

តាចា ក្លត្តទេសេត្យ ច, ក្យុល្លោ ច កិសិ សក្កេយា”តិ៍ (ក្ងញ្ញអតិ៍ បរិទាឃតត្ថុតិកាឆាតិខ្ពេស ១០១) –

ពាហុតិ តាយាតិ៍ ប្វាឃយិឆ អញ្ញាសតាយេត ចុទេត្វា៍ សិទេចតិ សត្តុបក្ខចាកាចតោ សិទេច៍ សិចយញ្ញាសេតិ សិចស្ស អញ្ញាសស្សាតិ អទេត្វា៍ តិកិច្ឆេកតិ ទេចញ្ញោ៍ ត តិកិច្ឆាបេតីតិ ត តិកិច្ឆាបេយ្យ៍ ត ឆោទេសា សោ តិកិច្ឆេកតិ តិកិច្ឆកស្ស ឆោទេសា តត្ថិ, ញ្ញាណិតស្សេច ឆោទេសាតិ អទេត្វា៍ កម្ពិតោតិ សញ្ញាតកាឃិកទេចតសិកក្ងេល្លា៍ អាចរិយត្តិ យោក្លយក្កាចរិយំ៍ ចិតាយកេតិ អាចរិយស្ស៍

ឯវំ បតាហំ ចិទេត្តត្វា ក្លត្តទិយ្យិ ឯវំ ចិទេត្តសិ – “ឃឆាបិ យណ្ឌតកឌាតិកោ បុរិសោ កណ្ដេ អាសត្តំ ក្យុលាបំ លទេទ្ធត្វា សុលឹ កេច្ឆយ្យ, ឯវំ យឃាបិ ត្ថុយំ ប្ងតិកាឃំ លទេទ្ធត្វា អតេបក្លេត តិត្ថាតយហាតកទំ បចិសិតត្ថំ៍ ឃឆា ច តទេតាទិយោ ក្លក្កាទក្ងយិឃំ ក្លច្ចារបស្សាចំ កត្វា ត តំ ក្លច្ឆេក្កត ចា អាគាឃ គសេត្តុ ចា ទេចផេត្វា អាគាឃ កច្ឆត្តិ, អឆ តោ ខិក្យុច្ឆយាតា ឈូលិកេត្យយ្យិ អតិច្ឆត្តា អតេបក្លា លទេទ្ធត្វា កច្ឆត្តិ, ឯវំ យឃាបិ ត្ថុយំ ប្ងតិកាឃំ អតេបក្លេត លទេទ្ធត្វា អយតំ តិត្ថាតតកទំ បចិសិត្យំ ចដុតិ៍ ឃឆា ច តាចិកា តាយ ឌញ្ញទំ តាចំ ក្លឌកកាហិតិ លទេទ្ធត្វា អតេបក្លាច កច្ឆត្តិ, ឯចយហយ្យិ ត្ថុយំ តចហិ ចឈយុខេហិ បឈ្ឈុត្តិ កាឃំ លទេទ្ធត្វា អតេបក្លា តិត្ថាតយហាតកទំ បចិសិស្សាយិ៍ ឃឆា ច កោចិ បុរិសោ យុត្តាយហិចេញ្ញុទិឃាឌីតិ តាតាចិឆាតិ ទតតាតិ អាគាឃ ចោទេហិ សង្គិ យក្កំ កច្ឆត្តា អត្តតោ ទតតចិតាសកយេត តោ ចោទេ លទេទ្ធត្វា ខេមំ យក្កំ កណ្ហាតិ, ឯចយឃយ្យិ ប្ងតិកាយោ ទតតចិលេបកចោទេសឌិសោ៍ សចាហំ ឯត្ថ តណ្ហា កទិស្សាយិ, អទិឃយក្កក្យុសលឆយុទតតាតិ យេ តស្សិស្សត្តិ, តស្មា យឃា ត្ថុយំ យហាចោទសឌិសំ កទេឌកាឃំ លទេទ្ធត្វា តិត្ថាតយហាតកទំ បចិសិត្យំ ចដុតី”តិ៍ ទេតត ចុត្តំ –

១៩៍

“យថាបិ ក្លាបំ បុរិសោ, កណ្ឌេ ធាន្ឌិ ខិក្ខិឈ;

ដោនយិត្វាន កន្ឋេយ្យ, ឬចិ សេទិ សឃំចសិ៍

២០៍

“ឧសេចិយំ ប្ញតិកាឃំ, ភាភាក្យលបឃញ្ញាឃំ;

ឈន្ឌយិត្វាន កន្ឋេឃ្យ, អភេបេក្លា អភត្វិេកា៍

២១៍

“យថា ក្កុ្ហារដ្ឋាតយ្យិកាទិឃំ ភេភាទិយោ;

ឈន្ឌយិត្វាន កន្ឋត្តិ, អភេបក្លា អភត្វិកា៍

២២៍

“ខុចេមចាហំ ក្ខុយំ កាឃំ, ភាភាក្យលបប្ញទិតំ;

ឈន្ឌយិត្វាន កន្ឋិឃ្សំ, ចង្គំ កត្វា យថា ក្ញុជិ៍

២៣៍

“យថាបិ ឌឌ្ឌរ ភាចំ, បល្យក្កំ ក្កកាហិតិ;

សាមី ឆឌ្ឌេត្វា គច្ឆន្តិ, អនបេក្ខា អនត្ថិកា។

១៣។

“ឯវមេវាហំ ឥមំ កាយំ, នវច្ឆិទ្ទំ ធុវស្សវំ;

ឆឌ្ឌយិត្វាន គច្ឆិស្សំ, ជិណ្ណនាវំវ សាមិកា។

១៤។

“យថាបិ បុរិសោ ចោរេហិ, គច្ឆន្តោ ភណ្ឌមាទិយ;

ភណ្ឌច្ឆេទភយំ ទិស្វា, ឆឌ្ឌយិត្វាន គច្ឆតិ។

១៥។

“ឯវមេវ អយំ កាយោ, មហាចោរសមោ វិយ;

បហាយិមំ គមិស្សាមិ, កុសលច្ឆេទនាភយា”តិ។

តត្ថ យថាបិ កុណបំ បុរិសោតិ យថាបិ ទហរោ យុវា មណ្ឌនកជាតិកោ បុរិសោ អហិកុណបេន វា កុក្កុរកុណបេន វា មនុស្សកុណបេន វា កណ្ឋេ អាសត្តេន អដ្ដីយិត្វា ហរាយិត្វា ជិគុច្ឆិត្វា តំ កុណបំ មោចេត្វា គច្ឆេយ្យ។ សុខីតិ សុខិតោ។ សេរីតិ យទិច្ឆកវិហារី។ នានាកុណបសញ្ចយន្តិ អនេកវិធកុណបរាសិភូតំ “នានាកុណបបូរិត”ន្តិបិ បាឋោ។

ឧច្ចារដ្ឋានម្ហីតិ ឧច្ចារេន្តិ វច្ចំ ករោន្តិ ឯត្ថាតិ ឧច្ចារោ, ឧច្ចារោ ច សោ ឋានំ ចេតិ ឧច្ចារដ្ឋានំ។ អថ វា ឧស្សាសិយ្យតីតិ ឧស្សាសោ, វច្ចស្សេតំ នាមំ, តស្ស ឋានំ ឧស្សាសដ្ឋានំ, តស្មិំ ឧស្សាសដ្ឋានម្ហិ, ឧច្ចារដ្ឋានេតិ អត្ថោ។ វច្ចំ កត្វា យថា កុដិន្តិ វច្ចំ កត្វា កុដិំ នរនារិយោ វិយាតិ អត្ថោ។

ជជ្ជរន្តិ ជិណ្ណំ។ បលុគ្គន្តិ បលុជ្ជិតំ, វិកិរន្តិន្តិ អត្ថោ។ ឧទគាហិនិន្តិ ឧទកគាហិនិំ។ សាមីតិ នាវាសាមិកា។ នវច្ឆិទ្ទន្តិ ចក្ខុសោតាទីហិ នវហិ

ចលាយុតេលហិ លិង្គាចង្គិតេ្ថហិ យុត្តត្តា តចង្គិត្ថំ៌ ឆុចយ្យចត្តិ ឆុចតិយ្យត្ថិ, តិច្ចំ បល្លូរលាយុចិត្តិ អតេ្ថា៌

កល្លូយាឌិឃាតិ ឃំកិច្ចិ រេតតាឌិកំ កល្លូ អាឌិឃ៌ កល្លូតេ្ឆកឃំឌិស្វាតិ កល្លូស្ស អង្គិត្ថតេត កឃំ ឌិស្វាតិ អតេ្ថា៌ ឲចតេយចាតិ តេសា កល្លូយាគាឃ ពន្ធតេ្តា បុរិតេសា ចិឃ៌ អឃំ ពាតេឃាតិ អឃំ បត ព្យុន្ធិតាតំ បរេយតេខព្យុន្ធាតំ អាតេឃាតិ ពាតេឃា៌ អាតេឃាតិ ្កបត្តិជ្ជាតំ៌ អាឃត្តិ តតេតាតិ អាតេឃា, ព្យុន្ធិតា តេកសាគតេឃា៌ ត្តូតិ ព្យុន្ធិតាតំ តេកសាឌឹតំ អាតេឃាតិ ពាតេឃា៌ យហាតេចារសតេយា ចិឃាតិ ចត្លូអាឌឹហិ ទ្វុបិឌឹស្វុ បិឃទ្វុតេបស្វុ សារតេ្ឆតាឌិចតេសត បិលាតិបិតាឌិត្តាគាតាឌិតេចាតេរា ហុត្វា សត្តាព្យុសលំ ចិលុយ្យតីតិ យហាតេចារសតេយា៌ តស្វា ឃចា តេសា រេតតកល្លូយាគាឃ តេចាតេរហិ សង្គិ ពន្ធតេ្តា បុរិតេសា តេត តេចាតេរ បហាឃ ពន្ធតិ, ឲចតេយចាហយ្យិ ត្តូយំ យហាតេចារសយំ ពាឃំ បហាឃ អត្តូតេតា តេសាត្តិកាចពាទំ យព្កិ ពតេចសិតំ្យ ពយិស្សាយឹតិ អត្ថសត្ថតេ្តា តេចឌិតតេ្តា៌ ព្យុសលតេ្ឆគតាកឃាតិ ព្យុសលឆយុចិតេលិបតតកតេឃតាតិ អតេ្ថា៌

អតេចចំ ស្វុតេយឆបល្លិតេតា តាតាចិឆាហិ ្កបយាហិ តេតល្លូយុពារណំ ចិតេត្តត្វា បុតបិ ចិតេត្តសិ – “ត្តូយំ យហាឆតរាសិ សំហរិត្វា យឃ្យា បិត្យុបិតាយហាគតេឃា បរតេលិកំ ពន្ធត្តា ឲពពហាបលាយ្យិ ពតេហត្វា ត ពតា, យឃា បត ពតេហត្វា ពយតពារណំ ពាតំ្យ ចជ្ជតី”តិ ពត្តា រតេត្តា អាតេរាតេចសិ – “អហំ, យហារាឌ, ឌាតិឌរាឌឹហិ ្កបត្កតហគតេឃា អពារស្វា អតពារិឃំ បត្តាឌិស្សាយិ, យឃ្យា អតេតពតេពាឌិសតសហស្សំ ឆតំ អត្ថិ, តំ តេគតេចា បឌិបត្កត្យ”តី៌ រាឌា អាហ – “ត យឃ្យាតេត ឆតេតត អតេ្ថា, ត្វំតេឃច ឃចិន្ធកំ ពតេរាហី”តី៌

តេសា ច “សាឆុ តេគចា”តិ តពតេរ តេកទិ៌ ចរាតេបត្វា យហាឌតស្ស គាតំ គត្វា ចត្តពាតេយ ច កិតេលសពាតេយ ច បហាឃ អយរចរតពារសឌិសតេតា អយរតពារតេតា តិក្លូយិត្វា ឲពតេពាច តាតាយិពពលាចតេ្ត ហិយចតេ្ត ឆយ្យំកំ តាយ បត្តាតំ តិស្សាយ អស្សយំ ពត្វា តត្ត បល្លូសាលំ ពត្វា បត្ចាតេគាសចិចត្តិតំ ចត្កយំ យាតេបត្វា អដ្ឋព្យុលាសយុតេបតំ អភិត្ចាតាលំ សយាហរិតំ្យ តចតេគាសសយត្កាពតំ សាឌពំ បឌហិត្វា ត្វាគស្យុលយុបិពតំ ចាពឌឹទំ តិចាតេសត្វា បត្តាឌិ៌ ឲចំ បត តេសា បត្តាឌិតេតា អដ្ឋតេគាសសយាកិល្លូ បល្លូសាលំ បហាឃ គស្យុលាសយត្កាពតំ ទ្វុល្លូស្វុលំ ្កបពត្វា សត្តាឆត្ចាចិពតិ បហាឃ បចត្តឆលតេកាឌតេតា ហុត្វា តិសត្ថជ្ជាតចត្កយតចតេសត បឆាតំ បគហតេ្តា សត្វាហត្កត្តតេរតេឃច អដ្ឋតំ សយាបត្តិតំ បត្ចាត្កត្ចា អភិត្ចាតំ លិកឹ អតេហាសិ៌ តេតត ចុត្តំ –

១លិ៌

“ឲចាហំ ចិត្តឃិត្វាត, តេតពតេពាឌិសតំ ឆតំ;

តាចាតាចាតំ គត្វាត, ហិយចត្តយុបិពយិ៌

១ប៉៌

“ហិមវន្តស្សាវិទូរេ, ធម្មិកោ នាម បព្ពតោ;

អស្សមោ សុកតោ មយ្ហំ បណ្ណសាលា សុមាបិតា។

១៨។

“ចង្កមំ តត្ថ មាបេសឹ, បញ្ចទោសវិវជ្ជិតំ។

អដ្ឋគុណសមុបេតំ, អភិញ្ញាពលមាហរឹ។

១០។

“សាដកំ បជហឹ តត្ថ, នវទោសមុបាគតំ;

វាកចីរំ និវាសេសឹ, ទ្វាទសគុណមុបាគតំ។

១៩។

“អដ្ឋទោសសមាកិណ្ណំ, បជហឹ បណ្ណសាលកំ;

ឧបាគមឹ រុក្ខមូលំ, គុណេ ទសហុបាគតំ។

១១។

“វាបិតំ រោបិតំ ធញ្ញំ, បជហឹ និរវសេសតោ;

អនេកគុណសម្បន្នំ, បវត្តផលមាទិយឹ។

“តត្ថប្បទានំ បធហិំ, និស្សជ្ជង្គានចក្ខេម;

អត្ថត្ថរេមិប្បមត្តាហេ, អភិញ្ញាពលបារិបូរិ”ន្តិ៍

តត្ថ ឯវាហន្តិ ឯវំ អហំ, ហេដ្ឋា វុត្តប្បការេន ធិតេត្តត្វាតិ អត្ថោ៍ ភាទាភាទាន្តិ សភាទាភមភាទាភញ្ញា អន្ធាភញ្ញាច ពលិន្ទាភញ្ញា “អត្ថិកា កណ្ហត្ត”តិ សហ គោដ្ឋាការេហិ ឧត្វាតិ អត្ថោ៍ ហិមចក្តស្សាចិន្តេតិ ហិមចក្តបត្តនរាជស្ស អចិន្តេ សមីបេ៍ ទមិទ្ធកោ ភាម បត្តនោតិ ឯវំភាមកោ បត្តនោ៍ កស្មា បភាមំ ទមិទ្ធកោតិ? យោកុយ្យេភ បភ ទោធិសត្តា ឋានិបត្តញ្ច បត្តជិត្វា តំ បត្តតំ ឧបនិស្សាយ អភិញ្ញាយោ និត្តត្តត្វា សមណធម្មំ អកំសុ៍ តស្មា សមណធម្មស្ស និស្សយភូតត្តា “ទមិទ្ធកោ”ត្វេច បាកដោ អហោសិ៍ អស្សមោ សុកតោ មយ្ហន្តិអាទិកា សុមេធបណ្ឌិតេន អស្សមបណ្ណសាលា ចង្កមា សហត្ថា មាបិតា វិរំ វុត្តា, ន ច បន សហត្ថា មាបិតា, កិន្តុ សក្កេន ទេវេន
ពេសិតេន វិស្សកម្មុនា ទេវបុត្តេន និម្មិតា៍ ភគវា បន តទា អត្តនោ បុញ្ញានុភាវេន និព្វត្តំ តំ សន្ធាយ សន្ធាយ – “សារិបុត្ត, តស្មិំ បត្តតេ –

‘អស្សមោ សុកតោ មយ្ហំ បណ្ណសាលា សុមាបិតា;

ចង្កមំ តត្ថ មាបេសិំ, បញ្ចទោសវិវជ្ជិត’”ន្តិ៍ – អាទិមាហ;

តត្ថ បណ្ណសាលាតិ បណ្ណច្ឆទនសាលា៍ តត្វាតិ តស្មិំ អស្សមបទេ៍ បញ្ចទោសវិវជ្ជិតន្តិ បញ្ចហិ ចង្កមទោសេហិ វិវជ្ជិតំ៍ កតមេ បញ្ច ចង្កមទោសា នាម? ថទ្ធវិសមតា, អន្តោរុក្ខតា, គហនច្ឆន្នតា, អតិសម្ពាធតា, អតិវិសាលតាតិ ឥមេហិ បញ្ចហិ ទោសេហិ វិវជ្ជិតំ៍ ឧក្កដ្ឋបរិច្ឆេទេន ទីឃតោ សដ្ឋិរតនតោ វិត្ថារតោ ទិយឌ្ឍរតនតោ ចង្កមោ វុត្តោ៍ អថ វា បញ្ចទោសវិវជ្ជិតន្តិ បញ្ចហិ និវរណទោសេហិ វិវជ្ជិតំ បរិហីនំ អភិញ្ញាពលមាហរិន្តិ ឋាមិនា ឧត្តរបទេន សម្ពន្ធោ ទដ្ឋព្វោ (ទ៍ ស៍ អដ្ឋ៍ និទានកថា, សុមេធកថា)៍ អដ្ឋកថាសមុបេតន្តិ “ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ បរិយោទាតេ អនង្គណេ វិគតូបក្កិលេសេ មុទុភូតេ កម្មនិយេ ឋិតេ អានេញ្ជប្បត្តេ”តិ ឯវំ វុត្តេហិ អដ្ឋគុណេហិ (ទី៍ និ៍ ១៍២៤៤-២៤៥; ម៍ និ៍ ១៍២៧៤-២៧៩, ៤២១-៤២២; បារា៍ ១២-១៤) សមន្នាគតំ អភិញ្ញាពលំ អាហរិំ អានេសិន្តិ អត្ថោ៍

កេចិ បន “អដ្ឋហិ សមណសុខេហិ ឧបេតំ, អដ្ឋិមាតិ សមណសុខានិ ភាម ធនធញ្ញបរិគ្គហាភាវោ, អនវជ្ជបិណ្ឌបាតបរិយេសនភាវោ, និព្ពុតបិណ្ឌភុញ្ជនភាវោ, រដ្ឋំ បីឡេត្វា ធនធញ្ញាទីសុ គណ្ហន្តេសុ រាជបុរិសេសុ រដ្ឋបីឡនកិលេសាភាវោ, ឧបករណេសុ និច្ឆន្ទរាគភាវោ, ចោរវិលោបនេ និព្ភយភាវោ, រាជរាជមហាមត្តេហិ អសំសដ្ឋភាវោ, ចតូសុ ទិសាសុ អប្បដិហតភាវោតិ ឥមេហិ

អដ្ឋហិ សមណសុខេហិ (អប. អដ្ឋ. ១.ទូរេនិទានកថា, សុមេធកថា; ពុ. វំ. អដ្ឋ. និទានកថា) ឧបេតំ សមុបេតំ អស្សមំ មាបេហី”តិ អស្សមេន សម្ពន្ធំ កត្វា វទន្តិ, តំ បាឡិយា ន សមេតិ.

សាដកន្តិ វត្ថំ. តត្ថាតិ តស្មិំ អស្សមេ. នវទោសមុបាគតន្តិ, សារិបុត្ត, តត្ថ វសន្តោ អត្តនោ និវត្ថបារុតំ មហគ្ឃសាដកំ បជហិំ បរិច្ចជិំ. សាដកំ បជហន្តោ ច តត្ថ នវ ទោសេ ទិស្វា បជហិន្តិ ទីបេតិ. តាបសបព្ពជ្ជំ បព្ពជិតានញ្ហិ សាដកស្មិំ នវ ទោសា បកាសិតា. កតមេ នវ? សាដកស្ស មហគ្ឃភាវតោ, បរបដិពទ្ធភាវតោ, បរិភោគេន លហុំ កិលិស្សនភាវតោ, កិលិដ្ឋោ ច ធោវិតព្ពោ បុន រជិតព្ពោ ច ហោតីតិ បរិភោគេន ជីរណភាវតោ, ជិណ្ណស្ស បុន តុន្នករណំ វា អគ្គឡទានំ វា កាតព្ពំ ហោតិ បុន បរិយេសនាយ ទុរភិសម្ភវភាវតោ, តាបសបព្ពជ្ជាយ អននុច្ឆវិកភាវតោ, បច្ចត្ថិកានំ សាធារណភាវតោ, យថា នំ ន បច្ចត្ថិកា គណ្ហន្តិ, ឯវំ គោបេតព្ពោ ហោតីតិ បរិទហតោ វិភូសនដ្ឋានភាវតោ, គហេត្វា ចរន្តស្ស មហិច្ឆភាវតោតិ ឯតេហិ នវហិ ទោសេហិ (អប. អដ្ឋ. ១.ទូរេនិទានកថា, សុមេធកថា) ឧបាគតំ សាដកំ បហាយ វាកចីរំ និវាសេសិន្តិ ទីបេតិ. វាកចីរន្តិ មុញ្ជតិណំ ហីរាហីរំ កត្វា គន្ថេត្វា កតំ វាកមយចីរំ និវាសនបារុបនត្ថាយ អាទិយិន្តិ អត្ថោ. ទ្វាទសគុណមុបាគតន្តិ ទ្វាទសហិ អានិសំសេហិ ឧបេតំ. ឯត្ថ គុណ-សទ្ទោ អានិសំសដ្ឋោ “សតគុណា ទក្ខិណា បាដិកង្ខិតព្ពា”តិអាទីសុ (ម. និ. ៣.៣៧៩) វិយ. ម-ការោ បទសន្ធិករោ. វាកចីរស្មិំ ទ្វាទសានិសំសា អប្បគ្ឃតា, អបរាយត្តតា, សហត្ថា កាតុំ សក្កុណេយ្យតា, បរិភោគេន ជិណ្ណេបិ សិព្ពិតព្ពាភាវតោ, ចោរភយាភាវតោ បរិយេសន្តស្ស សុខេន ករណភាវតោ, តាបសបព្ពជ្ជាយ សារុប្បភាវតោ, សេវមានស្ស វិភូសនាភាវតោ, ចីវរប្បច្ចយេ អប្បិច្ឆភាវតោ, បរិភោគសុខភាវតោ, វាកុប្បត្តិយា សុលភភាវតោ, វាកចីរេ នដ្ឋេបិ អនបេក្ខភាវតោតិ ឥមេហិ ទ្វាទសហិ គុណេហិ សមន្នាគតំ (អប. អដ្ឋ. ១.ទូរេនិទានកថា, សុមេធកថា; ពុ. វំ. អដ្ឋ. និទានកថា).

អថ សុមេធបណ្ឌិតោ តត្ថ បណ្ណសាលាយំ វិហរន្តោ បច្ចូសសមយេ បច្ចុដ្ឋាយ អត្តនោ និក្ខមនការណំ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ កិរ ចិន្តេសិ –
“អហំ បន នវកនកកកដកត្ថុបុរាទិសញ្ឆនសង្ឃសមុស្សិត-មធុរហសិតកថិតកោលាហលរមណីយំ ឧឡារវិភវសោភិតំ សុរវរភវនាការមគារំ ខេឡបិណ្ឌំ វិយ បហាយ វិវេការាមតាយ សព្ពជនបិបបវាហនំ តបោវនំ បវិដ្ឋោស្មិ, ឥធ បន មេ បណ្ណសាលាយ វាសោ ទុតិយោ ឃរាវាសោ វិយ ហោតិ, ហន្ទាហំ រុក្ខមូលេ វសេយ្យ”ន្តិ. តេន វុត្តំ –

៣០.

“អដ្ឋទោសសមាកិណ្ណំ, បជហិំ បណ្ណសាលកំ”ន្តិ.

តត្ថ អដ្ឋទោសសមាកិណ្ណន្តិ អដ្ឋហិ ទោសេហិ សមាកិណ្ណំ សំយុត្តំ. កតមេហិ អដ្ឋហិ? មហាសម្ភារេហិ និប្ផាទនីយតា, តិណបណ្ណមត្តិកាទីហិ និច្ចំ បដិជគ្គនីយតា, សេនាសនំ នាម មហល្លកស្ស បាបុណាតីតិ អវេលាយ វុដ្ឋាបិយមានស្ស ចិត្តេកគ្គតា ន ហោតីតិ វុដ្ឋាបនីយភាវតោ, សីតុណ្ហស្ស បដិឃាតេន កាយស្ស សុខុមាលករណភាវតោ, គេហំ បវិដ្ឋេន យំ កិញ្ចិ បាបំ សក្កា កាតុន្តិ

គរហបដិច្ឆាទនករណភាវោ, “មយ្ហមិទ”ន្តិ សបរិគ្គហភាវោ, គេហស្ស អត្ថិភាវោ សទុតិយកវាសោ, ឩកាមង្គុលឃរគោឡិកាទីនំ សាធារណតាយ ពហុសាធារណភាវោតិ ឥតិ ឥមេ អដ្ឋ អាទីនវេ (អប។ អដ្ឋ។ ១។ទូរេនិទាន, សុមេធកថា) ទិស្វា មហាសត្តោ បណ្ណសាលំ បជហិ។

គុណេ ទសហុបាគតន្តិ ឆន្នំ បដិក្ខិបិត្វា ទសហិ គុណេហិ ឧបេតំ, រុក្ខមូលំ ឧបគតោស្មីតិ អត្ថោ។ កតមេហិ ទសហិ? អប្បសមារម្ភតា, ឧបគមនមត្តមេវេត្ថ ហោតីតិ សុលភានវជ្ជតា, អភិណ្ហំតរុបណ្ណវិការទស្សនេន អនិច្ចសញ្ញាសមុដ្ឋាបនតា, សេនាសនមច្ឆេរាភាវោ, តត្ថ ហិ បាបំ ករោន្តោ លជ្ជតីតិ បាបករណារហាភាវោ, បរិគ្គហករណាភាវោ, ទេវតាហិ សហ វាសោ, ឆន្នបដិក្ខេបោ, បរិភោគសុខតា, រុក្ខមូលសេនាសនស្ស គតគតដ្ឋានេ សុលភតាយ អនបេក្ខភាវោតិ ឥមេ ទស គុណេ (អប។ អដ្ឋ។ ១។ទូរេនិទាន, សុមេធកថា) ទិស្វា រុក្ខមូលំ ឧបគតោស្មីតិ វទតិ។ អាហ ច –

“វណ្ណិតោ ពុទ្ធសេដ្ឋេន, និស្សយោតិ ច ភាសិតោ;

និវាសោ បវិវិត្តស្ស, រុក្ខមូលសមោ កុតោ។

“អាវាសមច្ឆេរហរេ, ទេវតាបរិបាលិតេ;

បវិវិត្តេ វសន្តោ ហិ, រុក្ខមូលម្ហិ សុព្ពតោ។

“អភិរត្តានិ នីលានិ, បណ្ឌូនិ បតិតានិ ច;

បស្សន្តោ តរុបណ្ណានិ, និច្ចសញ្ញំ បនូទតិ។

“តស្មា ហិ ពុទ្ធទាយជ្ជំ, ភាវនាភិរតាលយំ;

វិវិត្តំ នាតិមញ្ញេយ្យ, រុក្ខមូលំ វិចក្ខណោ”តិ។ (វិសុទ្ធិ។ ១។១១);

អថ សុមេធបណ្ឌិតោ បណ្ណសាលាយ ទិដ្ឋទោសោ ហុត្វា រុក្ខមូលសេនាសនេ លទ្ធានិសំសោ វិហរន្តោ ឧត្តរិបិ ចិន្តេសិ – “អាហារត្ថាយ មេ គាមគមនំ អាហារបរិយេសនទុក្ខំ, នាហំ កេនចិ បារិជុញ្ញេន និក្ខមិត្វា អាហារត្ថាយ បព្ពជិតោ, អាហារបរិយេសនមូលស្ស ច ទុក្ខស្ស បហានំ នត្ថិ, យំនូនាហំ បវត្តផលេន យាបេយ្យ”ន្តិ។ ឥមំ បន អត្ថវិសេសំ ទីបេន្តោ –

໑໑-໑໒. “ຈາປິຕໍ ເຣາປິຕໍ ຉນ຺ນາ, ປຊຫິ ຕິຣຈເວສເວຕາ.

ອເນກາກາຣສຍ຺ນ຺ຕ, ປຈ຺ຕຜລຍາທີມິ”ຕ຺ຕິ. – ອາທີມາຫ;

ຕຕ຺ຖ ຈາປິຕນ຺ຕິ ຈປິຕ຺ວາ ຕິປ຺ປນ຺ຕິ. ເຣາປິຕນ຺ຕິ ເຣາປິຕ຺ວາ ຕິປ຺ປນ຺ຕິ, ຈປນເຣາປນຈເວນ ຊຸຈິຉາຈ ວສ຺ສຕິປ຺ປຕິ, ຕໍ ຊຸຈິຉຍິ ອຕ຺ຖເຕາ ອປ຺ປິຍຕາຍ

ປຫາຍ ປຈ຺ຕຜເລນ ຍາເປສິ. ປຈ຺ຕຜລນ຺ຕິ ວຍເຍຈ ປຕິຕຜລໍ. ອາທີມິຕ຺ຕິ ປຣິກຸຊ຺ຊາ.

“ປຈ຺ຕຜລວຕ຺ຖ຺ເຖາ, ອປຣາຍຕ຺ຖີຈິເກາ;

ປຫີນາຫາເຣເລາລຸເປາ, ເຫາຕິ ຈາຕຸທ຺ທິເສາ ມຸນິ.

“ຊຫາຕິ ຣສຕນ຺ຫາ, ອາທີເຈາ ຕສ຺ສ ວຸຊ຺ຊຕິ;

ຕສ຺ມາ ຫິ ນາຕິມຍເຍາຍ຺ຍ, ປຈ຺ຕຜລເກາຊນ”ຕ຺ຕິ. (ຈິວຸທ຺ທິ. ໑.໑໙ ເຈາກໍ ຈິວຊິວໍ) –

໑໒. ປຈ຺ຕຍາເນາ ວຸເຍສປຸທ຺ທິເຕາ ນຈິຣເວສ຺ສຈ ອເນ຺ຕາວຕ຺ຕາເທ ອຊ຺ຊ ວຍາປຕ຺ຕິເຍາ ປນ຺ນາ ອກິຍ຺ຍາເຍາ ຈ ປິປຸລິ. ຕູຍຍຕໍ ປກາເວນ຺ຕນ

“ຕຕ຺ຖປ຺ປຊາຕໍປຊຫິ”ຕ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ວາຕິ ຕສ຺ມິ ອສ຺ສເຍ. ປຊາຕຕ຺ຕິ ຈີຣີຍໍ, ຈີຣີຍຕ຺ຖາປຊຫິຕຕ຺ຕເຕາ ປຊາຕກາຈເກາຫເຕາ ຈາ

“ປຊາຕ”ຕ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ປຊຫິຕ຺ຕິ ຈີຣີຍຍາຣຄໍ. ຕິວ຺ຍຊ຺ຊາຕຈຊ຺ຊເຍຕິ ຕິວຊ຺ຊາຍ ຈ ຊາເຕນ ຈ ຈຊ຺ຊເຍນ ຈ.

ວຸເຍສປຸທ຺ທິເຕາ ປນ ເວຍ຺ຍ ປຊິກ຺ກິປິຕ຺ວາ ຕິວຊ຺ຊາຕຈຊ຺ຊເຍເຫຈ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິຈ ຈີຕິຕາເຍຕ຺ວາ ວຕ຺ຕາຫຕ຺ຖຕ຺ຕເຣເຍຈ ອກິຍ຺ຍາຕລໍ ປິປຸລິ. ໑໒. ປນ ອກິຍ຺ຍາຕລໍ ປຕ຺ວາ ວຸເຍສຕາປເວ ວຍາປຕ຺ຕິວຸເຣາຕ ຈີຕິຕາເຍຕ຺ຕ ຕຊາ ວຕ຺ຕຊຕວຕ຺ຫກເຣາ ຍາເຣຕລກໍກເຣາ ຕາເລາທີປຕ຺ຕເຣາ

ທີປຕ຺ຕເຣາ ນາຍ ວຕ຺ວາ ເລາເກ ປາກປີທິ.

ວເຕ຺ຕວເປນ ຕສ຺ສາຍຍາຕຸປຸປ຺ພິກາ – ອຍໍ ກິຣ ທີປຕ຺ຕເຣາ ນາຍ ຍຫາວເຕ຺ຕາ ວຍຕ຺ຕິວ ປິເຣຍິເຍາ ປຸເຣຕ຺ວາ ເຈຍ຺ຍຕ຺ຕເຣຕ຺ຕກາຈວຊີເວ

ອຕ຺ຕກາເຈ ຊີເຕາ ປຈຈີກຍ຺ຍາຕາຊີຕິ ຍຫາຊາຕາຕິ ຊຕ຺ວາ ອາຍຸປຣິເຍາວາເນ ຕຸສິຕປຸເຣ ຕິປ຺ປຕິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຍາຈຕາຍຸກໍ ຊຕ຺ວາ

ຊວວຫສ຺ສຈຕ຺ຕຈາຕ຺ອເຊຈຕາຫິ ວຕ຺ຕິປຕິຕ຺ວາ –

“ກາເລາ ເຕາ ເຕ ຍຫາຈີຣ, ວຸປ຺ປຊ຺ຊ ຍາຕຸກຸຈ຺ຊິຍໍ;

ᩈᨴᩮᩅᨠᩴ ᨲᩣᩁᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨻᩩᨩ᩠ᨫᩔᩩ ᩋᨾᨲᩴ ᨷᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ (ᨻᩩ᪨ ᩅᩴ᪨ ᪑᪨᪖᪗) –

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨲᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣᨶᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨾᩉᩣᩅᩥᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨶᩥ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩁᨾ᩠ᨾᩅᨲᩦᨶᨣᩁᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨿᩈᩅᩥᨠ᩠ᨠᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨩᩥᨲᩅᩣᩈᩩᨴᩮᩅᩔ ᨶᩁᨴᩮᩅᩔ ᩈᩩᨴᩮᩅᩔ ᨶᩣᨾ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩩᩃᩮ ᩈᩩᨾᩮᨵᩣᨿ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩈᩣᩊ᩠ᩉᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩥᨿᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᩣᩊ᩠ᩉᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᨲᩣ ᨷᩁᩥᩉᩣᩁᩮᨶ ᨷᩁᩥᩉᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩉᩣᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨠ᩠ᨠᨦ᩠ᨣᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᩈᩩᨧᩥᨶᩣ ᩋᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨴᩈ ᨾᩣᩈᩮ ᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩃᩥᩃᨵᩁᩅᩥᩅᩁᨣᨲᩮᩣ ᩈᩁᨴᨠᩣᩃᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨲᩔᩣ ᩏᨴᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ᪨

ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ

ᨲᩔ ᨷᨶ ᨴᩦᨷᨦ᩠ᨠᩁᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨷᩥ ᨩᩣᨲᨠ᩠ᨡᨱᩮᨷᩥ ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨷᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᨷᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩈᩪᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈ ᨷᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩣᨶᩥ ᨾᨿᩣ ᨷᩣᨠᨭᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩦᨷᨦ᩠ᨠᩁᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᨩᩣᨲᩥᨿᩴ ᨴᩔᩥᨲᩣᨶᩥ –

“ᨴᩦᨷᨦ᩠ᨠᩁᩮ ᨧᩣᩁᩩᨠᩁᩮ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮ, ᩈᩥᩁᩦᨠᩁᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩁᩮᨧ ᨩᩣᨲᩮ;

ᨷᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᨴᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ, ᩈᩉᩔᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣ ᨴᩈᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩ᪨

“ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩈᩉᩔᩮᩈᩩ, ᨴᩈᩈᩉᩔᩮᩅ ᨴᩮᩅᨲᩣ;

ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨲᨴᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᩴᩈᩩ ᨲᩣ᪨

“ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩴ, ᨩᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩩ ᨴᩮᩅᨲᩣ;

ᨷᨮᨾᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩴᩈᩩ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨲᩴ ᨾᨶᩩᨩᩣ ᨷᨶ᪨

“ᩋᩅᩣᨴᩥᨲᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨧᨾ᩠ᨾᨶᨴ᩠ᨵᩣ, ᩈᩩᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᩣ ᨴᩩᨶ᩠ᨴᩩᨽᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩅᩦᨱᩣ;

ᩋᨥᨭ᩠ᨭᩥᨲᩣᨶᩣᨽᩁᨱᩣᨶᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨻᩮᩃ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᨵᩩᩁᩴ ᩁᩅᩥᩴᩈᩩ᪨

“លិង្គិស្មុ សព្ពត្ថ ច ពត្ថតាតិ, សមំ ចិកិច្ឆិស្មុ ច សព្ពទោកា;

ទ្វបិតិ បស្សិស្មុ ច ឌាតិអន្ធា, សង្ឃំ សយត្តា ពឆិទា ស្មុហិស្មុ។

“អត្ថស្សុតិ ឌាតិឌញអា យត្ថស្សា, លកិស្មុ ឃាតំ បឥសាច បក្ខុលិ;

ចិទេឥសឃាតា សឃយេច តាចា, សបដ្ឋតំ ឞឹឈយុបិកយិស្មុ។

“អាកាសដ្ឋំ ក្ខយិកពញា សព្ពុំ, សមំ សយត្តា ទតតំ ចិទោចិ;

តិព្ពាឃិ ឈោទេ តិទទេឃ ហុតាសោ, តឌឹស្មុ តោឃយឹ ច តព្យចត្តិ។

“លេកិត្តទេ ទ្វក្ខតិទត្តទេបិ, បភា ដ្ឋញអាទា ចិប្បុលិ អហោសិ;

តឆា តឥា សត្តតទក្ខយាលេ, យហាសយុក្ខោ យឆុទោឥកោឃំ។

“ត ចាឃិ ចាតោ ឋទុសោ ឈទោ ចា, សយ្ឋុល្លបុបញា តទចោ អហេស្មុ;

ចិទោចិ ចក្ខោ អឆិកំ សតាទោ, ត ចាបិ ដ្ឋញោ ស្មទិឃោ អហោសិ។

“ឈកា តកយ្យាបិ ច ទ្វក្ខតោ ច, ហដ្ឋាច ហេដ្ឋា បឆចិ កឌិស្មុ;

យហាចត្យក្ខីបកតោ ច យេឈោ, បចស្សិ តោឃំ យឆុទំ សយត្តា។

“ឥត្តាច ជិព្ពោ កចតេ សកញ្ចិ, បសត្ថចិត្តា បត ឥចតោឃា;

តឆ្ឆិស្មុ កាឃិស្មុ ច ចាឥឃិស្មុ, សេញ្ញុំស្មុ តា កោញ្ញយកំស្មុ ចេច។

“សយំ កិរ ក្ខារមហាកចាជី, ឥសេណច តស្មិំ ចិចជី អហេសុំ;

មហាជនេ តេន ឆាតា បិបាសា, បីឡេន្តិ លោកំ កិរ កច្ចិ កច្ចិ។

“ខេម តិច្ឆេចរា បត បាលិសញ្ញា, តេ ទេមត្តចិត្តា បរមំ លភិំសុ;

កាកា ឧលូកេហិ ជទិំសុ សន្តិ, គោណា ចរាពេហិ អគ្គំសុ គោឡញ្ញំ។

“ឃោរាបិ សព្យាតមុឍាបិ សព្យា, គិញ្ញុំសុ កាយំ តភ្យលេហិ សន្តិ;

ពលិក្សុ មជ្ឈារសិនេរសុ ឃុកា, ចិស្សត្ថចិត្តា ឈរម្ភុសិកាបិ។

“ញុក្ខត្តរេតាបិ អលង្គតាខេម, បិសាចលោកេ ចិកតា បិបាសា;

ឰុជ្ជា អហេសុំ សមចារុកាឃា, ម្ភុកា ច ចារី មនុរំ លបិំសុ។

“បសន្នចិត្តា បត បាលិសញ្ញា, តដ្ឋាមដ្ឋា បិឃមាលបិំសុ;

អស្សា ច ហេសិំសុ បហដ្ឋចិត្តា, កជ្ជិំសុ មត្តា ចរចារណាបិ។

“សុរភិចន្ទតន្ទណ្ណាសមាកុលី, កុសុមកុក្កុមគន្ធសុកន្ធិនី;

ចិចិធចារុមហទ្ធជមាលិនី, ទសសហស្សី អហោសិ សមន្តតោ”តិ។

៣៧ ហិស្ស ទសសហស្សិលោកធាតុកម្បោ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណបដិលាភស្ស បុព្ពនិមិត្តំ, ទេវតានំ ឯកចក្កវាឡេ សន្និបាតោ ធម្មចក្កប្បវត្តនកាលេ ឯកប្បហារេនេវ សន្និបតិត្វា ធម្មបដិគ្គហណស្ស បុព្ពនិមិត្តំ, បឋមំ ទេវតានំ បដិគ្គហណំ ចតុន្នំ រូបាវចរជ្ឈានានំ បដិលាភស្ស បុព្ពនិមិត្តំ, បច្ឆា មនុស្សានំ បដិគ្គហណំ ចតុន្នំ អរូបាវចរជ្ឈានានំ បដិលាភស្ស បុព្ពនិមិត្តំ, ចម្មនទ្ធភេរីនំ សយមេវ វជ្ជនំ មហតិយា ធម្មភេរិយា អនុសាវនស្ស បុព្ពនិមិត្តំ, វីណាភរណានំ សយមេវ វជ្ជនំ អនុបុព្ពវិហារបដិលាភស្ស បុព្ពនិមិត្តំ, អន្ទូនំ សយមេវ ភេទោ អស្មិមានសមុច្ឆេទស្ស បុព្ពនិមិត្តំ, មហាជនស្ស សព្ពរោគវិគមោ ចតុសច្ចផលបដិលាភស្ស បុព្ពនិមិត្តំ, ជច្ចន្ធានំ

រូបទស្សនំ ទិព្វចក្ខុបដិលាភស្ស បុព្វនិមិត្តំ, ពធិរានំ សទ្ទស្សវនំ ទិព្វសោតធាតុបដិលាភស្ស បុព្វនិមិត្តំ។

ជាតិជឡានំ អនុស្សតុប្បាទោ ចតុសតិបដ្ឋានបដិលាភស្ស បុព្វនិមិត្តំ, បង្គុលានំ បទសា គមនំ ចតុរិទ្ធិបាទបដិលាភស្ស បុព្វនិមិត្តំ, វិទេសគតានំ នាវានំ សបដ្ដនាគមនំ ចតុបដិសម្ភិទាធិគមស្ស, រតនានំ សយមេវ វិរោចនំ ធម្មោភាសបដិលាភស្ស, និរយេ អគ្គិនិព្វាយនំ ឯកាទសគ្គិនិព្វាយនស្ស, នទីសុ តោយស្ស នប្បវត្តនំ ចតុវេសារជ្ជបដិលាភស្ស, លោកន្តរេ អាលោកោ អវិជ្ជន្ធការំ វិធមេត្វា ញាណាលោកទស្សនស្ស, មហាសមុទ្ទស្ស មធុរោទកតា និព្វានរសេន ឯករសភាវស្ស, វាតស្ស អវាយនំ ទ្វាសដ្ឋិទិដ្ឋិគតភិន្ទនស្ស, ទុមានំ បុប្ផិតភាវោ វិមុត្តិបុប្ផេហិ បុប្ផិតភាវស្ស បុព្វនិមិត្តំ។

ចន្ទស្ស អតិវិរោចនំ ពហុជនកន្តតាយ បុព្វនិមិត្តំ, សូរិយស្ស នាតិឧណ្ហសីតលភាវោ កាយិកចេតសិកសុខុប្បត្តិយា, ខគានំ នភាទីហិ បថវិគមនំ ពុទ្ធវាចំ សុត្វា មហាជនស្ស បាណេហិ សរណាគមនស្ស, មហតោ ចតុទ្ទីបកមេឃស្ស បវស្សនំ មហតោ ធម្មវស្សស្ស, ទេវតានំ សកសកភវនេស្វេវ ឋត្វា នច្ចាទីហិ កីឡនំ ពុទ្ធភាវំ បត្វា ឧទានុទានស្ស, ទ្វារកវាដានំ សយមេវ វិវរណំ អដ្ឋង្គិកមគ្គទ្វារវិវរណស្ស, ខុទាបីឡនស្ស អភាវោ វិមុត្តិសុខេន សុខិតភាវស្ស, វេរីនំ មេត្តចិត្តបដិលាភោ ចតុព្រហ្មវិហារបដិលាភស្ស, ទសសហស្សិលោកធាតុយា ឯកធជមាលិតា អរិយធជមាលិតាយ បុព្វនិមិត្តំ, សេសវិសេសា បន សេសពុទ្ធគុណបដិលាភស្ស បុព្វនិមិត្តានីតិ វេទិតព្ពា។

អថ ទីបង្ករកុមារោ មហតិយា សម្បត្តិយា បរិចារិយមានោ អនុក្កមេន ភទ្ទំ យោព្វនំ បត្វា តិណ្ណំ ឧតូនំ អនុច្ឆវិកេសុ តីសុ បាសាទេសុ ទេវលោកសិរិំ វិយ រជ្ជសិរិំ អនុភវមានោ ឧយ្យានកីឡាយ គមនសមយេ អនុក្កមេន ជិណ្ណព្យាធិមតសង្ខាតេ តយោ ទេវទូតេ ទិស្វា សញ្ជាតសំវេគោ និវត្តិត្វា សុទស្សននគរសមិទ្ធិវិភវសោភំ រម្មវតី នាម នគរំ បវិសិត្វា បុន ចតុត្ថវារេ ហត្ថាចរិយំ បក្កោសាបេត្វា ឯតទវោច – “អហំ, តាត, ឧយ្យានទស្សនត្ថាយ និក្ខមិស្សាមិ, ហត្ថិយានានិ កប្បាបេហី”តិ។ សោ “សាធុ, ទេវា”តិ បដិស្សុណិត្វា ចតុរាសីតិហត្ថិសហស្សានិ កប្បាបេសិ។ អថ វិស្សកម្មោ នាម ទេវបុត្តោ ទេវិន្ទសត្តំ នានាវិរាគវសនវិធានំ អាមុក្កមុត្តាហារកេយូរំ រុចិរកដកមកុដកុណ្ឌលធរំ បវរម្ពរកុសុមមាលសមលង្កតវិសេសរូបំ សមលង្ករិ កិរ។ អថ ទីបង្ករកុមារោ ទេវកុមារោ វិយ ចតុរាសីតិយា ហត្ថិសហស្សេហិ បរិវុតោ ហត្ថិក្ខន្ធវរគតោ មហតា ពលកាយេន បរិវុតោ រតិជននំ ឧយ្យានំ បវិសិត្វា ហត្ថិក្ខន្ធតោ ឱរុយ្ហ ឧយ្យានមនុសញ្ចរិត្វា បវររុចិរទស្សនេ សកលជលសីតលេ សិលាតលេ និសីទិត្វា បព្វជ្ជាយ ចិត្តំ ឧប្បាទេសិ។ តង្ខណញ្ញេវ សុទ្ធាវាសខីណាសវោ មហាព្រហ្មា អដ្ឋ សមណបរិក្ខារេ អាទាយ មហាបុរិសស្ស ចក្ខុបថេ បាតុរហោសិ។

មហាបុរិសោ តំ ទិស្វា – “កិមិទ”ន្តិ បុច្ឆិត្វា, “សមណបរិក្ខារោ”តិ សុត្វា អលង្ការភណ្ឌំ ឱមុញ្ចិត្វា បសាធនភណ្ឌាគារិកស្ស ហត្ថេ ទត្វា មង្គលខគ្គមាទាយ សទ្ធិំ មកុដេន កេសេ ឆិន្ទិត្វា អន្តលិក្ខេ អាកាសេ ខិបិ។ អថ សក្កោ ទេវរាជា សុវណ្ណចង្កោដកេន តំ កេសមកុដំ អាទាយ សិនេរុមុទ្ធនិ តិយោជនប្បមាណំ ឥន្ទនីលមណិមយំ មកុដចេតិយំ នាម អកាសិ។ អថ មហាបុរិសោ ទេវទត្តិយំ អរហត្តធជំ

ᨠᩣᩈᩣᩅᩴ ᨷᩁᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨭᨠᨿᩩᨣᩴ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᨡᩥᨷᩥ᪨ ᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩥᨠᩴ ᨴᩩᩔᨧᩮᨲᩥᨿᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨ ᨴᩦᨷᨦ᩠ᨠᩁᨠᩩᨾᩣᩁᩴ ᨷᨶ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᨠᩮᩣᨭᩥ ᩋᨶᩩᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥ᪨ ᨲᩣᨿ ᨷᨶ ᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᨷᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩈ ᨾᩣᩈᩮ ᨷᨵᩣᨶᨧᩁᩥᨿᩴ ᩋᨧᩁᩥ᪨ ᩋᨳ ᩅᩥᩈᩣᨡᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨶᨣᩁᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨷᩣᩅᩥᩈᩥ᪨

ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩥᩁ ᨶᨣᩁᩮ ᨲᩴᨴᩥᩅᩈᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣᨶᩴ ᨻᩃᩥᨠᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶᩥᩁᩩᨴᨠᨷᩣᨿᩣᩈᩴ ᨷᨧᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩔ ᨷᨶ ᨾᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨷᩁᩥᩈᩔ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᩔ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩋᨴᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩁ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᨷᨶ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᩣᨩᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩈᩣᩃᩅᨶᩮ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩮ ᨷᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨣᨱᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨶᨶ᩠ᨴᩮᨶ ᨶᩣᨾᩣᨩᩦᩅᨠᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨲᩥᨱᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨷ᩠ᨹᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩥᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩅᩩᨲᩥᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨻᩮᩣᨵᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩴ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ ᩋᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨

ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩣᩁᨻᩃᩴ ᩅᩥᨵᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᨮᨾᨿᩣᨾᩮ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨿᩣᨾᩮ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩅᩥᩈᩮᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨿᩣᨾᩮ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨷᨭᩥᩃᩮᩣᨾᩅᩈᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨶᩣᨷᩣᨶᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᨿᨻ᩠ᨻᨿᩅᩈᩮᨶ ᩈᨾᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩩᨬᩣᨱᩴ ᩅᩥᨷᩔᨶᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨠᩃᨻᩩᨴ᩠ᨵᨣᩩᨱᩮ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨾᩦᨷᩮᨿᩮᩅ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩴ ᨷᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩩᨶᨶ᩠ᨴᩣᩁᩣᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩴ ᨷᩣᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩦᨷᩥᨠᨾᩉᩣᨾᩮᨥᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩔᩴ ᩅᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᩔ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨩᨶᨷᨴᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᩥ᪨

ᨲᨴᩣ ᨠᩥᩁ ᩈᩩᨾᩮᨵᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᩩᨡᩮᨶ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᨷᨮᩅᩥᨠᨾ᩠ᨷᩴ ᨶ ᨲᩣᨶᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪑᪓᪨

“ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨷᨲ᩠ᨲᩔ, ᩅᩈᩦᨽᩪᨲᩔ ᩈᩣᩈᨶᩮ;

ᨴᩦᨷᨦ᩠ᨠᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨩᩥᨶᩮᩣ, ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥ ᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨿᨠᩮᩣ᪨

᪑᪔᪨

“ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮ ᨧ ᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮ, ᨻᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩮ;

ចតុរោ និមិត្តេ នាទ្ទសំ, ធាតុរតិសមប្បិតោ”តិ។

តត្ថ ឧចត្តិ ពុទ្ធាតិ ចតុន្នំ និទស្សិតំ។ មេតិ មម។ សិទ្ធិប្បត្តស្សាតិ បញ្ញាសិទ្ធិប្បត្តស្ស។ ចរិមភវស្សាតិ ភវចរិមស្ស, និព្ពានាភិមុខភវស្សាតិ អត្ថោ។ សាសនេតិ ជិនចក្កសាសនេ សាសនេ, អនាគតលក្ខណេ សាមិចចតំ ឥដ្ឋំ។ ជិនោតិ កិលេសារិជយនេន ជិនោ។

ឧប្បជ្ជន្តេតិ បដិសន្ធិគ្គហណេ។ ជាយន្តេតិ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមន្តេ។ ពុជ្ឈន្តេតិ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈន្តេ។ ធម្មំ ទេសេន្តេតិ ធម្មចក្កប្បវត្តនេ។ ចតុរោនិមិត្តេតិ ចត្តារិ និមិត្តានិ។ ជិណ្ណស្ស ឥសពាលស្ស បដិសន្ធិ-ជាតិ-ពោធិ-ធម្មចក្កប្បវត្តនេសុ ចតូសុ ឋានេសុ ឥសសមស្សិលោកធាតុកម្បនាទីនិ និមិត្តានីតិ អត្ថោ។ ឧត្តរោ – តានិ បន ពហូនិ និមិត្តានិ, កស្មា “ចតុរោ និមិត្តេ”តិ វុត្តំ, អយុត្តំ នន្វតិ? នាយុត្តំ, យទិបិ ឧតានិ ពហូនិ និមិត្តានិ, ចតូសុ ឋានេសុ បន បវត្តត្តា “ចតុរោ និមិត្តេ”តិ វុត្តំ។ នាទ្ទសន្តិ នាទ្ទសិំ។ ពុទ្ធាតិ តេសំ ចតុន្នំ និមិត្តានំ អទស្សនេ ការណំ និទ្ទិសន្តោ “ធាតុរតិសមប្បិតោ”តិ អាហ។ ធាតុរតីតិ សមាបត្តិសុខស្សាទំ អនុភវន្តំ។ ធាតុរតិយា សមប្បិតត្តា សមង្គីភូតត្តា តានិ និមិត្តានិ នាទ្ទសន្តិ អត្ថោ។

អថ តស្មឹ កាលេ ជិណ្ណឥសពាលេ ចតូហិ និមិត្តេហិ ទេវតាហិ សមាគន្ត្វា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ បរមរម្មំ រម្មំ នាម នគរំ បត្វា សុទស្សនមហាវិហារេ បដិវសតិ។ រម្មនគរវាសិនោ “ជិណ្ណរោ កិរ ឥសពាលេ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ បត្វា បវត្តិតធម្មចក្កោ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ រម្មនគរំ បត្វា សុទស្សនមហាវិហារេ បដិវសតី”តិ សុត្វា សប្បិអាទីនិ ភេសជ្ជានិ គហេត្វា វត្ថបិនទ្ធរាសា សុគន្ធមាលាទិហត្ថា ពុទ្ធបបក្តហត្ថា យេន ពុទ្ធោ តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា សត្ថារំ វន្ទិត្វា បុប្ផាទីហិ បូជេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិត្វា អតិមធុរំ ធម្មកថំ សុត្វា ស្វាតនាយ និមន្តេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ឥសពាលំ បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមឹសុ។

តេ ទុតិយទិវសេ អសទិសមហាទានំ សជ្ជេត្វា មណ្ឌបំ ការេត្វា នីលុប្បលេហិ និលុប្បលេហិ ឆាទេត្វា ចតុជ្ជាតិកគន្ធេន បរិភណ្ឌំ ការេត្វា លាជបញ្ចមានិ សុរភិកុសុមានិ វិកិរិត្វា មណ្ឌបស្ស ចតូសុ កោណេសុ សីតលមធុរចារិបុណ្ណា ចាដិយោ ឋបេត្វា កទលិបណ្ណេហិ បិទហិត្វា មណ្ឌបោបរិ ជយសុមនកុសុមសមិទ្ធំ បរមរុចិរទស្សនំ ចេលវិតានំ ពន្ធិត្វា សុវណ្ណមយតារកាហិ រចយិត្វា តត្ថ គន្ធទាមបុប្ផទាមបត្តទាមរតនទាមានិ ឱលម្ពេត្វា ធូបេហិ វាសិតំ កត្វា សកលភូមិ តំ រម្មំ រម្មនគរំ សម្មដ្ឋំ សម្មជ្ជនិយោ ច បុប្ផសមលង្កតេ បុណ្ណឃដេ ច ឋបេត្វា នានាចិត្រកា ធជបដាកាយោ ច សមុស្សាបេត្វា មហាជីវិយា ឧទកាសុ បវេសុ សាណិបាការេហិ បរិក្ខិបិត្វា ជិណ្ណឥសពាលស្ស អាគមនមគ្គំ អលង្កុរោន្តា ឧទកបរិកិណ្ណដ្ឋានេសុ បំសុំ បក្ខិបិត្វា ចិក្ខល្លមគ្គំ បរិចិត្វា សមំ សមំ កត្វា មុត្តាសទិសាហិ វាលុកាហិ អាកិរន្តិ, លាជបញ្ចមេហិ ច បុប្ផេហិ អាកិរន្តិ, សវលកទលិកម្ពុកេ ច បតិដ្ឋាបេន្តិ។

អថ តស្មឹ កាលេ សុមេធតាបសោ អត្តនោ អស្សមបទតោ ឧគ្គន្ត្វា រម្មនគរវាសីនំ តេសំ មនុស្សានំ ឧបរិភាគេន អាកាសេន គច្ឆន្តោ តេ ហដ្ឋបហដ្ឋេ មគ្គំ សោធេន្តេ ច អលង្ករោន្តេ ច ទិស្វា – “កិំ នុ ខោ ការណ”ន្តិ ចិន្តេត្វា សត្តានំ បយុត្តាការណោច អាកាសតោ ឱរុយ្ហ

ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮ ᨾᨶᩩᩔᩮ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ – “ᩋᨾ᩠ᨽᩮᩣ! ᨠᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᩍᨾᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩈᩮᩣᨵᩮᨳᩣ”ᨲᩥ? ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪑᪙᪨

“ᨸᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᨴᩮᩈᩅᩥᩈᨿᩮ, ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ;

ᨲᩔ ᩋᩣᨣᨾᨶᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ, ᩈᩮᩣᨵᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩈᩣ᪨

᪒᪐᪨

“ᩋᩉᩴ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ, ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᩔᨾᩣ;

ᨵᩩᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣᨠᨧᩦᩁᩣᨶᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᩋᨾ᩠ᨻᩁᩮ ᨲᨴᩣ᪨

᪒᪑᪨

“ᩅᩮᨴᨩᩣᨲᩴ ᨩᨶᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩉᨭ᩠ᨮᩴ ᨸᨾᩮᩣᨴᩥᨲᩴ;

ᩒᩁᩮᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨣᨣᨶᩣ, ᨾᨶᩩᩔᩮ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ ᨲᩣᩅᨴᩮ᪨

᪒᪒᪨

“ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩉᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᨾᩩᨴᩥᨲᩮᩣ, ᩅᩮᨴᨩᩣᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᩮᩣ;

ᨠᩔ ᩈᩮᩣᨵᩦᨿᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨩᩈᩴ ᩅᨭᩩᨾᩣᨿᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᨴᩮᩈᩅᩥᩈᨿᩮᨲᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨴᩮᩈᩔ ᨧ ᩑᨠᨸᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᨴᩮᩈᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮ ᨩᨶᨸᨴᩮ᪨ ᨲᩔ ᩋᩣᨣᨾᨶᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩴ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩉᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᨿᩮ, ᩁᩩᨾ᩠ᨾᩮᨲ᩠ᩅ ᨧᩮᨲᩴ ᨠᩁᩃᩅᩅᨶᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ ᩈᨠᩔᨾᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᩔᨾᨸᨴᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨵᩩᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨵᩩᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ “ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ” ᨧ, “ᨲᨴᩣ” ᨧᩣᨲᩥ ᩏᨽᨿᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᨴᩣᨶᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᩔ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩔ ᨧ ᨣᨾᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ

សម្ពន្ធា ចេតិតេត្ថា, ត្ថតទេចា បុតទុត្តិពោសា ត យុត្តិ៍ តគាតិ តស្មិ៍ សយយេ៍

ចេទខាតត្តិ សត្ថាតសោយតស្ស៍ តុង្គហង្គំ បយោគិតត្តិ ត្ថយាតិ តីហិ បគាតិ អន្ថាយន្ថាចេចចតាតិ អន្ថាយន្ថាស្ស អត្ថឌីបតាតិ៍ អឆ ចា ស្មេលត តុង្គំ, បីតិឃា ហង្គំ, បិយោខ្ជត បយុគិតំ៍ ឌូទោហិត្វាតាតិ ឌូតទិត្វា៍ យតុស្ស បុទ្ធិតិ យាតុស បុទ្ធិ៍ អឃយេច ចា បិយេធា៍ តាចេគតិ តគា, តត្ថលោឃេចាតិ អតេ្វា៍ ត្ថគាតិ បុទ្ធិតយត្វំ គស្សេត្តត "តុង្គហង្គា បយុគិតោ"តិអាគិ ចុត្តំ៍ តត្វ អឃំ យហាឌេតា តុង្គហង្គា បយោគិតហគយោ ហុត្វា យក្កុំ សោឆតិ, កិំ ការលា សោឆតិ, កស្សត្វាឃ ចា សោឆតីតិ? ៙ចំ "សោឆតិ" សក្កុំ អាហទិត្វា អតេ្វា គង្គត្ថា, ត្ថតទេចា ត ឃុត្តិ៍ សោឌីឃតីតិ ស្មូត្ថការចា កទីឃតិ៍ យក្កោ អត្ថាសំ ចទុយាឃតត្តិ យក្កស្សចេតាតិ ចេចចតាតិ៍

៙ចំ តេត ស្មេយឆតាបសេត បុង្គា តេ យតុស្សា អាហំសុ – "ភន្តេ ស្មេយឆ, កិំ ត ឌាតាឆ ឌីបត្តទោ តាយ ត្យុទ្ធា អតុត្តទំ សយ្វាសខ្ថាឆិ បត្វា បចត្តិតចទេឆយួចក្កោ ឌតបគចាទិកំ ចទេយាតា អតុក្កេយត អយក្សាំ តកទំ បត្វា ស្មុគស្សតយហាចិហាទេ បជិចសតិ, យឃំ តំ ភកចត្តំ តិយត្តឃិត្វា តស្សេច ត្យុទ្ធស្ស ភកចតោ អាកយតយក្កុំ សោឆយា"តិ៍ តតោ តំ សុត្វា ស្មេយឆបល្ហិតោ ចិតេ្តសិ – "ត្យុទ្ធាតិ តោ បតេតស ឈោសោបិ ទុល្លកា, បកេច ត្យុទ្ធុប្បាគា, តេត ហិ យឃាបិ ត្ថយេហិ យតុស្សេហិ សត្ថិំ គសតលស្ស អាកយតយក្កុំ សោឆត្យំ ចងូតី"តិ៍ សោ តេ យតុស្ស អាហ – "សចេ, គេ, តុយុត្ថាយំ យក្កុំ ត្យុទ្ធស្ស សោឆេឆ, យឃូបិ ៙កំ ឌូកាសំ ចេឆ, អហយិ តុយេហិ សត្ថិំ ត្យុទ្ធស្ស យក្កុំ សោឆស្សាយី"តិ៍ តតោ តេ "សាធុ"តិ សយ្បជិច្ឆិត្វា – "អឃំ ស្មេយឆបល្ហិតោ យហិត្ថិកោ យហាតុការចា"តិ ឌាតយាតា ទុត្ថិសោឆតំ ង្គកាសម្ពិត្តិ អតិចិឃ ចិសយំ ៙កំ ឌូកាសំ សល្លក្ខេត្វា – "ត្ថយំ ឌូកាសំ តុយេសោឆេឆ អលត្តទោឆ ចា"តិ អគំសុ៍ តតោ ស្មេយឆបល្ហិតោ ត្យុទ្ធាទយូលំ បីតិំ ង្គប្បាគេត្វា ចិតេ្តសិ – "អហំ បត ត្ថយំ ឌូកាសំ ត្ថត្ថិឃា បទេយគស្សតឹឃំ កាតុំ បហោយិ, ៙ចំ កតេ បត យំ ត បរិតោសស្សតិ៍ អជ្ជ បត យឃា កាឃចេឃ្យាចត្ថំ កាតុំ ចងូតី"តិ បំសុំ អាហទិត្វា តំ បគេសំ ប្ងុទេតិ៍

តស្ស បត តស្មិ៍ បគេស អសោឆិតេ ចិប្បកតេយេច ទេយួតកទចាសិតោ យតុស្សា ភកចតោ កាលយាទោចេសុំ – "តិដ្ឋិតំ, ភន្តេ, ភត្ត"ន្តិ៍ ៙ចំ តេហិ កាលេ អាទោចិតេ គសពលោ ឌឃស្មុយតក្យស្មុយសឌីសចណ្ហុំ ទុបង្គុឌីចទំ តិយល្លលំ បជិន្ធាគេត្វា តិចាសេត្វា តស្សុបរិ ស្មុចណ្ហបិយខ្ពត ឌឃស្មុយតក្យស្មុយកលិបំ បរិក្ខិបត្តោ ចិឃ ចិឌ្ជុលតាសស្សិទិកំ កាឃពាត្ថតំ ពាត្ថិត្វា កតកកិទិសិលទេយត្វកោ លិលាទសំ បរិសិទ្ធាត្តោ ចិឃ ស្មុចណ្ហចេតិឃំ បចាឡអខាលេត បរិក្ខិបត្តោ ចិឃ ច ស្មុចណ្ហិក្កុំ ទេត្តកប្ពលេត បជិយុទ្ធាត្តោ ចិឃ ច សទេគសយឃខេតិកទំ ទេត្តចលិហកោត បជិន្ធាគេត្តោ ចិឃ ច លិលាទេសត តិត្តកិំស្មុកក្យស្មុយសឌីសចណ្ហុំ ទេត្តចទបំស្មុក្យលឌីចទំ បិទុបិត្វា កត្ថក្យង្គ្គាទេតា កត្ថាតក្យហតោ សីហោ ចិឃ តិក្ខមិត្វា កត្ថក្យជិបយុទេ អដ្ឋាសិ៍ អឆ សត្ថា ភិក្ខុ អត្តតោ អត្តតោ បត្តឌីចទយាគាឃ ភកចត្តំ បរិចាទយិសុ៍ តេ បត បរិចាទេត្វា ជិតា ភិក្ខុ ៙ចទូបិ អហេសុំ –

"អបរិច្ឆា បត សត្តុង្គា, ចត្តាទោ ចតតក្ខយា;

បចិចិត្វា អសំសដ្ឋា, ចិតឹតា បាបការហិនោ៉

“សេដ្ឋបិ សីលសម្បន្នា, សមាធិញ្ញាតគោចរា;

បញ្ញាចិមុត្តិសម្បន្នា, តិបញ្ចចរណាឃុតា៉

“លឹណាសចា ចសិប្បត្វា, ព្ទន្ធិមេត្វា ឃសឃ្សិនោ;

សត្តិត្រ៊ីឃា ឥមប្បត្វា, ឃុន្ធា លឹណាបុតព្ភចា”តិ៉

ព្ទតិ កកចា សមំ ឱតរាគោ ឱតរាគោហិ ឱតឥោសោ ឱតឥោសហិ ឱតមោហោ ឱតមោហោហិ បរិចុតោ អតិចិយ ចិនោាធិត្វ៉ា អឆ សត្វា មហាតុកាចាត់ លឹណាសចាត់ លក្ខអភិញ្ញាត់ ចត្វាហិ សតសហស្សហិ បរិចុតោ មទុកណាបរិចុតោ ឥសសតភយនោ ចិឃ ព្រហ្មកណាបរិចុតោ ហារិតមហាព្រហ្មា ចិឃ ច អបរិមិតសមឃសមុបចិតកុសលពលឌតិតាឃ អនោាបមាឃ ពុទ្ធលឹឡអាឃ តារាកណាបរិចុតោ សរឥសមឃរឌតិគនោ ចិឃ ច កកតតលំ តំ មក្កុ អលង្កតបដិឃត្វ បដិបន្ន៉ា

“ឃុចណ្ណចណ្ណាឃ បកាឃ ឌឹនោ, ឃុចណ្ណចណ្ណេ កិរ មក្កុរណ្ណេ;

ឃុចណ្ណចណ្ណេ កុឃុមេ គនោរានោ, ឃុចណ្ណចណ្ណោ បដិបន្ន មក្កុំ”៉

ឃុមេឆតាបនោាបិ នោត អលង្កតបដិឃនោត្វ មនោក្កុត អាកច្ឆត្តស្ស ឌឹបង្ករស្ស កកចនោា ក្វត្តិសមហាបុរិសលក្ខណាបដិមណ្ឌិតំ អសីតិឃា អនុព្យញ្ជនោហិ អនុរញ្ជិតំ ព្យាមប្បកាឃ បរិក្ខេបំ សស្សិរិកំ ព្ទគ្គតឹលមណិសឌិសំ អាកាសេ តាតប្បការា ចិជ្ជុលតា ចិឃ លញ្ញាណាពុទ្ធរស្មិយោ ចិស្សជ្ជេន្តំ រូបសោភក្កប្បត្តំ អត្តភាចំ អក្លិតិ វ្ហុឹលេត្វា ឥមំលោកេត្វា – “អជ្ជ មយា ឥសពលស្ស ឌឹចិតបរិច្ចាកំ កាតុំ ចដ្តតី”តិ, “មា កកចា កលលេ អក្កមិ, មណិមឃផលកសេតុំ អក្កមន្តោ ចិឃ សន្ធិំ ចត្វាហិ លឹណាសចសតសហស្សហិ មម បិដ្ឋិំ អក្កមន្តោ កច្ឆតុ, តំ មេ ឥចិស្សតិ ឌឹឃរត្តំ ហិតាឃ ឃុខាឃា”តិ កេសេ មោចេត្វា អជិតជដាចាកឌឹរានិ កាឡអចណ្ណេ កលលេ បត្ថរិត្វា តត្ថេច កលលបិដ្ឋេ តិបន្ន៉ា នោត ចុត្តំ –

30៉

“នោ មេ បុដ្ឋា ចិឃាក់ឃុ, ពុទ្ធោ លោកេ អនុត្តនោ;

ទីបង្ករោ នាម ជិនោ, ឧប្បជ្ជិ លោកនាយកោ;

តស្ស សោធីយតិ មគ្គោ, អញ្ជសំ វដុមាយនំ។

៣០។

“ពុទ្ធោតិ វចនំ សុត្វាន, បីតិ ឧប្បជ្ជិ តាវទេ;

ពុទ្ធោ ពុទ្ធោតិ កថយន្តោ, សោមនស្សំ បវេទយិំ។

៣១។

“តត្ថ ឋត្វា វិចិន្តេសិំ, តុដ្ឋោ សំវិគ្គមានសោ;

ឥធ ពីជានិ រោបិស្សំ, ខណោ វេ មា ឧបច្ចគា។

៣២។

“យទិ ពុទ្ធស្ស សោធេថ, ឯកោកាសំ ទទាថ មេ;

អហម្បិ សោធយិស្សាមិ, អញ្ជសំ វដុមាយនំ។

៣៣។

“អទំសុ តេ មមោកាសំ, សោធេតុំ អញ្ជសំ តទា;

ពុទ្ធោ ពុទ្ធោតិ ចិន្តេន្តោ, មគ្គំ សោធេមហំ តទា។

២៣។

“អនិដ្ឋិតេ មយោកាសេ, ទីបង្ករោ មហាជុតិ;

ចតូហិ សតសហស្សេហិ, ឆឡភិញ្ញេហិ តាទិហិ;

ខីណាសវេហិ វិមលេហិ, បដិបជ្ជិ អញ្ជសំ ជិនោ។

២៤។

“បច្ចុគ្គមនា វត្តន្តិ, វជ្ជន្តិ ភេរិយោ ពហូ;

អាមោទិតា នរមរូ, សាធុការំ បវត្តយុំ។

២៥។

“ទេវា មនុស្សេ បស្សន្តិ, មនុស្សាបិ ច ទេវតា;

ឧភោបិ តេ បញ្ជលិកា, អនុយន្តិ តថាគតំ។

២៦។

“ទេវា ទិព្ពេហិ តុរិយេហិ, មនុស្សា មានុសេហិ ច;

ឧភោបិ តេ វជ្ជយន្តា, អនុយន្តិ តថាគតំ។

២៧។

“ទិព្ពំ មន្ទារវំ បុប្ផំ, បទុមំ បារិឆត្តកំ;

ᨴᩥᩈᩮᩣᨴᩥᩈᩴ ᩒᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᨠᩣᩈᨶᨽᨣᨲᩣ ᨾᩁᩪ᪨

᪓᪐᪨

“ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩴ ᨧᨶ᩠ᨴᨶᨧᩩᨱ᩠ᨱᨬ᩠ᨧ, ᩅᩁᨣᨶ᩠ᨵᨬ᩠ᨧ ᨠᩮᩅᩃᩴ;

ᨴᩥᩈᩮᩣᨴᩥᩈᩴ ᩒᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᨠᩣᩈᨶᨽᨣᨲᩣ ᨾᩁᩪ᪨

᪓᪑᪨

“ᨧᨾ᩠ᨸᨠᩴ ᩈᩁᩃᩴ ᨶᩦᨸᩴ, ᨶᩣᨣᨸᩩᨶ᩠ᨶᩣᨣᨠᩮᨲᨠᩴ;

ᨴᩥᩈᩮᩣᨴᩥᩈᩴ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩪᨾᩥᨲᩃᨣᨲᩣ ᨶᩁᩣ᪨

᪓᪒᪨

“ᨠᩮᩈᩮ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣᩉᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ, ᩅᩣᨠᨧᩦᩁᨬ᩠ᨧ ᨧᨾ᩠ᨾᨠᩴ;

ᨠᩃᩃᩮ ᨸᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩋᩅᨠᩩᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩉᩴ᪨

᪓᪓᪨

“ᩋᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨾᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᩉ ᩈᩥᩔᩮᩉᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩩ;

ᨾᩣ ᨶᩴ ᨠᩃᩃᩮ ᩋᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᨳ, ᩉᩥᨲᩣᨿ ᨾᩮ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨿᩣᨠᩴᩈᩪᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩥᩴᩈᩩ᪨ “ᨴᩦᨸᨦ᩠ᨠᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨩᩥᨶᩮᩣ, ᨲᩔ ᩈᩮᩣᨵᩦᨿᨲᩥ ᨸᨳᩮᩣ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨸᩅᩮᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨾᨲᩩᨠᩅᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨴᩮᩈᩮ ᩋᩣᨠᩣᩈᨲᩮᩣ ᩒᨲᩁᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩈᩴᩅᩥᨣ᩠ᨣᨾᩣᨶᩈᩮᩣᨲᩥ ᨸᩦᨲᩥᩅᩥᨾ᩠ᩉᩥᨲᨾᩣᨶᩈᩮᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩦᨸᨦ᩠ᨠᩁᩮ

បុញ្ញក្ខេត្តោ។ ពីជានីតិ កុសលពីជានិ។ រោបិស្សន្តិ រោបិស្សាមិ។ ខណោតិ អដ្ឋក្ខណវិរហិតោ នវមោ ខណសន្និបាតោ។ អតិទុល្លភោ សោ មយា បដិលទ្ធោ។ វេតិ និបាតមត្តំ។ មា ឧបច្ចគាតិ សោ មា អច្ចគមា, មា អតិក្កមីតិ អត្ថោ។ ទទាថាតិ ទេថ។ តេតិ យេ មេ បុដ្ឋា មនុស្សា, តេតិ អត្ថោ។ សោធេមហំ តទាតិ សោធេមិ អហំ តទា។ អនិដ្ឋិតេតិ អបរិយោសិតេ វិប្បកតេ។ ខីណាសវេហីតិ ឯត្ថ ចត្តារោ អាសវា – កាមាសវោ, ភវាសវោ, ទិដ្ឋាសវោ, អវិជ្ជាសវោតិ (ចូឡនិ. ឧបសីវមាណវបុច្ឆានិទ្ទេស ៩៨) ឥមេ ចត្តារោ អាសវា យេសំ ខីណា បហីនា សមុច្ឆិន្នា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, តេ ខីណាសវា, តេហិ ខីណាសវេហិ។ ខីណាសវត្តាយេវ វិមលេហិ។

ទេវា មនុស្សេ បស្សន្តីតិ ឯត្ថ ទេវានំ មនុស្សទស្សនេ វត្តព្វំ នត្ថិ, បកតិទស្សវេសេន បន យថា មនុស្សា ទូរេ ឋត្វា បស្សន្តិ, ឯវំ ទេវាបិ មនុស្សេ បស្សន្តីតិ អត្ថោ។ ទេវតាតិ ទេវេ។ ឧភោបីតិ ឧភោ ទេវមនុស្សា។ បញ្ជលិកាតិ កតបញ្ជលិកា, ឧភោបិ ហត្ថេ សិរសិ បតិដ្ឋាបេត្វាតិ អត្ថោ។ អនុយន្តិ តថាគតន្តិ តថាគតស្ស បច្ឆតោ យន្តិ, អនុយោគេ សតិ សាមិអត្ថេ ឧបយោគវចនំ ហោតីតិ លក្ខណំ។ តេន វុត្តំ “អនុយន្តិ តថាគត”ន្តិ។ វជ្ជយន្តាតិ វាទេន្តា។

មន្ទារវន្តិ មន្ទារវបុប្ផំ។ ទិសោទិសន្តិ ទិសតោ ទិសតោ។ ឱកិរន្តីតិ អវកិរន្តិ។ អាកាសនភគតាតិ អាកាសសង្ខាតេ នភសិ គតា។ អថ វា អាកាសំ គតា នភគតា ច។ “នភោ”តិ ហិ មេឃោ វុច្ចតិ។ មរូតិ អមរា។ សរលន្តិ សរលតរុកុសុមំ។ នីបន្តិ កទម្ពបុប្ផំ។ នាគបុន្នាគកេតកន្តិ នាគបុន្នាគកេតកបុប្ផានិ ច។ ភូមិតលគតាតិ ភូមិគតា។

កេសេ មុញ្ចិត្វាហន្តិ អហំ កេសេ ពទ្ធា កលាបកុដិលជដា មុញ្ចិត្វា, វិប្បកិរិត្វាតិ អត្ថោ។ តត្ថាតិ មយ្ហាជិនត្ត ជាការេ។ ចម្មកន្តិ ចម្មក្ខណ្ឌំ។ កលលេតិ ចិក្ខល្លកទ្ទមេ។ អវកុជ្ជោតិ អធោមុខោ ហុត្វា។ និបជ្ជហន្តិ និបជ្ជឹ អហំ។ មា នន្តិ ឯត្ថ មាតិ បដិសេធេ និបាតោ។ នន្តិ បទបូរណេ និបាតោ, ពុទ្ធោ កលលេ មា អក្កមិត្ថាតិ អត្ថោ។ ហិតាយ មេ ភវិស្សតីតិ តំ កលលំ អនក្កមនំ ទីឃរត្តំ មម ហិតត្ថាយ ភវិស្សតីតិ។ “សុខាយ មេ ភវិស្សតី”តិបិ បាឋោ។

តតោ សុមេធបណ្ឌិតោ កលលបិដ្ឋេ និបន្នោ ឯវំ ចិន្តេសិ – “សចាហំ ឥច្ឆេយ្យំ សព្ពកិលេសេ ឈាបេត្វា សង្ឃនវកោ ហុត្វា រម្មកំ បវិសេយ្យំ, អញ្ញាតកវេសេន បន មេ កិលេសេ ឈាបេត្វា និព្ពានប្បត្តិយា កិច្ចំ នត្ថិ, យំនូនាហំ ទីបង្ករទសពលោ វិយ បរមាភិសម្ពោធិំ បត្វា ធម្មនាវំ អារោបេត្វា មហាជនំ សំសារសាគរា ឧត្តារេត្វា បច្ឆា បរិនិព្ពាយេយ្យំ, ឥទំ មេ បតិរូប”ន្តិ។ តតោ អដ្ឋ ធម្មេ សមោធានេត្វា ពុទ្ធភាវាយ អភិនីហារំ កត្វា និបជ្ជិ។ តេន វុត្តំ –

៥៣។

“បឋវិយំ និបន្នស្ស, ឯវំ មេ អាសិ ចេតសោ;

ພຈ຺ຉຍາເຕາ ອຫໍ ອຊ຺ຊ, ກິເລເສ ຌາປເຍ ຍຍ໌

໓໓໌

“ກິໍ ເຍ ອຎ຺ຎາຕເຈເສຕ, ຉຍ຺ຍໍ ສຑ຺ທິກເຕຕິຉ;

ສຄ຺ຆາຎ຺ຎາຕໍ ປິປຸລິຕ຺ວາ, ພ຺ຍເຑ຺ທາ ເຫສ຺ສໍ ສເຄຈເກາ໌

໓໔໌

“ກິໍ ເຍ ອຸເກຕ ທິເລ຺ລຕ, ປຸຣິເສຕ ຉາຍຄສ຺ສິຕາ;

ສຄ຺ຆາຎ຺ຎາຕໍ ປິປຸລິຕ຺ວາ, ສຕ຺ຕາເຣສ຺ສໍ ສເຄຈກິ໌

໓໕໌

“ພຸຍິຕາ ເຍ ອຘິການເຣຕ, ກເຕາຕ ປຸຣິສຸຕ຺ຕເຍ;

ສຄ຺ຆາຎ຺ຎາຕໍ ປິປຸລິຕ຺ວາ, ຕາເຣຍິ ຌຕຕໍ ຕາຫຸໍ໌

໓໖໌

“ສໍສາເຣສາຕໍ ລິຕ຺ຕິຕ຺ວາ, ຈິຑ຺ເສຕ຺ວາ ຕເຍາ ກເຈ;

ຉຍຸຕາຈໍ ສຍາຣຸຍ຺ຫາ ສຕ຺ຕາເຣສ຺ສໍ ສເຄຈກ”ຕ຺ຕິ໌

ຕຕ຺ຖ ປຉຈິຍໍ ຕິປຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ປຸຉຈິຍາ ຕິປຕ຺ຕສ຺ສ໌ ອຍເຍຈ ຈາ ປິເຖາ໌ ເຈຕເສາຕິ ເຈຕເສາ ປຣິຈິຕເກ຺ກາ ອເຫາສີຕິ ອເຕ຺ວາ໌ “ອຸຈິ ເຍ ອາສິ ເຈຕຕາ”ຕິປິ ປິເຖາ໌ ພຈ຺ຉຍາເຕາຕິ ອາກຑ຺ຒຍາເຕາ໌ ກິເລເສຕິ ກິລິສ຺ສຕ຺ຕິ ອຸປຕາເປຕ຺ຕີຕິ ກິເລສາ, ຣາກາທເຍາ ທສ໌ ຌາປເຍຕິ

ᨶᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨿᩮᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨶᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᩁᩉᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩅᨧᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨴᩮᩣᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨸᩣᨠᨭᨴᩮᩣᩈᩮᨶ, ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᨶ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩮᩣᩈ ᨸᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᨿ ᩋᩣᩈᨦ᩠ᨠᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᩴ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩮᩁ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩅ ᨸᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩥᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨵᨾ᩠ᨾᨠᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨠᩮᩈᩩ ᨿᨳᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨴᩮᩣᩈᩮᨲᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪ ᨲᩣᨴᩥᨲᩣ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨻᩮᩣᨵᩮᨲᩣ ᨠᨳᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮᨲᩥ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ᪨

ᨴᩮᩅᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩮᨶ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩔᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩔᩣᨸᩥ᪨ ᩈᨴᩮᩅᨠᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨴᩮᩅᨠᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣᨿᩴ, ᩈᨴᩮᩅᨠᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩅᩣ᪨ ᩋᨵᩥᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩮᨶ ᨠᩣᩁᩮᨶ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨿᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩃᩃᨸᩥᨱ᩠ᨯᩴ ᩈᨿᨶᩮᨶᩣᨵᩥᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩈᩴᩈᩣᩁᩈᩮᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩥᩃᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᨣᨲᩥᨠᩣᨴᩥᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨶᩅᩈᨲ᩠ᨲᩣᩅᩣᩈᩮᩈᩩ ᨷᩮᩣᨷᩣ ᩅᩥᩈᩮᩣ ᨧ ᩈᩴᩈᩁᨱᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥ, ᨵᩣᨲᩩᩋᩣᨿᨲᨶᩣᨶᨬ᩠ᨧ;

ᩋᨻ᩠ᨻᩮᩣᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩣ, ᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᪂᪨᪆᪁᪙; ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪙᪅ ᩋᨸᩈᩣᨴᨶᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ; ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪂᪨᪁᪂᪄; ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪄᪨᪁᪙᪙; ᨵ᪨ ᩈ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᩅᩥᨽ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪂᪆ ᩈᨧ᩠ᨧᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮᩣ; ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪅᪂᪃; ᩏᨴᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪃᪙; ᩍᨲᩥᩅᩩ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪄, ᪅᪘; ᨳᩮᩁᨣᩤ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪄᪁᪆, ᪙᪙; ᨧᩪᩊᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪆; ᨸᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪂᪨᪁᪁᪇);

ᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᩈᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩴ ᨧᩣᨲᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩈᩮᩣᨲᩴ, ᨲᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᩈᩮᩣᨲᩴ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᩈᩮᩣᨲᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᩈᩮᩣᨲᩴ, ᩈᩴᩈᩣᩁᨠᩣᩁᨱᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩮᩣᨲᩴ᪨ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨧᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᨿᩣᨶᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨧᨲᩩᩁᩮᩣᨥᨲ᩠ᨲᩁᨱᨭ᩠ᨮᩮᨶ “ᨵᨾ᩠ᨾᨶᩣᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩣᩁᩩᨿ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᩋᩣᩁᩩᨿ᩠ᩉ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩔᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩔᩣᨸᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨸᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣᩔ
–

᪓᪒᪨

“ᨿᩔᨲ᩠ᨳᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᩉᩮᨲᩩ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᨴᩔᨶᩴ;

ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᨣᩩᨱᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨵᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨨᨶ᩠ᨴᨲᩣ;

ᩋᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩣ, ᩋᨽᩥᨶᩦᩉᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

តត្ថ មនុស្សត្តន្តិ មនុស្សត្តភាវេនេវ ឋត្វា ពុទ្ធត្តំ បត្ថេន្តស្ស បត្ថនា សមិជ្ឈតិ, ន នាគជាតិអាទីសុ ឋិតានំ ។ កស្មាតិ ចេ? អហេតុកភាវតោ ។

លិង្គសម្បត្តីតិ មនុស្សត្តភាវេ ឋិតស្សាបិ បុរិសលិង្គេ ឋិតស្សេវ បត្ថនា សមិជ្ឈតិ, ន ឥត្ថិយា វា បណ្ឌកនបុំសកឧភតោព្យញ្ជនកានំ វា សមិជ្ឈតិ ។ កស្មាតិ ចេ? លក្ខណាបារិបូរិយា អភាវតោ ។ វុត្តញ្ហេតំ – "អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ, យំ ឥត្ថី អរហំ អស្ស សម្មាសម្ពុទ្ធោ"តិ (ម។ និ។ ៣។១៣០; អ។ និ។ ១។២៧៩; វិភ។ ៨០៩) វិត្ថារោ ។ តស្មា ឥត្ថិលិង្គេ ឋិតស្ស មនុស្សជាតិកស្សាបិ បត្ថនា ន សមិជ្ឈតិ ។

ហេតូតិ បុរិសស្សាបិ តស្មិំ អត្តភាវេ អរហត្តប្បត្តិយា ហេតុសម្បន្នស្សេវ បត្ថនា សមិជ្ឈតិ, នោ ឥតរស្ស ។

សត្ថារទស្សនន្តិ សចេ ជីវមានពុទ្ធស្សេវ សន្តិកេ បត្ថេតិ បត្ថនា សមិជ្ឈតិ ។ បរិនិព្ពុតេ ភគវតិ ចេតិយស្ស សន្តិកេ វា ពោធិមូលេ វា បដិមាយ វា បច្ចេកពុទ្ធពុទ្ធសាវកានំ វា សន្តិកេ បត្ថនា ន សមិជ្ឈតិ ។ កស្មា? ឋានាដ្ឋានេ ជានិត្វា កម្មវិបាកបរិច្ឆេទករណេន បរិច្ឆិន្ទិត្វា ព្យាកាតុំ អសមត្ថត្តា ។ តស្មា ពុទ្ធស្ស សន្តិកេយេវ បត្ថនា សមិជ្ឈតិ ។

បព្វជ្ជាតិ ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ បត្ថេន្តស្សាបិ កម្មកិរិយវាទីសុ តាបសេសុ វា ភិក្ខូសុ វា បព្វជិតស្សេវ បត្ថនា សមិជ្ឈតិ, នោ គិហិលិង្គេ ឋិតស្ស ។ កស្មា? បព្វជិតាយេវ ហិ ពោធិសត្តា សម្ពោធិំ អធិគច្ឆន្តិ, ន គហដ្ឋា ។ តស្មា អាទិម្ហិ បណិធានកាលេបិ បព្វជិតេនេវ ភវិតព្វំ ។

គុណសម្បត្តីតិ បព្វជិតស្សាបិ អដ្ឋសមាបត្តិលាភិនោ បញ្ចាភិញ្ញស្សេវ សមិជ្ឈតិ, ន បន ឥមាយ គុណសម្បត្តិយា វិរហិតស្ស ។ កស្មា? និគ្គុណស្ស តទភាវតោ ។

អធិការោតិ គុណសម្បន្នេនាបិ យេន អត្តនោ ជីវិតំ ពុទ្ធានំ បរិច្ចត្តំ ហោតិ, តស្ស ឥមិនា អធិការេន សម្បន្នស្សេវ សមិជ្ឈតិ, ន ឥតរស្ស ។

ឆន្ទតាតិ អភិនីហារសម្បន្នស្សាបិ យស្ស ពុទ្ធការកធម្មានំ អត្ថាយ មហន្តោ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច បរិយេដ្ឋិ ច, តស្សេវ សមិជ្ឈតិ, ន ឥតរស្ស ។ តត្រិទំ ឆន្ទមហន្តតាយ ឱបម្មំ – សចេ ហិ ឯវមស្ស, "យោ សកលចក្កវាឡគព្ភំ ឯកោទកីភូតំ អត្តនោ ពាហុពលេន ឧត្តរិត្វា បារំ គន្តុំ សមត្ថោ, សោ ពុទ្ធត្តំ បាបុណាតិ ។ យោ បនិទំ អត្តនោ ទុក្ករំ ន មញ្ញតិ 'អហំ ឥទំ ឧត្តរិត្វា បារំ គមិស្សាមី'"តិ ឯវំ មហតា ឆន្ទេន ឧស្សាហេន សមន្នាគតោ ហោតិ, តស្ស បត្ថនា សមិជ្ឈតិ, ន ឥតរស្ស (សុ។ និ។ អដ្ឋ។ ១។

ខគ្គវិសាណសុត្តវណ្ណនា; អប។ អដ្ឋ។ ១។ទូរេនិទាន, សុមេធកថា; ចរិយា។ អដ្ឋ។ បកិណ្ណកកថា)។

សុមេធបណ្ឌិតោ បន ឥមេ អដ្ឋ ធម្មេ សមោធានេត្វាវ ពុទ្ធភាវាយ អភិនីហារំ កត្វា និបជ្ជិ។ ទីបង្ករោបិ ភគវា អាគន្ត្វា សុមេធបណ្ឌិតស្ស សីសភាគេ ឋត្វា កលលបិដ្ឋេ និបន្នំ សុមេធតាបសំ ទិស្វា – “អយំ តាបសោ ពុទ្ធត្តាយ អភិនីហារំ កត្វា និបន្នោ, ឥជ្ឈិស្សតិ នុ ខោ ឯតស្ស បត្ថនា, ឧទាហុ នោ”តិ អនាគតំសញាណំ បេសេត្វា ឧបធារេន្តោ – “ឥតោ កប្បសតសហស្សាធិកានិ ចត្តារិ អសង្ខ្យេយ្យានិ អតិក្កមិត្វា គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ញត្វា ឋិតកោវ បរិសមជ្ឈេ ព្យាករិ – “បស្សថ នោ, តុម្ហេ ភិក្ខវេ, ឥមំ ឧគ្គតបំ តាបសំ កលលបិដ្ឋេ និបន្ន”ន្តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ។ អយំ ពុទ្ធត្តាយ អភិនីហារំ កត្វា និបន្នោ, សមិជ្ឈិស្សតិ ឥមស្ស តាបសស្ស បត្ថនា, អយញ្ហិ ឥតោ កប្បសតសហស្សាធិកានំ ចតុន្នំ អសង្ខ្យេយ្យានំ មត្ថកេ គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។ តស្មិំ បនស្ស អត្តភាវេ កបិលវត្ថុ នាម នគរំ និវាសោ ភវិស្សតិ, មហាមាយា នាម ទេវី មាតា, សុទ្ធោទនោ នាម រាជា បិតា, ឧបតិស្សោ ច កោលិតោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, អានន្ទោ នាម ឧបដ្ឋាកោ, ខេមា ច ឧប្បលវណ្ណា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា ភវិស្សន្តិ។ អយំ បរិបក្កញាណោ ហុត្វា មហាភិនិក្ខមនំ និក្ខមិត្វា មហាបធានំ បទហិត្វា និគ្រោធមូលេ បាយាសំ បដិគ្គហេត្វា នេរញ្ជរាយ តីរេ បរិភុញ្ជិត្វា ពោធិមណ្ឌំ អារុយ្ហ អស្សត្ថរុក្ខមូលេ អភិសម្ពុជ្ឈិស្សតី”តិ។ តេន វុត្តំ –

៩០។

“ទីបង្ករោ លោកវិទូ, អាហុតីនំ បដិគ្គហោ;

ឧស្សីសកេ មំ ឋត្វាន, ឥទំ វចនមព្រវិ។

៩១។

“បស្សថ ឥមំ តាបសំ, ជដិលំ ឧគ្គតាបនំ;

អបរិមេយ្យិតោ កប្បេ, ពុទ្ធោ លោកេ ភវិស្សតិ។

៩២។

“អហុ កបិលវ្ហយា រម្មា, និក្ខមិត្វា តថាគតោ;

បឆាត៌ បឥហិត្វាត, ពត្វា ក្ក្ររការិក៌៓

៩៦៓

“អជបាលរុក្ខមូលស្មិំ, តិសីឌិត្វា ពឆាគតោ;

ពត្ឋ បិឃាសំ បក្កឃ្យា តេរញ្ញារយុបេហិតិ៓

៩៣៓

“តេរញ្ញារាឃ ពឹរយិ្យាបិឃាសំ អគ រសា ខិរតា;

បជិ ឃត្តចរយរក្កត, រពាឆិម្ហុលយុបេហិតិ៓

៩៧៓

“ពរពា បឥក្លិលំ ពត្វា, រពាឆិយល្ហិ អត្យត្តរទា;

អឃ្សុត្តរុក្ខមូលយិ្យាញ្ញិឃ្សុតិ យហាឃរសា៓

៩៩៓

“ត្តុយឃ្សុ ឌតិកា យាពា, យាឃា តាយ កចិឃ្សុតិ;

បិពា ឃុរទ្ធាឥរតា តាយ, អឃំ រហឃ្សុតិ រកាពរយា៓

៩ល៏៓

“អតាឃចា ចឹពរាកា, ឃត្តចិត្តា ឃយាហិពា;

កោលិតោ ឧបតិស្សោ ច, អគ្គា ហេស្សន្តិ សាវកា;

អានន្ទោ នាមុបដ្ឋាកោ, ឧបដ្ឋិស្សតិមំ ជិនំ។

៩២។

“ខេមា ឧប្បលវណ្ណា ច, អគ្គា ហេស្សន្តិ សាវិកា;

អនាសវា វីតរាគា, សន្តចិត្តា សមាហិតា។

៩៣។

“ពោធិ តស្ស ភគវតោ, អស្សត្ថោតិ បវុច្ចតិ;

ចិត្តោ ច ហត្ថាឡវកោ, អគ្គា ហេស្សន្តុបដ្ឋកា;

ឧត្តរា នន្ទមាតា ច, អគ្គា ហេស្សន្តុបដ្ឋិកា”តិ។

តត្ថ លោកវិទូតិ សព្ពថា វិទិតលោកត្តា បន លោកវិទូ។ ភគវា ហិ សភាវតោ សមុទយតោ និរោធតោ និរោធូបាយតោតិ សព្ពថាបិ លោកំ អវេទិ អញ្ញាសិ បដិវិជ្ឈិ តស្មា លោកវិទូតិ វុច្ចតិ។ យថាហ –

“តស្មា ហវេ លោកវិទូ សុមេធោ, លោកន្តគូ វុសិតព្រហ្មចរិយោ;

លោកស្ស អន្តំ សមិតាវិ ញត្វា, នាសីសតី លោកមិមំ បរញ្ចា”តិ។ (សំ។ និ។ ១។១០៧; អ។ និ។ ៤។៤៥);

អបិ ច តយោ លោកា – សង្ខារលោកោ, សត្តលោកោ, ឱកាសលោកោតិ។ តត្ថ សង្ខារលោកោ នាម បដិច្ចសមុប្បន្នា បថវីអាទយោ ធម្មា។ សត្តលោកោ នាម សញ្ញិនោ អសញ្ញិនោ នេវសញ្ញីនាសញ្ញិនោ ច សត្តា។ ឱកាសលោកោ នាម សត្តានំ និវាសដ្ឋានំ។ ឥមេ បន តយោបិ លោកា ភគវតា យថាសភាវតោ វិទិតា, តស្មា លោកវិទូតិ វុច្ចតិ។ អាហុតីនំ បដិគ្គហេតាតិ ទានានំ បដិគ្គហេតុំ អរហត្តា

ឥក្ខិលោឃ្យត្តា អាហុតីនំ បដិក្គហោ ក្ខស្សឹមនោ ម៉ំ ឥត្វាតាតិ យយ មឹមមយឹមេប ឥត្វា ឮឥំ ឮឥាតិ ចត្តត្ថា ចចតំ អត្រាចឹតិ អនេត្វា ឌដិលក្តិ ឌដិ អស្ស មត្តឹតិ ឌដិលោ, តំ ឌដិលំ ក្ខក្កតាបតត្តិ ក្ខក្កតាបមំ អហុតិ អហតិ, អឆាតិ អនេត្វា អឃមេយច ចា បិនេជា កបិលច្យោតិ កបិលអច្យោ អភិឆាតា រយ្ខាតិ រយលឹឃនោ បឆាតត្តិ ចឹរំឃំ ឲហិតីតិ ឲស្សតិ កបិស្សតិ មេមកាឆាយុ ក្ខត្តាតមេចាតិ

តនេតា ស្មេយឆបល្លិនោ – “យឃ្យាកិរ បត្វតា មមិឌ្ឍិស្សតី”តិ មញ្ញាតនោយាយតន្សោ អនេហាមិ យហាឌនោ ឌឹបក្ករឥមពាលស្ស ចចតំ ស្វត្វា – “ស្មេយឆតាបនោ កិរ ព្ទុទ្ធឹឌក្កនោ”តិ ហដ្ឋព្ទដ្ឋា អនេហាមិ ឲចត្ថាស្ស អនេហាមិ – “ឃឆា តាយ បុរិនោ តឌំ តនេត្តា ក្ខដុក្កោត ពិនេត្វត តទិតំ អមនេក្កានេត្តា នេហដ្ឋាតិនេត្វត ក្ខត្តរតិ, ឲចមេយច យឃំ ឌឹបក្ករឥមពាលស្ស មាមនេត យក្កចលំ អលកយាតា អតាកនេត ឃគា ត្វំ ព្ទុទ្ធោ កចិស្សមិ, តគា តច មយ្ហា យក្កចលំ មឆ្ឋិកាតំ មយត្វា កនេចឃ្យាយា”តិ បត្វតំ អកំស្ម ឌឹបក្ករឥមពានេលា នេតាឌិមត្តំ យហាមត្តំ បមំមិត្វា អដ្ឋហិ បុបុបុដ្ឋឹហិ ប្ទុនេឌត្វា បឥក្ខិលំ កត្វា បក្កាយិ នេតបិ ចត្យមតមហស្សា ឥឹលាមចា នេតាឌិមត្តំ បុនេប្បហិ ច កនេត្ថហិ ច ប្ទុនេឌត្វា បឥក្ខិលំ កត្វា បក្កមិស្ម ឌេចយត្យស្សា បត ពនេឆច ប្ទុនេឌត្វា ចត្ថិត្វា បក្កមិស្ម

អឆ មត្តានេលាកយតិឌឹបក្កនោ ឌឹបក្កនោ កកចា ចត្វហិ ឥឹលាមចមតមហស្សេហិ បរិចុនេតា រយ្ខតកនចាមឹហិ ប្ទុឌិឃយានេតា ឌេចតាហិ អភិចត្ថិយានេតា មញ្ញាប្យកាត្យរត្ថាតចរកតកកិរិមិលនោ ចិឃ ឌក្កយានេតា អនេតកោស្ម បាដិហារិនេឃស្ម ចត្តយានេតស្ម នេពត អលង្កតបដិឃនេត្វត យនេក្កត កត្វា តាតាស្មរកិក្យស្មុយកត្ថចាមិតំ ក្ខុណ្ណមនេយ្ខាឥកត្ថំ មយុស្សិតឆឌបដិកំ កត្ថាត្យពត្ថហឥនេឃហិ កយរកលោហិ ក្យុត្តក្យុត្តាឃយាតំ ឆ្ទុបត្ថកានំ អយរបុរមឌឹមនោមាកំ អភិរយ្ខំ រយ្ខតកនំ បចិមិត្វា បញ្ញានេត្ត យហារនេហ ព្ទុត្ថាមនេត ឃុកត្ថរយត្វនោ មរឥមយឃរុចិរកររដតិកនោ ពិយិរតិករតិឆតកនោ កយលចតចិកមតកនោ ឌិចមកនោ ចិឃ ឥមពាលឌិចមកនោ តិមឹឌំ កិក្លុមល្សោបិ បដិបាដិឃា អត្តនោ អត្តនោ បត្តាមនេត តិមឹឌំ រយ្ខតកនចាមិនោ បត ក្ខបិមកា មត្ថាឌិក្យលាមយ្យត្កា តាតាចិឆឧត្ថាឌឹហិ មយលក្កតំ ចណ្ណាកត្ថរមមយ្យត្កំ អមឌឹមំ ស្មលតិឥាតំ ឥាតំ ព្ទុត្ថប្យុយុលស្ស កិក្លុមឈ្លស្ស អឌំស្ម

អឆ នេលា នេតាឌិមនេត្វា ឥមពាលស្ស ឮ្យាកនលំ ស្វត្វា ព្ទុត្ថកាចំ កនតលកតយិច យញ្ញាយានេតា បយុឌិតហឥនេឃា មនេត្តាស្ម បដិក្កនេត្តស្ម មឃតា ច្ទុដ្ឋាឃ – “បារមិនេឃា ចិចិតិស្សាយឹ”តិ បុប្បរាមិយត្វនោក បល្លក្កំ អាក្យុឌិត្វា តិមឹឌំ ឲចំ តិមិនេត្ត យហាមនេត្វ មកលឥមមហស្សចក្កចាឮអឌេចតា មាធុកានំ ឥត្វា – “អឃ្យ ស្មេយឆតាបម, នេបរាណកនេតាឌិមត្តាតំ បល្លក្កំ អាក្យុឌិត្វា – ‘បារមិនេឃា ចិចិតិស្សាយឹ’តិ តិមិត្តការេល ឃាតិ បុត្តាតិយិត្វាតិ តាយ បញ្ញាឃត្តិ, តាតិ មត្តាតិបិ អឌ្ឈ បាត្យក្ខតាតិ តិស្សំមនេឃត ត្វំ ព្ទុត្ថោ កចិស្សមិ, យឃមេយតំ ឌាតាយ – ‘ឃនេស្សតាតិ តិយិត្តាតិ បញ្ញាឃត្តិ, នេមា ឲកនេត្តនេតច ព្ទុត្ថោ កចិស្សតិ’ តស្វា ត្វំ អត្តនោ ចឹរំឃំ ឥឮហំ កត្វា បក្កហ្យា”តិ នេតាឌិមត្តំ តាតប្យការាហិ ច្ទុតីហិ អភិត្វចិស្ម នេពត ច្ទុត្តំ –

ស្សំ០។

“ឮឥំ ស្វត្វាត ចចតំ, អមមស្ស មនេហមិនោ;

អារយោជិតា តរយន្ទ, ត្យុទ្ធនីឌំ កិរ អយំ៎

លិ១៎

“ វ្រក្កុដ្ឋិ សទ្ធា ចត្តត្តិ, អបេព្យារេដត្តិ ហសត្តិ ច;

គតញ្ញូលិ តយស្សត្តិ, ចសសហស្សិ សចេចកា៎

លិ២៎

“ ឃជិយស្ស លោកនាថស្ស, ចិទន្ដ្ឋិស្សាយ សាសត៌;

អភាគតយិ ត្រអទ្ធារេត, ហេស្សាយ សយុឲា ឡាយ៌៎

លិ៣៎

“ ឃឆា យត្យស្សា តឌ៏ ពទត្តា, បដិពិត្ត្ថ ចិទន្ដ្ឋិឃ;

ហេដ្ឋាពិទេត្ថ គហេត្ថាត, វ្តត្តទត្តិ យហាតឌ៏៎

លិ៤៎

“ ខុចេយច យឃំ សច្តេ្ត, ឃជិ យុច្ឆាយិយំ ឌិត៌;

អភាគតយិ ត្រអទ្ធារេត, ហេស្សាយ សយុឲា ឡាយ៌៎

លិ៥៎

“ឌីបង្ករោ លោកវិទូ, អាហុតីនំ បដិគ្គហោ;

យយ កម្មំ បកិត្តេត្វា, ឥក្ខិលាំ បរិយុទ្ធិ៍

លិ៩៍

“ទេឃ ពត្វាស៊ុំ ឌិតបុត្តា, បឥក្ខិលាយក៊ស្ស យំ;

ទេចា យក្ខស្សា អស្សុរា ច, អភិចារេឥត្វាត បក្កុយុំ៍

លិលិ៍

“ឥស្សត់ ទេយ អតិក្កន្តេ, ឈឈេឈ្លេ លោកនាឃកេ;

ឈឃតា ចុដ្ឋហិត្វាត, បល្លង្កំ អាភុជិំ ពឥា៍

លិប៍

“ស្សុទេពត ស្សុលិទេពា ទេហាយិ, បរិទេយាទេដ្ឋត បទេយាឌិទេពា;

បីតិឃា ច អភិស្សទេន្តា, បល្លង្កំ អាភុជិំ ពឥា៍

លិដ៍

“បល្លទេង្កត និឃឹជិត្វា, ឲចំ ចិទេន្តឈហំ ពឥា;

ចឈីភូទេពា អហំ ឥឈាទេត, អភិញ្ញាស្ស បរិទេយិ កទេពា៍

ប០៍

“សហស្សិឃម្ហិលោកម្ហិញ្ញាសឃោ ភត្ថិ យេ សយា;

អសយោ ញ្ញុក្ខិឆមេុស្ស, អលភិ ច្រាតិសំ ស្សុលំ៍

ប័១៍

“បល្លក្កាក្សេតេ យឃិ្ហ ឥសសហស្សាឆិចាសិតោ;

យហាភាឆំ បចេត្តុសុំ, ឆ្សុចំ ញុទ្ធោ កចិស្សសិ៍

ប័២៍

“ឃា បុទ្ធោ តោឆិសត្តាភំ, បល្លក្កចទោយាក្សេ;

ភិយិត្តាភិ បតិស្សត្តិ, ពាភិ អឌ្ឍ បតិស្សទេ៍

ប័៣៍

“សិតំ ញ្សុបកពំ ហោពិ, ហ្គញ្ជា ហ្គបសមុពិ;

ពាភិ អឌ្ឍ បតិស្សត្តិ, ឆ្សុចំ ញុទ្ធោ កចិស្សសិ៍

ប័៤៍

“ឥសសហស្សី លោកឆាញ្ញ, តិស្សក្កា ហោត្តិ ភិទាក្សុលិ;

ពាភិ អឌ្ឍ បតិស្សត្តិ, ឆ្សុចំ ញុទ្ធោ កចិស្សសិ៍

៥៦៣៎

“យហាចាតា ត ចាយន្តិ, ត សន្ត្តិ សចន្តិយោ;

តាតិ អជ្ជ បតិស្សន្តិ, ស្វច់ ព្យេន្ទា កថិស្សសិ៎

៥៦៤៎

“ឆលឌា ឥកឌា បុប្បា, សេន្តា បុប្បន្តិ តាចេន;

តេបជ្ជ បុប្បិតា សេន្តា, ស្វច់ ព្យេន្ទា កថិស្សសិ៎

៥៦៥៎

“លតា ចា ឃតិ ចា រុក្ខា, ផលការា តេហាន្តិ តាចេន;

តេបជ្ជ ផលិតា សេន្តា, ស្វច់ ព្យេន្ទា កថិស្សសិ៎

៥៦៦៎

“អាកាសដ្ឋា ច ក្ខុយដ្ឋា, រតតា តេឌាតន្តិ តាចេន;

តេបជ្ជ រតតា តេឌាតន្តិ, ស្វច់ ព្យេន្ទា កថិស្សសិ៎

៥៦៧៎

“យាត្យស្សកា ច តិទ្ធា ច, ត្យុទិយា ចជ្ជន្តិ តាចេន;

តេបជ្ជុតេកា អកិរចន្តិ, ស្វច់ ព្យេន្ទា កថិស្សសិ៎

໕໐ຯ

“ວິຈິຕ຺ຕປຸປ຺ຜາ ຄຄຠາ, ອຠິວສ຺ສນ຺ຕິ ຕາວເທ;

ເຕປິ ອຊ຺ຊ ປວສ຺ສນ຺ຕິ, ສຸວໍ ປຸເທ຺ທາ ກຣິສ຺ສສິຯ

໕໑ຯ

“ຍທາສຍຸເທ຺ທາ ອາກຸຑຕິ, ຕສສຫສ຺ສີ ປກຍ຺ຍຕິ;

ເຕປຊ຺ຊຸເກາ ອຠິຣວຕ຺ຕິ, ສຸວໍ ປຸເທ຺ທາ ກຣິສ຺ສສິຯ

໕໒ຯ

“ຄິຣເຍປິ ຕສສຫເສ຺ສ, ອຄ຺ຄິ ຄິຍ຺ຍນ຺ຕິ ຕາວເທ;

ເຕປຊ຺ຊ ຄິຍ຺ຍາຕາ ອຄ຺ຄິ, ສຸວໍ ປຸເທ຺ທາ ກຣິສ຺ສສິຯ

໕໓ຯ

“ຈິຍເລາ ເຫາຕິ ສ຺ວຣິເຍາ, ສຄ຺ຄາ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ຕາຣກາ;

ເຕປິ ອຊ຺ຊ ປທິສ຺ສນ຺ຕິ, ສຸວໍ ປຸເທ຺ທາ ກຣິສ຺ສສິຯ

໕໔ຯ

“ອເຕາຈເນ຺ທ ຊຸຄເທ, ຍທິຍາ ຊຸຄ຺ຄິຂ຺ຂີ ຕາວເທ;

តយ្យុញ្ញុក្ខញ្ញេត យហិឃា, ស្វច ញុទ្ធោ កចិស្សុសិ៍

៥៣៍

“តារាកណា ចិនោឆន្តិ, ភក្ខុត្តា កកភយណ្ឌូលេ;

ចិសាឍា ឆន្តិ្ដយាឃុត្តា, ស្វច ញុទ្ធោ កចិស្សុសិ៍

៥៤៍

“ឥលិសឃា ឥរិសឃា, ភិក្ខុយន្តិ សកាសឃា;

តេបញ្ញុ អាសឃា ឈុទ្ធោ, ស្វច ញុទ្ធោ កចិស្សុសិ៍

៥៥៍

“ភ ហោន្តិ អនតិ សត្តាភំ, សត្តុដ្ឋា ហោន្តិ តាឆនេ;

តេបញ្ញុ សទ្ឋោ សត្តុដ្ឋា, ស្វច ញុទ្ធោ កចិស្សុសិ៍

៥៦៍

“នោកា តក្រុបសយ្ចុន្តិ, ឌិឈត្ថា ឆ ចិភស្សុសិ;

តាភិ អញ្ញុ បតិស្សុន្តិ, ស្វច ញុទ្ធោ កចិស្សុសិ៍

៥៥៍

“នោកា តនា តត្ត ហោតិ, ខោនសា ហេយាហោ ចិភស្សុសិ;

តេបញ្ច ចិកតា ឃេដ្ឋា, ស្វចំ ព្យេន្ធ្វា កចិស្សសិ៍

១០០៍

“កឃំ តេកា ត កចតិ, អញ្ញេបតំ បតិស្សតិ;

តេត លិខេក្កត ខាតាយ, ស្វចំ ព្យេន្ធ្វា កចិស្សសិ៍

១០១៍

“វខោត្ធុំឃតី ភ្ជុំ, អញ្ញេបតំ បតិស្សតិ;

តេត លិខេក្កត ខាតាយ, ស្វចំ ព្យេន្ធ្វា កចិស្សសិ៍

១០២៍

“អតិដ្ឋកេត្ធា បក្កយតិ, ជិដ្ឋាកេត្ធា បចាឃតិ;

សេឃបញ្ច ចាឃតី កេត្ធា, ស្វចំ ព្យេន្ធ្វា កចិស្សសិ៍

១០៣៍

“ឃេដ្ឋា តេកចា បតិស្សត្តិ, ផបឃិត្វា អទ្ទុបិតេតា;

តេបញ្ច ឃេដ្ឋា ជិស្សត្តិ, ស្វចំ ព្យេន្ធ្វា កចិស្សសិ៍

១០៤៍

“យាវតា និរយា នាម, សព្ពេ ទិស្សន្តិ តាវទេ;

តេបជ្ជ សព្ពេ ទិស្សន្តិ, ធុវំ ពុទ្ធោ ភវិស្សសិ។

១០៥។

“កុដ្ដា កវាដា សេលា ច, ន ហោន្តាវរណា តទា;

អាកាសភូតា តេបជ្ជ, ធុវំ ពុទ្ធោ ភវិស្សសិ។

១០៦។

“ចុតី ច ឧបបត្តិ ច, ខណេ តស្មិំ ន វិជ្ជតិ;

តានិបជ្ជ បទិស្សន្តិ, ធុវំ ពុទ្ធោ ភវិស្សសិ។

១០៧។

“ទឡ្ហំ បគ្គណ្ហវីរិយំ, មា និវត្ត អភិក្កម;

មយម្បេតំ វិជានាម, ធុវំ ពុទ្ធោ ភវិស្សសី”តិ។

តត្ថ ឥទំ សុត្វាន វចនន្តិ ឥទំ ទីបង្ករស្ស ភគវតោ ពោធិសត្តស្ស ព្យាករណវចនំ សុត្វា។ អសមស្សាតិ សមស្ស សទិសស្ស អភាវតោ អសមស្ស។ យថាហ –

“ន មេ អាចរិយោ អត្ថិ, សទិសោ មេ ន វិជ្ជតិ;

សទេវកស្មិំ លោកស្មិំ, នត្ថិ មេ បដិបុគ្គលោ”តិ។ (ម។ និ។ ១។២៨៥; ២។៣៤១; មហាវ។ ១១; កថា។ ៤០៥; មិ។ ប។ ៤។៥។១១);

ᨿᩉᩮᩈᩥᨽᩮᩣᨲᩥ ᨿᩉᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᨿᩣᨶᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨳ ᩐᩈᩥ ᨠᨧᩮᩈᩦᨲᩥ ᨿᩉᩮᩈᩦ, ᨲᩔ ᨿᩉᩮᩈᩥᨽᩮᩣ᪨ ᨽᩅᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩅᩣ ᨧ ᩋᨽᩅᩣ ᨧ, ᨯ᩠ᨿᨠ᩠ᨠᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ

ᨸᨽᩣᩅᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨴᩈᩈᩉᩔᩥᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨽᩣᨠᩣᩈᨸᨱ᩠ᨱᨿᨠ᩠ᨡᩮᨴᩮᨿᩣᨸᩥ ᩋᩣᩅᩮᨿᩣᨶᩥᨲᩣᨧ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩦᨶᩴ ᨠᩥᩁ ᩋᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨠᩥᩁ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨬᩮᩁᩣ ᨯ᩠ᨸ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ

ᩋᩣᩅᩮᨿᩣᨶᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨯ᩠ᨿᨠ᩠ᨠᩥᨶ᩠ᨴᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᩣᨲᩥ ᨯ᩠ᨲ᩠ᨳᩣᨴᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩣᨴᩮᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᩅᩮᩣᩉᩥ ᨷᩣᩉᩣ ᩋᨽᩥᩉᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩈᩈᩉᩔᩦᨲᩥ ᨴᩈᩈᩉᩔᩥᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨴᩮᩅᨠᩣᨲᩥ ᩈᩉ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᩈᨴᩮᩅᨠᩣ ᨴᩈᩈᩉᩔᩦ ᨽᨿᩔᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨴᩥᨿᩔᩣᨲᩥ ᨿᨴᩥ ᨻᩩᨿᩔ, ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩅᩣ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᩔᩣᨿᩣᨲᩥ ᨿᨴᩥ ᨽ ᩅᨿᩣᨸᩩᨷ᩠ᨷᩥᩔᩣᨿ᪨ ᩋᨽᩣᨠᨲᨸᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᨵᩣᨽᩮᨲᩥ ᩋᨽᩣᨠᨲᩮ ᨠᩣᩃᩮ᪨ ᩉᩮᩔᩣᨿᩣᨲᩥ ᨽᨧᩥᩔᩣᨿ᪨ ᩈᨿ᩠ᨿᨲᩣᨲᩥ ᩈᨿ᩠ᨿᩦᨽᩪᨲᩣ᪨ ᨻᩩᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨻᩩᨿᩔ, ᩈᩣᨿᩥᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ

ᨯ᩠ᨸᨿᩮᩣᨠᨧᨧᩴ᪨

ᨽᨶᩦᨲᩁᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨽᨶᩦᨲᩁᩃᩮᩣᨠᩣ, “ᨽᨶᩦᨲᩁᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᨸᨭᩥᨲᩥᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨲᩥ ᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨ ᨿᨴᩥ ᨿᩩᨬ᩠ᨩᩣᨿᩣᨲᩥ ᨿᨴᩥ ᨻᩩᨿᩴ ᨽᨠᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨠᨿᩥᩔᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨿ ᨠᨿᩩᩴ ᨸᨠᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨿᨿ ᨽᨧᩥᨲᨿᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᩣᨱᩮᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴᨸᩥᨴᨿᩩᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨸᩥᨴᩴ ᨯ᩠ᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥ,

“ᨠᨲᨸᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨

ᨶᩥᨽᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨶᩦᨸᨠ᩠ᨡᩁᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩣᨧᨠᩣ᪨ ᨴᩮᨧᩣ ᨿᨽᩩᩔᩣ ᩋᩈᩩᩁᩣ ᨧ, ᩋᨽᩥᨧᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣᨽ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩩᩴᨲᩥ ᨴᩮᨧᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨻᩩᨿ ᨿᩴ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨸ᩠ᨹᩣᨴᩦᩉᩥ ᨷᩪᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨸᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨧᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨽᨸᩩᩴ ᨩᩪᩃᩮᩣᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᩈᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨽᩣᨽᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩣᩉᩥ ᨳᩩᨲᩦᩉᩥ

ᨧᨱ᩠ᨱᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ᪨ “ᨽᩁᩣ ᨽᩣᨣᩣ ᨧ ᨠᨶ᩠ᨶᩣ, ᩋᨽᩥᨧᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣᨽ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩩᩴ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨

ᨴᩔᨶᩴ ᨿᨿ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨿᨿ ᨴᩔᨶᨧᩥᩈᨿᩴ ᨽᨠᨧᨲᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ᪨ “ᨴᩥᩉᩥᨲᩮ ᨴᩔᨶᩪᨸᨧᩣᩁᩮ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᩈᩈᨶ᩠ᨴᩮᩬᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᩮ ᩈᩈᨶ᩠ᨴᩮᩬᨲ ᩈᩈᨶ᩠ᨴᩮᩬ, ᨲᩈᩥ᩠ᨾᩥᩴ

ᩈᩈᨶ᩠ᨴᩮᩬ ᩈᨿᨲᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨽᩣᨲᩥ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣᨽᩮᨲᩣ ᨠᩃᩃᩮᨲᩣ ᨯ᩠ᨲ᩠ᨳᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ ᩋᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨸ᩠ᨹᩁᩣᩈᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

“ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ, ᩋᩣᩈᨶᩣ ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᩴ ᨲᨴᩣ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨯ᩠ᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣᨧ᪨

ᨷᩦᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩋᨽᩥᩔᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᨷᩦᨲᩥᨷᩁᩥᨸ᩠ᨸᩩᨭᩮᩣ᪨ ᨧᩈᩦᨽᩪᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᩈᩦᨽᩣᨧᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨫᩣᨶᩮᨲᩥ ᩁᩪᨸᩣᩅᨧᩁᩣᩁᩪᨸᩣᩅᨧᩁᨫᩣᨶᩮᩈᩩ᪨ ᩈᩉᩔᩥᨿᩦᩈᩩ

ᨴᩈᩈᩉᩔᩥᨿᩴ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩦᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᨿᩣ᪨ ᨿᩮ ᩈᨿᩣᨲᩥ ᨿᨿᩣ ᩈᨴᩥᩈᩣ᪨ ᩋᨧᩥᩅᩮᩈᩮᨶ “ᨿᩮ ᩈᨿᩣ ᨽᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨲᨿᩮᨧ ᨶᩥᨿᨿᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ

“ᩋᩈᨿᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨴᩮᩈᨿᩩᨿᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨴᩮᩈᨿᩩᨿᩦᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨴᩮᩈᨿᩩᨿᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩃᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᩃᩥᨠᩴ᪨ ᨷᩕᨱᩥᩴ ᩈᩩᨡᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩕᨱᩥᩴ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩴ᪨

ᩋᨳ ᩈᩩᨾᩮᨵᨲᩣᨸᩈᩮᩣ ᨴᩈᨷᩃᩔ ᨬᩣᨱᩮᩁᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩁᨠᩮ ᨠᩁᨲᩃᨠᨲᨠᩣᩃᨿᩥᨧ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩮᩣ ᨸᨿᩩᨶᩥᨲᩉᨴᨿᩮᩣ ᨴᩈᩈᩩ

ᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᩈᩉᩔᩮᩈᩩ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩣᩈᨾᩉᩣᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨽᩦᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᨴᩔᩣᩅᩥᨶᩮᩣ ᨶᩥᨿᨲᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨬᩣᨱᩮᩁᩮᩣ ᨯ᩠ᨸᩕᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨸᩣᩁᨾᩥᨲᩣᨴᩥᨿᨴᩔᩮᨲᩮᨶ

ᨲᨳᩣᨣᨲᨧᨶᩔ ᩋᩅᩥᨲᨳᨲᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩴ ᨸᩁᩥᨲᩮᩣᩈᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩩᨿᩣ ᨠᩣᨵᩣᨿᩮᩣ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨠᨧᩣ “ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩣᨽᩩᨩᨶᩮ

ᨾᨿ᩠ᩉᩴ”ᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨

តត្ថ បល្លង្កាភុជនេ យឃុត្តិ យយ បល្លង្កាភុជនោ អឃយេច ចា បរេធា ឥសសហស្សាធិចាសិនោតិ ឥសសហស្សិចាសិនោ យហាព្រាហ្មនោ ឃា បុរេត្តាតិ ឃាតិ បុរេត្តា, ចិកត្តិលេបិ៎ ពត្វា ចុត្តត្តិ ចេឥតត្តា បល្លង្កចរយាភុជេតិ ចរបល្លង្កាភុជនោ តិយិត្តាតិ បឥស្សត្តិតិ តិយិត្តាតិ បឥស្សិស្មតិ អតេ្ថា អតីតចចនេ ចត្តនេត្តា ចត្តយាតចចតំ ចុត្តា កិច្ចាបិ ចុត្តំ, អតីតចរសត អតេ្ថា ពហេតនេត្តា តាតិ អដ្ឋ បឥស្សនេតិ បុរេត្តាបិ តិឃតនេពាធិសត្តាតំ បល្លង្កាភុជនេ ឃាតិ តិយិត្តាតិ ក្តបជ្ជិស្ស, តាតិ តិយិត្តាតិ អដ្ឋ បឥស្សនេ តស្វា ត្វំ ឥុចរេយច ពុនេ្ខា កចិស្សឹតិ អតេ្ថា ត បត តាតិរេយច តិយិត្តាតិ ក្តបជ្ជិស្ស, តំសឥសត្តា "តាតិ អដ្ឋ បឥស្សនេ"តិ ចុត្តត្តិ ចេឥតត្តា

សីតត្តិ សីតត្តា ញបកតត្តិ កតំ ចិកតំ តាតីតិ សីតចិកយឝ៏តាឈុសយតាតីតិ អតេ្ថា តិស្សង្កាតិ អសង្កា អតិរេឈ្លសា តិរាកុលិតិ អតាកុលិ, អឃយេច ចា បរេធា ត សត្តិតិ ត ចហត្តិ តបជចត្តត្តិ សចត្តិឃេឃាតិ តឥឃេឃា តាតីតិ អចាឃតអសត្តតាតិ ឆលឌាតិ បឆចិតលបត្តាតរុពេ្លស្ស ឌាតាតិ ឥពឌាតិ ឍ្លឥពាតិ បុបជ្ជាតិ បុបជ្ជត្តិតិ បុរេត្តា ពេធិសត្តាតំ បុបជ្ជិស្ស, អតីតពេ្ធ ចត្តយាតចចតំ ហេ្ឋា ចុត្តតរឃេតច ចេឥតត្តា ពេបដ្ឋ បុបជ្ជិតាតីតិ តាតិ បុបជ្ជាតិ អដ្ឋ បុបជ្ជិតាតីតិ អតេ្ថា

ឋលភារាតិ ឋលឆរា ពេបដ្ឋាតិ ពេបិ អដ្ឋ, បុល្លិង្គចរសត "ពេបឹ"តិ ចុត្តំ, "លតា ចា រុក្ខា ចា"តិ ចុត្តត្តា ឋលិតាតិ សញ្ញាតឋលិ អាកាសង្ខា ឆ ភុយង្ខា ឆាតិ អាកាសកតា ឆ ភុមិកតា ឆ រតតាតីតិ យុត្តាឌីតិ រតតាតិ ឌេឌាតត្តិតិ ឍ្លការសត្តិ យាតុស្សកាតិ យតុស្សាតំ សត្តកា យាតុស្សកា ជិត្តាតិ ឌេចាតំ សត្តកា ជិត្តា ត្យុរិឃាតិ អាតតំ ចិតតំ អាតតចិតតំ ស្សិទំ ឈតត្តិ បញ្ចា ត្យុរិឃាតិ តត្ថ អាតតំ តាយ ចម្ពុបរិឃោតនេ្ខស្ស ភេរិអាឌីស្ស ឲពតលត្យុរិឃំ ចិតតំ តាយ ក្តកឃតលំ អាតតចិតតំ តាយ សត្តតោ បរិឃោតង្ខំ យហតិចល្លកិអាឌីកំ ស្សិទំ តាយ ចំសាឌីកំ ឈតំ តាយ សម្ពុតាញអាឌីកំ ចដ្ឋត្តិតិ ហេ្ឋា ចុត្តតរឃេត ចដ្ឋិស្ស, អតីតពេ្ធ ចត្តយាតចចតំ ចេឥតត្តា ឲស តឃោ ក្តបរិ ព្រាឥិរេសស្ស ចចតេស្សបិ អភិរចត្តិតិ ពព្រ ពព្រ កុសលេហិ ស្សុយុត្តិតា ស្សុបជ្ជតាញត្តតា ស្សុចាឌិតា ចិឃ អភិរចត្តិ, អភិតឥត្តិតិ អតេ្ថា

ចិចិត្តបុបជ្ជាតិ ចិចិព្រាតិ តាតាកត្ខចណ្ណាតិ បុបជ្ជាតិ អភិចស្សត្តិតិ អភិចស្សិស្ស, តិបតិស្មតិ អតេ្ថា ពេបឹតិ តាតិបិ ចិចិព្របុបជ្ជាតិ អភិចស្សត្តាតិ បឥស្សត្តិ, ឌេចព្រាហ្មនេលហិ ឍ្លកិរិឃយាតាតីតិ អធិបជ្ជនេឃា អាភុជតីតិ ឍ្លសក្កតិ ពេបដ្ឋុកោតិ ពេបិ អដ្ឋ ក្តកោ យហាសយុត្តឥសសហស្សិឃេឃា អភិរចត្តិតិ អភិតឥត្តិ តិររេឃតិ តិររេឃស្ស ឥសសហស្សាតិ អតេតពឥសសហស្សា តិត្តាត្តិតិ សម្ពុត្តិ, សត្តិក្តបត្តិតិ អតេ្ថា តារកាតិ តក្ខត្តាតិ ពេបិ អដ្ឋ បឥស្សត្តិតិ ពេបិ ស្មរិឃស្ស ចិយលភាចា តារកា អដ្ឋ ឌិចា ឌិស្សត្តិ

អតោចង្ខតាតិ អតោចង្ខ, ភុម្ពុពេ្ធ ពរលចចតំ អឆ ចា អតោចង្ខតិ អតភិចង្ខបិ តាតិ តិបាតយត្តំ "ស្សុត្វា ត ឥ្មតចចត"ត្តិអាឌីស្ស ចិឃ តយជ្ជត្តិជ្ជតេតិ តយ្យិ ក្តឥកំ អដ្ឋ ក្តត្តិជ្ជតិ, ក្តត្តិជ្ជិត្វា ក្តហតីតិ អតេ្ថា យហិឃាតិ បឆចិឃា, តិស្សក្កចចតំ តារាកលាតិ កហតក្ខត្តាឥឃោ សនេ្ខា តារកលា តក្ខត្តាតិ តក្ខត្តតារកា ឆ កកតយល្អលេតិ សកលកកតយល្អលំ ចិនេរាចត្តិតិ អតេ្ថា ពិលិសឃាតិ ពិលិសឃា អហិតកុលកុម្ពិលពោឆាឥឃោ ឥរឹសឃាតិ ឈរាសឃា អឃយេច ចា បរេធា តិក្ខយត្តិតិ តិក្ខយិស្ស សកាសឃាតិ អត្តនោ អត្តនោ អាសឃតោ "តឥាសឃា"តិបិ បរេធា តស្ស តឥា តស្មិំ កាលេ, អាសឃតោ, ពិលតោតិ អតេ្ថា លុង្ខាតិ ស្សុលុង្ខា ស្សុចុង្ខារិតា,

និក្ខន្តាតិ អត្ថោ។

អរតីតិ ឧក្កណ្ឋា។ សន្តុដ្ឋាតិ បរេសេន សន្តុដ្ឋេន សន្តុដ្ឋា។ ចិតស្សតីតិ ចិកិច្ឆតិ។ រាគោតិ កាមរាគោ។ ទសា ទត្វា ហោតីតិ ឆន្ទរយត្តកោ ហោតិ, ពួយិតា បរិយុដ្ឋានាការេន ឋិតេបតិ។ ចិហតាតិ ចិតដ្ឋា។ ទសាតិ បុត្តោ, ទេវានំ វត្វាន បល្លង្ករុក្ខេតិ អត្ថោ។ ន កចតីតិ ន ហោតិ។ អជ្ជេវតត្តិ អជ្ជ ទច បល្លង្ករុក្ខេតបិ ខុតំ កឃំ ន ហោរេតចាតិ អត្ថោ។ តេត លិត្តេន ញាតាយាតិ តេន ការេណេន សត្តោច យឃំ ញាតាយ, ឃំ ត្វំ ញុត្តោ កចិស្សសីតិ អត្ថោ។

អត្ថុន្ទសតីតិ ន ឧក្កច្ឆតិ។ អតិដ្ឋកន្តោតិ ឧក្កន្តោ។ បក្កយតីតិ បក្កមិ ចិកច្ឆិ។ បចាឃតីតិ បចាឃិ។ សោបជ្ជាតិ សោបិ ឋិត្តកន្តោ អជ្ជ។ បឋិស្សត្តីតិ បឋិស្សិស្សុ។ តេបជ្ជាតិ តេបិ សត្តោ ទេចា អជ្ជ។ ឃាចតាតិ បរិច្ឆេទតត្វេ និបិតោ, ឃត្តកាតិ អត្ថោ។ កុដ្ឋាតិ បិការា។ ន ហោត្តាចរណាតិ អាចរណការា ន អហោសុំ។ តទាតិ បុត្តោ។ អាកាសក្ខុតាតិ តេ កុដ្ឋកចាដបត្តតា អាចរណំ តិទេវាករណំ កាតុំ អសក្កោត្តា, អដ្ឋាកាសក្ខុតាតិ អត្ថោ។ ក្ខុតីតិ យរណំ។ ឧបបត្តីតិ បដិសន្ធិគ្គហណំ។ ឧណេតិ បុត្តោ ទេវានំ វត្វាន បល្លង្ករុក្ខេ តក្ខណេ។ ន ចិជ្ជតីតិ នាហោសិ។ តានិបជ្ជាតិ តានិបិ អជ្ជ ចចតកចតានីតិ អត្ថោ។ យា និចត្តីតិ យា បដិក្កមិ។ អភិក្កាយាតិ បរក្កាយ។ សេវសេយត្វ ឧត្តាគយេចាតិ។

តតោ បុរេយឈបល្លិតោ ឋិបដ្ឋរស្ស ឃសពលស្ស ច ឃសសហស្សចក្កចាឡអធេចតានញ្ច ចចតំ សុត្វា កិឃេស្សសោយត្តាឃ សជ្ជាតុស្សហោ ហុត្វា ចិន្តេសិ – “ញុត្តោ នាយ អយោឈចចតា, តត្ថិ ញុត្តានំ ពចាឃ អញ្ញាតត្វំ។ ឃថា ហិ អាកាសេ ខិត្តស្ស លេឌ្ឌុស្ស បតតំ ធុវំ, ញាតស្ស យរណំ, អរុណេ ឧក្កតេ សុរិយស្ស អត្ថុក្កមនំ, អាសយា និក្ខន្តស្ស សីហស្ស សីហនាទនទនំ, ករុកញ្ញាយ ពួត្តិយា ការយោរោបនំ ធុវំ អវស្សម្ភាចិ, ឯចមេវ ញុត្តានំ ចចតំ នាយ ធុវំ អយោឈំ, អត្ថា អហំ ញុត្តោ កចិស្សាមីតិ។ តេន វុត្តំ –

១០ប៉។

“ញុត្តស្ស ចចតំ សុត្វា, ឃសសហស្សីនិវាសិនំ;

តុដ្ឋហដ្ឋា បមុទិតោ, ឯចំ ចិន្តេសហំ តទា។

១០៥។

“អទ្វេជ្ឈចចតា ញុត្តា, អយោឈចចតា ជិតា;

វិតថំ នត្ថិ ពុទ្ធានំ, ធុវំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១១០។

“យថា ខិត្តំ នភេ លេឌ្ឌុ, ធុវំ បតតិ ភូមិយំ;

តថេវ ពុទ្ធសេដ្ឋានំ, វចនំ ធុវសស្សតំ;

វិតថំ នត្ថិ ពុទ្ធានំ, ធុវំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១១១។

“យថាបិ សព្ពសត្តានំ, មរណំ ធុវសស្សតំ;

តថេវ ពុទ្ធសេដ្ឋានំ, វចនំ ធុវសស្សតំ;

វិតថំ នត្ថិ ពុទ្ធានំ, ធុវំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១១២។

“យថា រត្តិក្ខយេ បត្តេ, សូរិយុគ្គមនំ ធុវំ;

តថេវ ពុទ្ធសេដ្ឋានំ, វចនំ ធុវសស្សតំ;

វិតថំ នត្ថិ ពុទ្ធានំ, ធុវំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១១៣។

“យថា និក្ខន្តសយនស្ស, សីហស្ស នទនំ ធុវំ;

តថេវ ពុទ្ធសេដ្ឋានំ, វចនំ ធុវសស្សតំ;

វិតថំ នត្ថិ ពុទ្ធានំ, ធុវំ ពុទ្ធោ ភវាមហំ។

១១៣។

“យថា អាបន្នសត្តានំ, ភារមោរោបនំ ធុវំ;

តថេវ ពុទ្ធសេដ្ឋានំ, វចនំ ធុវសស្សតំ;

វិតថំ នត្ថិ ពុទ្ធានំ, ធុវំ ពុទ្ធោ ភវាមហ”ន្តិ។

តត្ថ ពុទ្ធស្ស វចនំ សុត្វា, ទសសហស្សី ន ចូភយន្តិ ទីបង្ករសម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ច ទសសហស្សចក្កវាឡទេវតានញ្ច វចនំ សុត្វា។ ឧភយន្តិ ឧភយេសំ, សាមិអត្ថេ បច្ចត្តវចនំ, ឧភយវចនំ វា។ ឯវំ ចិន្តេសហន្តិ ឯវំ ចិន្តេសិំ អហំ។

អទ្វេជ្ឈវចនាតិ ទ្វេធា អប្បវត្តវចនា, ឯកំសវចនាតិ អត្ថោ។ “អច្ឆិទ្ទវចនា”តិបិ បាឋោ, តស្ស និទ្ទោសវចនាតិ អត្ថោ។ អមោឃវចនាតិ អវិតថវចនា។ វិតថន្តិ វិតថវចនំ នត្ថីតិ អត្ថោ។ ធុវំ ពុទ្ធោ ភវាមហន្តិ អហំ ឯកំសេនេវ ពុទ្ធោ ភវិស្សាមីតិ និយតវសេន អវស្សម្ភាវិវសេន ច វត្តមានវចនំ កតន្តិ វេទិតព្ពំ។

សូរិយុគ្គមន្តិ សូរិយស្ស ឧគ្គមនំ, អយមេវ វា បាឋោ។ ធុវសស្សតន្តិ ឯកំសភាវី ចេវ សស្សតញ្ច។ និក្ខន្តសយនស្សាតិ សយនតោ និក្ខន្តស្ស។ អាបន្នសត្តានន្តិ គរុគព្ភានំ, គព្ភិនីនន្តិ អត្ថោ។ ភារមោរោបនន្តិ ភារឱរោបនំ, គព្ភស្ស ឱរោបនន្តិ អត្ថោ។ ម-ការោ បទសន្ធិករោ។ សេសមេត្ថាបិ វុត្តនយមេវាតិ។

“ធុវាហំ អទ្ធា ពុទ្ធោ ភវិស្សាមី”តិ ឯវំ កតសន្និដ្ឋានោ ពុទ្ធការកេ ធម្មេ ឧបធារេន្តោ – “កហំ នុ ខោ ពុទ្ធការកា ធម្មា”តិ, ឧទ្ធំ អធោ ទិសាសុ វិទិសាសូតិ អនុក្កមេន សកលំ ធម្មធាតុំ វិចិនន្តោ បុព្ពេ បោរាណកេហិ ពោធិសត្តេហិ អាសេវិតនិសេវិតំ បឋមំ ទានបារមិំ ទិស្វា ឯវំ អត្តានំ ឱវទិ – “សុមេធបណ្ឌិត, ត្វំ ឥតោ បដ្ឋាយ បឋមំ ទានបារមិំ បូរេយ្យាសិ។ យថា ហិ និក្កុជ្ជិតោ ឧទកកុម្ភោ និស្សេសំ កត្វា ឧទកំ វមតិយេវ ន បច្ចាហរតិ, ឯវមេវ ធនំ វា យសំ វា បុត្តទារំ វា អង្គបច្ចង្គំ វា អនោលោកេត្វា សម្បត្តយាចកានំ សព្ពំ ឥច្ឆិតិច្ឆិតំ និស្សេសំ កត្វា ទទមានោ ពោធិមូលេ និសីទិត្វា ពុទ្ធោ ភវិស្សសី”តិ បឋមំ ទានបារមិំ ទឡ្ហំ កត្វា អធិដ្ឋាសិ។ តេន វុត្តំ –

១១៥។

“ហន្ទ ពុទ្ធករេ ធម្មេ, វិចិនាមិ ឥតោ ចិតោ;

ឧទ្ធំ អធោ ទស ទិសា, យាវតា ធម្មធាតុយា។

១១៦។

“វិចិនន្តោ តទា ទក្ខិំ, បឋមំ ទានបារមិំ;

បុព្ពកេហិ មហេសីហិ, អនុចិណ្ណំ មហាបថំ។

១១៧។

“ឥមំ ត្វំ បឋមំ តាវ, ទឡ្ហំ កត្វា សមាទិយ;

ទានបារមិតំ គច្ឆ, យទិ ពោធិំ បត្តុមិច្ឆសិ។

១១៨។

“យថាបិ កុម្ភោ សម្បុណ្ណោ, យស្ស កស្សចិ អធោ កតោ;

វមតេវុទកំ និស្សេសំ, ន តត្ថ បរិរក្ខតិ។

១១៩។

“តថេវ យាចកេ ទិស្វា, ហីនមុក្កដ្ឋមជ្ឈិមេ;

ទទាហិ ទានំ និស្សេសំ, កុម្ភោ វិយ អធោកតោ”តិ។

តត្ថ ហន្ទាតិ វវស្សគ្គត្ថេ និបាតោ។ ពុទ្ធករេ ធម្មេតិ ពុទ្ធត្តករេ ធម្មេ។ ពុទ្ធត្តករា នាម ធម្មា ទានបារមិតាទយោ ទស ធម្មា។ វិចិនាមីតិ វិចិនិស្សាមិ, វីមំសិស្សាមិ ឧបបរិក្ខិស្សាមីតិ អត្ថោ។ ឥតោ ចិតោតិ ឥតោ ឥតោ, អយមេវ វា បាឋោ។ តត្ថ តត្ថ វិចិនាមីតិ អត្ថោ។ ឧទ្ធន្តិ ទេវលោកេ។ អធោតិ មនុស្សលោកេ។ ទស ទិសាតិ ទសសុ ទិសាសុ; កត្ថ នុ ខោ តេ ពុទ្ធការកធម្មា ឧទ្ធំ អធោ តិរិយំ ទិសាសុ វិទិសាសូតិ អធិប្បាយោ។ យាវតា ធម្មធាតុយាតិ ឯត្ថ យាវតាតិ បរិច្ឆេទវចនំ។ ធម្មធាតុយាតិ សភាវធម្មស្ស, បវត្តតីតិ វចនសេសោ ទដ្ឋព្ពោ។ កិំ វុត្តំ ហោតិ? យាវតិកា សភាវធម្មានំ កាមរូបារូបធម្មានំ បវត្តិ, តាវតិកំ វិចិនិស្សាមីតិ វុត្តំ ហោតិ។

វិចិនន្តោតិ វីមំសន្តោ ឧបបរិក្ខន្តោ។ បុព្ពកេហីតិ បោរាណេហិ ពោធិសត្តេហិ។ អនុចិណ្ណន្តិ អជ្ឈាចិណ្ណំ អាសេវិតំ។ សមាទិយាតិ សមាទិយំ ករោហិ, អជ្ជ បដ្ឋាយ អយំ បឋមំ ទានបារមី បូរេតព្ពា មយាតិ ឯវំ សមាទិយាតិ អត្ថោ។ ទានបារមិតំ គច្ឆាតិ ទានបារមិំ គច្ឆ, បូរយាតិ អត្ថោ។ យទិ ពោធិំ បត្តុមិច្ឆសីតិ ពោធិមូលេ ឧបគន្ត្វា អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ បត្តុំ ឥច្ឆសិ ចេ។ យស្ស កស្សចីតិ ឧទកស្ស វា ខីរស្ស វា យស្ស កស្សចិ សម្បុណ្ណោ។ សម្បុណ្ណសទ្ទយោគេ សតិ សាមិវចនំ ឥច្ឆន្តិ សទ្ទចិន្តកា, ករណេ ច សាមិវចនំ, យេន កេនចីតិ អត្ថោ។ អធោ កតោតិ ហេដ្ឋាមុខីកតោ។ ន តត្ថ បរិរក្ខតីតិ តស្មិំ ឧទកេ ន បរិរក្ខតិ, និស្សេសំ ឧទកំ វមតេវាតិ អត្ថោ។ ហីនមុក្កដ្ឋមជ្ឈិមេតិ ហីនមជ្ឈិមបណីតេ។ ម-ការោ បទសន្ធិករោ។ កុម្ភោ វិយ អធោ កតោតិ ហេដ្ឋាមុខីកតោ វិយ កុម្ភោ។ យាចកេ ឧបគតេ ទិស្វា – “ត្វំ, សុមេធ, អត្តនោ អនវសេសេត្វា សព្ពធនបរិច្ចាគេន ទានបារមិំ, អង្គបរិច្ចាគេន ឧបបារមិំ, ជីវិតបរិច្ចាគេន បរមត្ថបារមិញ្ច បូរេហី”តិ ឯវំ អត្តនាវ អត្តានំ ឱវទិ។

អថស្ស “ន ឯត្តកេហេវ ពុទ្ធការកេហិ ធម្មេហិ ភវិតព្ពំ”ន្តិ ឧត្តរិម្បិ ឧបធារយតោ ទុតិយំ សីលបារមិំ ទិស្វា ឯតទហោសិ – “សុមេធបណ្ឌិត, ត្វំ ឥតោ បដ្ឋាយ សីលបារមិម្បិ បូរេយ្យាសិ។ យថា ហិ ចមរី មិគោ នាម ជីវិតម្បិ អនោលោកេត្វា អត្តនោ វាលមេវ រក្ខតិ, ឯវំ ត្វម្បិ ឥតោ បដ្ឋាយ ជីវិតម្បិ អនោលោកេត្វា សីលមេវ រក្ខន្តោ ពុទ្ធោ ភវិស្សសី”តិ ទុតិយំ សីលបារមិំ ទឡ្ហំ កត្វា អធិដ្ឋាសិ។ តេន វុត្តំ –

១២០។

“ន ហេតេ ឯត្តកាយេវ, ពុទ្ធធម្មា ភវិស្សរេ;

អញ្ញេបិ វិចិនិស្សាមិ, យេ ធម្មា ពោធិបាចនា។

១២១។

“វិចិនន្តោ តទា ទក្ខិំ, ទុតិយំ សីលបារមិំ;

បុព្ពកេហិ មហេសីហិ, អាសេវិតនិសេវិតំ។

១២២។

“ឥមំ ត្វំ ទុតិយំ តាវ, ទឡ្ហំ កត្វា សមាទិយ;

សីលបារមិតំ គច្ឆ, យទិ ពោធិំ បត្តុមិច្ឆសិ។

១២៣។

“យថាបិ ចមរី វាលំ, កិស្មិញ្ចិ បដិលគ្គិតំ;

ឧបេតិ មរណំ តត្ថ, ន វិកោបេតិ វាលធិំ។

១២៤។

“តថេវ ត្វំ ចតូសុ ភូមីសុ, សីលានិ បរិបូរយ;

បរិរក្ខ សព្ពទា សីលំ, ចមរី វិយ វាលធិ”ន្តិ។

តត្ថ ន ហេតេតិ ន ហិ ឯតេយេវ។ ពោធិបាចនកាតិ ពុទ្ធបរិបាចនកា សព្ពញ្ញុតញ្ញាណបរិបាចនកា វា។ ទុតិយំសីលបារមិន្តិ សីលំ នាម សព្ពេសំ កុសលធម្មានំ បតិដ្ឋា, សីលេ បតិដ្ឋិតោ កុសលធម្មេហិ ន បរិហាយតិ, សព្ពេបិ លោកិយលោកុត្តរគុណេ បដិលភតិ។ តស្មា សីលបារមី បូរេតព្ពាតិ ទុតិយំ សីលបារមិំ អទ្ទក្ខិន្តិ អត្ថោ។

អាសេវិតនិសេវិតន្តិ ភាវិតញ្ចេវ ពហុលីកតញ្ច។ ចមរីតិ ចមរី មិគោ។ កិស្មិញ្ចីតិ យត្ថ កត្ថចិ រុក្ខលតាកណ្ដកាទីសុ អញ្ញតរស្មិំ។ បដិលគ្គិតន្តិ បដិវិលគ្គិតំ។ តត្ថាតិ យត្ថ វិលគ្គិតំ, តត្ថេវ ឋត្វា មរណំ ឧបគច្ឆតិ។ ន វិកោបេតីតិ ន ឆិន្ទតិ។ វាលធិន្តិ វាលំ ឆិន្ទិត្វា ន

ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨾᩁᨱᩴ ᩏᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨧᨲᩪᩈᩩᨽᩪᨾᩦᩈᩩ ᩈᩦᩃᩣᨶᩦᨲᩥ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩈᩦᩃᩣᨶᩥ, ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᩴᩅᩁᩋᩣᨩᩦᩅᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨷᨧ᩠ᨧᨿᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨽᩪᨾᩥᩅᩈᩮᨶ ᨷᨶ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩᨿᩮᩅ ᨽᩪᨾᩦᩈᩩ ᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᨲᩩᩈᩦᩃᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᨿᩣᨲᩥ ᨡᨱ᩠ᨯᨨᩥᨴ᩠ᨴᩈᨻᩃᩣᨴᩥᩋᨽᩣᩅᩮᨶ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᨿ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩴ᪨ ᨧᨾᩁᩦ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᨧᨾᩁᩦ ᨾᩥᨣᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨳᩔ “ᨶ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᩉᩮᩅ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩁᨠᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨷᩥ ᩏᨷᨵᩣᩁᨿᨲᩮᩣ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨷᩣᩁᨾᩥᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – “ᩈᩩᨾᩮᨵᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩍᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨷᩣᩁᨾᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩪᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ᪨ ᨿᨳᩣᨷᩥ ᩈᩩᨧᩥᩁᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣᨣᩣᩁᩮ ᩅᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩥᨶᩮᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᩅᩈᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨲ᩠ᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨽᩅᩮ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣᨣᩣᩁᩈᨴᩥᩈᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩔ, ᩈᨻ᩠ᨻᨽᩅᩮᩉᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣᩅ ᩉᩮᩣᩉᩥ, ᩑᩅᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᩈᩦ”ᨲᩥ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨷᩣᩁᨾᩥᩴ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪁᪂᪆᪨

“ᨶ ᩉᩮᨲᩮ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩮᩅ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩅᩥᩔᩁᩮ;

ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨷᩥ ᩅᩥᨧᩥᨶᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᨷᩣᨧᨶᩣ᪨

᪁᪂᪇᪨

“ᩅᩥᨧᩥᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨴᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᩴ, ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨷᩣᩁᨾᩥᩴ;

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨠᩮᩉᩥ ᨾᩉᩮᩈᩦᩉᩥ, ᩋᩣᩈᩮᩅᩥᨲᨶᩥᩈᩮᩅᩥᨲᩴ᪨

᪁᪂᪈᪨

“ᩍᨾᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨲᩣᩅ, ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿ;

ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨷᩣᩁᨾᩥᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨿᨴᩥ ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩈᩥ᪨

១៦៥។

“ឃថា អត្ថ្ឈរេ ឞុរិសោ, ឌិរចុរេដ្ឋ ទុលដ្ឋិតោ;

ត តត្ថ រាគំ ឌរេតិ, ឞុត្តិំរេឃច គរេចវតិ។

១៦៦។

“តរេធច ត្វំ វឌ្ឍកទេច, ឞឃ្ឃ អត្ថ្ឈរេ ចិឃ;

ទេតក្ខយ្យាតិយុរោរា រោហតិ, កចទេតា ឞរិឞុត្តិឃា”តិ។

តត្ថ អត្ថ្ឈរេតិ ពាត្ថតាការេ។ ឌិរចុរេដ្ឋាតិ ឌិរកាលំ ចុរេដ្ឋ។ ទុលដ្ឋិតោតិ ទុក្ខបឹឞព្ពតោ។ តតត្ថ រាគំ ឌរេតីតិ តត្ថ អត្ថ្ឈរេ រាគំ វិរេតហំ ត ឌរេតិ ត ដ្ឋបយារេជតិ។ “ឞ្ពយំ អត្ថ្ឈរំ ឞុត្តិត្វា តាហំ អញ្ញត្ថ គឃិឞ្យាឃិ”តិ ឲចំ តត្ថ រាគំ ត ឌរេតិ, គិត្ត ឞុត្តិំរេឃច រេយាក្ខរេឃច គរេចវតីតិ អធិប្បារេឃា។ ទេតក្ខយ្យាតិយុរោរាតិ តិក្ខយតាតិយុរោរា រោហតិ។ កចទេតាតិ វឌ្ឍកទេចហិ។ ឞរិឞុត្តិឃាតិ ឞរិរេឃាចតត្វាឃ។ ទេតក្ខយ្យាតិយុរោរា ហុត្វា, វរេឃ្ហាធិំ ឞិឞុលិឞ្យឞឹ”តិឞិ ឞិរេជា។ រេវវរេឃត្ថ ដ្ឋតាតត្ថរេឃចាតិ។

អធឃ្យ “ត ឲត្តពោរេហច ព្យុទ្ធការកធរេឃហិ កចិតព្វា”ត្តិ ដ្ឋតាទិយ្យិ ដ្ឋបធារេឃរេតា ចតុត្ថំ ឞញ្ហាឞិរេឃិ ជិន្វា ឲតធរេហាវិ – “ឞុរេឃធឞណ្ឌិត, ត្វំ ត្ថរេតា ឞដ្ឋាឃ ឞញ្ហាឞិរេឃិយ្យិ ឞុរេឃ្យាវិ។ ហិតឞន្តិយុក្ករេដ្ឋឞុ គន្ទិំ អចរេជ្ជត្វា វរេត្តាឞិ ឞណ្ឌិរេត ដ្ឋបវក្កឃិត្វា ឞញ្ហាឞុរេឆ្ឆយ្យាវិ។ ឃថាឞិ ឞិណ្ឌចារិរេកា គិក្ខុ ហិតាធិរេតរេឃុ ព្យុរេលឃុ គិត្តិំ ព្យុលំ អចិចរេជ្ជត្វា ឞជិឞាឌិឃា ឞិណ្ឌាឃ ចររេត្តា លិឞំ ឃាឞតឃត្តំ លគតិ, ឲចរេឃច ត្វឃ្យិ វរេត្ត ឞណ្ឌិរេត ដ្ឋបវក្កឃិត្វា ឞុច្ឆរេត្តា ព្យុរេទ្ធ កចិឞ្យឞី”តិ ចតុត្ថំ ឞញ្ហាឞិរេឃិ ធព្វហំ គត្វា អធិដ្ឋាវិ។ រេតត ចុត្តំ –

១៦៧។

“ត រេហរេតា ឲត្តពោរេឃច, ព្យុទ្ធធឃ្យា កចិឞ្យរេ;

អញ្ញាឞិ ចិធិតិឞ្យាឃិ, រេឃ ធឃ្យា ទោវិធិឞិចតា។

១៦៨។

“ᩅᩥᨧᩥᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨴᩤ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᩴ, ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩤᩁᨾᩥᩴ;

ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩮᩉᩥ ᨾᩉᩮᩈᩦᩉᩥ, ᩋᩣᩈᩮᩅᩥᨲᨶᩥᩈᩮᩅᩥᨲᩴ᪨

᪑᪓᪒᪨

“ᩍᨾᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩣᩅ, ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿ;

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩤᩁᨾᩥᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨿᨴᩥ ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩈᩥ᪨

᪑᪓᪓᪨

“ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩉᩦᨶᨾᩩᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩮ;

ᨠᩩᩃᩣᨶᩥ ᨶ ᩅᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᩃᨽᨲᩥ ᨿᩣᨸᨶᩴ᪨

᪑᪓᪔᪨

“ᨲᨳᩮᩅ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩴ, ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩴ ᨻᩩᨵᩴ ᨩᨶᩴ;

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩤᩁᨾᩥᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥᩔᩈᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩉᩦᨶᨾᩩᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩮᨲᩥ ᩉᩦᨶᨾᩩᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣᨶᩥ ᨠᩩᩃᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨸᩁᩥᨿᩣᩈᩮᩣ ᨠᨲᩮᩣ᪨ ᨶ ᩅᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨸᩁᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨥᩁᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ ᨶᩣᨾ, ᩑᩅᨾᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩣᨸᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᨸᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩤᨲᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᩃᨽᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨠᩥᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩩᩈᩃᩴ, ᨠᩥᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩴ; ᨠᩥᩴ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩥᩴ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪘᪔, ᪓᪑᪖) ᨶᨿᩮᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮ ᨩᨶᩮ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨻᩩᨵᩴ ᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩴ ᨩᨶᩴ᪨ “ᨻᩩᨵᩮ ᨩᨶᩮ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩤᩁᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩤᩁᩴ᪨ “ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩤᩁᨾᩥᨲᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

អថស្ស “ន ឯត្តកេហេវ ពុទ្ធការកធម្មេហិ ភវិតព្ព”ន្តិ ឧត្តរិម្បិ ឧបធារយតោ បញ្ចមំ វីរិយបារមឹ ទិស្វា ឯតទហោសិ – “សុមេធបណ្ឌិត, ត្វំ ឥតោ បដ្ឋាយ វីរិយបារមិម្បិ បូរេយ្យាសិ។ យថាបិ សីហោ មិគរាជា សព្ពិរិយាបថេសុ ទឡ្ហវីរិយោ ហោតិ, ឯវំ ត្វម្បិ សព្ពភវេសុ សព្ពិរិយាបថេសុ ទឡ្ហវីរិយោ អនោលីនវីរិយោ សមានោ ពុទ្ធោ ភវិស្សសី”តិ បញ្ចមំ វីរិយបារមឹ ទឡ្ហំ កត្វា អធិដ្ឋាសិ។ តេន វុត្តំ

–

១១៥។

“ន ហេតេ ឯត្តកាយេវ, ពុទ្ធធម្មា ភវិស្សរេ;

អញ្ញេបិ វិចិនិស្សាមិ, យេ ធម្មា ពោធិបាចនា។

១១៦។

“វិចិនន្តោ តទា ទក្ខិំ, បញ្ចមំ វីរិយបារមឹ;

បុព្ពកេហិ មហេសីហិ, អាសេវិតនិសេវិតំ។

១១៧។

“ឥមំ ត្វំ បញ្ចមំ តាវ, ទឡ្ហំ កត្វា សមាទិយ;

វីរិយបារមិតំ គច្ឆ, យទិ ពោធឹ បត្តុមិច្ឆសិ។

១១៨។

“យថាបិ សីហោ មិគរាជា, និសជ្ជដ្ឋានចង្កមេ;

អលីនវីរិយោ ហោតិ, បគ្គហិតមនោ សទា។

១២៩៕

“តថេវ ត្វំ សព្ពភវេ, បគ្គណ្ហំ វីរិយំ ទឡ្ហំ;

វីរិយបារមិតំ គន្ត្វា, សម្ពោធិំ បាបុណិស្សសី”តិ៕

តត្ថ អលីនវីរិយោតិ អនោលីនវីរិយោ៕ សព្ពភវេតិ គតគតភវេ, សព្ពេសុ ភវេសូតិ អត្ថោ៕ អារទ្ធវីរិយោ ហុត្វា, សម្ពោធិំ បាបុណិស្សសីតិបិ បាឋោ៕ សេសមេត្ថាបិ វុត្តនយេនាតិ៕

អថស្ស “ន ឯត្តកេហេវ ពុទ្ធការកធម្មេហិ ភវិតព្ព”ន្តិ ឧត្តរិម្បិ ឧបបរិក្ខតោ ឆដ្ឋំ ខន្តិបារមិំ ទិស្វា ឯតទហោសិ – “សុមេធបណ្ឌិត, ត្វំ ឥតោ បដ្ឋាយ ខន្តិបារមិម្បិ បរិបូរេយ្យាសិ, សម្មានេបិ អវមានេបិ ខមោវ ភវេយ្យាសិ៕ យថា ហិ បថវិយំ នាម សុចិម្បិ បក្ខិបន្តិ អសុចិម្បិ, ន ច តេន បថវី សិនេហំ វា បដិឃំ វា ករោតិ, ខមតិ សហតិ អធិវាសេតិយេវ, ឯវមេវ ត្វម្បិ សព្ពេសំ សម្មានាវមានេសុ ខមោ សមានោ ពុទ្ធោ ភវិស្សសី”តិ ឆដ្ឋំ ខន្តិបារមិំ ទឡ្ហំ កត្វា អធិដ្ឋាសិ៕ តេន វុត្តំ –

១៣០៕

“ន ហេតេ ឯត្តកាយេវ, ពុទ្ធធម្មា ភវិស្សរេ;

អញ្ញេបិ វិចិនិស្សាមិ, យេ ធម្មា ពោធិបាចនា៕

១៣១៕

“វិចិនន្តោ តទា ទក្ខិំ, ឆដ្ឋមំ ខន្តិបារមិំ;

បុព្ពកេហិ មហេសីហិ, អាសេវិតនិសេវិតំ៕

១៣២៕

“ឥមំ ត្វំ ឆដ្ឋមំ តាវ, ទឡ្ហំ កត្វា សមាទិយ;

តត្ថ អទ្វេជ្ឈមានសោ, សម្ពោធិំ បាបុណិស្សសិ។

១៣២។

“យថាបិ បថវី នាម, សុចិម្បិ អសុចិម្បិ ច;

សព្ពំ សហតិ និក្ខេបំ, ន ករោតិ បដិឃំ តយា។

១៣៣។

“តថេវ ត្វម្បិ សព្ពេសំ, សម្មានាវមានក្ខមោ;

ខន្តិបារមិតំ គន្ត្វា, សម្ពោធិំ បាបុណិស្សសី”តិ។

តត្ថ តត្ថាតិ តស្សំ ខន្តិបារមិយំ។ អទ្វេជ្ឈមានសោតិ ឯកំសមានសោ។ សុចិម្បីតិ ចន្ទនកុង្កុមកប្បូរាទិសុចិម្បិ។ អសុចិម្បីតិ អហិកុក្កុរមនុស្សកុណបគូថមុត្តខេឡសិង្ឃាណិកាទិអសុចិម្បិ។ សហតីតិ ខមតិ, អធិវាសេតិ។ និក្ខេបន្តិ និក្ខិត្តំ។ បដិឃន្តិ កោបំ។ តយាតិ តាយ វុត្តិយា, តាយ និក្ខិត្តាយ វា។ “បដិឃ ទយ”ន្តិបិ បាឋោ, តស្ស តេន និក្ខេបេន បដិឃានុរោធំ ន ករោតីតិ អត្ថោ។ សម្មានាវមានក្ខមោតិ សព្ពេសំ សម្មាននាវមាននសហោ ត្វម្បិ ភវាតិ អត្ថោ។ “តថេវ ត្វម្បិ សព្ពភវេ, សម្មាននវិមានក្ខមោ”តិបិ បឋន្តិ។ “ខន្តិយា បារមិំ គន្ត្វា”តិបិ បាឋោ, តស្សា ខន្តិយា បារមិបូរណវសេន គន្ត្វាតិ អត្ថោ។ សេសមេត្ថាបិ វុត្តនយេនាតិ។ ឥតោ បរំ ឧត្តានម្បិ អវត្វា យត្ថ យត្ថ វិសេសោ អត្ថិ, តំ តមេវ វត្វា បិដ្ឋំ ទស្សេត្វា គមិស្សាមាតិ។

អថស្ស “ន ឯត្តកេហេវ ពុទ្ធការកធម្មេហិ ភវិតព្ព”ន្តិ ឧត្តរិបិ ឧបធារយតោ សច្ចបារមី ទិស្វា ឯតទហោសិ – “សុមេធបណ្ឌិត, ត្វំ ឥតោ បដ្ឋាយ សច្ចបារមិម្បិ បូរេយ្យាសិ, អសនិយា មត្ថកេ បតមានាយបិ ធនាទីនំ អត្ថាយ ឆន្ទាទីនំ វសេន សម្បជានមុសាវាទំ នាម មា ភាសិ។ យថាបិ ឱសធីតារកា នាម សព្ពឧតូសុ អត្តនោ គមនវីថិំ វិជហិត្វា អញ្ញាយ វីថិយា ន គច្ឆតិ, សកវីថិយាវ គច្ឆតិ, ឯវមេវ ត្វម្បិ សច្ចំ បហាយ មុសាវាទំ នាម អករោន្តោយេវ ពុទ្ធោ ភវិស្សសី”តិ សច្ចបារមិំ ទឡ្ហំ កត្វា អធិដ្ឋាសិ។ តេន វុត្តំ –

១៣៤។

“ᨶ ᩉᩮᨲᩮ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩮᩅ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩅᩥᩔᩁᩮ;

ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᩅᩥᨧᩥᨶᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᨸᩣᨧᨶᩣ᪨

᪁᪃᪄᪨

“ᩅᩥᨧᩥᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨴᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᩴ, ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᩈᨧ᩠ᨧᨸᩣᩁᨾᩥᩴ;

ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩮᩉᩥ ᨾᩉᩮᩈᩦᩉᩥ, ᩋᩣᩈᩮᩅᩥᨲᨶᩥᩈᩮᩅᩥᨲᩴ᪨

᪁᪃᪅᪨

“ᩍᨾᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨲᩣᩅ, ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿ;

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨴ᩠ᩅᩮᨩ᩠ᨫᩅᨧᨶᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥᩔᩈᩥ᪨

᪁᪃᪆᪨

“ᨿᨳᩣᨸᩥ ᩒᩈᨵᩦ ᨶᩣᨾ, ᨲᩩᩃᩣᨽᩪᨲᩣ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ;

ᩈᨾᨿᩮ ᩏᨲᩩᩅᩔᩮ ᩅᩣ, ᨶ ᩅᩮᩣᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᩅᩦᨳᩥᨲᩮᩣ᪨

᪁᪃᪇᪨

“ᨲᨳᩮᩅ ᨲ᩠ᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ, ᨾᩣ ᩅᩮᩣᨠ᩠ᨠᨾ ᩉᩥ ᩅᩦᨳᩥᨲᩮᩣ;

ᩈᨧ᩠ᨧᨸᩣᩁᨾᩥᨲᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥᩔᩈᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᨸᩣᩁᨾᩥᨿᩴ᪨ ᩋᨴ᩠ᩅᩮᨩ᩠ᨫᩅᨧᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᨲᨳᩅᨧᨶᩮᩣ᪨ ᩒᩈᨵᩦ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩒᩈᨵᩦᨲᩣᩁᨠᩣ, ᩒᩈᨵᨣᩉᨱᩮ ᩒᩈᨵᩦᨲᩣᩁᨠᩴ ᩏᨴᩥᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ

ឱសធំ គណ្ហន្តិ។ តស្មា “ឱសធីតារកា”តិ វុច្ចតិ។ តុលាភូតាតិ បមាណភូតា។ សទេវកេតិ សទេវកស្ស លោកស្ស។ សមយេតិ វស្សសមយេ។ ឧតុវស្សេតិ ហេមន្តគិម្ហេសុ។ “សមយេ ឧតុវស្សេ”តិបិ បាឋោ។ តស្ស សមយេតិ គិម្ហេ ឧតុវស្សេតិ ហេមន្តេ ច វស្សានេ ចាតិ អត្ថោ។ ន វោក្កមតិ វីថិតោតិ តំ តំ ឧតុំ អត្តនោ គមនវីថិតោ ន វោក្កមតិ ន ឧក្កមតិ, ឆ មាសេ បច្ឆិមំ ទិសំ គច្ឆតិ, ឆ មាសេ បុរត្ថំ ទិសំ គច្ឆតីតិ។ អថ វា ឱសធី តារកាតិ សិង្គិវេរបិប្ផលិមរិចាទិកំ ឱសធំ។ ន វោក្កមតីតិ យំ យំ ផលទានសមត្ថំ ឱសធំ, តំ តំ ផលទានំ ឱក្កម្ម អត្តនោ ផលំ អទត្វា ន តិដ្ឋតិ។ វីថិតោតិ គមនវីថិតោ, បិត្តហរោ បិត្តំ ហរតេវ, វាតហរោ វាតំ ហរតេវ, សេម្ហហរោ សេម្ហំ ហរតេវាតិ អត្ថោ។ សេសមេត្ថាបិ ឧត្តានមេវាតិ។

អថស្ស “ន ឯត្តកេហេវ ពុទ្ធការកធម្មេហិ ភវិតព្ព”ន្តិ ឧត្តរិម្បិ ឧបធារយតោ អដ្ឋមំ អធិដ្ឋានបារមិំ ទិស្វា ឯតទហោសិ – “សុមេធបណ្ឌិត, ត្វំ ឥតោ បដ្ឋាយ អធិដ្ឋានបារមិម្បិ បូរេយ្យាសិ, យំ អធិដ្ឋាសិ, តស្មិំ អធិដ្ឋានេ និច្ចលោ ភវេយ្យាសិ, យថា បព្ពតោ នាម សព្ពទិសាសុ វាតេ បហរន្តេបិ ន កម្បតិ ន ចលតិ, អត្តនោ ឋានេយេវ តិដ្ឋតិ, ឯវមេវ ត្វម្បិ អត្តនោ អធិដ្ឋានេ និច្ចលោ ហោន្តោ ពុទ្ធោ ភវិស្សសី”តិ អដ្ឋមំ អធិដ្ឋានបារមិំ ទឡ្ហំ កត្វា អធិដ្ឋាសីតិ។ តេន វុត្តំ –

១៣០។

“ន ហេតេ ឯត្តកាយេវ, ពុទ្ធធម្មា ភវិស្សរេ;

អញ្ញេបិ វិចិនិស្សាមិ, យេ ធម្មា ពោធិបាចនា។

១៣១។

“វិចិនន្តោ តទា ទក្ខិំ, អដ្ឋមំ អធិដ្ឋានបារមិំ;

បុព្ពកេហិ មហេសីហិ, អាសេវិតនិសេវិតំ។

១៣២។

“ឥមំ ត្វំ អដ្ឋមំ តាវ, ទឡ្ហំ កត្វា សមាទិយ;

តត្ថ ត្វំ អចលោ ហុត្វា, សម្ពោធិំ បាបុណិស្សសិ។

១៦២។

“យថាបិ បព្ពតោ សេលោ, អចលោ សុប្បតិដ្ឋិតោ;

ន កម្បតិ ភុសវាតេហិ, សកដ្ឋានេវ តិដ្ឋតិ។

១៦៣។

“តថេវ ត្វម្បិ អធិដ្ឋានេ, សព្ពទា អចលោ ភវ;

អធិដ្ឋានបារមិតំ គន្ត្វា, សម្ពោធិំ បាបុណិស្សសី”តិ។

តត្ថ សេលោតិ សិលាមយោ។ អចលោតិ និច្ចលោ សុប្បតិដ្ឋិតោតិ អចលត្តាវ សុដ្ឋុ បតិដ្ឋិតោ។ “យថាបិ បព្ពតោ អចលោ, និខាតោ សុប្បតិដ្ឋិតោ”តិបិ បាឋោ។ ភុសវាតេហីតិ ពលវវាតេហិ។ សកដ្ឋានេវាតិ អត្តនោ ឋានេយេវ, យថាឋិតដ្ឋានេយេវាតិ អត្ថោ។ សេសមេត្ថាបិ វុត្តនយេនាតិ។

អថស្ស “ន ឯត្តកេហេវ ពុទ្ធការកធម្មេហិ ភវិតព្ព”ន្តិ ឧត្តរិបិ ឧបធារយតោ នវមំ មេត្តាបារមិំ ទិស្វា ឯតទហោសិ – “សុមេធបណ្ឌិត, ត្វំ ឥតោ បដ្ឋាយ មេត្តាបារមិំ បូរេយ្យាសិ, ហិតេសុបិ អហិតេសុបិ ឯកចិត្តោវ ភវេយ្យាសិ។ យថាបិ ឧទកំ នាម បាបជនស្សាបិ កល្យាណជនស្សាបិ សីតភាវំ ឯកសទិសំ កត្វា ផរតិ, ឯវមេវ ត្វម្បិ សព្ពសត្តេសុ មេត្តចិត្តេន ឯកចិត្តោវ ហុត្វា ពុទ្ធោ ភវិស្សសី”តិ ទឡ្ហំ កត្វា អធិដ្ឋាសីតិ។ តេន វុត្តំ –

១៦៤។

“ន ហេតេ ឯត្តកាយេវ, ពុទ្ធធម្មា ភវិស្សរេ;

អញ្ញេបិ វិចិនិស្សាមិ, យេ ធម្មា ពោធិបាចនា។

១៦៥។

"ວິຈິນນ຺ໂຕ ຕທາ ທກ຺ຂິໍ, ສຕ຺ຕມໍ ເມຕ຺ຕາປາຣມິໍ;

ປຸພ຺ພເກຫິ ມເຫສີຫິ, ອາເສວິຕນິເສວິຕໍ.

໑໕໗.

"ອິມໍ ຕ຺ວໍ ສຕ຺ຕມໍ ຕາວ, ທຬ຺ຫໍ ກຕ຺ວາ ສມາທິຍ;

ເມຕ຺ຕາຍ ອສໂມ ໂຫຫິ, ຍທິ ໂພຘິໍ ປຕ຺ຕຸມິຈ຺ຉສິ.

໑໕໘.

"ຍຖາປິ ອຸທກໍ ນາມ, ກລ຺ຍາເຓ ປາປເກ ຊເນ;

ສມໍ ຜຣຕິ ສີເຕນ, ປວາເຫຕິ ຣໂຊມລໍ.

໑໕໙.

"ຕເຖວ ຕ຺ວໍ ຫິຕາຫິເຕ, ສມໍ ເມຕ຺ຕາຍ ຠາວຍ;

ເມຕ຺ຕາປາຣມິຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ສມ຺ໂພຘິໍ ປາປຸຓິສ຺ສສີ"ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອສໂມ ໂຫຫີຕິ ເມຕ຺ຕາຠາວນາຍ ອສທິໂສ ໂຫຫິ. ຕຕ຺ຖ "ຕ຺ວໍ ສມສໂມ ໂຫຫີ"ຕິປິ ປາໂຐ, ໂສ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ໂຖວ. ສມນ຺ຕິ ຕຸລ຺ຍໍ. ຜຣຕີຕິ ຜຸສຕິ. ປວາເຫຕີຕິ ວິໂສເຘຕິ. ຣໂຊຕິ ອາຄນ຺ຕຸກຣໂຊ. ມລນ຺ຕິ ສຣີເຣ ອຸຏ຺ຐິຕໍ ເສທມລາທິໍ. "ຣໂຊມລ"ນ຺ຕິປິ ປາໂຐ, ໂສເຍວຕ຺ໂຖ. ຫິຕາຫິເຕຕິ ຫິເຕ ຈ ອຫິເຕ ຈ, ມິຕ຺ເຕ ຈ ອມິຕ຺ເຕ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເມຕ຺ຕາຍ ຠາວຍາຕິ ເມຕ຺ຕໍ ຠາວຍ ວຑ຺ເຒຫິ. ເສສເມຕ຺ຖາປິ ອຸຕ຺ຕານເມວາຕິ.

ອຖສ຺ສ "ນ ເອຕ຺ຕເກເຫວ ພຸທ຺ຘການກຘມ຺ເມຫິ ຠວິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣິມ຺ປິ ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ອຏ຺ຐມໍ ອຸເປກ຺ຂາປາຣມິໍ ທິສ຺ວາ ເອຕທໂຫສິ – "ສຸເມຘປຓ຺ຑິຕ,

ត្វំ ឥតោ បដ្ឋាយ ឧបេក្ខាបារមឹ បរិបូរេយ្យាសិ, សុខេបិ ទុក្ខេបិ មជ្ឈត្តាវ ភវេយ្យាសិ។ យថាបិ បថវី នាម សុចិម្បិ អសុចិម្បិ ច បក្ខិបមានេ មជ្ឈត្តាវ ហោតិ, ឯវមេវ ត្វម្បិ សុខទុក្ខេសុ មជ្ឈត្តោវ ហោន្តោ ពុទ្ធោ ភវិស្សសី”តិ ទសមំ ឧបេក្ខាបារមឹ ទឡ្ហំ កត្វា អធិដ្ឋាសិ។ តេន វុត្តំ –

១៩០។

“ន ហេតេ ឯត្តកាយេវ, ពុទ្ធធម្មា ភវិស្សរេ;

អញ្ញេបិ វិចិនិស្សាមិ, យេ ធម្មា ពោធិបាចនា។

១៩១។

“វិចិនន្តោ តទា ទក្ខិំ, ទសមំ ឧបេក្ខាបារមឹ;

បុព្ពកេហិ មហេសីហិ, អាសេវិតនិសេវិតំ។

១៩២។

“ឥមំ ត្វំ ទសមំ តាវ, ទឡ្ហំ កត្វា សមាទិយ;

តុលាភូតោ ទឡ្ហោ ហុត្វា, សម្ពោធិំ បាបុណិស្សសិ។

១៩៣។

“យថាបិ បថវី នាម, និក្ខិត្តំ អសុចិំ សុចិំ;

ឧបេក្ខតិ ឧភោបេតេ, កោបានុនយវជ្ជិតា។

១៩៤។

“ตเฌจ ตํ สุตฯเกฺล, ตุลิกฺขเตา ษคา กจ;

ฏเปกฺลาปิเรยิตํ กตฺวา, ษเฐฺฆาฆิ ปิปุฬิหฺยฺษี”ติ˙

ตตฺถ ตุลิกฺขเตาติ ยฌฺญฺฑาการจ ฌิเตา ฆถา ตุลิฆ ฆเฎฺฆ ษยํ ตุลิเตา ษยํ ติฎฺฐติ, ต ฅยติ ต ฏฺตฺฆติ, ๑จเยจ ตฺยปฺ สุฬฯเกฺลสุ ตุลิษฌิเษา หุตฺวา ษเฐฺฆาฆิ ปิปุฬิหฺยฺษิ˙ เกาปิตุฅฆจฺฉิตาติ ปฉิฌาตุเราฆจฺฉิตา˙ “ฆฆาเกาปจิจฺฉิตา”ติปิ ปิเฐา, เษาเฆจเตฺวา˙ เษษํ ฬกฺติปิเรยิฆํ ทุตฺตฅเฆเฅจ เจฌิตตฺถํ˙

ตเตา สุเยฆปลฺลิเตา ฐเย ฆษ ปิเรยิฆเยฺ จิจิติตฺวา ตเตา ปทิ จิเตฺตสิ – “ฐยสฺมึ เลิเก เฆาฌิษเตฺตหิ ปริปุเรตฐฺฐา เฆาฌิปิฉตา ฑฺฆตฺตกรา ฆยฺา ๑ตฺตการฆจ, ต ฐเตา ฅิเฆฺยา, ฐยา ปต ปิเรยิเฆา ฏฺฆฺ อากาเษปิ ตตฺถิ, ต เหฎฺฐา ปฉจิฆยฺ, ต ปุรตฺถิยาฌีสุ ฌิษาสุปิ อตฺถิ, ยฆํพฺฆจ ปต หฆฆยํษตฺตเรเฆจ ปติฎฺฐิตา”ติ˙ ๑ต ตาษํ อตฺตเฅา หฆเฆ ปติฎฺฐิตกาฉํ ฌิสฺวา ษฐฺาปิ ตา ฆฑฺหํ กตฺวา อฆิฎฺฐาฆ ปุฅปฺุตํ ษยฺษตฺา อฅุเลิยปฉิเลิยํ ษยฺษิ, ปริฆเตฺต กเหตฺวา อาฌิยิฺปเรปษิ, อาฌิยิฺฅเหตฺวา ปริฆเตฺต ฆเรปษิ, ยเฐฺฅเหตฺวา ฏฅเตา ฐฺษาเรปษิ, ฏฅเตา เกาฌีสุ กเหตฺวา ยเฐฺฐฺษาเรปษิ˙ ฌิหิรฅฎฺฆปริจฺฉเกา ปิเรยิเฆา ฅาย, อฏฺฐปริจฺฉเกา ฏฺปปิเรยิเฆา ฅาย, ฌีจิตปริจฺฉเกา ปรยตฺปิเรยิเฆา ฅายาติ ฆษ ปิเรยิเฆา ฆษ ฏฺปปิเรยิเฆา ฆษ ปรยตฺปิเรยิเฆาติ ษยตฺติษ ปิเรยิเฆา ฆยกเตลํ จิติจเฎฺตฺา จิฆ ษยฺษิ˙ ตสฺษ ฆษ ปิเรยิเฆา ษยฺษตฺตสฺษ ฆยฺเตเฌต
จตุตหุตาฌิกฎฺฐิเฆาฌฅษตษหสฺษฐหลิ จิปุลิ อฆํ ยหาปฉฌี หตฺถิตา อกฺกตฺตฅฐฺอกลิเปิ จิฆ ฏปฺฐีฐฺฐฆยาตํ ฏฺฐฆตฺตํ จิฆ จ ยหาจิรจํ จิรจยาตา ษฎฺปฺยฺ ษยฺกยฺ ษยฺเจฆิ˙ กุลิลจกฺก จิฆ เตลฆตฺตจกฺก จิฆ จ ปริฐุยิ˙ เตฅ ทุตฺตํ –

๑๙๘˙

“๑ตฺตการฆจ เต เลิเก, เฆ ฆยฺา เฆาฌิปิฉตา;

ตตฺฏฺฐ ตตฺถิ อฏฺฐา(ต, ฆฑฺหํ ตตฺ ปติฎฺฐห˙

๑๙๙˙

“ฐเย ฆเษฺ ษยฺษเตา, ษคาจษเรษลกฺลเฌา;

ធម្មតេជេន វសុធា, ទសសហស្សី បកម្បថ។

១៤៩។

“ចលតី រវតី បថវី, ឧច្ឆុយន្តំវ បីឡិតំ;

តេលយន្តេ យថា ចក្កំ, ឯវំ កម្បតិ មេទនី”តិ។

តត្ថ ឯត្តកាយេវាតិ និទ្ទិដ្ឋានិ ទសន្នំ បារមិតានំ អត្ថាធិការកស្ស ទស្សនត្ថំ វុត្តំ។ តតុទ្ធន្តិ តតោ ទសបារមីហិ ឧទ្ធំ នត្ថិ។ អញ្ញត្រាតិ អញ្ញំ, លព្ភតំ សទ្ធម្មតោ កេវលត្ថំ។ តតោ ទសបារមិតោ អញ្ញោ ពុទ្ធការកធម្មោ នត្ថីតិ អត្ថោ។ តត្ថាតិ តាសុ ទសសុ បារមីសុ។ បតិដ្ឋហាតិ បតិដ្ឋ, បរិបូរេន្តោ តិដ្ឋាតិ អត្ថោ។

ឥមេ ធម្មេតិ បារមីធម្មេ។ សម្មសតោតិ ឧបបរិក្ខន្តស្ស, អភាវរូបេ សាមិវចនំ ទដ្ឋព្វំ។ សភាវសរសលក្ខណេតិ សភាវសង្ខាតេន សរសលក្ខណេន សម្មសន្តស្សាតិ អត្ថោ។ ធម្មតេជេនាតិ បារមិបវិចយញាណតេជេន។ វសុធាតិ វសូតិ រតនំ វុច្ចតិ, តំ ធារេតិ ធីយតិ វា ឯត្ថាតិ វសុធា។ កា សា? មេទនី។ បកម្បថាតិ បកម្បិត្ថ។ សុមេធបណ្ឌិតេន បន បារមីសុ វិចិនន្តេ តស្ស ញាណតេជេន ទសសហស្សី បកម្បិត្ថាតិ អត្ថោ។

ចលតីតិ ឥច្ឆាការា កម្បិ។ រវតីតិ នទតិ វិក្កូជតិ។ ឧច្ឆុយន្តំវ បីឡិតន្តិ និប្បីឡិតំ ឧច្ឆុយន្តំ វិយ។ “គុឡយន្តំវ បីឡិត”ន្តិបិ បាឋោ, សោយេវត្ថោ។ តេលយន្តេតិ តេលបីឡនយន្តេ។ យថា ចក្កន្តិ ចក្កិកានំ មហាចក្កយន្តំ វិយ។ ឯវន្តិ យថា តេលបីឡនចក្កយន្តំ បរិព្ភមតិ កម្បតិ, ឯវំ អយំ មេទនី កម្បតីតិ អត្ថោ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

ឯវំ មហាបថវិយា កម្បមានាយ រម្មនគរវាសិនោ មនុស្សា សណ្ឋាតុំ អសក្កោន្តា យុគន្ធរវាតព្ភាហតា មហាសាលា វិយ មុច្ឆិតា បបតិំសុ។ ឃដាទីនិ កុលាលភណ្ឌានិ បវដ្ដន្តានិ អញ្ញមញ្ញំ បហរន្តានិ ចុណ្ណវិចុណ្ណានិ អហេសុំ។ មហាជនោ ភីតតសិតោ សត្ថារំ ឧបសង្កមិត្វា – “កិំ នុ ខោ ភគវា ‘នាគាវដ្ដោ អយំ, ភូតយក្ខទេវតាសុ អញ្ញតរាវដ្ដោ វា’តិ ន ហិ មយំ ឯតំ ជានាម។ អបិ ច ខោ សព្វោបិ អយំ មហាជនោ ភយេន ឧបទ្ទុតោ, កិំ នុ ខោ ឥមស្ស លោកស្ស បាបកំ ភវិស្សតិ, ឧទាហុ កល្យាណំ, កថេថ នោ ឯតំ ការណ”ន្តិ បុច្ឆិំសុ។

អថ សត្ថា តេសំ កថំ សុត្វា – “តុម្ហេ មា ភាយិត្ថ, មា ខោ ចិន្តយិត្ថ, នត្ថិ វោ ឥតោនិទានំ ភយំ, យោ សោ មយា អជ្ជ សុមេធបណ្ឌិតោ ‘អនាគតេ គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ភវិស្សតី’តិ ព្យាកតោ, សោ ឥទានិ បារមិយោ សម្មសតិ, តស្ស សម្មសន្តស្ស ធម្មតេជេន

ສກລທສສຫສ຺ສີ ໂລກຘາຕຸ ເອກປ຺ປຫາເຣນ ກມ຺ປຕິ ເຈວ ວິຣວຕິ ຈາ”ຕິ ອາຫ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

໑໘໘.

“ຍາວຕາ ປຣິສາ ອາສິ, ພຸທ຺ຘສ຺ສ ປຣິເວສເນ;

ປເຈຊພາຕາ ສາ ຕຕ຺ຖ, ພຸຏ຺ຐິຕາ ເສຕິ ຂຸພິຍໍ.

໑໘໙.

“ຉທີເຕກສຫສ຺ສານິ, ກຸພ຺ພິຕຎ຺ຎາ ສຕາ ນາຫຸ;

ສຎ຺ຎາຓພຕິຕາ ຕຕ຺ຖ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປຉທີຕາ.

໑໙໐.

“ວຸຏ຺ຐິກາ ຕສິຕາ ກີຕາ, ຖຕ຺ຕາ ພຸທິຕມາຖສາ;

ມຫາທຖາ ສມາກມ຺, ທີປຏ຺ຏເຣມຸປາກມຸ.

໑໙໑.

“ກິ ຖວິສ຺ສຕິ ໂລກສ຺ສ, ກລ຺ຍາຓມທ ປິປກິ;

ສເຕ຺ຕາ ວຸປທ຺ທເວຕາ ໂລເກາ, ຕໍ ວິເຖາເຊຫິ ຈກ຺ຂຸມ.

໑໙໒.

“ເຕສໍ ຕຊາ ສຏ຺ຏາເນປສິ, ທີປຏ຺ຏເຣາ ມຫາມຸນີ;

ចិស្សត្វា ហោឆ យា កាឆ, ត្លុយស្មិំ បឆចិកយ្យេភៈ

១៤២ៈ

“ឃយហំ អជ្ជ ញ្យាកាសិ, ញុទ្ធោ លោកេ កចិស្សតិ;

ឲេសា សមុសតី ឆម្ពុំ, បុត្តាកំ ឌិភេសចិតំៈ

១៤៣ៈ

“តស្ស សមុសតោ ឆម្ពុំ, ញុទ្ធក្ខុមិ អសេសសតោ;

តោភាយំ កល្យិតា បឆចិ, ឥសសហស្សិ សឥេចេក”តិៈ

តត្ថ ឃាចតាតិ ឃាចតិកាៈ អាសីតិ អហោសិៈ “ឃា តឥា បរិសា អាសី”តិបិ បាឋោ, តស្ស ឃា តត្ថ បរិសា ឋិតា អាសីតិ អត្ថោៈ បចេឆយាភាតិ កល្យាភាៈ សាតិ សា បរិសាៈ តត្វាតិ តស្មិំ បរិចេសភដ្ឋោភោៈ សេតីតិ សឃិត្វៈ

ឈដាតិ ឈដាភំ, សាមិអត្ថេ បច្ចត្តចចនំ, ឈដាភំ ភេកសហស្សាតីតិ អត្ថោៈ សញ្ញាណ្ណមធិតាតិ ទុណ្ណា ចេច មធិតា ច, មធិតសញ្ញាណ្ណាតិ អត្ថោៈ អញ្ញាមញ្ញំ បឈដ្ឋិតាតិ អញ្ញាមញ្ញំ បហដាៈ ក្ខុព្ភិក្កាតិ ក្ខុព្ភាសហឥឃាៈ តសិតាតិ សញ្ជាតតាសាៈ គីតាតិ ភឃគីតាៈ ភត្តាតិ ឋក្ខភមាភសា, ចិត្តក្ខចិត្តាតិ អត្ថោៈ សព្វាភិ បភេតាភិ អញ្ញាមញ្ញាចេចចភាភិៈ សមាកម្មាតិ សមាកត្វាៈ អឃេមេច ចា បាឋោៈ

ក្ខុបទ្ធេតាតិ ក្ខុបហតោៈ តំ ចិភោភេឥហិតិ តំ ក្ខុបទ្ធភសំ ចិភោភេឥហិ, ចិភាសឃាតិ អត្ថោៈ ចក្ខុមាតិ បញ្ញាហិ ចក្ខុហិ ចក្ខុមៈ ទេតសំ តឥាតិ តេ ជេភ តឥា, ក្ខុបឃោភេត្វ សាមិចចនំៈ សព្វោបេសីតិ ញាណេបសិ ឌៅឆេសិៈ ចិសត្វាតិ ចិស្សត្វចិត្តាៈ យា កាឆាតិ យា ភាឃឆៈ ឃមហត្ថិ

ឃំ អហំ ស្ទុមេឆបហ្គិតំៈ ឆម្ពុត្ថិ បារមិឆម្ពុៈ បុត្តាកត្ថិ បោរាណំៈ ឌិភេសចិតត្ថិ ឌិភេហិ ឌៅឆិសត្តាភេល សេចិតត្ថិ អត្ថោៈ ញុទ្ធក្ខុមិត្ថិ

បារមិឆម្ពុំ តោភាតិ តោភ សមុសភកាភោណោៈ កល្យិតាតិ ចលិតាៈ សឥេចេកតិ សឥេចេក លោកេៈ

តតោ មហាឌេភោ តថាកតស្ស ចចនំ ស្ទុត្វា ហដ្ឋតុដ្ឋោ មាលាភត្ថចិលេបភាឌីភិ អាឥាយ ឧម្ពភាតោ តិក្ខុមិត្វា ឌៅឆិសត្តុំ ក្ខុបសដ្ឋមិត្វា មាលាភត្ថាឌីហិ ប្ទូជេត្វា ចន្ទិត្វា បតក្ខិណំ កត្វា ឧម្ពភាមេច បាចិសិៈ អថ ទោ ឌៅឆិសតោ្ត ឥស បារមិយោ សមុស្សិត្វា ឌីរិយំ ឥឡ្ហំ

គត្វា អធិដ្ឋាយ និសិន្នាសនា វុដ្ឋាសិ។ តេន វុត្តំ –

១៤២។

“ពុទ្ធស្ស វចនំ សុត្វា, មនោ និព្វាយិ តាវទេ;

សព្ពេ មំ ឧបសង្កម្ម, បុនាបិ មំ អភិវន្ទិសុំ។

១៤៣។

“សមាទិយិត្វា ពុទ្ធគុណំ, ទឡ្ហំ កត្វាន មានសំ;

ទីបង្ករំ នមស្សិត្វា, អាសនា វុដ្ឋហិំ តទា”តិ។

តត្ថ មនោ និព្វាយីតិ មហាជនស្ស បចចិតព្យេន ឧព្ពិគ្គហទយស្ស តត្ថ ការណំ សុត្វា មនោ និព្វាយិ, សន្តិំ អគមាសីតិ អត្ថោ។ “ជនោ និព្វាយី”តិបិ បាឋោ, សោ ឧត្តានោយេវ។ សមាទិយិត្វាតិ សម្មា អាទិយិត្វា, សមាទាយាតិ អត្ថោ។ ពុទ្ធគុណន្តិ បារមិយោ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។

អថ ខោ ពោធិសត្តំ ទមិតបព្វត្តំ អាសនា វុដ្ឋហន្តំ សកលទសសហស្សចក្កវាឡទេវតា សន្និបតិត្វា ទិព្វេហិ មាលាគន្ធាទីហិ បូជេត្វា – “អយ្យ សុមេធតាបស, តយា អជ្ជ ទីបង្ករទសពលស្ស បាទមូលេ មហតី បត្ថនា បត្ថិតា, សា តេ អនន្តរាយេន សមិជ្ឈតុ, មា តេ តត្ថ ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា អហោសិ។ សរីរេ តេ អប្បមត្តកោបិ រោគោ មា ឧប្បជ្ជតុ, ខិប្បំ បារមិយោ បូរេត្វា សម្មាសម្ពោធិំ បដិវិជ្ឈ។ យថា បុប្ផូបគផលូបគា រុក្ខា សមយេ បុប្ផន្តិ ចេវ ផលន្តិ ច, តថេវ តុម្ហេបិ តំ សមយំ អនតិក្កមិត្វា ខិប្បំ សម្ពោធិំ ផុសស្សូ”តិអាទីនិ ថុតិមង្គលានិ បយិរុទាហំសុ, ឯវំ បយិរុទាហិត្វា ពោធិសត្តំ អភិវាទេត្វា អត្តនោ អត្តនោ ទេវដ្ឋានមេវ អគមំសុ។ ពោធិសត្តោបិ ទេវតាហិ អភិត្ថុតោ – “អហំ ទស បារមិយោ បូរេត្វា កប្បសតសហស្សាធិកានិ ចត្តារិ អសង្ខ្យេយ្យានិ មត្ថកេ ពុទ្ធោ ភវិស្សាមី”តិ ទឡ្ហំ កត្វា អធិដ្ឋាយ អាកាសមព្ភុគ្គន្ត្វា ហិមវន្តមេវ អគមាសិ។ តេន វុត្តំ –

១៤៤។

“ទិព្វំ មាលំ គហេត្វាន, ទេវា មានុសកា ឧភោ;

ສເມາກິຣນ຺ຕິ ປຸເປ຺ຜຫິ, ວຸຏ຺ຐຫນ຺ຕສ຺ສ ອາສນາ.

໑໔໘.

“ເວທຍນ຺ຕິ ຈ ເຕ ເສາຕ຺ຖິໍ, ເທວາ ມານຸສກາ ອຸເຠາ;

ມຫນ຺ຕໍ ປຕ຺ຖິຕໍ ຕຸຍ຺ຫໍ, ຕໍ ລຠສ຺ສຸ ຍທິຈ຺ຉິຕໍ.

໑໔໙.

“ສພ຺ພີຕິເຍາ ວິວຊ຺ຊນ຺ຕຸ, ເສາເກາ ເຣາເຄາ ວິນສ຺ສຕຸ;

ມາ ເຕ ຠວນ຺ຕ຺ວນ຺ຕຣາຍາ, ຜຸສ ຂິປ຺ປໍ ເພາທິມຸຕ຺ຕມໍ.

໑໕໐.

“ຍຖາປິ ສມເຍ ປເຕ຺ຕ, ປຸປ຺ຜນ຺ຕິ ປຸປ຺ຜິເນາ ທຸມາ;

ຕເຖວ ຕ຺ວໍ ມຫາວີຣ, ພຸທ຺ທຎາເຓຫິ ປຸປ຺ຜສຸ.

໑໕໑.

“ຍຖາ ເຍ ເກຈິ ສມ຺ພຸທ຺ທາ, ປູຣຍຸໍ ທສປາຣມີ;

ຕເຖວ ຕ຺ວໍ ມຫາວີຣ, ປູຣຍ ທສປາຣມີ.

໑໕໒.

“ᨿᨳᩣ ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᨷᩮᩣᨵᩥᨿᨾᩪᩃᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᩮ;

ᨲᨳᩮᩅ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨴᩥᨷᩮᩣᨵᩥᨿᩴ᪨

᪑᪔᪒᪨

“ᨿᨳᩣ ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨿᩩᩴ;

ᨲᨳᩮᩅ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ, ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨿ᪨

᪑᪔᪓᪨

“ᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿᩮ ᨿᨳᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ, ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨲᩥ;

ᨲᨳᩮᩅ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᨶᩮᩣ, ᩅᩥᩁᩮᩣᨧ ᨴᩈᩈᩉᩔᩥᨿᩴ᪨

᪑᪔᪔᪨

“ᩁᩣᩉᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᩈᩪᩁᩥᨿᩮᩣ, ᨲᩣᨷᩮᨶ ᩋᨲᩥᩁᩮᩣᨧᨲᩥ;

ᨲᨳᩮᩅ ᩃᩮᩣᨠᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩅᩥᩁᩮᩣᨧ ᩈᩥᩁᩥᨿᩣ ᨲᩩᩅᩴ᪨

᪑᪔᪕᪨

“ᨿᨳᩣ ᨿᩣ ᨠᩣᨧᩥ ᨶᨴᩥᨿᩮᩣ, ᩒᩈᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᩮᩣᨴᨵᩥᩴ;

ᩑᩅᩴ ᩈᨴᩮᩅᨠᩣ ᩃᩮᩣᨠᩣ, ᩒᩈᩁᨶ᩠ᨲᩩ ᨲᩅᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ᪨

᪑᪔᪖᪨

“តេហិ ទុតប្ផសេត្ថា សោ, ឆស ឆេយ្យ សមាគិយ;

តេ ឆេយ្យ បរិបុរេត្តា, បចន្តិ បាបិនី តឆា”តិ។

តត្ថ គិន្តិ មត្ថារេចបរិដ្ឋត្តកសត្តាភក្យុសេសយាគិកំ គិន្តក្យុស្សុំ ឆេចា មាត្យុសកា ច មាត្យុសបុប្ផំ កហេត្វាតិ អត្ថោ។ សមាកិរត្តិតិ មេមាបរិ សមាកិរិស្សុតិ អត្ថោ។ ចុដ្ឋហត្តស្សាតិ ចុដ្ឋហតោ។ ចឆេយត្តិតិ គិចឆេយិស្សុ សញ្ញារបសុំ។ សោត្ថិត្តិ សោត្ថិកាចំ។ ញ្ញឆាគិ ចឆេយិតាការឆស្សភត្ថ “មហន្តំ បត្តំ តុយ្យ”ន្តិអាគិ ចុត្តំ។ តយា បភ, សុមេឆបណ្ឌិត, មហន្តំ ឋានំ បត្តំ, តំ យថាបត្តំ លភស្សតិ អត្ថោ។

សត្តិតិយោតិ ឲត្តិតិ (ព្រ)តិយោ, សត្តា (ព្រ)តិយោ សត្តិតិយោ, ខ្ញុបឆ្ចា។ ចិចដ្ឋត្តិតិ មា ហោតុ។ សោរកា ររកា ចិភស្សុត្តិតិ សោចភសង្គតោ សោរកា រុឌភសង្គតោ ររកា ច ចិភស្សុត្ត។ តេតិ តច។ មា កចត្តត្តរាយាតិ មា កចត្ត អត្តរាយា។ ចុសាតិ អតិកន្ត បាបុណាហិ។ តេរគិត្តិ អរហត្តមគ្គញាណំ សត្តញ្ញុតញ្ញាណម្បិ ចត្តតិ។ ខ្ញុត្តមត្តិ សេដ្ឋំ សត្តពុទ្ធក្ខញាយកត្តា អរហត្តមគ្គញាណំ “ខ្ញុត្តម”ន្តិ ចុត្តំ។

សមេយតិ តស្ស តស្ស រុក្ខស្ស បុប្ផភសមេយ សម្បេត្តតិ អត្ថោ។ បុប្ផិភោតិ បុប្ផភកា។ ពុទ្ធញារេណហិតិ អដ្ឋារសហិ ពុទ្ធញារេណហិ។ បុប្ផស្សុតិ បុប្ផស្សុ។ បុរយុត្តិ បុរយិស្សុ។ បុរយាតិ បរិបុរេយ។ ពុទ្ធុរតិ ពុទ្ធិស្សុ។ ឱភតោគិយត្តិ ឱភាត់ ពុទ្ធាត់ តោគិយា, សត្តញ្ញុតោគិមុលេតិ អត្ថោ។ បុណ្ណមាសេយតិ បុណ្ណមាសិយំ។ បុណ្ណមេភោតិ បរិបុណ្ណមេភារចោ។

រាហុមុត្តោតិ រាហុតា សោត្តាភុតា មុត្តោ។ តារបភាតិ បតារបភ, អារលោកេភ។ លោកា មុច្ចិត្វាតិ លោកឆេយ្យហិ អលិត្តោ ហុត្វាតិ អត្ថោ។ ចិរោចាតិ ចិរោច។ សិរិយាតិ ពុទ្ធសិរិយា។ ខ្ញុសរត្តិតិ មហាសមុទ្ទំ បចិសត្តិ។ ខ្ញុសរត្តិតិ ខ្ញុបកច្ឆត្ត។ តចត្តិរេកតិ តច សត្តិកំ។ តេហិតិ ឆេចេហិ។ ទុតប្ផសេត្ថោតិ ទុតោ ឆេច បសត្ថោ ច, ទុតេហិ ចា គីបត្តរាគីហិ បសត្ថោតិ ទុតប្ផសេត្ថោ។ ឆស ឆេយ្យតិ ឆស បារមីឆេយ្យ បចត្តិ មហាចត់, ឆម្មិកបត្តតេ មហាចត់ បាបិនីតិ អត្ថោ។ សេសកាថា សុត្តានាតា ឲចាតិ។

ញ្ញតិ មឆុរត្ថចិលាសិនិយា ពុទ្ធចំស-អដ្ឋកថាយ

សុមេឆបត្ថភាកថាចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៧. ទីបង្ករពុទ្ធវំសវណ្ណនា

រម្មនគរវាសិនោបិ តេ ឧបាសកា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស មហាទានំ ទត្វា បុន ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ មាលាគន្ធាទីហិ បូជេត្វា វន្ទិត្វា ទានានុមោទនំ សោតុកាមា ឧបនិសីទិំសុ. អថ សត្ថា តេសំ បរមមធុរំ ហទយង្គមំ ទានានុមោទនមកាសិ –

“ទានំ នាម សុខាទីនំ, និទានំ បរមំ មតំ;

និព្ពានំ បន សោបានំ, បតិដ្ឋាតិ បវុច្ចតិ.

“ទានំ តាណំ មនុស្សានំ, ទានំ ពន្ធុ បរាយនំ;

ទានំ ទុក្ខាធិបន្នានំ, សត្តានំ បរមា គតិ.

“ទុក្ខនិត្ថរណដ្ឋេន , ទានំ នាវាតិ ទីបិតំ;

ភយរក្ខណតោ ទានំ, នគរន្តិ ច វណ្ណិតំ.

“ទានំ ទុរាសទដ្ឋេន, វុត្តមាសីវិសោតិ ច;

ទានំ លោភមលាទីហិ, បទុមំ អនុបលិត្តតោ.

“នត្ថិ ទានសមោ លោកេ, បុរិសស្ស អវស្សយោ;

បដិបជ្ជថ តស្មា តំ, កិរិយាជ្ឈាសយេន វា.

“សគ្គលោកនិទានានិ, ទានានិ មតិមា ឥធ;

កោ ហិ នាម នរោ លោកេ, ន ទទេយ្យ ហិតេ រតោ.

“សុត្វា ទេចេសុ សយ្យត្តិ, កោ តទោ ទាតសម្ពុចំ;

ត ទញ្ញា សុលបរ្យំ ទាតំ, ទាតំ ចិត្តបរ្យោទតំ៎

“ទាតេត បដិបត្តេត, អច្ឆរាបរិចារិតោ;

រមតេ សុចិរំ កាលំ, តត្ថេត សុរតត្ថេត៎

“បឹតិយុញ្ញអានំ ចិត្តតិ ទាតា, ការចេយស្មិំ កច្ឆតិ ទេលិកោ;

កិត្តិយតត្ថិ ឃាតិ ច ទាតា, ចិស្សសតិយោ ហោតិ ច ទាតា៎

“ទត្វា ទានំ ឃាតិ តទេវា សោ, កោកសយិត្ថិ ខឹឈញ្ញាយុ;

សុស្សរតាយ្បិ ច ចិត្តតិ ទ្វបំ, សគ្គេ សត្ថិំ កិញ្ញអតិ ទេចេហិ;

ចិយាតេសុ ធត្វា តាតា, យត្តយឃ្ញរាកិទ្ទុតេសុ៎

“ចោរារិរាខោទកបាចកាតំ, ឆតំ អសាឆារលាយេច ទាតំ;

ទទាតិ ចំ សាចកទោកាលាក្ខុយិំ, បច្ចេកក្ខុយិំ បត ឰុទ្ធក្ខុយិ”ត្តិ៎ –

ឲចយាឌិតា តយេត ទាតាត្យុយោទតំ កត្វា ទាតាតិសំសំ បកាសេត្វា តទតត្ថុទំ សឹលកថំ កថេសិ៎ សឹលំ តាមេបតំ ឰ្ពូឆលោកបរលោកសម្បត្តិតំ ម្ហុលំ៎

“សឹលំ សុលាតំ បរមំ តិទាតំ, សឹលេត សឹលី ចិឌិចំ បឃាតិ;

សឹលញ្ញិរាសំ សារយុបិកាចស្ស, ចាលញ្ញា លេលញ្ញា បរាឃតញ្ញា៎

“អវស្សយោ សីលសមោ ជនានំ, កុតោ បនញ្ញោ ឥធ វា បរត្ថ;

សីលំ គុណានំ បរមា បតិដ្ឋា, យថា ធរា ថាវរជង្គមានំ.

“សីលំ កិរេវ កល្យាណំ, សីលំ លោកេ អនុត្តរំ;

អរិយវុត្តិសមាចារោ, យេន វុច្ចតិ សីលវា”. (ជា. ១.៧.១១២);

សីលាលង្ការសមោ អលង្ការោ នត្ថិ, សីលគន្ធសមោ គន្ធោ នត្ថិ, សីលសមំ កិលេសមលវិសោធនំ នត្ថិ, សីលសមំ បរិឡាហវូបសមំ នត្ថិ, សីលសមំ កិត្តិជននំ នត្ថិ, សីលសមំ សគ្គារោហណសោបានំ នត្ថិ, និព្ពាននគរប្បវេសនេ ច សីលសមំ ទ្វារំ នត្ថិ. យថាហ –

“សោភន្តេវំ ន រាជានោ, មុត្តាមណិវិភូសិតា;

យថា សោភន្តិ យតិនោ, សីលភូសនភូសិតា.

“សីលគន្ធសមោ គន្ធោ, កុតោ នាម ភវិស្សតិ;

យោ សមំ អនុវាតេ ច, បដិវាតេ ច វាយតិ. (វិសុទ្ធិ. ១.៨);

“ន បុប្ផគន្ធោ បដិវាតមេតិ, ន ចន្ទនំ តគ្គរមល្លិកា វា;

សតញ្ច គន្ធោ បដិវាតមេតិ, សព្ពា ទិសា សប្បុរិសោ បវាយតិ.

“ចន្ទនំ តគរំ វាបិ, ឧប្បលំ អថ វស្សិកី;

ឯតេសំ គន្ធជាតានំ, សីលគន្ធោ អនុត្តរោ. (ធ. ប. ៥៤-៥៥; មិ. ប. ៥.៤.១);

“ន គង្គា យមុនា ចាបិ, សរភូ វា សរស្សតី;

និន្នគា វាចិរវតី, មហី វាបិ មហានទី។

“សក្កុណន្តិ វិសោធេតុំ, តំ មលំ ឥធ បាណិនំ;

វិសោធយតិ សត្តានំ, យំ វេ សីលជលំ មលំ។

“ន តំ សជលទា វាតា, ន ចាបិ ហរិចន្ទនំ;

នេវ ហារា ន មណយោ, ន ចន្ទកិរណង្កុរា។

“សមយន្តីធ សត្តានំ, បរិឡាហំ សុរក្ខិតំ;

យំ សមេតិ ឥទំ អរិយំ, សីលំ អច្ចន្តសីតលំ។

“អត្តានុវាទាទិភយំ, វិទ្ធំសយតិ សព្ពទា;

ជនេតិ កិត្តិហាសញ្ច, សីលំ សីលវតំ សទា។

“សគ្គារោហណសោបានំ, អញ្ញំ សីលសមំ កុតោ;

ទ្វារំ វា បន និព្ពាន, នគរស្ស បវេសនេ។

“គុណានំ មូលភូតស្ស, ទោសានំ ពលឃាតិនោ;

ឥតិ សីលស្ស ជានាថ, អានិសំសមនុត្តរ”ន្តិ។ (វិសុទ្ធិ។ ១។៩);

ឯវំ ភគវា សីលានិសំសំ ទស្សេត្វា – “ឥទំ បន សីលំ និស្សាយ អយំ សង្ឃោ លភតី”តិ ទស្សនត្ថំ តទនន្តរំ សង្ឃកថំ កថេសិ។ អយំ សង្ឃោ នាម ឥដ្ឋោ កន្តោ មនាបោ ឯកន្តសុខោ និច្ចមេត្វ គីញអា និច្ចំ សម្បត្តិយោ លភន្តិ។ ចាតុមហារាជិកា ទេវា នវុតិវស្សសតសហស្សានិ

ទិព្វសុខំ ទិព្វសម្បត្តិំ បដិលភន្តិ។ តាវតិំសា តិស្សោ វស្សកោដិយោ សដ្ឋី ច វស្សសតសហស្សានីតិ ឯវមាទិសគ្គាលាបបដិសំយុត្តកថំ កថេសិ។ ឯវំ សគ្គកថាយ បលោភេត្វា បុន – “អយម្បិ សគ្គោ អនិច្ចោ អទ្ធុវោ ន ឯត្ថ ឆន្ទរាគោ កាតព្វោ”តិ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសញ្ច បកាសេត្វា អមតបរិយោសានំ ធម្មកថំ កថេសិ។ ឯវំ តស្ស មហាជនស្ស ធម្មំ ទេសេត្វា ឯកច្ចេ សរណេសុ ច ឯកច្ចេ បញ្ចសីលេសុ ច ឯកច្ចេ សោតាបត្តិផលេ ច ឯកច្ចេ សកទាគាមិផលេ ឯកច្ចេ អនាគាមិផលេ ឯកច្ចេ ចតូសុបិ ផលេសុ ឯកច្ចេ តីសុ វិជ្ជាសុ ឯកច្ចេ ឆសុ អភិញ្ញាសុ ឯកច្ចេ អដ្ឋសុ សមាបត្តីសុ បតិដ្ឋាបេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា រម្មនគរតោ និក្ខមិត្វា សុទស្សនមហាវិហារមេវ បាវិសិ។ តេន វុត្តំ –

១។

“តទា តេ ភោជយិត្វាន, សសង្ឃំ លោកនាយកំ;

ឧបគច្ឆុំ សរណំ តស្ស, ទីបង្ករស្ស សត្ថុនោ។

២។

“សរណាគមនេ កញ្ចិ, និវេសេតិ តថាគតោ;

កញ្ចិ បញ្ចសុ សីលេសុ, សីលេ ទសវិធេ បរំ។

៣។

“កស្សចិ ទេតិ សាមញ្ញំ, ចតុរោ ផលុត្តមេ;

កស្សចិ អសមេ ធម្មេ, ទេតិ សោ បដិសម្ភិទា។

៤។

“កស្សចិ វរសមាបត្តិយោ, អដ្ឋ ទេតិ នរាសភោ;

តិស្សោ កស្សចិ វិជ្ជាយោ, ឆឡភិញ្ញា បវេទន្តិតិ.

៣.

“តេន យោគេន ជនកាយំ, ឱវទតិ មហាមុនិ;

តេន វិត្ថារិកំ អាសិ, លោកនាថស្ស សាសនំ.

៤.

“មហាហត្ថិសកណ្ឌេត្វា , ជិនបក្ករសនាមកោ;

ពហូ ជនេ តារយតិ, បរិមោចេតិ ទុក្ខតិ.

៥.

“ពោធនេយ្យំ ជនំ ទិស្វា, សតសហស្សេបិ យោជនេ;

ខណេន ឧបគន្ត្វាន, ពោធេតិ តំ មហាមុនី”តិ.

តត្ថ តេតិ រម្មនគរវាសិនោ ឧបាសកា. សរណន្តិ ឯត្ថ សរណំ សរណគមនំ សរណស្ស គន្តា ច វេទិតព្ពា. សរតិ ហិំសតិ វិនាសេតីតិ សរណំ, កឹ តំ? រតនត្តយំ. តំ បន សរណគតានំ តេនេវ សរណគមនេន ភយំ សន្តាសំ ទុក្ខំ ទុគ្គតិំ បរិក្កិលេសំ ហនតិ ហិំសតិ វិនាសេតីតិ សរណន្តិ វុច្ចតីតិ. វុត្តញ្ហេតំ –

“យេ កេចិ ពុទ្ធំ សរណំ គតាសេ, ន តេ គមិស្សន្តិ អបាយភូមិំ;

បហាយ មានុសំ ទេហំ, ទេវកាយំ បរិបូរេស្សន្តិ. (ទី. និ. ២.៣៣២; សំ. និ. ១.៣៧);

“យេ កេចិ ធម្មំ សរណំ គតាសេ, ន តេ គមិស្សន្តិ អបាយភូមិំ;

ປຫາຍ ຍາຕຸສັ ເຣຫັ, ເຣວກາຍັ ປຣິປູເຣສ຺ສັນ຺ຕີ (ຢີ. ນິ. ໒.໑໑໑; ສັ. ນິ. ໑.໑໗);

“ເຍ ເກຈິ ສຸທ຺ຣຸ ສຣະນັ ຄຕາເສ, ນ ເຕ ຄມິສ຺ສັນ຺ຕິ ອປາຍພູມິ;

ປຫາຍ ຍາຕຸສັ ເຣຫັ, ເຣວກາຍັ ປຣິປູເຣສ຺ສັນ຺ຕີ”ຕິ. (ຢີ. ນິ. ໒.໑໑໑; ສັ. ນິ. ໑.໑໗);

ສຣະນາຄມະນັ ນາມ ຣຕນຕ຺ຕຍປຣາຍນາກາຣປ຺ປວັຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທາ. ສຣະນັສ຺ສ ຄຕ຺ຕາ ນາມ ຕັສມັງ຺ຄີປຸຄ຺ຄເລາ. ໑ະທີ ຕາວ ສຣະນັ ສຣະນາຄມະນັ ສຣະນັສ຺ສ ຄຕ຺ຕາ ຈາຕິ ອຸທັ ຕຍັ ເວທິຕັພ຺ພັ.

ຕສ຺ມາຕິ ຕັ ຍິປັນ຺ເນ, ຽປເຍາເຄຕ຺ຕ ສາຍິຈເຈັ ຮຸຕ຺ທັ. “ຽປເຄ໌ ສຣະນັ ຄຕ຺ຕາ”ຕິປິ ປາເຖາ. ສຄ຺ຄເຕາຕິ ສຄ຺ຄາເຣ. ສຣະນາຄມະເນ ກຕ຺ຕຳຕິ ກຕ຺ຕ຺ວາ ປຸຄ຺ຄລັ ສຣະນາຄມະເນ ຄິເຈເສຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ. ກິຕ຺ຕາປິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປັນ຺ນເຈເສນ ວຸຕ຺ຕັ, ອຕີຕກາລເຈເສນ ປນ ອເຕ຺ຖາ ຄເຫຕເພ຺ພາ. ໑ະສ ນເຍາ ເສເສສຸປິ. “ຄສ຺ສຈິ ສຣະນາຄມະເນ”ຕິປິ ປາເຖາ, ຕສ຺ສປິ ເສາເຍຈເຕ຺ຖາ. ຄຕ຺ຕາ ປຕ຺ຕາສຸ ສີເລສູຕິ ກຕ຺ຕາ ປຸຄ຺ຄລັ ປຕ຺ຕາສຸ ຈິຣຕີສີເລສຸ ຄິເຈເສນ຺ຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ. “ຄສ຺ສຈິ ປຕ຺ຕາສຸ ສີເລສູ”ຕິປິ ປາເຖາ, ເສາເຍຈເຕ຺ຖາ. ສີເລ ຮສຈິເຂ ປຣິຕ຺ຕ຺ວາ ອປເຣ ປຸຄ຺ຄລັ ຮສຈິເຂ ສີເລ ຄິເຈເສນ຺ຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ. “ຄສ຺ສຈິ ກຸສເລ ຮສາ”ຕິປິ ປາເຖາ, ຕສ຺ສ ກຕ຺ຕາ ປຸຄ຺ຄລັ ຮສ ກຸສລທເມ຺ຸ ສມາຮເປນ຺ຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຄສ຺ສຈິ ເຣຕິ ສາຍຕ຺ຕາຕິ ໑ະຕ຺ຕ ປຣຍຕ຺ເຕາ ສາຍຕ຺ຕາຕິ ຍເກ຺ຄ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຍຖາຫ –

“ກຕມັນ຺ຈາ, ກິກ຺ຂເວ, ສາຍຕ຺ຕາ? ອຍເມວ ອຣິເຍາ ອຕ຺ຖັງ຺ຄິເກາ ມເຄ຺ຄາ, ເສຍ຺ຍຖິທັ – ສມ຺ມາທິຕ຺ຖິ...ເປ... ສມ຺ມາສມາທິ. ອຸທັ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ສາຍຕ຺ຕາ”ຕິ (ສັ. ນິ. ໔.໑໙).

ຈຕຸເຣາ ຜລມຸຕ຺ຕເມຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຽຕ຺ຕມານິ ຜລານີຕິ ອເຕ຺ຖາ. ມ-ກາເຣາ ປຮສນ຺ຍິກເຣາ. ລິງ຺ຄວິປຣິຍາເສນ ວຸຕ຺ຕັ. ຍເທາປນິສ຺ສຍັ ຈຕ຺ຕາເຣາ ມເຄ຺ຄ ຈຕ຺ຕາຣິ ຈ ສາຍຕ຺ຕາຜລານິ ຄສ຺ສຈິ ອທາສີຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຄສ຺ສຈິ ອສເມ ຮເມ຺ຸຕິ ຄສ຺ສຈິ ອສທິເສ ຈຕ຺ຕາເຣາ ປຕິສມ຺ກິທາທເມ຺ຸ ອທາສິ.

ຄສ຺ສຈິ ຈເຣາຍາປຕ຺ຕິເຍາຕິ ຄສ຺ສຈິ ປນ ຄິຈເຣາຈິກເຍນ ປຮາຕກ຺ວາ ອຕ຺ຖ ສມາປຕ຺ຕິເຍາ ອທາສິ. ຕິເສ຺ສາ ຄສ຺ສຈິ ຈິຊ຺ຊາເຍາຕິ ຄສ຺ສຈິ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຽປນິສ຺ສຍເຈເສນ ຍິຕ຺ຕຈກ຺ຂກາລປຸເພ຺ພນິວາສາຕຸສ຺ສຕິກາລອາສວກ຺ຂຍກາລາຕັ ເຈເສນ ຕິເສ຺ສາ ຈິຊ຺ຊາເຍາ. ເຜາອກິຊ຺ຊາ ປເວຈ຺ຈຕີຕິ ເຜ ອກິຊ຺ຊາເຍາ ຄສ຺ສຈິ ອທາສິ.

ເຕນ ເຍາເຄນາຕິ ເຕນ ນເຍນ ເຕນາກ຺ກເມນ ຈ. ຮນກາຍນ຺ຕິ ຮນສມູຫັ. ຍູຈຮຕີຕິ ຍູຈທິ. ກາລວິປຣິຍາເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕັພ຺ພັ. ທຸເຕາ ຽປຣິປິ ຝຸທິເສສຸ ຈເຈເສສຸ ອຕີຕກາລເຈເສເຕຈ ອເຕ຺ຖາ ຄເຫຕເພ຺ພາ. ເຕນ ຈິຕ຺ຕາຣິກັ ອາສີຕິ ເຕນ ຍິປັນ຺ເຣສ຺ສ ກກຈເຕາ

ឞូចាតេត អត្យសាយតិយា ចិត្ត្វារិក៌ ចិត្តុត៌ ចិសាលិក្ខត៌ សាយត៌ អតេហាសិ៍

យហាហត្ថតិ យហាបុរិសាត៌ កិរ តេ្វបិ ហត្ថតិ បរិបុណ្ណាតិ ក្វាតសិយា បក្កស្ស ចត្តុសតិសាកាទាតិ តេហាត្តីតិ យហត្តាតិ ហត្ថតិ ឃស្ស តេសា យហាហត្យ, សីហហត្ថតិ ចុត្តំ តេហាតិ៍ ក្ខសកក្លតេ្លាតិ ក្ខសកតេស្សច លតេ្ល ឃស្ស កចតិ, តេសា ក្ខសកក្លតេ្ល៍ ស្ុចក្ខីតស្ុចណ្ណាលិក្ខសតិសរុចិរក្លតេ្ល សយចក្ខចារុក្លតេ្លាតិ អតេ្វា៍ ឌឹបក្ករសតាយតោតិ ឌឹបក្ករសតាតេយា ៍ ពាហុ ឌតេត តារឃតឹតិ ពាហុ ញុក្ខតចតេតេឃ្យ ឌតេត តារតេសិ៍ បរិតេយាតេចតឹតិ បរិតេយាតេចសិ៍ ក្យក្កតិត្តិ ក្យក្កតិតេតា៍ តិស្សក្កតេ្ល ក្ខបតេឃាកចចត៌

ញ្កតាតិ តារលបរិតេយាចតករលាការតស្សតត្វំ “តេញាតេឃ្យំ ឌត”ត្តិ កាឆា ចុត្តា៍ តត្វ តេញាតេឃ្យំ ឌតត្តិ តេញាតេឃ្យំ បឌ៌, អឃតេយច ចា បរិតេធា៍ ឌិស្វាតិ ញុក្ខចក្កុតា ចា សយត្តចក្កុតា ចា ឌិស្វា៍ សតាសហតេស្សបិ តេឃាឌតេតតិ អតេតកសតាសហតេស្សបិ តេឃាឌតេត ធិត៌ ញ្កធ៌ បត តសសហស្សិឃំតេឃច សត្វាឃ ចុត្តត្តិ ឥក្ខញ្ញំ៍

ឌឹបក្ករតេរា កិរ សត្វា ញុក្ខត្តំ បត្វា តេញាឌិម្ហតេល សត្តសត្តាហំ ចិតិតាតេយត្វា អក្ខតេយ សត្តាតេហ យហា(ពាហុតេតា ឆយុតេឌ្ឍបត៌ បឌិញ្ញាឃ ស្ុតត្ថារាតេយ ឆយុចក្កំ បចតេត្តត្វា តោឌិសត៌ តេចចយត្យស្សាត៌ ឆយ្វាយត៌ បិតេឃសិ៍ អឃំ បធតេយា អភិសយតេឃា អតេហាសិ៍

អឆ សត្វា អត្តតេតា បុត្តស្ស សយចក្ខក្លត្តស្ស ក្ខសកក្លត្តស្ស តាយ ញាាលបរិបិកំ ញាត្វា តំ អ(តឌំ បយុត៌ កត្វា រាហុតេលិចាតសតិសំ ឆយុំ តេតតេសត្វា តេចចយត្យស្សាត៌ តចុតិតោឌិតេឃា ឆយ្វាយត៌ បិតេឃសិ៍ អឃំ ក្យតិតេឃា អភិសយតេឃា អតេហាសិ៍

បុត កកចា អយរចតឹតការក្វាតេរ យហាសិរិសរុក្លម្ហតេល ឃយកបាឌិហារិឃំ កត្វា យហាឌតស្ស ពាត្តតាតេយាក្លំ កត្វា តេចកាលបរិចុតេតា ឌិចសការាតិតេរកឌុតិចិសរកចតេត តាចតិសកចតេត បរិច្ឆត្តកម្ហតេល បរយឹតតេល បណ្ឌុកម្ពលសិលាតលេ តិសីឌិត្វា សត្តតេចកាលបឹតិសត្លាតតិ អត្តតេតា ឌតតិ ស្ុតេយឆាតេចិ បយុត៌ កត្វា សត្តតេលាកចិឌិតចិស្ុត្តិតេតតេចា តេចចតេតចា ឌឹបក្ករតេរា កកចា សត្តសត្តហិតាកាទ៌ បរយាតិតេរកាឃ្យឹរស្ុល្ុយំ ញុត្តិចិសតកាទ៌ សត្តប្បករណំ អភិឆយុបិដកំ តេតតេសត្វា តចុតិតេចតោឌិសហស្សាត៌ ឆយ្វាយត៌ បិតេឃសិ៍ អឃំ តតិតេឃា អភិសយតេឃា អតេហាសិ៍ តេតត ចុត្តំ –

ប៉៍

“បធយាភិសយតេយ ញុតេ្ល, តោឌិសតាយតេញាតឃិ;

ក្យតិឃាភិសយតេយ តាតេធា, តចុតិតោឌិយតេញាតឃិ៍

៩។

“យទា ច ទេវភវនម្ហិ, ពុទ្ធោ ធម្មមទេសយិ;

នវុតិកោដិសហស្សានំ, តតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

ទីបង្ករស្ស បន ភគវតោ តយោ សាវកសន្និបាតា អហេសុំ។ តត្ថ សុនន្ទារាមេ កោដិសតសហស្សានំ បឋមោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

១០។

“សន្និបាតា តយោ អាសុំ, ទីបង្ករស្ស សត្ថុនោ;

កោដិសតសហស្សានំ, បឋមោ អាសិ សមាគមោ”តិ។

អថាបរេន សមយេន ទសពលោ ចតូហិ ភិក្ខុសតសហស្សេហិ បរិវុតោ គាមនិគមនគរបដិបាដិយា មហាជនានុគ្គហំ ករោន្តោ ចារិកំ ចរមានោ អនុក្កមេន ឯកស្មិំ បទេសេ មហាជនកតសក្ការំ សម្បដិច្ឆិត្វា អមនុស្សបរិគ្គហិតំ អតិភយានកំ វាឡព្យាឡសរីសបបរិទុដ្ឋិតង្គំ វិវិធសុរភិកុសុមវាសិតង្គំ នានាមិគគណវិចរិតង្គំ នានាគង្គំ តាយ បរមរមណីយំ បព្ពតំ សម្បាបុណិ។ សោ កិរ បព្ពតោ នាគេន តាយ មគ្គេន បរិគ្គហិតោ អហោសិ។ តត្ថ បន តស្ស មគ្គស្ស អនុសន្ធិំ មហាជនោ មនុស្សពលិំ ឧបសំហរតិ។

អថ ទីបង្ករោ កិរ ភគវា តស្ស មហាជនស្ស ឧបនិស្សយសម្បត្តិំ ទិស្វា តតោ ភិក្ខុសង្ឃំ ចាតុទ្ទិសំ បេសេត្វា អត្តនោ អសហាយោ មហាករុណាពលចោទិតហទយោ តស្មា មគ្គេ ជិនេតុំ តំ នាគបព្ពតំ អភិរុហិ។ អថ សោ មនុស្សភក្ខោ សកហិតនិរបេក្ខោ បរវធទក្ខោ យក្ខោ មក្ខី អសហមានោ កោធបរេតមានសោ ទសពលំ ភិសារេបត្វា បលិបេតុកាមោ តំ បព្ពតំ ចាលេសិ។ សោ កិរ បព្ពតោ តេន ចាលិយមានោ ភគវតោ អានុភាវេន តស្សេវ មត្ថកេ បតមានោ វិយ អហោសិ។

តតោ សោ ភីតោ – “ហន្ទ តំ អគ្គិនា ឈាបេស្សាមី”តិ មហន្តំ អតិភីមទស្សនំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្ពត្តេសិ។ សោ អគ្គិក្ខន្ធោ បដិវាតេ ខិត្តោ វិយ អត្តនោវ ទុក្ខំ ជនេសិ, ន បន ភគវតោ ចីវរេ អំសុមត្តម្បិ ទឌ្ឍុំ សមត្ថោ អហោសិ។ យក្ខោ បន “សមណោ ទឌ្ឍោ, ន ទឌ្ឍោ”តិ ឱលោកេន្តោ ទសពលំ សរទសមយវិមលករនិករំ សព្ពជនតិលកំ រជនិករមិវ សីតលជលតលគតកមលកណ្ណិកាយ និសិន្នំ វិយ ភគវន្តំ ទិស្វា ចិន្តេសិ – “អហោ អយំ សមណោ មហានុភាវោ, យំ យំ ឥមស្សាហំ អនត្ថំ ករោមិ, សោ សោ មយ្ហមេវ បតតិ, ឥមំ បន សមណំ

មុញ្ចិត្វា អញ្ញោ មេ បដិសរណំ បរាយណំ នត្ថិ, បព្វជិតំ ឧបគន្ត្វា បព្វជិតេយេវ និស្សាយ ឧដ្ឋហន្តិ, ហន្ទាហំ ពុទ្ធំយេវ សមណំ សរណំ ករិស្សាមី”តិ។

អថេកំ បន សោ ចិន្តេត្វា ភគវតោ ចក្កាលង្កតតលេសុ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា – “អច្ចយោ មំ, ភន្តេ, អច្ចគមា”តិ វត្វា ភគវន្តំ ខមាបេសិ។ អថស្ស ភគវា អនុបុព្ពិកថំ កថេសិ។ សោ ទេសនាបរិយោសានេ ទសហិ យក្ខសហស្សេហិ សទ្ធិំ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋហិ។ តស្មិំ កិរ ទិវសេ សកលជម្ពុទីបវាសិនោ មនុស្សា តស្ស ពលិកម្មត្ថំ ឧបការការតោ ឧបការំ បុរិសំ អាហរិំសុ។ អញ្ញេ ពាហុតិលតណ្ឌុលកុលត្ថមុគ្គមាសាទិំ សប្បិតេលមធុផាណិតាទិញ្ច អាហរិំសុ។ អថ សោ មង្គលា តំ ទិវសំ អាគតតណ្ឌុលាទីនំ សន្តិ តេសំយេវ ទត្វា តេ ពលិកម្មត្ថាយ អានីតមនុស្សេ ទសហិ សហស្សេ និយ្យាតេសិ។

អថ សត្ថា តេ មនុស្សេ ឱហិតសោតេ បត្តនិស្សាយ បត្តោទេត្វា អនន្តរសត្តាហេយេវ សន្តោ អរហត្តេ បតិដ្ឋាបេត្វា មាឃបុណ្ណមាយ កោដិសតភិក្ខុមជ្ឈេ ចតុរង្គសមន្នាគតេ សន្និបាតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ។ ចតុរង្គានិ នាម សព្វេវ ឯហិភិក្ខូ ហោន្តិ, សព្វេ ឆឡភិញ្ញា ហោន្តិ, សព្វេ អនាមន្តិតាវ អាគតា, បន្នរសឧបោសថទិវសោ ចាតិ ឥមានិ ចត្តារិ អង្គានិ នាម។ អយំ ទុតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

១១។

“បុន នាគរាជ(?) បរិវេណកតេ ជិនេ;

លីឡហវចា ទីតមលិ, សមិំសុ សតកោដិយោ”តិ។

តត្ថ បច្ចេកការេតិ កណំ បហាយ គតេ។ សមិំសុតិ សន្និបតិំសុ។

យទា បន ទីបង្ករោ លោកនាយកោ សុទស្សននគរេ បត្តោ វស្សាវាសមុបគច្ឆិ, តទា កិរ ជម្ពុទីបវាសិនោ មនុស្សា អនុសំវច្ឆរំ កិរ ក្កុសមជ្ជំ ករោន្តិ។ តស្មិំ កិរ សមជ្ជេ សន្និបតិតា មនុស្សា ទសពលំ ទិស្វា ធម្មកថំ សុត្វា តេ បសីទិត្វា បព្វជិំសុ។ មហាបវារណទិវសេ សត្ថា តេសំ អជ្ឈាសយានុកូលំ វិបស្សនាកថំ កថេសិ។ តំ សុត្វា តេ សព្វេ សង្ខារេ សម្មសិត្វា វិបស្សនានុបុព្វេន មគ្គានុបុព្វេន ច អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ អថ សត្ថា នវុតិកោដិសហស្សេហិ សទ្ធិំ បវារេសិ។ អយំ តតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

១២។

“ឃមិ្យការេល យហាឌិេទា, ស្ទគស្សតសិលុច្ចេឃ;

តចុ្តិេកាឌិសហេស្សហិ, បចាេទសិ យហាយុតិ៍

“អហំ េតត សយេឃត, ឌឌិេលិ ក្ករតាបេតា;

អត្តលិក្ខមិ្យេទេណា, បញ្ចាកិញ្ញាស្ ឋាេក្ម”តិ៍ (ឆ៍ ស៍ អដ្ឋ៍ តិឌាតកឆា);

អយំ កាឆា អដ្ឋសាលិតិយា ឆម្មសង្គហដ្ឋកឆាយ តិឌាតចណ្ណតាយ ឌិបង្ករពុទ្ធចំេស លិខិតា៍ ខ្លួយស្មិំ បត ពុទ្ធចំេស តត្តិ៍ តត្តិការេចាេយច បតស្សា ឃុត្តតេទា៍ កស្មាតិ េច? េហដ្ឋា ស្មេយឆកឆាស្ កឆិតត្តាតិ៍

ឌិបង្កេទ កិទ កកចតិ ឆម្មំ េចេសេត្ត ចសសហស្សាតញ្ចា ចិសតិសហស្សាតញ្ចា ឆម្មាកិសយេឃា អេហាសិេឃច៍ ខុកស្ស បត ក្ខិត្តំ តិណ្ណំ ចតុត្ថិ ច អាឌិចេសត អកិសយឃាតំ អេត្តា តត្តិ៍ តស្មា ឌិបង្កទស្ស កកចេតា សាសតំ ចិត្តាទិកំ ពាហុឌញ្ញា អេហាសិ៍ េតត ចុត្ត –

១២៍

“ចសចិសសហស្សាតំ , ឆម្មាកិសយេឃា អហុ;

ខុកក្ខិត្តំ អកិសយឃា, កណតាេតា អសង្ខិយា”តិ៍

តត្ត ចសចិសសហស្សាតត្តិ ចសសហស្សាតំ ចិសតិសហស្សាតញ្ចា៍ ឆម្មាកិសយេឃាតិ ចតុសច្ចឆម្មប្បដិេចេឆា៍ ខុកក្ខិត្តត្តិ ខុកស្ស េចច ក្ខិត្តញ្ចា , តិណ្ណំ ចតុត្ថិ...េប... ចសត្តត្តិអាឌិតា តេឃត អសេង្ខយ្យាតិ អេត្ត៍ ខុចំ អសេង្ខយ្យាកិសយឃត្តា ច ចិត្តាទិកំ យហត្តប្បត្តំ ពាហុហិ បណ្ឌិេតហិ េចចមនុស្សេហិ តិឃ្យាតិកត្តិ ឌញ្ញា ឌាតិតញ្ញា អឆិឋិលសិក្ខាឌិហិ ខ្លួទ្ធញ្ញា សយាឆិអាឌិហិ ចិតញ្ញា អេហាសិ៍ េតត ចុត្ត –

១៣៍

“ចិត្តាទិកំ ពាហុឌញ្ញា, ខ្លួទ្ធំ ចិតំ អហុ តទា;

ឌិបង្កទស្ស កកចេតា, សាសតំ ស្មចិេសាឆិត”ត្តិ៍

ຕຕ຺ຖ ສຸວິໂສຘິຕນ຺ຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ຠຄວຕາ ໂສຘິຕໍ ວິສຸທ຺ຘໍ ກຕໍຯ ທີປງ຺ກຣໍ ກິຣ ສຕ຺ຖາຣໍ ສພ຺ພກາລໍ ຉຬຠິຎ຺ຎານໍ ມຫິທ຺ຘິການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕສຫສ຺ສານິ ປຣິວາເຣນ຺ຕິຯ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ເຍ ເສກ຺ຂາ ກາລກິຣິຍໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເຕ ຄຣຫິຕາ ຠວນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ຂີຓາສວາ ຫຸຕ຺ວາວ ປຣິນິພ຺ພາຍນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຕສ຺ມາ ຫິ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ສຸປຸປ຺ຜິຕໍ ສຸສມິທ຺ຘໍ ຂີຓາສເວຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ອຕິວິຍ ໂສຠິຕ຺ຖຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

໑໘ຯ

“ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕສຫສ຺ສານິ, ຉຬຠິຎ຺ຎາ ມຫິທ຺ຘິກາ;

ທີປງ຺ກຣໍ ໂລກວິທຸໍ, ປຣິວາເຣນ຺ຕິ ສພ຺ພທາຯ

໑໙ຯ

“ເຍ ເກຈິ ເຕນ ສມເຍນ, ຊຫນ຺ຕິ ມານຸສໍ ຠວໍ;

ອປ຺ປຕ຺ຕມານສາ ເສຂາ, ຄຣຫິຕາ ຠວນ຺ຕິ ເຕຯ

໑໗ຯ

“ສຸປຸປ຺ຜິຕໍ ປາວຈນໍ, ອຣຫນ຺ເຕຫິ ຕາທິຫິ;

ຂີຓາສເວຫິ ວິມເລຫິ, ອຸປໂສຠຕິ ສພ຺ພທາ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕສຫສ຺ສານີຕິ ຄຓນາຍ ທສ຺ສິຕາ ເອວໍ ທສ຺ສິຕຄຓນາ ເຍ ຠິກ຺ຂູຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ຉຬຠິຎ຺ຎາ ມຫິທ຺ຘິກາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ອຖ ວາ ຉຬຠິຎ຺ຎາ ມຫິທ຺ຘິກາຕິ ຉຬຠິຎ຺ຎານໍ ມຫິທ຺ຘິການນ຺ຕິ ສາມິອຕ຺ເຖ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ປຣິວາເຣນ຺ຕິ ສພ຺ພທາຕິ ນິຈ຺ຈກາລໍ ທສພລໍ ປຣິວາເຣນ຺ຕິ, ຠຄວນ຺ຕໍ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ກຕ຺ຖຈິ ນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນ ສມເຍນາຕິ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍຯ ອຍໍ ປນ ສມຍ-ສທ຺ໂທ ສມວາຍາທີສຸ ນວສຸ ອຕ຺ເຖສຸ ທິສ຺ສຕິຯ ຍຖາຫ –

“ສມວາເຍ ຂເຓ ກາເລ, ສມູເຫ ເຫຕຸທິຏ຺ຐິສຸ;

បដិលាភេ បហានេ ច, បដិវេធេ ច ទិស្សតី”តិ។ (ទី។ និ។ អដ្ឋ។ ១។១; ម។ និ។ អដ្ឋ។ ១។មូលបរិយាយសុត្តវណ្ណនា; សំ។ និ។ អដ្ឋ។ ១។១។១; អ។ និ។ អដ្ឋ។ ១។១។១; ធ។ ស។ អដ្ឋ។ ១ កាមាវចរកុសលបទភាជនីយ; ខុ។ បា។ អដ្ឋ។ មង្គលសុត្តវណ្ណនា, ឯវមិច្ចាទិបាឋវណ្ណនា; បដិ។ ម។ អដ្ឋ។ ២។១។១៨៤);

ឥធ សោ កាលេ ទដ្ឋព្វោ; តស្មិំ កាលេតិ អត្ថោ។ មានុសំ ភវន្តិ មនុស្សភាវំ។ អប្បត្តមានសាតិ អប្បត្តំ អនធិគតំ មានសំ យេហិ តេ អប្បត្តមានសា។ មានសន្តិ រាគស្ស ច ចិត្តស្ស ច អរហត្តស្ស ច អធិវចនំ។ “អន្តលិក្ខចរោ បាសោ, យ្វាយំ ចរតិ មានសោ”តិ (សំ។ និ។ ១។១៥១; មហាវ។ ៣៣) ហិ ឯត្ថ បន រាគោ “មានសោ”តិ វុត្តោ។ “ចិត្តំ មនោ មានសំ ហទយំ បណ្ឌរ”ន្តិ (ធ។ ស។ ៩; វិភ។ ១៨៤; មហានិ។ ១; ចូឡនិ។ បារាយនានុគីតិគាថានិទ្ទេស ១០៤) ឯត្ថ ចិត្តំ។ “អប្បត្តមានសោ សេខោ, កាលំ កយិរា ជនេ សុតា”តិ (សំ។ និ។ ១។១៥៩) ឯត្ថ អរហត្តំ។ ឥធាបិ អរហត្តមេវ អធិប្បេតំ (ធ។ ស។ អដ្ឋ។ ៥ កាមាវចរកុសលនិទ្ទេសវារកថា; មហានិ។ អដ្ឋ។ ១)។ តស្មា អប្បត្តអរហត្តផលាតិ អត្ថោ។ សេខាតិ កេនដ្ឋេន សេខា? សេខធម្មបដិលាភដ្ឋេន សេខា។ វុត្តញ្ហេតំ – “កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, សេខោ ហោតីតិ? ឥធ, ភិក្ខុ, ភិក្ខុ សេខាយ សម្មាទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ ហោតិ...បេ... សេខេន សម្មាសមាធិនា សមន្នាគតោ ហោតិ។ ឯត្តាវតា ខោ, ភិក្ខុ, ភិក្ខុ សេខោ ហោតី”តិ (សំ។ និ។ ៥។១៣)។ អបិ ច សិក្ខន្តីតិ សេខា។ វុត្តញ្ហេតំ – “សិក្ខតិ, សិក្ខតីតិ ខោ, ភិក្ខុ, តស្មា សេខោតិ វុច្ចតិ។ កិញ្ច សិក្ខតិ? អធិសីលម្បិ សិក្ខតិ អធិចិត្តម្បិ សិក្ខតិ អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខតីតិ ខោ, ភិក្ខុ, តស្មា សេខោតិ វុច្ចតី”តិ (អ។ និ។ ៣។៨៩)។

សុបុប្ផិតន្តិ សុដ្ឋុ វិកសិតំ។ បវនន្តិ បសត្ថំ វនំ, វុឌ្ឍិប្បត្តំ វា វនំ បវនំ, បវនេយេវ បវនំ, សាសន្តិ អត្ថោ។ រូបសោភតីតិ អភិរាជតិ អតិវិរោចតិ។ សព្ពទាតិ សព្ពកាលំ។ “រូបសោភតិ សទេវកេ”តិបិ បាឋោ។

តស្ស ទីបង្ករស្ស ភគវតោ រម្មវតី នាម នគរំ អហោសិ, សុទេវោ នាម ខត្តិយោ បិតា, សុមេធា នាម ទេវី មាតា, សុមង្គលោ ច តិស្សោ ចាតិ ទ្វេ អគ្គសាវកា, សាគតោ នាម ឧបដ្ឋាកោ, នន្ទា ច សុនន្ទា ចាតិ ទ្វេ អគ្គសាវិកា, ពោធិ តស្ស ភគវតោ បិប្ផលិរុក្ខោ អហោសិ, អសីតិហត្ថុព្ពេធោ, សតសហស្សវស្សានិ អាយូតិ។ កិំ បនិមេសំ ជាតកាទីនំ ទស្សនេ បយោជនន្តិ ចេ? វុច្ចតេ – យស្ស យទិ នេវ ជាតកំ ន បិតា ន មាតា បញ្ញាយេយ្យ, ឥមស្ស បន នេវ ជាតកំ ន បិតា ន មាតា បញ្ញាយតិ, ទេវោ វា សក្កោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា ឯស មញ្ញេ, ទេវានម្បិ ឥទ្ធិំ បាដិហារិយំ អនច្ឆរិយន្តិ មញ្ញមានា ន សោតព្ពំ ន សទ្ទហិតព្ពំ មញ្ញេយ្យុំ, តតោ អភិសមយោ ន ភវេយ្យ, អសតិ អភិសមយេ និរត្ថកោ ពុទ្ធុប្បាទោ ភវេយ្យ, អនិយ្យានិកំ សាសនំ។ តស្មា សព្ពពុទ្ធានំ ជាតកាទិកោ បរិច្ឆេទោ ទស្សេតព្ពោ។ តេន វុត្តំ –

“𑄚𑄉𑄢𑄁 𑄢𑄟𑄳𑄟𑄤𑄖𑄩 𑄚𑅅𑄟, 𑄥𑄪𑄟𑄬𑄙𑄮 𑄚𑅅𑄟 𑄈𑄖𑄳𑄖𑄨𑄠𑄮;

𑄥𑄪𑄟𑄬𑄙𑅅 𑄚𑅅𑄟 𑄎𑄚𑄨𑄇𑅅, 𑄘𑄩𑄛𑄋𑄳𑄇𑄢𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄖𑄳𑄗𑄪𑄚𑄮𑅁

𑄷𑄹𑅁

“𑄥𑄪𑄟𑄋𑄳𑄉𑄣𑄮 𑄌 𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥𑄮 𑄌, 𑄃𑄦𑄬𑄥𑄪𑄁 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄥𑅅𑄤𑄇𑅅;

𑄥𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄚𑅅𑄟𑄪𑄛𑄑𑄳𑄒𑅅𑄇𑄮, 𑄘𑄩𑄛𑄋𑄳𑄇𑄢𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄖𑄳𑄗𑄪𑄚𑄮𑅁

𑄷𑄺𑅁

“𑄚𑄚𑄳𑄘𑅅 𑄌𑄬𑄤 𑄥𑄪𑄚𑄚𑄳𑄘𑅅 𑄌, 𑄃𑄦𑄬𑄥𑄪𑄁 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄥𑅅𑄤𑄨𑄇𑅅;

𑄝𑄮𑄙𑄨 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮, 𑄛𑄨𑄛𑄳𑄜𑄣𑄩𑄖𑄨 𑄛𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨𑅁

𑄷𑄻𑅁

“𑄃𑄥𑄩𑄖𑄨𑄦𑄖𑄳𑄗𑄟𑄪𑄝𑄳𑄝𑄬𑄙𑄮, 𑄘𑄩𑄛𑄋𑄳𑄇𑄢𑄮 𑄟𑄦𑅅𑄟𑄪𑄚𑄨;

𑄥𑄮𑄞𑄖𑄨 𑄘𑄩𑄛𑄢𑄪𑄇𑄳𑄈𑄮𑄤, 𑄥𑅅𑄣𑄢𑅅𑄎𑅅𑄤 𑄜𑄪𑄣𑄳𑄣𑄨𑄖𑄮𑅁

𑄷𑄼𑅁

“𑄥𑄖𑄥𑄦𑄥𑄳𑄥𑄤𑄥𑄳𑄥𑅅𑄚𑄨, 𑄃𑅅𑄠𑄪 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄟𑄦𑄬𑄥𑄨𑄚𑄮;

𑄖𑅅𑄤𑄖𑅅 𑄖𑄨𑄑𑄳𑄒𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄥𑄮, 𑄖𑅅𑄢𑄬𑄥𑄨 𑄎𑄚𑄖𑄁 𑄝𑄦𑄪𑄁𑅁

𑄷𑄽𑅁

“ឌោតយិត្វាន សន្ធុយំ, សត្ថារេទ្វា យហាឌតំ;

ឌលិត្វា អក្កិល្លេន្ទោច, តិត្ថេតា សោ សសាចកោ៕

៦០៕

“សា ច ឡក្ខិ សោ ច ឃសោ, តាតិ ច បិសេធ្យ ចក្កេតភាតិ;

សទ្ធំ តយត្ថុរហិតំ, ភត្យ ទិត្វា សទ្ធសត្ថារា”តិ៕

តត្ថ សុខេចា ភាយ លត្តិយោតិ សុខេចា ភាយស្ស លត្តិយោ បិតា អហោសីតិ អត្ថោ៕ ឌតិកាតិ ឌេតត្តិ៕ បិបៗលីតិ បិលក្ខកបឹតភុរេក្ខា ខៅនិ៍ អសីតិហត្ថុយុទ្ធោឆោតិ អសីតិហត្ថំ ក្ខក្កេតោ៕ ឌីបទុក្ខា ចាតិ សយ្យឌ្ឋលិតឌីបយាលិក្យលី ឌីបទុក្ខា ចិឃ អាទោហបរិលាហសណ្ឌាតបិទីបុទិសយ្យត្ថោ ក្ខត្តិសចទលក្ខលាត្យញ្ជូតសយលក្ខតសទិរោ ចិប្យទិតទំសិឌាលិចិសទតារាកលាសយ្យឌ្ឋលយិច កកតតលំ ភកចា ឆរយាតភារេល សោភតីតិ សោភតិត្វ៕ សាលរាឌាច ឋុស្លិតោតិ បុបឋិតោ សទ្ធចាលិឋុស្លោ សាលរាឌទុក្ខា ចិឃ ច សទ្ធចាលិឋុស្លោ ឃោឌតសត្យុទ្ធោឆោ បិទិច្ឆេត្វា ចិឃ ច អសីតិហត្ថុទ្ធោឆោ ភកចា អតិចិឃ សោភតិ៕

សតសហស្សចស្សាតីតិ ចស្សសតសហស្សានិ តស្ស អាយុតិ អត្ថោ៕ តាចតា តិដ្ឋយាភោតិ តាចតកំ កាលំ តិដ្ឋយាភោ៕ ឌតតត្តិ ឌតសម្មុហំ៕ សត្ថារេទ្វា យហាឌតត្តិ តារយិត្វា យហាឌតំ៕ “សត្ថារេទ្វា សឆេចក”ត្តិបិ បិឋោ, តស្ស សឆេចកំ លោកត្តិ អត្ថោ៕ សា ច ឡក្ខីតិ សា ច សយ្យត្តិ អាត្យភារេចា៕ សោ ច ឃសោតិ សោ ច បរិចារោ៕ សទ្ធំ តយត្ថុរហិតត្តិ តំ សទ្ធំ ចុត្តប្បការំ សយ្យត្តិឌាតំ អត្ថុរហិតំ អបកតត្តិ អត្ថោ៕ ភត្យ ទិត្វា សទ្ធសត្ថារាតិ សត្ថោ បត សង្ខតឆយ្ដា ភត្យ ទិត្វា តុច្ឆា, តិច្ឆសារាឌិរហិតាតិ អត្ថោ៕

៩ត្ថ បត ភករាឌិបរិច្ឆេទោ បិញ្ញាឃយាកតោតច៕ សទ្ធហុលចារោ បត ភាកតោ, សោ អារតត្វា ឌីរេបតទ្ធោ៕ សេឃ្យថិទំ –

បុត្តបរិច្ឆេទោ, ករិឃាបរិច្ឆេទោ, បិសាឆបរិច្ឆេទោ, អការចាសបរិច្ឆេទោ, ភាដកិត្តិបរិច្ឆេទោ, អកិតិក្កូយភបរិច្ឆេទោ, បឆាតបរិច្ឆេទោ, ចិហារបរិច្ឆេទោ, ក្ខបដ្ឋាកបរិច្ឆេទោតិ៕ ៩តេសយិ ឌីបេត ការណំ ហេដ្ឋា ចុត្តមេច៕ តស្ស បត ឌីបក្ករស្ស ករិឃាតំ តិសតសហស្សំ អហោសិ៕ តស្ស អក្កយហេសី បធ្យា ភាយ, តស្ស បត បុត្តោ ក្ខសកក្កូន្ធោ ភាយ៕ តេត ចុត្តំ –

“ករិឃា បធ្យា ភាយ, ចិត្យន្ទបធ្យាភតា;

ᩋᨲᩕᨩᩮᩣ ᩏᩈᨽᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨴᩦᨷᨦ᩠ᨠᩁᩔ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ᪨

“ᩉᩴᩈᩣ ᨠᩮᩣᨬ᩠ᨧᩣ ᨾᨿᩪᩁᩅ᩠ᩉᩣ, ᨷᩣᩈᩣᨴᩣᨷᩥ ᨲᨿᩮᩣ ᨾᨲᩣ;

ᨴᩈᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩋᨣᩣᩁᩴ ᩋᩅᩈᩦ ᨠᩥᩁ᪨

“ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨶᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨶᨶ᩠ᨴᩣᩁᩣᨾᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩅᩈᩦ;

ᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨶᩣᨾᩔᩩᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩣᨶᨶ᩠ᨴᨠᩁᩮᩣ ᨠᩥᩁᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨷᨶ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨿᩩᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨷᨾᩣᨱᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨠᩩᩃᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨷᨵᩣᨶᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩁᩈ᩠ᨾᩥᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨿᩩᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᨧᩥ ᨴᩦᨥᩣᨿᩩᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᩣᨿᩩᨠᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨴᩦᨷᨦ᩠ᨠᩁᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᩔᩈᨲᩈᩉᩔᩴ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᩔᩈᨲᩴ᪨

ᨷᨾᩣᨱᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᨧᩥ ᨴᩦᨥᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩁᩔᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨴᩦᨷᨦ᩠ᨠᩁᩮᩣ ᩋᩈᩦᨲᩥᩉᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨷᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᩉᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ᪨

ᨠᩩᩃᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᨧᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩩᩃᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨠᩩᩃᩮ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨴᩦᨷᨦ᩠ᨠᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩩᩃᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᩩ, ᨠᨠᩩᩈᨶ᩠ᨵᨠᩮᩣᨱᩣᨣᨾᨶᩣᨴᨿᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨠᩩᩃᩮ᪨

ᨷᨵᩣᨶᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᨵᩣᨶᩴ ᩍᨲ᩠ᨲᩁᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨠᩔᨷᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ , ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨴ᩠ᨵᨶᩥᨿᩴ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨

ᩁᩈ᩠ᨾᩥᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᩈ᩠ᨾᩥ ᨴᩈᩈᩉᩔᩥᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᩴ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ, ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲᩕ ᩁᩈ᩠ᨾᩥᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᩔ ᨲᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩈᩁᩦᩁᨷ᩠ᨷᨽᩣ ᨹᩁᨲᩥ᪨ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩔ ᨷᨶ “ᨴᩈᩈᩉᩔᩥᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᩴ ᨹᩁᨲᩪ”ᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᨣᩩᨱᩮᩈᩩ ᨷᨶ ᨠᩔᨧᩥ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪑᪑ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ)᪨

ᨲᨳᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻᩮᩣᨵᩥᨷᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᩋᩅᩥᨩᩉᩥᨲᩮᩣ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨮᩣᨶᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩍᩈᩥᨷᨲᨶᩮ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮ ᩋᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩮᩅᩮᩣᩁᩮᩣᩉᨱᨠᩣᩃᩮ ᩈᨦ᩠ᨠᩔᨶᨣᩁᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨷᨮᨾᨷᩣᨴᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ ᩋᩅᩥᨩᩉᩥᨲᩮᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ ᨣᨶ᩠ᨵᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᨷᩣᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᩋᩅᩥᨩᩉᩥᨲᩣᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣᨷᩥ ᩋᩅᩥᨩᩉᩥᨲᩮᩣᩅ᪨ ᩈᩮᩣ ᨷᨶ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ

ហោតិ។

អបរំ បន អយ្យាកំខេយច ភកចទោ សហឌាតបរិច្ឆេទញ្ញា តក្លត្តបរិច្ឆេទញ្ញា ចិនេសំ។ អយ្យាកំ សព្ពញ្ញុនៅឆិសទេត្តត កិរ សង្គិ ទាហុលយាតា អាតត្ថទេត្តទោ លទេត្ថា កល្ហទោ អស្សុទាឌា តិឆិក្យុម្ភា យហាទៅឆិទុទេក្លា កាញ្ញ្ហភាឃឹតិ ឰយាតិ សត សហឌាតាតិ។ យហាបុរិទេសា កិរ ក្លត្តទាសាញហតក្លទេត្តតេច យាត្យុក្យុត្ថិ ខ្ពក្កយិ, យហាកិតិក្លយតំ តិក្លយិ , ឆយ្ចក្កិ បចទេត្តសិ, ឃយកបិឌិហារិយំ អកាសិ។ ចិសាឲតក្លទេត្តត ឌាទោ ច អកិសព្ទទ្ធោ ច បរិតិត្ថុទោ ច, យាឈតក្លទេត្តត តស្ស សាចកសត្ថិបិទោ ទេច អាឃ្យុសក្លាទេចាសគ្គតញ្ញា អទេហាសិ, អស្សឃ្យុឌតក្លទេត្តត ទេទចោទោហលក្តិ ឲត្តកំ អាហរិត្វា ឌឹទេបតត្ថា។ អយំ សព្ពហុលចារបរិច្ឆេទោ។ ទេសសកាឆា ទិសាត្តាភា ឲចាតិ។

ឰតិ ភកចា ឌឹបក្កទោ ឃាចតាឃ្យុកំ ធត្វា សព្ពញ្ញុទ្ធកិច្ចំ កត្វា អត្យុក្កទេយត អត្យុបិឌិទេសសាឃ តិត្ថាភឆាត្យុឃា បរិតិត្ថាឃិ។

ឃស្មិំ កិរ កទេប្យ ឌឹបក្កទេគសតាទេលិ ក្ខគបិឌិ, តស្មិំ អទេញ្ញាបិ តល្យុក្កទោ, ទេយឆក្កទោ, សទេលក្កទោតិ តទេឃា ញុទ្ធា អទេហសុំ។ ទេតសំ សត្តិទេក ទេនៅឆិសត្តស្ស ឪ្យាកទេលំ តត្តិំ។ តស្មា ទេត ឰឆ ត គស្សិតា។ អដ្ឋកធាឃំ បន តយ្យាកប្យា អាឌិទោ បដ្ឋាឃ្យុប្យត្ថុប្យទេត្ថ សព្ពញ្ញុទ្ធេ គស្សេតុំ ឰគំ ទុត្តំ –

“តល្យុក្កទោ ទេយឆក្កទោ, អទេធាបិ សទេលក្កទោ;

ឌឹបក្កទោ ច សព្ពញ្ញុទ្ធោ, ទេកាល្ហទេញ្ញា ក្ខិបក្យុត្តទេយា។

“យក្កទេលិ ច ឣុយទេភា ច, ទេទចទោ ទេសាកិទោ យុតិ;

អទេភាយគស្សិ បក្យុទេយា, ភាទទេគា បក្យុត្តទោ។

“ឣុទេយទេឆា ច ឣុឌាទោ ច, បិឃគស្សិ យហាឃទេសា;

អត្តគស្សិ ឆយ្ចគស្សិ, សិទ្ធទេត្វា ទេលិកភាឃទេកា។

“តិទេស្សា ឞុទេស្សា ច សព្ពទេទ្ធា, ចិបស្សិ សិខិ ទេចស្សភូ;

កក្យុសទេន្ធា ទេកាលាកយទេភា, កស្សទេបិ ធាបិ ភាឃទេកា។

“ឯតេ អហេសុំ សម្ពុទ្ធា, វីតរាគា សមាហិតា;

សតរំសីវ ឧប្បន្នា, មហាតមវិនោទនា;

ជលិត្វា អគ្គិក្ខន្ធាវ, និព្ពុតា តេ សសាវកា”តិ (អប។ អដ្ឋ។ ១។ទូរេនិទានកថា; ចរិយា។ អដ្ឋ។ និទានកថា; ជា។ អដ្ឋ។ ១។ទូរេនិទានកថា);

ឯត្តាវតា នាតិសង្ខេបវិត្ថារវសេន កតាយ

មធុរត្ថវិលាសិនិយា ពុទ្ធវំស-អដ្ឋកថាយ

ទីបង្ករពុទ្ធវំសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និដ្ឋិតោ បឋមោ ពុទ្ធវំសោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣. កោណ្ឌញ្ញពុទ្ធវំសវណ្ណនា

ទីបង្ករេ កិរ ភគវតិ បរិនិព្វុតេ តស្ស សាសនំ វស្សសតសហស្សំ បវត្តិត្វ។ អថ ពុទ្ធានុពុទ្ធានំ សាវកានំ អន្តរធានេន សាសនម្បិ អន្តរធាយិ។ អថស្ស អបរភាគេ ឯកមសង្ខ្យេយ្យមតិក្កមិត្វា ឯកស្មិំ កប្បេ កោណ្ឌញ្ញោ នាម សត្ថា ឧទបាទិ។ សោ បន ភគវា សោឡសអសង្ខ្យេយ្យំ កប្បានញ្ច សតសហស្សំ បារមិយោ បូរេត្វា ពោធិញាណំ បរិបាចេត្វា វេស្សន្តរត្តភាវសទិសេ អត្តភាវេ ឋត្វា តតោ ចវិត្វា តុសិតបុរេ និព្វត្តិត្វា តត្ថ យាវតាយុកំ ឋត្វា ទេវតានំ បដិញ្ញំ ទត្វា តុសិតបុរតោ ចវិត្វា រម្មវតីនគរេ សុនន្ទស្ស នាម រញ្ញោ កុលេ សុជាតាយ នាម ទេវិយា កុច្ឆិម្ហិ បដិសន្ធិំ អគ្គហេសិ។ តស្សបិ បដិសន្ធិគ្គហណេ ទីបង្ករពុទ្ធវំសេ វុត្តប្បការានិ ទ្វត្តិំស បាដិហារិយានិ និព្វត្តិំសុ។ សោ ទេវតាហិ កតារក្ខសំវិធានោ ទសន្នំ មាសានំ អច្ចយេន មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិត្វា សព្វសត្តុត្តរោ ឧត្តរាភិមុខោ សត្តបទវីតិហារេន គន្ត្វា សព្វា ច ទិសា វិលោកេត្វា អាសភិំ វាចំ និច្ឆារេសិ – “អគ្គោហមស្មិ លោកស្ស, ជេដ្ឋោហមស្មិ លោកស្ស, សេដ្ឋោហមស្មិ លោកស្ស, អយមន្តិមា ជាតិ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ”តិ (ទី. និ. ២.៣១; ម. និ. ៣.២០៧)។

តតោ កុមារស្ស នាមករណទិវសេ នាមំ ករោន្តា “កោណ្ឌញ្ញោ”តិ នាមមកំសុ។ សោ ហិ ភគវា កោណ្ឌញ្ញគោត្តោ អហោសិ។ តស្ស កិរ តយោ បាសាទា អហេសុំ – រាម, សុរាម, សុភនាមកា បរមរមណីយា។ តេសុ តីណិ សតសហស្សានិ នាដកិត្ថីនំ នច្ចគីតវាទិតកុសលានំ សព្វកាលំ បច្ចុបដ្ឋិតានិ អហេសុំ។ តស្ស រុចិទេវី នាម អគ្គមហេសី អហោសិ។ វិជិតសេនោ នាមស្ស បុត្តោ អហោសិ។ សោ ទសវស្សសហស្សានិ អគារំ អជ្ឈាវសិ។

សោ បន ជិណ្ណព្យាធិមតបព្វជិតេ ទិស្វា អាជញ្ញរថេន និក្ខមិត្វា បព្វជិត្វា ទស មាសេ បធានចរិយំ ចរិ។ កោណ្ឌញ្ញកុមារំ បន បព្វជន្តំ ទស ជនកោដិយោ អនុបព្វជិំសុ។ សោ តេហិ បរិវុតោ ទស មាសេ បធានចរិយំ ចរិត្វា វិសាខបុណ្ណមាយ សុនន្ទគាមេ សមសហិតឃនបយោធរាយ យសោធរាយ នាម សេដ្ឋិធីតាយ ទិន្នំ បរមមធុរំ មធុបាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា ផលបល្លវង្កុរសមលង្កតេ សាលវនេ ទិវាវិហារំ វីតិនាមេត្វា សាយន្ហសមយេ គណំ បហាយ សុនន្ទាជីវកេន ទិន្នា អដ្ឋ តិណមុដ្ឋិយោ គហេត្វា សាលកល្យាណិរុក្ខំ តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា បុព្វទិសាភាគំ ឱលោកេត្វា ពោធិរុក្ខំ បិដ្ឋិតោ កត្វា អដ្ឋបណ្ណាសហត្ថវិត្ថតំ តិណសន្ថរំ សន្ថរិត្វា បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ចតុរង្គវីរិយំ អធិដ្ឋាយ មារពលំ វិធមិត្វា រត្តិយា បឋមយាមេ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណំ វិសោធេត្វា មជ្ឈិមយាមេ ទិព្វចក្ខុំ វិសោធេត្វា បច្ឆិមយាមេ បច្ចយាការំ សម្មសិត្វា អានាបានចតុត្ថជ្ឈានតោ វុដ្ឋាយ បញ្ចសុ ខន្ធេសុ អភិនិវិសិត្វា ឧទយព្វយវសេន សមបញ្ញាស លក្ខណានិ ទិស្វា យាវ គោត្រភុញាណំ វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា ចត្តារិ មគ្គញាណានិ ចត្តារិ ច ផលញាណានិ ចតស្សោ បដិសម្ភិទា ចតុយោនិបរិច្ឆេទកញាណានិ បញ្ចគតិបរិច្ឆេទកញាណានិ ឆ អសាធារណញាណានិ សកលេ ច ពុទ្ធគុណេ បដិវិជ្ឈិត្វា បរិបុណ្ណសង្កប្បោ ពោធិមូលេ និសិន្នោវ –

“អនេកជាតិសំសារំ, សន្ធាវិស្សំ អនិព្វិសំ;

គហការំ គវេសន្តោ, ទុក្ខា ជាតិ បុនប្បុនំ។

“គហការក ទិដ្ឋោសិ, បុន គេហំ ន កាហសិ;

សព្ពា តេ ផាសុកា ភគ្គា, គហកូដំ វិសង្ខតំ;

វិសង្ខារគតំ ចិត្តំ, តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា។ (ធ។ ប។ ១៥៣-១៥៤);

“អយោឃនហតស្សេវ, ជលតោ ជាតវេទសោ;

អនុបុព្ពូបសន្តស្ស, យថា ន ញាយតេ គតិ។

“ឯវំ សម្មា វិមុត្តានំ, កាមពន្ធោឃតារិនំ;

បញ្ញាបេតុំ គតី នត្ថិ, បត្តានំ អចលំ សុខ”ន្តិ។ (ឧទា។ ៨០) –

ឯវំ ឧទានំ ឧទានេត្វា សត្តសត្តាហំ ពោធិមូលេយេវ ផលសមាបត្តិសុខេន វីតិនាមេត្វា អដ្ឋមេ សត្តាហេ ព្រហ្មុនោ អជ្ឈេសនំ បដិច្ច – “កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យ”ន្តិ (ម។ និ។ ១។២៨៤; ២។៣៤១; មហាវ។ ១០) ឧបធារេន្តោ អត្តនា សទ្ធិំ បព្ពជិតា ទស ភិក្ខុកោដិយោ អទ្ទស។ “ឥមេ បន កុលបុត្តា សមុបចិតកុសលមូលា មំ បព្ពជន្តំ អនុបព្ពជិតា មយា សទ្ធិំ បធានំ ចរិត្វា មំ ឧបដ្ឋហិំសុ, ហន្ទាហំ ឥមេសំ សព្ពបឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យ”ន្តិ ឯវំ ឧបធារេត្វា – “ឥទានិ បន តេ កត្ថ វសន្តី”តិ ឱលោកេន្តោ – “ឥតោ អដ្ឋារសយោជនិកេ អរុណវតីនគរេ ខេមវតេ វិហរន្តី”តិ ញត្វា – “តេសំ ធម្មំ ទេសេស្សាមី”តិ បត្តចីវរមាទាយ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ ពោធិមូលេ អន្តរហិតោ ខេមវតេ បាតុរហោសិ។

តស្មិញ្ច សមយេ តា ទស ភិក្ខុកោដិយោ អរុណវតីនគរំ ឧបនិស្សាយ ខេមវតេ វិហរន្តិ។ តេ បន ភិក្ខូ ទសពលំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វា បសន្នមានសា បច្ចុគ្គន្ត្វា, ភគវតោ បត្តចីវរំ បដិគ្គហេត្វា, ពុទ្ធាសនំ បញ្ញាបេត្វា, សត្ថុ គារវំ កត្វា, ភគវន្តំ វន្ទិត្វា, បរិវារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ តត្រ កោណ្ឌញ្ញោ ទសពលោ យតិគណបរិវុតោ ពុទ្ធាសនេ និសិន្នោ តិទសគណបរិវុតោ ទសសតនយនោ វិយ វិមលគគនតលគតោ សរទសមយរជនិករោ វិយ តារាគណបរិវុតោ បុណ្ណចន្ទោ វិយ វិរោចិត្ថ។ អថ សត្ថា តេសំ សព្ពញ្ញុទេសិតំ

អនុត្តរំ តិបរិវដ្ដំ ទ្វាទសាការំ ធម្មចក្កប្បវត្តនសុត្តន្តំ កថេត្វា ទសភិក្ខុកោដិប្បមុខា សតសហស្សទេវមនុស្សកោដិយោ ធម្មាមតំ បាយេសិ។ តេន វុត្តំ –

១។

“ទីបង្ករស្ស អបរេន, កោណ្ឌញ្ញោ នាម នាយកោ;

អនន្តតេជោ អមិតយសោ, អប្បមេយ្យោ ទុរាសទោ។

២។

“ធរណូបមោ ខមនេន, សីលេន សាគរូបមោ;

សមាធិនា មេរូបមោ, ញាណេន គគនូបមោ។

៣។

“ឥន្ទ្រិយពលពោជ្ឈង្គ-មគ្គសច្ចប្បកាសនំ;

បកាសេសិ សទា ពុទ្ធោ ហិតាយ សព្ពបាណិនំ។

៤។

“ធម្មចក្កំ បវត្តេន្តេ, កោណ្ឌញ្ញេ លោកនាយកេ;

កោដិសតសហស្សានំ, បឋមាភិសមយោ អហុ”តិ។

តត្ថ ទីបង្ករស្ស អបរេនាតិ ទីបង្ករស្ស សត្ថុនោ អបរភាគេតិ អត្ថោ។ កោណ្ឌញ្ញោ នាមាតិ អត្តនោ គោត្តវសេន សមញ្ញាតនាមធេយ្យោ។ នាយកោតិ វិនាយកោ។ អនន្តតេជោតិ អត្តនោ សីលសមាធិបញ្ញាតេជេន អនន្តតេជោ។ ហេដ្ឋតោ

ᩋᩅᩦᨧᩥ ᩏᨷᩁᩥ ᨽᩅᨣ᩠ᨣᩴ ᨲᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩑᨠᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣᨷᩥ ᨲᩔ ᨾᩩᨡᩴ ᩏᩃ᩠ᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩣᨲᩩᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ. ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨶᨶ᩠ᨲᨲᩮᨩᩮᩣ”ᨲᩥ. ᩋᨾᩥᨲᨿᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᨷᩁᩥᩅᩤᩁᩮᩣ. ᨲᩔ ᩉᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᩔᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨿᩣᩅ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᨾᨿᩴ ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᨣᨱᨶᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᩣᩉᩮᩣᩈᩥ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩋᨾᩥᨲᨿᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᩋᨾᩥᨲᨣᩩᨱᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨷᩥ “ᩋᨾᩥᨲᨿᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᨣᩩᨱᨣᨱᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩅᩈᩮᨶ ᨶᨷ᩠ᨷᨾᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ. ᨿᨳᩣᩉ –

“ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨷᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᨱᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ, ᨠᨷ᩠ᨷᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨽᩣᩈᨾᩣᨶᩮᩣ;

ᨡᩦᨿᩮᨳ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩣ ᨧᩥᩁᨴᩦᨥᨾᨶ᩠ᨲᩁᩮ, ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨶ ᨡᩦᨿᩮᨳ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔᩣ”ᨲᩥ. (ᨴᩦ. ᨶᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁.᪃᪀᪄; ᪂.᪃᪁; ᨾ. ᨶᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪂.᪄᪂᪕; ᩏᨴᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪕᪃; ᨧᩁᩥᨿᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ);

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩮᨿ᩠ᨿᨣᩩᨱᨣᨱᨲ᩠ᨲᩣ “ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᨴᩩᩁᩣᩈᨴᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᩁᩪᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᨶᩦᨿᩮᩣ, ᩋᩣᩈᨩ᩠ᨩ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲᩩᨾᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨴᩩᩁᩣᩈᨴᩮᩣ, ᨴᩩᩁᨽᩥᨽᩅᨶᩦᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

ᨵᩁᨱᩪᨷᨾᩮᩣᨲᩥ ᨵᩁᨱᩦᩈᨾᩮᩣ. ᨡᨾᨶᨲᩣᨲᩥ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᨧᨲᩩᨶᩉᩩᨲᩣᨵᩥᨠᨴ᩠ᩅᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩈᩉᩔᨻᩉᩃᩣ ᨾᩉᩣᨷᨳᩅᩦ ᩅᩥᨿ ᨷᨠᨲᩥᩅᩤᨲᩮᨶ ᩃᩣᨽᩣᩃᩣᨽᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨠᨾ᩠ᨷᨶᨲᩮᩣ “ᨵᩁᨱᩪᨷᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᩈᩦᩃᩮᨶ ᩈᩣᨣᩁᩪᨷᨾᩮᩣᨲᩥ ᩈᩦᩃᩈᩴᩅᩁᩮᨶ ᩅᩮᩃᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᨽᩣᩅᩮᨶ ᩈᩣᨣᩁᩈᨾᩮᩣ. “ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨮᩥᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩅᩮᩃᩴ ᨶᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦ”ᨲᩥ (ᩋ. ᨶᩥ. ᪈.᪁᪙; ᨧᩪᩊᩅ. ᪃᪈᪄; ᨾᩥ. ᨷ. ᪄.᪖.᪁᪀) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

ᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩣ ᨾᩮᩁᩪᨷᨾᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᨷᨭᩥᨷᨠ᩠ᨡᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩋᨠᨾ᩠ᨷᩥᨿᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨾᩮᩁᩩᨶᩣ ᨣᩥᩁᩥᩁᩣᨩᩮᨶ ᩈᨾᩮᩣ, ᩈᨴᩥᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨾᩮᩁᩩᨣᩥᩁᩥᩁᩣᨩᩣ ᩅᩥᨿ ᨳᩥᩁᨲᩁᩈᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ. ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨣᨣᨶᩪᨷᨾᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᨶ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩣᨠᩣᩈᩮᨶ ᩏᨷᨾᩣ ᨣᨲᩣ. ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨽᨣᩅᨲᩣ. ᨿᨳᩣᩉ –

“ᩈᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩣ ᨧ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣ, ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩣ ᨧᨶᨶ᩠ᨲᨠᩣ;

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨬᩣᨱᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩑᨲᩮ ᩅᩥᨩᩣᨶᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ. (ᨻᩩ. ᩅᩴ. ᪁.᪄᪃);

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩔ ᨬᩣᨱᩔ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨶ ᩏᨷᨾᩣ ᨣᨲᩣᨲᩥ.

ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨻᩃᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᨶᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨻᩃᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨠᨳᨶᨲᩮᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᩥᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣᨷᩥ ᨠᨳᩥᨲᩣᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨴᩦᨶᩴ ᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᨷᩥᨲᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᨲᩥᩴᩈᨻᩮᩣᨵᩥᨷᨠ᩠ᨡᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨠᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨠᩣᩈᩮᩈᩥ, ᨴᩮᩈᩮᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩉᩥᨲᩣᨿᩣᨲᩥ

ហិតត្ថំ។ ធម្មចក្កំបវត្តេន្តេតិ ទេសនាញាណេ បវត្តិយមានេ។

តតោ អបរភាគេ មហាមង្គលសមាគមេ ទសសុ ចក្កវាឡសហស្សេសុ ទេវតាយោ សុខុមេ អត្តភាវេ មាបេត្វា ឯកស្មិំយេវ ចក្កវាឡេ សន្និបតិំសុ។ តត្ថ កិរ អញ្ញតរោ ទេវបុត្តោ កោណ្ឌញ្ញទសពលំ មង្គលបញ្ហំ បុច្ឆិ។ តស្ស ភគវា មង្គលានិ កថេសិ។ តត្ថ នវុតិកោដិសហស្សានិ អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ សោតាបន្នាទីនំ គណនបរិច្ឆេទោ នាម នាហោសិ។ តេន វុត្តំ –

២។

“តតោ បរម្បិ ទេសេន្តេ, នរមរូនំ សមាគមេ;

នវុតិកោដិសហស្សានំ, ទុតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

តត្ថ តតោ បរម្បីតិ តតោ អបរភាគេបិ។ ទេសេន្តេតិ ភគវតិ ធម្មំ ទេសេន្តេ។ នរមរូនន្តិ នរានញ្ច អមរានញ្ច, យទា បន ភគវា គគនតលេ តិត្ថិយមានមទ្ទនំ យមកបាដិហារិយំ ករោន្តោ ធម្មំ ទេសេសិ តទា អសីតិកោដិសហស្សានិ អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ តីសុ ថលេសុ បតិដ្ឋិតា គណនបថំ វីតិវត្តា។ តេន វុត្តំ –

៣។

“តិត្ថិយេ អភិមទ្ទន្តោ, យទា ធម្មទេសយិ;

អសីតិកោដិសហស្សានំ, តតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

តត្ថ តទា-សទ្ទំ អានេត្វា អត្ថោ វេទិតព្វោ។ យទា ភគវា ធម្មំ ទេសេសិ, តទា អសីតិកោដិសហស្សានំ ធម្មាភិសមយោ អហូតិ។

កោណ្ឌញ្ញោ កិរ សត្ថា អភិសម្ពោធិំ បត្វា បឋមវស្សំ ចន្ទវតីនគរំ ឧបនិស្សាយ ចន្ទារាមេ វិហាសិ។ តត្ថ សុចិន្ទស្ស នាម ព្រាហ្មណមហាសាលស្ស បុត្តោ ភទ្ទមាណវោ នាម យសោធរព្រាហ្មណស្ស បុត្តោ សុភទ្ទមាណវោ ច កោណ្ឌញ្ញស្ស ពុទ្ធស្ស សម្មុខា ធម្មទេសនំ សុត្វា បសន្នមានសា ទសហិ មាណវកសហស្សេហិ សទ្ធិំ តស្ស សន្តិកេ បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បាបុណិំសុ។

អថ កោណ្ឌញ្ញោ សត្ថា ជេដ្ឋមាសបុណ្ណមាយ សុភទ្ទត្ថេរប្បមុខេន កោដិសតសហស្សេន បរិវុតោ បាតិមោក្ខមុទ្ទិសិ, សោ បឋមោ

ສຕ຺ຕິປິເຕາ ອເຫາສິໍ ຕເຕາ ອປຣກາເລ ເກາລ຺ຑ຺ຎສຕ຺ຖຸເຕາ ປຸເຕ຺ຕ ຂີຂີຕເສເຕ ຄາຍ ອຣຫຕ຺ຕ ປເຕ຺ຕ ທ໌ປຍຸລສ຺ສ ເກາຈິສຫສ຺ສ຺ສ ຍເຊ຺ຍ ກາຈາ ປິຕິເຍາກ຺ລ ຽຊ຺ຊິສິ, ເສາ ຖຸຕິເຍາ ສຕ຺ຕິປິເຕາ ອເຫາສິໍ ອຉາປເຣຄ ສເຍເຍຄ ຝສຕເລີ ຂຄປຝຈາຣິກໍ ຈເຣຕ຺ວາ ຽເຝຄຣາຂາຄໍ ຄາຍ ຄຈຸຕິເກາຈິຂຄປຣິຈາຣໍ ປຕ຺ຕາເຂສິ ສຊ຺ຊິ ຕາຌ ປຣິສາຌໍ ຕສ຺ສິ ປຄ ອຣຫຕ຺ຕ ປເຕ຺ຕ ທ໌ປຍຸເລທິ ຄຈຸຕິຍາ ອຣຫຕ຺ຕເກາຈີທິ ກາຈາ ປຣິຈຸເຕາ ປິຕິເຍາກ຺ລ ຽຊ຺ຊິສິ, ເສາ ຕຕິເຍາ ສຕ຺ຕິປິເຕາ ອເຫາສິໍ ເຕຄ ວຸຕ຺ຕ –

ສິໍ

“ສຕ຺ຕິປິຕາ ຕເຍາ ອາສິໍ, ເກາລ຺ຑ຺ຎສ຺ສ ຍເຫສິເຕາ;

ທີຫາສຈາຄ ຂິຍລີຄໍ, ສຕ຺ຕຂິຕ຺ຕາຄ ຕາຂີຄໍ

ປໍ

“ເກາຈິສຕສຫສ຺ສາຄໍ, ປຌເຍາ ອາສິ ສຍາເກຍາ;

ຖຸຕິເຍາ ເກາຈິສຫສ຺ສາຄໍ, ຕຕິເຍາ ຄຈຸຕິເກາຈິຄ”ຕ຺ຕິ

ຕຝາ ກິຣ ອຍ຺ຍາກໍ ເຂີສິສເຕ຺ຕ ຂີຂີຕາຂີ ຄາຍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຫຸຕ຺ວາ ຈຕຸຈຕີຄກາເຣ ປຂີຈສຕິໍ ເສາ ກິຣ ອເຄກຄຣຈຣປຣິຈຸເຕາ ສລິລຄິສິຄິຈສຄໍ ສເຍຣຸຌຸກຄ຺ຊໍ ອປຣິຍິຕຈສຸຝໍ ຈສຸຄ຺ຊໍ ອຝເລ຺ຕຄ ອສເຕ຺ວຄ ຝເຍ຺ອຄ ປຣິປິເລຕິໍ ອຉ ເກາລ຺ຑເຊ຺ຎາ ຄຸເຊ຺ຊາປິ ເກາຈິສຕສຫສ຺ສທີຫາສຈປຣິຈຸເຕາ ຂຄປຝຈາຣິກໍ ຈເຣຍາເຕາ ອຄຸປຸເຕ຺ຕຄ ຈຄ຺ຈຕີຄກາຣໍ ສຍ຺ຍາປຸຫໍ

ເສາ ຂີຂີຕາຂີ ກິຣ ຣາຂາ – “ສຍ຺ຍາສຍຸເຊ຺ຊາ ກິຣ ອຍ຺ຍາກໍ ຄກາຣໍ ອຄຸປ຺ປເຕ຺ຕາ”ຕິ ສຸຕ຺ວາ ປຈ຺ກຸຄ຺ຄາ ກາຈເຕາ ຈສຄຊ຺ຊາຄໍ ສໍຂິຝທິຕ຺ວາ ສ຺ວາຕຄາຌ ສຊ຺ຊິ ກິກ຺ຂສເຊ຺ຄ ຄິຍເຕ຺ຕຕ຺ວາ ປຸຄຂີຈເຍ ກຕ຺ຕຂີສິ ສຸຊ຺ຊ ປຂີຌາເຝຕ຺ວາ ເກາຈິສຕສຫສ຺ສສຊ຺ສ຺ສ ຄຸຊ຺ຊປ຺ປຍຸລສ຺ສ ກິກ຺ຂສຊ຺ສ຺ສ ຍຫາຝາຄໍ ອຝາສິໍ ເຂີສິສເຕ຺ຕ ກາຈຄ຺ຄ ຄກາເຂຕ຺ວາ ອຄຸເຍາຝຄາຈຍາເຄ – “ກເຄ຺ຄ, ເຕຍາສໍ ຍຫາຂຄສຊ຺ຫໍ ກເຣາເຄ຺ຕາ ຊ຺ລເຝຈ ຈສຄາ”ຕິ ຌາຂິຕ຺ວາ ຕເຍາ ຍາເສ ຄິຣຄ຺ຄໍ ຄຸຊ຺ຊປ຺ປຍຸລສ຺ສ ກິກ຺ຂສຊ຺ສ຺ສ ອສຂີສຍຫາຝາຄໍ ອຝາສິໍ

ອຉ ສຕ຺ວາ ເຂີສິສຕ຺ຕ – “ອຄາເກຕ ເກາຕເຍາ ຄາຍ ຄຸເຊ຺ຊາ ກຂິສ຺ສຕີ”ຕິ ຍ຺ຍາກຣິຕ຺ວາ ຝຍ຺ຍສ຺ສ ເຝເສສິໍ ເສາ ສຕ຺ວ ຝຍ຺ຍກຂໍ ສຸຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊ ຄິຍ຺ຍາເຕຕ຺ວາ ປຊ຺ຊຂີຕ຺ວາ ຕີທິ ປິຈກາຄິ ຽກຸເທຕ຺ວາ ອຊ຺ຊ ສຍາປຕ຺ຕິເຍາ ປຌ຺ຈ ຈ ອກິຊ຺ຊາເຍາ ຽປ຺ປາເຝຕ຺ວາ ອປຣິທີຄຊ຺ຊາເຄາ ຽຫຸເລີເກາ ຄິຊ຺ຊຕ຺ຕິໍ ເຕຄ ວຸຕ຺ຕ –

៩។

“អហំ តេន សមយេន, វិជិតាវី នាម ខត្តិយោ;

សមុទ្ទំ អន្តមន្តេន, ឥស្សរិយំ វត្តយាមហំ។

១០។

“កោដិសតសហស្សានំ, វិមលានំ មហេសិនំ;

សហ លោកគ្គនាថេន, បរមន្នេន តប្បយិំ។

១១។

“សោបិ មំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, កោណ្ឌញ្ញោ លោកនាយកោ;

អបរិមេយ្យិតោ កប្បេ, ពុទ្ធោ លោកេ ភវិស្សតិ។

១២។

“បធានំ បទហិត្វាន, កត្វា ទុក្ករការិកំ;

អស្សត្ថមូលេ សម្ពុទ្ធោ, ពុជ្ឈិស្សតិ មហាយសោ។

១៣។

“ឥមស្ស ជនិកា មាតា, មាយា នាម ភវិស្សតិ;

បិតា សុទ្ធោទនោ នាម, អយំ ហេស្សតិ គោតមោ។

១៣។

“កោលិតោ ឧបតិស្សោ ច, អគ្គា ហេស្សន្តិ សាវកា;

អានន្ទោ នាមុបដ្ឋាកោ, ឧបដ្ឋិស្សតិ តំ ជិនំ។

១៤។

“ខេមា ឧប្បលវណ្ណា ច, អគ្គា ហេស្សន្តិ សាវិកា;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, អស្សត្ថោតិ បវុច្ចតិ។

១៥។

“ចិត្តោ ច ហត្ថាឡវកោ, អគ្គា ហេស្សន្តុបដ្ឋកា;

នន្ទមាតា ច ឧត្តរា, អគ្គា ហេស្សន្តុបដ្ឋិកា;

អាយុ វស្សសតំ តស្ស, គោតមស្ស យសស្សិនោ។

១៦។

“ឥទំ សុត្វាន វចនំ, អសមស្ស មហេសិនោ;

អាមោទិតា នរមរូ, ពុទ្ធពីជំ កិរ អយំ។

១៧។

“ឧក្កុដ្ឋិសទ្ទា វត្តន្តិ, អប្ផោដេន្តិ ហសន្តិ ច;

កតញ្ជលី នមស្សន្តិ, ទសសហស្សី ទេវតា។

១៩។

“យទិមស្ស លោកនាថស្ស, វិរជ្ឈិស្សាម សាសនំ;

អនាគតម្ហិ អទ្ធានេ, ហេស្សាម សម្មុខា ឥមំ។

២០។

“យថា មនុស្សា នទិំ តរន្តា, បដិតិត្ថំ វិរជ្ឈិយ;

ហេដ្ឋាតិត្ថេ គហេត្វាន, ឧត្តរន្តិ មហានទិំ។

២១។

“ឯវមេវ មយំ សព្វេ, យទិ មុញ្ចាមិមំ ជិនំ;

អនាគតម្ហិ អទ្ធានេ, ហេស្សាម សម្មុខា ឥមំ។

២២។

“តេសាហំ វចនំ សុត្វា, ភិយ្យោ ចិត្តំ បសាទយិំ;

តមេវ អត្ថំ សាធេន្តោ, មហារជ្ជំ ជហេ អហំ;

មហារជ្ជំ ជហិត្វាន, បព្ពជិំ តស្ស សត្ថុនោ។

១២។

“សុត្តន្តំ វិនយំ ចាបិ, នវង្គំ សត្ថុសាសនំ;

សព្ពំ បរិយាបុណិត្វាន, សោភយិំ ជិនសាសនំ។

១៣។

“តត្ថប្បមត្តោ វិហរន្តោ, និសជ្ជដ្ឋានចង្កមេ;

អភិញ្ញាបារមឹ គន្ត្វា, ព្រហ្មលោកមុបគច្ឆហ”ន្តិ។

តត្ថ អហំ តេន សមយេនាតិ អហំ តស្មិំ សមយេ។ វិជិតាវី នាមាតិ ឯវំនាមកោ ចក្កវត្តិរាជា អហោសិំ។ សមុទ្ទំ អន្តមន្តេនាតិ ឯត្ថ ចក្កវាឡបព្ពតំ សីមំ មរិយាទំ កត្វា ឋិតំ សមុទ្ទំ អន្តំ កត្វា ឥស្សរិយំ វត្តយាមីតិ អត្ថោ។ ឯត្តាវតា ន បាកដំ ហោតិ។

រាជា កិរ ចក្កវត្តី ចក្ករតនានុភាវេន វាមបស្សេន សិនេរុំ កត្វា សមុទ្ទស្ស ឧបរិភាគេន អដ្ឋយោជនសហស្សប្បមាណំ បុព្ពវិទេហំ គច្ឆតិ។ តត្ថ រាជា ចក្កវត្តី – “បាណោ ន ហន្តព្ពោ, អទិន្នំ នាទាតព្ពំ, កាមេសុមិច្ឆា ន ចរិតព្ពា, មុសា ន ភាសិតព្ពា, មជ្ជំ ន បាតព្ពំ, យថាភុត្តញ្ច ភុញ្ជថា”តិ (ទី॰ និ॰ ២.២៤៣; ៣.៨៥; ម॰ និ॰ ៣.២៥៦) ឱវាទំ ទេតិ។ ឯវំ ឱវាទេ ទិន្នេ តំ ចក្ករតនំ វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា បុរត្ថិមំ សមុទ្ទំ អជ្ឈោគាហតិ។ យថា យថា ច តំ អជ្ឈោគាហតិ, តថា តថា សំខិត្តូមិវិប្ផារំ ហុត្វា ឱគច្ឆមានំ មហាសមុទ្ទសលិលំ យោជនមត្តំ ឱគន្ត្វា អន្តោសមុទ្ទេ ឧភោសុ បស្សេសុ វេឡុរិយភិត្តិ វិយ បរមទស្សនីយំ ហុត្វា តិដ្ឋតិ, ឯវំ បុរត្ថិមសាគរបរិយន្តំ គន្ត្វា តំ ចក្ករតនំ បដិនិវត្តតិ។ បដិនិវត្តមានេ ច តស្មិំ សា បរិសា អគ្គតោ ហោតិ, មជ្ឈេ រាជា ចក្កវត្តី អន្តេ ចក្ករតនំ ហោតិ។ តម្បិ ជលំ ជលន្តេន វិយោគំ អសហមានមិវ នេមិមណ្ឌលបរិយន្តំ អភិហនន្តមេវ តីរមុបគច្ឆតិ។

ឯវំ រាជា ចក្កវត្តី បុរត្ថិមសមុទ្ទបរិយន្តំ បុព្ពវិទេហំ អភិវិជិនិត្វា ទក្ខិណសមុទ្ទបរិយន្តំ ជម្ពុទីបំ វិជេតុកាមោ ចក្ករតនទេសិតេន មគ្គេន ទក្ខិណសមុទ្ទាភិមុខោ គច្ឆតិ។ តំ ទសសហស្សយោជនប្បមាណំ ជម្ពុទីបំ អភិវិជិនិត្វា ទក្ខិណសមុទ្ទតោ បច្ចុត្តរិត្វា សត្តយោជនសហស្សប្បមាណំ អបរគោយានំ វិជេតុំ ហេដ្ឋា វុត្តនយេនេវ គន្ត្វា តម្បិ សាគរបរិយន្តំ អភិវិជិនិត្វា បច្ឆិមសមុទ្ទតោបិ បច្ចុត្តរិត្វា អដ្ឋយោជនសហស្សប្បមាណំ ឧត្តរកុរុំ វិជេតុំ តថេវ គន្ត្វា តំ សមុទ្ទបរិយន្តំ កត្វា តថេវ អភិវិជិយ ឧត្តរសមុទ្ទតោបិ

បដ្ឋូតូទេតិ៍ ឧត្តាចតា រញ្ញោ ចក្កចត្តិតា សាការបរិយត្តាឃ បឆចិយា ព្ទស្សរិយំ អធិកតំ ហោតិ៍ តេត ចុត្តំ សយុទ្ធំ អត្ថយត្តេត, ព្ទស្សរិយំ ចត្តឃាយហ”ន្តិ៍

កោដិសតសហស្សានន្តិ កោដិសតសហស្សានិ៍ អឃមេច ចា បាឋោ៍ ចិយលិតន្តិ ពិណាសចាត៍ សហ លោកគ្គតាទេតាតិ សទ្ធិំ ជសជាលេត កោដិសតសហស្សានន្តិ អត្ថោ៍ បរយត្តតាតិ បលិតេត អត្តេត៍ ចប្បឃិន្តិ ចប្បេសិ៍ អបរិយេឃ្សិតោ កប្បេតិ ព្ទតោ បដ្ឋាឃ សតសហស្សកប្បាធិកានិ ពីលិ អសង្ខ្យេយ្យានិ អតិក្កមិត្វា ឧកស្មិំ កដ្ឋកប្បេតិ អត្ថោ៍

បធានន្តិ ចិរិយំ៍ តេយេច អត្ថំ សារេឆត្តាតិ តេយេច ព្ទន្ធការកយត្ថំ ជាតបរិមិ បុរេត្តា សារេឆត្តា តិប្បារេឆត្តាតិ អត្ថោ៍ យហារដ្ឋន្តិ ចក្កចត្តិរដ្ឋំ៍ ឌិតេតិ កកចតិ, សយ្យជាតត្ថោ ចា កុមុំ ជដ្ឋញ្ញំ៍ អធិគន្តិ អជាសិ៍ ឧចយត្ថំ សារេឆត្តាតិ ព្ទយិតា សប្ដត្ដា ជដ្ឋត្ថោ៍ “យហារដ្ឋំ ឌិតេ ជឌិ”ន្តិ បធន្តិ កោចិ៍ ជឌិត្វាតាតិ ចឌិត្វា៍ ឃុត្តតន្តិ ឃុត្តតបិដកំ៍ ចិតឃន្តិ ចិតឃបិដកំ៍ តចក្កន្តិ ឃុត្តកោឃ្សាឌិតចក្កំ៍ សោភតំ ឌិតសារសតន្តិ អាកបានិកយេហិ លោកិយេឃហិ សយលក្ខិ៍ តត្ថាតិ តស្ស កកចតោ សាសេតោ៍ អប្បយត្ថាតិ សតិសយ្យត្តា៍ ព្រហ្មលោកយកដ្ឋាហន្តិ ព្រហ្មលោកំ អកន្ឋិំ អហំ៍

ព្ទយស្ស បត កោលដ្ឋញ្ញពុទ្ធស្ស រម្មចតី តាម តករំ អហោសិ, ឃុតត្ថោ តាម រាជា បិតា, ឃុជាតា តាម ទេចី មាតា, ភទ្ទោ ច ឃុភទ្ទោ ច ទ្វេ អគ្គសាចកា, អត្ថុរុទ្ធោ តាមុបដ្ឋាកោ, តិស្សា ច ឧបតិស្សា ច ទ្វេ អគ្គសាចិកា, សាលកល្យាណិរុក្ខោ ពោធិ, អដ្ឋាសីតិហត្ថុព្ពេធំ សរីរំ, ចស្សសតសហស្សានិ អាយុប្បមាណំ អហោសិ, តស្ស រុចិទេចី តាម អគ្គមហេសី អហោសិ, ចិជិតសេតោ តាមស្ស បុត្តោ, ចត្ថោ តាមុបដ្ឋាកោ រាជា៍ ចត្តារោម កិរ ចសីតិ៍ តេត ចុត្តំ –

១៣៍

“តករំ រម្មចតី តាម, ឃុតត្ថោ តាម ខត្តិយោ;

ឃុជាតា តាម ជតិកា, កោលដ្ឋញ្ញស្ស មហេសិតោ៍

១០៍

“ភទ្ទោ ចេច ឃុភទ្ទោ ច, អហេសុំ អគ្គសាចកា;

អត្ថុរុទ្ធោ តាមុបដ្ឋាកោ, កោលដ្ឋញ្ញស្ស មហេសិតោ៍

១០.

“តិស្សា ច ឧបតិស្សា ច, អហេសុំ អគ្គសាវិកា;

សាលកល្យាណិកោ ពោធិ, កោណ្ឌញ្ញស្ស មហេសិនោ.

១១.

“សោ អដ្ឋាសីតិ ហត្ថានិ, អច្ចុគ្គតោ មហាមុនិ;

សោភតេ ឧឡុរាជាវ, សូរិយោ មជ្ឈន្តិកេ យថា.

១២.

“វស្សសតសហស្សានិ, អាយុ វិជ្ជតិ តាវទេ;

តាវតា តិដ្ឋមានោ សោ, តារេសិ ជនតំ ពហុំ.

១៣.

“ខីណាសវេហិ វិមលេហិ, វិចិត្តា អាសិ មេទនី;

យថា ហិ គគនមុឌ្ឌូហិ, ឯវំ សោ ឧបសោភថ.

១៤.

“តេបិ នាគា អប្បមេយ្យា, អសង្ខោភា ទុរាសទា;

ចិន្ទុបិតំច ជនស្សត្វា, តិន្នុតា ទេ បហាយសា៓

ឲ្យលិ៓

“សា ច អត្យុលិយា ខិតស្ស ព្ពក្ខិ, ញាណបរិកាចិតោ ច សយាឆិ;

សន្តាំ តយត្ថរហិតំ, ភត្យ ទិត្វា សន្តាសត្លារា”តិ៓

តត្ថ សាលកល្យាណិកោតិ សាលកល្យាណិរុក្ខា, សោ ពុទ្ធកាលេ ចេច ចក្កចត្តិកាលេ ច និព្ពត្តតិ, ភាព្ញាភា៓ សោ ឲការេហតេច ដ្ឋាតិ កិរ៓ ពិណាយសេចហិ ចិយលេហិ, ចិចិត្វា អាសិ ខេយភិតិ អយំ ខេយភិ ពិណាយសេចហិ ឲកកាសាចបន្ថាតា ចិចិត្វា បរេយភស្សតិយា អទេហាសិ៓ ឃធាហិតិ ឱបយុទ្ធ តិបិទោតា៓ ដ្ឋក្ខាគីតិ ភក្លុទត្តហិ, តារាកោណហិ កកភតល់ ចិយ ពិណាយសេចហិ ចិចិត្វា អយំ ខេយភិ សោរកិត្វាតិ អទេត្វា៓

អសទ្ធោកាតិ អដ្ឋហិ លោកធម្មេហិ អកម្ពោកា អចិការា៓ ចិន្ទុបិតំច ជនស្សត្វាតិ ចិន្ទុបិតំ ចិយ ជស្សយិត្វា, “ចិន្ទុប្យាតំចា”តិបិ បាឋោ៓ ខោលណ្ណាពុទ្ធស្ស កិរ កាលេ បរិតិន្នាឃយាភា កិក្ល សត្តតាលប្យាណយាកាសយព្ភកក្ខា អសិតឌលឆរចិចរកតា ចិន្ទុលតា ចិយ សយត្ថតោ ចិន្ថោតយាភា តេខោឆាតុំ សយាបន្ទិត្វា តិរុបិតាភា ជហភា ចិយ បរិតិន្នាឃិសុ៓ តេត ពុត្តំ “ចិន្ទុបិតំច ជនស្សត្វា”តិ៓ អត្យុលិយាតិ អត្យល្យា អសជិសា៓ ញាណបរិកាចិតោតិ ញាណោណភ ចន្ធិតោ៓ សេសកាធា ហេដ្ឋា ពុត្តភយត្វា ដ្ឋត្វាភា ឲចាតិ៓

“ខោលណ្ណោ ភាយ សព្ពុទ្ធា, ចក្ខ្ការាខេយ យខភារខេយ;

តិន្នាឃិ ខេចតិយោ តស្ស, សត្តយោឌតិកោ កតោ៓

“ភ ហេច ឆាត្យយោ តស្ស, សត្ថុតា, ចិកិទិ សុ តា;

ជិតា ឲកឈតា ហុត្វា, សុចណ្ណបជិយា ចិយ”៓

សកលឌព្ពីបចាសិតោ យត្យស្សា សយាកត្តា សត្តយោឌតិកំ សត្តរតភយំ ហរិតាលយតោសិលិយ យត្តិកាកិច្ចំ តេលសប្បិហិ ដ្ឋកកិច្ចំ កត្វា តិដ្ឋាបេសុត្តិ៓

េកាល្លញ្ញាញ្ជ្ឍចំរចណ្ណភា ទិដ្ឋិថា៍

ទិដ្ឋិេថា ក្ខតិេឃា ញ្ជ្ឍចំេយា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥· ឧប្បលវណ្ណត្ថេរីវត្ថុ

កោណ្ឌញ្ញោ កិរ នត្ថិ បរិត្តិត្តោ តស្ស សាសនំ ចស្សុបតាបហស្សំ បចត្តិត្វ· ញុត្វាតុញុត្វាតំ សាចការំ អត្តូរឆាតេត សាសតយស្ស អត្តូរឆាយិ· កោណ្ឌញ្ញស្ស បត អបរការេក ឲកយសខ្លេឃ្យយតិក្កយិត្វា ឲកស្មិំឃេច ករេប្យ ចត្តារោ ញុត្វា តិត្តាត្តិសុ យក្ខលេ, សុយតោ, ខេចតោ, សោកិតោតិ· តត្ថ យក្ខលេ បត លោកភាឃកោ កប្យបតាបហស្សាធិកាតិ សោញអស អសខ្លេឃ្យាតិ បារមិយោ បូរេត្វា ញុសិតបុរេ តិត្តាត្តិត្វា តត្ថ ឃាចតាឃុកំ ឋត្វា បញ្ចាសុ បុត្តាតិមិត្តេសុ ក្ខប្យត្តេសុ ញុត្វកោលិហលំ តាយ ក្ខឋបាឌំ, តឋា ឋសបហស្សចក្កចាញឲ ឋេចតាយោ ឲកស្មិំ ចក្កចាញឲ សត្តិបតិត្វា អាឃាចត្តិ –

“ការលោ ខោ ខេ យហាចិរ, ក្ខប្បន្ន យាត្យក្ខ្ពិឃំ;

នខេចក់ តារឃត្តា, ញ្ចត្តេស្ស អយតំ បជ”ត្តិ· (ញ· ចំ· ១·៩លិ);

ឲចំ ឋេចេហិ អាឃាចិតោ កតបញ្ចាចិលោកតោ ញុសិតា កាឃា ចចិត្វា សត្តាតការុត្តេយ ក្ខត្តូរតការេ អត្តូតស្ស ក្ខត្តូរស្ស តាយ ខេញ្ញា ក្យលេ ក្ខត្តូរាឃ តាយ ឋេចិឃា ក្យច្ឆិស្មិំ បជិសត្តិំ កល្យ តឋា អតេកាតិ បារាជិហារិយាតិ បាតុរហុំ· តាតិ ឌឹបក្ករញុត្វចំរេស ចុត្តតឃេតេច ខេចឌិតត្តាតិ· តស្សា ក្ខត្តូរាឃ កិរ យហាឋេចិឃា ក្យច្ឆិស្មិំ សត្តលោកយក្ខលស្ស យក្ខលស្ស យហាសត្តស្ស បជិសត្តិក្កហណោតា បឌ្ឍាឃ សទិរប្យកា ខត្តិត្តិចំ អឃិតិហត្វប្យយាលំ បឋេសំ ចរិត្វា ចត្តាលោកសុរិឃាលោកេហិ អតកិកចតឹឃា ហុត្វា អដ្ឋាសិ· សា ច អញ្ញាតាលោកេត ចិតា អត្តតោ សទិរប្យកាសយុឋឃេតេច អត្ថការំ ចិធឃិត្វា អដ្ឋ សដ្ឋឹ ឃា ឆាតីហិ បរិចារិយមាតា ចិចរតិ·

សា កិរ ឋេចតាហិ កតារក្ខា ឋសត្តំ យាសាតំ អច្ចយេត បរយសុរកិក្យសុយថលឆរសាគាចិងរប កយលក្យចលឃសយលក្ខតោ រុរុ-សឹហ-ញ្យណ្ឍ-កង-កចឃ-យហិសបសឋចិចិធយិកកណចិធរិតោ បរយរយលឹឃេ ក្ខត្តូរយត្ថុរុឃ្យាតេត តាយ យក្ខលុឃ្យាតេត យក្ខលយហាបុរិសំ ចិឌាយិ· សោ ឌាតយត្តេច យហាសត្តោ សត្តា ឌិសា ចិលោកត្វា ក្ខត្តូរាកិយុខោ សត្តបឋឹតិហារេត កត្វា អាសភិំ ចាចំ តិច្ឆារេសិ· តស្មិំ ខណេ ឋកលឋសសហស្សិលោកធាតុសុ ឋេចតា ឌិស្សយាតសរិរា ឌិត្តយាលិឌឹហិ សយលត្តាតក្កា តត្ថ តត្ថ ឋត្វា ឌឃយក្ខលធុតិចចតាតិ សយ្យចត្តេសុំ· បារាជិហារិយាតិ ចុត្តតឃាតេច· តាយក្កហណឌិចរេស បតស្ស លក្ខណបាឋកា សត្តាយក្ខលសយ្យត្តិឃា ឌាតោតិ “យក្ខលក្យមារោ” ត្វេច តាមំ ករិសុ·

តស្ស កិរ ឃសចា រុចិយា សិរិមាតិ តយោ បាសាទា អហេសុំ· ឃសចតីឋេចិប្យយុគាតិ ចំសតាឌកិត្តិសហស្សាតិ អហេសុំ· តត្ថ យហាសត្តោ តចចស្សសហស្សាតិ ឌិត្តសុលសឌិសំ សុលំ អត្វកចិត្វា ឃសចតិឃា អក្កយហេសិឃា ក្យច្ឆិស្មិំ សិលចំ តាយ បុត្តំ លភិត្វា ចត្តារិ តិមិត្តាតិ ឌិស្វា អលក្កតំ បណ្ឌរំ តាយ សុត្តូរតុរក្ខចរយាចុឃ្យាយហាកិកិក្លយតំ តិក្លមិត្វា បត្តាឌិ· តំ បត បត្តាឌត្តំ តិរេស្សា យត្តស្សកោឌិឃោ អត្តុបត្តាឌិសុ· តេហិ

បរិវុតោ មហាបុរិសោ អដ្ឋ មាសេ បធានចរិយមចរិ។

តតោ វិសាខបុណ្ណមាយ ឧត្តរគាមេ ឧត្តរសេដ្ឋិនោ ធីតាយ ឧត្តរាយ នាម ទិន្នំ មធុបាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា សុរភិកុសុមាលង្កតេ តីលោកាសេ មនោរមេ សាលវនេ ទិវាវិហារំ វីតិនាមេត្វា ឧត្តរេន នាម អាជីវកេន ទិន្នា អដ្ឋ តិណមុដ្ឋិយោ គហេត្វា អសិតញ្ជនគិរិសង្កាសំ អក្កន្តចរណកតកខាលង្គំ ច សីតច្ឆាយំ វិវិធមិគគណសម្បាតវិរហិតំ មន្ទមាលុតេរិតាយ ឈតនាលាយ សមលង្កតំ គន្ធត្ថមិវ បីតិយា វិរោចមានំ នាគពោធិំ ឧបសង្កមិត្វា មត្តវរនាគគាមី នាគពោធិំ បទក្ខិណំ កត្វា បុព្វុត្តរបស្សេ ឋត្វា អដ្ឋបណ្ណាសហត្ថវិត្ថតំ តិណសន្ថរំ សន្ថរិត្វា តត្ថ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ចតុរង្គសមន្នាគតំ វីរិយំ អធិដ្ឋហិត្វា សពលំ មារពលំ វិទ្ធំសេត្វា បុព្វេនិវាសទិព្វចក្ខុញាណានិ បដិលភិត្វា បច្ចយាការសម្មសនំ កត្វា ខន្ធេសុ អនិច្ចាទិវសេន អភិនិវិសិត្វា អនុក្កមេន អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ បត្វា –

“អនេកជាតិសំសារំ, សន្ធាវិស្សំ អនិព្វិសំ;

គហការំ គវេសន្តោ, ទុក្ខា ជាតិ បុនប្បុនំ។

“គហការក ទិដ្ឋោសិ, បុន គេហំ ន កាហសិ;

សព្វា តេ ផាសុកា ភគ្គា, គហកូដំ វិសង្ខតំ;

វិសង្ខារគតំ ចិត្តំ, តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា”តិ។ (ធ· ប· ១៥៣-១៥៤) –

ឧទានំ ឧទានេសិ។

មង្គលស្ស បន សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អញ្ញេហិ ពុទ្ធេហិ អធិកតរា សរីរប្បភា អហោសិ។ យថា បន អញ្ញេសំ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ សមន្តា អសីតិហត្ថប្បមាណា វា ព្យាមប្បមាណា វា សរីរប្បភា អហោសិ, ន ឯវំ តស្ស។ តស្ស បន ភគវតោ សរីរប្បភា និច្ចកាលំ ទសសហស្សិលោកធាតុំ ផរិត្វា អដ្ឋាសិ។ តរុគិរិឃរបាការឃដកដាហាទយោ សុវណ្ណបដ្ដបរិយោនទ្ធា វិយ អហេសុំ។ នវុតិវស្សសតសហស្សានិ អាយុ តស្ស អហោសិ។ ឯត្តកំ កាលំ ចន្ទិមសូរិយតារកាទីនំ បភា នត្ថិ។ រត្តិន្ទិវបរិច្ឆេទោ ន បញ្ញាយិត្ថ។ ទិវា សូរិយាលោកេន វិយ សត្តា និច្ចំ ពុទ្ធាលោកេនេវ សព្វកម្មានិ ករោន្តា វិចរិំសុ។ សាយំ បុប្ផនកកុសុមានំ បាតោ ច រវនកសកុណាទីនញ្ច វសេន លោកោ រត្តិន្ទិវបរិច្ឆេទំ សល្លក្ខេសិ។

កិំ បត អនេ្ញាសំ ឮទ្ធាត់ អឃយាត្យការេចា តត្ថ៊ីតិ? តេតា តត្ថិ៍ ទេពិ ហិ អាកត្ថយាតា ឥឋឋហស្សិលោកធាតុំ ពទេពា ចា កិឃ្យោ អាកាឃ ឋទេឃ្យំ៍ យក្តលស្ស បត ករចទេពា បុត្តបត្តិតាចេឋត អនេ្ញាសំ ឮ្យាយប្យកា ចិឃ ឋទិ៍របុ្យកា តិច្ចរេយច ឥឋឋហស្សិលោកធាតុំ ឋទិត្វា

អដ្ឋាសិ៍ ឋោ កិរ ទេវើងឋត្តការេល ចេស្សត្តទត្តកាចឋជិឋេ អត្តការេច ឋបុត្តតានេរា ចក្កបត្តពឋជិឋេ បត្តទេព ចសិ៍ អនេឆកោ ឋត្តឌតចិទេហធកោ ឍទតាធិកោ តាឃ យត្យស្សកក្លោ យទេហឋក្លោ ឃក្លោ យហាបុរិឋស្ស តាតត្ថ្សាឋឃតំ ស្វុត្វា ទ្រោហ្វូលាចទេល្លាត ក្តបឋជ្ជយិត្វា យហាឋត្តំ ទេវ្វ តារកេ ឃាចិ៍ យហាឋទេត្ត “ឥតាយិ ទ្រោហ្វូលាស្ស បុត្តកោ”តិ ហដ្ឋបហដ្ឋោ ក្តតកបទិឃត្តិំ បចចិ កទេប្យត្វា ទេវ្វ តារកេ អតាសិ៍ អឆ ទេឍា ឃក្លោ ពស្ស បស្សត្តេស្សច យហាបុរិឋស្ស ចំ ទ្រោហ្វូលាចណ្ណ៍ បហាឃ អតលខាលបិក្ខលចិទ្ទបតឃតោ ចិឋយចិទ្ទបក្យុចិ៍លកឹយតាធោ ចិបិ៍ចកចិទ្ទបតាទេឋា កបិលឋទ្យុឋឹឈកេឋា តចតទ្ធពាលក្លត្តឋជិឋការេឃា ហ្វុត្វា ទេព តារកេ

យ្យូអាលកលិប៉ំ ចិឃ កេហត្វា ឍាជិ៍ យហាបុរិឋស្ស ឃត្លំ ឌ្ឋលោកេត្វា យុឝេ ចិចឯយទេត្ត អក្កិខាល៍ ចិឃ លោហិពធាទ៍ ក្តក្កិទត្តំ ពស្ស យុ៏ ជិវ្វាបិ កោឋក្កុយត្តយិ្យ ទេឈយតស៊្បំ ត ក្តប្យខ្ចិ៍ “ស្វុជិត្វំ ចព ទេយ តាត”ត្តិ ចិត្តឃទេពា បតស្ស ឋទិ៍ទេ យហត្ថ បិ៊ពិទេឋាយតស៊្បំ ក្តតបិជិ៍ ឋោ “ត្តយស្ស ទេយ តិស្សទេក្ខត អតាកេព ត្តយិតា តិ៊ហារេត ទស្វុំទេឃា តិក្លូយត្វូ”តិ បត្តតយកាសិ៍ ពស្ស ចំ បត្តិត តិស្សាឃ ឮទ្ធុ្កពស្ស ឋទិ៍ទេពា ទស្វុំទេឃា តិក្លូយិត្វា ឧត្តក៊ំ ធាត់ ឋទិ ស្វុ៍

អបទេយិ បុត្តចទិឃំ ពស្ស អត្ថិ៍ អឃំ កិរ ទេវើងឋត្តការេល ឧកស្ស ឮទ្ធស្ស ទេចពិឃំ ជិវ្វា – “ត្តយស្ស ឮទ្ធស្ស យយ ឌិ៍ចិពំ បទិច្ចជិពំ ចដ្ឋពី”តិ តល្អុជិ៍បិការេចធតតិឃាទេយត ឋកលឋទិ៍ទ៍ ទេចធាទេបត្វា ទពតយត្តយក្យូអំ ឋពឋហស្សក្លត្តិក៊ំ ស្វុចល្អាបិពិ៍ ស្វុកត្ដឋបិ្យស្ស ប្វុរាទេបត្វា ពត្តំ ឋហស្សចដ្ឋិទេឃា ខាទេលត្វា ចំ ឋិទេឋតាឥាឃ ឋកលឋទិ៍ទ៍ ខាលិទេបត្វា ខិតទេចពិឃំ បតក្លុំលំ កទេរាទេត្តា ឋកលទត្តិ ចិ៍ពិតាទេយសិ៍ ឧចំ ឃាច អទ្យល្យក្កុយតា ចាឃយត្តស្ស លោយក្យូបយត្តយិ្យ ក្តស្វុំ ត កហ៊្យា បទ្យូកត្តុំ បចិដ្ឋការេលា ចិឃ អទេហាសិ៍ ឆទេយ្យា ហិ តាទេឋឋ អត្តាត់ ទក្លត្តំ ទក្លូពិ៍ ទេពតាហ ករចា –

“ឆទេយ្យា ហទេច ទក្លូពិ ឆយ្យូចាទិ៍, ឆទេយ្យា ស្វុចិទេល្អា ស្វុឍយាចហាពិ;

ឧឋាតិឋំទេឋា ឆទេយ្យ ស្វុចិទេល្អ, ត ទ្យក្កពិ៍ កឆ្ចពិ ឆយ្យូចាទិ៍”ពិ៍ (ទេឆទកា៍ ៦០៦; ខា៍ ១៍១០៍១០៦; ១៍០ស៍៍៦ប៍ស៍);

ត្តយស្សាបិ កយ្យូស្ស តិស្សទេក្ខត ពស្ស ឋទិ៍ទេរាការេឋា ឥឋឋហស្សិលោកធាតុំ ឋទិត្វា អដ្ឋាសិ (ឆ៍ ឋ៍ អដ្ឋ៍ តិតាតកធា)៍ ទេពត ទ្យុត្តំ –

១៍

“កោល្អុត្តាស្ស អបទេត, យក្តលោ តាឃ តាឃកោ;

ពយំ លោកេ តិហត្វាត, ឆទេយ្យាក្លយកិតារឃិ៍

“អត្យលិឞិ បកា តឞ្យ, ឌិនេតហន្នោហិ ភ្លត្តឫទិ៍;

ចត្ថុឞ្ទុទិឃប្យកំ ហត្ថ្វា, ឥឞឞហឞ្សី ចិនេទាចតី”តិៈ

តត្ត តយត្តិ លោកត្តការន្ទោ ហឥឃតយន្ទោៈ គិហត្ថ្វាតាតិ អភិកចិត្វាៈ ឆនេយ្មាក្កត្តិ ៩ត្ត អឃំ បត ភ្លក្កា-ឞន្ទោ ឞុចណ្ហការឡូឞាឌីឞុ អនេតកោឞុ អនេត្តុឞុ ឌិឞ្យតិៈ តឆាហិ “ឞណ្ហារេឞត ឌាតទ្ទុបំ កេហត្វា ភ្លក្កាយុរេ បក្លិបេឃ្យា”តិ (យៈ តិៈ ១ៈ១៩០) អាកតដ្ឋានេត ឞុចណ្ហការាតំ ឡូឞា “ភ្លក្កា”តិ ចេឌិតន្ទាៈ “ភ្លក្កិ តានេត្ថឃ្យ, ភ្លក្កិ តត្តិត្វា ភ្លក្កាយុរំ អាលិេយ្យឃ្យា”តិ អាកតដ្ឋានេត កយ្មាទាតំ អង្ការកបល្លិៈ “កយ្មាទាតំ ឃឆា ភ្លក្កា, អនេត្ថា ឥឞាឃតិ នេតា តហិ”តិ (ឌាៈ ១ៈ១១ៈ៩៣ដ៍) អាកតដ្ឋានេត កយ្មារុទ្ធតំៈ “៩ចំចិបិនេកា ភ្លក្កាបិនេតា កចិឞ្យតិ”តិ (ឌីៈ តិៈ ០ៈ១៣, ១០ប័) អាកតដ្ឋានេត ចាឃុចេនេកា “ភ្លក្កា”តិ ចុក្កតិៈ “ភ្លក្កាឞុ ឆាទិឃយាតាឞ្ទុ”តិ (ឌីៈ តិៈ ០ៈ០៣ដ៍) អាកតដ្ឋានេត ឌីបិកា “ភ្លក្កា”តិ ចុក្កតិៈ ត្តឆាបិ ឌីបិកា ភ្លក្កាតិ អឆិេប្យតា (យៈ តិៈ អដ្ឋៈ ០ៈលិ៩ អាឥេឃា)ៈ តឞ្វា ត្តឆ ឆយ្មយឃំ ភ្លក្កិ អភិឆាទេឃំ, អចិឌ្ឋត្តការបជិន្ធត្ថុឞ្យ អចិឌ្ឋត្តការាភិក្ទុតឞ្យ លោកឞ្យ ឆយ្មយឃំ ភ្លក្កិ ឆានេនឞីតិ អនេត្វាៈ

អត្យលិឞីតិ អត្យល្យា អាឞិៈ អឃេយេច ចា បិនេធា, អនេន្នាហិ ត្យេន្ទហិ អឞឌិឞា អនេហាឞីតិ អនេត្វាៈ ឌិនេតហន្នោហីតិ ឌិនេតហិ អនេន្នាហិ ៈ

ចត្ថុឞ្ទុទិឃប្យកំ ហត្ថ្វាតិ ចត្ថុឞ្ទុទិឃាតំ បកំ អភិហត្ថ្វាៈ ឥឞឞហឞ្សី ចិនេទាចតីតិ ចត្ថុឞ្ទុទិឃានេលាកំ ចិតា ត្យន្ទានេលានេកនេតច ឥឞឞហឞ្សី ចិនេទាចតីតិ អនេត្វាៈ

យក្កលឞយ្មាឞត្យន្ទា បត អឆិកតនេតាឆិតារេណា នេតាឆិឡូលេឃេច ឞត្តឞត្តាហាតិ ឌីតិតានេយត្វា (តាហុនេតា ឆយ្មាឃាចតំ ឞប្យជិន្ធិត្វា – “កឞ្យ តុ នេលា អហំ ត្តយំ ឆយ្មំ នេឥនេឞឃ្យ”ត្តិ (យៈ តិៈ ០ៈ១ប័៣; ១ៈ១៣០; យហាចៈ ១០) ភ្លបឆាទនេត្តា អត្តតា ឞហ បន្តាឌិតាតំ ភិក្ខុតំ តិនេឞ្យា នេកាជិនេឃា ភ្លបតិឞ្យឃឞប្យត្តំ អដ្ឋឞៈ អចឞ្យ ៩តឥនេហាឞិ – “ត្តនេយ ក្យលបុត្តា យំ បន្តាឌត្តិ អត្យបន្តាឌិតា ភ្លបតិឞ្យឃឞប្យត្តា ច, នេត យឃា ចិឞាលបុណ្ហយាឃ ចិនេចកត្តិកោត ចិឞ្យឌិតា ឞិទិចន្ទតតកាទំ ភ្លបតិឞ្យាឃ ឞិទិចតកហតំ កត្ថ្វា ចិហនេត្តិ, ហត្ថាហំ តត្ត កត្ថ្វា ឆយ្មំ នេតាឞំ នេឥនេឞឞ្យាមិ”តិ អត្តនេតា បត្តឌីចទំ កេហត្វា ហំឞទាឌា ចិឃ កកតតលយត្យកត្ថ្វា ឞិទិចតកហនេត បច្ចដ្ឋាឞិៈ នេត ច ភិក្ខុ កកចត្តិ ចត្តិត្វា អនេត្តចាឞិកចត្តិ ឥនេឞ្យត្វា កកចត្តិ បទិចានេទត្វា តិឞីឌិឞុៈ នេតាឞំ កកចា ឞន្តាត្យន្ទតិនេឞចិតំ ឆយ្មចក្កប្យចត្តតឞុត្តត្តិ កនេឆឞិៈ តនេតា តិនេឞ្យា ភិក្ខុនេកាជិនេឃា អទហត្តិ បិបុលិឞុៈ នេឥចយត្យឞ្យាតំ នេកាជិឞតឞហឞ្យាតំ ឆយ្មាភិឞយេឃា អនេហាឞិៈ នេតាត ចុត្តំ –

“េសាបិ ញុេទ្ធា បកាេសសិ, ចតុេរា សច្ចចេទ្ទតេយ;

េត េត សច្ចេរសំ បីត្វា, ចិេភាេទត្តិ យហាតមំ។

៣។

“បត្វាត េទាឌិយតុលំ, បេឌេយ ឌយ្មេឌសេត;

េកាដិសតសហស្សាតំ, ឌយ្មាភិសយេយា អហុ”តិ។

តត្ថ ចតុេរាតិ ចត្តារិ។ សច្ចចេទ្ទតេយតិ សច្ចានិ ច ចេរានិ ច សច្ចចេរានិ, សច្ចានិ វុត្តយានីតិ អេត្ថា។ “ចត្តាេរា សច្ចចេទ្ទតេយ”តិបិ បាេឋា, តស្ស ចត្តារិ សច្ចចេរានិ វុត្តយានីតិ អេត្ថា។ េត េតតិ េត េត េឌចយនុស្សា ញុេទ្ធត ភគចតា ចិតីតា។ សច្ចរសន្តិ ចតុសច្ចបដិេចឆរាយតរសំ បិចិត្វា។ ចិេភាេទត្តិ យហាតយន្តិ េតត េតត យេគ្គត បហាតណ្ហំ េយាហតយំ ចិេភាេទត្តិ, ចិទ្ធំេសត្តីតិ អេត្ថា។ បត្វាភាតិ បដិចិជ្ឈិត្វា។ េទាឌិន្តិ ឯត្ថ បភាយំ េទាឌិ-សេទ្ទា –

“យេគ្គ ផេល ច តិព្វាេត, រុេក្ខ បញ្ញត្តិយំ តថា;

សព្វញ្ញុេត ច ញាណស្មិំ, េទាឌិសេទ្ទា បភាេកតា”។

តថា ហិ បេនស – “េទាឌិ វុច្ចតិ ចតូសុ យេគ្គសុ ញាណ”ន្តិអាទីសុ (ចូឡនិ។ ខគ្គចិសាណសុត្តតិេទ្ទស ១២១) យេគ្គ អាគេតា។ “ឧបសយាយ អភិញ្ញាយ សេព្វាឌាយ តិចត្តតី”តិ (ម។ តិ។ ១។២៧; ២។២២៧; មហាច។ ១៧; សំ។ តិ។ ៥។១០៨១; បដិ។ ម។ ២។២០) ឯត្ថ ផេល។ “បត្វាត េទាឌិ អមតំ អសង្ខត”ន្តិ ឯត្ថ តិព្វាេត។ “អន្តរា ច គយំ អន្តរា ច េទាឌិ”ន្តិ (ម។ តិ។ ១។២៨៥; ២។២៣៨; មហាច។ ១១) ឯត្ថ អស្សត្ថរុេក្ខ។ “េទាឌិ េខា រាជកុមាេរា េកាេតា េកាតមស្ស បិេដ និសិន្នា ចត្តតី”តិ ឯត្ថ (ម។ តិ។ ២។២២៤; ចូឡអច។ ២៩៥) បញ្ញត្តិយំ។ “បេប្បាតិ េទាឌិំ ចរភូរិេមឌេសា”តិ (ទី។ តិ។ ៣។២១៧) ឯត្ថ សព្វញ្ញុតញ្ញាេណ។ ញ្ញាណាបិ សព្វញ្ញុតញ្ញាេណ ឥឌ េព្វា។ អរហត្តយគ្គញាេណាបិ ចដ្តិ (ម។ តិ។ អដ្ឋ។ ១។២៧; ឧទា។ អដ្ឋ។ ១; បារា។ អដ្ឋ។ ១។១១; ចរិយា។ អដ្ឋ។ តិទាតកថា)។ អតុលន្តិ តុលរហិតំ បយាណាតីតំ, អប្បយាណន្តិ អេត្ថា។ សេព្វាឌិំ បត្វា ឌម្មំ េទេសត្តស្ស តស្ស ភគចេតា បេឌេយ ឌយ្មេទេសេតតិ អេត្ថា គេហតេព្វា។

យថា បត ចិត្តំ តាយ តកាទំ ឧបតិស្សាយ ចិហរេត្តា ចយ្យកាទុក្ខយ្ហុេល កណ្ឌព្ពាទុក្ខយ្ហុេល អយ្យាតំ កាចា ចិយ តិត្តិយាតំ យាតយេត្តំ

យយកាបាដិហារិយំ កត្វា សុរាសុរយុចតិរតិសម្ភេចត រុចិរតចកតកាខែតយយចរកចេត តាចតិំសកចេត បារិច្ឆត្តកាទុក្ខយ្ហុេល

បណ្ឌុកម្ពលសិលាតលេ និសីទិត្វា អភិធម្មំ ទេសេសិ, តទា កោដិសតសហស្សានំ ទេវតានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ, អយំ ទុតិយោ អភិសមយោ។ យទា បន សុនន្ទោ នាម ចក្កវត្តិរាជា សុរភិនគរេ បូរិតចក្កវត្តិវត្តោ ហុត្វា ចក្ករតនំ បដិលភិ។ តំ កិរ សុមនសម្មាសម្ពុទ្ធេ លោកេ ឧប្បន្នេ ចក្ករតនំ ឋានា ចវិតំ ទិស្វា សុនន្ទោ រាជា វិមនមានសោ (ព្រាហ្មណេ បរិបុច្ឆិ – “ឥទំ ចក្ករតនំ មម កុសលេន និព្វត្តំ, កស្មា ឋានា ចវិត”ន្តិ? តតោ តេ តស្ស រញ្ញោ ចវនការណំ ព្យាករិំសុ “ចក្កវត្តិរញ្ញោ អាយុក្ខយេន វា បព្ពជ្ជូបគមនេន វា ចុតិបាតុភាវេន វា ចក្ករតនំ ឋានា ចវតីតិ វត្វា បុនាបិ, មហារាជ, អាយុក្ខយោ នត្ថិ, អបិច ខោ ត្វំ, សម្មាសម្ពុទ្ធោ លោកេ ឧប្បន្នោ, តេន តេ ចក្ករតនំ ចវិត”ន្តិ។ តំ សុត្វា សុនន្ទោ ចក្កវត្តិរាជា សបរិជនោ តំ ចក្ករតនំ សិរសា វន្ទិត្វា អាយាចិ – “យាវាហំ ភគវន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ សក្ករិស្សាមិ, តាវ ត្វំ មា អន្តរធាយស្សូ”តិ។ អថ តំ ចក្ករតនំ យថាឋានេយេវ អដ្ឋាសិ។

តតោ សម្បីតមានសោ សុនន្ទោ ចក្កវត្តិរាជា ឆត្តិំសយោជនបរិមណ្ឌលាយ បរិសាយ បរិវុតោ សត្ថុលោកធម្មំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ឧបសង្កមិត្វា សមាធិតសទ្ធំ វត្វា មហាទានេន សន្តប្បេត្វា អរហន្តានំ កោដិសតសហស្សានំ កាសិកវត្ថានិ ទត្វា តថាគតស្ស សព្ពបរិក្ខារេ ទត្វា សកលលោកវិម្ហាបនកំ ករោន្តោ បូជំ កត្វា សម្ពុទ្ធំ សព្ពលោកនាថំ ឧបសង្កមិត្វា ធម្មសវនត្ថាយ ឯកមន្តំ និសីទិ។ បុព្វេបិ តស្ស អនុរាជកុមារា នាម តថេវ និសីទិំសុ។

តទា សុនន្ទចក្កវត្តិរាជប្បមុខានំ ទេវានំ ករោន្តោ អនុបុព្ពិកថំ កថេសិ។ សុនន្ទោ ចក្កវត្តី សទ្ធិំ បរិសាយ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ អថ សត្ថា តេសំ បុព្វចរិយំ ឱលោកេន្តោ ឥទ្ធិមយបត្តចីវរស្ស ឧបនិស្សយំ ទិស្វា ចក្កជាលសមលង្កតំ ទក្ខិណហត្ថំ បសារេត្វា – “ឯថ, ភិក្ខវោ”តិ អាហ។ សព្ពេ តង្ខណំយេវ ទ្វង្គុលកេសា ឥទ្ធិមយបត្តចីវរធរា វស្សសដ្ឋិកត្ថេរា វិយ អាកប្បសម្បន្នា ហុត្វា ភគវន្តំ បរិវារយិំសុ។ អយំ តតិយោ អភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៥។

“សុរិន្ទនគរេ, ពុទ្ធោ ធម្មមទេសយិ;

កោដិសតសហស្សានំ, ទុតិយាភិសមយោ អហុ។

៦។

“យទា សុនន្ទោ ចក្កវត្តី, សម្ពុទ្ធំ ឧបសង្កមិ;

តឌា អាហតិ សព្ទេន្ធា, ឆល្ងេកទិ ចទ្ធុតយំ៍

សិ៍

“ឃុតត្ថុស្សាតុចនា ជាតា, តឌាឃុំ តចុតិេកាដិេឃា;

សេន្ទាបិ េត តិរចេសសា, អេហឃុំ ឲហិកិក្ខុកា”តិ៍

តត្ថ ឃុរិត្ថុេឆចកចេតតិ បុត េឆចិត្ថុកចេតតិ អេត្ថា៍ ឆល្ងតិ អកិឆល្ង៍ អាហតិតិ អកិហតិ៍ ចទ្ធុតយតិ ចេទា កកចា ឃុតយំ ឆល្ងេកទិតិ អេត្ថា៍ អតុចទាតិ តិតទ្ធចទា េសចកា៍ អាឃុតិ អេហឃុំ៍ “តឌាឃិ តចុតិេកាដិេឃា”តិបិ បិេឋា៍ តស្ស ជាតា អាឃិ, សា ជាតា កិត្តកាតិ េច, តចុតិេកាដិេឃាតិ អេត្ថា៍

អថ យង្គេល កិរ េលាកតាេថ េយលេល បុេរ ចិហរេន្ត តស្មិំ េយច បុេរ ឃុេឆេចា ច ឆល្ងេសេតា ច យាលចកា យាលចកសហស្សបរិចារា តស្ស កកចេតា សត្តិេក ឲហិកិក្ខុបដ្ឋាឋាយ បដ្ឋាឌិឃុ៍ យាលបុណ្ណយាឃ ខ្ទឹឃុ អក្កសាចេកាឃុ សបរិចារេឃុ អរហត្តំ បេត្តឃុ សត្ថា េកាដិសតសហស្សកិក្ខុកាលេយាឡ្យបិតិេយាក្ខំ ឱ្ឌិឃិ, អយំ បេឋយា សត្តិបិេតា អេហាឃិ៍ បុត ឃុតារារេយ តាយ អតុត្តេរ ចាតិសយាកេយ បដ្ឋាឌិតានំ េកាដិសតសហស្សានំ សយាកេយ បិតិេយាក្ខំ ឱ្ឌិឃិ, អយំ ឌុតិេឃា សត្តិបិេតា អេហាឃិ៍ ឃុតត្ថុចក្កចត្តិកិក្ខុកាលសយាកេយ តចុតិេកាដិសហស្សានំ កិក្ខុនំ យេឡ្យបិតិេយាក្ខំ ឱ្ឌិឃិ, អយំ តតិេឃា សត្តិបិេតា អេហាឃិ៍ េតត ចុត្តំ –

បំ៍

“សត្តិបិតា តេឃា អាឃុំ, យង្គលស្ស យេហឃិេនា;

េកាដិសតសហស្សានំ, បេឋយា អាឃិ សយាកេយា៍

ឆំ៍

“ឌុតិេឃា េកាដិសតសហស្សានំ, តតិេឃា តចុតិេកាដិនំ;

ខីណាសចានំ ចិយលានំ, តឌា អាឃិ សយាកេយា”តិ៍

តទា អម្ហាកំ បោធិសត្តោ សុរុចិព្រាហ្មណកុលេ សុរុចិ នាម ព្រាហ្មណោ ហុត្វា តិណ្ណំ វេទានំ បារគូ សនិឃណ្ឌុកេដុភានំ សាក្ខរប្បភេទានំ ឥតិហាសបញ្ចមានំ បទកោ វេយ្យាករណោ លោកាយតមហាបុរិសលក្ខណេសុ អនវយោ អហោសិ។ សោ សត្ថារំ ឧបសង្កមិត្វា ទសពលស្ស មធុរធម្មកថំ សុត្វា ភគវតិ បសីទិត្វា សរណំ គន្ត្វា – “សេ្វ មយ្ហំ ភិក្ខំ គណ្ហថា”តិ សសាវកសង្ឃំ ភគវន្តំ និមន្តេសិ។ សោ ភគវតា “ព្រាហ្មណ, កិត្តកេហិ ភិក្ខូហិ តេ អត្ថោ”តិ វុត្តោ – “កិត្តកា បន តេ, ភន្តេ, បរិវារា ភិក្ខូ”តិ អាហ។ តទា បឋមសន្និបាតោ ហោតិ, តស្មា “កោដិសតសហស្ស”ន្តិ វុត្តេ – “យទិ ឯវំ, ភន្តេ, សព្ពេហិបិ សទ្ធិំ មយ្ហំ ភិក្ខំ គណ្ហថា”តិ និមន្តេសិ។ សត្ថា អធិវាសេសិ។

ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ស្វាតនាយ និមន្តេត្វា អត្តនោ ឃរំ គន្ត្វា ចិន្តេសិ – “អហំ ឯត្តកានំ ភិក្ខូនំ យាគុភត្តវត្ថាទីនិ ទាតុំ សក្កោមិ, និសីទនដ្ឋានំ បន កថំ ភវិស្សតី”តិ។ តស្ស កិរ សា ចិន្តា ចតុរាសីតិយោជនសហស្សប្បមាណេ មេរុមត្ថកេ ឋិតស្ស ទេវរាជស្ស ទសសតនយនស្ស បណ្ឌុកម្ពលសិលាសនស្ស ឧណ្ហាការំ ជនេសិ។ អថ សក្កោ ទេវរាជា អាសនស្ស ឧណ្ហភាវំ ទិស្វា – “កោ នុ ខោ មំ ឥមម្ហា ឋានា ចាវេតុកាមោ”តិ សមុប្បន្នបរិវិតក្កោ ទិព្ពេន ចក្ខុនា មនុស្សលោកំ ឱលោកេន្តោ មហាបុរិសំ ទិស្វា – “អយំ មហាសត្តោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ និមន្តេត្វា តស្ស និសីទនត្ថាយ ចិន្តេសិ, មយាបិ តត្ថ គន្ត្វា បុញ្ញកោដ្ឋាសំ គហេតុំ វដ្ដតី”តិ វឌ្ឍកិវណ្ណំ និម្មិនិត្វា វាសិផរសុហត្ថោ មហាបុរិសស្ស បុរតោ បាតុរហោសិ។ សោ “អត្ថិ នុ ខោ កស្សចិ ភតិយា កត្តព្ពកម្ម”ន្តិ អាហ។

មហាសត្តោ ទិស្វា “កិំ កម្មំ កាតុំ សក្ខិស្សសី”តិ អាហ។ “មម អជានតសិប្បំ នាម នត្ថិ, យោ យោ យំ យំ ឥច្ឆតិ មណ្ឌបំ វា បាសាទំ វា អញ្ញំ វា កិញ្ចិ និវេសនាទិកំ, តស្ស តស្ស តំ តំ កាតុំ សមត្ថោម្ហី”តិ។ “តេន ហិ មយ្ហំ កម្មំ អត្ថី”តិ។ “កិំ, អយ្យា”តិ? “ស្វាតនាយ មយា កោដិសតសហស្សភិក្ខូ និមន្តិតា, តេសំ និសីទនមណ្ឌបំ ករិស្សសី”តិ? “អហំ នាម ករេយ្យំ, សចេ មេ ភតិំ ទាតុំ សក្ខិស្សថា”តិ។ “សក្ខិស្សាមិ, តាតា”តិ។ “យទិ ឯវំ, សាធុ, ករិស្សាមី”តិ វត្វា ឯកំ បទេសំ ឱលោកេសិ។ សោ ទ្វាទសយោជនប្បមាណោ បទេសោ កសិណមណ្ឌលំ វិយ សមតលោ បរមរមណីយោ អហោសិ។ បុន សោ “ឯត្តកេ ឋានេ សត្តរតនមយោ ទព្ពសារមណ្ឌោ មណ្ឌបោ ឧដ្ឋហតូ”តិ ចិន្តេត្វា ឱលោកេសិ។ តតោ តាវទេវ មណ្ឌបោ ភូមិំ ភិន្ទិត្វា មណ្ឌបោ ឧដ្ឋហិ។ តស្ស សោវណ្ណមយេសុ ថម្ភេសុ រជតមយា ឃដកា អហេសុំ, រជតមយេសុ ថម្ភេសុ សោវណ្ណមយា ឃដកា, មណិត្ថម្ភេសុ បវាឡមយា ឃដកា, បវាឡមយេសុ ថម្ភេសុ មណិមយា ឃដកា, សត្តរតនមយេសុ ថម្ភេសុ សត្តរតនមយា ឃដកា អហេសុំ។

តតោ “មណ្ឌបស្ស អន្តរន្តរាបិ កិង្កិណិកជាលា ឱលម្ពន្តូ”តិ ឱលោកេសិ, សហ ឱលោកនេន កិង្កិណិកជាលា ឱលម្ពិ, យស្ស មន្ទវាតេរិតស្ស បញ្ចង្គិកស្សេវ តូរិយស្ស មធុរសទ្ទោ និច្ឆរតិ, ទិព្ពសង្គីតិវត្តនកាលោ វិយ អហោសិ។ “អន្តរន្តរា គន្ធទាមបុប្ផទាមបត្តទាមសត្តរតនទាមានិ ឱលម្ពន្តូ”តិ ចិន្តេសិ, សហ ចិត្តេន ទាមានិ ឱលម្ពិំសុ។ “កោដិសតសហស្សសង្ខានំ ភិក្ខូនំ អាសនានិ ច កប្បិយមហគ្ឃចម្មត្ថរណានិ អាធារកានិ ច បថវិំ ភិន្ទិត្វា ឧដ្ឋហន្តូ”តិ ចិន្តេសិ, តាវទេវ ឧដ្ឋហិំសុ។ “កោណេ កោណេ ឯកេកា ឧទកចាដិ ឧដ្ឋហតូ”តិ ចិន្តេសិ, តង្ខណំយេវ ឧទកចាដិយោ បរមសីតលេន មធុរេន សុចិសុទ្ធសុគន្ធកប្បិយវារិនា បុណ្ណា កទលិបណ្ណបិហិតមុខា ឧដ្ឋហិំសុ។ សោ ទសសតនយនោ ឯត្តកំ មាបេត្វា ព្រាហ្មណស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា – “ឯហិ, អយ្យ, តវ មណ្ឌបំ ទិស្វា មយ្ហំ

កតិ ទេហី”តិ អាហ។ មហាបុរិសោ គន្ត្វា តំ មណ្ឌបំ ជូទេលិគេសិ។ តស្ស ជូទេលិគេត្តសេស្សេវ សកលសរីរំ បញ្ចវណ្ណាយ បីតិយា និរន្តរំ ផុដំ អហោសិ។

អថស្ស មណ្ឌបំ ជូទេលិកមទេតា ឧតទេហោសិ – “តាមំ មណ្ឌបេ មនុស្សក្ខទេត កទេតា, មយ្ហអញ្ញាសមំ មយ្ហគុណំ អាកប្ប អឌ្ឍ សក្កស្ស ទេវទេវញ្ញា កចតំ ប្លាំអហោសិ, តទេតា សទេក្កត ទេវតាតមិទេត្ត អមំ មណ្ឌបេ និម្មិទេតា”តិ។ “ត ទេលា បត ទេម ឃុត្តំ ឧចន្ទបេ មណ្ឌបេ ឧកខិចសំទេមច ទាតំ ទាតុំ, សត្តាហំ ទស្សាមី”តិ ចិន្តេសិ។ ចាហិរកទាតំ តាម តត្តកម្បិ សមាតំ ទោនិសត្តាតំ ហទមំ តុដ្ឋិ កាតុំ ត សទេក្កាតិ, អលង្កាតសីសំ ចា លិខិត្វា អឌ្ឍិតាតិ ចា អក្ខិតិ ប្លុបារទេដត្វា ហទមមំសំ ចា ប្លុត្តទេដត្វា ចិត្តការេល ទោនិសត្តាតំ ចាកំ តិស្សាយ តុដ្ឋិ តាម ហោតិ។ អមក្កាំ ទោនិសត្តស្ស ហិ សិចិដាតទេក (ដា។ ១។៨៥។៦១ អាទទេមា) ទេចសិកំ បញ្ចកហាបណសតសហស្សានិ ចិស្សទេដ្ឋត្វា ចតុស្សុ តករទ្វារេសុ តកាមេជ្ឈ្យិ បញ្ចសុ ធារេតសុ ទាតំ ទេត្តស្ស តំ ទាតំ ចាកតុដ្ឋិ ប្លុបារទេតុំ តាសក្កា។ មទា បតស្ស ត្រាហ្មណចណ្ឌេត អាកន្ត្វា សទេក្កា ទេចទានា អក្ខិតិ មាចិ, តទា ទសា តាតិ ចក្ខុតិ ប្លុបារទេដត្វា អទាសិ, ទេទមាតស្សេច ហាទសា ប្លុបន្ទិ, ទេកសក្កមត្តម្បិ ចិត្តស្ស អញ្ញាថត្តំ តាហោសិ។ ឧចំ សព្វញ្ញុទោនិសត្តាតំ ចាហិរទាតំ តិស្សាយ តិត្តិ តាម តត្ថិ។ តស្មា ទេសាបិ មហាបុរិសោ – “មមា ទេកាដិសតសហស្សសង្ខាតំ កិច្ចតំ ទាតំ ទាតុំ ចដ្ដតី”តិ ចិន្តេត្វា តស្មិំ មណ្ឌបេ និសីទាទេបត្វា សត្តាហំ កចបិតំ តាម ទាតំ អទាសិ។

ឧត្តំ កចបិតត្តិ មហន្តេ មហន្តេ ទេកាលទេដ្ឋ ចីរស្ស បូទេរត្វា ប្លុឌ្ឍទេតសុ អាទេរាទេបត្វា ឈតបិកបទេក្កា ចីទេរ ទោគទេទាទេក តណ្ហុទេល បក្ខិបិត្វា បក្កមធុសក្ខរធុណ្ណសម្បីហិ អភិសង្ខតទេភាជតំ ចុច្ចតិ។ ព្ពាទេមច ចតុមធុទេភាជតត្តិបិ ចុច្ចតិ។ មនុស្សាទេមច បត បរិចិសិតុំ តាសក្កិស្សុ។ ទេចចាបិ ឧកត្តរិកា ហុត្វា បរិចិសិសុ។ ក្វាទសទេមាជតប្បមាណម្បិ តំ ធាតំ ទេត ភិក្ខុ កហិត្វា តប្បទេហាសិទេមច, ទេត បត ភិក្ខុ អត្តទេតា អត្តទេតា អតុភាទេចត តិសីជិសុ។ បរិទេមាសាតជិចទេស សទេត្វាសំ ភិក្ខុតំ បទេត្ត ទោចាទេបត្វា ទេភសជ្ជត្ថាយ សប្បិតចតីតមធុផាណិតាជីតំ បូទេរត្វា តិចីចទេរហិ សទ្ធិំ អទាសិ។ តត្ថ សង្ឃតចកភិក្ខុតា លទ្ធចីចរសាដកា សតសហស្សគ្ឃតិកា អទេហសុំ។

អថ សត្ថា អតុទេមាទតំ ករេទាទេន្តា – “អមំ មហាបុរិសោ ឧចន្ទបំ មហាទាតំ អទាសិ, ទេកា តុ ទេលា កចិស្សតី”តិ ប្លុបធារេទេន្តា – “អតាកទេត កប្បសតសហស្សាធិកាតំ ទ្វិន្នំ អសទេង្ខ្យយ្យាតំ មត្ថទេក ទេកាតទេមា តាម ពុទ្ធោ កចិស្សតី”តិ ជិស្វា តទេតា មហាសត្តំ អាមទេន្តត្វា – “ត្វំ ឧត្តកំ តាម កាលំ អតិក្កមិត្វា ទេកាតទេមា តាម ពុទ្ធោ កចិស្សសី”តិ ព្យាកាសិ។ អថ មហាបុរិសោ កកចទេតា ព្យាករណំ សុត្វា បមុទិតហទទេមា – “អហំ កិរ ពុទ្ធោ កចិស្សាមិ, ត ទេម ឈរាចាទេសត អទេត្ថ, បព្ពជិស្សាមី”តិ ចិន្តេត្វា តថារូបំ សម្បត្តិំ ទេខឡអបិណ្ឌំ ចិយ បហាយ សត្ថុ សត្តិទេក បព្ពជិត្វា ពុទ្ធចចតំ ឞុក្កហិត្វា អភិញ្ញា ច អដ្ឋ សមាបត្តិទេមា ច តិព្ពទេត្តត្វា អបរិហីតជ្ឈាទេតា មាចតាយុកំ ឋត្វា អាយុបរិទេមាសាទេត ត្រហ្មទេលាទេក តិព្ពត្តិ។ ទេតត ចុត្តំ –

១០។

“អហំ ទេតត សមទេមត, សុទុឌី តាម ត្រាហ្មទេណា;

ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᩮᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᨵᩁᩮᩣ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩮᨴᩣᨶ ᨷᩤᩁᨣᩪ᪨

᪁᪁᪨

“ᨲᨾᩉᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ, ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ;

ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨷ᩠ᨷᨾᩩᨡᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ, ᨣᨶ᩠ᨵᨾᩣᩃᩮᨶ ᨷᩪᨩᨿᩥᩴ;

ᨷᩪᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᨾᩣᩃᩮᨶ, ᨣᩅᨷᩤᨶᩮᨶ ᨲᨷ᩠ᨷᨿᩥᩴ᪨

᪁᪂᪨

“ᩈᩮᩣᨷᩥ ᨾᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩣᩈᩥ, ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨷᨴᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ;

ᩋᨷᩁᩥᨾᩮᨿ᩠ᨿᩥᨲᩮᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩮ, ᩋᨿᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨

᪁᪃᪨

“ᨷᨵᩣᨶᩴ ᨷᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ...ᨷᩮ... ᩉᩮᩔᩣᨾ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩤ ᩍᨾᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥ –

ᩋᨭ᩠ᨮ ᨣᩤᨳᩤ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩤ᪨

᪁᪄᪨

“ᨲᩔᩣᨷᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩈᩣᨴᨿᩥᩴ;

ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᩴ ᩅᨲᨾᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥᩴ, ᨴᩈᨷᩤᩁᨾᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ᪨

១៧។

“តទា បីតិមនុព្រូហន្តោ, សម្ពោធិវរបត្តិយា;

ពុទ្ធេ ទត្វាន មំ គេហំ, បព្ពជឹ តស្ស សន្តិកេ។

១៨។

“សុត្តន្តំ វិនយំ ចាបិ, នវង្គំ សត្ថុសាសនំ;

សព្ពំ បរិយាបុណិត្វា, សោភយឹ ជិនសាសនំ។

១៩។

“តត្ថប្បមត្តោ វិហរន្តោ, ព្រហ្មំ ភាវេត្វ ភាវនំ;

អភិញ្ញាបារមឹ គន្ត្វា, ព្រហ្មលោកមគច្ឆហ”ន្តិ។

តត្ថ គន្ធមាលេនាតិ គន្ធេហិ ចេវ មាលេហិ ច។ គវបានេនាតិ ខីរំ វុត្តមេវ។ “ឃតបានេនា”តិបិ កេចិ បឋន្តិ។ តប្បយិន្តិ តប្បេសិំ។ ឧត្តរិំ វតមធិដ្ឋាសិន្តិ ភិយ្យោបិ វតមធិដ្ឋាសិំ។ ទសបារមិបូរិយាតិ ទសន្នំ បារមីនំ បូរណត្ថាយ។ បីតិន្តិ ហទយតុដ្ឋិំ។ អនុព្រូហន្តោតិ វឌ្ឍេន្តោ។ សម្ពោធិវរបត្តិយាតិ ពុទ្ធត្តប្បត្តិយា។ ពុទ្ធេ ទត្វានាតិ ពុទ្ធស្ស បរិច្ចជិត្វា។ មំ គេហន្តិ មម គេហំ, សព្ពំ សាបតេយ្យំ ចតុបច្ចយត្ថាយ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ បរិច្ចជិត្វាតិ អត្ថោ។ តត្ថាតិ តស្មិំ ពុទ្ធសាសនេ។ ព្រហ្មន្តិ ព្រហ្មវិហារភាវនំ ភាវេត្វា។

មង្គលស្ស បន ភគវតោ នគរំ ឧត្តរំ នាម អហោសិ, បិតាបិស្ស ឧត្តរោ នាម រាជា ខត្តិយោ, មាតាបិ ឧត្តរា នាម, សុទេវោ ច ធម្មសេនោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, បាលិតោ នាម ឧបដ្ឋាកោ, សីវលី ច អសោកា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, នាគរុក្ខោ ពោធិ, អដ្ឋាសីតិហត្ថុព្ពេធំ សរីរំ អហោសិ, នវុតិវស្សសហស្សំ អាយុបរិមាណំ, ភរិយា បនស្ស យសវតី នាម, សីវលោ នាម បុត្តោ, អស្សយានេន និក្ខមិ។ ឧត្តរារាមេ វសិ។ ឧត្តរោ នាម ឧបដ្ឋាកោ, តស្ស បន នវុតិវស្សសហស្សានិ ឋត្វា បរិនិព្ពុតេ ភគវតិ ឯកប្បហារេនេវ ទសចក្កវាឡសហស្សានិ ឯកន្ធការានិ អហេសុំ។ សព្ពចក្កវាឡេសុ មនុស្សានំ មហន្តំ អារោទនបរិទេវនំ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

១ប័៝

“ខ្ពុរ៉ ភាយ ភគរ៉, ខ្ពុរេរា ភាយ ឈត្តិរេឃា;

ខ្ពុរា ភាយ ឌតិកា, យក្កលស្ស យេហសិរេភា៝

១៩៝

“ឃុរេភេចា ឆយុរេមរេភា ឆ, អរេហង្ហ អក្កមាចកា;

បរិលិរេតា ភាយុបដ្ឋារេកា, យក្កលស្ស យេហសិរេភា៝

១៣៝

“សិចលិ ឆ អរេមាកា ឆ, អរេហង្ហ អក្កមាចិកា;

រេទាឆិ ពស្ស ភគចរេតា, ភាគទុរេក្លាតិ ចុក្ខតិ៝

១៩៝

“អដ្ឋាសិតិ ទតភាតិ, អក្កុរេតា យហាយុតិ;

តរេតា តិឌ្ឋាចតិ ទិសិ, អរេភកមតមហស្សិរេឃា៝

១សិ៝

“ភចុតិចស្សមហស្សាតិ, អាឃុ ចិន្នតិ តាចរេភ;

តាចតា តិដ្ឋយារេភា រេមា, តារេទសិ ឌភតំ ឌាហុំ៝

១៥។

“យថាបិ សាគរេ ឩមី, ន សក្កា តា គណេតុយេ;

តថេវ សាវកា តស្ស, ន សក្កា តេ គណេតុយេ។

១៦។

“យាវ អដ្ឋាសិ សម្ពុទ្ធោ, មង្គលោ លោកនាយកោ;

ន តស្ស សាសនេ អត្ថិ, សកិលេសមលំ តទា។

១៧។

“ធម្មោក្កំ ធារយិត្វាន, សន្តារេត្វា មហាជនំ;

ជលិត្វា ធូមកេតូវ, និព្ពុតោ សោ មហាយសោ។

១៨។

“សង្ខារានំ សភាវត្តំ, ទស្សយិត្វា សទេវកេ;

ជលិត្វា អគ្គិក្ខន្ធោវ, សុរិយោ អត្ថង្គតោ យថា”តិ។

តត្ថ តទាតិ តស្ស មង្គលស្ស សីរទតោ។ និន្ធាវតីតិ និន្ធាវត្តិ, វចនវិបរិយាយោ ទដ្ឋព្ពោ។ រំសីតិ រស្មិយោ។ អនេកសតសហស្សិយោតិ អនេកសតសហស្សា។ ឩមីតិ វីចិយោ តរង្គា។ គណេតុយេតិ គណេតុំ សង្ខាតុំ។ ឯត្តកា សាគរេ ឩមិយោតិ យថា ន សក្កា គណេតុំ, ឯវំ តស្ស ភគវតោ សាវកាបិ ន សក្កា គណេតុំ, អថ ខោ គណនបថំ វីតិវត្តាតិ អត្ថោ។ យាវាតិ យាវតកំ កាលំ។ សកិលេសមលំ តទាតិ សហ កិលេសេហិ សកិលេសា, សកិលេសស្ស មលំ សកិលេសមលំ, តំ នត្ថិ។ តទា កិរ តស្ស ភគវតោ សាសនេ សាវកា សព្ពេ អរហត្ត

បច្ចាវេយច បរិតិដ្ឋាឃិស្ស៑ បុច្ឆជ្ជតា ចា វេសាតាបត្ថាគវេឃា ចា ហុច្ចា ត កាលយក៌ស្សុតិ អវេច្ចា៑ វេកធិ “សវេយ្យាហយាវេឈ៌ តគា”តិ បជ្ជត្តិ៑

ឆវេយ្យាក្កត្តិ ឆយ្យឹបក៌៑ ស្នុយវេកត្សុតិ អក្កិ ចុច្ចុតិ, ឰឆ បត បឝឹវេបិ គ្គដ្ឋវេឋា តស្សា បឝឹវេបិ ចិឃ ឌលិច្ចា តិដ្ឋ្យវេតាតិ អវេច្ចា៑ យហាឃវេសាតិ យហាបរិចាវេរា ៍ វេកធិ “តិដ្ឋ្យវេតា វេសា សសាចវេកា”តិ បជ្ជត្តិ៑ សដ្ឋារាតត្តិ សដ្ឋាតឆយ្យាត៌ សប្យច្ចុឃឆយ្យាត៌៑ សការចត្តត្តិ

អតិច្ចាឝិសាយដ្ឋាលក្ខល៌៑ ស្សុរិវេឃា អត្តក្កវេតា ឃឆាតិ ឃឆា សហស្សុក៌រវេណា ឝិចសកវេរា សដ្ឋ៌ តយកឈ៌ ចិឆយិច្ចា សដ្ឋាច្ចា វេលិក៌ ច្ចកាវេសច្ចា អត្តយុបកច្ឆុតិ, ៙ចំ យក្កលឝិចសកវេរាបិ វេចវេតឃ្យកយលចតចិកសតកវេរា សដ្ឋ៌ អដ្ឋណ្តិកឌាហិវេរលិកតយំ ចិឆយិច្ចា អត្តវេតា សរឹរប្យការឃ ឌលិច្ចា អត្តក្កវេតាតិ អវេច្ចា៑ វេសសកាឆា សដ្ឋតត្តិ ច្ចតាតា ៙ចាតិ៑

យក្កលច្បុច្ចំសចណ្ហតា តិដ្ឋ៌តា៑

តិដ្ឋ៌វេតា តតិវេឃា ច្បុច្ចំវេសា៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

๙. สุมนพุทฺธวํสวณฺณนา

เอวํ เอกปฺปหาเรเนว ทสสหสฺสิโลกธาตุํ เอกงฺคณํ กตฺวา ตสฺมึ ภควติ ปรินิพฺพุเต ตสฺส อปรภาเค นวุติวสฺสสหสฺสายุเกสุ มนุสฺเสสุ อนุกฺกเมน ปริหายิตฺวา ทสวสฺสายุเกสุ ชาเตสุ ปุน วฑฺฒิตฺวา อนุกฺกเมน อสงฺเขยฺยายุกา หุตฺวา ปุน ปริหายิตฺวา นวุติวสฺสสหสฺสายุเกสุ ชาเตสุ สุมโน นาม โพธิสตฺโต ปารมิโย ปูเรตฺวา ตุสิตปุเร นิพฺพตฺติตฺวา ตโต จวิตฺวา เมขลนคเร สุทตฺตสฺส นาม รญฺโญ กุเล สิริมาย นาม เทวิยา กุจฺฉิสฺมึ ปฏิสนฺธึ อคฺคเหสิ. ปาฏิหาริยานิ ปุพฺเพ วุตฺตนยาเนว.

โส อนุกฺกเมน วุฑฺฒิปฺปตฺโต สิริวฑฺฒนโสมวฑฺฒนอิทฺธิวฑฺฒนนามเธยฺเยสุ ตีสุ ปาสาเทสุ เตสฏฺฐิยา นาฏกิตฺถิสหสฺเสหิ ปริจาริยมาโน สุรยุวตีหิ ปริจาริยมาโน เทวกุมาโร วิย นววสฺสสหสฺสานิ ทิพฺพสุขสทิสํ วิสยสุขมนุภวมาโน วฏํสิกาย นาม เทวิยา อนุปมํ นาม นิรุปมํ ปุตฺตํ ชเนตฺวา จตฺตาริ นิมิตฺตานิ ทิสฺวา หตฺถิยาเนน นิกฺขมิตฺวา ปพฺพชิ. ตํ ปน ปพฺพชนฺตํ ติํสโกฏิโย อนุปพฺพชึสุ.

โส เตหิ ปริวุโต ทสมาเส ปธานจริยํ จริตฺวา วิสาขปุณฺณมาย อโนมนิคเม อโนมเสฏฺฐิโน ธีตาย อนุปมาย นาม ทินฺนํ ปกฺขิตฺตทิพฺโพชํ ปายาสํ ปริภุญฺชิตฺวา สาลวเน ทิวาวิหารํ วีตินาเมตฺวา อนุปมาชีวเกน ทินฺนา อฏฺฐ ติณมุฏฺฐิโย คเหตฺวา นาคโพธึ อุปคนฺตฺวา ตํ ปทกฺขิณํ กตฺวา อฏฺฐหิ ติณมุฏฺฐีหิ ติํสหตฺถวิตฺถตํ ติณสนฺถรํ กตฺวา ตตฺถ ปลฺลงฺกํ อาภุชิตฺวา นิสีทิ. ตโต มารพลํ วิธมิตฺวา สพฺพญฺญุตญฺญาณํ ปฏิวิชฺฌิตฺวา – “อเนกชาติสํสารํ…เป… ตณฺหานํ ขยมชฺฌคา”ติ (ธ. ป. ๑๕๓-๑๕๔) อุทานํ อุทาเนสิ. เตเนว วุตฺตํ –

๑.

“มงฺคลสฺส อปเรน, สุมโน นาม นายโก;

สพฺพธมฺเมหิ อสโม, สพฺพสตฺตานมุตฺตโม”ติ.

ตตฺถ มงฺคลสฺส อปเรนาติ มงฺคลสฺส ภควโต อปรภาเค. สพฺพธมฺเมหิ อสโมติ สพฺเพหิปิ สีลสมาธิปญฺญาธมฺเมหิ อสโม อสทิโส.

สุมโน กิร ภควา โพธิสมีเปเยว สตฺตสตฺตาหานิ วีตินาเมตฺวา ธมฺมเทสนตฺถํ พฺรหฺมยาจนํ สมฺปฏิจฺฉิตฺวา – “กสฺส นุ โข อหํ ปฐมํ ธมฺมํ เทเสยฺย”นฺติ (ที. นิ. ๒.๖๔; ม. นิ. ๑.๒๘๔; ๒.๓๔๑; มหาว. ๑๐) อุปธาเรนฺโต อตฺตนา สห ปพฺพชิตานํ ติํสโกฏิโย จ

អត្តេតា ពតិជ្ជកាតិកំ ខេយាតិកំ សទេណាក្យារេច្ចា បុទេទាហិតបុត្តំ កាខិតត្តយាលាចកច្ចា ប្បតិស្សយសយ្យេត្ត ជិស្វា – “ឲុទេតសំ បចយំ ឆយ្យំ ខេចេសឃ្យ”ត្តិ ខិទេត្តត្វា ហំសទាឌា ខិឃ ពពតបទេឆត ទេយលុឃ្យោតេ ឌ្ឍតទិត្វា ប្ឃ្យោតបិលំ ទេបទេសត្វា អត្តេតា ពតិជ្ជកាតិកំ សទេណាក្យារេច្ចា បុទេទាហិតបុត្តំ កាខិតត្តក្យារេច្ចា បទេក្កាសារេបត្វា ទេតសំ បរិចារេក្ខតា សត្តតិំសទេកាជិទេឃា អត្តតា សហ បញ្ចឌិតា តិំសទេកាជិទេឃា ច អទេញ្ញា ច ពាហុ ទេចយតុស្សទេកាជិទេឃា ចាតិ ឲុចំ ទេកាជិសតសហស្សំ ឆយ្យចក្កប្បចត្តទេតត ឆយ្យាយតំ បិទេឃសិ៍ ទេតត ចុត្តំ –

ៗ៍

“តទា អយតេកិ៍ េសា, អាហតឹ េយេលេល បុេទ;

ឆយ្យសទ្ធសយាឃុត្តំ, តចក្កំ ឌិតសាសត”ត្តិ៍

តត្ថ អយតេកិត្តិ អយតាឆិកយាឃ តិព្ពាតាឆិកយាឃ េកិ៍ អាហតិតិ ចាទ៍ឃិ, ឆយ្យំ េទេសឃិតិ អេត្ថា៍ សាឃំ អយតេកិ តាយ អយតបរិេឃាសាតំ តចក្កំ ញុច្ចចតំ៍ េតេតចាហ – “ឆយ្យសទ្ធសយាឃុត្តំ, តចក្កំ ឌិតសាសត”ត្តិ៍ តត្ថ ឆយ្យសទ្ធសយាឃុត្តត្តិ ចតុសច្ចឆយ្យកចាសទ្ធចទេសយាឃុត្តំ៍

ស្យេតា បត េលិកតាឃេកា អភិសេម្ពាឆិ បិបុលិត្វា បជិញ្ញាតុទ្ធបំ បជិបធំ បជិបជ្ជយាេតា យហាជតស្ស កចពាត្ថេសយាក្កត្វាយ ក្យសលេតតស្ស កិេលសេចាេទហិ ចិលុប្បយាតស្ស បរិត្តាតត្ថំ ឈឹលចិបុលបិកាទំ សយាឆិបរិលាបរិចារិតំ ចិបស្សតាឆាលាច្ចាទំ សតិសយ្យជញ្ញាគញ្ញហកចាជំ សយាបត្តិយល្លបិឌិបជិយល្លិតំ េឆាឆិបក្កិឃជតសយាក្យលំ អយតចេតកាទំ យាេបសិ៍ េតត ចុត្តំ –

ៗ៍

“តិខ្ខិតិត្វា កិេលេស េសា, បត្វា សេម្ពាឆិយុត្តយំ;

យាេបសិ តកាទំ សត្វា, សទ្ធម្មបុរចទុត្តយ”ត្តិ៍

តត្ថ តិខ្ខិតិត្វាតិ ចិខិតិត្វា អភិក្យម្យ, កិេលសាភិសង្ខារេទចបុត្តយាេទ ចិទ្ធិេសត្វាតិ អេត្ថា ៍ េសាតិ េសា ស្យេតា តកចា៍ “ចិខិតិត្វា កិេលេស ហិ”តិបិ បិេឋា៍ តត្ថ ហិ-ការេទា បធប្បុរណាយេត្ត តិបិេតា៍ បត្វាតិ អធិកត្វា៍ “បេត្តា”តិបិ បិេឋា៍ តកាទត្តិ តិព្ពាតតកាទំ៍ សទ្ធម្មបុរចទុត្តយត្តិ សទ្ធម្មសច្ចាតំ បុរចទេទស្ស ត្តុយំ េសជ្ជំ បឆាតក្ខតំ៍ អធ ចា សទ្ធម្មេឃស្ស បុេទស្ស បចេទស្ស ត្តុយំ សទ្ធម្មបុរចទុត្តយំ៍ បុរិយស្វិំ

អត្ថវិកប្បេ “ភវោ”តិ តស្សេវ វេវចនន្តិ ទដ្ឋព្វំ។ បដិវិទ្ធសមុប្បាទានំ សេក្ខាសេក្ខានំ អរិយបុគ្គលានំ បតិដ្ឋានំ លោកុត្តរនិព្វានដ្ឋេន និដ្ឋានំ “ភវោ”តិ វុច្ចតិ។ តស្មិំ បន សព្វលោកុត្តរេ សោ សត្តោ អចិន្តិតំ អខិលំ ឧជុំ វិបុលញ្ញា វិត្តញ្ញា សតិបដ្ឋានមយំ មហាវិធិំ យាវេបិ។ តេន វុត្តំ –

៣.

“និរត្ថំ អខិលំ, ឧជុំ វិបុលចិត្តំ;

យាវេបិ សោ យថាវិធិ, សតិបដ្ឋានចតុក្កម”ន្តិ។

តត្ថ និរត្ថន្តិ ខុទ្ទកវាចាបារលោកត្ថរហិតតោ និរត្ថំ។ អខិលន្តិ ខិលការកកិលេសវិរហិតតោ អខិលំ។ ឧជុន្តិ អខិលត្តាវ ឧជុំ បរិយាទានស្សេវ អត្ថទីបកមិទំ វចនំ។ វិបុលចិត្តន្តិ អាយាមតោ ច វិត្ថារតោ ច បុថុលចិត្តំ, បុថុលចិត្តតាយេវ លោកិយលោកុត្តរសតិបដ្ឋានវសេន ឧដ្ឋេត្វា។ យថាវិធិន្តិ យថាមគ្គំ។ សតិបដ្ឋានចតុក្កមន្តិ សតិបដ្ឋានញ្ច តំ ចតុរង្គុលញ្ចាតិ សតិបដ្ឋានចតុក្កមំ។ អថ វា វត សតិបដ្ឋានមយំ ឧត្តមវិធិន្តិ អត្ថោ។

ផលានិ តស្ស និដ្ឋានមហាភវស្ស តស្មិំ សតិបដ្ឋានវិធិម្ហិ ចត្តារិ សាមញ្ញផលានិ ចតស្សោ បដិសម្ភិទា ឆ អភិញ្ញា អដ្ឋ សមាបត្តិយោតិ ផលានិ មហព្ភូតនានិ ឧទេការុ បស្សេសុ ផលាបោហា បសារេសិ។ តេន វុត្តំ –

៤.

“ផលេ ចត្តារិ សាមញ្ញផលានិ, ចតស្សោ បដិសម្ភិទា;

ឆឡភិញ្ញាដ្ឋសមាបត្តី, បសារេសិ តត្ថ វិធិម”ន្តិ។

ផលានិ ភវតា ផលានិ ទេសនភណ្ឌានិ យេ បន អប្បមត្តា សតិមន្តោ បណ្ឌិតា ហិរិឱត្តប្បវីរិយាទីហិ សមន្នាគតា, តេ អាទិយន្តីតិ តេសំ

ទេសនានំ មហល្លបិយំ ទស្សេន្តោ –

៥.

“ເຍ ອປ຺ປຍຕ຺ຕາ ອຄິລີ, ຫິຣີຈີຣິເຍຫຸປິກຕາ;

ເຕ ເຕ ສຸເຍ ຄາມຈເຣ, ອາຣົຍຕ຺ຕິ ຍສາຫຸລ”ນ຺ຕິໍ – ອາຫ;

ຕຕ຺ຖ ເຍຕິ ອຕິຍຸເຕ຺ຕນໍ ອປ຺ປຍຕ຺ຕາຕິ ປຍາເຄສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂພູເຕນ ສຕິຍາ ອຈິປ຺ປາຍລກ຺ຂເຓນ ອປ຺ປຍາເຄນ ສມນ຺ນາຄຕາໍ ອຄິລີຕິ ປຎ຺ຎາເຈເຕາລິສຫິຕາໍ ຫິຣີຈີຣິເຍຫຸປິກຕາຕິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີຫິ ຫິຣີຍຕີຕິ ຫິຣີ, ລຊ຺ຊາເຍຕໍ ອທິວຈນໍ ຈີຣສ຺ສ ກາເຣາ ຈີຣິຍໍ, ຕໍ ຮຸສ຺ສາຫລກ຺ຂຓໍ ເຕຫິ ຫິຣີຈີຣິເຍຫິ ຮຸປິກຕາ ສມນ຺ນາຄຕາ ກຓ຺ຫປກ຺ກຫາໍ ເຕຕິ ຕຼ ປຸທ຺ຒ ອຕິຍຸເຕ຺ຕສ຺ສ ຕິຍຸເຕ຺ຕນໍ ປຸນ ເຕຕິ ທຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ຄາມເຕນຈິເຣເນ ເຕ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ອາຣົຍຕ຺ຕິ ປຣິລກ຺ຕິ ອພິກງ຺ຂິຕິ ອເຕ຺ຖາໍ ສຕ຺ຖາ ປນ ສຸຍເຕາ ກກຈາ ຄຕຈິຊິຕຍເຕາ ພຍ຺ຍກິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ພຍ຺ຍກໍ ຍາເປຕ຺ວາ ຕຼປິກາ ກເຍນ ປພຍເຍຈ ສຕສຫສ຺ສເກາຏິເຍາ ເຕາເພສິໍ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

ລິໍ

“ວຸຈເຍເຕນ ເຍາເກນ, ຮຸທ຺ທເຣເຕ຺ຕາ ຍຫາຊນໍ;

ເຕາເພສິ ປພໍ ສຕ຺ວາ, ເກາຏິສຕສຫສ຺ສິເຍາ”ຕິໍ

ຕຕ຺ຖ ຮຸທ຺ທເຣເຕ຺ຕາຕິ ສໍສາຣສາຄເຣເຕາ ອຣິຍມຄ຺ຄນາຈາຍ ສມຸທ຺ທເຣເຕ຺ຕາໍ ເກາຏິສຕສຫສ຺ສິເຍາຕິ ສຕສຫສ຺ສເກາຏິເຍາຕິ ອເຕ຺ຖາໍ ຈິປຣິຍາເຍນ ຕິຊ຺ເຊໍ

ຍທາ ປນ ສຸຍເຕາ ເລາກນາຍເກາ ສຸນນ຺ທນຄເຣ ອຕ຺ຖຸກ຺ຂຸເລ ຕິຕ຺ຖິຍມທ຺ທນໍ ຍຍກປາຏິຫາຣິຍໍ ກເຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາຫໍ ເກາຏິສຫສ຺ສໍ ພຍ຺ຍຍໍ ປາເຍສິໍ ອຍໍ ທຸຕິເຍາ ອພິສມເຍາ ອເຫາສິໍ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

ປໍ

“ຍທິ ຍຸກາເລ ຍຫາຈີເຣາ, ຕຸຈນີ ຕິຕ຺ຖິເຍ ຄເຓ;

ເກາຏິສຫສ຺ສາ ອພິສຍິສຸ, ທຸຕິເຍ ພຍ຺ຍເທສເນ”ຕິໍ

ຕຕ຺ຖ ຕິຕ຺ຖິເຍ ຄເຓຕິ ຕິຕ຺ຖິຍກ຺ຂເຕ ຄເຓ, ຕິຕ຺ຖິຍານໍ ຄເຓ ຈາ “ຕິຕ຺ຖິເຍ ອພິພເຕ຺ວາ, ພຸທ຺ທາ ພຍ຺ຍເທສຍຶ”ຕິ ປຄນ຺ຕິ ເກຈິໍ

យទា បន ឥមស្ស ចក្កវាឡទសហស្សេសុ ទេវតា ឯកស្មិំ ចក្កវាឡេ សន្និបតិត្វា មនុស្សា ច និរោធកថំ សមុដ្ឋាបេសុំ – “កថំ និរោធំ សមាបជ្ជន្តិ, កថំ និរោធសមាបន្នា ហោន្តិ, កថំ និរោធា វុដ្ឋហន្តី”តិ? ឯវំ សមាបជ្ជនអធិដ្ឋានវុដ្ឋានាទីសុ វិនិច្ឆយំ កាតុំ អសក្កោន្តា សហ មនុស្សេហិ ឆសុ កាមាវចរទេវលោកេសុ ទេវា ច នវសុ ព្រហ្មលោកេសុ ព្រហ្មានោ ច ទ្វេឡ្ហកជាតា ទ្វិធា អហេសុំ. តទា នរស្សុត្តរេន អរិន្ទមេន តាយ វេឡាយ សទ្ធិំ សាយណ្ហសមយេ សុមនទេវកាលំ សព្ពលោកនាថំ ឧបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អរិន្ទមោ រាជា ភគវន្តំ និរោធបញ្ហំ បុច្ឆិ. តទា ភគវតា និរោធបញ្ហេ វិស្សជ្ជិតេ នវុតិកោដិសហស្សានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ. អយំ តតិយោ អភិសមយោ អហោសិ. តេន វុត្តំ –

៩.

“យទា ទេវា មនុស្សា ច, សមគ្គា ឯកមានសា;

និរោធបញ្ហំ បុច្ឆិំសុ, សំសយំ ចាបិ មានសំ.

១០.

“តទាបិ ធម្មទេសនេ, និរោធបរិទីបនេ;

នវុតិកោដិសហស្សានំ, តតិយាភិសមយោ អហុ”តិ.

តស្ស បន សុមនស្ស ភគវតោ តយោ សាវកសន្និបាតា អហេសុំ. តត្ថ បឋមសន្និបាតេ មេខលនគរំ ឧបនិស្សាយ វស្សំ វសិត្វា បឋមបវារណាយ អរហន្តានំ កោដិសហស្សេន ឯហិភិក្ខុបព្ពជ្ជាយ បព្ពជិតេន សទ្ធិំ ភគវា បវារេសិ, អយំ បឋមោ សន្និបាតោ អហោសិ. អបរេន សមយេន សង្កស្សនគរស្សាវិទូរេ អរិន្ទមរាជុយ្យានេ សលតាលតិត្ថេ យោជនប្បមាណេ កនកបព្ពតេ និសិន្នោ សរទសមយសុរិយករនិករោ ទិវសករោ វិយ យុគន្ធរបព្ពតេ ជុតិធរទិវសករោ អរិន្ទមរាជានំ បរិវារេត្វា អាគតានំ បុរិសានំ នវុតិកោដិសហស្សានិ ទមេត្វា សព្ពេ ឯហិភិក្ខុបព្ពជ្ជាយ បព្ពាជេត្វា តស្មិំយេវ ទិវសេ អរហត្តំ បត្តេហិ ភិក្ខូហិ បរិវុតោ ចតុរង្គសមន្នាគតេ សន្និបាតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ. អយំ ទុតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ. យទា បន សក្កោ ទេវរាជា សុគតទស្សនត្ថាយ ឧបសង្កមិ, តទា សុមនោ ភគវា អសីតិយា អរហន្តកោដិសហស្សេហិ បរិវុតោ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, អយំ តតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ. តេន វុត្តំ –

១១។

“សន្និបាតា តយោ អាសុំ, សុមនស្ស មហេសិនោ;

ខីណាសវានំ វិមលានំ, សន្តចិត្តាន តាទិនំ។

១២។

“វស្សំវុដ្ឋស្ស ភគវតោ, អភិឃុដ្ឋេ បវារណេ;

កោដិសតសហស្សេហិ, បវារេសិ តថាគតោ។

១៣។

“តតោ បរំ សន្និបាតេ, វិមលេ កញ្ចនបព្ពតេ;

នវុតិកោដិសហស្សានំ, ទុតិយោ អាសិ សមាគមោ។

១៤។

“យទា សក្កោ ទេវរាជា, ពុទ្ធទស្សនុបាគមិ;

អសីតិកោដិសហស្សានំ, តតិយោ អាសិ សមាគមោ”តិ។

តត្ថ អភិឃុដ្ឋេ បវារណេតិ លិង្គវិបល្លាសេន វុត្តំ, អភិឃុដ្ឋាយ បវារណាយាតិ អត្ថោ។ តតោបរន្តិ តតោ អបរភាគេ។ កញ្ចនបព្ពតេតិ កញ្ចនមយេ បព្ពតេ។ ពុទ្ធទស្សនុបាគមីតិ ពុទ្ធទស្សនត្ថំ ឧបាគមិ។ តទា កិរ អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ អតុលោ នាម នាគរាជា អហោសិ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ។ សោ “លោកេ ពុទ្ធោ ឧប្បន្នោ”តិ សុត្វា ញាតិគណបរិវុតោ នាគភវនា និក្ខមិត្វា កោដិសតសហស្សភិក្ខុបរិវារស្ស សុមនស្ស ភគវតោ ទិព្ពេហិ តុរិយេហិ ឧបហារំ ការេត្វា មហាទានំ បវត្តេត្វា បច្ចេកំ ទុស្សយុគានិ ទត្វា សរណេសុ បតិដ្ឋាសិ។ សោបិ តំ សត្ថា “អនាគតេ ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ។ តេន វុត្តំ –

១៣។

“អហំ តេន សមយេន, នាគរាជា មហិទ្ធិកោ;

អតុលោ នាម នាមេន, ឧស្សន្នកុសលសញ្ចយោ។

១៤។

“តទាហំ នាគភវនា, និក្ខមិត្វា សញាតិភិ;

នាគានំ ទិព្វតុរិយេហិ, សសង្ឃំ ជិនមុបដ្ឋហិំ។

១៥។

“កោដិសតសហស្សានិ , អន្នបានេន តប្បយិំ;

បច្ចេកទុស្សយុគំ ទត្វា, សរណំ តមុបាគមិំ។

១៦។

“សោបិ មំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, សុមនោ លោកនាយកោ;

អបរិមេយ្យិតោ កប្បេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១៧។

“បធានំ បទហិត្វាន…បេ… ហេស្សាម សម្មុខា ឥមំ”។

យថា កោណ្ឌញ្ញពុទ្ធវំសេ, ឯវំ អដ្ឋ គាថា វិត្ថារេតព្វាតិ។

១០។

“តស្សាបិ វចនំ សុត្វា, ភិយ្យោ ចិត្តំ បសាទយិំ;

ឧត្តរិំ វតមធិដ្ឋាសិំ, ទសបារមិបូរិយា”តិ។

តស្ស បន សុមនស្ស ភគវតោ មេខលំ នាម នគរំ អហោសិ, សុទត្តោ នាម រាជា បិតា, សិរិមា នាម ទេវី មាតា, សរណោ ច ភាវិតត្តោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, ឧទេនោ នាមុបដ្ឋាកោ, សោណា ច ឧបសោណា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, នាគរុក្ខោ ពោធិ, នវុតិហត្ថុព្វេធំ សរីរំ, នវុតិយេវ វស្សសហស្សានិ អាយុប្បមាណំ អហោសិ, វដំសិកា នាមស្ស មហេសី ទេវី, អនូបមោ នាម បុត្តោ អហោសិ, ហត្ថិយានេន និក្ខមិ។ ឧបដ្ឋាកោ អគ្គរាជា។ អគ្គារាមេ វសីតិ។ តេន វុត្តំ –

១១។

“នគរំ មេខលំ នាម, សុទត្តោ នាម ខត្តិយោ;

សិរិមា នាម ជនិកា, សុមនស្ស មហេសិនោ។

១២។

“នវវស្សសហស្សានិ, អគារំ អជ្ឈ សោ វសិ;

ចន្ទោ សុចន្ទោ វដំសោ ច, តយោ បាសាទមុត្តមា។

១៣។

“តេសដ្ឋិសតសហស្សានិ, នារិយោ សមលង្កតា;

វដំសិកា នាម នារី, អនូបមោ នាម អត្រជោ។

១៣។

“និមិត្តេ ចតុរោ ទិស្វា, ហត្ថិយានេន និក្ខមិ;

អនូនទសមាសានិ, បធានំ បទហី ជិនោ។

១៤។

“ព្រហ្មុនា យាចិតោ សន្តោ, សុមនោ លោកនាយកោ;

វត្តិ ចក្កំ មហាវីរោ, មេខលេ បុរុត្តមេ។

១៥។

“សរណោ ភាវិតត្តោ ច, អហេសុំ អគ្គសាវកា;

ឧទេនោ នាមុបដ្ឋាកោ, សុមនស្ស មហេសិនោ។

១៦។

“សោណា ច ឧបសោណា ច, អហេសុំ អគ្គសាវិកា;

សោបិ ពុទ្ធោ អមិតយសោ, នាគមូលេ អភិសម្ពុធោ។

១៧។

“វរុណោ ចេវ សរណោ ច, អហេសុំ អគ្គុបដ្ឋកា;

ចាលិ ច ឧបចាលិ ច, អហេសុំ អគ្គុបដ្ឋិកា។

១៥។

“ឧច្ចត្តនេន សោ ពុទ្ធោ, សត្តតិហត្ថមុគ្គតោ;

កញ្ចនគ្ឃិយសង្កាសោ, ទសសហស្សី វិរោចតិ។

១៦។

“សត្តតិវស្សសហស្សានិ, អាយុ វិជ្ជតិ តាវទេ;

តាវតា តិដ្ឋមានោ សោ, តារេសិ ជនតំ ពហុំ។

១៧។

“តារណីយេ តារយិត្វា, ពោធនីយេ ច ពោធយិ;

បរិនិព្ពាយិ សម្ពុទ្ធោ, ឧឡុរាជាវ អត្ថមិ។

១៨។

“តេ ច ខីណាសវា ភិក្ខូ, សោ ច ពុទ្ធោ អសាទិសោ;

អតុលប្បភំ ទស្សយិត្វា, និព្ពុតា តេ មហាយសា។

១៩។

“តស្មា កាលំ អត្យលិយំ, តានិ ច អត្យលិនិ រតនានិ;

សព្ពំ តបត្តុរហិតំ, ភត្យ រិត្តា សព្ពសព្ពារា។

១៣។

“សុបតោ ឃសធេរា ព្យេន្ធា, អក្ការាយយិ ត្រិព្យតោ;

តេត្វច តស្ស ខិតង្ខេបិ, ចព្យឃោឌតយុក្កតោ”តិ។

តត្ថ កញ្ចនគ្ឃិយសង្កាសោតិ វិវិធរតនវិចិត្តកញ្ចនមយគ្ឃិកសមុស្សិតសោភិតោ។ ទសសហស្សី វិរោចតីតិ តស្ស បភាយ ទសសហស្សីបិ លោកធាតុ វិរោចតីតិ អត្ថោ។ តារកាហិ វេតិ តារកិតព្ព, តារកិតុំ ចុទេព្ព សទ្ធេ ព្យទ្ធចេតឃ្យតិ អត្ថោ។ ឧព្ភុទាឌាវាតិ ធេត្វា វិយ។ អត្ថីតិ អត្ថតោ។ កេចិ “អត្ថំ ករោតា”តិ បឋន្តិ។ អសាទិសោតិ អសទិសោ។ មហាយសោតិ មហាកិត្តិសទ្ទោ មហាបរិវារោ ច។ តស្មា កាលន្តិ តំ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ អត្យលិយន្តិ អត្យល្ជំ អសទិសំ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

សុបតព្យទ្ធចង្កមនកថា និដ្ឋិតា។

និដ្ឋិតោ ចតុទ្ទោ ព្យទ្ធវំសោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៦។ រេវតពុទ្ធវំសវណ្ណនា

សុមនស្ស បន ភគវតោ អបរភាគេ សាសនេ ចស្ស អន្តរហិតេ នវុតិវស្សសហស្សាយុកា មនុស្សា អនុក្កមេន បរិហាយិត្វា ទសវស្សាយុកា ហុត្វា បុន អនុក្កមេន វឌ្ឍិត្វា អសង្ខេយ្យាយុកា ហុត្វា បុន បរិហាយមានា សដ្ឋិវស្សសហស្សាយុកា អហេសុំ។ តទា រេវតោ នាម សត្ថា ឧទបាទិ។ សោបិ បារមិយោ បូរេត្វា អនេករតនសមុជ្ជលិតភវនេ តុសិតភវនេ និព្វត្តិត្វា តតោ ចវិត្វា សព្វធនធញ្ញវតិសុធញ្ញវតីនគរេ សព្វាលង្ការសមលង្កតអមិតរុចិរបរិវារបរិវុតស្ស សិរិវិភវសមុទយេនាកុលស្ស សព្វសមិទ្ធិវិបុលស្ស វិបុលស្ស នាម រញ្ញោ កុលេ សព្វជននយនាលិបិលិសមាកុលាយ សមុប្ផុល្លនយនកុវលយសស្សិរិកមនីយវទនកមលិករសោភាសមុជ្ជលាយ សុរុចិរមនោហរកុណ្ឌលាវិបុលាយ វិបុលាយ នាម អគ្គមហេសិយា កុច្ឆិម្ហិ បដិសន្ធិំ គហេត្វា ទសន្នំ មាសានំ អច្ចយេន ចិត្តកូដបព្វតតោ សុវណ្ណហំសរាជា វិយ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិ។

តស្ស បដិសន្ធិំ ជាតិយញ្ច បាដិហារិយានិ បុព្វេ វុត្តនយានេវ អហេសុំ។ សុទស្សនរតនគ្ឃិអាវេឡនាមកា តយោ ចស្ស បាសាទា អហេសុំ។ សុទស្សនាទេវីបមុខានិ តេត្តិំស ឥត្ថិសហស្សានិ បច្ចុបដ្ឋិតានិ អហេសុំ។ តាហិ បរិវុតោ សោ សុរយុវតីហិ បរិវុតោ ទេវកុមារោ វិយ ឆព្វស្សសហស្សានិ វិសយសុខមនុភវមានោ អគារំ អជ្ឈាវសិ។ សោ សុទស្សនាយ នាម ទេវិយា វរុណេ នាម តនយេ ជាតេ ចត្តារិ និមិត្តានិ ទិស្វា នានាវិរាគតនុវរវសននិវសនោ អាមុក្កមុត្តាហារមណិកុណ្ឌលោ វរកេយូរមកុដកដកធរោ បរមសុរភិគន្ធកុសុមសមលង្កតោ បរមរុចិរកន្តិករោ សុរគណមជ្ឈគតោ វិយ តារាគណបរិវុតោ វិយ ចន្ទោ ទេវគណបរិវុតោ វិយ ទសសតនយនោ ព្រហ្មគណបរិវុតោ វិយ ច ហារិតមហាព្រហ្មា ចតុរង្គិនិយា មហតិយា សេនាយ បរិវុតោ អាជញ្ញរថេន មហាភិនិក្ខមនំ និក្ខមិត្វា សព្វាភរណានិ ឱមុញ្ចិត្វា ភណ្ឌាគារិកស្ស ហត្ថេ ទត្វា ឧជ្ជលាមលវិកចនីលកុវលយទលសទិសេនាតិនិសិតេនាតិតិខិណេនាសិនា សកេសមកុដំ ឆិន្ទិត្វា អាកាសេ ខិបិ។ តំ សក្កោ ទេវរាជា សុវណ្ណចង្កោដកេន បដិគ្គហេត្វា តាវតិំសភវនំ នេត្វា សិនេរុមុទ្ធនិ សត្តរតនមយំ ចេតិយំ អកាសិ។

មហាបុរិសោ បន ទេវទត្តានិ កាសាយានិ បរិទហិត្វា បព្វជិ, ឯកា ច តំ បុរិសកោដិ អនុបព្វជិ។ សោ តេហិ បរិវុតោ សត្តមាសេ បធានចរិយំ ចរិត្វា វិសាខបុណ្ណមាយ អញ្ញតរាយ សាធុទេវិយា នាម សេដ្ឋិធីតាយ ទិន្នំ មធុបាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា សាលវនេ ទិវាវិហារំ វីតិនាមេត្វា សាយន្ហសមយេ អញ្ញតរេនាជីវកេន ទិន្នា អដ្ឋ តិណមុដ្ឋិយោ គហេត្វា មត្តវរនាគគាមី នាគពោធិំ បទក្ខិណំ កត្វា ទេបណ្ណាសហត្ថវិត្ថតំ តិណសន្ថរំ សន្ថរិត្វា ចតុរង្គវីរិយំ អធិដ្ឋាយ និសីទិត្វា មារពលំ វិធមិត្វា សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ បដិវិជ្ឈិត្វា –
“អនេកជាតិសំសារំ...បេ... តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា”តិ (ធ។ ប។ ១៥៣-១៥៤) ឧទានំ ឧទានេសិ។ តេន វុត្តំ –

“ᩈᩩᨾᨶᩔ ᩋᨸᩁᩮᨶ, ᩁᩮᩅᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᩣᨿᨠᩮᩣ;

ᩋᨶᩩᨸᨾᩮᩣ ᩋᩈᨴᩥᩈᩮᩣ, ᩋᨲᩩᩃᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨩᩥᨶᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩁᩮᩅᨲᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨾᩦᨸᩮᨿᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᨶᩥ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨿᩣᨧᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ – “ᨠᩔ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪂᪨᪆᪂; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁᪨᪂᪈᪄; ᪂᪨᪃᪄᪁; ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪀) ᩏᨸᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᩉ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨧ ᨻᩉᩪ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩮ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩁᩩᨱᩣᩁᩣᨾᩮ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩴ ᨶᩥᨸᩩᨱᩴ ᨲᩥᨸᩁᩥᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩦᩈᩩ ᨾᨣ᩠ᨣᨹᩃᩮᩈᩩ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨶᩴ ᨣᨱᨶᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪂᪨

“ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᩈᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᩋᨽᩥᨿᩣᨧᩥᨲᩮᩣ;

ᨡᨶ᩠ᨵᨵᩣᨲᩩᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ, ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩅᩣᨽᩅᩮ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨡᨶ᩠ᨵᨵᩣᨲᩩᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨵᩣᨲᩪᨶᩴ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨽᩣᨣᨠᩁᨱᩴ᪨ ᩈᨽᩣᩅᩃᨠ᩠ᨡᨱᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩁᩪᨸᩣᩁᩪᨸᨵᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᨵᩣᨲᩩᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨹᩮᨱᨸᩥᨱ᩠ᨯᩪᨸᨾᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᨸᩁᩥᨾᨴ᩠ᨴᨶᩣᩈᩉᨶᨲᩮᩣ ᨨᩥᨴ᩠ᨴᩣᩅᨨᩥᨴ᩠ᨴᩣᨴᩥᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨧ ᩏᨴᨠᨷᩩᨻ᩠ᨻᩩᩊᨠᩴ ᩅᩥᨿ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᨱᩦᨿᨽᩣᩅᨲᩮᩣ, ᨾᩁᩦᨧᩥᨠᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᨾ᩠ᨽᨠᨲᩮᩣ, ᨠᨴᩃᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᩈᩣᩁᨠᨲᩮᩣ, ᨾᩣᨿᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩅᨬ᩠ᨧᨶᨠᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨶᩣᨸᩥ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶᨸᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᨵᩣᨲᩩᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ (ᩅᩥᨽ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪉ ᨠᨾᩣᨴᩥᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨠᨳᩣ)᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩅᩣᨽᩅᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨽᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ, ᩋᨽᩅᩣᨲᩥ ᩉᩣᨶᩥ᪨ ᨽᩅᩣᨲᩥ ᩈᩔᨲᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ , ᩋᨽᩅᩣᨲᩥ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨽᩅᩣᨲᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨽᩅᩮᩣ, ᩋᨽᩅᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨽᩅᩮᩣ᪨ ᨽᩅᩣᨲᩥ ᨠᩣᨾᨽᩅᩮᩣ, ᩋᨽᩅᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᩣᩁᩪᨸᨽᩅᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨽᩅᩣᨽᩅᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪂᪂᪃; ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪃᪨᪅᪨᪁᪀᪈᪀; ᩏᨴᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪀)᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩅᩣᨽᩅᩣᨶᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩉᩮᨲᩩᨽᩪᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨽᩅᨲᩥ ᩋᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᨽᩅᩮᩣ, ᨲᩦᩈᩩ ᨽᩅᩮᩈᩩ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨠᩴ᪨ ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨽᩅᩮᩣ ᩋᨽᩅᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩏᨽᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩉᩣᨶᨠᩁᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᨸᨶ ᩁᩮᩅᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨲᨿᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨸᨮᨾᩮᩣ ᨸᨶᩔ ᨣᨱᨶᨸᨳᩴ ᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪃᪨

“តស្សាភិសមយា តីហិ, អហេសុំ ធម្មទេសនេ;

គណនាយ ន វត្តព្ពោ, បឋមាភិសមយោ អហូ”តិ។

តត្ថ តីហីតិ តយោ, លិង្គវិបល្លាសោ កតោ, អយំ បឋមោ អភិសមយោ អហោសិ។

អថាបរេន សមយេន នគរុត្តរេ ឧត្តរេ នគរេ សព្ពារិន្ទមោ អរិន្ទមោ នាម រាជា អហោសិ។ សោ កិរ ភគវន្តំ អត្តនោ នគរមនុប្បត្តំ សុត្វា តីហិ ជនកោដីហិ បរិវុតោ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ កត្វា ស្វាតនាយ និមន្តេត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស សត្តាហំ មហាទានំ បវត្តេត្វា តិគាវុតវិត្ថតំ មណ្ឌបំ កត្វា ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា និសីទិ។ អថ ភគវា តស្ស មនោនុកូលំ វិចិត្តនយំ ធម្មំ ទេសេសិ។ តត្ថ ទេវមនុស្សានំ កោដិសហស្សស្ស ទុតិយាភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

២។

“យទា អរិន្ទមំ រាជំ, វិនេសិ រេវតោ មុនិ;

តទា កោដិសហស្សានំ, ទុតិយាភិសមយោ អហូ”តិ។

អយំ ទុតិយោ អភិសមយោ។

អថាបរេន សមយេន រេវតោ សត្ថា ឧត្តរនិគមំ នាម ឧបនិស្សាយ វិហរន្តោ សត្តាហំ និរោធសមាបត្តិំ សមាបជ្ជិត្វា និសីទិ។ តទា កិរ ឧត្តរនិគមវាសិនោ មនុស្សា យាគុភត្តខជ្ជកភេសជ្ជបានកាទីនិ អាហរិត្វា ភិក្ខុសង្ឃស្ស មហាទានំ ទត្វា ភិក្ខូ បរិបុច្ឆិំសុ – “ក្វហិ, ភន្តេ, ភគវា”តិ? តតោ តេសំ ភិក្ខូ អាហំសុ – “ភគវា, អាវុសោ, និរោធសមាបត្តិំ សមាបន្នោ”តិ។ អថាតីតេ តស្មិំ សត្តាហេ ភគវន្តំ និរោធសមាបត្តិតោ វុដ្ឋិតំ សរទសមយេ សុរិយោ វិយ អត្តនោ អនុបមាយ ពុទ្ធសិរិយា វិរោចមានំ ទិស្វា និរោធសមាបត្តិយា គុណានិសំសំ បុច្ឆិំសុ។ ភគវា ច តេសំ និរោធសមាបត្តិយា គុណានិសំសំ កថេសិ។ តទា ទេវមនុស្សានំ កោដិសតំ អរហត្តេ បតិដ្ឋាសិ។ អយំ តតិយោ អភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៣។

“សត្តាហំ បដិសល្លានា, វុដ្ឋហិត្វា នរាសភោ;

ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩴ ᨶᩁᨾᩁᩪᨶᩴ, ᩅᩥᨶᩮᩈᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᨹᩃᩮ”ᨲᩥ᪨

ᩈᩩᨵᨬ᩠ᨬᩅᨲᩦᨶᨣᩁᩮ ᨷᨮᨾᨾᩉᩣᨷᩤᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᩑᩉᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨣᨱᨶᨷᨳᩴ ᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨮᨾᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩤᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨾᩮᨡᩃᨶᨣᩁᩮ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣᨶᩴ ᩑᩉᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩤᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩁᩮᩅᨲᩔ ᨷᨶ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩣᨶᩩᩅᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᩅᩁᩩᨱᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᩣᨻᩤᨵᩥᨠᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᩥᩃᩣᨶᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᨾᩉᩣᨩᨶᩔ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨲᨿᨷᩁᩥᨴᩦᨷᨠᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨶᩴ ᩑᩉᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩤᨲᩮ ᨷᩤᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩤᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪔᪨

“ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩤᨲᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩋᩣᩈᩩᩴ, ᩁᩮᩅᨲᩔ ᨾᩉᩮᩈᩥᨶᩮᩣ;

ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᩅᩥᨾᩃᩣᨶᩴ, ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶ ᨲᩣᨴᩥᨶᩴ᪨

᪕᪨

“ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᨣᨱᨶᨷᨳᩴ, ᨷᨮᨾᩴ ᨿᩮ ᩈᨾᩣᨣᨲᩣ;

ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩴ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᩈᩥ ᩈᨾᩣᨣᨾᩮᩣ᪨

᪖᪨

“ᨿᩮᩣᨷᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᩈᨾᩮᩣ, ᨲᩔ ᨧᨠ᩠ᨠᩣᨶᩩᩅᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ;

ᩈᩮᩣ ᨲᨴᩤ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᩥ, ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩈᩴᩈᨿᩴ᪨

᪗᪨

“តស្ស គិលានបុច្ឆាយ, យេ តទា ឧបគតា មុនី;

កោដិសតសហស្សា អរហន្តោ, តតិយោ អាសិ សមាគមោ”តិ។

តត្ថ ចក្កានុវត្តកោតិ ធម្មចក្កានុវត្តកោ។ បត្តោ ជីវិតសំសយម្ហីតិ ឯត្ថ ជីវិតេ សំសយំ ជីវិតសំសយំ, ជីវិតក្ខយំ បាបុណាតិ វា, ន វា បាបុណាតីតិ ឯវំ ជីវិតសំសយំ បត្តោ, ព្យាធិតស្ស ពលវការេន មរតិ, ន មរតីតិ ជីវិតេ សំសយំ បត្តោតិ អត្ថោ។ យេ តទា ឧបគតា មុនីតិ ឥតិ ទីឃការេន សតិ កិក្ខតំ ឧបរិ ហោតិ, រស្សេ អនុស្សរេន សន្ធិ វរុណស្ស ឧបរិ ហោតិ។

តទា អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ រម្មវតីនគរេ អតិទេវោ នាម ព្រាហ្មណោ ហុត្វា ព្រាហ្មណធម្មេ បារំ គតោ រេវតំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ទិស្វា តស្ស ធម្មកថំ សុត្វា សរណេសុ បតិដ្ឋាយ សិលោកសហស្សេន ទសពលំ កិត្តេត្វា សហស្សគ្ឃិកេន ឧត្តរាសង្គេន ភគវន្តំ បូជេសិ។ សោបិ តំ ព្យាកាសិ – “ឥតោ កប្បសតសហស្សាធិកានំ ទ្វិន្នំ អសង្ខេយ្យានំ មត្ថកេ គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ។ តេន វុត្តំ –

១០។

“អហំ តេន សមយេន, អតិទេវោ នាម ព្រាហ្មណោ;

ឧបគន្ត្វា រេវតំ ពុទ្ធំ, សរណំ តស្ស គច្ឆហំ។

១១។

“តស្ស សីលំ សមាធិញ្ច, បញ្ញាគុណមនុត្តមំ;

ថោមយិត្វា យថាថាមំ, ឧត្តរីយមទាសហំ។

១២។

“សោបិ មំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, រេវតោ លោកនាយកោ;

អបរិមេយ្យិតោ កប្បេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១២។

'បធានំ បទហិត្វាន...បេ... ហេស្សាម សម្មុខា ឥម'''ន្តិ។ –

អដ្ឋ គាថា និត្ថារេតព្ពា។

១៣។

“តស្សាបិ វចនំ សុត្វា, ភិយ្យោ ចិត្តំ បសាទយិំ;

ឧត្តរឹ វតមធិដ្ឋាសិំ, ទសបារមិបូរិយា។

១៤។

“តទាបិ តំ ពុទ្ធធម្មំ, សរិត្វា អនុព្រូហយិំ;

អាហរិយ្យាមិ តំ ធម្មំ, យំ មយ្ហំ អភិបត្ថិត”ន្តិ។

តត្ថ សរណំ តស្ស គច្ឆហន្តិ តំ សរណំ អគច្ឆិំ អហំ, ឧបយោគត្ថេ សាមិវចនំ។ បញ្ញាគុណន្តិ បញ្ញាសម្បត្តិំ។ អនុត្តមន្តិ សេដ្ឋំ។ “បញ្ញាចិត្តគុណមុត្តម”ន្តិបិ បាឋោ, សោ ឯវត្ថោ។ ថោមយិត្វាតិ ថោមេត្វា វណ្ណយិត្វា។ យថាថាមន្តិ យថាពលំ។ ឧត្តរីយន្តិ ឧត្តរាសង្គំ។ អទាសហន្តិ អទាសិំ អហំ។ ពុទ្ធធម្មន្តិ ពុទ្ធការកេ ធម្មេ, បារមីធម្មេតិ អត្ថោ។ សរិត្វាតិ អនុស្សរិត្វា។ អនុព្រូហយិន្តិ អភិវឌ្ឍេសិំ។ អាហរិយ្យាមីតិ អាហរិស្សាមិ។ តំ ធម្មន្តិ តំ ពុទ្ធត្តំ។ យំ មយ្ហំ អភិបត្ថិតន្តិ យំ មយា អភិបត្ថិតំ ពុទ្ធត្តំ, តំ អាហរិយ្យាមីតិ អត្ថោ។

តស្ស បន រេវតស្ស ភគវតោ នគរំ សុធញ្ញវតី នាម អហោសិ, បិតា វិបុលោ នាម ខត្តិយោ, មាតា វិបុលា នាម, វរុណោ ច ព្រហ្មទេវោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, សម្ភវោ នាម ឧបដ្ឋាកោ, ភទ្ទា ច សុភទ្ទា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, នាគរុក្ខោ ពោធិ, សរីរំ អសីតិហត្ថុព្ពេធំ អហោសិ, អាយុ សដ្ឋិវស្សសហស្សានិ, សុទស្សនា នាម អគ្គមហេសី, វរុណោ នាម បុត្តោ, អាជញ្ញរថេន និក្ខមិ។

“តស្ស វេហាកិតិក្ខត្តំ, បភាខាលយត្តំ;

ឌិចា ឆេច ពកា ទត្តិ, តិដ្ឋិ ឋទតិ ឃោងតិ៍

“ឆាព្យេឃា ឋឋ សព្វាបិ, ចិកិទត្តុពិ ឋេសា ឌិឋេតា;

អឆិដ្ឋាសិ ឋហាចីរោ, សព្វសត្តាភ្យកយ្យេកា៍

“ឋហាភាកចត្យឃ្យារេត, ឋហទេពា ភកទស្ស ឋេសា;

ប្វឌិឋេពា ភទឋទ្វុហិ, បរិភិព្វាឃិ ឋេទចេពា”ពិ៍

ឋេពត ទុត្ត –

១៩៍

“ភកទំ ឃ្យុឆព្វាចពី ភាឋ, ចិប្យុឡេលិ ភាឋ ឲត្តិឃេា;

ចិប្យុលិ ភាឋ ឌតិកា, ឋេទចពស្ស ឋហេសិតោ៍

២០៍

“ចទុណោ ព្រាហ្មុឆេឆេចា ច, អឋេហស្វ អក្កុឃាចកា;

សម្មុចោ ភាឋ្យុបដ្ឋាកា, ឋេទចពស្ស ឋហេសិតោ៍

២១៍

“ភដ្ឋា ឆេច ឃុភដ្ឋា ច, អឋេហស្វ អក្កុឃាចិកា;

សោបិ ពុទ្ធោ អសមសមោ, នាគមូលេ អពុជ្ឈថ។

១១។

“បទុមោ កុញ្ជរោ ចេវ, អហេសុំ អគ្គុបដ្ឋកា;

សិរិមា ចេវ យសវតី, អហេសុំ អគ្គុបដ្ឋិកា។

១២។

“ឧច្ចត្តនេន សោ ពុទ្ធោ, អសីតិហត្ថមុគ្គតោ;

ឱភាសេតិ ទិសា សព្វា, ឥន្ទកេតុវ ឧគ្គតោ។

១៣។

“តស្ស សរីរេ និព្វត្តា, បភាមាលា អនុត្តរា;

ទិវា វា យទិ វា រត្តិំ, សមន្តា ផរតិ យោជនំ។

១៤។

“សដ្ឋិវស្សសហស្សានិ , អាយុ វិជ្ជតិ តាវទេ;

តាវតា តិដ្ឋមានោ សោ, តារេសិ ជនតំ ពហុំ។

១៥។

“ទស្សយិត្វា ពុទ្ធពលំ អមតំ លោកេ បកាសយំ;

តិដ្ឋាឃំ អត្បនាមេតា, ឃឆក្កុបនាតសង្ខឃា៍

១ប៉៍

“េសា ច កាមេឃា ទេតតតិេកា, េសា ច ឆេមុ អសាឌិេសា;

សង្ឋាំ ពយត្តទហិពំ, ភត្យ ទិព្ពា សង្ឋាសង្ខារា”ពិ៍

ពព្វ ឰកាេសពីពិ បការសឃពិ៍ ស្កក្កេពាពិ ស្កស្សិេពា៍ បកាឃាលិពិ បកាេចលិ៍ ឃឆក្កិពិ អក្កិ ចិឃ៍ ស្កុបនាតសង្ខឃាពិ ព្កត្តតក្ខឃា៍ េសា ច កាេឃា ទេតតតិេកាពិ េសា ច ពស្ស ភកចេពា កាេឃា សុចណ្ណចេណ្ណា៍ “ពត្វា កាឃំ ទេតតតិក”ត្តិបិ បេជា, លិក្កចិបល្លាេសត ចុត្តិ៍ េសាេឃច បតស្សេព្វា៍ េសសកាឆាសុ សង្ឋាព្វ ស្កព្វាតេបចាពិ៍

េទចពព្យត្ថចិសចណ្ណភា ភិដ្ឋិពា៍

ភិដ្ឋិេពា បញ្ចាេយា ព្យត្ថចិេសា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៦។ សោភិតពុទ្ធវំសវណ្ណនា

តស្ស បន អបរភាគេ តស្ស សាសនេបិ អន្តរហិតេ សោភិតោ នាម ពោធិសត្តោ កប្បសតសហស្សាធិកានិ ចត្តារិ អសង្ខ្យេយ្យានិ បារមិយោ បូរេត្វា តុសិតបុរេ និព្ពត្តិត្វា តត្ថ យាវតាយុកំ ឋត្វា ទេវេហិ អាយាចិតោ តុសិតបុរតោ ចវិត្វា សុធម្មនគរេ សុធម្មរាជស្ស កុលេ សុធម្មាយ នាម ទេវិយា កុច្ឆិម្ហិ បដិសន្ធិំ អគ្គហេសិ។ សោ ទសន្នំ មាសានំ អច្ចយេន សុធម្មុយ្យានេ មាតុកុច្ឆិតោ បរិសុទ្ធវិរាជិតឃនមេឃបដលតោ បុណ្ណចន្ទោ វិយ និក្ខមិ។ តស្ស បដិសន្ធិយំ ជាតិយញ្ច បាដិហារិយានិ បុព្វេ វុត្តប្បការានិ។

សោ ទសវស្សសហស្សានិ អគារំ អជ្ឈាវសិត្វា សត្តត្តិំសនាដកិត្ថិសហស្សានំ អគ្គាយ អគ្គមហេសិយា មខិលទេវិយា កុច្ឆិម្ហិ សីហកុមារេ នាម បុត្តេ ឧប្បន្នេ ចត្តារិ និមិត្តានិ ទិស្វា សញ្ជាតសំវេគោ បាសាទេនេវ បព្ពជិត្វា តត្ថេវ អានាបានស្សតិសមាធិំ ភាវេត្វា ចត្តារិ ឈានានិ បដិលភិត្វា សត្តាហំ តត្ថេវ បធានចរិយមចរិ។ តតោ មខិលមហាទេវិយា ទិន្នំ បរមមធុរំ មធុបាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា អភិនិក្ខមនត្ថាយ ចិត្តមុប្បាទេសិ – “អយំ បាសាទោ អលង្កតបដិយត្តោ មហាជនស្ស បស្សន្តស្សេវ អាកាសេន គន្ត្វា ពោធិរុក្ខំ មជ្ឈេកត្វា បថវិយំ ឱតរតុ, ឥមា ច ឥត្ថិយោ មយិ ពោធិមូលេ និសិន្នេ អវុត្តា សយមេវ បាសាទតោ និក្ខមន្តូ”តិ។ សហចិត្តុប្បាទា បាសាទោ ច សុធម្មរាជភវនតោ ឧប្បតិត្វា អសិតញ្ជនសង្កាសមាកាសមព្ភុគ្គញ្ឆិ។ សោ សមោសរិតសុរភិកុសុមទាមសមលង្កតបាសាទតលោ សកលម្បិ គគនតលំ សមលង្កុរុមានោ វិយ កនករសធារាសមុជ្ជលរុចិរករនិករោ ទិវសករោ វិយ ច សរទសមយរជនិករោ វិយ ច វិរោចមានោ វិលម្ពមានវិវិធវិចិត្តកិង្កិណិកជាលោ យស្ស កិរ វាតេរិតស្ស កុសលជនវាទិតស្ស បញ្ចង្គិកស្ស តុរិយស្ស វិយ សទ្ទោ វគ្គុ ច រជនីយោ ច កមនីយោ ច អហោសិ។

ទ្វារតោ បដ្ឋាយ សុបយាតេន មធុរេន សរេន សត្តានំ សោតានិ ឱហារយន្តោ រច្ឆាចច្ចរចតុក្កវីថិអាទីសុ ឋត្វា បវត្តិតកថាសល្លាបេសុ មនុស្សេសុ នានាវិធេន នានាវិខេន្ធេន តុវេវចនមង្គលាវិទ្វេរនាការេន បលោកយមានោ វិយ តុវេវាលានាការតនត្ដឹបិវសរសមុជ្ជលេន វណ្ណេន ជនកាយនានិ អាគច្ឆន្តោ វិយ ច បុញ្ញានុភាវេន សមុល្លសន្តោ វិយ ច គគនតលំ បដិបជ្ជិ។ តត្ថ នាដកិត្ថិយោបិ បញ្ចង្គិកស្ស តុរិយស្ស មធុរេន សរេន ឧបគាយិំសុ ចេវ វិលបិំសុ ច។ ចតុរង្គិនី កិរស្ស សេនាបិ អលង្ការ-កាយាភរណ-ជុតិ-សមុទយ-សមុជ្ជោតនានាវិរាគ-សុរភិកុសុមវសនាភរណសោភិតា អមរវរសេនា វិយ បរមរុចិរទស្សនា ធរណី វិយ គគនតលេន បាសាទំ បរិវារេត្វា អគមាសិ។

តតោ បាសាទោ គន្ត្វា អដ្ឋាសីតិហត្ថុព្ពេធំ ឧជុវិបុលវដ្ដក្ខន្ធំ កុសុមបល្លវមកុលសមលង្កតំ នាគរុក្ខំ មជ្ឈេកត្វា ឱតរិត្វា ភូមិយំ បតិដ្ឋហិ។ នាដកិត្ថិយោ ច កេនចិ អវុត្តាវ តតោ បាសាទតោ ឱតរិត្វា បក្កមិំសុ។ អនេកកោដិសោភិតោ កិរ សោភិតោបិ មហាបុរិសោ មហាជនគណបរិវារោ សេវ រត្តិយា តីសុ យាមេសុ តិស្សោ វិជ្ជាយោ ឧប្បាទេសិ។ មារពលំ បន តស្ស ធម្មតាធានេលេនេវ សធាគតមគមាសិ។ បាសាទោ បន តត្ថេវ អដ្ឋាសិ។ សោភិតោ បន ភគវា សម្ពោធិំ បត្វា – “អនេកជាតិសំសារំ…បេ… តណ្ហានំ

ណយញ្ញា”តិ ឧទានំ ឧទានេត្វា ពោធិមណ្ឌបទេសេ ច សត្តសត្តាហំ វីតិនាមេត្វា ព្រហ្មុនោ ធម្មជ្ឈេសនំ បដិជានិត្វា – “កស្ស នុ ខោ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យ”ន្តិ ពុទ្ធចក្ខុនា ឱលោកេន្តោ អត្តនោ ចេយាតិកេ កតិដ្ឋកាតិកេ អសយក្យារញ្ញា ស្មេតត្តក្យារញ្ញា ជិត្វា – “ពហូ មេ ក្យារា ឧបនិស្សយសម្បន្នា កម្មិនំ តិបុណ្ណំ ធម្មំ បដិវិជ្ឈិតុំ សមត្ថា, ហន្ទាហំ តេសំ ធម្មំ ទេសេយ្យ”ន្តិ អាកាសេនាគន្ត្វា ស្វធម្មយ្យានេ ឱតរិត្វា តេបិ ក្យារេ វស្សាគបិទេសេ បទក្កាសារេបត្វា តេហិ សបរិវារេហិ បរិវុតោ យថានុសន្ធិធម្មចក្កំ បវត្តេសិ។ តេន វុត្តំ –

១។

“ទេវតស្ស អបទេក, ទេសាកិតោ តាយ តាយកោ;

សយាហិតោ សត្តមិតោ, អសយោ អប្បដិបុគ្គលោ។

២។

“សោ ខិតោ សកទេកហមិព្យាគំ ចិតិចត្តមិ;

បត្វាន តេចល់ ទេវិសិំ, ធម្មចក្កំ បវត្តយិ។

៣។

“យាវ ហេដ្ឋា អវីចិតោ, ភវគ្គា ចាបិ ឧទ្ធតោ;

ឯត្ថន្តរេ ឯកបរិសា, អហោសិ ធម្មទេសនេ។

៤។

“តាយ បរិសាយ សម្ពុទ្ធោ, ធម្មចក្កំ បវត្តយិ;

គណនាយ ន វត្តព្ពោ, បឋមាភិសមយោ អហុ”តិ។

ຕຕ຺ຖ ສກເກຫຍີ຺ ອຕ຺ຕເນາ ກຈເຣເຍຈ, ອເຕ຺ຖາປິຍາຄຕເລເຍຈາຕິ ອເຕ຺ຖາ ຍາສນ໌ ຈິຕຈຕ຺ຕຍີຕິ ຈິຕ຺ຕ໌ ປຣິຈເຕ຺ຕສີ, ສກເກເຫ ຖຕ຺ວາ

ສຕ຺ຕຂິຈສຕ຺ຕກ຺ເຣເຍຈ ປຸຈ຺ຊຸກາຈເຕາ ຈິຕ຺ຕ໌ ຈິຕິຈເຕ຺ຕຕ຺ວາ ຕຸຖ຺ທຕ໌ ປິປຸລຶຕິ ອເຕ຺ຖາ ເທຖ຺ທາຕິ ເທຖ຺ທເຕາ ກຈກ຺ກາຕິ ອກຕິຖ຺ທກຈຕເຕາ

ຕາຍ ປຣິສາຍາຕິ ຕສ຺ສາ ປຣິສາຍ ຍເຊ຺ຊາ ຄຸຓຕາຍ ຕ ຈຕ຺ຕຕ຺ຖາຕິ ຄຸຓຕປຈຍຕີຕາຕິ ອເຕ຺ຖາ ປຈຍາຄິສຍເຍາຕິ ປຈເຍາ

ຜຍ຺ຍາຄິສຍເຍາ ອທ຺ຕິ ຄຸຓຕາຍ ຕ ຈຕ຺ຕຕ຺ຖາ ປຣິສາ ອເທາສີຕິ ອເຕ຺ຖາ "ປຈເຍ ອຄິສຍິສຸເຍຈາ"ຕິປິ ປິເຈາ, ຕສ຺ສ ປຈຍຜຍ຺ຍເຈສເຕ

ອຄິສຍິສຸ ເຍ ຊຕາ, ເຕ ຄຸຓຕາຍ ຕ ຈຕ຺ຕຕ຺ຖາຕິ ອເຕ຺ຖາ

ອຈາປເຣຕ ສຍເຍຕ ສຸຈສ຺ສຸຕກາເຣຖ຺ທາເຣ ຈິຕ຺ຕປິຖລິຍາ ຍຸເລ ຍຍກປິຖິທາຣິຍ໌ ກຕ຺ວາ ຕຈກຕກຍລີຍຍກຈເຕ ຕາຈຕີສກຈເຕ

ປິຣິຖ຺ຖຕ຺ຕກຍຸເລ ປຓ຺ຖກຍ຺ຖລສິລິຕເລ ຕິສີຈິຕ຺ວາ ອຄິຜຍຸ໌ ເຈເສສິ ເຈສຕາປຣິເຍາສາເຕ ຕຈຸຕິເກາຖິສທສ຺ສາຕິ ຜຍ຺ຍາຄິສຍເຍາ

ອເທາສີ ອຍ໌ ຈຸຕິເຍາ ອຄິສຍເຍາ ອເທາສີ ເຕຕ ຈຸຕ຺ຕ໌ –

໓

"ຕເຕາ ປເຣຍ຺ຍິ ເຈເສສເຕ຺ຖ, ຍຣຸຕຕ຺ຖາ ສຍາຄເຍ;

ຕຈຸຕິເກາຖິສທສ຺ສາຕິ, ຈຸຕິຍາຄິສຍເຍາ ອທ຺"ຕິ

ອຈາປເຣຕ ສຍເຍຕ ສຸຈສ຺ສຸຕກາເຣ ຊຍເສເຕາ ຕາຍ ຣາຊກຸຍາເຣາ ເຍາຊຕປຍາຄ໌ ຈິທາຣິ ກາເຣຕ຺ວາ

ອເສາກສ຺ສກຓ຺ຓຈຍ຺ກຕາກປຸຕ຺ຖາກຈກຸລສຸຣຄິຖຸຕປຕສາສຕສາລກຸຖ- ສທກາຣກຣຈີຣາຂິຕຣຸຈຣຕິເຣຕ຺ຕຣິ ອາຣາຍ໌ ເຣາເປຕ຺ວາ ຕຸຖ຺ທປຍຸຍສ຺ສ

ຄິກ຺ຂຸສຖ຺ຖສ຺ສ ຕິຍ຺ຍາເຕສີ ຊາຕາຕຸເຍາຊຕ໌ ກຕ຺ວາ ຍາກ໌ ຈເຓ຺ຓຕ຺ວາ ກກຈາ ຜຍຸ໌ ເຈເສສີ ຕຊາ ເກາຖິສຕສທສ຺ສສຕ຺ຕຕິກາຍສ຺ສ

ຜຍ຺ຍາຄິສຍເຍາ ອເທາສີ ອຍ໌ ຕຕິຍາຄິສຍເຍາ ອເທາສີ ເຕຕ ຈຸຕ຺ຕ໌ –

໔

"ປຸຕາປຣິ ຣາຊປຸເຕ຺ຕາ, ຊຍເສເຕາ ຕາຍ ຍຕ຺ຕິເຍາ;

ອາຣາຍ໌ ເຣາປຍິຕ຺ວາຕ, ຕຸເຖ຺ທ ຕິຍ຺ຍາຕຍີ ຕຊາ

໕

“តស្ស ឃាគំ បកិត្តេត្តា, ឆយ្ទំ ងេសេសិ ចក្ខុយា;

តងា កោឌិសហស្សានំ, តតិឃាកិសយឃោ អហុ”តិ។

បុត ឱក្កុតោ តាយ រាឌា ឃុតគ្គតកេរ ឃុតគ្គុំ តាយ ចិហារិ ការេត្វា ឆុទ្ធប្បមុខស្ស កិក្ខុសឃ្ឃស្ស អងាសិ។ តស្មិំ ងានេ ឲហិកិក្ខុបទ្ទញ្ញាឃ បទ្ទឌិតានំ កោឌិសតំ អរហត្តានំ សត្តិបិតោ, តេសំ មន្ត្រេសោកិតោ កកចា បិតិមោក្ខុ ឧទ្ទិសិ។ អយំ បឋមោ សត្តិបិតោ អហោសិ។ បុត មេឃលិតកេរ ឆយ្ទុកណោ ឆយ្ទុកណារាមំ តាយ បចរារាមំ មហាចិហារិ ការេត្វា ឆុទ្ធប្បមុខស្ស កិក្ខុសឃ្ឃស្ស ងត្វា សហ សទ្ទបរិក្ខារេហិ ងានំ អងាសិ។ តស្មិំ សមាកេម ឲហិកិក្ខុការេចត បទ្ទឌិតានំ តចុតិឃា អរហត្តកោឌិតំ សត្តិបិតេ បិតិមោក្ខុ ឧទ្ទិសិ។ អយំ ទុតិឃោ សត្តិបិតោ អហោសិ។ ឃងា បត កកចា ងសសតតឃតបុរេ ចឃ្ស៊ំ ចសិត្វា បចារណាឃ ឃុរចរបរិចុតោ ឆ្លតរិ, តងា អសីតិឃា អរហត្តកោឌីហិ សទ្ធិំ ចត្ស៊ុក្កិកេ សត្តិបិតេ បចារេសិ។ អយំ តតិឃោ សត្តិបិតោ អហោសិ។ តេត ចុត្តំ –

ប៉។

“សត្តិបិតា តឃោ អាសុំ, សោកិតស្ស មហេសិតោ;

ឈីណាសចានំ ចិមលានំ, សត្តចិត្តាត តាឌិតំ។

៨។

“ឱក្កុតោ តាយ សោ រាឌា, ងានំ ងេតិ តទុត្តមេ;

តមិព្ភការេត សមាគត្វា, អរហត្តា សតកោឌិយោ។

១០។

“បុតាបរំ បុរកណោ, ងេតិ ងានំ តទុត្តមេ;

តងា តចុតិកោឌីតំ, ទុតិឃោ អាសិ សមាកមោ។

១១។

“ទេវលោកេ ចរិត្វាន, យទា ឱរោហតី ជិនោ;

តទា អសីតិកោដីនំ, តតិយោ អាសិ សមាគមោ”តិ។

តទា កិរ អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ រម្មវតីនគរេ ឧគតោ សុជាតោ ‘សុជាតោ’ នាម ព្រាហ្មណោ ហុត្វា សោភិតស្ស ភគវតោ ធម្មទេសនំ សុត្វា សរណេសុ បតិដ្ឋាយ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស តេមាសំ មហាទានមទាសិ។ សោបិ នំ “អនាគតេ គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ។ តេន វុត្តំ –

១២។

“អហំ តេន សមយេន, សុជាតោ នាម ព្រាហ្មណោ;

តទា សសាវកំ ពុទ្ធំ, អន្នបានេន តប្បយិំ។

១៣។

“សោបិ មំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, សោភិតោ លោកនាយកោ;

អបរិមេយ្យិតោ កប្បេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១៤។

“បធានំ បទហិត្វាន…បេ… ហេស្សាម សម្មុខា ឥមំ។

១៥។

“តស្សាបិ វចនំ សុត្វា, ហដ្ឋោ សំវិគ្គមានសោ;

ᨲᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᨾᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᩏᨣ᩠ᨣᩴ ᨵᩥᨲᩥᨾᨠᩣᩈᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᨾᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩋᨲ᩠ᨳᩴ, ᨲᩔ ᨸᨶ ᩈᩮᩣᨽᩥᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ – “ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᩋᨿᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᩅᩥᨲᨳᩅᨧᨶᩣ ᩉᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ”ᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩋᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩏᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᩴ ᨥᩮᩣᩁᩴ᪨ ᨵᩥᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ᪨ ᩋᨠᩣᩈᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨠᩣᩈᩥᩴ ᩋᩉᩴ᪨

ᨲᩔ ᨸᨶ ᩈᩮᩣᨽᩥᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨣᩁᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨸᩥᨲᩣ ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᩣᨩᩣ, ᨾᩣᨲᩣ ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩣᨾ ᨴᩮᩅᩦ, ᩋᩈᨾᩮᩣ ᨧ ᩈᩩᨶᩮᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩣ, ᩋᨶᩮᩣᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ, ᨶᨠᩩᩃᩣ ᨧ ᩈᩩᨩᩣᨲᩣ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᩥᨠᩣ, ᨶᩣᨣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥ, ᩋᨭ᩠ᨮᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᩉᨲ᩠ᨳᩩᨻ᩠ᨻᩮᨵᩴ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨶᩅᩩᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ, ᨾᨡᩥᩃᩣ ᨶᩣᨾᩔ ᨾᩉᩣᨴᩮᩅᩦ, ᩈᩦᩉᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨲᩕᨩᩮᩣ, ᨶᩣᨭᨠᩥᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨶᩅᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨣᩣᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᩥ᪨ ᨸᩣᩈᩣᨴᩮᨶ ᩋᨽᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ᪨ ᨩᨿᩈᩮᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᩣᨩᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨶᩣᩁᩣᨾᩮ ᨠᩥᩁ ᩅᩈᩦᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪑᪙᪨

“ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨣᩁᩴ, ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ;

ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩣᨾ ᨩᨶᩥᨠᩣ, ᩈᩮᩣᨽᩥᨲᩔ ᨾᩉᩮᩈᩥᨶᩮᩣ᪨

᪒᪐᪨

“ᩋᩈᨾᩮᩣ ᨧ ᩈᩩᨶᩮᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩣ;

ᩋᨶᩮᩣᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ, ᩈᩮᩣᨽᩥᨲᩔ ᨾᩉᩮᩈᩥᨶᩮᩣ᪨

᪒᪑᪨

“ᨶᨠᩩᩃᩣ ᨧ ᩈᩩᨩᩣᨲᩣ ᨧ, ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᩥᨠᩣ;

ᨻᩩᨩ᩠ᨫᨾᩣᨶᩮᩣ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨶᩣᨣᨾᩪᩃᩮ ᩋᨻᩩᨩ᩠ᨫᨳ᪨

᪑᪓

“ᩋᨯ᩠ᨰᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᩁᨲ᩠ᨲᩥ , ᩋᨶ᩠ᨲᨠ᩠ᨠᩮᨲᩣ ᨿᨳᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥ;

ᨨᨠᩣᩁᩮᩈᨲᩥ ᨡᩥᩈᩣ ᩈᨭ᩠ᨭᩣ, ᩈᨲᩁ᩠ᩈᩦᨧ ᩅᨠ᩠ᨠᩮᨲᩣ

᪑᪔

“ᨲᨳᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᨸᨧᨲᩥ, ᨶᩣᨶᩣᨣᩮᨲ᩠ᨳᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨷᩥᨲᩴ;

ᨲᨳᩮᩅ ᨲᩔ ᨷᩥᨧᨧᨲᩥ, ᩈᩦᩃᨣᩮᨲ᩠ᨳᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨷᩥᨲᩴ

᪑᪕

“ᨿᨳᩣᨷᩥ ᩈᩣᨣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨿ, ᨶᩔᩮᨶ ᩋᨲᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩣ;

ᨲᨳᩮᩅ ᨲᩔ ᨷᩥᨧᨧᨲᩥ, ᩈᨧᩮᨶ ᩋᨲᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ

᪑᪖

“ᨶᨧᩩᨲᩥᨧᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ , ᩋᩣᨿᩩ ᨧᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᨲᩣᨧᩮᨴ;

ᨲᩣᨧᨲᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨿᩣᨶᩮᩣ ᩮᩈᩣ, ᨲᩣᩮᨴᩈᩥ ᨩᨶᨲᩴ ᨻᩉᩩᩴ

᪑᪗

“ᨨᨧᩣᨠᩴ ᩋᨶᩩᩈᩥᨭ᩠ᨮᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᨴᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩈᩮᩈᩮᨠ ᨩᨶᩮ;

ຫຸຕາສເນາວ ຕາເປຕ຺ວາ, ນິພ຺ພຸເຕາ ເສາ ສສາວເກາ.

໑໘.

“ເສາ ວ ພຸເທ຺ຘາ ອສມສເມາ, ເຕປິ ສາວກາ ພລປ຺ປຕ຺ຕາ;

ສພ຺ພໍ ຕຍນ຺ຕຣຫິຕໍ, ນນຸ ຣິຕ຺ຕາ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣາ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສທີວີວາຕິອາທີເສຸ ວິຍ, ສຕ຺ຖາ ທີສາ ຈຸກາເສຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ. ປວນ຺ຕິ ຍຫາວນ຺. ສຸປິຕນ຺ຕິ ວາສິຕໍ ຄນ຺ຘິຕໍ. ອຕປ຺ປິເຍາຕິ ອຕິກ຺ກເຣາ, ອຕິກ຺ຂນເຕາ ວາ. ຕາວເທຕິ ຕສ຺ມິ ກາເລ, ຕາວຕກໍ ກາລນ຺ຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຕາເຣສີຕິ ຕາເຣສີ. ຈຸວາທນ຺ຕິ ສກິ ວາເທາ ຈຸວາເທາ ນາມ. ອນຸສິຊ຺ຊນ຺ຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວທນໍ ອນຸສິຊ຺ຊິ ນາມ. ເສສເກ ຊເນຕິ ສຈ຺ຈປ຺ປຕິເວເທ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ເສສຊນສ຺ສ, ສາມິອເຕ຺ຖ ກຸມ຺ມວນໍ. ຫຸຕາສເນາວ ຕາເປຕ຺ວາຕິ ອຄ຺ຄິ ວິຍ ຕເປຕ຺ວາ. ອຍເມວ ວາ ປາເຖາ, ຈຸປາທານກ຺ຂຍາ ຄການ຺ ປຣິນິພ຺ພຸເຕາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ເສສກາຄາສຸ ສຕ຺ຖ

ຈຸຕ຺ຕານເຍນາຕິ.

ເສາກິຕພຸທ຺ຘເຖຣາປທານໍ ນິຊ຺ຊິຕໍ.

ນິຊ຺ຊິເຕາ ຈເຕ຺ຖາ ພຸທ຺ຘເຣາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៨. អនោមទស្សីពុទ្ធវំសវណ្ណនា

សោភិតពុទ្ធេ បន បរិនិព្ពុតេ តស្ស អបរភាគេ ឯកមសង្ខ្យេយ្យំ ពុទ្ធុប្បាទរហិតំ អហោសិ។ អតីតេ បន តស្មិំ អសង្ខ្យេយ្យេ ឯកស្មិំ កប្បេ តយោ ពុទ្ធា និព្ពត្តិំសុ អនោមទស្សី, បទុមោ, នារទោតិ។ តត្ថ អនោមទស្សី ភគវា សោឡស អសង្ខ្យេយ្យានិ កប្បសតសហស្សញ្ច បារមិយោ បូរេត្វា តុសិតបុរេ និព្ពត្តិត្វា ទេវេហិ អភិយាចិតោ តតោ ចវិត្វា ចន្ទវតិយំ នាម រាជធានិយំ យសវា នាមស្ស រញ្ញោ កុលេ សព្ពស្សិតចារុរូបសោភាធរាយ យសោធរាយ នាម អគ្គមហេសិយា កុច្ឆិស្មិំ បដិសន្ធិំ អគ្គហេសិ។ អនោមទស្សីកុមារេ កិរ យសោធរាយ ទេវិយា កុច្ឆិគតេ តស្ស បុញ្ញប្បភាវេន បភា អសីតិហត្ថប្បមាណំ ឋានំ ផរិត្វា អដ្ឋាសិ។ ចន្ទសូរិយប្បភាហិ អនភិភវនីយាវ អហោសិ។ សា ទសន្នំ មាសានំ អច្ចយេន សោភិនវត្តំ សុនន្ទុយ្យានេ វិជាយិ។ បាដិហារិយានិ ហេដ្ឋា វុត្តនយានេវ។

នាមគ្គហណទិវសេ បនស្ស នាមំ គណ្ហន្តា, យស្មា ជាតទិវសេ អាកាសតោ សត្ត រតនានិ បតិំសុ, តស្មា អនោមានំ រតនានំ ឧប្បត្តិហេតុភូតត្តា "អនោមទស្សី"តិ នាមមកំសុ។ សោ អនុក្កមេន វុឌ្ឍិប្បត្តោ ទិព្ពេហិ កាមគុណេហិ បរិចារិយមានោ ទសវស្សសហស្សានិ អគារំ អជ្ឈាវសិ។ តស្ស កិរ សិរិ ឧបសិរិ សិរិវឌ្ឍោតិ តយោ បាសាទា អហេសុំ។ សិរិមាទេវិប្បមុខានិ តេវីសតិ ឥត្ថិសហស្សានិ បច្ចុបដ្ឋិតានិ អហេសុំ។ សោ សិរិមាយ ទេវិយា ឧបវាណេ នាម បុត្តេ ជាតេ ចត្តារិ និមិត្តានិ ទិស្វា សិវិកាយានេន មហាភិនិក្ខមនំ និក្ខមិត្វា បព្ពជិ។ តំ តិស្សោ ជនកោដិយោ អនុបព្ពជិំសុ។

តេហិ បរិវុតោ មហាបុរិសោ ទស មាសេ បធានចរិយំ ចរិ។ តតោ វិសាខបុណ្ណមាយ អនុបមព្រាហ្មណគាមេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា អនុបមសេដ្ឋិធីតាយ ទិន្នំ មធុបាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា សាលវនេ ទិវាវិហារំ វីតិនាមេត្វា អនោមនាមាជីវកេន ទិន្នា អដ្ឋ តិណមុដ្ឋិយោ គហេត្វា អជ្ជុនរុក្ខពោធិំ បទក្ខិណំ កត្វា អដ្ឋតិំសហត្ថវិត្ថតំ តិណសន្ថរំ សន្ថរិត្វា ចតុរង្គវីរិយំ អធិដ្ឋាយ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា សមារំ មារពលំ វិធមេត្វា តីសុ យាមេសុ តិស្សោ វិជ្ជា ឧប្បាទេត្វា – "អនេកជាតិសំសារំ...បេ... តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា"តិ ឧទានំ ឧទានេសិ។ តេន វុត្តំ –

១.

"សោភិតស្ស អបរេន, សម្ពុទ្ធោ ទ្វិបទុត្តមោ;

អនោមទស្សី អមិតយសោ, តេជស្សី ទុរតិក្កមោ។

២.

“សោ ឆេត្វា ពន្ធំ សព្ពំ, ចិន្ទិត្វា តេយា កេច;

អនិច្ចតិកាយនំ យក្កំ, ទេសេសិ ទេវមានុសេ.

១.

“សាគរោវ អសង្ខោភោ, បព្ពតោវ ទុរាសទោ;

អាកាសោវ អនន្តោ សោ, សាលរាជាវ ផុល្លិតោ.

៣.

“ទស្សនេនបិ តំ ពុទ្ធំ, តោសិតា ហោន្តិ បីណិតោ;

ព្យាហរន្តំ គិរំ សុត្វា, អមតំ បិវន្តិ តេ”តិ.

តត្ថ អនោមទស្សីតិ អនុបមទស្សនោ, អមិតទស្សនោ វា. អមិតយសោតិ អមិតបរិវារោ, អមិតកិត្តិ វា. តេជស្សីតិ សីលសមាធិបញ្ញាតេជេន សមន្នាគតោ. ទុរតិក្កមោតិ ទុប្បធំសិយោ, អញ្ញេន ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា អតិក្កមិតុំ អសក្កុណេយ្យោតិ អត្ថោ. សោ ឆេត្វា ពន្ធំ សព្ពន្តិ សព្ពំ ទសវិធំ សំយោជនំ ឆិត្វា. ចិន្ទិត្វា តេយា កេចតិ តិកច្ឆបកំ កម្មំ កម្មក្ខយករញាណេន ចិន្ទិត្វា, អភព្វំ កត្វាតិ អត្ថោ. អនិច្ចតិកាយនំ យក្កន្តិ និច្ចតិយា បចត្តិយា បដិបក្ខភូតំ និព្ពានំ អនិច្ចត្តីតិ វុច្ចតិ, តំ អនិច្ចត្តិំ គច្ឆតិ អនេតាតិ អនិច្ចតិកាយនោ. តំ អនិច្ចតិកាយនំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ទេសេសីតិ អត្ថោ. “ទស្សេតី”តិបិ បាឋោ, សោ វេវត្ថោ. ទេវមានុសេតិ ទេវមនុស្សានំ, សាមិអត្ថេ ឧបយោគវចនំ ទដ្ឋព្វំ.

អសង្ខោភោតិ កោធេហិ ទោសេហិ អសក្កុណេយ្យោតិ អក្ខោភិយោ. យថា ហិ សមុទ្ទោ ចតុរាសីតិយោជនសហស្សគម្ភីរោ អនេកយោជនសហស្សវិត្ថារោ អក្ខោភិយោ, ឯវំ អក្ខោភិយោតិ អត្ថោ. អាកាសោវ អនន្តោតិ យថា បន អាកាសស្ស អន្តោ នត្ថិ, អថ ខោ អនន្តោ អប្បមេយ្យោ អបរិមេយ្យោ, ឯវំ ភគវាបិ ពុទ្ធគុណេហិ អនន្តោ អប្បមេយ្យោ អបរិមេយ្យោ. សោតិ សោ ភគវា. សាលរាជាវ ផុល្លិតោតិ សព្ពលក្ខណានុព្យញ្ជនសមលង្កតសរីរត្តា សុផុល្លិតសាលរាជា វិយ សោភតីតិ អត្ថោ. ទស្សនេនបិ តំ ពុទ្ធន្តិ តស្ស ពុទ្ធស្ស ទស្សនេនាបីតិ អត្ថោ. ព្រាហ្មណេសុបិ សាមិវចនំ បយុជ្ជន្តិ សទ្ទសត្ថវិទូ. តោសិតាតិ បរិតោសិតា បីណិតា. ព្យាហរន្តន្តិ ព្យាហរន្តស្ស, សាមិអត្ថេ ឧបយោគវចនំ. អមតន្តិ និព្ពានំ. បិវន្តីតិ អធិគច្ឆន្តិ. តេតិ យេ តស្ស គិរំ ធម្មទេសនំ សុណន្តិ, តេ អមតំ

បិបុលត្ថីតិ អត្ថោ។

ភគវា បន ពោធិមូលេ សត្តសត្តាហំ វីតិនាមេត្វា ព្រហ្មុនា អាយាចិតោ ធម្មទេសនាយ ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ ឱលោកេន្តោ អត្តនា សហ បព្ពជិតេ តិកោដិសតេ ជនេ ឧបនិស្សយសម្បន្នេ ទិស្វា – “កត្ថ នុ ខោ តេ ឯតរហិ វិហរន្តី”តិ ឧបធារេន្តោ សុភវតីនគរេ សុទស្សនុយ្យានេ វិហរន្តេ ទិស្វា អាកាសេន គន្ត្វា សុទស្សនុយ្យានេ ឱតរិ។ សោ តេហិ បរិវុតោ សទេវមនុស្សាយ បរិសាយ មជ្ឈេ ធម្មចក្កំ បវត្តេសិ។ តត្ថ កោដិសតានំ បឋមាភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៤។

“ធម្មាភិសមយោ តស្ស, ឥទ្ធោ ផីតោ តទា អហុ;

កោដិសតានិ អភិសមិំសុ, បឋមេ ធម្មទេសនេ”តិ។

តត្ថ ផីតោតិ ផាតិប្បត្តោ ពាហុជញ្ញវសេន។ កោដិសតានីតិ កោដីនំ សតានិ កោដិសតានិ។ “កោដិសតយោ”តិបិ បាឋោ, តស្ស សតកោដិយោតិ អត្ថោ។

អថាបរេន សមយេន ឱសធីនគរទ្វារេ អសនរុក្ខមូលេ យមកបាដិហារិយំ កត្វា អសុរេហិ ទុរភិភវនេ តាវតិំសភវនេ បណ្ឌុកម្ពលសិលាយំ និសិន្នោ ទេវានំ អភិធម្មវស្សំ វស្សាបយិ។ តទា អសីតិទេវតាកោដិយោ អភិសមិំសុ។ តេន វុត្តំ –

៥។

“តតោ បរំ អភិសមយេ, វស្សន្តេ ធម្មវុដ្ឋិយោ;

អសីតិកោដិយោភិសមិំសុ, ទុតិយេ ធម្មទេសនេ”តិ។

តត្ថ វស្សន្តេតិ ពុទ្ធមហាមេឃេ វស្សន្តេ។ ធម្មវុដ្ឋិយោតិ ធម្មកថាវស្សវុដ្ឋិយោ។

តតោ អបរេន សមយេន មង្គលបញ្ហានិទ្ទេសេ អដ្ឋសត្តតិ កោដិយោ អភិសមិំសុ។ សោ តតិយោ អភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៧.

“តតោ បរម្បិ វស្សន្តេ, តប្បយន្តេ ច បាណិនំ;

អដ្ឋសត្តតិកោដីនំ, តតិយាភិសមយោ អហុ”.

តត្ថ វស្សន្តេតិ ធម្មកថាសលិលធារំ វស្សន្តេ. តប្បយន្តេតិ ធម្មាមតវស្សេន តប្បយន្តេ, តប្បនំ ករោន្តេ ភគវតីតិ អត្ថោ.

អនោមទស្សិស្សាបិ ភគវតោ តយោ សាវកសន្និបាតា អហេសុំ. តត្ថ សោរេយ្យនគរេ ឥសិទត្តស្ស រញ្ញោ ធម្មេ ទេសិយមានេ បសីទិត្វា ឯហិភិក្ខុបព្វជ្ជាយ បព្វជិតានំ អដ្ឋន្នំ អរហន្តសតសហស្សានំ មជ្ឈេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ. អយំ បឋមោ សន្និបាតោ អហោសិ. រាធវតីនគរេ សុន្ទរិន្ធរស្ស នាម រញ្ញោ ធម្មេ ទេសិយមានេ ឯហិភិក្ខុបព្វជ្ជាយ បព្វជិតានំ សត្តន្នំ អរហន្តសតសហស្សានំ មជ្ឈេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ. អយំ ទុតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ. បុន សោរេយ្យនគរេយេវ សោរេយ្យរញ្ញា សហ ឯហិភិក្ខុបព្វជ្ជាយ បព្វជិតានំ ឆន្នំ អរហន្តសតសហស្សានំ មជ្ឈេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ. អយំ តតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ. តេន វុត្តំ –

៨.

“សន្និបាតា តយោ អាសុំ, តស្សាបិ ច មហេសិនោ;

អភិញ្ញាពលប្បត្តានំ, បុប្ផិតានំ វិមុត្តិយា.

៩.

“អដ្ឋសតសហស្សានំ, សន្និបាតោ តទា អហុ;

បហីនមទមោហានំ, សន្តចិត្តាន តាទិនំ.

១០.

“សត្តសតសហស្សានំ, ទុតិយោ អាសិ សមាគមោ;

អនង្គណានំ វិរជានំ, ឧបសន្តាន តាទិនំ.

១១.

“ឆន្នំ សតសហស្សានំ, តតិយោ អាសិ សមាគមោ;

អភិញ្ញាពលប្បត្តានំ, និព្ពុតានំ តបស្សិន”ន្តិ.

តត្ថ តស្សាបិ ច មហេសិនោតិ តស្ស មហេសិនោ អនោមទស្សិស្សាបិ. “តស្សាបិ ទ្វិបទុត្តមោ”តិបិ បាឋោ, តស្សបិ ទ្វិបទុត្តមស្សាតិ អត្ថោ. លក្ខណំ សទ្ទសត្ថតោ គហេតព្វំ. អភិញ្ញាពលប្បត្តានន្តិ អភិញ្ញានំ ពលប្បត្តានំ, ចិណ្ណវសិតាយ ថិប្បនសត្តិការេន អភិញ្ញាសុ វសីភាវប្បត្តានន្តិ អត្ថោ. បុប្ផិតានន្តិ សព្វផាលិផុល្លការេន អតិវិយ សោភគ្គប្បត្តានំ. វិមុត្តិយាតិ អរហត្តផលវិមុត្តិយា.

អនង្គណានន្តិ ឯត្ថ អយំ អង្គណ-សទ្ទោ កត្ថចិ កិលេសេសុ ទិស្សតិ. យថាហ – “តត្ថ កតមានិ តីណិ អង្គណានិ? រាគោ អង្គណំ ទោសោ អង្គណំ មោហោ អង្គណ”ន្តិ (វិភ. ៩២៤). “បាបកានំ ខោ ឯតំ, អាវុសោ, អកុសលានំ ឥច្ឆាវចរានំ អធិវចនំ យទិទំ អង្គណ”ន្តិ (ម. និ. ១.៦០). កត្ថចិ កិស្មិញ្ចិ មលេ? យថាហ – “តស្សេវ រជស្ស វា អង្គណស្ស វា បហានាយ វាយមតី”តិ (ម. និ. ១.១៥៤). កត្ថចិ តថារូបេ ភូមិភាគេ “ចេតិយង្គណំ ពោធិយង្គណំ រាជង្គណ”ន្តិ. ឥធ បន កិលេសេសុ ទដ្ឋព្វោ. តស្មា និក្កិលេសានន្តិ អត្ថោ (ម. និ. អដ្ឋ. ១.៥៧). វិរជានន្តិ តស្សេវ វេវចនំ. តបស្សិនន្តិ កិលេសក្ខយករោ អរិយមគ្គសង្ខាតោ តបោ យេសំ អត្ថិ តេ តបស្សិនោ, តេសំ តបស្សីនំ, សីលវន្តានន្តិ អត្ថោ.

តទា អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ ឯកោ មហេសក្ខោ យក្ខសេនាបតិ អហោសិ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ អនេកកោដិសតសហស្សានំ យក្ខានំ អធិបតិ. សោ “ពុទ្ធោ លោកេ ឧប្បន្នោ”តិ សុត្វា អាគន្ត្វា បរមរុចិរទស្សនំ សព្វរតនមយំ អភិរុចិររជតិករមណ្ឌលបជិនំ មណ្ឌបំ និម្មិនិត្វា តត្ថ សត្តាហំ មហាទានំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស អទាសិ. អថ នំ ភគវា ភត្តានុមោទនសមយេ “អនាគតេ កប្បសតសហស្សាធិកេ ឯកស្មិំ អសង្ខ្យេយ្យេ អតិក្កន្តេ គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ. តេន វុត្តំ –

១២.

“អហំ តេន សមយេន, យក្ខោ អាសិ មហិទ្ធិកោ;

នេកានំ យក្ខកោដីនំ, វសវត្តិមិឥស្សរោ។

១២

“តទាបិ តំ ពុទ្ធវរំ, ឧបគន្ត្វា មហេសិនំ;

អន្នបានេន តប្បេសិំ, សសង្ឃំ លោកនាយកំ។

១៣

“សោបិ មំ តទា ព្យាកាសិ, វិសុទ្ធនយនោ មុនិ;

អបរិមេយ្យិតោ កប្បេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១៤

“បធានំ បទហិត្វាន...បេ... ហេស្សាម សម្មុខា តុវំ។

១៥

“តស្សាបិ វចនំ សុត្វា, ហដ្ឋា សំវិគ្គមានសា;

ឧត្តរិំ វតមធិដ្ឋាសិំ, ទសបារមិបូរិយា”តិ។

តត្ថ ឧត្តរិំ វតមធិដ្ឋាសិន្តិ បារមិបូរណត្ថាយ កិញ្ចាបិ ទឡ្ហតរំ បរក្កមមកាសីតិ អត្ថោ។

តស្ស បន អនោមទស្សិស្ស ភគវតោ ចន្ទវតី នាម នគរំ អហោសិ, យសវា នាម រាជា បិតា, យសោធរា នាម មាតា, និសភោ ច អនោមោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, វរុណោ នាមុបដ្ឋាកោ, សុន្ទរី ច សុមនា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, អជ្ជុនរុក្ខោ ពោធិ, សរីរំ អដ្ឋបណ្ណាសហត្ថុព្ពេធំ អហោសិ, វស្សសតសហស្សំ អាយុ, សិរិមា នាម អគ្គមហេសី, ឧបវាណោ នាមស្ស បុត្តោ, ទសវស្សសហស្សានិ អគារំ

អជ្ឈាវសិ។ សោ សិវិកាយានេន និក្ខមិ។ សិវិកាយានេន គមនំ បន សោភិតពុទ្ធវំសវណ្ណនាយ បាសាទគមនេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ។ ធម្មកោ នាម រាជា ឧបដ្ឋាកោ។ ធម្មារាមេ កិរ ភគវា វិហាសីតិ។ តេន វុត្តំ –

១៦។

“នគរំ ចន្ទវតី នាម, យសវា នាម ខត្តិយោ;

មាតា យសោធរា នាម, អនោមទស្សិស្ស សត្ថុនោ។

១៧។

“និសភោ ច អនោមោ ច, អហេសុំ អគ្គសាវកា;

វរុណោ នាមុបដ្ឋាកោ, អនោមទស្សិស្ស សត្ថុនោ។

១៨។

“សុន្ទរី ច សុមនា ច, អហេសុំ អគ្គសាវិកា;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, អជ្ជុនោតិ បវុច្ចតិ។

១៩។

“អដ្ឋបញ្ញាសរតនំ, អច្ចុគ្គតោ មហាមុនិ;

បភា និទ្ធាវតី តស្ស, សតរំសីវ ឧគ្គតោ។

“វស្សសតសហស្សានិ, អាយុ វិជ្ជតិ តាវទេ;

តាវតា តិដ្ឋមានោ សោ, តារេសិ ជនតំ ពហុំ។

១៤។

“សុបុប្ផិតំ បាវចនំ, អរហន្តេហិ តាទិហិ;

ខីណាសវេហិ វិមលេហិ, សោភិត្ថ ជិនសាសនំ។

១៥។

“សោ ច សត្ថា អមិតយសោ, យុគានិ តានិ អតុលិយានិ;

សព្វំ តទន្តរហិតំ, ននុ រិត្តា សព្វសង្ខារា”តិ។

តត្ថ បន និព្វាវតីតិ តស្ស សរីរតោ បន និក្ខមតិ។ សរីរប្បភា បនស្ស និច្ចកាលំ ទ្វាទសយោជនប្បមាណំ បទេសំ ផរិត្វា តិដ្ឋតិ។ យុគានិ តានីតិ អគ្គសាវកយុគានីតិ យុគឡាតិ។ សព្វំ តទន្តរហិតន្តិ វុត្តប្បការំ សព្វម្បិ អនិច្ចយុតំ បតិដ្ឋំ វិនដ្ឋន្តិ អត្ថោ។ “ននុ រិត្តកមេវ សង្ខារា”តិបិ បាឋោ, តស្ស ននុ រិត្តកា តុច្ឆកាយេវ សព្វេ សង្ខារាតិ អត្ថោ។ យ-ការោ បទសន្ធិករោ។ សេសគាថាសុ សព្វត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

ឥមស្ស បន អនោមទស្សិស្ស ភគវតោ សត្តិកោ សារិបុត្តោ ច មហាមោគ្គល្លានោ វាតិ ឥមេ ទ្វេ អគ្គសាវកា អគ្គសាវកភាវត្ថាយ បណិធានមកំសុ។ ឥមេសំ បន ថេរានំ វត្ថុ វេត្ថុ កថេតព្វំ។ មយា កត្វិត្វាទកេមន ន វុត្តន្តិ។

អនោមទស្សីពុទ្ធវំសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និដ្ឋិតោ សត្តមោ ពុទ្ធវំសោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១០។ បក្ុយញ្ដុចំសចណ្ណតា

អនោមទស្សិស្ស បត ភកចតោ អបរភាគេ ចស្សសតសហស្សាយុកា យត្ស្សា អត្ក្កមេត បរិហាយិត្វា ទសចស្សាយុកា ហុត្វា បុត អត្ក្កមេត ចឌ្ឍិត្វា អសង្ខ្យេយ្យាយុកា ហុត្វា បុត បរិហាយមាតា ចស្សសតសហស្សាយុកា អហេសុំ។ តទា បក្ុមោ តាម សត្ថា លោកេ ឧបាទិ។ សោបិ បារមិយោ បូរេត្វា តុសិតបុរេ តិព្វត្តិត្វា តតោ ចចិត្វា ចម្យកតករេ អសយស្ស តាម រញ្ញោ កុលេ ទុបជីហិ អសយាឃ អសយាឃ តាម អក្កមហេសិយា កុច្ឆិម្ហិ បដិសន្ធិំ អក្កហេសិ។ សោ ទសត្ដុ យាសាតំ អច្ចយេត ចម្យកុយ្យានេ មាតុកុច្ឆិតោ តិក្ខមិ។ ឌាតេ បត ក្យារេ អាកាសតោ សកលឌម្ពុទីបេ បឌុមបរិឃត្តេ បក្ុមចស្សំ តិបតិ។ តេតស្ស តាមក្កហណទិចសេ តាមំ កណ្ហា តេមិត្តកា ច ញាតកា ច "មហាបក្ុមក្យាតេរា"តេ្វច តាមមកំសុ។ សោ ទសចស្សសហស្សាតិ អកាទំ អជ្ឈាចសិ។ តត្ទុត្តរ-ចសុត្តរ-យសុត្តរាតាមកា តយោ បាសាទា អហេសុំ ក្ខត្តរាទេចិប្បមុខាតិ តេត្តិំស ឡក្ខសហស្សាតិ បច្ចុប្បដ្ឋិតាតិ អហេសុំ។

អថ មហាសតេ្តា ក្ខត្តរាយ តាម មហាទេចិយា ទេម្ពក្យារេ តាម ក្ខប្បតេ្ន ចត្តារិ តិមិត្តាតិ ទិស្វា អាឌញ្ញរថេត មហាភិតិក្ខមតំ តិក្ខមិ។ តំ បញ្ចុត្តិ ឲកា បុរិសកោដិ អត្បព្ពជិ។ សោ តេហិ បរិចុតោ អដ្ឋ មាសេ បធាតចរិយំ ចរិត្វា ចិសាខបុណ្ណមាយ ធញ្ញចតិតករេ ឃុធញ្ញសេដ្ឋិស្ស ធីតាយ ធញ្ញចតិយា តាម ទិត្តំ មធុបាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា មហាសាលចតេ ទិចាចិហារំ ចីតិតាមេត្វា សាយតុ្ហសមយេ តិត្ថកាឌីចកេត ទិត្នា អដ្ឋ តិណមុដ្ឋិយោ កហេត្វា មហាសោណបោធិំ ក្ខបសង្កមិត្វា អដ្ឋតិំសហត្ថចិត្ថតំ តិណសន្ថរំ បញ្ញបេត្វា បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ចតុរង្គចីរិយំ អធិដ្ឋាយ មារចលំ ចិធមិត្វា តីសុ យាមេសុ តិស្សោ ចិជ្ជា សច្ឆិកត្វា – "អតេកជាតិសំសារំ…បេ… តណ្ហាតំ ខយមជ្ឈកា"តិ (ធ៍។ ប។ ១៥៣-១៥៤) ក្ខទាតំ ក្ខទាតេត្វា សត្តសត្តាហំ ពោធិសមីបេ ចីតិតាមេត្វា ព្រហ្មុតោ អាយាចតំ អធិចាសេត្វា ធម្មទេសតាយ ភាជតភុតេ បុក្កលេ ក្ខបបរិក្ខត្តោ អត្តតា សហ បព្ពជិតេ កោដិសតេ្ត ភិក្ខូ ទិស្វា តង្ខណេយេច អតិលបថេត កត្វា ធញ្ញចតិតករសមីបេ ធតញ្ជយុយ្យាតេ ឱតរិត្វា តេហិ បរិចុតោ តេសំ មជ្ឈេធម្មចក្កំ បចតេ្តសិ។ តទា កោដិសតាតំ អភិសមយោ អហោសិ។ តេត ចុត្តំ –

១។

"អនោមទស្សិស្ស អបរេត, សម្ពុទ្ធោ ទ្វិបទុត្តមោ;

បក្ុមោ តាម តាមេត, អសមោ អប្បដិបុក្កលោ។

១។

“តស្សាបិ អសមំ សីលំ, សមាធិបិ អនន្តកោ;

អសង្ខេយ្យំ ញាណវរំ, វិមុត្តិបិ អនូបមា។

២។

“តស្សាបិ អតុលតេជស្ស, ធម្មចក្កប្បវត្តនេ;

អភិសមយា តយោ អាសុំ, មហាតមបនូទនា”តិ។

តត្ថ អសមំ សីលន្តិ អញ្ញេសំ សីលេន អសទិសំ, ឧត្តមំ សេដ្ឋន្តិ អត្ថោ។ សមាធិបិ អនន្តកោតិ សមាធិបិ អប្បមេយ្យោ, តស្ស អនន្តភាវោ លោកវិវរណយមកបាដិហារិយាទីសុ ទដ្ឋព្ពោ។ ញាណវរន្តិ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ, អនាវរណញាណានិ ច។ វិមុត្តិបីតិ អរហត្តផលវិមុត្តិបិ ភគវតោ អនូបមាតិ ឧបមាវិរហិតា។ អតុលតេជស្សាតិ អតុលញាណតេជស្ស។ “អតុលញាណតេជោ”តិបិ បាឋោ។ តស្ស “តយោ អភិសមយា”តិ យោជិតា ឧត្តរបទេន សម្ពន្ធោ ទដ្ឋព្ពោ។ មហាតមបនូទនាតិ មហាមោហវិនាសកា, មោហន្ធការវិទ្ធំសកាតិ អត្ថោ។

អថាបរេន សមយេន បទុមោ ភគវា អត្តនោ កនិដ្ឋភាតរេ សាលកុមារេ ឧបសាលកុមារេ ញាតិសមាគមេ សបរិវារេ បព្វាជេត្វា តេសំ ធម្មំ ទេសេន្តោ នវុតិ កោដិយោ ធម្មាមតំ បាយេសិ។ យទា បន រមុត្តរស្ស ធម្មំ ទេសេសិ, តទា អសីតិកោដីនំ តតិយោ អភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៣។

“បឋមាភិសមយេ ពុទ្ធោ, កោដិសតមពោធយិ;

ទុតិយាភិសមយេ នាថោ, នវុតិកោដិមពោធយិ។

៤។

“យទា ច បទុមោ ពុទ្ធោ, ឱវទី សកមត្រជំ;

ᨲᨴᩣ ᩋᩈᩦᨲᩥᨠᩮᩣᨭᩦᨶᩴ, ᨲᨲᩥᨿᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩪ”ᨲᩥ᪨

ᨿᨴᩣ ᨷᨶ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᩣᨩᩣ ᨷᨴᩩᨾᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨷᨴᩩᨾᩅᨴᨶᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮᩣ ᩑᩉᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩮ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥ, ᩈᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᨮᨾᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨

ᩋᨳᩣᨷᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨾᩉᩣᨷᨴᩩᨾᩮᩣ ᨾᩩᨶᩥᩅᩈᨽᩮᩣ ᩏᩈᨽᩈᨾᨣᨲᩦ ᩏᩈᨽᩅᨲᩦᨶᨣᩁᩴ ᩏᨷᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩔᩴ ᩏᨷᨣᨬ᩠ᨪᩥ᪨ ᨶᨣᩁᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᨶᨠᩣᨾᩣ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨻᩉᩅᩮᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨷᩈᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨴᩈᨻᩃᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨧ ᨲᩦᩉᩥ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨷᩅᩣᩁᨱᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨿᩮ ᨷᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴᩈᩩ, ᨲᩮ ᨠᨮᩥᨶᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩦᨲᩥᨷᩮᨱ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨿᩣᨶᩮᩈᩩ ᨷᨬ᩠ᨧᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨴᩣᨿᨠᩴ ᨠᨮᩥᨶᨧᩦᩅᩁᨴᩣᨶᩴ ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᨲᨴᩣ ᨲᩴ ᨠᨮᩥᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩮᨶᩣᨷᨲᩥᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩴ ᩅᩥᩈᩣᩃᨾᨲᩥᩴ ᩈᩣᩃᨲ᩠ᨳᩮᩁᩴ ᨠᨮᩥᨶᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲ᩠ᨳᩴ ᨿᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨮᩥᨶᨧᩦᩅᩁᩴ ᨲᩔᩣᨴᩴᩈᩩ᪨ ᨳᩮᩁᩔ ᨠᨮᩥᨶᨧᩦᩅᩁᩮ ᨠᨿᩥᩁᨾᩣᨶᩮ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᩈᩉᩣᨿᨠᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨷᨴᩩᨾᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᩪᨧᩥᨨᩥᨴ᩠ᨴᩮ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩋᩣᩅᩩᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᨷᨶ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩦᩉᩥ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩮᩉᩥ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨷᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥ᪨

ᩋᨳᩣᨷᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩈᩦᩉᩅᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨣᩣᨾᩦ ᨷᩩᩁᩥᩈᩈᩦᩉᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩦᩉᩮᩣ ᨠᩮᩣᩈᩥᨠ᩠ᨠᩈᩣᩃᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩮ ᨷᩅᩁᩈᩩᩁᨽᩥᨠᩩᩈᩩᨾᨹᩃᨽᩣᩁᩅᩥᨶᨾᩥᨲᩈᩣᨡᩣᩅᩥᨭᨷᩮ ᩅᩥᨾᩃᨠᨾᩃᨠᩩᩅᩃᨿᩈᨾᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮ ᩈᩥᩈᩥᩁᨾᨵᩩᩁᩅᩣᩁᩥᩅᩣᩉᩮᨶ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨲᩮ ᩁᩩᩁᩩ-ᨧᨾᩁ-ᩈᩦᩉ-ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥ-ᩋᨧ᩠ᨨ-ᩉᨿ-ᨣᩅᨿ-ᨾᩉᩥᩴᩈᩣᨴᩥ ᩅᩥᩅᩥᨵᨾᩥᨣᨣᨱᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩮ ᩈᩩᩁᨽᩥᨠᩩᩈᩩᨾᨣᨶ᩠ᨵᩅᩣᩈᩥᨲᩅᩣᨿᩩᩅᩣᩉᩮ ᨾᨵᩩᨠᩁᩅᩥᩁᩩᨲᩮᩉᩥ ᩋᨶᩩᨠᩪᩃᨧᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨣᩩᨬ᩠ᨩᨣᩩᨬ᩠ᨩᩣᨿᨾᩣᨶᩮ ᨹᩃᩁᩈᨷᩩᨭ᩠ᨮᨴᩮᩉᩣᩉᩥ ᨠᩣᨠᩃᩥᩈᨬ᩠ᨬᨾᨵᩩᩁᩅᩥᩁᩩᨲᩣᩉᩥ ᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩅᨵᩪᩉᩥ ᩏᨷᨣᩦᨿᨾᩣᨶᩮ ᨷᩁᨾᩁᨾᨱᩦᨿᩮ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩥᨩᨶᩮ ᨿᩮᩣᨣᩣᨶᩩᨠᩪᩃᩮ ᨷᩅᨶᩮ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩴ ᩏᨷᨣᨬ᩠ᨪᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᨴᩈᨻᩃᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᨾᨶᩩᨩᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩥᩁᩥᨿᩣ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨾᩣᨶᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩉᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᨴᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩮᩉᩥ ᨷᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨷᩅᩣᩁᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪄᪨

“ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩋᩣᩈᩩᩴ, ᨷᨴᩩᨾᩔ ᨾᩉᩮᩈᩥᨶᩮᩣ;

ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩴ, ᨷᨮᨾᩮᩣ ᩋᩣᩈᩥ ᩈᨾᩣᨣᨾᩮᩣ᪨

᪅᪨

“ᨠᨮᩥᨶᨲ᩠ᨳᩣᩁᩈᨾᨿᩮ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨠᨮᩥᨶᨧᩦᩅᩁᩮ;

ឆព្វសេតាបតិដ្ឋាយ, កិច្ចា និក្ខិំសុ ជីចទំ។

៨។

“តទា តេ ចិយលិ កិច្ចា, លេខ្យអកិដ្ឋា យហិន្ទិកា;

តីណិ សតសហស្សានិ, សយិំសុ អបរាជិតា។

៩។

“បុតាបទំ សោ តទ្រាសកោ, បចតេ ចាសំ ក្ខុបិកយិ;

តទា សយាកយោ អាសិ, ខ្ចិត្តំ សតសហស្សិត”ន្តិ។

តត្ថ កមិតត្ថារសយឃេតិ កមិតឌីចទត្ថទលាសយឃេំ ឆព្វសេតាបតិដ្ឋាឃាតិ ឆព្វសេតាបតិសាលតោ ត្ថទត្ថំ អបរាជិតាតិ ត បរាជិតា, ចិកត្តិលោបិ ជដ្ឋត្តោ សោតិ សោ យហាបត្ថយោ បចតេតិ យហាចតេ ចាសត្តិ ចស្សាចាសំ ក្ខុបិកយីតិ ក្ខុបិកតោ ខ្ចិត្តំ សតសហស្សិតត្តិ ខ្ចិត្តំ សតសហស្សានំ “តទា អាសិ សយាកយោ”តិបិ បិឋោ ឃជិ អត្ថិ ឋុត្តទោ កចេឃ្យ។

តទា តឆាកតេ តស្មិំ ចតសណ្ឌេ ចសត្តេ អយ្យាកំ ទោឌិសត្វា សីហោ ហុត្វា សត្វាហំ តិទោឆសយាបត្តិ សយាបដ្ឋិត្វា តិសិន្តំ ជិស្វា បសត្តិទេត្វា ហុត្វា បគក្ខិលំ កត្វា សញ្ញាតបីតិសោយតស្សា តិក្ខត្តុំ សីហតាទំ តទិត្វា សត្វាហំ ញុន្ទ្ទារយូលំ បីតិំ អចិឌហិត្វា បីតិសុលេតេច កោចរាយ អបក្កមិត្វា ឌីចិតបរិច្ឆាកំ កត្វា បឃិរុបិសយាតោ អដ្ឋាសិ។ អឆ សត្វា តស្ស សត្វាហស្ស អច្ចយេត តិទោឆសយាបត្តិតោ វុដ្ឋាយ តរសីហោ សីហំ ឱលោកេត្វា – “កិក្ខុសង្ឃេបិ ស្ស ចិត្តប្បសាទោ ហោតុតិ សង្ឃោ អាកច្ឆតូ”តិ ចិន្តេសិ។ អតេកកោដិកិក្ខុ តាចទេច អាកញ្ឆិំសុ។ សីហោ សង្ឃេបិ ចិត្តំ បសាទេសិ។ អឆ សត្វា តស្ស ចិត្តំ ឱលោកេត្វា – “អតាកតេ កោតយោ តាយ ញុទ្ធោ កចិស្សតី”តិ ញ្យាកាសិ។ តេត វុត្តំ –

១០។

“អហំ តេត សយយេត, សីហោ អាសិ មិកាធិក្ខ;

បវិវេកមន្វាហត្ថំ, បវេន អគ្គំ ជិនំ។

១១។

“វន្ទិត្វា សិរសា បាទេ, កត្វាន តំ បទក្ខិណំ;

តិក្ខត្តុំ អភិវាទិត្វា, សត្តាហំ ជិនមុបដ្ឋហំ។

១២។

“សត្តាហំ វរសមាបត្តិយា, វុដ្ឋហិត្វា តថាគតោ;

មនសា ចិន្តយិត្វាន, កោដិ កិច្ច សមានយិ។

១៣។

“តទាបិ សោ មហាវីរោ, តេសំ មជ្ឈេ វិសារទិ;

អបរិមេយ្យិតោ កប្បេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១៤។

“បធានំ បទហិត្វាន...បេ... ហេស្សាម សម្មុខា ឥមំ។

១៥។

“តស្សាបិ វចនំ សុត្វា, ភិយ្យោ ចិត្តំ បសាទយិំ;

ឋត្វាបិ វតមជ្ឈានិ, ឥសបិរេមិប្បុទិយា”តិ។

តត្ថ បវិវេកមនុព្រូហន្តិ និរោធសមាបត្តិំ សមាបន្នន្តិ អវត្វា។ បទក្ខិណន្តិ តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា។ អភិនាទិត្វាតិ តិក្ខត្តុំ សីហនាទំ នទិត្វា។ ឧបដ្ឋហន្តិ ឧបដ្ឋហិ។ អយមេវ វា បាឋោ។ វរសមាបត្តិយាតិ និរោធសមាបត្តិតោ វុដ្ឋហិត្វា។ មនសា ចិន្តយិត្វានាតិ “សព្ពោបិ កិញ្ចិ ញាណ អាកង្ខតូ”តិ មនសាវ ចិន្តេត្វា។ សមានយីតិ សមាហរិ។

តស្ស បន បទុមស្ស ភគវតោ ចម្បកំ នាម នគរំ អហោសិ។ អសមោ នាម រាជា បិតា អហោសិ, មាតាបិ តស្ស អសមា នាម, សាលោ ច ឧបសាលោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, វរុណោ នាមុបដ្ឋាកោ, រាមា ច សុរាមា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, មហាសោណរុក្ខោ ពោធិ, អដ្ឋបណ្ណាសហត្ថុព្វេធំ សរីរំ, អាយុ វស្សសតសហស្សំ អហោសិ, រូបិនីហិ គុណេហិ អនុត្តរា ឧត្តរា នាមស្ស អគ្គមហេសី, រម្មកុមារោ នាមស្ស អតិរម្មោ តនយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

១៩។

“ចម្បកំ នាម នគរំ, អសមោ នាម ខត្តិយោ;

អសមា នាម ជនិកា, បទុមស្ស មហេសិនោ។

២០។

“សាលោ ច ឧបសាលោ ច, អហេសុំ អគ្គសាវកា;

វរុណោ នាមុបដ្ឋាកោ, បទុមស្ស មហេសិនោ។

២២។

“រាមា ចេវ សុរាមា ច, អហេសុំ អគ្គសាវិកា;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, មហាសោណោតិ វុច្ចតិ។

໑໓ˋ

“ອຑ຺ຒ ປຓ຺ຓາສຣຕນໍ, ອຈ຺ຈຸຄ຺ຄເຕາ ຍຫາຍຸຕິ;

ປຠາ ນິທ຺ຘາວຕີ ຕສ຺ສ, ອສຍາ ສພ຺ພເຕາ ທິສາˋ

໑໔ˋ

“ວນ຺ທປ຺ປຠາ ສຸຣິຍປ຺ປຠາ, ຣຕນຄ຺ຄິມຓິປ຺ປຠາ;

ສພ຺ພາປິ ຕາ ຫຕາ ເຫານ຺ຕິ, ປຕ຺ວາ ຊິນປຠ຺ຕຍໍˋ

໑໕ˋ

“ວສ຺ສສຕສຫສ຺ສານິ , ອາຍຸ ວິຊ຺ຊຕິ ຕາວເທ;

ຕາວຕາ ຕິຏ຺ຐມາເນາ ເສາ, ຕາເຣສິ ຊນຕໍ ພຫຸໍˋ

໑໖ˋ

“ປຣິປກ຺ກມານເສ ສເຕ຺ຕ, ເພາທຍິຕ຺ວາ ອເສສເຕາ;

ເສສເກ ອນຸສາສິຕ຺ວາ, ນິພ຺ພຸເຕາ ເສາ ສສາວເກາˋ

໑໗ˋ

“ຣູເກາວ ຕໍ ຊິຓ຺ຓໍ, ວນ຺ທປ຺ຕໍວ ປິເກປິ;

ຊຫິຕ຺ວາ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣ, ນິພ຺ພຸເຕາ ເສາ ຍຖາ ສິຂີ”ຕິˋ

តត្ថ រតភក្កិយលិប្យកាតិ រតភប្យកា ច អក្កិប្យកា ច យលិប្យកា ចˋ ហតាតិ អកិក្ខតាˋ ឌិតបក្ខត្តយត្តិ ឌិតយ្យ បទិរប្យកំ ក្តត្តយំ បត្ថា ហតាតិ អខេត្ថាˋ បរិបក្កយាភេសតិ បរិបក្កិត្រេឃ ចេភេឃ្យសេត្តាˋ ចឆ្លបត្តត្តិ ប្ុរាឈបត្តំˋ បិឌេបិ ចាតិ បិឌេបិ ចិឃˋ សត្តសត្លាទេតិ សេត្តបិ

អត្ថត្តិកពាហិទេ សត្លាទេˋ “ហិត្ថា សត្តសត្លាទ”ត្តិបិ បិតេធា, សោទេឃចេត្ថាˋ ឃឆា សិតិតិ អក្កិ ចិឃ តិរុបិភាតេភា តិត្តតិˋ សុកេតា កេតាតិˋ

សេសេយត្ថ កាធាសុ តេហត្ថា ចុត្តភឃត្តា ក្តត្តាភេយចាតិˋ

បក្ខយញ្ញចំសចណ្ណភា តិដ្ឋិតាˋ

តិដ្ឋិតោ អដ្ឋេយា ញត្ថចំសោˋ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១១៉ ភារេឥព្ទុទ្ឋចំវចណ្ណភា

បក្ខុយព្ទុទ្ឋេ បភ បរិតិត្ថុេព ពឃ្សូ វាវេភ ច អត្ថុ្ទហិេព ចឃ្សូវពវហឃ្សូាឃុកា យតុឃ្សូា អតុក្កេយភ បរិហាឃយាភា ឥវចឃ្សូាឃុកា អេហឃុ៉ បុភ ចឌ្ឋិត្តា អវឌេ្ឈ្យាឃុកា ហុត្វា បរិហាឃយាភា ភចុតិចឃ្សូវហឃ្សូាឃុកា អេហឃុ៉ ពឥា ឥវពាលឆេទា េពចិឌេ្ឋា ចពុេចវារឌ្ឋចិវារេឥា ចិយុត្តិវារេឥា ភារេឥា ភាយ ភរវត្តុត្តយោ វត្វា េលាេក ក្ខុឥបាឌិ៉ េវា ចត្តារិ អវឌេ្ឈ្យាតិ កប្បវពវហឃ្សូ្ចា បារយិេឃា បុ្ទេទត្វា ពុវិពកចេភ តិត្ថតិត្វា ពេពា ចចិត្វា ឆព្ទាចពី ភាយ ភកេទ វកចីទិឃចិឌិពចាឃុេឥចឃ្សូ ឃុេឥចឃ្សូ ភាយ ទេព្ទា កុេល អក្កុយេហវិឃា តិទ្ទុបយាឃ អេភាយាឃ ភាយ េឥចិឃា កុទ្ធិទ្ធិ បឌិវត្ថិ អក្កុេហវិ៉ េវា ឥវត្ថុ យាវាតំ អឌ្ឍេឃភ ឆភឌ្ឋាឃុឃ្សាេភ យាពុកុទ្ធិេពា តិក្កុយិ៉ ភាយក្កុហឍឌិចេវ បភ ភាយកទេឈ កឃិទយាេភ វកលឌព្ទុឌិេប យតុឃ្សូាតំ ក្ខុបេកាកក្កុយាតិ អតុទ្ទុបិតិ អាកទឈាតិ អាកាវេពា កប្បទុក្ខាឌិហិ បតិឃុ៉ េពភឃ្សូ ភទាតំ អទហាតិ អាកទឈាតិ អឥាវិពិ “ភារេឥា”តិ ភាយំ អកំឃុ៉

េវា ភចចឃ្សូវហឃ្សូាតិ អការយេឌ្ឋចវិ៉ ចិឌិេពា ចិឌិពាចី ចិឌិពាកិទាេយាតិ ពិណ្ណុ ក្ខុពុតំ អតុទ្ឋចិកា ពេឃា បាវាឥា អេហឃុ៉ ពឃ្សូ ភារេឥុយាទឃ្សូ កុលវឹលិចាទទ្ទុបវយុត្ថុ យេភាតុកុលំ ចិឌិពេវតំ ភាយ អពិចិឃ ឆព្ទា លពិ្តឃកព្ទា អក្កុយេហវិ អកំឃុ៉ ពំ អាឌិ កត្វា ចីវពិវហឃ្សូាឆិកំ ព្ទុពិ្តតំ វពវហឃ្សូ អេហាវិ៉ ពឃ្សូា ចិឌិពេវភាឃ េឥចិឃា វព្ទុេលាកាភ្ឋកេទ ភត្ថុ្តទុកុយាេទ ភាយ ឌាេព េវា ចត្តារិ តិយិត្តាតិ ឌិឃ្វា ចពុទ្ធិតិឃា យហពិឃា េវភាឃ បរិចុេពា ភាភាចិទាកពតុចទចវភតិចវេភា អាយុក្កយុត្តាហារយហិកុឈ្ឋេលា ចទេកឃុទយកុឥកឥកឆេទា បទយឃុទកិកព្ទុកុឃុយវយលក្កេពា បឥវាច ក្ខុឃ្យាតំ កត្វា វព្ទាកទឈាតិ ព្ទុយុត្ថិត្វា កណ្ឋាកាទិកឃ្សូ ហេព្ទុ ឥត្វា វឃេយច ចិយលតឹលកុចលឃឥលវឌិេវភាពិតិវិេពភាវិភា បទយទុចិទទពភចិចិត្ត វេកវយកុង ឈិត្ថិត្វា កកភពេល ឈិបិ៉ ពំ វក្កា េឥចទាឌា ឃុចណ្ណចេក្កាងេកភ បឌិក្កុេហត្វា ពាចពិវកចតំ េភត្វា ពិេឃាឌតុេព្ទាឆំ វិេភទុយុទ្ឋតិ វត្តុទពភយឃំ េចពិឃំ អកាវិ៉

យហាបុរិេវា បភ េឥចឥត្តាតិ កាវាឃាតិ ចត្តាតិ បរិឥហិត្វា ពេព្ទុច ក្ខុឃ្យាេភ បព្ទាឌិ៉ បុរិវវពវហឃ្សូា ច ពំ អតុបព្ទាឌិឃុ៉ េវា វត្តាហំ ពេព្ទុច បឆាភចទិឃំ ចទិត្វា ចិវាលបុណ្ណុយាឃ ចិឌិពេវភាឃ អក្កុយេហវិឃា ឌិត្ថុ បាឃាវំ បរិកុឌ្ឋិត្វា ពេព្ទុច ក្ខុឃ្យាេភ ឌិចាចិហាទំ កត្វា ឃុឥឃ្សូតុឃ្យាភបាេលភ ឌិត្ថា អដ្ឋ ពិឈយ្ឋិេឃា កេហត្វា យហាេវាឈេពាឌិ បឥក្កុឈំ កត្វា អដ្ឋ បណ្ណាវហព្ទុចិព្ទុពំ ពិឈវព្ទុទំ វព្ទុទិត្វា តិវីឌិត្វា យាទពាលំ ចិឆយិត្វា ពីឃុ ឃាេយឃុ ពិឃ្សូា ចិឌ្ឋា ក្ខុបាេឥត្វា វព្ទាព្ទុពព្ទាឈំ បឌិចិឌិព្ទា –
“អេភកឌាពិវំវាទំ...េប... ពឈ្យាតំ លឃយព្ទា្យា”តិ ក្ខុឥាតំ ក្ខុឥាេភត្វា វត្តវត្តាហាតិ ចីពិភាេយត្វា ព្រាហុ្មេភា ឃាចិេពា បឌិព្ទា ឥត្វា ឆភឌ្ឋាឃុឃ្សាេភ អត្តភា វហ បព្ទាឌិេពហិ វពវហឃ្សូកិក្ខុហិ បរិចុេពា ពព្ទុ ឆយុចក្កុ បចេព្ទាវិ៉ ពឥា េកាឌិវពវហឃ្សូាតំ ឆយុាកិវយេឃា អេហាវិ៉ េពភ ចុព្ទុ –

“បទុមស្ស អបរេន, សម្ពុទ្ធោ ទ្វិបទុត្តមោ;

នារទោ នាម នាមេន, អសមោ អប្បដិបុគ្គលោ។

១។

“សោ ពុទ្ធោ ចក្កវត្តិស្ស, ជេដ្ឋោ ទយិតឱរសោ;

អាមុក្កមាលាភរណោ, ឧយ្យានំ ឧបសង្កមិ។

២។

“តត្ថាសិ រុក្ខោ យសវិបុលោ, អភិរូបោ ព្រហា សុចិ;

តមជ្ឈប្បត្វា ឧបនិសីទិ, មហាទោណស្ស ហេដ្ឋតោ។

៣។

“តត្ថ ញាណវរុប្បជ្ជិ, អនន្តំ វជិរូបមំ;

តេន វិចិនិ សង្ខារេ, ឧក្កុជ្ជមវកុជ្ជកំ។

៤។

“តត្ថ សព្វកិលេសានិ, អសេសមភិវាហយិ;

បាបុណិ កេវលំ ពោធិំ, ពុទ្ធញាណេ ច ចុទ្ទស។

“បិបុហិត្វាន សព្ពោឆិ, ឆយុចក្កំ បចត្តយិ;

កោដិសតសហស្សានំ, បផយាគិសយយោ អហុ”តិ៍

តត្ថ ចក្កចត្តិស្សាតិ ចក្កចត្តិរញ្ញោ៍ ឌេរ្ឌោតិ បុត្តោ៍ ឥយិតឡូរសោតិ ឥយិតោ បិយោ ឡូរសោ បុត្តោ, ឥយិតោ ឡូរសិ កហេត្វា លិលិតោ បុត្តោ ឥយិតឡូរសោ តាយ៍ អាយុក្កយាលិករណោតិ អាយុក្កយុត្តាហារកោឃុកោឌកយក្យុឌក្យុល្ហលយាលេ៍ ឧឃ្យាតត្តិ ឌាហិតកេរ ឆតឡ្ហាឃុឃ្យាតំ តាយារាយំ អកយាសិ៍

តត្វាសិ រុក្ខោតិ តស្មិំ ឧឃ្យាតេ ឲកោ កិរ រុក្ខោ រត្តសោណោ តាយ អហោសិ៍ សោ កិរ តចុតិហត្ថុព្ពោឆោ សយចឌក្ខត្តា សយុត្តចិចិឆចិឌបសារោ តឹលឌាហលចិបុលបលិសោ សត្តច្ឆាយោ ឥចតាឆិចុឌ្ឋត្តា ចិកាតចិចិឆចិហកកលាសក្ខារោ ឆរឹតលតិលកក្ខតោ តរុរជ្ជ ចិយ កុរុយាតោ បរយរយឹឃឥស្សតោ រត្តក្សុយសយលក្កតសព្ពសារោ ឥចយត្សុតឃតរសាយតក្ខតោ អហោសិ៍ ឃសចិបុលោតិ ចិបុលឃសោ, សព្ពលោកចិព្យាតោ អត្តតោ សយុត្តិឃា សព្ពត្ថ បាកដោ ចិស្សុតោតិ អត្ថោ៍ កោចិ “តត្វាសិ រុក្ខោ ចិបុលោ”តិ បឥត្ថិ៍ ព្រហាតិ យហន្តោ, ឥចាតំ បរិច្ឆិត្តកសឌិសោតិ អត្ថោ៍ តយព្ភប្បត្វាតិ តំ សោលារុក្ខំ បត្វា អឌិបត្វា ឧបកយ្មាតិ អត្ថោ៍ ហេដ្ឋតោតិ តស្ស រុក្ខស្ស ហេដ្ឋា៍

ឌាលចរុប្បន្នីតិ ឌាលចរំ ឧឥបាទិ៍ អតត្តត្តិ អប្បយេឃ្យំ អប្បយាលំ៍ ចឌិរុបយត្តិ ចឌិរសឌិសំ តិលិលំ, អតិច្ចាគុបស្សតាទិកស្ស ចិបស្សតាឌាលស្សតំ អឌិចចតំ៍ តោត ចិចិតិ សព្ពារេតិ តោត ចិបស្សតាឌាលោត រុបាទិកោ សព្ពារេ ចិចិតិ៍ ឧក្យុជ្ជយចក្យុជ្ជកត្តិ សព្ពារាតំ ឧឥយត្ថុ ចយត្ថុ ចិចិតីតិ អត្ថោ៍ តស្មា បច្ចយាកានំ សយុសិត្វា អាតាបិតចត្យត្តញ្ញាតោ ចុឌ្ឋាយ បត្តាស្ស លតេត្តស្ស អភិតិចិសិត្វា ឧឥយត្ថាយចសេត សយបត្តារស លក្ខលាតិ ចិស្វា ឃាច កោព្រក្យុឌាលំ ចិបស្សតំ ចឌេឌ្ឍត្វា អរិឃយក្កាត្រក្កយេត សកលេ ត្យុឌ្ឍក្យុលោ បដិលភីតិ អត្ថោ៍

តត្វាតិ សោលារុក្ខោ៍ សព្ពកិលេសានីតិ សព្ពេបិ កិលេសេ, លិង្គចិបរិយាសំ កត្វា ចុត្តំ៍ កោចិ “តត្វ សព្ពកិលេសេហិ”តិ បឥត្ថិ៍ អសេសត្តិ តិរចសេសំ៍ អភិចាហឃីតិ យក្កោឆិតា ច កិលេសោឆិតា ច សព្ពេ កិលេសេ អភិចាហយិ, ចិតាសយុបតេសីតិ អត្ថោ៍ ឌោឆីតិ អរហត្តយក្កឌាលំ៍ ត្យុឌ្ឍឌារលោ ច ចុឌ្ឍសាតិ ត្យុឌ្ឍឌាលាតិ ចុឌ្ឍស៍ តាតិ កតយាតីតិ? យក្កឋលឌាលាតិ អដ្ឋ, ៧ អសាធារលឌាលាតីតិ ឲចយិយាតិ ចុឌ្ឍស ត្យុឌ្ឍឌាលាតិ តាយ, ច-សទ្ទោ សយ្បិណ្ឌតត្ថោ, តោត អបរាតិបិ ចតស្សោ បដិសម្ភិទាឌាលាតិ ចតុចេសារជ្ជឌាលាតិ ចតុយោតិបរិច្ឆេឌកឌាលាតិ បញ្ចាកតិបរិច្ឆេឌកឌាលាតិ ឥសពលឌាលាតិ សកលេ ច ត្យុឌ្ឍក្យុលោ បិបុហីតិ អត្ថោ៍

ឲចំ ព្យូត្តិ បត្វា ព្រហ្វាឃាចតំ អឌិចារេសត្វា ឥតព្ហាឃុឃ្យារេត អត្តតា សហ បត្តខិពេ សតសហស្សកិក្លូ សមុទេល ពត្វា ឥមុចក្ក្លិ បចេត្តូសិ៍ ៣ឌា ពោខិសតសហស្សស្ស បធយាកិសមេឃា អហោសិ៍ ៣ឌា ពិទ មហាឌោឍតពេទ ឌោណា តាយ ភាករាខា ពក្កាតីទេ បខិចសតិ មហិន្ទិពោ មហាតុភារេចា មហាខេតត សព្ហតោ ពទុពតោ យាតិតោ បុខិតោ៍ សោ ឃម្ភិ ចិសមេ ខតបឥចាសិតោ មតុស្សា ៣ស្ស ពាលិពមុំ ត ពេទាត្តិ, ពោង ចិសមំ អចស្សេត ចា អតិចស្សេត ចា សព្លទចស្សេត ចា ចិតាេសតិ៍

អថ តីរឌស្សតោ ភារឌោ សត្វា ឌោឍស្ស ភាករាខស្ស ចិតឃតេ ពាហុតំ បិណ្ឌិតំ ឌូបតិស្សមំ ខិត្វា មហតា កិក្លូសព្លេត បរិចារិតោ ៣ស្ស ភាករាខស្ស តិចាសដ្ឋាតមពមាសិ៍ ៣តោ ៣ំ មតុស្សា ខិត្វា ឲចមាហំសុ – “ភពចា, ឲត្ត ឈោរចិសោ ដ្ឋាកេ៣ឌា មហិន្ទិពោ មហាតុភារេចា ភាករាខា បខិចសតិ, សោ ៣ំ មា ចិពោហេឌស្សតិ ត ពត្តុព្ហា”ត្តិ៍ ភពចា បត ពោង ចចតំ អសុណេត្តា ចិម អពមាសិ៍ ពត្វា ច ៣ត្វស្ស ភាករាខស្ស សព្ហារត្វាយ ពតេ បរមសុទកិពត្តេ បុប្ឝសត្តេទ តិសិខិ៍ មហាខតោ ពិទ “ភារឌស្ស ច មុតិរាខស្ស ឌោឍស្ស ច ភាករាខស្ស ខ្ចិត្តមហ្ខិ ឃុគ្គិ បឃ្សិស្សាមា”តិ សត្តិបតិ៍

អថ អតិភារេកា មុតិតាកំ ៣ឆា តិសិត្តំ ខិត្វា មព្លូ អសហមាតោ សត្តិស្សមាតពាេឃា ហុត្វា បឆ្នបិឃិ៍ ឌសពាេលិបិ បឆ្នបិឃិ៍ បុត ភាករាខា បខ្ចូលិ ៍ មុតិរាខាបិ បខ្ចូលិ៍ អថ សោ ភាករាខា ឌសពាលស្ស សទីរេតោ តិព្លត្តាហិ ឆ្លមខាលិហិ អតិចិឃ ពិលត្តូសទីរោ ទុព្លូ អសហមាតោ “ចិសចេចពេត ៣ំ មារេស្សាមី”តិ ចិសំ ចិស្សជ្ជេសិ៍ ចិសស្ស ចេចពេត សពេលិបិ ខព្លូខីបេ ចិតេស្សឃ្យ៍ ៣ំ បត ចិសំ ឌសពាលស្ស សទីរេ ឲពេលិមម្បិ ពមព្យ៌តំ ភាសក្លិ៍ អថ សោ ភាករាខា – “ពា តុ ពោ សមណស្ស បចត្តី”តិ ឱលោពេត្តា សទឌសមេឃ ឃ្នូទិឃំ ចិម ចត្ថ៍ ចិម ច បរិបុណ្ណិ លព្ហណាហិ ព្យុឌ្ឌរឝ្មីហិ ចិពោចមាតំ ចិប្បសត្តចឌតសោភំ ភពចត្តំ ខិត្វា – “អហោ! មហិន្ទិពោ ចតាឃំ សមណោ, មឃា បត អត្តតោ ពាលំ អខាតត្តេត អបទេធ្ន”ត្តិ ចិតេត្តូ៍ តាលំ ពេចសី ភពចត្តំមេច សរណមុបពត្តិ៍ អថ ភារឌោ មុតិរាខា ៣ំ ភាករាខំ ចិតេត្វា ៣ត្វ សត្តិបតិ៣ស្ស មហាខតស្ស ចិត្តប្បសាឌតត្វំ ឃមពបិខិហារិឃំ អពាសិ៍ ៣ឌា បិណ្ឌិតំ តចុតិពោខិសហស្សាតិ អទហេត្ត បតិដ្ឋហិំសុ៍ សោ តុតិមោ អកិសមេឃា អហោសិ៍ ពោត ចុត្តំ –

ស៊ិ៍

“មហាេឌាឍំ ភាករាខំ, ចិតឃតេ្តា មហាមុតិ;

បិខិហេទំ ៣ឌាពាសិ, ឌស្សមតេ្តា សេឌចពោ៍

ប៉៍

“៣ឌា ទេចមតុស្សាតំ, ៣មិត្រមូប្បពាសេត;

នវុតិកោដិសហស្សានិ, តរិំសុ សព្ពសំសយ”ន្តិ។

តត្ថ បាដិហេរំ តទាកាសីតិ អកាសិ យមកបាដិហារិយន្តិ អត្ថោ។ អយមេវ វា បាឋោ។ “តទា ទេវមនុស្សា វា”តិបិ បាឋោ។ តត្ថ ទេវមនុស្សានន្តិ សាមិអត្ថេ បច្ចត្តំ។ តស្មា ទេវានំ មនុស្សានញ្ច នវុតិកោដិសហស្សានីតិ អត្ថោ។ តរិំសូតិ អតិក្កមិំសុ។

យទា បន អត្តនោ បុត្តំ នន្ទុត្តរកុមារំ ឱវទិ, តទា អសីតិយា កោដិសហស្សានំ តតិយាភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៩។

“យម្ហិ កាលេ មហាវីរោ, ឱវទី សកបុត្តកំ;

អសីតិកោដិសហស្សានំ, តតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

យទា បន ថុល្លកោដ្ឋិតនគរេ ភទ្ទសាលោ ច វិជិតមិត្តោ ច ទ្វេ ព្រាហ្មណមហាសាលា អមតរហទំ គវេសមានា បរិវសន្តិ និសិន្នា អតិវិសារទំ នារទសម្មាសម្ពុទ្ធំ អទ្ទសំសុ។ តេ ភគវតោ កាយេ ទ្វត្តិំសមហាបុរិសលក្ខណានិ ទិស្វា – “អយំ លោកេ វិវដច្ឆទោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ”តិ និដ្ឋំ គន្ត្វា ភគវតិ បសន្នា សបរិវារា ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជិំសុ។ តេសុ បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បត្តេសុ ភគវា ភិក្ខុកោដិសតសហស្សមជ្ឈេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ បឋមោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

១០។

“សន្និបាតា តយោ អាសុំ, នារទស្ស មហេសិនោ;

កោដិសតសហស្សានំ, បឋមោ អាសិ សមាគមោ”តិ។

យស្មិំ សមយេ នារទោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ញាតិសមាគមេ អត្តនោ បរិវារភូតានំ បដ្ឋាយ គុណវន្តានំ ទេសេសិ, តទា នវុតិកោដិភិក្ខុសហស្សានំ ទុតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

១១។

“ឃដា ពុទ្ធោ ពុទ្ធគុណំ, សតិដាត់ បកាសយិ;

តចុតិរកោដិសហស្សានិ, សមិំសុ ចិយលិ តដា”តិ៍

តត្ថ ចិយលិតិ ចិកតយលិ, ឥណាសចាតិ អទេត្ថា៍

ឃដា បត យហារដោណតាករាឌស្ស ចិតឃរត បសន្តោ ទេចទេរាចទេតា តាយ តាករាឌា កក្កាឃ តឌិឃា តិកាចុតប្បយាណំ សត្តទេតតយមំ យណ្ឌបំ តិម្ខិតិត្វា សបទិចារ៉ កកចត្តំ តត្ថ តិឃឹដារេបត្វា សបទិចារេរា សឌតបទេឌ អត្តទេតា ដាតក្កឌស្សតត្វាឃ តិមទេត្តត្វា តាកតាឌកាតិ ច តាឡអាចធទេ ចិចិធទេចសាលង្ការធទេ សត្តិបិទេតត្វា យហាសក្ការទេត កកចទេតា សបទិចារស្ស យហាដាត់ អដាសិ៍ ទេកាឌតាចសារេត កកចា យហាកក្កំ ឆ្កតារទេត្តា ចិឃ អតុទេយាឌតយកាសិ៍ តដា កត្តាតុទេយាឌទេត ឆម្ខំ សុត្វា បសន្តាត់ ឲហិកិក្កុបព្ហាឌ្ឍាឃ បព្ហាឌិតាត់ អឃឹតិកិក្កុសតសហស្សាត់ យទេឌ្ឍបិតិទេយាក្លុ ក្កឌ្ឌិសិ, ទេសា តតិទេឃា សត្តិបិទេតា អទេហាសិ៍ ទេតត ចុត្តំ –

១៧៍

“ឃដា ទេចទេរាចទេតា តារេកា, ដាត់ ឌដាតិ សត្តទេតា;

តដា សមិំសុ ឌិតបុត្តា, អឃឹតិសតសហស្សិទេឃា”តិ៍

តត្ថ អឃឹតិសតសហស្សិទេឃាតិ សតសហស្សាត់ អឃឹតិទេឃា៍

តដា អយក្កាំ ទេតាឥសទេត្តា ព្ហសិបព្ហាឌ្ឍំ បព្ហាឌិត្វា ហិយចត្តបទេស្ស អស្សយំ យារេបត្វា បព្ហាសុ អកិព្ហាសុ អដ្ឋសុ សយាបត្តិសុ ច ចិណ្ណចឹ ហុត្វា បដិចសតិ៍ អឆ តស្មិំ អតុកយ្យាឃ តារទេឌា កកចា អឃឹតិឃា អទេហត្តទេកាឌិហិ ឌសហិ ច អតាកាយិចលទេដ្ឋហិ ក្កបិសកសហទេស្សហិ បទិចុទេតា តំ អស្សយបង់ អកយាសិ៍ តាបទេសា កកចត្តំ ឌិស្វាច បយុឌិតហឌទេឃា សបទិចារស្ស កកចទេតា តិចាសត្វាឃ អស្សយំ យារេបត្វា សកលទត្តិំ សត្តុគុណំ កិទេត្តត្វា កកចទេតា ឆម្ខកធំ សុត្វា បុតឌិចទេស ក្កត្តទេក្យុំ កត្វា តទេតា អាហារំ អាហទិត្វា សបទិចារស្ស ពុទ្ធស្ស យហាដាត់ អដាសិ៍ ឲចំ សត្តាហំ យហាដាត់ ឌត្វា ហិយចត្តទេតា អតក្ឈំ ទេលិហិតចត្តត់ អាហទិត្វា ទេតត ទេលិហិតចត្តទេតត កកចត្តំ ប្តុទេឌសិ៍ តដា តំ ឌសពាទេលិ អយទេតរបទិចុទេតា ឆម្ខកធំ កទេឆត្វា – “អតាកទេត ទេកាតទេយា តាយ ពុទ្ធោ កចិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ៍ ទេតត ចុត្តំ –

១៨៍

“អហំ តេន សមយេន, ជដិលោ ឧគ្គតាបនោ;

អន្តលិក្ខចរោ អាសិំ, បញ្ចាភិញ្ញាសុ បារគូ។

១៦។

“តទាបិហំ អសមសមំ, សសង្ឃំ សបរិជ្ជនំ;

អន្នបានេន តប្បេត្វា, ចន្ទនេនាភិបូជយិំ។

១៧។

“សោបិ មំ តទា ព្យាកាសិ, នារទោ លោកនាយកោ;

អបរិមេយ្យិតោ កប្បេ, ពុទ្ធោ លោកេ ភវិស្សតិ។

១៨។

“បធានំ បទហិត្វាន...បេ... ហេស្សាម សម្មុខា ឥមំ។

១៩។

“តស្សាបិ វចនំ សុត្វា, ភិយ្យោ ហាសេត្វ មានសំ;

អធិដ្ឋហិំ វតំ ឧគ្គំ, ទសបារមិបូរិយា”តិ។

តត្ថ តទាបាហន្តិ តទាបិ អហំ។ អសមសមន្តិ អសមា នាម អតីតា ពុទ្ធា, តេហិ អសមេហិ សមំ តុល្យំ អសមសមំ។ អថ វា អសមា វិសមា, សមា អវិសមា សាធវោ, តេសុ អសមសមេសុ សមោ “អសមសមសមោ”តិ វត្តព្ពេ ឯកស្ស សមសទ្ទស្ស លោបំ កត្វា វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ,

ອນຍາຕິນຍນຍຕ຺ຕິ ອເຕ຺ວາ ນປຣິຊ຺ຊຄຕ຺ຕິ ຣິນາປິນກຂຄໍ “ເນາປິ ຍໍ ຕຄາ ຄຣຍຖຄໍ, ຍເຊ຺ຍ຺ຍາກາສິ ຕກ຺ຍາ”ຕິປິ ປເຣຄາ , ເນາ ຊ຺ຕ຺ຕາຄເຕ຺ວາຕ ກິເຍ຺ຍາ ທາເນຕ຺ວ ຍາຄນຕ຺ຕິ ຊ຺ຕ຺ຕຣິຍ຺ຍິ ທາເນຕ຺ວາ ເຕາເນຕ຺ວາ ທຄຍໍ ອສິຊ຺ຊທິ ຕຕໍ ຊ຺ກຕ຺ຕິ ຊ຺ກ຺ກິ ຕຕໍ ອສິຊ຺ຊາສີ “ຊ຺ຕ຺ຕຣິ ຕຕຍສິຊ຺ຊາສີ, ຄນປິຣຍິປຸຣິຍາ”ຕິປິ ປິເຄາ

ຕສ຺ສ ປຄ ກກຕເຕາ ຄາຣຄສ຺ສ ຄຊ຺ຊຕຕີ ຄາຍ ຄກາຣ ອເທາສິ, ນຸເຄເຕາ ຄາຍ ລຕ຺ຕິເຍາ ປິຕາ, ອເຄາຍາ ຄາຍ ຍາຕາ, ກຊ຺ຊນາເລີ ຕ ຂິຕຍິເຕ຺ຕາ ຕ ເຕ຺ວ ອກ຺ກນາຕກາ, ຕາເນເຊ຺ວາ ຄາຍ ຊ຺ປຊ຺ວາເກາ, ຊ຺ຕ຺ຕຣາ ຕ ຜກ຺ກີ ຕ ເຕ຺ວ ອກ຺ກນາຕິກາ, ຍທາເນາໝຣຸເກ຺ລາ ເຕາເສິ, ນຣີຣ ອຊ຺ວາສີຕິທຕ຺ຕເຕ຺ລສໍ ອເທາສີ ຕສ຺ສ ນຣີຣປ຺ຍກາ ຄິຊ຺ຊ໌ ເຍາຂຄໍ ຜຣຕິ, ຄຕຸຕິຕສ຺ສນທສ຺ສາຄິ ອາຍຸ, ຕສ຺ສ ປຄ ຕິຂິຕເນຄາ ຄາຍ ອກ຺ກຍເທສີ, ຄຄ຺ຕ຺ຕຣກ຺ຍາເຣາ ຄາຍສ຺ສ ປຸເຕ຺ຕາ ອເທາສິ, ຕິຂິເຕາ ຕິຂິຕາຕີ ຕິຂິຕາກິຣາເຍາຕິ ຕເຍາ ປິນາຄາ ອເທສຸໍ ເນາ ຄຕຕສ຺ສນທສ຺ສາຄິ ອກາຣ ອຊ຺ຊາຕສີ ເນາ ປຄນາຕ ຍທາກິຄິກ຺ລຍຄໍ ຄິກ຺ລຍີຕີ ເຕຄ ຕຸຕ຺ຕ –

໑໒

“ຄກາຣ ຄຊ຺ຊຕຕີ ຄາຍ, ນຸເຄເຕາ ຄາຍ ລຕ຺ຕິເຍາ;

ອເຄາຍາ ຄາຍ ຂຄິກາ, ຄາຣຄສ຺ສ ຍເທສິເຄາ

໑໓

“ກຊ຺ຊນາເລີ ຂິຕຍິເຕ຺ຕາ, ອເທສຸໍ ອກ຺ກນາຕກາ;

ຕາເນເຊ຺ວາ ຄາຍຸປຊ຺ວາເກາ, ຄາຣຄສ຺ສ ຍເທສິເຄາ

໑໔

“ຊ຺ຕ຺ຕຣາ ຜກ຺ກີ ເຕຕ, ອເທສຸໍ ອກ຺ກນາຕິກາ;

ເຕາເສິ ຕສ຺ສ ກກຕເຕາ, ຍທາເນາເຣາຕິ ຕຸຊ຺ຊຕີ

໑໕

“អដ្ឋាសីតិរតនានិ, អច្ឆរាគេតា យថាយុតិ;

កញ្ចនក្ខិយសគ្គាសោ, ភសសហស្សី ចិនោទតិ។

១៧។

“តស្ស ញ្ញាយប្យកា កាយា, និច្ឆរតិ ទិសោទិសំ;

និរន្តរំ ទិចារន្តិ, ឃោសន្តិ ឆរតេ សទា។

១៨។

“ន កេហិ តេន សយឃេន, សយន្តា ឃោសតេ ទនា;

ក្កាបទិបេ ក្ខោលេន្តិ, ឮទ្ធំសីហិ ឌុព្ភីដិ។

១៩។

“នច្ចតិចស្សសហស្សានិ, អាយុ ចិន្ដតិ តាចទេ;

តាចតា តិដ្ឋយានេនា សោ, តារេសិ ទនតំ ពាហុំ។

២០។

“យថា ក្កញ្ញាហិ គគនំ, ចិចិត្តំ ក្កបសោកតិ;

តថេច សាសនំ តស្ស, អរហន្តេហិ សោកតិ។

១៨។

“សំសារសោតំ តរណាយ, សេសកេ បដិបត្តកេ;

ធម្មសេតុំ ទឡ្ហំ កត្វា, និព្វុតោ សោ នរាសភោ។

១៩។

“សោបិ ពុទ្ធោ អសមសមោ, តេបិ ខីណាសវា អតុលតេជា;

សព្វំ តមន្តរហិតំ, ននុ រិត្តា សព្វសង្ខារា”តិ។

តត្ថ កញ្ចនគ្ឃិយសង្កាសោតិ វិវិធរតនវិចិត្តកញ្ចនគ្ឃិកសទិសរូបសោភោ។ ទសសហស្សី វិរោចតីតិ តស្ស បភាយ ទសសហស្សីបិ លោកធាតុ វិរោចតិ, វិរាជតីតិ អត្ថោ។ តមេវត្ថំ បកាសេន្តោ ភគវា “តស្ស ព្យាមប្បភា កាយា, និច្ឆរតិ ទិសោទិស”ន្តិ អាហ។ តត្ថ ព្យាមប្បភា កាយាតិ ព្យាមប្បភា វិយាតិ ព្យាមប្បភា, អយញ្ហិ ភគវតោ ព្យាមប្បភា វិយាតិ អត្ថោ។

ន កេចីតិ ឯត្ថ ន-ការោ បដិសេធត្ថោ, តស្ស ឧជ្ជលេន្តិ-សទ្ទេន សម្ពន្ធោ ទដ្ឋព្វោ។ ឧក្កាតិ ទណ្ឌទីបិកា។ ឧក្កា ច បទីបេ ច កេចិបិ ជនា ន ឧជ្ជលេន្តិ ន បជ្ជលេន្តិ។ កស្មាតិ ចេ? ពុទ្ធសរីរប្បភាយ ឱភាសិតត្តា។ ពុទ្ធរំសីហីតិ ពុទ្ធរស្មីហិ។ ឱត្ថដាតិ អភិភូតា។

ឧឡូហីតិ តារាហិ, យថា តារាហិ គគនតលំ វិចិត្តំ សោភតិ, តថេវ តស្ស សាសនំ អរហន្តេហិ វិចិត្តំ ឧបសោភតីតិ អត្ថោ។ សំសារសោតំ តរណាយាតិ សំសារសាគរស្ស តរណត្ថំ។ សេសកេ បដិបត្តកេតិ អរហន្តេ ឋបេត្វា កល្យាណបុថុជ្ជនេហិ សទ្ធិំ សេសេ សេក្ខបុគ្គលេតិ អត្ថោ។ ធម្មសេតុន្តិ មគ្គសេតុំ, សេសបុគ្គលេ សំសារតោ តារេតុំ ធម្មសេតុំ ឋបេត្វា កតសព្វកិច្ចោ ហុត្វា បរិនិព្វាយីតិ អត្ថោ។ សេសំ ហេដ្ឋា វុត្តត្តា សព្វត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

នារទពុទ្ធវំសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និដ្ឋិតោ នវមោ ពុទ្ធវំសោ។

᪁᪇᪨ ᨷᨴᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩁᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨶᩣᩁᨴᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨶᩅᩩᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩣ ᩅᩥᨶᩔᩥᨲ᩠ᨳ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩣᨶᩴ ᩋᩈᩘᨡᩮ᩠ᨿ᩠ᨿᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᨣᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᩃᩮᩣᨠᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩈᩩ ᨧ ᩋᩈᩘᨡᩮ᩠ᨿ᩠ᨿᩮᩈᩩ ᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩍᨲᩮᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩈᨲᩈᩉᩔᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᩑᨠᩮᩣ ᩅᩥᨩᩥᨲᨾᩣᩁᩮᩣ ᩒᩉᩥᨲᨽᩣᩁᩮᩣ ᨾᩮᩁᩩᩈᩣᩁᩮᩣ ᩋᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩣᩁᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨷᨴᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨷᩥ ᨷᩣᩁᨾᩥᨿᩮᩣ ᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩈᩥᨲᨷᩩᩁᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩴᩈᩅᨲᩦᨶᨣᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨩᨶᩣᨶᨶ᩠ᨴᨠᩁᩔᩣᨶᨶ᩠ᨴᩔ ᨶᩣᨾ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᩉᩮᩈᩥᨿᩣ ᩏᨴᩥᨲᩮᩣᨴᩥᨲᨠᩩᩃᩮ ᨩᩣᨲᩣᨿ ᩈᩩᨩᩣᨲᩣᨿ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣᩉᩥ ᨠᨲᩣᩁᨠ᩠ᨡᩣ ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩣᩈᩣᨶᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩉᩴᩈᩅᨲᩩᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮ ᨷᨴᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩁᨠᩩᨾᩣᩁᩴ ᩅᩥᨩᩣᨿᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨩᩣᨲᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩣᨶᩥ ᨷᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

ᨲᩔ ᨠᩥᩁ ᨩᩣᨲᩥᨿᩴ ᨷᨴᩩᨾᩅᩔᩴ ᩅᩔᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩔ ᨶᩣᨾᨣ᩠ᨣᩉᨱᨴᩥᩅᩈᩮ ᨬᩣᨲᨠᩣ “ᨷᨴᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩁᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ”ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨶᩣᨾᩴ ᩋᨠᩴᩈᩩ᪨ ᩈᩮᩣ ᨴᩈᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨣᩣᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᩥ᪨ ᨶᩁᩅᩣᩉᨶ-ᨿᩈᩅᩣᩉᨶ-ᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩥᨶᩣᨾᨠᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩏᨲᩪᨶᩴ ᩋᨶᩩᨧ᩠ᨨᩅᩥᨠᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᨧᩔ ᨷᩣᩈᩣᨴᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩅᩈᩩᨴᨲ᩠ᨲᩣᨴᩮᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨡᩣᨶᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᩦᩈᨲᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨧ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩈᩩᨴᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩩᩃᩣᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨠᩩᨾᩣᩁᩮ ᨩᩣᨲᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ – “ᨾᩉᩣᨽᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩔ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮᩅ ᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩥᨶᩣᨾᨠᩮᩣ ᨷᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩣᩁᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᩣᨠᩣᩈᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩅᩅᩥᨾᩣᨶᨾᩥᩅ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨣᨣᨶᨲᩃᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩮᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣᨽᩥᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩋᩣᨣᨲᨷᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᩒᨲᩁᩥ᪨

ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩣᩈᩣᨴᨲᩮᩣ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᨵᨩᨽᩪᨲᩣᨶᩥ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩥ ᨷᩁᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥ᪨ ᨷᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨿᩮᩅ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨾᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩉᨣᨲᩣᨿ ᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᩉ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨷᨵᩣᨶᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩣᨡᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿ ᩏᨩ᩠ᨩᩮᨶᩥᨶᩥᨣᨾᩮ ᩁᩩᨧᩣᨶᨶ᩠ᨴᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨵᩦᨲᩣᨿ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᨵᩩᨷᩣᨿᩣᩈᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᩃᩅᨶᩮ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨿᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩮ ᩈᩩᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨩᩦᩅᨠᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨲᩥᨱᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩃᩊᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩏᨷᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨷᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨲᩥᩴᩈᩉᨲ᩠ᨳᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩃ᩠ᩃᩘᨠᩴ ᩋᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᩁᩘᨣᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨾᩣᩁᩴ ᨾᩣᩁᨻᩃᩴ ᩅᩥᨵᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨮᨾᩮ ᨿᩣᨾᩮ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨿᩣᨾᩮ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩅᩥᩈᩮᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᨿᩣᨾᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨶᩣᨷᩣᨶᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᨿᨻ᩠ᨻᨿᩅᩈᩮᨶ ᩈᨾᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩩᨬᩣᨱᩴ ᩅᩥᨷᩔᨶᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨠᩃᨻᩩᨴ᩠ᨵᨣᩩᨱᩮ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ “ᩋᨶᩮᨠᨩᩣᨲᩥᩈᩴᩈᩣᩁᩴ…ᨷᩮ… ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨶᩴ ᨡᨿᨾᨩ᩠ᨫᨣᩣ”ᨲᩥ ᩏᨴᩣᨶᩴ ᩏᨴᩣᨶᩮᩈᩥ᪨ ᨲᨴᩣ ᨠᩥᩁ ᨴᩈᩈᩉᩔᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨠᩃᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᩃᩘᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᨷᨴᩩᨾᩅᩔᩴ ᩅᩔᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

“នារទស្ស អបរេន, សម្ពុទ្ធោ ទ្វិបទុត្តមោ;

បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ, អក្ខោភោ សាគរូបមោ។

១។

“មណ្ឌកប្បោ វា សោ អាសិ, យម្ហិ ពុទ្ធោ អជាយថ;

ឧស្សន្នកុសលា ជនតា, តម្ហិ កប្បេ អជាយថា”តិ។

តត្ថ សាគរូបមោតិ សាគរសទិសគម្ភីរភាវោ។ មណ្ឌកប្បោ វា សោ អាសីតិ ឯត្ថ យស្មិំ កប្បេ ទ្វេ សម្មាសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ, អយំ មណ្ឌកប្បោ នាម។ ទុវិធោ ហិ កប្បោ សុញ្ញកប្បោ អសុញ្ញកប្បោ ចាតិ។ តត្ថ សុញ្ញកប្បេ ពុទ្ធបច្ចេកពុទ្ធចក្កវត្តិនោ ន ឧប្បជ្ជន្តិ។ តស្មា គុណវន្តបុគ្គលសុញ្ញត្តា “សុញ្ញកប្បោ”តិ វុច្ចតិ។

អសុញ្ញកប្បោ បញ្ចវិធោ – សារកប្បោ មណ្ឌកប្បោ វរកប្បោ សារមណ្ឌកប្បោ ភទ្ទកប្បោតិ។ តត្ថ គុណសាររហិតេ កប្បេ គុណសារុប្បាទកស្ស គុណសារជនកស្ស ឯកស្ស សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បាតុភាវេន “សារកប្បោ”តិ វុច្ចតិ។ យស្មិំ បន កប្បេ ទ្វេ លោកនាយកា ឧប្បជ្ជន្តិ, សោ “មណ្ឌកប្បោ”តិ វុច្ចតិ។ យស្មិំ កប្បេ តយោ ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ, តេសុ បឋមោ ទុតិយំ ព្យាករោតិ, ទុតិយោ តតិយន្តិ, តត្ថ មនុស្សា បមុទិតហទយា អត្តនា បត្ថិតបណិធានវសេន វរយន្តិ។ តស្មា “វរកប្បោ”តិ វុច្ចតិ។ យត្ថ បន កប្បេ ចត្តារោ ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ, សោ បុរិមកប្បតោ វិសិដ្ឋតរត្តា សារតរត្តា “សារមណ្ឌកប្បោ”តិ វុច្ចតិ។ យស្មិំ កប្បេ បញ្ច ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ, សោ “ភទ្ទកប្បោ”តិ វុច្ចតិ។ សោ បន អតិទុល្លភោ។ តស្មិំ បន កប្បេ យេភុយ្យេន សត្តា កល្យាណសុខពហុលា ហោន្តិ។ យេភុយ្យេន តិហេតុកា កិលេសក្ខយំ ករោន្តិ, ទុហេតុកា សុគតិគាមិនោ ហោន្តិ, អហេតុកា ហេតុំ បដិលភន្តិ។ តស្មា សោ កប្បោ “ភទ្ទកប្បោ”តិ វុច្ចតិ។ តេន វុត្តំ – “អសុញ្ញកប្បោ បញ្ចវិធោ”តិអាទិ។ វុត្តញ្ហេតំ បោរាណេហិ –

“ឯកោ ពុទ្ធោ សារកប្បេ, មណ្ឌកប្បេ ជិនា ទុវេ;

វរកប្បេ តយោ ពុទ្ធា, សារមណ្ឌេ ចតុរោ ពុទ្ធា;

បញ្ច ពុទ្ធា ភទ្ទកប្បេ, តតោ នត្ថាធិកា ជិនា”តិ។

ឃរិ្ទ បត ពរេប្យ បក្ខុយុត្តរងេវពរលៅ ុប្បឌ្ចឹ, រនោ សារពរេប្យាបិ សយារតា ក្យោសប្យត្តិឃា យណ្ហពប្យសឌិសត្តា “យណ្ហពរេប្យា”តិ ចុរត្តា៊

ឌ្លបយុរត្ត ចា-សរខ្ថា ឥង្ឋរឡា៊ ុស្សត្តក្យសលិតិ ុបឆិតបុរញ្ញា៊ ឌតតាតិ ឌតសម្ពុរហា៊

បក្ខុយុត្តររា បត បរិសុត្តររា ករចា សត្តាហំ រចាឝិបល្លរង្ក ឌីតិតារយត្វា – “បឆឌិឃំ បរិគំ គិក្លិបិស្សាមី”តិ ឥក្លិលំ បរិគំ អគិគីហរិ៊ អឆ

បឆឌិ គិក្តិត្វា ឌិយលរពាយលរពារពហ្ឃិពាតិ ឌលឌាយលិចិពលចិប្ញលបលិរាតិ ធលឌាតិ ឌលឌាតិ ុដ្ឋហិស្ញ៊ រតារ៉ំ ពិរ ស្ញរបត្តាតិ

តច្ញតិហត្វាតិ រពរោរាតិ តិ៍សហត្វាតិ ពហ្ហិពា ក្វាឥសហត្វា ឲ្យរពពស្ស តចឈឌប្យយាណា ររលរចា អរហេរ៉ុ៊ សត្វា បត ុរឡាឆរតា

អដ្ឋបណ្ហាសហរត្វា អរហារ៉ិ៊ តរស្ស ុកិត្ថ ឌាហាតយត្តរ៉ំ អដ្ឋារសហត្វំ តលិដំ បរខ្ញាហត្វំ ហត្វបិរគា ឲ្យពាឥសហត្វា អរហេរ៉ុ៊ តស្ស

ឲ្យពាឥសហរត្វត បិរឥត ក្វាឥសហត្វាឃ ពហ្ហិពាឃ អក្កុតួយត្តាឃ តចឈឌប្យយាណា ររលរចា ុដ្ឋហិត្វា អដ្ឋបណ្ហាសហត្វំ សទឹរប្យរឥរ៉ំ

ុក្កត្វា យរតារ៉ិលិរ្ញណ្ហចិរ្ញហ្ឃិតំ ចិឃ ពត្វា បរខ្ញាត្វរត្តិ៊ តក្ខបិតាឃ សត្វា បក្ខុយុត្តររារត្វច រលិរព បឡ្ញាឃិត្វាតិ រ៉ុយ្យុត្តកាណា

ចឥត្តិ៊

អឆ សឡ្ខរលិក្យត្តររា បក្ខុយុត្តររា ករចា ត្រាហ្វាឃាចត៌ សប្យដឹថ្មិត្វា ឆយុរឥសតាឃ កាឌតក្ញរត សរត្ត ឌ្លុរលិរពរត្តា យិធិលតពរេរ

រឥចលំ ស្ញឌាតរ្ញាតិ រន្ធ រាឌបុរត្ត ុបតិស្សឃសប្យរត្ថ ឌិរ្ញា តរ្លលរឡាច អតិលបរធត ពត្វា យិធិល្ញឃ្យាត ឌ្លតរិត្វា ុឃ្យាតបិរលត

រន្ធបិ រាឌក្យយាររ បរក្កាសារបរ៉ិ៊ រតាបិ ច “អយ្យាកំ បិត្ញ្ញាបុរត្តា បក្ខុយុត្តរក្យយាររា បឡ្ញឌិត្វា សយ្ញាសរឡ្ញាឆិ៍ បិប្ញលិត្វា អយ្យាកំ តពរ៉ំ

សប្យរត្តា, ហត្ថ ត៌ យឃំ ឥស្សតាឃ ុបសក្កយិស្សាយា”តិ សបរិចារា បក្ខុយុត្តរ៉ំ ករចត្តិ ុបសក្កយិត្វា បរិចាររត្វា គិស៊ីឌិ៍ស្ញ៊ តរា ឥសពរលិ

រតាហិ បរិចុរតា តារាពលបរិចុរតា ប្ញណ្ហចរខ្ថា ចិឃ ចិររាចយារតា តត្វ ឆយុចក្កា បចរត្តរ៉ិ, តរា រពាឌិសតសហស្សាត៌ បឥរយា

ឆយ្យាគិសយរឃា អរហារ៉ិ៊ រតាត ច្ញត្តំ –

ឲ្យ៊

“បក្ខុយុត្តរស្ស ករចរតា, បឥរយ ឆយុរឥសរត;

រពាឌិសតសហស្សាត៌, ឆយ្យាគិសយរឃា អហូ”តិ៊

អធាបររត សយរឃត សរឥតាបសសយាពរយ យហាឌត៌ គិរឃសត្តារបត សត្តារបត្វា ឆយ៉ុ រឥរសរត្តា សត្តតិ៍សសតសហស្សសរខ្លួ សត្តពារឃ

ឆយ្យាយត៌ បិរឃរ៉ិ, រនោ ក្យតិរឃា ឆយ្យាគិសយរឃា អរហារ៉ិ៊ រតាត ច្ញត្តំ –

“តតោ បរម្បិ វស្សន្តេ, តប្បយន្តេ ច បាណិនេ;

សត្តត្តិំសសតសហស្សានំ, ទុតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

យទា បន អានន្ទមហារាជា វីសតិយា បុរិសសហស្សេហិ វីសតិយា អមច្ចេហិ ច សទ្ធិំ បទុមុត្តរស្ស សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ មិថិលនគរេ បាតុរហោសិ។ បទុមុត្តរោ ច ភគវា តេ សព្វេ ឯហិភិក្ខុបព្វជ្ជាយ បព្វាជេត្វា តេហិ បរិវុតោ គន្ត្វា បិតុសង្គហំ កុរុមានោ ហំសវតិយា រាជធានិយា វសតិ។ តត្ថ សោ អម្ហាកំ ភគវា វិយ កបិលបុរេ គគនតលេ រតនចង្កមេ ចង្កមន្តោ ពុទ្ធវំសំ កថេសិ, តទា បញ្ញាសសតសហស្សានំ តតិយោ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៣។

“យម្ហិ កាលេ មហាវីរោ, អានន្ទំ ឧបសង្កមិ;

បិតុសន្តិកំ ឧបគន្ត្វា, អាហនី អមតទុន្ទុភិំ។

៤។

“អាហតេ អមតភេរិម្ហិ, វស្សន្តេ ធម្មវុដ្ឋិយា;

បញ្ញាសសតសហស្សានំ, តតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

តត្ថ អានន្ទំ ឧបសង្កមីតិ បិតរំ អានន្ទរាជានំ សន្ធាយ វុត្តំ។ អាហនីតិ អភិហនិ។ អាហតេតិ អាហតាយ។ អមតភេរិម្ហីតិ អមតភេរិយា, លិង្គវិបល្លាសោ ទដ្ឋព្វោ។ “អានេសិតេ”តិបិ បាឋោ, តស្ស អានេសិតាយាតិ អត្ថោ។ វស្សន្តេ ធម្មវុដ្ឋិយាតិ ធម្មវស្សំ វស្សន្តេតិ អត្ថោ។ ឥទានិ អភិសមយករណូបាយំ ទស្សេន្តោ –

៥។

“ឱវាទកោ វិញ្ញាបកោ, តារកោ សព្វបាណិនំ;

ចេសភាក្យសេលិ ញុទ្ធោ, តាទេសិ ឌតចំ ចាហុ”ត្តិ៍ – អាហ;

តត្ថ ឞួចាកកោតិ សទេហសីលឆុតក្កសយាគាភក្យហាតិសំសចណ្ណុភាឃ ឞួចកតីតិ ឞួចាកកោ៍ ចិឌ្ឍាបកោតិ ចត្យសដ្ឋំ ចិឌ្ឍាបេតីតិ ចិឌ្ឍាបកោ, ចោឆកោ៍ តាទកោតិ ចត្យទោឈតាទកោ៍

ឃដា បត សត្វា ឫមិឆិលតកទេ ឫមិឆិលុឃ្សានេ កោដិសតសហស្សកិក្ខុកាលយឡ្លេយាឈបុណ្ណុយាឃ បុណ្ណុចត្ថសឌិសចេឌនោ បរិតិយោក្ខំ ឌ្ឍិសិ, សោ បឌយោ សត្ថិបិតោ អហោសិ៍ តេត ចុត្តំ –

ប៉៍

“សត្ថិបិតា តយោ អាសុំ, បត្យុត្តរស្ស សត្វុនោ;

កោដិសតសហស្សានំ, បឌយោ អាសិ សយាកយោ”តិ៍

ឃដា បត កកចា ចេការបព្ពតក្លុដេ ចស្សាចាសំ ចសិត្វា បព្ពតសត្ថុស្សតត្ថំ អាកាតស្ស យហាឌតស្ស ឆយុំ ទេសេត្វា តចុតិកោដិសហស្សានិ ឲហិកិក្ខុការេចត បព្ពាឌេត្វា តេហិ បរិចុតោ បរិតិយោក្ខំ ឌ្ឍិសិ, សោ ចុតិយោ សត្ថិបិតោ អហោសិ៍ តេត ចុត្តំ –

ដ៍

“ឃដា ញុទ្ធោ អសមសមោ, ចសិ ចេការបព្ពតេ;

តចុតិកោដិសហស្សានំ, ចុតិយោ អាសិ សយាកយោ”តិ៍

បុត កកចតិ ក្យហចតិ តិលោកេតាឆេ យហាឌតស្ស ចាត្ថតយោក្ខំ ក្យុទ្រយាតេ ឌតបកចារិកំ ចរយាតេ អឃីតិកោដិសហស្សានំ កិក្ខុតំ សត្ថិបិតោ អហោសិ៍ តេត ចុត្តំ –

១០៍

“បុត ចារិកំ បក្កត្តេ, កាឃតិកយដ្ឋេតោ;

អសីតិកោដិសហស្សានំ, តតិយោ អាសិ សមាគមោ”តិ។

តត្ថ កាយភិកយទ្ធេតោតិ កាយភិកយទ្ធេហិ។ អយមេវ វា បាឋោ, តស្ស កាយភិកយទ្ធេហិ ភិក្លមិត្វា បដ្ឋានិតាភត្តិ អត្ថោ។

តទា អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ អនេកកោឆភកោដិកោ ឌដិលោ ភាយ មហារទ្ធិកោ ហុត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស សមិចរំ ចរទានភយទានំ។ សោបិ នំ កត្ថានុមោទនានចរណេ “អនាគតេ កប្បសតសហស្សមត្ថកេ គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ។ តេន វុត្តំ –

១១។

“អហំ តេន សមយេន, ឌដិលោ ភាយ ទ្ធិកោ;

សម្ពុទ្ធប្បមុខំ សង្ឃំ, សកត្តំ ទុស្សមទាសហំ។

១២។

“សោបិ មំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, សង្ឃមជ្ឈេនិសីទិយ;

សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១២។

“បធានំ បទហិត្វាន…បេ… ហេស្សាម សម្មុខា ឥមំ។

១៣។

“តស្សាបិ វចនំ សុត្វា, ភិត្តោ៌ វតមធិដ្ឋហិំ;

អកាសិំ ភិក្កុទគ្គំ និតិំ, ទសបារមិបូរិយា”តិ។

តត្ថ សម្ពុទ្ធប្បមុខំ សង្ឃន្តិ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស, សាមិអត្ថេ ឧបយោគវចនំ៍ សកត្វំ ទុស្សយុគាសហត្ថិ សចីវរំ កត្វំ អទាសិ អហត្ថិ អនេត្វា៍ ឧក្កុដ្ឋអហត្ថិ អតិដេឋហំ៍ ឋិតត្តិ ចីវរំ អកាសិត្តិ អនេត្វា៍

បទុមុត្តរស្ស បត ភកចរេតា ការេល តិត្តិយា តាយ តារេហសុំ៍ សទ្ធោ ឧេចយតុស្សា ពុទ្ធេយេច សរលាយកមិសុ៍ រេតាត ចុត្តំ –

១៣៍

“ញ្ញាហតា តិត្តិយា សទ្ធោ, ចិយតា ទុមូតា តឧា;

ត រេតសំ រេកខិ បរិចរត្តិ, រដ្ឋេតា តិច្ឆុកត្តិ រេត៍

១៩៍

“សទ្ធោ តត្ថ សយាកត្ថា, ឧបកញ្ញា ពុទ្ធសត្តិរេក;

ពុចំ តារេឆា យហាចីរ, សរលំ រេហាហិ ចក្ខុយ៍

១សិ៍

“អតុកយ្យរេកា ការុលិរេកា, ហិរេតសី សទ្ធោបិលិតំ;

សយ្យេត្ត តិត្តិរេឃ សទ្ធោ, បញ្ញាសីរេល បតិដ្ឋហិ៍

១ប័៍

“ឧចំ តិរាក្យុលំ អាសិ, សុជ្ញាក់ តិត្តិរេឃហិ តំ;

ចិចិត្តំ អរហរេត្តហិ, ចសីក្ខរេតហិ តាឌិហិ”តិ៍

តត្ថ ញាណតាតិ ចិណតយាតឥប្យា៍ តិត្ថិយាតិ ឲត្ថ តិត្ថំ ខេចឥតទ្ធាំ, តិត្ថកទរា ខេចឥតទ្ធា, តិត្ថិយា ខេចឥតទ្ធា៍ តត្ថ ឃស្សតាឪឌ្ឌិចទឃត តាទត្ថិ ឲត្ថាតិ តិត្ថំ, លឌ្ឌិ៍ តស្សា លឌ្ឌិយា ថ្លប្យាឥទកា តិត្ថកទរា, តិទត្ថ កចា តិត្ថិយាតិ៍ បក្សុត្តទស្ស កិទ ភកចទតា កាទល តិត្ថិយា តាទហស៊ុ៍ ទឃ បត ឃត្ថិ, ទតបិ ថ្រាឪឃា អទហឃុត្ថិ ឥស្សតត្ថំ "ញាណតា តិត្ថិយា"តិអាឪ ចុត្តត្ថិ ខេចឥតទ្ធាំ៍ ចិយតាតិ ចិទ្ទុបយាតឃា៍ ក្សុខ្ញតាតិ តទស្សច ខេចចចត៌៍ ត ទតឃំ ទកចិ បរិចទត្ថីតិ ទតឃំ អញ្ញាតិត្ថិយាត៌ ទកចិបិ បុរិឃា បរិកយ្ញុំ ត កទទាត្ថិ, ត កិក្លួ ខេត្ថិ, ត ឃក្កទទាត្ថិ, ត កទ៊ុ កទទាត្ថិ, ត យាតេត្ថិ, ត បុខេឌត្ថិ, ត អាឃតា ចុដ្ឋហត្ថិ, ត អញ្ញលិកយ្ញុំ កទទាត្ថីតិ អទត្ថា៍ ទដ្ឋទតាតិ ឃកលទដ្ឋទតាបិ៍ តិដ្ឋកត្ថីតិ តីហទត្ថិ, ថ្លស្សាខេត្ថិ ទតឃំ តិចាឃំ ត ខេត្ថីតិ អទត្ថា៍ ទតតិ តិត្ថិយា៍

ថ្លបកដ្ឋំា ត្បុឌ្ឍឃត្ថិទកតិ ឲចំ ទតហិ ទដ្ឋចាឃីហិ យត្សុស្សហិ ថ្លស្សាឪយយាតា ឃទត្ថបិ អញ្ញាតិត្ថិយា ឃយាកត្ថា បក្សុត្តទឥឃតលទយច ឃទលាយកមិ៍ឃ៊ុ៍ "ត្ថំ អយ្យាកិ ឃត្ថា តាទចា កតិ បទាឃត៌ ឃទលា"ត្ថិ ឲចំ ចត្ថា ឃទលាយកមិ៍ឃ្សុតិ អទត្ថា៍ អត្សុកយ្យតីតិ អត្សុកយ្យទកា៍ កទ្យលាឃ ចទតីតិ កាទ្យលិទកា៍ ឃយ្យទត្តតិ ឃយាកទត ឃទលាយុបកទត តិត្ថិទឃ៍ បញ្ចាឃីទល បតិដ្ឋហិតិ បញ្ចាឃុ ឃីទលឃុ បតិដ្ឋាទបឃីតិ អទត្ថា៍ តិទាក្សុលត្ថិ អតាក្សុលំ, អទត្ថាហិ លឌ្ឌិទកហិ អឃឃុំស្សត្ថិ អទត្ថា៍ ឃុត្តាកត្ថិ ឃុត្តា ទិត្ថំ ទតហិ តិត្ថិទឃហិ៍ តត្ថិ តំ ភកចទតា ឃាឃតត្ថិ ចចតទឃទឃា ឥដ្ឋទត្ថា៍ ចិចិត្តត្ថិ ចិចិត្តចិចិត្ថា៍ ចឃីក្សុទតហីតិ ចឃីកាចប្យទត្តហិ៍

តស្ស បត បក្សុត្តទស្ស ភកចទតា ហំឃចតី តាយ តកទំ អទហាឃិ៍ បិតា បតស្ស អាតខ្លោ តាយ លត្តិទឃា, យាតា ឃុឌាតា តាយ ខេចី, ខេចទលិ ច ឃុឌាទតា ច ទត្តូ អក្កឃាចកា, ឃុយទតា តាយុបដ្ឋាទកា, អយិតា ច អឃយា ច ទត្តូ អក្កឃាចិកា, ឃលលទ្យល្លា ទតាឆិ, ឃទីទំ អដ្ឋបណ្ណាឃហត្ថុទត្ថាឆំ អទហាឃិ, ឃទីទប្យកា ចស្ស ឃយត្ថា ត្លាឥឃ ទឃាឌតាតិ កល្យិាចស្សឃតឃហស្សិ អាឃុ អទហាឃិ, ចឃុឥត្ថា តាយ អក្កយទហឃី, ថ្លត្តទទា តាយ បុទត្ថា អទហាឃិ៍ បក្សុត្តទទា បត កកចា បទយាកិទាទយ តត្ថាទាទយ កិទ បរិតិត្ថ្យុទតា៍ ឆាត្សុទឃា បតស្ស ត ចិកិទិឃុ៍ ឃកលឌញ្ញុឌីបចាឃិទតា យត្សុស្សា ឃយាកយ្ញុ ត្លាឥឃទឃាឌត្សុទត្ថាឆំ ឃត្តទតតយយំ ខេតិឃយកំឃុ៍ ទតត ចុត្ថំ –

១៥៍

"តកទំ ហំឃចតី តាយ, អាតខ្លោ តាយ លត្តិទឃា;

ឃុឌាតា តាយ ឌតិកា, បក្សុត្តទស្ស ឃត្ថុទតា៍

១៦៍

"ខេចទលិ ច ឃុឌាទតា ច, អទហស៊ុ អក្កឃាចកា;

សុមនោ នាមុបដ្ឋាកោ, បទុមុត្តរស្ស មហេសិនោ។

១៦។

“អមិតា ច អសមា ច, អហេសុំ អគ្គសាវិកា;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, សលលោតិ បវុច្ចតិ។

១៧។

“អដ្ឋបណ្ណាសរតនំ, អច្ចុគ្គតោ មហាមុនិ;

កញ្ចនគ្ឃិយសង្កាសោ, ទ្វត្តិំសវរលក្ខណោ។

១៨។

“កុដ្ដា កវាដា ភិត្តី ច, រុក្ខា នគសិលុច្ចយា;

ន តស្សាវរណំ អត្ថិ, សមន្តា ទ្វាទសយោជនេ។

១៩។

“វស្សសតសហស្សានិ, អាយុ វិជ្ជតិ តាវទេ;

តាវតា តិដ្ឋមានោ សោ, តារេសិ ជនតំ ពហុំ។

២០។

“ᩈᨶ᩠ᨲᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩩᨩᨶᩴ, ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩴᩈᨿᩴ;

ᨩᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣᩅ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᩈᩣᩅᨠᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᨣᩈᩥᩃᩩᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᨶᨣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩈᩥᩃᩩᨧ᩠ᨧᨿᩣ᪨ ᩋᩣᨧᩁᨱᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨲᩥᩁᩮᩣᨠᩁᨱᩴ᪨ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩈᩴᨿᩮᩣᨩᩮᨶᩮᨲᩥ ᩈᨿᨾ᩠ᨽᩩᨶᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩈᩴᨿᩮᩣᨩᩮᨶ ᨹᩣᨶᩮ ᨶᨣᩅᩮᨲᩣ ᩈᩦᩁᨸ᩠ᨿᨠᩣ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨴᩥᩅᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨣᩣᨳᩣᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨸᩣᨠᨭᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨷᩣᩁᨾᩦᨷᩪᩁᨱᩣᨴᩥᨸᩩᨬ᩠ᨬᨸ᩠ᨸᨽᩣᩅᨠᨳᩣᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾ᪨ ᨿᨴᩥ ᨷᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨸ᩠ᨸᨽᩣᩅᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨿ, ᨠᨸ᩠ᨸᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨾᩥᩔᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩋᨷᨴᩣᨶᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨴᩈᨾᩮᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៧. សុមេធពុទ្ធវំសវណ្ណនា

បទុមុត្តរេ បន សម្មាសម្ពុទ្ធេ បរិនិព្ពុតេ សាសនេបិស្ស អន្តរហិតេ សត្តតិកប្បសហស្សានិ ពុទ្ធា នុប្បជ្ជិំសុ, ពុទ្ធសុញ្ញានិ អហេសុំ។ ឥតោ បដ្ឋាយ តិំសកប្បសហស្សានំ មត្ថកេ ឯកស្មិំ កប្បេ សុមេធោ សុជាតោ ចាតិ ទ្វេ សម្មាសម្ពុទ្ធា និព្ពត្តិំសុ។ តត្ថ អធិគតមេធោ សុមេធោ នាម ពោធិសត្តោ បារមិយោ បូរេត្វា តុសិតបុរេ និព្ពត្តិត្វា តតោ ចវិត្វា សុទស្សននគរេ សុទត្តស្ស នាម រញ្ញោ អគ្គមហេសិយា សុទត្តាយ នាម ទេវិយា កុច្ឆិម្ហិ បដិសន្ធិំ គហេត្វា ទសន្នំ មាសានំ អច្ចយេន សុទស្សនុយ្យានេ តរុណទិវាករោ វិយ សលិលធរវិវរគតោ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិ។ សោ នវវស្សសហស្សានិ អគារំ អជ្ឈាវសិ។ តស្ស កិរ សុចន្ទន-កញ្ចន-សិរិវឌ្ឍននាមកា តយោ បាសាទា អហេសុំ។ សុមនមហាទេវិប្បមុខានិ អឌ្ឍចត្តាលីសិត្ថិសហស្សានិ បច្ចុបដ្ឋិតានិ អហេសុំ។

សោ ចត្តារិ និមិត្តានិ ទិស្វា សុមនទេវិយា បុនព្ពសុមិត្តេ នាម បុត្តេ ជាតេ ហត្ថិយានេន មហាភិនិក្ខមនំ និក្ខមិត្វា បព្ពជិ។ មនុស្សានំ កោដិសតមនុបព្ពជិ។ សោ តេហិ បរិវុតោ អឌ្ឍមាសំ បធានចរិយំ ចរិត្វា វិសាខបុណ្ណមាយ នកុលនិគមេ នកុលសេដ្ឋិធីតាយ ទិន្នំ មធុបាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា សាលវនេ ទិវាវិហារំ វីតិនាមេត្វា សិរិវឌ្ឍនេន ទិន្នា អដ្ឋ តិណមុដ្ឋិយោ គហេត្វា នីបពោធិមូលេ វីសតិហត្ថវិត្ថតំ តិណសន្ថរំ សន្ថរិត្វា សមារំ មារពលំ វិធមិត្វា អភិសម្ពោធិំ បាបុណិត្វា “អនេកជាតិសំសារំ…បេ… តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា”តិ ឧទានំ ឧទានេត្វា សត្តសត្តាហំ ពោធិសមីបេយេវ វីតិនាមេត្វា អដ្ឋមេ សត្តាហេ ព្រហ្មុនោ ធម្មទេសនាយាចនំ សម្បដិច្ឆិត្វា ភព្ពបុគ្គលេ ឱលោកេន្តោ អត្តនោ កនិដ្ឋភាតិកំ សរណកុមារញ្ច សព្ពកាមិកុមារញ្ច អត្តនា សទ្ធិំ បព្ពជិតានំ ភិក្ខូនញ្ច កោដិសតំ ចតុសច្ចធម្មបដិវេធសមត្ថេ ទិស្វា អាកាសេន គន្ត្វា សុទស្សននគរសមីបេ សុទស្សនុយ្យានេ ឱតរិត្វា ឧយ្យានបាលេន អត្តនោ ភាតិកេ បក្កោសាបេត្វា តេសំ បរិវារានំ មជ្ឈេ ធម្មចក្កំ បវត្តេសិ។ តទា កោដិសតសហស្សានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ, អយំ បឋមោ អភិសមយោ។ តេន វុត្តំ –

១។

“បទុមុត្តរស្ស អបរេន, សុមេធោ នាម នាយកោ;

ទុរាសទោ ឧគ្គតេជោ, សព្ពលោកុត្តមោ មុនិ។

២។

“បសន្ននេត្តោ សុមុខោ, ព្រហា ឧជុ បតាបវា;

ຫິເຕສີ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ, ພຫູ ເຍາເຊສິ ພນ຺ຘນາ.

໒.

“ຍທາ ຕຸເຣ຺ທາ ປິປຸຫິຕ຺ວາ, ເກາຈລໍ ເຕາຊີຍຸຕ຺ຕຍໍ;

ສຸຄສ຺ສຕປິ຺ຣກເຣ, ຄພຸຈກ຺ກໍ ປຈຕ຺ຕຍິ.

໓.

“ຕສ຺ສາຄິນຍຍາ ຕີລິ, ອເທຍຸ ຄພຸເຄນເຕ;

ເກາຂີນຕນທສ຺ສາຕິ, ປຜຍາຄິນຍເຍາ ອຫຸ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກຸກ຺ກຸເຕເຂາຕິ ກຸກ຺ກຸເຕເຂາ. ປນ຺ຕເນຕ຺ວາຕິ ສຸດ຺ດ ປນ຺ຕຖຍເຕາ, ເນາຈິຕ຺ວາ ຍຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຜປິຕຍຫິຄ຺ຍຍ຺ຍກາ ຈີຍ ປນ຺ຕາຕິ ເຕຕ຺ວາຕິ ເທາຕ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ເສາ “ປນ຺ຕເນຕ຺ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕ຺ວາ. ຍຸຄ຺ຄສິຕິຄ຺ຄືລຈິຍລສຸຄຸຍປຄຸຍາຈິຕສຸປ຺ປນ຺ຕຖຍເຕາຕິ ອເຕ຺ຖາ. “ສຸປ຺ປນ຺ຕປຕ຺ຖາຕຍເຕາ”ຕິປິ ຈຕ຺ຕິ ຈຣຕິ. ສຸຍຸເລາຕິ ປຣິປຸນ຺ນສເຣຄສຍຍຈນ຺ຖສຄີສຈເຄເຕາ. ເອຫາຕິ ອຣ຺ຖາສີຕິຫຕ຺ຖປ຺ປຍາລສຣີຕ຺ວາ ເອຫາ ຍເຫຕ຺ຕາ, ອເຕ຺ຖາຫິ ອສາຄາເຣລສຣີຣປ຺ປຍາເລາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຣຸຄ຺ຄຸຕິ ເອຫຸຄຸເຄຕ຺ວາ ຣຸຄຸເຍຈ ກຸກ຺ກຸຕສຣີເຣາ ເຄຈຕເກເຣ ສຍຸສ຺ສິຕສຸຈນ຺ນເຕາເຣລສຄີສຈເຣສຣີເຣາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ປຕາປຈາຕິ ຈິເຣຊ຺ຊາຕຍາຕສຣີເຣາ. ຫິເຕສີຕິ ຫິຕາເຄສີ. ອຄິນຍຍາ ຕີລີຕິ ອຄິນຍຍາ ຕເຍາ, ລິຄ຺ກຈິປລ຺ລາເສາ ເຄຕາຕິ.

ຍທາ ປຕ ຖກຈາ ຄຸຍຸກ຺ກນ຺ນສຄີສາຕຸກາຈໍ ຄຸຍຸກ຺ກນ຺ນໍ ຕາຍ ຍຕຸສ຺ສກລ຺ລ ຍກ຺ລ ຍຫາອຣຈິຍຸເລ ສຄ຺ຄິສ຺ສຍາຕເຊາເຣສຣີເຣ ຈຕ຺ຕິອຣຈິສຊ຺ຊາເຣ ປຊ຺ຊີຕິຕ຺ວາ ປຈຕ຺ຕຍາຕິ ປຊ຺ຊສສຍເຍ ຍຫາກຣຸລາສຍາປຕ຺ຕິ ສຍາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕເຕາ ຈຸຣ຺ຖາຍ ເລິເກ ຊູເລິເກເຕ຺ຕາ ຄີສ຺ວາ ອຸເກເກາຈ ອສຫາເຣຍາ ຕສ຺ສ ຍກ຺ລສ຺ສ ຖຈຕໍ ເຄ຺ຕາ ອເຕ຺ຕາ ປຈິສິຕ຺ວາ ປຊ຺ຊາເຕ຺ຕ ສິຣິສຍເຕ ຕິສີຊີ. ອຊ ເລາ ເສາ ຍເກ຺ລາ ຍກ຺ລ ອສຫຍາເຕາ ຄນ຺ນາຫເຕາ ເຊາເຣຈິເສາ ອາສິຈິເສາ ຈີຍ ສິຄຸເທ຺ຘາ ຄສຕລໍ ຄີສາເຣປຕ຺ຄາເຣຍາ ອຕ຺ຕເຕາ ອຕ຺ຕກາຈໍ ເຊາເຣຕເຣ ຄຕ຺ວາ ປຊ຺ຊາຕສຄີສໍ ສີສໍ ຄຕ຺ວາ ສຸຣິຍຍຸລ຺ລສຄີສາຕິ ອຄ຺ລິຕິ ຕິຍຸຕິຕ຺ວາ ຕກ຺ກລສີສສຄີສາຕິຄີລຈິປຸລຕິຕິລຄາຊາເຍາ ຄຕ຺ວາ ຊູລຍຊ຺ຊີລຈິປຸລຈິສເຍາຄເຣາ ຕາລກ຺ລຕ຺ຕສຄີສຕາຫຸຈິປິຣຄຈິສຸປຈກ຺ກຕາເສາ ປຊ຺ຊາຕຕິລສຄີສຈິປຸລເຣຕ຺ຕຍຸເລາ ຈຸລປິກ຺ກລເລຊຸສເກເສາ ອຕິຖຍາຕກຄສ຺ສເຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອາກຕ຺ວາ ສຸເຍຄສ຺ສ ຖກຈເຕາ ປຸເຣເຕາ ຄຕ຺ວາ ປຊຸປິຍເຕ຺ຕາ ປຊ຺ລເຕ຺ຕາ ປິສາລປຊ຺ຊາຕກ຺ກິຂາລ-ສລິລ-ຄກ຺ຍ-ເລາຣິກາຍຸຄກ຺ກາຣ-

វាលុកប្បការា នវវិធា វស្សវុដ្ឋិយោ វស្សេត្វាបិ ភគវតោ លោមគ្គមត្តម្បិ ចាលេតុំ អសក្កោន្តោ “ភគវន្តំ បញ្ហំ បុច្ឆិត្វា មារេស្សាមី”តិ អាឡវកោ វិយ បញ្ហំ បុច្ឆិ។ អយំ ភគវា បញ្ហវេយ្យាករណេន តំ យក្ខំ វិនយមុបនេសិ។ តទា ទុតិយទិវសេ កិរស្ស រដ្ឋវាសិនោ មនុស្សា សកដភរិតេន ភត្តេន សហ រាជកុមារំ អាហរិត្វា យក្ខស្ស អទំសុ។ អថ យក្ខោ រាជកុមារំ ពុទ្ធស្ស អទាសិ។ អដវិទ្វារេ ឋិតមនុស្សា ភគវន្តំ ឧបសង្កមិំសុ។ តទា តស្មិំ សមាគមេ ទសពលោ យក្ខស្ស មនោនុកូលំ ធម្មំ ទេសេន្តោ នវុតិកោដិសហស្សានំ បាណីនំ ធម្មចក្ខុំ ឧប្បាទេសិ, សោ ទុតិយោ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៣។

“បុនាបរំ កុម្ភកណ្ណំ, យក្ខំ សោ ទមយី ជិនោ;

នវុតិកោដិសហស្សានំ, ទុតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

យទា បន ឧបការិនគរេ សិរិនន្ទនុយ្យានេ ចត្តារិ សច្ចានិ បកាសយិ, តទា អសីតិកោដិសតសហស្សានំ តតិយោ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៤។

“បុនាបរំ អមិតយសោ, ចតុសច្ចំ បកាសយិ;

អសីតិកោដិសហស្សានំ, តតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

សុមេធស្សាបិ ភគវតោ តយោ សាវកសន្និបាតា អហេសុំ។ បឋមសន្និបាតេ សុទស្សននគរេ កោដិសតខីណាសវា អហេសុំ។ បុន ទេវកូដេ បព្ពតេ កឋិនត្ថតេ ទុតិយេ នវុតិកោដិយោ។ បុន តតិយេ ភគវតិ ចារិកំ ចរមានេ អសីតិកោដិយោ អហេសុំ។ តេន វុត្តំ –

៥។

“សន្និបាតា តយោ អាសុំ, សុមេធស្ស មហេសិនោ;

ខីណាសវានំ វិមលានំ, សន្តចិត្តាន តាទិនំ។

៨។

“សុទស្សនំ នាម នគរំ, ឧបគញ្ឆិ ជិនោ យទា;

តទា ខីណាសវា ភិក្ខូ, សមិំសុ សតកោដិយោ។

៩។

“បុនាបរំ ទេវកូដេ, ភិក្ខូនំ កឋិនត្ថតេ;

តទា នវុតិកោដីនំ, ទុតិយោ អាសិ សមាគមោ។

១០។

“បុនាបរំ ទសពលោ, យទា ចរតិ ចារិកំ;

តទា អសីតិកោដីនំ, តតិយោ អាសិ សមាគមោ”តិ។

តទា អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ ឧត្តរោ នាម សព្ពាជនុត្តរោ មាណវោ ហុត្វា និទហិត្វា ឋបិតំយេវ អសីតិកោដិធនំ វិស្សជ្ជេត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស មហាទានំ ទត្វា តទា ទសពលស្ស ធម្មំ សុត្វា សរណេសុ បតិដ្ឋាយ និក្ខមិត្វា បព្ពជិ។ សោបិ នំ សត្ថា ភោជនានុមោទនំ ករោន្តោ – “អនាគតេ គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ។ តេន វុត្តំ –

១១។

“អហំ តេន សមយេន, ឧត្តរោ នាម មាណវោ;

អសីតិកោដិយោ មយ្ហំ, ឃរេ សន្និចិតំ ធនំ។

១៧។

“កោចល់ សត្ថុំ ឥត្វាន, សសេង្ឃ លោកនាយកោ;

សទេហំ តស្សុបកដ្ឋិំ, បត្តុជ្ឈាកិទោធឃិ។

១៨។

“សោបិ យំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, ករោន្តោ អតុយោគតំ;

ពិសកប្បសហស្សមិ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១៩។

“បញ្ហំ បុច្ឆិត្វាន...បេ... ទេវស្សាយ សម្មុខា ឆ្លុំ”។

ព្យាករណកាថា ចិត្តាទេវតា។

២០។

“តស្សាបិ ចចតំ ស្វុត្វា, កិទេយ្យា ចិត្តំ បសាទយិំ;

វុត្តរិំ ចតយគិច្ចាសិំ, ទសបារមិប្ចូរិយា។

២១។

“សុត្តត្តំ ចិភយំ ចាបិ, ភចង្គំ សត្ថុសាសតំ;

សត្ថុំ បរិយាបុណិត្វាន, សោភយិំ ជិតសាសតំ។

១៤។

“តត្ថប្បមត្តោ វិហរន្តោ, និសជ្ជដ្ឋានចង្កមេ;

អភិញ្ញាបារមិំ គន្ត្វា, ព្រហ្មលោកមគច្ឆហ”ន្តិ។

តត្ថ សន្និចិតន្តិ និទហិតំ និធានវសេន។ កេវលន្តិ សកលន្តិ អត្ថោ។ សព្វន្តិ អសេសតោ ទត្វា។ សសង្ឃេតិ សសង្ឃស្ស។ តស្សុបាគមិន្តិ តំ ឧបាគមិំ, ឧបយោគត្ថេ សាមិវចនំ។ អភិរោចយិន្តិ បត្ថយិំ។ តិំសកប្បសហស្សម្ហីតិ តិំសកប្បសហស្សេសុ អតិក្កន្តេសូតិ អត្ថោ។

តស្ស បន សុមេធស្ស ភគវតោ សុទស្សនំ នាម នគរំ អហោសិ, សុទត្តោ នាម រាជា បិតា, មាតា សុទត្តា នាម, សរណោ ច សព្វកាមោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, សាគរោ នាមុបដ្ឋាកោ, រាមា ច សុរាមា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, មហានីបរុក្ខោ ពោធិ, សរីរំ អដ្ឋាសីតិហត្ថុព្វេធំ អហោសិ, អាយុ នវុតិវស្សសហស្សានិ, នវវស្សសហស្សានិ អគារំ អជ្ឈាវសិ, សុមនា នាមស្ស អគ្គមហេសី, បុនព្ពសុមិត្តោ នាម បុត្តោ, ហត្ថិយានេន និក្ខមិ។ សេសំ គាថាសុ ទិស្សតិ។ តេន វុត្តំ –

១៥។

“សុទស្សនំ នាម នគរំ, សុទត្តោ នាម ខត្តិយោ;

សុទត្តា នាម ជនិកា, សុមេធស្ស មហេសិនោ។

១៦។

“សរណោ សព្វកាមោ ច, អហេសុំ អគ្គសាវកា;

សាគរោ នាមុបដ្ឋាកោ, សុមេធស្ស មហេសិនោ។

១៧។

“រាមា ចេវ សុរាមា ច, អហេសុំ អគ្គសាវិកា;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, មហានីបោតិ វុច្ចតិ។

១៣។

“អដ្ឋាសីតិរតនានិ, អច្ចុគ្គតោ មហាមុនិ;

ឱភាសេតិ ទិសា សព្វា, ចន្ទោ តារគណេ យថា។

១៤។

“ចក្កវត្តិមណី នាម, យថា តបតិ យោជនំ;

តថេវ តស្ស រតនំ, សមន្តា ផរតិ យោជនំ។

១៥។

“នវុតិវស្សសហស្សានិ, អាយុ វិជ្ជតិ តាវទេ;

តាវតា តិដ្ឋមានោ សោ, តារេសិ ជនតំ ពហុំ។

១៦។

“តេវិជ្ជឆឡភិញ្ញេហិ , ពលប្បត្តេហិ តាទិហិ;

សមាកុលមិទំ អាសិ, អរហន្តេហិ សាធុហិ។

១៧។

“ᨲᩮᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨾᩥᨲᨿᩈᩣ, ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᩁᩪᨸᨵᩦ;

ᨬᩣᨱᩣᩃᩮᩣᨠᩴ ᨴᩔᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩣ ᨲᩮ ᨾᩉᩣᨿᩈᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᩣᩁᨠᩮᩉᩥ ᨿᨳᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨶᩣᨾ ᨣᨣᨶᩮ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᩣᩁᩣᨣᨱᩮᩉᩥ ᩒᨽᩣᩈᩮᨲᩥ ᨸᨠᩣᩈᩮᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨴᩥᩈᩣ ᩒᨽᩣᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩮᨧᩥ “ᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᨶ᩠ᨶᩁᩈᩮ ᨿᨳᩣ”ᨲᩥ ᨸᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣᩅ᪨

ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᨾᨱᩦ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨶᩣᨾ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᨱᩥᩁᨲᨶᩴ ᨧᨲᩩᩉᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨾᩴ ᩈᨠᨭᨶᩣᨽᩥᩈᨾᨸᩁᩥᨱᩣᩉᩴ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᨾᨱᩥᩈᩉᩔᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᨲᩣᩁᩣᨣᨱᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩔ ᩈᩁᨴᩈᨾᨿᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩁᨩᨶᩥᨠᩁᩔ ᩈᩥᩁᩥᩈᨾᩩᨴᨿᩈᩮᩣᨽᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨣ᩠ᨣᨲᨾᩥᩅ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨸᩁᨾᩁᨾᨱᩦᨿᨴᩔᨶᩴ ᨾᨱᩥᩁᨲᨶᨾᩣᨠᩣᩈᨭ᩠ᨮᩴ, ᨲᩔ ᨧ ᩋᩣᨠᩣᩈᨭ᩠ᨮᩔ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨩᨶᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩒᨠᩣᩈᩴ ᩋᩣᨽᩣ ᨹᩁᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨲᩔ ᩈᩩᨾᩮᨵᩔᩣᨸᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᨲᩮᩣ ᩋᩣᨽᩣᩁᨲᨶᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨹᩁᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᨨᩊᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᩉᩦᨲᩥ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩮᩉᩥ ᨨᩊᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨻᩃᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩉᩦᨲᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨻᩃᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ᪨ ᨲᩣᨴᩦᩉᩦᨲᩥ ᨲᩣᨴᩥᨽᩣᩅᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ᪨ ᩈᨾᩣᨠᩩᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩑᨠᨠᩣᩈᩣᩅᨸᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩴ᪨ ᩍᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ, ᨾᩉᩦᨲᩃᩴ ᩅᩣ᪨ ᩋᨾᩥᨲᨿᩈᩣᨲᩥ ᩋᨾᩥᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ, ᩋᨲᩩᩃᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨥᩮᩣᩈᩣ ᩅᩣ᪨ ᨶᩥᩁᩪᨸᨵᩦᨲᩥ ᨧᨲᩩᩁᩪᨸᨵᩥᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨣᩣᨳᩣᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨸᩣᨠᨭᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩩᨾᩮᨵᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭᩛᩥᨲᩣ᪨

ᨶᩥᨭᩛᩥᨲᩮᩣ ᩑᨠᩣᨴᩈᨾᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩮᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៣៖ សុខាតត្ថទ្ធចំឋចណ្ណភា

តតោ តស្សាបរភាគេ តស្មិំយេច យល្ហកេប្យ អត្ុបុេញ្ញត អបរិមិតាឃុកេសុ សេត្តសុ អត្ុក្កេមេភ បរិហាឃិត្វា ភចុតិចស្សសហស្សាឃុកេសុ ខាតេសុ សុខាតរូបកាយោ បរិសុទ្ធខាតោ សុខាតោ ភាម សត្វា ចេលិកេ ហ្គបរិឌិ៍ ឋេសាបិ បរិមិយោ ប្ហេរត្វា តុសិតបុរេ តិដ្ឋត្វិត្វា តតោ ចចិត្វា សុមង្គលភរេ ហ្គគ្គតស្ស ភាម រញ្ញោ ក្ុេល បភាចតិយា ភាម អក្គមហេសិយា កុច្ឆិស្មិំ បដិសន្ធិំ គហេត្វា ឝសត្ថុ មាសាត់ អច្ចយេន មាតុកុច្ឆិតោ តិក្ខមិ៍ ភាមក្គហណទិចសេ ចស្ស ភាមំ ករោរេន្តា សកលជម្ពុទីបេ សត្តសត្តាហំ សុចំ ខភមេន្តា ខាតោតិ "សុខាតោ" ត្វេចស្ស ភាមមកំសុ៍ ឋេសា ភចចស្សសហស្សាតិ អការិ អញ្ញាចសិ៍ សិរី រូបសិរី សិរិភេន្ទ្វា ចាតិ តស្ស តយោ បាសាទា អហេសុំ៍ សិរិភន្ទាទេចិប្បមុខាតិ ទេចឝិសតិ ឡត្តិសហស្សាតិ បច្ចុបដ្ឋិតាតិ អហេសុំ៍

ឋេសា ចត្តារិ តិមិត្តាតិ ទិស្វា សិរិភន្ទាទេចិយា រូបទេសេត ភាម បុត្តេ រូបន្នេ ហំសចហំ ភាម ចរតុរង្គមារុឡ្ហោមហាតិក្ខមត់ តិក្ខមិត្វា បព្ពខិ៍ តំ បត បព្ពជត្តំ មនុស្សាតំ ទោដិ អតុបព្ពខិ៍ អថ ឋេសា តេហិ បរិចុតោ ភច មាសេ បធាតចរិយំ ចរិត្វា ចិសាខបុណ្ណមាយ សិរិភន្ទភភរេ សិរិភន្ទភសេដ្ឋិស្ស ធីតាយ ទិន្នំ បរមមធុរំ មធុបាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា សាលចភេ ទិចាចិហារំ ចីតិតាមេត្វា សាឃណ្ហសមយេ សុភន្ទាខីចកេត ទិន្នា អដ្ឋ តិណមុដ្ឋិយោ គហេត្វា ទេឡុទេពោធិំ រូបសង្កមិត្វា តេត្តិំសហត្ថិត្ថំ តិណសន្ថរំ សន្ថរិត្វា ប្ហុរិមេ ឆរមាសេតេយេច សមារំ មារពលំ ចិឆមិត្វា សម្មាសម្ពោធិំ បដិចិជ្ឈិត្វា សត្តព្ពុទ្ធាតុចិណ្ណំ រូទាត់ រូទាតេត្វា សត្តសត្តាហំ ទោធិសមីបេយេច ចីតិតាមេត្វា ព្រហ្មុតា អាយាចិតោ អត្តតោ ពតិដ្ឋកាតិត់ សុឝស្សតគុមារំ បុរោហិតបុត្តំ ទេចគុមារញ្ច ចតុសច្ចធម្មំ បដិទេធសមយេត្វ ទិស្វា អាកាសេត គត្វា សុមង្គលតភរេ សមីបេ សុមង្គលុយ្យាតេ ឡតរិត្វា រូយ្យាតបាលេត អត្តតោ កាតិត់ សុឝស្សតគុមារំ បុរោហិតបុត្តំ ទេចគុមារញ្ញ បក្កោសាបេត្វា តេសំ សបរិចារាតំ មជ្ឈេ តិសិន្នោ ធម្មចក្កំ បចត្តេសិ៍ តត្ថ អសីតិយា ទោដីតំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ៍ អយំ បឋមាភិសមយោ អហោសិ៍

យទា បត ភគចា សុឝស្សគុយ្យាតត្វារេ មហាសាលមូលេ មមកបាដិហារិយំ គត្វា ទេទេចសុ តាចតិំសេសុ ចស្សាចាសំ រូបាគមិ, តទា សត្តតិសតសហស្សាតំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ៍ អយំ ទុតិយោ អភិសមយោ អហោសិ៍ យទា បត សុខាតោ ឝសពលោ បិតុសន្តិកំ អគមាសិ, តទា សដ្ឋិសតសហស្សាតំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ៍ អយំ តតិយោ អភិសមយោ អហោសិ៍ តេត ចុត្តំ –

១៖

"តតោ្វច មណ្ឌកប្បមិ្ហសុខាតោ ភាម ភាយកោ;

សីហហតុឋកច្ចន្ធោ, អប្បមេយ្យោ ទុរាសទោ៖

១។

“ចន្ទោវ វិមលោ សុទ្ធោ, សតរំសីវ បតាបវា;

ឯវំ សោភតិ សម្ពុទ្ធោ, ជលន្តោ សិរិយា សទា។

២។

“បិបុលិត្វាន សម្ពុទ្ធោ, កេវលំ ពោធិមុត្តមំ;

សុមង្គលមិគទាយេ, ធម្មចក្កំ បវត្តយិ។

៣។

“ទេសេន្តេ បវរំ ធម្មំ, សុគតេ លោកនាយកេ;

អសីតិកោដី អភិសមិំសុ, បឋមេ ធម្មទេសនេ។

៤។

“យថា សុគតោ អមិតយសោ, ទេវេ វស្សំ ឧបនាយិ;

សត្តតិំសសតសហស្សានំ, ទុតិយាភិសមយោ អហុ។

៥។

“យថា សុគតោ អសមសមោ, ឧបកដ្ឋិ បវារេត្តិកំ;

សដ្ឋិសតសហស្សានំ, តតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

តត្ថ តត្ថេវ មណ្ឌកប្បម្ហីតិ យស្មិំ មណ្ឌកប្បេ សុមេធោ ភគវា ឧប្បន្នោ, តត្ថេវ កប្បេ សុជាតោបិ ភគវា ឧប្បន្នោតិ អត្ថោ។ សីហហនូតិ សីហស្ស វិយ ហនុ អស្សាតិ សីហហនុ។ សីហស្ស បន ហេដ្ឋិមហនុមេវ បុណ្ណំ ហោតិ, ន ឧបរិមំ។ អស្ស បន មហាបុរិសស្ស សីហស្ស ហេដ្ឋិមហនុ វិយ ទ្វេបិ បរិបុណ្ណានិ ទ្វាទសិយំ បក្ខស្ស ចន្ទសទិសានិ ហោន្តិ។ តេន វុត្តំ “សីហហនូ”តិ។ ឧសភក្ខន្ធោតិ ឧសភស្សេវ សមប្បវដ្ដក្ខន្ធោ, សុវដ្ដិតសុវណ្ណាលិង្គសទិសក្ខន្ធោតិ អត្ថោ។ សតរំសីវាតិ ទិវសករោ វិយ។ សិរិយាតិ ពុទ្ធសិរិយា។ ពោធិមុត្តមន្តិ ឧត្តមំ សម្ពោធិំ។

សុធម្មវតីនគរេ សុធម្មុយ្យានេ អាគតានំ មនុស្សានំ ធម្មំ ទេសេត្វា សដ្ឋិសតសហស្សានិ ឯហិភិក្ខុភាវេន បព្ពាជេត្វា តេសំ មជ្ឈេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ បឋមោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តតោ បន តិទិវោរោហណេ ភគវតោ បញ្ញាសសតសហស្សានំ ទុតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ បុន “សុទស្សនកុមារោ ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បត្តោ”តិ សុត្វា “មយម្បិ បព្ពជិស្សាមា”តិ អាគតានិ ចត្តារិ បុរិសសតសហស្សានិ គហេត្វា សុទស្សនត្ថេរោ សុជាតំ នាយកំ ឧបសង្កមិ។ តេសំ ភគវា ធម្មំ ទេសេត្វា ឯហិភិក្ខុបព្ពជ្ជាយ បព្ពាជេត្វា ចតុរង្គសមន្នាគតេ សន្និបាតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ តតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៨។

“សន្និបាតា តយោ អាសុំ, សុជាតស្ស មហេសិនោ;

ខីណាសវានំ វិមលានំ, សន្តចិត្តាន តាទិនំ។

៩។

“អភិញ្ញាពលប្បត្តានំ, អប្បត្តានំ ភវាភវេ;

សដ្ឋិសតសហស្សានិ, បឋមំ សន្និបតិំសុ តេ។

១០។

“បុនាបរំ សន្និបាតេ, តិទិវោរោហណេ ជិនេ;

បញ្ញាសសតសហស្សានំ, ទុតិយោ អាសិ សមាគមោ។

១០។

“ឧបសង្កមន្តោ នរាសភំ, សុទស្សនោ អគ្គសាវកោ;

ចតូហិ សតសហស្សេហិ, សម្ពុទ្ធំ ឧបសង្កមិ”តិ។

តត្ថ អប្បត្តានន្តិ ភវាភវេ អសម្បត្តានន្តិ អត្ថោ។ “អប្បត្តា ភវាភវេ”តិបិ បាឋោ, សោយេវត្ថោ។ តិទិវោរោហណេតិ សគ្គលោកតោ ឱតរន្តេ កត្តុការកេ ទដ្ឋព្វោ។ ការកវិបល្លាសេន វុត្តំ។ អថ វា តិទិវោរោហណេតិ តិទិវតោ ឱតរណោ ឱរោតិ ឱរស្ស, សាមិអត្ថេ ភុម្មំ ទដ្ឋព្វំ។

តទា កិរ អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ ចក្កវត្តិរាជា ហុត្វា “ពុទ្ធោ លោកេ ឧប្បន្នោ”តិ សុត្វា ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា ធម្មកថំ សុត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស សត្តហិ រតនេហិ សទ្ធិំ ចតុមហាទីបរជ្ជំ ទត្វា សត្ថុ សន្តិកេ បព្ពជិ។ សកលទីបវាសិនោ ជនា រដ្ឋុប្បាទំ គហេត្វា អារាមិកកិច្ចំ សាធេត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស និច្ចំ មហាទានមទំសុ។ សោបិ តំ សត្ថា – “អនាគតេ គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ។ តេន វុត្តំ –

១១។

“អហំ តេន សមយេន, ចតុទីបម្ហិស្សរោ;

អន្តលិក្ខចរោ អាសិំ, ចក្កវត្តី មហព្ពលោ។

១២។

“ចតុទីបេ មហារជ្ជំ រតនេ សត្ត ឧត្តមេ;

ពុទ្ធេ និយ្យាតយិត្វាន, បព្ពជិំ តស្ស សន្តិកេ។

໑໓໌

“ອາຣາມິກາ ຊນປເທ, ລຊ຺ຐາຕິ ປຕິປິຓ຺ຑິຍ;

ລປເຕຕ຺ຕິ ກິຕ຺ລສຎ຺ຎສ຺ສ, ປຈ຺ຈຍໍ ສຍຕາສຕິ໌

໑໔໌

“ເສາປິ ຍໍ ຕຸເທ຺ທາ ຕຍາການິ, ຊສສຫສ຺ສິຍິ ຣ຺ສາສ຺ສເທາ;

ຕິສກປຍສຫສ຺ສຍິ຺ອເຍໍ ຕຸເທ຺ທາ ກຕິສ຺ສຕິ໌

໑໕໌

“ປສາທໍ ປຊຫິຕ຺ວານ...ເປ... ເທສ຺ສາຍ ສຍຸຕາ ຕຸລໍ໌

໑໖໌

“ຕສ຺ສາປິ ຈຈຕໍ ສຸຕ຺ວາ, ກິເຍ຺ຍາ ທານໍ ຊເຕສທໍ;

ອທິຏ຺ຐຫິ ຈຕໍ ລຸຄ຺ຄໍ, ຈສປິເຣຍິປຸຣິຍາ໌

໑໗໌

“ສຸຕ຺ຕ຺ຕິ ຍິຕຍຕ຺ວາປິ, ຕຈຄ຺ຄໍ ສຕ຺ຕຸສາສຕິ;

ສຕ຺ຕໍ ປຣິຍາປຸຕິຕ຺ວານ, ເສາກຍໍ ຊິຕສາສຕິ໌

໑໘໌

“តត្ថប្បមត្តោ វិហរន្តោ, ព្រហ្មំ ភាវេត្វ ភាវនំ;

អភិញ្ញាបារមិំ គន្ត្វា, ព្រហ្មលោកមគញ្ឆហ”ន្តិ។

តត្ថ ចតុទីបម្ហីតិ សបរិវារទីបានំ ចតុន្នំ មហាទីបានន្តិ អត្ថោ។ អន្តលិក្ខចរោតិ ចក្ករតនំ បុរក្ខត្វា អាកាសចរោ។ រតនេ សត្តាតិ ហត្ថិរតនាទីនិ សត្ត រតនានិ។ ឧត្តមេតិ ឧត្តមានិ។ អថ វា ឧត្តមេ ពុទ្ធេតិ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ និយ្យាតយិត្វានាតិ ទត្វាន។ ឧដ្ឋានន្តិ រដ្ឋុប្បាទំ, អាយន្តិ អត្ថោ។ បដិបិណ្ឌិយាតិ រាសិំ កត្វា សំកឌ្ឍិត្វា។ បច្ចយន្តិ ចីវរាទិវិវិធំ បច្ចយំ។ ទសសហស្សិម្បិ ព្រហ្មស្សរោតិ ទសសហស្សិលោកធាតុយំ ព្រហ្មស្សរោ, តទេតំ ជាតិក្ខេត្តំ សន្ធាយ វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។ អនន្តានំ លោកធាតូនំ ព្រហ្មស្សរោ ភគវា។ តិំសកប្បសហស្សម្ហីតិ ឥតោ បដ្ឋាយ តិំសកប្បសហស្សានំ មត្ថកេតិ អត្ថោ។

តស្ស បន សុជាតស្ស ភគវតោ សុមង្គលំ នាម នគរំ អហោសិ, ឧគ្គតោ នាម រាជា បិតា, បភាវតី នាម មាតា, សុទស្សនោ ច សុទេវោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, នារទោ នាមុបដ្ឋាកោ, នាគា ច នាគសមាលា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, មហាវេឡុរុក្ខោ ពោធិ, សោ កិរ មន្ទច្ឆិទ្ទោ ឃនក្ខន្ធោ បរមរមណីយោ វេឡុរិយមណិវណ្ណេហិ វិមលេហិ បត្តេហិ សញ្ឆន្នវិបុលសាខោ មយូរបិញ្ឆកលាបោ វិយ វិរោចិត្ថ។ តស្ស បន ភគវតោ សរីរំ បណ្ណាសហត្ថុព្ពេធំ អហោសិ, អាយុ នវុតិវស្សសហស្សានិ, សិរីនន្ទា នាមស្ស អគ្គមហេសី, ឧបសេនោ នាម បុត្តោ, តុរង្គវរយានេន និក្ខមិ។ សោ បន ចន្ទវតីនគរេ សិលារាមេ បរិនិព្ពាយិ។ តេន វុត្តំ –

១០។

“សុមង្គលំ នាម នគរំ, ឧគ្គតោ នាម ខត្តិយោ;

មាតា បភាវតី នាម, សុជាតស្ស មហេសិនោ។

១១។

“សុទស្សនោ សុទេវោ ច, អហេសុំ អគ្គសាវកា;

នារទោ នាមុបដ្ឋាកោ, សុជាតស្ស មហេសិនោ។

១៤។

“ភារកោ ច ភាកវយាលិ ច, អហេសុំ អក្កវាចិកា;

ចោរិដិ តស្ស ករចតោ, យហាចញ្ញោតិ ធុច្ឆតិ។

១៥។

“សោ ច វុក្ខោ ឈតក្ខន្ធោ, អដ្ឋិដ្ឋោ ហោតិ បត្តិកោ;

ក្រុ ចិសោ ព្រហា ហោតិ, ឥស្សតិយោ យតោរយោ។

១៦។

“ឯកក្ខន្ធោ បចឆ្ឆិត្វា, តតោ វាលា បកិឌ្ឍតិ;

ឃធា ស្វាតន្ធោ យោរហត្វោ, ឯចំ យោកតិ សោ ភយោ។

១៧។

“ន តស្ស កណ្ដកា ហោន្តិ, ភាបិ លិទ្ធិ យហា អហុ;

ចិត្តិណ្ណវាសតោ អចិររេលិ, វត្ថុដ្ឋោយោ យតោរយោ។

១៨។

“បញ្ញាវរតតោ អាសិ, ក្រុច្ចតតោភ យោ ឌិតោ;

វញ្ញាកាចរុបតោ, វញ្ញាក្យាលយុបិកតោ។

១១។

“តស្ស បភា អសមសមា, និច្ឆរតិ សមន្តតោ;

អប្បមាណោ អតុលិយោ, ឱបម្មេហិ អនូបមោ។

១២។

“ចតុត្តិំសសហស្សានិ, អាយុ វិជ្ជតិ តាវទេ;

តាវតា តិដ្ឋមានោ សោ, តារេសិ ជនតំ ពហុំ។

១៣។

“យថាបិ សាគរេ ឩមី, គគនេ តារកា យថា;

ឯវំ តទា បាវចនំ, អរហន្តេហិ ចិត្តិតំ។

១៤។

“សោ ច ពុទ្ធោ អសមសមោ, យុគានិ ច តានិ អតុលិយានិ;

សព្ពំ តមន្តរហិតំ, ននុ រិត្តា សព្ពសង្ខារា”តិ។

តត្ថ អច្ឆិន្នោតិ អព្យច្ឆិន្នោ “អន្តរា កប្បា”តិអាទីសុ វិយ វេមជ្ឈំ។ តេន “សិង្គី វេហាតិ បរិត្តក”ន្តិ បទត្ថំ បត្តិកោតិ ពាហុបត្តា, កាចមណិវណ្ណេហិ បត្តេហិ សញ្ឆន្នោតិ អត្ថោ។ ឧទ្ធំ អចេន្តោ អក្យុដ្ឋិលេ។ ចំសោតិ វេឡុ។ ព្រហាតិ សមន្តតោ មហា។ ឧក្កមូលន្តិ អចតិរុហោ ឧកោ អត្ថិយោ ចាតិ អត្ថោ។ បចដ្ឋិតាតិ ចដ្ឋិតា។ តទា សាខា បរិជ្ជតីតិ តទា ចំសក្កតោ បញ្ចវិធា សាខា និក្ខមិត្វា បរិជ្ជិត្វា។ “តទា សាខា បរិជ្ជថា”តិបិ បាឋោ។ សុចន្ទោតិ សុដ្ឋុ បញ្ចព្ពត្តាការេន ពទ្ធោ។ មោរហត្ថោតិ អាតបវត្តិចារណត្ថំ កតោ

ពន្ធា យោរបិន្លាកលិរេបិ ចុទ្ធតិ។

ន តស្ស កល្ហុកា ហោន្តីតិ តស្ស ចំសស្ស កល្ហុកិតោបិ ទុក្លស្ស កល្ហុកា តាហេសុំ។ អចិររេលិតិ អចិរលសាលាសន្លារេត្ថា។ សត្ថន្ធារយោតិ ឈតន្ធារយោ, អចិរលត្តាច សត្ថន្ធារយោតិ ចុរត្តា។ បន្ញាសរតរេតា អាឃិតិ បន្ញាសហរេត្វា អរហោសិ។ សន្ធាការចទ្វរបរតាតិ សត្ថាត អាការរត ចររហិរយច ជួរបរតា សន្ធាការចទ្វរបរតា តាយ។ សន្ធាក្យលយុបិការតាតិ អតត្តរបគស្សច ចេចចតយត្តា។

អប្យយារណាតិ បយាលរហិរតា, បយាលំ ករហតុំ អសក្កុរលយ្យត្តា ចា អប្យយារណា។ អត្យលិរយាតិ អត្យលិ, រកតខិ អសឌិរសាតិ អរត្វា។ ឌូបរយ្វហិតិ ជួបយិតរន្តហិ។ អត្វបរយាតិ ជួបយារហិរតា, “ត្ថយិតា ន ត្ថយិតា ន សឌិរសា”តិ ចត្វំ អសក្កុរលយ្យកាចរតា អត្វបរយាតិ អរត្វា។ ក្យលាតិច តាតីតិ ក្យលា ន រត, សន្ធាន្យាតន្ញាលាគរយា ក្យលាតិ អរត្វា។ លិក្ខចិបល្លាររសត ចុត្តំ។ រសសំ សន្ធាត្វ ជួត្តាតត្វរយចាតិ។

សុឌាតពុទ្ធចំសចល្លូតា និដ្ឋិតា។

និដ្ឋិរតា ទ្វាគសរយា ពុទ្ធចំរសា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪑᪕᪨ ᨸᩥᨿᨴᩔᩦᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᩈᩩᨩᩣᨲᩔ ᨸᨶ ᩋᨸᩁᨽᩣᨣᩮ ᩍᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨸ᩠ᨸᩈᨲᩣᨵᩥᨠᩈᩉᩔᨠᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᨸᩥᨿᨴᩔᩦ, ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩔᩦ, ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩔᩦᨲᩥ ᨲᨿᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩥᨿᨴᩔᩦ ᨶᩣᨾ ᨽᨣᩅᩣ ᨸᩣᩁᨾᩥᨿᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩈᩥᨲᨸᩩᩁᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨵᨬ᩠ᨬᩅᨲᩦᨶᨣᩁᩮ ᩈᩩᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᨶᩣᨾ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᩉᩮᩈᩥᨿᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩈᨴᩥᩈᩅᨴᨶᩣᨿ ᨧᨶ᩠ᨴᩣᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩣᩈᩣᨶᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩅᩁᩩᨱᩩᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ᪨ ᨲᩔ ᨸᨶ ᨶᩣᨾᨣ᩠ᨣᩉᨱᨴᩥᩅᩈᩮ ᩃᩮᩣᨠᩔ ᨸᩥᨿᩣᨶᩥ ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩅᩥᩈᩮᩈᩣᨶᩥ ᨴᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᨸᩥᨿᨴᩔᩦ”ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨶᩣᨾᨾᨠᩴᩈᩩ᪨ ᩈᩮᩣ ᨶᩅᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨣᩣᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᩥ᪨ ᨲᩔ ᨠᩥᩁ ᩈᩩᨶᩥᨾ᩠ᨾᩃᩅᩥᨾᩃᨣᩥᩁᩥᨻᩕᩉᩣᨶᩣᨾᨠᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩅᩥᨾᩃᩣᨴᩮᩅᩥᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ ᨲᩮᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈ ᨶᩣᨭᨠᩥᨲ᩠ᨳᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

ᩈᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨾᩃᩣᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨠᨬ᩠ᨧᨶᩅᩮᩊᩮ ᨶᩣᨾ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᩣᨩᨬ᩠ᨬᩁᨳᩮᨶ ᨾᩉᩣᨽᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥ᪨ ᩑᨠᩣ ᨧ ᨶᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᨠᩮᩣᨭᩥ ᩋᨶᩩᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨨ ᨾᩣᩈᩮ ᨸᨵᩣᨶᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩣᨡᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿ ᩅᩁᩩᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩣᨾᩮ ᩅᩁᩩᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᨵᩦᨲᩣᨿ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᨵᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᩃᩅᨶᩮ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨩᩣᨲᩣᨩᩦᩅᨠᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨲᩥᨱᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨠᩩᨵᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᩉᨲ᩠ᨳᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ ᩋᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨶᩮᨠᨩᩣᨲᩥᩈᩴᩈᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨴᩣᨶᩴ ᩏᨴᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᩉ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣᨶᩴ ᩋᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᩈᨽᩅᨲᩦᨶᨣᩁᩈᨾᩦᨸᩮ ᩏᩈᨽᩅᨲᩩᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮᩣᨭᩥᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᩈᩥ᪨ ᨲᨴᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨸᨮᨾᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ᪨

ᨸᩩᨶ ᩏᩈᨽᩅᨲᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨣᩁᩔ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᩈᩩᨴᩔᨶᨸᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩣ ᨸᨭᩥᩅᩈᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᨠᩃᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨸᩮ ᨸᨶ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨲᩔ ᩋᨶᩩᩈᩴᩅᨧ᩠ᨨᩁᩴ ᩈᨲᩈᩉᩔᨣ᩠ᨥᨶᩥᨠᩴ ᨻᩃᩥᩴ ᩏᨸᩈᩴᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩣ ᨶᩁᩁᩣᨩᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩑᨠᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩃᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨸᩥᨿᨴᩔᩦ ᨽᨣᩅᩣ “ᨲᩔ ᩈᩩᨴᩔᨶᩔ ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩔ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩮ ᨿᨠ᩠ᨡᩈᨾᩣᨣᨾᩴ ᨣᨲᩮ ᨲᩔ ᨽᩅᨶᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᩁᩥᩈᨿᨶᩴ ᩋᩣᩁᩩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩁᩴᩈᩥᨿᩮᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩩᨣᨶ᩠ᨵᩁᨸᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᩈᩁᨴᩈᨾᨿᩮ ᩈᩪᩁᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᨲᩔ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᨸᩁᩥᨧᩣᩁᩥᨠᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿᩮᩣ ᨾᩣᩃᩣᨣᨶ᩠ᨵᩅᩥᩃᩮᨸᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩪᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨

ᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣᨸᩥ ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩣ ᨿᨠ᩠ᨡᩈᨾᩣᨣᨾᨲᩮᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨽᩅᨶᨲᩮᩣ ᨨᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩁᩴᩈᩥᨿᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ ᨸᨶ ᨴᩥᩅᩈᩮᩈᩩ ᨾᨾ ᨽᩅᨶᩔ ᩑᨴᩥᩈᩦ ᩋᨶᩮᨠᩁᩴᩈᩥᨩᩣᩃᩈᨾᩩᨩ᩠ᨩᩃᩅᩥᨽᩪᨲᩥ ᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩍᨵ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨴᩮᩅᩮᩣ ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩮᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨴᨿᨣᩥᩁᩥᩈᩥᨡᩁᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᩈᩁᨴᩈᨾᨿᨴᩥᩅᩈᨠᩁᨾᩥᩅ ᨨᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩁᩴᩈᩥᨩᩣᩃᩮᨶ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨩᩃᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩋᨿᩴ ᨾᩩᨱ᩠ᨯᨠᩈᨾᨱᩮᩣ ᨾᨾ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᩮᨶ ᨸᩁᩥᨩᨶᩮᨶ ᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᩅᩁᩈᨿᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᨠᩮᩣᨵᩣᨽᩥᨽᩪᨲᨾᩣᨶᩈᩮᩣ – “ᩉᨶ᩠ᨴᩣᩉᩴ ᩍᨾᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨻᩃᩴ ᨴᩔᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᩃᩴ ᨲᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᩑᨠᨩᩣᩃᨾᨠᩣᩈᩥ᪨ “ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨩᩣᩃᩮᨶ ᨨᩣᩁᩥᨠᩣᨽᩪᨲᩮᩣ ᨾᩩᨱ᩠ᨯᨠᩈᨾᨱᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ

អនេតកានិសិឌាលចិសរចិប្បរិតចរសរីរំ បសត្ថចគតចណ្ណសោគំ ចិប្បសត្ឆចិទាក់ គសពាលយកិដ្ឋលត្តំ ឌិស្វា ចិនេត្តសិ – “អឃំ សយណោ អក្កិគាហំ សហតិ, ហត្ថាហំ ឡាយំ សយណំ ក្ខគកោរលោឈត ឡូសាគេត្វា យាននស្សាយី”តិ អតិកប្បិនំ ក្ខគកោឈំ ចិយាភាកិយុលំ បចនេត្តសិ៍

តនេតា ក្ខគកោរលោឈត បុណ្ណោ តស្មិំ ចិយាគេ តិសិត្តស្ស តស្ស កកចនេតា ឌីចនេ អំសុយត្តំ ចា សរីនេ លេរិយយត្តំ ចា ត នេតាយិត្វ៍ តនេតា ស្ងគស្សនេភា នគចរាឌា – “ព្ពយិតា សយណោ តិនស្សានេសា យនេតា កចិស្សតី”តិ យត្តា ក្ខគក់ សព្ពិបិត្វា ឡូនេលិរកោនេត្តា កកចត្តំ អសិតឌលឆរចិចកោតំ សរគសយយឃរឌតិកោរយិច ចិចិឆនិសិឌាលចិសនេរភ ចិរទាចយាតំ សកបរិសបរិចុតំ តិសិត្តំ ឌិស្វា អត្តនេតា យក្កំ អសហយានេតា – “ហត្ថ យាននស្សាយិ ត”ត្តិ កោរលឆត តចចិឆអាចុឆចស្សំ ចនេស្សសិ៍ អឆស្ស កកចនេតា អាតុការចេត សព្ពាចុឆាតិ ភាភាចិឆបរយុចិរគស្សភា ស្ងកិក្សុយយាលិ ហុត្វា គសពាលស្ស បិគម្ពុលេ តិបតិស្យ៍

តនេតា តំ អដ្ឋរិឃំ ឌិស្វា ស្ងគស្សនេភា នគចរាឌា បរយកុបិតយាគសោ កកចត្តំ ក្ខគកាហិ ហនេត្វហិ បិនេគស្ក កនេហត្វា អត្តនេតា កចភនេតា តីហរិតុកោរយា ក្ខក្កិបិត្វា យហាសយុត្តិ អតិក្កយិត្វា ចក្កចាឡូអបព្ពាតំ កត្វា – “តាំ តុ លោ សយណោ ឌីចតិ ចា យនេតា ចា”តិ ឡូនេលិរកោនេត្តា តស្មិំលោច អាសនេត តិសិត្តំ ឌិស្វា – “អនេហា យហាតុការចា អឃំ សយណោ, ភាហំ ឡាយំ សយណំ ព្ពុនេតា តិក្កឌ្ឋិតុំ សនេក្កាមិ៍ ឃគិ ហិ យំ កោចិ ឌាតិស្សតិ, អតប្បកោ លេយ អឃសោ កចិស្សតិ៍ ឃាចិយំ កោចិ ត បស្សតិ, តាច តំ ចិស្សនេត្តា កយិស្សាយី”តិ ចិនេត្តសិ៍

អឆ គសពាលោ តស្ស ចិត្តាចារំ ញាត្វា តថា អឆិដ្ឋាសិ, ឃថា តំ សព្ពេ នគចយតុស្សា បស្សន្តិ៍ តស្មិំ ឌិចសេ សកលឌម្ពុឌីបេ ខុកសតរាឌានោ តស្សេច ក្ខបហារគាភត្វាឃ សត្តិបតិស្យ៍ លោ កកចនេតា បិគេគ កនេហត្វា តិសិត្តំ ស្ងគស្សតំ នគចរាឌាតំ តររាឌានោ ឌិស្វា – “អយ្យកំ នគចរាឌា ឃុតិរាឌស្ស បិឃគស្សិស្ស សត្តុនោ បិគបរិចរិឃំ កនោតិ, អនេហា ព្ពុទ្ធា តាម អដ្ឋរិឃា, អនេហា ព្ពុទ្ធគុណា ចិសិដ្ឋា”តិ កកចតិ, បសត្ថចិត្តា សព្ពោ កកចត្តំ តយស្សយាភា សិរស្មិំ អញ្ជលិំ កត្វា អដ្ឋំសុ៍ តត្វ បិឃគស្សឹ កកចា តំ ស្ងគស្សតំ នគចរាឌាតំ បយុលំ កត្វា ឆយុំ នគេសសិ៍ តគា នគចយតុស្សាតំ តចុតិកោដិសហស្សាតិ អរហត្តំ បិបុណិំស្យ៍ លោ ចុតិលោឃា អកិសយលោឃា អនេហាសិ៍

ឃគា បត តចលោឃាឌតប្បយាលោ កុយុគតកោនេ ព្ពុទ្ធបច្ចត្តិកោ នគចគនេត្វា ចិឃ លោសាលារត្វនេរា តាម យហាបគុយកុយានេត សត្តិ យនេត្តត្វា តស្ស បិតរំ ឈារនេតត្វា បុត បិឃគស្សឹព្ពុទ្ធស្ស ចគាឃ ភាតប្បការំ បលោក់ កត្វាបិ ឈារនេតតុំ អសនេក្កានេត្តា លោ លោកាលាយុលតាការាឌានោហំ បនេក្កាសារបត្វា តំ បលេរិគត្វា តយត្តំ អាននោចសិ – “ឃគា បតាឃំ សយណោ បិឃគស្សឹ ឡាយំ តកានិ បិណ្ឌាឃ បចិសតិ, តគា លោកាលាយុលំ តាម កឌចនិ ចិស្សនេត្តា បិឃគស្សឹសយណំ យាននហី”តិ៍

អឆ លោ អាននោនេហា ហិតាហិតចិចារលោរហិនេតា រាឌចល្លនេកា – “អឃំ សយណោ ធាតត្តរាបិ យំ ចានចឆ្ឃា”តិ យត្តា “សាធុ”តិ សម្បដិច្ឆិត្វា ចុតិឃឌិចនេស គសពាលស្ស ភាគប្បនេចសតសយឃំ សល្លក្ខេត្វា ស្ងឌាតយត្វកបិណ្ឌកុម្ពគលិដំ ឆគុសឌិសឌីឈស្ងណ្ឌតដំ ស្ងចិបុលយុក្សកណ្ឌំ យឆុបិក្ខលភឃតំ ស្ងត្ថរក្ខត្ថាសតំ អគុចខ្ខលឈភឌឈតំ តិចិតក្ខឡូហខាលុអត្តុំ ច្រុសាសឌិសចុចិរគត្តំ ស្ងចាលឆិ អបចិតនេឈកំ សព្ពាលក្ខលាសយុត្តំ អសិតឌលឆរសឌិសចាចុគស្សតំ សីហចិក្កត្តលលិតកាយិតំ ឌក្កយិច ឆរាឆរំ សត្តុប្បតិដ្ឋំ សត្តុឆា បកិត្តំ

ສັພ຺ພໂສ ຈິຕ຺ຕ຺ ຈິກ຺ກຫຈຕ຺ຕຍິຈ ອຕ຺ຕໍ ຈຸບສັກ຺ກຍິຕ຺ວາ ປິຕ຺ຂກຕາຍອັຖ຺ຖຕສຸພເລປາຂີຈິເສເສຫິ ກິເຍຍາປິ ຍຕ຺ຕປຍຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ວາ

ອຣິຈາຣຫຈາຣໍ ຈຸຣາຈຫຈາຣຫຍິຈ ອຣິຂຕຈາຣໍ ຍຸຕິຈາຣໍ ຍາຣຫຕ຺ວາຍ ເປເສສິ. ອຖ ເສາ ຄ຺ວຣຄຈເຣາ ຍຸຕ຺ຕຍເຕ຺ຕາຈ

ກະຍທິສຕຸຣກ຺ກຕຣຕາຣິເຍາ ຫຕ຺ວາ ຫຕຣຸຊິຣປຣິຣຊ຺ຂາຕສຄຕ຺ຕກຣສີເຣາ ອຕ຺ຕຂາລປຣິເຍາຕຂ຺ຂຕຍເຕາ

ສກະກຈາະກຸະກາຣຄ຺ວາຣເຕາຣຫາຊີຕິ ກຊ຺ຂີຕ຺ວາ ກາກ-ກຸລລ-ກິຊ຺ຂາຊີທິ ອຕຸປຣິຍາຍຍາເຕາ ຫຕຍທິສຕຣຕຸຣກ຺ກຊຣຄາຊີຕໍ ອກ຺ກາຕິ

ອາລຸຍິຕ຺ວາ ຍຕຸສ຺ສກເລ຺ລາ ຍເລ຺ລາ ຈິຍ ກລ຺ລຍເຕ຺ຕາ ຄຸຣເຕາຈ ຄສຕລໍ ປິສ຺ສກຫປຣິຈຸຕໍ ອາກຊ຺ຊຕ຺ຕິ ຊິສ຺ວາ ອຕິລກຣຸຍອສຊິສເຈເກາ

ເຈເກຕ ກກຈຕ຺ຕຍກິກຊ຺ຂີ.

ອຖ ປຸຣຈາສິເຕາ ປຕ ຂຕາ ກຍສຕ຺ຕາປປຣິປຸຣິຕຍາຕສາ ປິສາຄປິກາຣຈຍຕຣຸປກຕາ ຕຈາກຕາກິຍຸຄຍກິຊາຈຕ຺ຕິ ຊິສ຺ວາ

ຫາຫາກາຣສຂ຺ຂຍກໍສຸ. ເກຊີ ປຕ ຈຸປິສກາ ຕໍ ຕາຕປຍກາເຣທິ ຕເຍທິ ຕິຈາຣຍິຕຸຍາຣກິສຸ. ອຖ ເສາ ຕຸຂ຺ຂຕາເກາ

ຫຕ຺ວິຕາກຍາຍຕ຺ຕຍາເລິເກຕ຺ວາ ກຣຸຫາຈິປຍາຣສີຕລຫຄເຍາ ເຍຕ຺ຕາຍ ຕໍ ຜຣິ. ຕເຕາ ເສາ ຫຕ຺ວິຕາເກາ ເຍຕ຺ຕາຜເຣຫຕ

ຍຸຄຸກຕຫຄຍສຕ຺ຕາເຕາ ອຕ຺ຕເຕາ ເຂາສາປຣາຊໍ ຄາຕ຺ວາ ລຂ຺ຂາຍ ກກຈເຕາ ປຸຣເຕາ ຊາຕໍ ອສເກ຺ກາເຕ຺ຕາ ປຈຈິຍໍ ປຈິສເຕ຺ຕາ ຈິຍ ສິຣສາ

ກກຈເຕາ ປິເຄຸ ຕິປຕິ. ຈຸຈໍ ຕິປເຕ຺ຕາ ປຕ ເສາ ຕິຍິຣຕິກຣສຊິສສີເຣາ ສຊ຺ຂາປຍກາຕຸຣຊ຺ຂີຕຈຣກຕກກິຣິນິຄຣສຍີປຍຸປກເຕາ

ອສິຕສລິລຊຣຕິກເຣາ ຈິຍ ຈິເຣາຊິຕ຺ວາ.

ອເຈຈໍ ຍຸຕິຣາຂປິຄຍຸເລ ກຣິຣາຂາຕໍ ສິຣສາ ຕິປຕຕ຺ຕິ ຊິສ຺ວາ ຕາກຣຂຕາ ປເຣຍປີຕິປຸຣິຕຫຄຍາ ສາຄຸກາຣສີຫຕາຊໍ ຈຸກ຺ກຊິສຊ຺ຂ ປຈຕ຺ຕຍິສຸ.

ສຸຣກິກຸສຸຍຍາລິຈຕ຺ຂຕກຂ຺ຂຸຂ຺ຂາລກ຺ກາຣາຊີທິ ຕໍ ອເຕກປຍກາເຣ ປຸເຂສຸ. ສຍຕ຺ຕເຕາ ເຈລຸເລ຺ລປິ ປຈຕ຺ຕິສຸ. ກກຕຕເລ ສຸຣຄຸຕ຺ຕກິເຍາ

ອກິຕຊິສຸ. ອຖ ກກຈາ ຕຍສິຕກິຣິສິຄຣຍິຈ ປິຄຍຸເລ ຕິປຕ຺ຕຸ ຊິຣຄຈເຣ ຍຂເລິເກຕ຺ວາ ອກ຺ກສຊຂາລສກ຺ລຈກ຺ກາລກ຺ກເຕຕ ກຣຕເລຕ

ກະຈຣຍຕ຺ວກໍ ປຣາຍສິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕາຈາຣາຕຸກຸລິຍ ຊຍຸເຄສຕາຍ ຕໍ ອຕຸສາສິ –

“ກະຈຣ ຈຄເຕາ ສຸເຫາທິ ຈາຊໍ, ຍຍ ທິຕຍຕ຺ວຍຸຕຊ຺ຊາ ຕໍ ກຂາທິ;

ຕຈ ຈຊຕິເຣຕໍ ປຄຊ຺ຊກາຈໍ, ອປຕຍ ສຕ຺ຕຍຸເປທິ ຈາຣຸຄຕ຺ຕິ.

“ເລິເກຕ ເຄາເສຕ ຈ ເຍາຫເຕາ ຈາ, ເຍາ ປິລິເຕາ ທິສຕິ ຈາຣລິຕ຺ຂ;

ເສາ ປິຫຍາຕີ ສຸຊິຣຍິ ກາລໍ, ຄຸກ຺ລ ສຸເຍາເຣ ຕຣເກຕຸເກາຕິ.

“ຍາກາສິ ຍາຕກ຺ກ ປຸເຕຈຣຸປໍ, ກຍໍ ປຍາເຄຕ ຍເຄຕ ຈາປິ;

អឋិចិយំ ទុក្ខមសយ្ហាកប្បំ, បរេប្បាតិ បិលំ អតិបិតយន្តោ។

“ទុក្ខំ សុឈេរំ តរេកតុកោត្វា, យតុស្សលោកំ យនិ យាតិ កិរេយ្យា;

អប្បាឃុកោ ហោតិ ចិន្នុបន្នុបេ, ចិហិសកោ ទុក្ខចិរេសកាកឹ។

“ឃថា ច បិលា បរយំ បិឃា តេ, យហាឌេត ក្យញ្ញុរ យត្តភាក;

តថា បរស្សាបិ បិឃាតិ ញាត្វា, បិលាតិបិតោ បរិចជ្ជតិឃោ។

“ទេការេស ច ហិសាតិរេត ចិនិត្វា, បិលាតិបិតា ចិរេត ក្យេលា ច;

បិលាតិបិតំ បរិចជ្ជឃ ត្វំ, សេក្កុ សុរំ ញ្ហស្សិ ទេ បរត្វ។

“បិលាតិបិតា ចិរេតា សុគន្តា, បិឃោ យភាបិ កចតីឆ លោកេ;

កាឃស្ស គេគា ច បរំ បតស្ស, សក្កាឆិចាឯ កឆឃត្តិ ញុទ្ធា។

“ទុក្ខាកយំ តិន្នុតិ កោឆិ លោកេ, សេណ្ឋាបិ ឌាតោ សុលបេសតេច;

តស្វា យហាភាក ចិហាឃ ហិសំ, ភាចេហិ យត្តុ កទុលាទ្ធា កាលេ”តិ។

អថេចំ គសពលេភាតុសានិឃយាតោ គត្តិចទោ សញ្ញា បដិលកិត្វា បរយចិតឹតោ ចិភឃាចារសប្បេន្តោ សិស្សា ចិឃ អហោសិ។ ខុចំ សោ បិឃគស្សី កកចា អប្បាកំ សត្វា ចិឃ ឆភបិលំ គោលាយុលំ កាទិចរំ គយិត្វា តត្វ យហាឌភសយាកេយ ឆយុំ គេរេសិ។ តគា អសីតិកោដិសហស្សានំ ឆយាកិសយយោ អហោសិ។ អយំ តតិយោ អកិសយយោ អហោសិ។ តេភ ចុត្តំ –

១។

“សុជាតស្ស អបរេភ, សយម្ភូ លោកភាឃកោ;

ក្ទារសេគា អសយសេយា, បិឃគស្សឹ យថាឃសោ។

១។

“សោបិ ញុស្ឋា អយិតឃសោ, អាគិណ្ហោច ចិនោចតិ;

សន្ទាំ តបំ តិហត្ថាត, ឆយុចក្កំ បចត្តឃិ។

២។

“តស្សាបិ អត្ុលតេជស្ស, អទេហស៊ុំ អកិសយឃា តឃោ;

កោដិសតសហស្សានិ, បដយាកិសយឃោ អហុ។

៣។

“សុគស្សតោ គេចនាជា, យិង្ឋាគិឌ្ឍិយនោចឃិ;

តស្ស ឌិឌ្ឍិ ចិតោនគេត្តា, សត្វា ឆយុយគេសឃិ។

៥។

“ខតសត្តិបិតោ អត្ុលិ, យហាសត្តិបតី តគា;

គច្ុតិកោដិសហស្សានិ, ក្តិឃាកិសយឃោ អហុ។

៤។

“យថា ទោណមុខំ ហត្ថិំ, វិនេសិ នរសារថិ;

អសីតិកោដិសហស្សានំ, តតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

សុមង្គលនគរេ បាលិតោ នាម រាជបុត្តោ ច បុរោហិតបុត្តោ សព្ពទស្សីកុមារោ ចាតិ ទ្វេ សហាយកា អហេសុំ។ តេ បិយទស្សិម្ហិ សម្មាសម្ពុទ្ធេ ចារិកំ ចរន្តេ “អត្តនោ នគរំ សម្បត្តោ”តិ សុត្វា កោដិសតសហស្សបរិវារា បច្ចុគ្គមនំ កត្វា តស្ស ធម្មំ សុត្វា សត្តាហំ មហាទានំ ទត្វា សត្តមេ ទិវសេ ភគវតោ ភត្តានុមោទនាវសានេ កោដិសតសហស្សេហិ សទ្ធិំ បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ តេសំ មជ្ឈេ ភគវា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ បឋមោ សន្និបាតោ អហោសិ។ អថាបរេន សមយេន សុទស្សនទេវរាជស្ស សមាគមេ នវុតិកោដិយោ អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ តេហិ បរិវុតោ សត្ថា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, អយំ ទុតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ បុន ទោណមុខវិនយនេ អសីតិកោដិយោ បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ តេសំ មជ្ឈេ ភគវា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, អយំ តតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៦។

“សន្និបាតា តយោ អាសុំ, តស្សាបិ បិយទស្សិនោ;

កោដិសតសហស្សានំ, បឋមោ អាសិ សមាគមោ។

៧។

“តតោ បរំ នវុតិកោដី, សមិំសុ ឯកតោ មុនី;

តតិយេ សន្និបាតម្ហិ, អសីតិកោដិយោ អហុ”តិ។

តទា អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ កស្សបោ នាម ព្រាហ្មណមាណវោ ឥតិហាសបញ្ចមានំ តិណ្ណំ វេទានំ បារគូ ហុត្វា សត្ថុ ធម្មទេសនំ សុត្វា កោដិសតសហស្សបរិច្ចាគេន បរមារាមំ សង្ឃារាមំ ការេត្វា សរណេសុ ច បញ្ចសីលេសុ ច បតិដ្ឋាសិ។ អថ នំ សត្ថា – “ឥតោ អដ្ឋារសកប្បសតច្ចយេន គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ។ តេន វុត្តំ –

៨។

“អហំ តេន សមយេន, កស្សបោ នាម ព្រាហ្មណោ;

អជ្ឈាយកោ មន្តធរោ, តិណ្ណំ វេទាន បារគូ។

១០។

“តស្ស ធម្មំ សុណិត្វាន, បសាទំ ជនយិំ អហំ;

កោដិសតសហស្សេហិ, សង្ឃារាមំ អមាបយិំ។

១១។

“តស្ស ទត្វាន អារាមំ, ហដ្ឋោ សំវិគ្គមានសោ;

សរណេ បញ្ចសីលេ ច, ទឡ្ហំ កត្វា សមាទិយិំ។

១២។

“សោបិ មំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, សង្ឃមជ្ឈេ និសីទិយ;

អដ្ឋារសេ កប្បសតេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១៣។

“បធានំ បទហិត្វាន…បេ… ហេស្សាម សម្មុខា ឥមំ។

១៤។

“ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩤ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩈᩣᨴᨿᩥᩴ;

ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᩴ ᩅᨲᨾᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥᩴ, ᨴᩈᨸᩣᩁᨾᩥᨸᩪᩁᩥᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩁᨱᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩦᩃᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᩈᩁᨱᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩈᩦᩃᩣᨶᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩈᨲᩮᨲᩥ ᩍᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨲᩣᨵᩥᨠᩔ ᨠᨸ᩠ᨸᩈᩉᩔᩔ ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᩔ ᨸᨶ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩩᨵᨬ᩠ᨬᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨣᩁᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨸᩥᨲᩣ ᩈᩩᨴᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᩣᨩᩣ, ᨾᩣᨲᩣ ᩈᩩᨧᨶ᩠ᨴᩣ ᨶᩣᨾ ᨴᩮᩅᩦ, ᨸᩣᩃᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩔᩦ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩣ, ᩈᩮᩣᨽᩥᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ, ᩈᩩᨩᩣᨲᩣ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᩥᨠᩣ, ᨠᨠᩩᨵᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥ, ᩈᩁᩦᩁᩴ ᩋᩈᩦᨲᩥᩉᨲ᩠ᨳᩩᨻ᩠ᨻᩮᨵᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨶᩅᩩᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩ, ᩅᩥᨾᩃᩣ ᨶᩣᨾᩔ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᩉᩮᩈᩦ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨠᨬ᩠ᨧᨶᩅᩮᩊᩩ ᨶᩣᨾ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨩᨬ᩠ᨬᩁᨳᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩦᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪑᪙᪨

“ᩈᩩᨵᨬ᩠ᨬᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨣᩁᩴ, ᩈᩩᨴᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ;

ᨧᨶ᩠ᨴᩣ ᨶᩣᨾᩣᩈᩥ ᨩᨶᩥᨠᩣ, ᨸᩥᨿᨴᩔᩥᩔ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ᪨

᪒᪐᪨

“ᨸᩣᩃᩥᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩔᩦ ᨧ, ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩣ;

ᩈᩮᩣᨽᩥᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ, ᨸᩥᨿᨴᩔᩥᩔ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ᪨

᪒᪑᪨

“ᩈᩩᨩᩣᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨧ, ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᩥᨠᩣ;

ᨻᩮᩣᨵᩥ ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ, ᨠᨠᩩᨵᩮᩣᨲᩥ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

១៦។

“សោបិ ពុទ្ធោ អមិតយសោ, ទ្វត្តិំសវរលក្ខណោ;

អសីតិហត្ថុព្ពេធោ, សាលរាជាវ ទិស្សតិ។

១៧។

“អគ្គិចន្ទសុរិយានំ, នត្ថិ តាទិសិកា បភា;

យថា អហុ បភា តស្ស, អសមស្ស មហេសិនោ។

១៨។

“តស្សាបិ ទេវទេវស្ស, អាយុ តាវតកំ អហុ;

នវុតិវស្សសហស្សានិ, លោកេ អដ្ឋាសិ ចក្ខុមា។

១៩។

“សោបិ ពុទ្ធោ អសមសមោ, យុគានិបិ តានិ អតុលិយានិ;

សព្ពំ តមន្តរហិតំ, ននុ រិត្តា សព្ពសង្ខារា”តិ។

តត្ថ សាលរាជា វាតិ សព្វផាលិផុល្លោ បទេបទេបហឹយង្សតោ សមវដ្ដក្ខន្ធោ សាលរាជា វិយ ទិស្សតិ។ យុគានិបិ តានីតិ អគ្គសាវកយុគាទីនិ យុគឡានិ។ សេសគាថាសុ សព្វត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

បិយទស្សីពុទ្ធវំសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ភិខ្ឋិពោ ពោទសយោ ព្យឆ្ឌចិសោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪁᪉᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩔᩦᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨸᩥᨿᨴᩔᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮ ᨲᩔ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨧ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩮ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩁᩥᨾᩥᨲᩣᨿᩩᨠᩮᩈᩩ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩔᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩮᩈᩩ ᨩᩣᨲᩮᩈᩩ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᨴᩔᩦ ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩔᩦ ᨶᩣᨾ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨸᩣᩁᨾᩥᨿᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩈᩥᨲᨸᩩᩁᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᨾᩈᩮᩣᨽᨶᩮ ᩈᩮᩣᨽᨶᩮ ᨶᩣᨾ ᨶᨣᩁᩮ ᩈᩣᨣᩁᩔ ᨶᩣᨾ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩩᩃᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᩉᩮᩈᩥᨿᩣ ᩈᩩᨴᩔᨶᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩈ ᨾᩣᩈᩮ ᨣᨻ᩠ᨽᩮ ᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨧᩥᨶ᩠ᨵᩩᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ᪨ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᩩᨧᩥᩁᨠᩣᩃᨶᩥᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᨠᩩᩃᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᩣᨣᨲᩣᨶᩥ ᨾᩉᩣᨶᩥᨵᩣᨶᩣᨶᩥ ᨵᨶᩈᩣᨾᩥᨠᩣ ᨸᨭᩥᩃᨽᩥᩴᩈᩪᨲᩥ ᨲᩔ ᨶᩣᨾᨣ᩠ᨣᩉᨱᨴᩥᩅᩈᩮ “ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩔᩦ”ᨲᩥ ᨶᩣᨾᨾᨠᩴᩈᩩ᪨ ᩈᩮᩣ ᨴᩈᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨣᩣᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᩥ᪨ ᩋᨾᩁᨣᩥᩁᩥ-ᩈᩩᩁᨣᩥᩁᩥ-ᨣᩥᩁᩥᩅᩣᩉᨶᨶᩣᨾᨠᩣ ᨸᩁᨾᩈᩩᩁᨠᩥᨩᨶᨠᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᨧᩔ ᨸᩣᩈᩣᨴᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩅᩥᩈᩣᨡᩣᨴᩮᩅᩥᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ ᨲᩮᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

ᩈᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩣᨡᩣᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᩈᩮᩃᨠᩩᨾᩣᩁᩮ ᨶᩣᨾ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᩈᩩᨴᩔᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᩔᩁᩣᨩᩴ ᩋᨽᩥᩁᩩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨽᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥ᪨ ᨲᩴ ᨶᩅ ᨾᨶᩩᩔᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨾᩣᩈᩮ ᨸᨵᩣᨶᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩣᨡᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿ ᩈᩩᨧᩥᨶ᩠ᨵᩁᨶᩣᨣᩥᨿᩣ ᩏᨸᩉᩣᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᨶᩦᨲᩴ ᨾᨵᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩴ ᨾᩉᩣᨩᨶᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨳᩥᩔᨿᩣᨶᩈᨻ᩠ᨻᩈᩁᩦᩁᩣᨿ ᨶᩣᨣᩥᨿᩣ ᩈᩉ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨸᩣᨲᩥᨿᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᨵᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩁᩩᨱᨲᩁᩩᩈᨲᩈᨾᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮ ᨲᩁᩩᨱᩈᩣᩃᩅᨶᩮ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩩᨧᩥᨶᩣ ᨾᩉᩣᩁᩩᨧᩥᨶᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᩣᨣᩁᩣᨩᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨠᩩᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨾ᩠ᨸᨠᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨾᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᨠᩩᩈᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ ᩋᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ – “ᩋᨶᩮᨠᨩᩣᨲᩥᩈᩴᩈᩣᩁᩴ…ᨸᩮ… ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨶᩴ ᨡᨿᨾᨩ᩠ᨫᨣᩣ”ᨲᩥ ᩏᨴᩣᨶᩴ ᩏᨴᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨾᩦᨸᩮᨿᩮᩅ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣᨿᩣᨧᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᩉ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᨶᩅᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩮᩣᨾᨶᨣᩁᩈᨾᩦᨸᩮ ᩋᨶᩮᩣᨾᩩᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᩈᩥ᪨ ᨲᨴᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩴ ᨸᨮᨾᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨

ᨸᩩᨶ ᨽᨣᩅᨲᩥ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨾᨠᩮ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨿᨴᩣ ᨸᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩔᩦ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᨸᩥᩃᩅᨲ᩠ᨳᩩᨸᩩᩁᩴ ᩈᩮᩣᨽᨶᨸᩩᩁᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ, ᨲᨴᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩴ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪁᪨

“ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨾᨱ᩠ᨯᨠᨸ᩠ᨸᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩔᩦ ᨾᩉᩣᨿᩈᩮᩣ;

ມຫາຕມໍ ນິຫນ຺ຕ຺ວານ, ປເຕ຺ຕາ ສເມ຺ພາຘິມຸຕ຺ຕມໍ.

໒.

“ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ຍາຈິເຕາ ສເນ຺ຕາ, ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ຕຍິ;

ອມເຕນ ຕປ຺ປຍີ ເລາກໍ, ທສສຫສ຺ສີ ສເທວກໍ.

໓.

“ຕສ຺ສາປິ ເລາກນາຖສ຺ສ, ອເຫສຸໍ ອຠິສມຍາ ຕເຍາ;

ເກາຏິສຕສຫສ຺ສານໍ, ປຐມາຠິສມເຍາ ອຫຸ.

໔.

“ຍທາ ພຸເທ຺ທາ ອຕ຺ຖທສ຺ສີ, ຈຣຕິ ເທວຈາຣິກໍ;

ເກາຏິສຕສຫສ຺ສານໍ, ທຸຕິຍາຠິສມເຍາ ອຫຸ.

໕.

“ປຸນາປຣໍ ຍທາ ພຸເທ຺ທາ, ເທເສສິ ປິຕຸສນ຺ຕິເກ;

ເກາຏິສຕສຫສ຺ສານໍ, ຕຕິຍາຠິສມເຍາ ອຫຸ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຕເຕ຺ຖວາຕິ ຕສ຺ມິເຍ຺ຍວ ກເປ຺ປຕິ ອເຕ຺ຖາ. ເອຕ຺ຖ ປນ ວຣກເປ຺ປາ “ມຓ຺ຑກເປ຺ປາ”ຕິ ອຘິເປ຺ປເຕາ. “ຍສ຺ມິໍ ກເປ຺ປ ຕເຍາ ພຸທ຺ທາ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເສາ ກເປ຺ປາ ວຣກເປ຺ປາ”ຕິ ເຫຏ຺ຐາ ປທຸມຸຕ຺ຕຣພຸທ຺ທວໍສວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸເຕ຺ຕາ. ຕສ຺ມາ ວຣກເປ຺ປາ ພຸທ “ມຓ຺ຑກເປ຺ປາ”ຕິ ວຸເຕ຺ຕາ. ນິຫນ຺ຕ຺ວານາຕິ ນິຫນິຕ຺ວາ. ອຍເມວ ວາ ປາເຐາ. ສເນ຺ຕາຕິ ສມາເນາ. ອມເຕນາຕິ ມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານາມຕປາເນນ. ຕປ຺ປຍີຕິ ອຕປ຺ປຍິ, ປີເຓສີຕິ ອເຕ຺ຖາ. ທສສຫສ຺ສີຕິ

ទសសហស្សិលោកធាតុំ។ ទេវធារិកត្តំ ទេវធាតុំ វិនយត្ថំ ទេវលោកធារិកត្តំ អត្ថោ។

សុចន្ទកនគរេ កិរ សន្តោ ច រាជបុត្តោ ឧបសន្តោ ច បុរោហិតបុត្តោ តីសុ វេទេសុ សព្វសមយន្តរេសុ ច បារង្គត្វា តក្កស្ស វត្ថុ ទ្វារេសុ ចត្តារោ បណ្ឌិតោ វិចារកេ ច មនុស្សេ បេសេសុំ – “យំ បន តុម្ហេ បណ្ឌិតំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា បស្សថ សុណាថ វា, តំ អម្ហាកំ អារោចេថា”តិ។ តេន ច សមយេន អត្ថទស្សី លោកនាថោ សុចន្ទកនគរំ សម្បាបុណិ។ អថ តេហិ និយោជិតា បុរិសា គន្ត្វា តេសំ ទសពលស្ស តត្ថាគមនំ បដិវេទេសុំ។ តទា តេ សន្តោបសន្តា តថាគតាគមនំ សុត្វា បហដ្ឋមានសា មហាបរិវារា ទសពលំ អសមំ បច្ចុគ្គន្ត្វា អភិវាទេត្វា និមន្តេត្វា សត្ថារំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស អសទិសំ មហាទានំ ទត្វា សត្តមេ ទិវសេ សកលនគរវាសីហិ មនុស្សេហិ សទ្ធិំ ធម្មំ សុណិំសុ។ តស្មិំ កិរ ទិវសេ អដ្ឋនវុតិសហស្សានិ ឯហិភិក្ខុបព្វជ្ជាយ បព្វជិត្វា អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ តាយ បរិសាយ មជ្ឈេ ភគវា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ បឋមោ សន្និបាតោ អហោសិ។

យទា បន ភគវា អត្តនោ បុត្តស្ស សេលត្ថេរស្ស ធម្មំ ទេសេន្តោ អដ្ឋាសីតិសហស្សានិ បវារេត្វា ឯហិភិក្ខុភាវេន បព្វាជេត្វា អរហត្តំ បាបេត្វា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ ទុតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ បុន មហាមង្គលសមាគមេ មាឃបុណ្ណមាយំ ទេវមនុស្សានំ ធម្មំ ទេសេន្តោ អដ្ឋសត្តតិសហស្សានិ អរហត្តំ បាបេត្វា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ តតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៥។

“សន្និបាតា តយោ អាសុំ, តស្សាបិ ច មហេសិនោ;

ខីណាសវានំ វិមលានំ, សន្តចិត្តាន តាទិនំ។

៦។

“អដ្ឋនវុតិសហស្សានំ, បឋមោ អាសិ សមាគមោ;

អដ្ឋាសីតិសហស្សានំ, ទុតិយោ អាសិ សមាគមោ។

៧។

“អដ្ឋសត្តតិសហស្សានំ, តតិយោ អាសិ សមាគមោ;

អនុបាទា វិមុត្តានំ, វិមលានំ មហេសិន”ន្តិ។

តទា កិរ អយ្យកំ ពោធិសត្តោ ចយ្យាគតាគេ សុសិេយា តាម ព្រាហ្មណមហាសាលេ លោកសម្ពុទ្ធោ អតេហាសិ។ សោ សន្តិកេ ជីតាតាឆកបាលហត្ថិកាជីតំ ចិស្សជ្ជេត្វា ហិមវន្តំ សមិបំ កន្ត្វា តាបសបព្វជ្ជំ បព្វជិត្វា អដ្ឋ សមាបត្តិយោ បញ្ច អភិញ្ញាយោ ច និព្វត្តេត្វា មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ ហុត្វា មហាជនស្ស ពុទ្ធលោកពុទ្ធលោកំ ឆមុតំ អតចឆ្ជនាចឆ្ជកាចញ្ចា ជនេស្សត្វា ព្ទក្ខុប្បាតំ អាកាមឃមានោ អដ្ឋាសិ។

អថាបរេន សមយេន អត្តនស្សិបិត្រលោកតាឃកោ លោកេ ឧប្បជ្ជិត្វា សុជស្សតមហាតកោន អដ្ឋត្តំ បរិសាតំ មន្ទ្យេឆម្មាមតចស្សំ ចនេស្សន្តោ តស្ស ឆមុំ សុត្វា សក្កលោកំ កន្ត្វា ទិព្វានិ មន្ទារវបទុមបារិច្ឆត្តកាទីនិ បុប្ផានិ ទេវលោកតោ អាហរិត្វា អត្តនោ អានុភាវេន ជនេស្សន្តោ ទិស្សមានសរីរោ ចតុស្សុ ទិសាសុ ចតុទ្ទីបិកមហាមេឃោ វិយ បុប្ផចស្សំ ចនេស្សត្វា សមន្តតោ បុប្ផមណ្ឌបំ បុប្ផមយក្ឃិយតារណាទេមយខាលទីនិ បុប្ផមយានិ កត្វា មន្ទារវបុប្ផច្ឆត្តេន ជនពាលំ បូជេសិ។ សោបិ នំ កមថា – “អនាគតេ គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ។ តេន វុត្តំ –

៩។

“អហំ តេន សមយេន, ជដិលោ ឧគ្គតាបនោ;

សុណិសោ នាម នាមេន, មហិយា សេដ្ឋសម្មតោ។

១០។

“ទិព្វំ មន្ទារវំ បុប្ផំ, បទុមំ បារិច្ឆត្តកំ;

ទេវលោកា ហរិត្វាន, សម្ពុទ្ធមភិបូជយិំ។

១១។

“សោបិ មំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, អត្តនស្សី មហាមុនិ;

អដ្ឋារសេ កប្បសតេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១២។

“បញ្ចាហំ បជហិត្វាន...បេ... ទេស្សាយ សម្មុខា ឥមំ។

១៣។

“តស្សាបិ វចនំ សុត្វា, ហដ្ឋា សំវិគ្គមានសា;

ឧក្កុដ្ឋិំ ចតយផិដ្ឋាសិ, ទសបារមិប្បុរិយា”តិ។

តត្ថ ឧជិលេតិ ឧជិ អស្ស អត្ថីតិ ឧជិលោ។ យហិយា សេដ្ឋសមុទេតាតិ សកលេតបិ លោកេកេត សេដ្ឋា ឧត្តមោ បចទោតិ ទុចំ សមុទេតា សម្ពាចិទេតាតិ អត្ថោ។

តស្ស បន ភគវតោ សោភណំ នាម នគរំ អហោសិ។ សាគរោ នាម រាជា បិតា, សុទស្សនា នាម មាតា, សន្តោ ច ឧបសន្តោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, អភយោ នាមុបដ្ឋាកោ, ធម្មា ច សុធម្មា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, ចម្បករុក្ខោ ពោធិ, សរីរំ អសីតិហត្ថុព្ពេធំ អហោសិ។ សរីរប្បភា សមន្តតោ សព្ពកាលំ យោជនសតំ ផរិត្វា អដ្ឋាសិ, អាយុ វស្សសតសហស្សំ, វិសាខា នាមស្ស អគ្គមហេសី, សេលោ នាម បុត្តោ, អស្សយានេន និក្ខមិ។ តេន វុត្តំ –

១៤។

“សោភណំ នាម នគរំ, សាគរោ នាម ខត្តិយោ;

សុទស្សនា នាម ជនិកា, អត្ថទស្សិស្ស សត្ថុនោ។

១៥។

“ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩣ;

ᩋᨽᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩔᩥᩔ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ᪨

᪑᪐᪨

“ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨧᩮᩅ ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨧ, ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᩥᨠᩣ;

ᨻᩮᩣᨵᩥ ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ, ᨧᨾ᩠ᨸᨠᩮᩣᨲᩥ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

᪑᪑᪨

“ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩈᨾᩈᨾᩮᩣ, ᩋᩈᩦᨲᩥᩉᨲ᩠ᨳᨾᩩᨣ᩠ᨣᨲᩮᩣ;

ᩈᩮᩣᨽᨲᩮ ᩈᩣᩃᩁᩣᨩᩣᩅ, ᩏᩊᩩᩁᩣᨩᩣᩅ ᨸᩪᩁᩥᨲᩮᩣ᪨

᪑᪒᪨

“ᨲᩔ ᨸᩣᨠᨲᩥᨠᩣ ᩁᩴᩈᩦ, ᩋᨶᩮᨠᩈᨲᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ;

ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨵᩮᩣ ᨴᩈ ᨴᩥᩈᩣ, ᨹᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩈᨴᩤ᪨

᪑᪓᪨

“ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨶᩁᩣᩈᨽᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨲ᩠ᨲᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨾᩩᨶᩥ;

ᩅᩔᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣ᪨

᪑᪔᪨

“អដ្ឋិំ ឆេស្សត្វា ខុរាសំ, ចិរោទចេត្វា សន្ធេចនេ;

សោបិ អនិច្ចតំ បត្តោ, ឃដក្កុបិកាតសន្ធិយា”តិ។

តត្ថ ខុទ្ទកោទនោ បុរិសោតិ សរីរសយឃបរិបុណ្ណចិយលសកលយណ្ឌលោ តារកទោខា ចិឃាតិ អត្ថោ។ បិកតិកាតិ បកតិចនេន ខុប្បន្នយាតា, ត អធិដ្ឋានចនេត។ ឃដា ឰដ្ឋតិ កកចា, តដា អនេកទោកោដិសតសហស្សបិ ចក្កចាឡេ អាកាឃ ឋទេឃ្យ។ ទំសីតិ ទសិទោយា។ ខុបិកាតសន្ធយាតិ ខុបិកាតក្ខយា ឰត្ថតក្ខយា អក្កិ ចិយ។ សោបិ កកចា ចត្តត្ថំ ខុបិកាតាគំ លភេឃត អនុបិឌិសេសាយ តិព្វានធាតុយា អនុបយតកទេ អនោយាទាទេយ បរិតិព្វាយិ។ ធាតុយោ បតស្ស អធិដ្ឋានេត ចិកិរិំសុ។ សេសមេត្ថ កាចាសុ ខុត្តានមេវាតិ។

អត្ថដស្សីពុទ្ធចំសចណ្ណនា តិដ្ឋិតា។

តិដ្ឋិតោ ទុទ្ទសមោ ពុទ្ធចំសោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៧. ធម្មទស្សីពុទ្ធវំសវណ្ណនា

អត្ថទស្សិម្ហិបិ សម្មាសម្ពុទ្ធេ បរិនិព្ពុតេ អនន្តរកប្បេ ច ជីវិតវេន្ត អបរិមិតាយុកេសុ សត្តេសុ អនុបុព្ពេន បរិហាយិត្វា វស្សសតសហស្សាយុកេសុ ជាតេសុ ធម្មទស្សី នាម សត្ថា លោកាលោកករោ លោកាធិលោកមលវិនមករោ លោកេកនាយកោ លោកេ ឧប្បជ្ជិ. សោបិ ភគវា បារមិយោ បូរេត្វា តុសិតបុរេ និព្ពត្តិត្វា តតោ ចវិត្វា សរណនគរេ សព្ពលោកសរណស្ស សរណស្ស នាម រញ្ញោ អគ្គមហេសិយា សុនន្ទាយ នាម ទេវិយា កុច្ឆិម្ហិ បដិសន្ធិំ អគ្គហេសិ. សោ ទសន្នំ មាសានំ អច្ចយេន សរណុយ្យានេ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិ សលិលធារបរិបតនេន បុណ្ណចន្ទោ វិយ និក្ខមិ. មហាបុរិសេ បន មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខន្តមត្តេយេវ អធិករណធោហារសត្តបិត្តកេសុ អធម្មិយា វោហារា សមេយេវ អន្តរធាយិំសុ. ធម្មិកវោហារាយេវ អដ្ឋំសុ. តេនស្ស នាមគ្គហណទិវសេ “ធម្មទស្សី”តិ នាមមកំសុ. សោ អដ្ឋវស្សសហស្សានិ អគារំ អជ្ឈាវសិ. តស្ស កិរ អរជ-វិរជ-សុទស្សននាមកា តយោ បាសាទា អហេសុំ. វិចិកោលិប្បមុខានំ នារីនំ វីសតិសហស្សាធិកំ សតសហស្សំ អហោសិ.

សោ ចត្តារិ និមិត្តានិ ទិស្វា វិចិកោលិទេវិយា បុញ្ញវឌ្ឍនេ នាម បុត្តេ ឧប្បន្នេ ទេវកម្មារេហិ វិយ អតិវិយ សុកម្មារេហិ ទេវសម្មត្តិមិវ សម្មត្តិមនុភវមានោ មណ្ឌមានេ ចន្ទាយ និរិសមយេ និសិន្នោ និន្នាបកតានំ នារីនំ វិប្បការំ ទិស្វា សញ្ជាតសំវេគោ មហាភិនិក្ខមនាយ ចិត្តំ ឧប្បាទេសិ. ចិត្តុប្បាទសមនន្តរមេវស្ស សុទស្សនបាសាទោ កុលាលចក្កមិវ ភមិត្វា វេហាយសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា ចន្ទមណ្ឌលមិវ សេនាយ បរិវុតោ ទេវលោកកុមារោ វិយ វិច្ឆុរន្តោ សុវណ្ណនិកេតនេ វិយ ច គន្ត្វា វត្តបុរនគនិកេតរុក្ខបាទមូលេ ឱតរិត្វា អដ្ឋាសិ. មហាបុរិសោ កិរ ព្រហ្មុនា ឧបនីតានិ កាសាយានិ គហេត្វា បព្ពជិត្វា បាសាទតោ ឱតរិត្វា អវិទូរេ អដ្ឋាសិ. បាសាទោ បុន អាកាសេន គន្ត្វា បោធិរុក្ខំ អន្តោកត្វា បធានំ បតិដ្ឋាសិ. ឧត្តរិយោបិ សបរិវារា បាសាទតោ ឱតរិត្វា អទ្ធមាសមត្តំ គន្ត្វា អដ្ឋំសុ. តត្ថ ឧត្តរិយោ ច នារីនំ បរិវារិកា វេជិកាយោ ច ធរេត្វា សន្តោ មនុស្សា តំ អនុបព្ពជិំសុ. តេសំ កោដិសតសហស្សំ អហោសិ.

អថ ធម្មទស្សី ពោធិសត្តោ សត្តាហំ បធានចរិយំ ចរិត្វា វិចិកោលិទេវិយា ទិន្នំ មធុបាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា ពទរវនេ ទិវាវិហារំ កត្វា សាយន្ហសមយេ សិរិវឌ្ឍនេន នាម យវបាលកេន ទិន្នា អដ្ឋ តិណមុដ្ឋិយោ គហេត្វា ពិម្ពិជាលពោធិំ ឧបគន្ត្វា ទេវបណ្ណាសហត្ថវិត្ថតំ តិណសន្ថរំ សន្ថរិត្វា តត្ថ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ បដិវិជ្ឈិត្វា – “អនេកជាតិសំសារំ...បេ... តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា”តិ ឧទានំ ឧទានេត្វា ពោធិសមីបេ សត្តសត្តាហំ វីតិនាមេត្វា កតព្រហ្មយាចនោ អត្តនា សទ្ធិំ បព្ពជិតស្ស និក្ខន្តំ កោដិសតសហស្សស្ស សន្តិមុបនិវេធសមត្ថំ ញាត្វា អដ្ឋារសយោជនិកមត្តំ ឥសិបតនំ គន្ត្វា តេហិ បរិវុតោ តត្ថ ធម្មចក្កំ បវត្តេសិ, តទា កោដិសតសហស្សានំ បឋមាភិសមយោ អហោសិ. តេន វុត្តំ –

“ตเต๗ธ ยฬฺลกปฺยยิฺเฆยฺษฆฺยฺยี ยฬาฆเฆา;

ตยฐฺกาเร ฮิฆยิตฺวา, ออิเราธติ ฆเตธเก๊

๑๊

“ตฆฺยาปิ อตฺลเตฆฆฺย, ฆยฺษธกฺกปฺยธตฺตเต;

เกาฐิ ฆตฆฺหฆฺยาต๋, ปณยาคฺิฆยเฆา อหฺ”ติ๊

ตตฺถ ตยฐฺกาเรตฺถิ ตยฆฺฐาติ๋ เยาหฐฺกาเรตฺถิ อเตฺถา๊

ฆดา ปต ตกเรตายเก ตกเร ฆฆฺฐเฆา ตาย ราฆา กาเยฺยฺ อาฆีตธิ เตฺตฺฆ๋ เลยเตา ธ ฆิฆฺวา ฐฺปิปฐฺฐฺ ปฐฺฐิ๊ ติ๋ ตธุติเกาฐิเฆา อตุปฐฺฐีฆฺ๊ เต ฆเฐฺฐเฆธ ปญฺญาคิฐฺฐาอฐฺ ฆยาปตฺติลิคิเตา อเหฆฺ๊ อธ ฆตฺวา ฆยฺษฆฺยี เตฆ๋ ฐฺปติฆฺยฆยฺยตฺติ ฆิฆฺวา อาภาเฆต กตฺวา ฆฆฺฐฆฺย ตาปฆฺย อฆฺยปติ๋ กตฺวา อาภาเฆ ฒตฺวา เตฆ๋ ตาปฆาติ๋ อญฺญาฆยาตฺฐปิ ฆยฺ๋ เฆเฆตฺวา ฆยฺษธกฺกฺ ฐฺปฺยาเฆปิ, เฆา ตฺติเฆา อคิฆยเฆา อเหาฆิ๊ เตาต ธุตฺตํ –

๑๊

“ฆดา ตุเฐฺฐา ฆยฺษฆฺยี, ฮิเตฆิ ฆฆฺฐฆฺ ฐฺฆิ;

ตดา ตธุติเกาฐีต๋, ตฺติฆาคิฆยเฆา อหฺ”ติ๊

ฆดา ปต ฆเกฺกา เฆธาตยิเกฺกา ฆฆตาลฆฺย ฆยฺ๋ เฆาตฺกาเยา ติ๋ ฐฺปฆกฺฆิ, ตดา อฆีติฆา เกาฐีต๋ ตติเฆา อคิฆยเฆา อเหาฆิ๊ เตาต ธุตฺตํ –

๓๊

“ฆดา ฆเกฺกา ฐฺปกญฺญี, ฆปริเฆา ฮิตาฆกิ;

តទា អសីតិកោដីនំ, តតិយាភិសមយោ អហូ”តិ។

យទា បន សរណនគរេ វេមាតិកភាតិកំ បទុមកុមារំ ផុស្សទេវកុមារញ្ច សបរិវារេ បព្ពាជេសិ, តស្មិំ អន្តោវស្សេ បព្ពជិតានំ ភិក្ខូនំ កោដិសតសហស្សានំ មជ្ឈេ វិសុទ្ធិបវារណំ បវារេសិ, សោ បឋមោ សន្និបាតោ អហោសិ។ បុន ភគវតោ ទេវលោកតោ ឱរោហណេ សតកោដីនំ ទុតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ យទា បន សុទស្សនារាមេ តេរសន្នំ ធុតគុណានំ គុណេ អានិសំសេ បកាសេត្វា ហារិតំ នាម មហាសាវកំ ឯតទគ្គេ ឋបេសិ, តទា អសីតិយា កោដីនំ មជ្ឈេ ភគវា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ តតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៣។

“តស្សាបិ ទេវទេវស្ស, សន្និបាតា តយោ អហុំ;

ខីណាសវានំ វិមលានំ, សន្តចិត្តាន តាទិនំ។

៤។

“យទា ពុទ្ធោ ធម្មទស្សី, សរណេ វស្សំ ឧបាគមិ;

តទា កោដិសតសហស្សានំ, បឋមោ អាសិ សមាគមោ។

៥។

“បុនាបរំ យទា ពុទ្ធោ, ទេវតោ ឯតិ មានុសំ;

តទាបិ សតកោដីនំ, ទុតិយោ អាសិ សមាគមោ។

៦។

“បុនាបរំ យទា ពុទ្ធោ, បកាសេសិ ធុតេ គុណេ;

តទា អសីតិកោដីនំ, តតិយោ អាសិ សមាគមោ”តិ។

តទា អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ សក្កោ ទេវរាជា ហុត្វា ទ្វីសុ ទេវលោកេសុ ទេវេហិ បរិវុតោ អាគន្ត្វា ទិព្វេហិ គន្ធបុប្ផេហិ ទិព្វតុរិយេហិ ច តថាគតំ បូជេសិ។ សោបិ តំ សត្ថា – “អនាគតេ គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ។ តេន វុត្តំ –

៩។

“អហំ តេន សមយេន, សក្កោ អាសិំ បុរិន្ទទោ;

ទិព្វេន គន្ធមាលេន, តុរិយេនាភិបូជយិំ។

១០។

“សោបិ មំ តទា ព្យាកាសិ, ទេវមជ្ឈេ និសីទិយ;

អដ្ឋារសេ កប្បសតេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១១។

“បធានំ បទហិត្វាន…បេ… ហេស្សាម សម្មុខា ឥមំ។

១២។

“តស្សាបិ វចនំ សុត្វា, ភិយ្យោ ចិត្តំ បសាទយិំ;

ឧត្តរិំ វតមធិដ្ឋាសិំ, ទសបារមិបូរិយា”តិ។

តស្ស បន ភគវតោ សរណំ នាម នគរំ អហោសិ។ សរណោ នាម រាជា បិតា, សុនន្ទា នាម មាតា, បទុមោ ច ផុស្សទេវោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, សុនេត្តោ នាម ឧបដ្ឋាកោ, ខេមា ច សព្ពនាមា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, ពិម្ពិជាលរុក្ខោ ពោធិ, សរីរំ បនស្ស អសីតិហត្ថុព្ពេធំ អហោសិ, អាយុ វស្សសតសហស្សំ, វិចិកោឡិទេវី នាមស្ស អគ្គមហេសី, បុញ្ញវឌ្ឍនោ នាមស្ស បុត្តោ, បាសាទេន និក្ខមិ។ តេន វុត្តំ –

១៦។

“សរណំ នាម នគរំ, សរណោ នាម ខត្តិយោ;

សុនន្ទា នាម ជនិកា, ធម្មទស្សិស្ស សត្ថុនោ។

១៧។

“បទុមោ ផុស្សទេវោ ច, អហេសុំ អគ្គសាវកា;

សុនេត្តោ នាមុបដ្ឋាកោ, ធម្មទស្សិស្ស សត្ថុនោ។

១៨។

“ខេមា ច សព្ពនាមា ច, អហេសុំ អគ្គសាវិកា;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, ពិម្ពិជាលោតិ វុច្ចតិ។

១៩។

“សោបិ ពុទ្ធោ អសមសមោ, អសីតិហត្ថមុគ្គតោ;

អតិរោចតិ តេជេន, ទសសហស្សិម្ហិ ធាតុយា។

២០។

“សុផុល្លោ សាលរាជាវ, ចន្ទំវ គគនេ យថា;

មជ្ឈន្ហិកេវ សូរិយោ, ឯវំ សោ ឧបសោភថ។

១២។

“តស្សាបិ អតុលតេជស្ស, សមកំ អាសិ ជីវិតំ;

វស្សសតសហស្សានិ, លោកេ អដ្ឋាសិ ចក្ខុមា។

១៣។

“ឱភាសំ ទស្សយិត្វាន, វិមលំ កត្វាន សាសនំ;

ចវិ ចន្ទោវ គគនេ, និព្វុតោ សោ សសាវកោ”តិ។

តត្ថ ពិម្ពិជាលោតិ រត្តកុរវករុក្ខោ។ ទសសហស្សីលោកធាតុយាតិ ទសសហស្សិយា លោកធាតុយា។ ចន្ទំវាតិ ចន្ទិមា វិយ។ ឧបសោភថាតិ យថា គគនេ ចន្ទោ ច មជ្ឈន្ហិកេ សូរិយោ ច ឧបសោភតិ, ឯវំ សោ ភគវា ឧបសោភិត្ថាតិ អត្ថោ។ សមកន្តិ សព្វេហិ ភគវន្តេហិ សមមេវ តស្ស អាយុ អហោសីតិ អត្ថោ។ ចវីតិ ចុតោ។ ចន្ទោវាតិ គគនតោ ចន្ទិមា វិយ ចវីតិ អត្ថោ។ ផុស្សោ កិរ ភគវា សាលវតីនគរេ សេលារាមេ បរិនិព្វាយិ។ សេសមេត្ថ គាថាសុ បាកដមេវាតិ។

ផុស្សស្ស ពុទ្ធវំសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និដ្ឋិតា បត្តរសមោ ពុទ្ធវំសោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៦។ សិទ្ធត្ថពុទ្ធវំសវណ្ណនា

ធម្មទស្សិម្ហិ ភគវតិ បរិនិព្ពុតេ អន្តរហិតេ ចស្ស សាសនេ តស្មិំ កប្បេ អតីតេ កប្បសហស្សេ ច សត្តសុ កប្បសតេសុ ច ឆសុ កប្បេសុ ច អតិក្កន្តេសុ ឥតោ ចតុនវុតិកប្បមត្ថកេ ឯកស្មិំ កប្បេ ឯកោវ លោកត្ថចរោ អធិគតបរមត្ថោ សិទ្ធត្ថោ នាម សត្ថា លោកេ បាតុរហោសិ។ តេន វុត្តំ –

១។

“ធម្មទស្សិស្ស អបរេន, សិទ្ធត្ថោ លោកនាយកោ;

និហនិត្វា តមំ សព្ពំ, សូរិយោ អព្ភុគ្គតោ យថា”តិ។

សិទ្ធត្ថោ ពោធិសត្តោបិ បារមិយោ បូរេត្វា តុសិតភវនេ និព្ពត្តិត្វា តតោ ចវិត្វា វេភារនគរេ ឧទេនស្ស នាម រញ្ញោ អគ្គមហេសិយា សុផស្សាយ នាម ទេវិយា កុច្ឆិម្ហិ បដិសន្ធិំ គហេត្វា ទសន្នំ មាសានំ អច្ចយេន វិរិយុយ្យានេ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិ។ ជាតេ បន មហាបុរិសេ សព្ពេសំ អារទ្ធកម្មន្តា ច និដ្ឋិតា ច អត្ថា សិទ្ធិមកំសុ។ តស្មា បនស្ស ញាតកា “សិទ្ធត្ថោ”តិ នាមមកំសុ។ សោ ទសវស្សសហស្សានិ អគារមជ្ឈេ វសិ។ តស្ស កោកា-សុប្បល-បទុមនាមកា តយោ បាសាទា អហេសុំ។ សោមនស្សាទេវិប្បមុខានិ អដ្ឋចត្តាលីស នាដកិត្ថិសហស្សានិ បច្ចុបដ្ឋិតានិ អហេសុំ។

សោ ចត្តារិ និមិត្តានិ ទិស្វា សោមនស្សាទេវិយា បុត្តេ អនុបមកុមារេ ឧប្បន្នេ អាសាឡ្ហិបុណ្ណមិយំ សុវណ្ណសិវិកាយ និក្ខមិត្វា វិរិយុយ្យានំ គន្ត្វា បព្ពជិ។ តំ កោដិសតសហស្សមនុស្សា អនុបព្ពជិំសុ។ មហាបុរិសោ កិរ តេហិ សទ្ធិំ ទស មាសេ បធានចរិយំ ចរិត្វា វិសាខបុណ្ណមាយំ អសទិសព្រាហ្មណគាមេ សុនេត្តាយ នាម ព្រាហ្មណកញ្ញាយ ទិន្នំ មធុបាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា វរុណវនេ ទិវាវិហារំ វីតិនាមេត្វា សាយន្ហសមយេ វរុណេន នាម យវបាលេន ទិន្នា អដ្ឋ តិណមុដ្ឋិយោ គហេត្វា កណិការពោធិំ ឧបគន្ត្វា ចត្តាលីសហត្ថវិត្ថតំ តិណសន្ថរំ សន្ថរិត្វា បល្លង្កំ អាភុជិត្វា សព្ពញ្ញុតំ បាបុណិត្វា – “អនេកជាតិសំសារំ…បេ… តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា”តិ ឧទានំ ឧទានេត្វា សត្តសត្តាហំ វីតិនាមេត្វា អត្តនា សហ បព្ពជិតានំ កោដិសតសហស្សានំ ចតុសច្ចប្បដិវេធសមត្ថតំ ទិស្វា អនិលបថេន គន្ត្វា គយាយ មិគទាយេ ឱតរិត្វា តេសំ ធម្មចក្កំ បវត្តេសិ, តទា កោដិសតសហស្សានំ បឋមោ អភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

២។

“សោបិ បត្វាន សម្ពោធឹ, សន្តារេត្វា សទេវកំ;

អភិវស្សិ ធម្មមេឃេន, និព្វាបេន្តោ សទេវកំ។

២។

“តស្សាបិ អតុលតេជស្ស, អហេសុំ អភិសមយា តយោ;

កោដិសតសហស្សានំ, បឋមាភិសមយោ អហុ”តិ។

តត្ថ សទេវកន្តិ សទេវកំ លោកំ។ ធម្មមេឃេនាតិ ធម្មកថាមេឃវស្សេន។ បុន ភីមរថនគរេ ភីមរថេន នាម រញ្ញា និមន្តិតោ នគរមជ្ឈេ កតេ សន្ថាគារេ និសិន្នោ ករវីករុតមញ្ជុនា សវនសុខេន បរមមធុរេន បណ្ឌិតជនហទយង្គមេន អមតាភិសេកសទិសេន ព្រហ្មស្សរេន ទស ទិសា បរិបូរេន្តោ ធម្មាមតទុន្ទុភិមាហនិ, តទា នវុតិកោដីនំ ទុតិយោ អភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៣។

“បុនាបរំ ភីមរថេ, យទា អាហនិ ទុន្ទុភិំ;

តទា នវុតិកោដីនំ, ទុតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

យទា បន វេការនគរេ ញាតិសមាគមេ ពុទ្ធវំសំ ទេសេន្តោ នវុតិកោដីនំ ធម្មចក្កំ បវត្តេសិ, សោ តតិយោ អភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៤។

“យទា ពុទ្ធោ ធម្មំ ទេសេសិ, វេការេ សោ បុរុត្តមេ;

តទា នវុតិកោដីនំ, តតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

អយទ្រុចិទេស្សេត អយទេតកទេ តាយ សព្ពលេវិ ច ស៊ុបិទេត្វា ច ទេក្ខ ភាតទេរា រជ្ជំ ពារទេស៊ុំ អឆ សិទ្ធទេត្វា សត្វា ទេតរំ រាជ្ញត់ ក្ខបតិស្សយសយ្យត្តិ ឌិស្វា ពពភតលេត ពត្វា អយទេតករយទ្ឍ្យេឌ្ឍតរិត្វា ចក្កាលក្កតតលេហិ ចរទេណហិ បឆចិតល់ យឌ្ឍទេត្វា ចិឃ បគទេចតិឃាតិ គទេស្សត្វា អយទុឃ្យាត់ ពត្វា បរយរយហឹទេឃ អត្ថទេតា ពទុណាឃឹតលេ សិលិតលេ តិឃឹឌិំ តទេតា ទេក្ខបិ ភាតិពរាឌាទេតា គសពាលស្ស បគទេចតិឃាតិ ឌិស្វា បគាតិ អត្យាត្វា សិទ្ធត្វំ អឌិពតបរយត្វំ សត្វាទំ សព្ពលេវិពទេតតាទំ សបរិចាទំ ក្ខបសក្កយិត្វា អកិចាទេគត្វា ភកចត្តំ បរិចាទេទត្វា តិឃឹឌិស្សុំ ទេតរំ ភកចា អញ្ញាសឃាត្រុទ្ធបំ ឆយុំ ទេគទេសសិំ តស្ស ទេត ឆយុពធំ ស៊ុត្វា សញ្ញាតសទ្ឍា ហុត្វា សទេព្ពច បព្ពឌិត្វា អទេហត្វំ បិបុលិស៊ុំ ទេតរំ ទេកាដិសតាត់ ភឹលាសចាត់ យទេញ្ញកចា បិតិទេយាក្លុ ក្ខឌ្ឍិសិ, ទេសា បឌទេយា សត្តិបិទេតា អទេហាសិំ ទេចភាទេតកទេ នាតិសយាពទេយ បព្ពឌិតាត់ តចុតិទេកាដិត់ យទេញ្ញបិតិទេយាក្លុ ក្ខឌ្ឍិសិ, ទេសា ទុតិទេឃា សត្តិបិទេតា អទេហាសិំ ស៊ុគស្សតចិហាទេទ សត្តិបតិតាត់ អឃឹតិទេកាដិត់ យទេញ្ញបិតិទេយាក្លុ ក្ខឌ្ឍិសិ, ទេសា តតិទេឃា សត្តិបិទេតា អទេហាសិំ ទេតភ ចុត្តំ –

៩៉

“សត្តិបិតា តទេឃា អាស៊ុំ, តស្មិំយ្សិ ក្ខិបចុត្តទេយ;

ឝឹលាសចាត់ ចិយលិត់, សត្តចិត្តាភ តាឌិត់៉

សិ៉

“ទេកាដិសតាត់ តចុតឹត់, អឃឹតិឃាបិ ច ទេកាដិត់;

ឲទេត អាស៊ុំ តទេឃា ឍាតា, ចិយលិត់ សយាពទេយ”តិ៉

តត្វ តចុតឹត់, អឃឹតិឃាបិ ច ទេកាដិតត្តិ តចុតឹត់ ទេកាដិត់ អឃឹតិឃាបិ ច ទេកាដិត់ សត្តិបិតា អទេហស៊ុត្តិ អទេត្វា៉ ឲទេត អាស៊ុំ តទេឃា ឍាតាតិ ឲតាតិ តឹលិ សត្តិបិតទ្ឍាភាតិ អទេហស៊ុត្តិ អទេត្វា៉ “ឍាភាទេភ តាតិ តឹលិ អទេហស៊ុ”ត្តិបិ បិទេឍា៉

តគា អយ្យាក់ ទេនាឌិសទេត្វា ស៊ុទទេសតភកទេទ យក្កលេវិ តាយ ច្រាហ្ម៉ទេណា ហុត្វា ទេចគទេចគក្កាត់ បិទំ ពត្វា អទេតពទេកាដិសត្លុំ ឆតសត្តិចឃំ ឌឹតាតាឆាឌឹត់ បរិច្ចឌិត្វា ចិទេចពារទេយា ហុត្វា តាបសបព្ពជ្ជំ បព្ពឌិត្វា ឍសាតាកិញ្ញាទេឃា តិព្ពទេត្តត្វា ចិហទេត្វា – “សិទ្ធទេត្វា តាយ ញុទេទ្ឍា ទេលិទេព ក្ខប្បទេត្វា”តិ ស៊ុត្វា តំ ក្ខបសក្កយិត្វា ចត្ថិត្វា តស្ស ឆយុពធំ ស៊ុត្វា ឃាឃ ឌព្យឃា អឃំ ឌព្យឹទេបិ បញ្ញាឃតិ, ញ្ញទ្ឍិឃា តំ ឌព្យំ ក្ខបសក្កយិត្វា តទេតា ឋល់ អាហរិត្វា តចុតិទេកាដិកិក្លុបរិចាទំ សិទ្ធត្វំ សត្វាទំ ស៊ុទទេសតចិហាទេទ តិឃឹគាទេបត្វា ឌព្យឋលេហិ សត្តទេប្បសិ សយ្យចាទេទសិ ៉ អឆ សត្វា តំ ឋល់ បរិក្សញ្ញិត្វា – “ញ្ញទេតា ចត្តតចុតិពប្បយត្វទេព ទេកាតទេយា តាយ ញុទេទ្ឍា ភចិស្សតី”តិ ញ្ញ្យាពាសិ៉ ទេតភ ចុត្តំ

–

៨។

“អហំ តេន សមយេន, មក្ខេលិ នាម តាបសោ;

ឧគ្គតេជោ ទុប្បសហោ, អភិញ្ញាពលសមាហិតោ។

៩។

“ឧប្បុតោ ផលមានេត្វា, សិទ្ធត្ថស្ស អទាសហំ;

បដិគ្គហេត្វា សម្ពុទ្ធោ, ឥទំ វចនមព្រវិ។

១០។

“បស្សថ ឥមំ តាបសំ, ជដិលំ ឧគ្គតាបនំ;

ចតុន្នវុតិតោ កប្បេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១១។

“បសាទំ ជនយិត្វាន...បេ... ហេស្សាមិ សម្មុខា ឥមំ។

១២។

“តស្សាបិ វចនំ សុត្វា, ភិយ្យោ ចិត្តំ បសាទយឹ;

ឧត្តរឹ វតមធិដ្ឋាសិំ, នវបាកាភិបូរិយា”តិ។

តត្ថ ទុប្បសហោតិ ទុរាសទោ។ អយមេវ វា បាឋោ។ តស្ស បន ភគវតោ នគរំ វេភារំ នាម អហោសិ។ ឧទេនោ នាម រាជា បិតា, ជយសេនោតិបិ តស្សេវ នាមំ, សុផស្សា នាម មាតា, សម្ពលោ ច សុមិត្តោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, រេវតោ នាមុបដ្ឋាកោ, សីវលា ច សុរាមា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, កណិការរុក្ខោ ពោធិ, សរីរំ សដ្ឋិហត្ថុព្ពេធំ អហោសិ។ វស្សសតសហស្សំ អាយុ, សោមនស្សា នាម អគ្គមហេសី អហោសិ, អនុបមោ នាម បុត្តោ, សុវណ្ណសិវិកាយ និក្ខមិ។ តេន វុត្តំ –

១៧។

“វេភារំ នាម នគរំ, ឧទេនោ នាម ខត្តិយោ;

សុផស្សា នាម ជនិកា, សិទ្ធត្ថស្ស មហេសិនោ។

១៨។

“សម្ពលោ ច សុមិត្តោ ច, អហេសុំ អគ្គសាវកា;

រេវតោ នាមុបដ្ឋាកោ, សិទ្ធត្ថស្ស មហេសិនោ។

១៩។

“សីវលា ច សុរាមា ច, អហេសុំ អគ្គសាវិកា;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, កណិការោតិ វុច្ចតិ។

២០។

“សោ ពុទ្ធោ សដ្ឋិរតនំ, អហោសិ នភមុគ្គតោ;

កញ្ចនគ្ឃិយសង្កាសោ, ទសសហស្សី វិរោចតិ។

១១។

“សោបិ ពុទ្ធោ អសមសមោ, អតុលោ អប្បដិបុគ្គលោ;

វស្សសតសហស្សានិ, លោកេ អដ្ឋាសិ ចក្ខុមា។

១២។

“វិបុលំ បភំ ទស្សយិត្វា, បុប្ផាបេត្វាន សាវកេ;

វិលាសេត្វា សមាបត្យា, និព្វុតោ សោ សសាវកោ”តិ។

តត្ថ សដ្ឋិរតនន្តិ សដ្ឋិរតនប្បមាណំ នភំ ឧគ្គតោតិ អត្ថោ។ កញ្ចនគ្ឃិយសង្កាសោតិ នានារតនចិចិត្តកនកមយអគ្ឃិយសទិសទស្សនោតិ អត្ថោ។ ទសសហស្សី វិរោចតីតិ ទសសហស្សិំ វិរោចតិ។ វិបុលន្តិ ឧឡារំ ឱភាសំ។ បុប្ផាបេត្វានាតិ ឈានាភិញ្ញាមគ្គផលសមាបត្តិបុប្ផេហិ បុប្ផិតេ បរមសោភគ្គប្បត្តេ កត្វាតិ អត្ថោ។ វិលាសេត្វាតិ វិលាសយិត្វា កីឡិត្វា។ សមាបត្យាតិ លោកិយលោកុត្តរាហិ សមាបត្តីហិ អភិញ្ញាហិ ច។ និព្វុតោតិ អនុបាទាបរិនិព្វានេន និព្វុតោ។

សិទ្ធត្ថោ កិរ សត្ថា កញ្ចនវេឡុនគរេ អនោមុយ្យានេ បរិនិព្វាយិ។ តត្ថេវស្ស រតនមយំ ចតុយោជនុព្វេធំ ចេតិយមកំសូតិ។ សេសគាថាសុ សព្វត្ថ បាកដមេវាតិ។

សិទ្ធត្ថពុទ្ធវំសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និដ្ឋិតោ ចោទ្ទសមោ ពុទ្ធវំសោ។

᪑᪘᪨ ᨲᩥᩔᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨲᩔ ᨷᨶ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨷᩁᨽᩣᨣᩮ ᩑᨠᩮᩣ ᨠᨷ᩠ᨸᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᨶᩅᩩᨲᩥᨠᨷ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᨲᩥᩔᩮᩣ, ᨹᩩᩔᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨷ᩠ᨸᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨷᩣᩁᨾᩥᨿᩮᩣ ᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩩᩈᩥᨲᨷᩩᩁᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨡᩮᨾᨠᨶᨣᩁᩮ ᨩᨶᩈᨶ᩠ᨵᩔ ᨶᩣᨾ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᩉᩮᩈᩥᨿᩣ ᨷᨴᩩᨾᨴᩃᩈᨴᩥᩈᨶᨿᨶᩣᨿ ᨷᨴᩩᨾᩣᨶᩣᨾᩣᨿ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩣᩈᩣᨶᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩋᨶᩮᩣᨾᩩᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨣᩤᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᩥ᪨ ᨲᩔ ᨣᩩᩉᩣᩈᩮᩃ-ᨶᩣᩁᩥᩈᨿ-ᨶᩥᩈᨽᨶᩣᨾᨠᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᨷᩣᩈᩣᨴᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩈᩩᨽᨴ᩠ᨴᩣᨴᩮᩅᩥᨷ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ ᨲᩮᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

ᩈᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ ᩈᩩᨽᨴ᩠ᨴᩣᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨠᩩᨾᩣᩁᩮ ᩏᨷ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᩈᩮᩣᨱᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩅᩁᨾᩣᩁᩩᨿ᩠ᩉ ᨾᩉᩣᨽᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥ᪨ ᨲᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᩋᨶᩩᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨷᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩴ ᨷᨵᩣᨶᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩥᩈᩣᨡᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿ ᩅᩦᩁᨶᩥᨣᨾᩮ ᩅᩦᩁᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᩔ ᨵᩦᨲᩣᨿ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᨵᩩᨷᩣᨿᩣᩈᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩃᩊᩅᨶᩮ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩣᨿᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩮ ᩅᩥᨩᩥᨲᩈᩘ᩠ᨣᩣᨾᨠᩮᨶ ᨶᩣᨾ ᨿᩅᨷᩣᩃᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨲᩥᨱᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩈᨶᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩏᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᩉᨲ᩠ᨳᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩃ᩠ᩃᩘ᩠ᨠᩴ ᩋᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨾᩣᩁᩴ ᨾᩣᩁᨻᩃᩴ ᩅᩥᨵᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᩣ – “ᩋᨶᩮᨠᨩᩣᨲᩥᩈᩴᩈᩣᩁᩴ…ᨷᩮ… ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨶᩴ ᨡᨿᨾᨩ᩠ᨫᨣᩤ”ᨲᩥ ᩏᨴᩣᨶᩴ ᩏᨴᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨲ᩠ᨲᩤᩉᩴ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨾᩦᨷᩮ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩈᩅᨲᩦ ᨶᨣᩁᩮ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᩮᩅᩴ ᩏᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩁᩣᨩᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮ ᩏᨷᨶᩥᩔᨿᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩈᩅᨲᩦᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᨷᩣᩃᩮᨶ ᩁᩣᨩᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᨧᩥᩈᩣᩁᩥᨶᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩥᨶᩣ ᨾᨵᩩᩁᩮᨶ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩔᩁᩮᨶ ᨴᩈᩈᩉᩔᩥᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᩈᩥ, ᨲᨴᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩣᨶᩴ ᨷᨮᨾᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪑᪨

“ᩈᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳᩔ ᩋᨷᩁᩮᨶ, ᩋᩈᨾᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ;

ᩋᨶᨶ᩠ᨲᨲᩮᨩᩮᩣ ᩋᨾᩥᨲᨿᩈᩮᩣ, ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᨣ᩠ᨣᨶᩣᨿᨠᩮᩣ᪨

᪒᪨

“ᨲᨾᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩴ ᩅᩥᨵᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ, ᩒᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨴᩮᩅᨠᩴ;

ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᨠᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁᩮᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨷ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣ᪨

៦។

“តស្សាបិ អតុលា តិត្តិ, អតុលំ សីលំ សមាធិ ច;

សព្វត្ថ បារមឹ គន្ត្វា, ធម្មចក្កំ បវត្តយិ។

៧។

“សោ ពុទ្ធោ ទសសហស្សិម្ហិ, វិញ្ញាបេសិ គិរំ សុចិំ;

កោដិសតានិ អភិសមឹសុ, បឋមេ ធម្មទេសនេ”តិ។

តត្ថ សព្វត្ថាតិ សព្វេសុ ធម្មេសុ បារំ គន្ត្វា។ ទសសហស្សិម្ហីតិ ទសសហស្សិយំ អធាបទេន សមយេន ពិស្សេន សត្ថារា សទ្ធិំ បព្វជិតានំ ភិក្ខូនំ កោដិ មហាបុរិសស្ស គណចារំ បហាយ ពោធិមូលមុបគតសមយេ អញ្ញត្រ គតា។ សា ពិស្សេន សម្មាសម្ពុទ្ធេន ធម្មចក្កំ បវត្តិត”ន្តិ វុត្វា យសវតីមិគទាយំ អាគន្ត្វា ទសពលមភិវាទេត្វា តំ បរិវារេត្វា និសីទិ។ តេសំ ភគវា ធម្មំ ទេសេសិ, តទា នវុតិយា កោដីនំ ទុតិយាភិសមយោ អហោសិ។ បុន មហាមង្គលសមាគមេ មង្គលបរិយោសានេ សដ្ឋិយា កោដីនំ តតិយោ អភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៨។

“ទុតិយោ នវុតិកោដីនំ, តតិយោ សដ្ឋិកោដិយោ;

ពន្ធនាតោ បមោចេសិ, សត្តេ នរមរូ តទា”តិ។

តត្ថ ទុតិយោ នវុតិកោដីនន្តិ ទុតិយោ អភិសមយោ នវុតិកោដីបាណីនន្តិ អត្ថោ។ ពន្ធនាតោតិ ពន្ធនតោ, ទសហិ សំយោជនេហិ បរិមោចេសីតិ អត្ថោ។ ពទាតិ បរិមោចិតេ សត្តេ សរូបតោ ទស្សេន្តោ “នរមរូ”តិ អាហ។ នរមរូតិ នរាមរេ។

យសវតីនគរេ កិរ អន្តោវស្សំ បព្វជិតានំ អរហន្តានំ សតសហស្សេហិ បរិវុតោ បវារេសិ, សោ បឋមោ សន្និបាតោ អហោសិ។ ក្តកេតា

សុជាតស្ស សុជាតស្ស នាម រញ្ញោ នារិវាហនកុមារោ នារិវាហននគរំ អនុប្បត្តេ ភគវតិ លោកនាថេ សបរិវារោ បច្ចុគ្គន្ត្វា ទសពលំ សភិក្ខុសង្ឃំ និមន្តេត្វា សត្តាហំ អសទិសទានំ ទត្វា អត្តនោ រជ្ជំ បុត្តស្ស និយ្យាតេត្វា សបរិវារោ សព្ពលោកាធិបតិស្ស តិស្សសម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ ឯហិភិក្ខុបព្ពជ្ជាយ បព្ពជិ។ តស្ស កិរ សា បព្ពជ្ជា សព្ពទិសាសុ បាកដា អហោសិ។ តស្មា តតោ តតោ អាគន្ត្វា នារិវាហនកុមារំ មហាជនោ អនុបព្ពជិ។ តទា តថាគតោ នវុតិយា ភិក្ខុសតសហស្សស្ស មជ្ឈគតោ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ ទុតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ បុន ខេមវតីនគរេ ញាតិសមាគមេ ពុទ្ធវំសធម្មកថំ សុត្វា អសីតិសតសហស្សានិ តស្ស សន្តិកេ បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បាបុណិំសុ, តេហិ បរិវុតោ សុគតោ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ តតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៤។

“សន្និបាតា តយោ អាសុំ, តិស្សេ លោកគ្គនាយកេ;

ខីណាសវានំ វិមលានំ, សន្តចិត្តាន តាទិនំ។

៥។

“ខីណាសវសតសហស្សានំ, បឋមោ អាសិ សមាគមោ;

នវុតិសតសហស្សានំ, ទុតិយោ អាសិ សមាគមោ។

៦។

“អសីតិសតសហស្សានំ, តតិយោ អាសិ សមាគមោ;

ខីណាសវានំ វិមលានំ, បុប្ផិតានំ វិមុត្តិនា”តិ។

តទា អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ យសវតីនគរេ សុជាតោ នាម រាជា ហុត្វា ឥទ្ធំ ផីតំ ជនបទំ អនេកកោដិធនសញ្ចយំ អនុរាគុបគតហទយញ្ច បរិជនំ តិណញ្ញមិវ បរិច្ចជិត្វា ញាតិអាទីសុ សំវិគ្គហទយោ និក្ខមិត្វា តាបសបព្ពជ្ជំ បព្ពជិត្វា មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ ហុត្វា “ពុទ្ធោ លោកេ ឧប្បន្នោ”តិ សុត្វា បញ្ចវណ្ណាយ បីតិយា ផុដសរីរោ ហុត្វា សបតិស្សោ តិស្សំ ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា វន្ទិត្វា ចិន្តេសិ – “ហន្ទាហំ មន្ទារវបារិច្ឆត្តកាទីហិ ទិព្ពកុសុមេហិ ភគវន្តំ បូជេស្សាមី”តិ។ អថ សោ ឯវំ ចិន្តេត្វា ឥទ្ធិយា សគ្គលោកំ គន្ត្វា

ຈິຕ຺ຕລຕາວນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປທຸມປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕກມນ຺ທາຣວາທີຫິ ທິພ຺ພປຸປ຺ເຜຫິ ຣເຕນຍໍ ຘເຊ຺ຊາເຕໍ ກາຈຸຕປຸປາຍໍ ປູເຣຕ຺ວາ ກເຫຕ຺ວາ ກກຕຕເລຕ ອາກຕ຺ຕ຺ວາ ຊິເທ຺ພຫິ ສຸຣຄິຄ຺ນ຺ເຘຫິ ກາຈຕ຺ຕໍ ປູເຊສິ. ລຸກຍ຺ຍ ຍຫິເລ຺ລກໍ ສຸຈຓ຺ຓຍມກຓ຺ຓິກໍ ປທຸມຣາກຍຫິຍມປຓ຺ຓໍ ສຸກ຺ຂເກາສເທ຺ທຕ຺ຕໍ ຈີຍ ປທຸມທ຺ທຕ຺ຕໍ ກກຈເຕາ ສິຣສິ ຘາຣຍເນ຺ຕາ ຈຕຸປຣິສມເຊ຺ຍອຏ຺ຐາສິ. ອຖ ກກຈາ ຕໍ – “ທູເຕາ ເຊ຺ຕຈຸເຕ ກເປ຺ປ ເກາຕເມາ ນາມ ພຸເທ຺ທາ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ ພ຺ຍາກາສິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

໙.

“ອຫໍ ເຕນ ສມເຍນ, ສຸຊາເຕາ ນາມ ຂຕ຺ຕິເຍາ;

ຍທາເກາກໍ ລທ຺ທຍິຕ຺ວາ, ປຕ຺ຕໍ ທຸສິປຕ຺ຕໍ.

໑໐.

“ຍມ຺ຫິ ປຕ຺ຕິເຕ ສເຕ຺ຖ, ອຸປ຺ປນ຺ເນ ເລາກນາຍເກາ;

ພຸເທ຺ທາຕິ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວານ, ປີຕິ ເມ ອຸທປຊ຺ຊຖ.

໑໑.

“ທິພ຺ພໍ ມນ຺ທາຣວໍ ປຸປ຺ຜໍ, ປທຸມໍ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕກໍ;

ອຸເພາ ຫຕ຺ເຖຫິ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ, ສຸຕຍາເຕາ ອຸປາຄມິໍ.

໑໒.

“ຈາຕຸວຓ຺ຓປຣິວຸຕໍ, ຕິສ຺ສໍ ເລາກຄ຺ຄນາຍກໍ;

ຕຍຫໍ ປຸປ຺ຜໍ ຄເຫຕ຺ວາ, ມຕ຺ຖເກ ຘາຣຍິໍ ຊິນໍ.

១៦៍

“សោបិ យំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, ឧតមន្ត្លោតិសីមិឃ;

ឆ្នេតចុទេ ត្កទោ កទេ្យ, អឃំ ពុទ្ធោ កចិស្សតិ៍

១៧៍

“បឆាតំ បឆហិត្វាត…បេ… ទេហស្សាយ សមុ្ចលា ត្កយំ៍

១៨៍

“តស្សាបិ ចចតំ ស្ទុត្វា, កិទេឃ្យា ចិត្ត បសាឆយំ;

ក្ខត្តរិ៍ ចតយឆិដ្ឋាសិ, ឆសបរិទមិប្ទរិឃា”តិ៍

តត្ថ យឃិ បណ្ឌិទេតតិ យឃិ បណ្ឌិតកាចំ ក្ខបកទេត៍ “យយ បណ្ឌិតំ សត្ត”ត្តិ ទេបិត្វទេកស្វ លិលត្តិ, ទេសា បយាឆទេលទេលាតិ ទេចឌិតទេណ្ឌា៍ ក្ខបបច្ឆតាតិ ក្ខប្យច្ឆិត្វ៍ ក្ខទេកា ហទេត្វហិតិ ក្ខទេកហិ ហទេត្វហិ៍ បក្កឃ្យាតិ កទេហត្វាត៍ ឆុតយាទេតាតិ ចាកឌីទាតិ ចិឆុតយាទេតាច៍ ចាត្យចណ្ហបរិចុតត្តិ ចត្យបរិសបរិចុតំ, លត្តិឃទ្រាហុលកហបតិសយលបរិចុតត្តិ អទេត្វា៍ “ចត្យចទេណ្ហហិ បរិចុត”ត្តិ បឆត្តិ ទេកចិ៍

តស្ស បត កកចទេតា ទេលយំ តាយ តកទំ អទេហាសិ៍ ឧតសទេន្ត្លា តាយ លត្តិទេឃា បិតា, បក្ខុយា តាយ ឧតិកា, ទ្រាហុទេឆទេចា ច ក្ខទេឃា ច ឆ្នេ អក្កសាចកា, សយទេក្កា តាយុបដ្ឋាទេកា, ឃុស្សា ច ស្ទុឆត្តា ច ឆ្នេ អក្កសាចិកា, អសតទុទេក្លា ទេទាឆិ, សរីទំ សដ្ឋិហត្វុទេណ្ឌឆំ អទេហាសិ, ចស្សសតសហស្សំ អាឃុ, ស្ទុកដ្ឋា តាយ អក្កយទេហសិ, អាតទេន្ត្លា តាយ បុទេត្តា, ត្យុទក្កឃាទេតត តិក្កយិ៍ ទេតត ចុត្តំ –

១៩៍

“ទេលយកំ តាយ តកទំ, ឧតសទេន្ត្លា តាយ លត្តិទេឃា;

បក្ខុយា តាយ ឧតិកា, តិស្សុស្ស ច យទេហសិទេតា៍

១០។

“ព្រហ្មទេវោ ច ឧទយោ ច, អហេសុំ អគ្គសាវកា;

សមង្គោ នាមុបដ្ឋាកោ, តិស្សស្ស ច មហេសិនោ។

១១។

“ផុស្សា ចេវ សុទត្តា ច, អហេសុំ អគ្គសាវិកា;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, អសនោតិ បវុច្ចតិ។

១២។

“សោ ពុទ្ធោ សដ្ឋិរតនោ, អហុ ឧច្ចត្តនេ ជិនោ;

អនូបមោ អសទិសោ, ហិមវា វិយ ទិស្សតិ។

១៣។

“តស្សាបិ អតុលតេជស្ស, អាយុ អាសិ អនុត្តរោ;

វស្សសតសហស្សានិ, លោកេ អដ្ឋាសិ ចក្ខុមា។

១៤។

“ឧត្តមំ បវរំ សេដ្ឋំ, អនុភោត្វា មហាយសំ;

ᨩᩃᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣᩅ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᩈᩣᩅᨠᩮᩣ᪨

᪁᪅᪨

“ᩅᩃᩤᩉᨠᩮᩣᩅ ᩋᨶᩥᩃᩮᨶ, ᩈᩪᩁᩥᨿᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᩏᩔᩅᩮᩣ;

ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩮᩣᩅ ᨸᨴᩦᨸᩮᨶ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᩈᩣᩅᨠᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨶᩮᨲᩥ ᩏᨧ᩠ᨧᨽᩣᩅᩮᨶ᪨ ᩉᩥᨾᩅᩤ ᩅᩥᨿ ᨴᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩉᩥᨾᩅᩤᩅ ᨸᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩅᩤ ᨸᩤᨮᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩤ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩈᨲᩣᨶᩩᨻ᩠ᨻᩮᨵᩮᩣ ᩉᩥᨾᩅᩤ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨴᩪᩁᩮ ᨮᩥᨲᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩏᨧ᩠ᨧᨽᩣᩅᩮᨶ ᨧ ᩈᩮᩣᨾ᩠ᨾᨽᩣᩅᩮᨶ ᨧ ᩋᨲᩥᩁᨾᨱᩦᨿᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨽᨣᩅᩤᨸᩥ ᨴᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨲᩥᨴᩦᨥᩮᩣ ᨶᩣᨲᩥᩁᩔᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨿᩩ ᩅᩔᩈᨲᩈᩉᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨸᩅᩁᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩅᩮᩅᨧᨶᩣᨶᩥ᪨ ᩏᩔᩅᩮᩣᨲᩥ ᩉᩥᨾᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ᪨ ᩅᩃᩤᩉᨠᩩᩔᩅᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᨶᩥᩃᩈᩪᩁᩥᨿᨴᩦᨸᩮᩉᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣᨶᩥᩃᩈᩪᩁᩥᨿᨴᩦᨸᩮᩉᩥ ᩏᨸᩉᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ ᩈᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨽᨣᩅᩤᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨽᨣᩅᩤ ᩈᩩᨶᨶ᩠ᨴᩅᨲᩦᨶᨣᩁᩮ ᩈᩩᨶᨶ᩠ᨴᩤᩁᩤᨾᩮ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩤᨿᩥ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨣᩣᨳᩣᩈᩩ ᨸᩣᨠᨭᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨲᩥᩔᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩤ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩤ᪨

ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩁᩈᨾᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩮᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១០៑ ថុស្សឭទ្ធចំសចណ្ណតា

តស្ស ពិស្សុស្ស កកចទេតា អបទការេក អត្តក្កសេត បរិហាឃិត្វា បុត ចដ្ឋិត្វា អបរិមិតាឃុកា ហុត្វា អត្ថុបុទេ្ពាត ហាឃិត្វា តថុពិចស្សូឞហស្សាឃុពោស្ុ ឌាទេពសុ ពស្វិសេយច កោបេ្យ ថុទេស្សា ភាយ ឞត្វា ទេលិទេក ្គុប្បខ្ជី៑ ទេឞាបិ កកចា បិទេមិសេឃា ប្ទុទេត្វា ពុឞិពបុទេ គិន្ទាត្តិត្វា ពទេតា ចចិត្វា កាឞិកភកទេ ឌឃទេឞភទទេ្ពា អក្កុយទេហឞិឃា ឞិទិយាឃ ភាយ ទេឆចិឃា កុខ្ជឹស៊ិ បដិឞត្ថិ កទេហត្វា ឆឞត្ថុ យាឞាគំ អច្ចុសេយត ឞិទិយុឃ្សាទេត យាពុកុឆ្និទេតា តិក្កូមិ៑ ទេឞា ភចចស្សូឞហស្សាតិ អកាទំ អខ្ញាចឞិ៑ តស្ស កិទ កទុឡូអបក្លុ-ហំឞ-ឞុចណ្ណកាទាពិ ពទេឃា បិឞាឌា អទេហឞុំ៑ កិឞាទេកាពមិប្បុយុលាតិ ពិំឞ ខ្លត្តិឞហស្សាតិ បច្ចុបដ្ឋិតាតិ អទេហឞុំ៑

ទេឞា ចត្វាទិ តិមិត្វាតិ ជិឞ្វា កិឞាទេកាពមិឃា អត្ថុបទេយ ភាយ បុទេត្ត ្គុប្បទេត្ត អលគ្កពកឌចទក្លត្តកទេតា យហាគិតិក្លូយតំ តិក្លូមិត្វា បដ្ឋាខិ៑ ពំ បដ្ឋាខិពំ ឌតទេកាឌិ អត្ថុបដ្ឋាខិ៑ ទេឞា ទេពហិ បរិចុទេតា ល យាទេឞ បឆាតចទិឃំ ចទិត្វា ពទេតា កណំ បហាឃ ឞត្វាហំ ឡកចទិឃំ អត្ថុទ្ធាហឃយាទេតា ចឞិត្វា ចិឞាលបុណ្ណយាឃ អខ្ញាពទេទ ភកទេទ អខ្ញាពទស្ស ទេឞដ្ឋិទេតា ឌឹពាឃ ឞិទិចដ្ឋាឃ ភាយ ជិត្តុ យចុបិឃាឞំ បរិក្ខុឌ្ឍិត្វា ឞិំឞបិចទេត ជិចាចិហាទំ ចឹពិភាទេយត្វា ឞាឃភុក្សាបទេឃ ឞិទិចទេដ្ឋត ភាយ ្គុបិឞទេកាត ជិត្តា អដ្ឋ ពិលាយដ្ឋិទេឃា កទេហត្វា អាយលកទេពាឌិ ្គុបឞគ្កមិត្វា ឞយាទំ យាទេពាលំ ចិឆមិត្វា ឞខ្ញាញ្ញាពខ្ញាណំ បត្វា – “អទេតកឌាពិឞំឞាទំ…ទេប… ពណ្យាគំ លឃយខ្ញ្យា”ពិ ្គុឌាគំ ្គុឌាទេតត្វា ឞត្តឞត្តាហំ ទេពាឌិឞមឹទេបទេឃច ចឹពិភាទេយត្វា អត្តតា ឞដ្ឋិ បដ្ឋាខិតាតំ គិក្កុតំ ទេកាឌឹតំ ឆយុបដិទេចឆឞយត្វំ ជិឞ្វា អាកាទេឞត កត្វា ឞគ្កុស្សុភកទេទ ខ្លឞិបពទេត មិកឌាទេឃ ឌ្លពទិត្វា ទេពឞំ យទេខ្ញ្យាឆយុចក្កុ បចទេត្តឞិ៑ ពឌា ទេកាឌិឞពឞហស្សាគំ បឆទេយា អគិឞយទេឃា អទេហាឞិ៑ ទេពត ចុត្តំ –

១៑

“ពទេត្តច យណ្ឌកប្បមិ្យអហុ ឞត្វា អត្ថុត្តទេទា;

អត្ថុបទេយា អឞយឞទេយា, ថុទេស្សា ទេលិកក្កុភាឃទេកា៑

១៑

“ទេឞាបិ ឞខ្ញុំ ពមំ ហត្តា, ចិឌទេដត្វា យហាឌដំ;

ឞទេឆចកំ ពប្បឃទេត្តា, អគិចស្សិ អយពខ្ញុភា៑

២។

“ធម្មចក្កំ បវត្តេន្តេ, ផុស្សេ នក្ខត្តមណ្ឌលេ;

កោដិសតសហស្សានំ, បឋមាភិសមយោ អហូ”តិ។

តត្ថ តត្ថេវ មណ្ឌកប្បម្ហីតិ យស្មិំ កប្បេ ទ្វេ ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ, សោ “មណ្ឌកប្បោ”តិ ហេដ្ឋា វុត្តោ។ វិជដេត្វាតិ បដិវិស្សជ្ជេត្វា។ មហាជដន្តិ ឯត្ថ ជដាតិ តណ្ហាយេតំ អធិវចនំ។ សា ហិ រូបាទីសុ អារម្មណេសុ ហេដ្ឋុបរិយវសេន បុនប្បុនំ ឧប្បជ្ជនតោ សំសិព្វនតោ សុត្តគុម្ពជាលប្វុចសង្ខាតា ជដា វិយាតិ ជដាតិ វុត្តា, តំ មហាជដំ។ សទេវកន្តិ សទេវកំ លោកំ។ អភិវស្សីតិ បវស្សិ។ អមតម្ពុនាតិ អមតសង្ខាតេន ធម្មកថាសលិលេន តប្បយន្តោ បវស្សីតិ អត្ថោ។

យទា បន បារាណសីនគរេ សិរិវឌ្ឍោ នាម រាជា មហន្តំ ភោគក្ខន្ធំ បហាយ តាបសបព្ពជ្ជំ បព្ពជិ។ តេន សហ បព្ពជិតានំ តាបសានំ នវុតិសតសហស្សានិ អហេសុំ។ តេសំ ភគវា ធម្មំ ទេសេសិ។ តទា នវុតិយា សតសហស្សានំ ទុតិយាភិសមយោ អហោសិ។ យទា បន អត្តនោ បុត្តស្ស អនុបមកុមារស្ស ធម្មំ ទេសេសិ, តទា អសីតិយា សតសហស្សានំ តតិយោ អភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៣។

“នវុតិសតសហស្សានំ, ទុតិយាភិសមយោ អហុ;

អសីតិសតសហស្សានំ, តតិយាភិសមយោ អហូ”តិ។

តទា អបរេន សមយេន កណ្ណកុជ្ជនគរេ សុរក្ខិតោ រាជបុត្តោ ច បុរោហិតបុត្តោ ធម្មសេនកុមារោ ច ផុស្សេ សម្មាសម្ពុទ្ធេ អត្តនោ នគរំ សម្បត្តេ សដ្ឋិយា បុរិសសតសហស្សេហិ សទ្ធិំ បច្ចុគ្គន្ត្វា វន្ទិត្វា និមន្តេត្វា សត្តាហំ មហាទានំ ទត្វា ទសពលស្ស ធម្មកថំ សុត្វា ភគវតិ បសីទិត្វា តេ សបរិវារា បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ តេសំ សដ្ឋិយា ភិក្ខុសតសហស្សានំ មជ្ឈេ ភគវា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ បឋមោ សន្និបាតោ អហោសិ។ បុន កាសិនគរេ ជយសេនរញ្ញោ សដ្ឋិមត្តានំ ញាតីនំ សមាគមេ ពុទ្ធវំសំ ទេសេសិ, តំ សុត្វា បញ្ញាសសតសហស្សានិ ឯហិភិក្ខុបព្ពជ្ជាយ បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ តេសំ មជ្ឈតោ ភគវា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ ទុតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ បុន មហាមង្គលសមាគមេ មង្គលកថំ សុត្វា ចត្តាលីសបុរិសសតសហស្សានិ បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ តេសំ មជ្ឈតោ សុគតោ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ តតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៦។

“សន្និបាតា តយោ អាសុំ, ផុស្សស្សាបិ មហេសិនោ;

ខីណាសវានំ វិមលានំ, សន្តចិត្តាន តាទិនំ។

៧។

“សដ្ឋិសតសហស្សានំ, បឋមោ អាសិ សមាគមោ;

បញ្ញាសសតសហស្សានំ, ទុតិយោ អាសិ សមាគមោ។

៨។

“ចត្តាលីសសតសហស្សានំ, តតិយោ អាសិ សមាគមោ;

អនុបាទា វិមុត្តានំ, វោច្ឆិន្នបដិសន្ធិន”ន្តិ។

តទា អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ អរិន្ទមនគរេ វិជិតាវី នាម ខត្តិយោ ហុត្វា តស្ស ធម្មំ សុត្វា ភគវតិ បសីទិត្វា តស្ស មហាទានំ ទត្វា មហារជ្ជំ បហាយ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជិត្វា តីណិ បិដកានិ ឧគ្គហេត្វា តេបិដកធរោ មហាជនស្ស ធម្មកថំ កថេសិ, សីលបារមិញ្ច បូរេសិ។ សោបិ តំ “ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ។ តេន វុត្តំ –

៩។

“អហំ តេន សមយេន, វិជិតាវី នាម ខត្តិយោ;

ឆឌ្ឌយិត្វា មហារជ្ជំ, បព្វជិំ តស្ស សន្តិកេ។

៩។

“សោបិ មំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, ផុស្សោ លោកគ្គនាយកោ;

ទ្វេនវុតេ ឥតោ កប្បេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១០។

“បធានំ បទហិត្វាន…បេ… ទសបារមិបូរិយា។

១១។

“សុត្តន្តំ វិនយញ្ចាបិ, នវង្គំ សត្ថុសាសនំ;

សព្វំ បរិយាបុណិត្វា, សោភយិំ ជិនសាសនំ។

១២។

“តត្ថប្បមត្តោ វិហរន្តោ, ព្រហ្មំ ភាវេត្វ ភាវនំ;

អភិញ្ញាបារមិំ គន្ត្វា, ព្រហ្មលោកមគញ្ឆហ”ន្តិ។

តស្ស បន ភគវតោ កាសិកំ នាម នគរំ អហោសិ។ ជយសេនោ នាម រាជា បិតា, សិរិមា នាម មាតា, សុរក្ខិតោ ច ធម្មសេនោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, សភិយោ នាមុបដ្ឋាកោ, ចាលា ច ឧបចាលា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, អាមលករុក្ខោ ពោធិ, សរីរំ អដ្ឋបណ្ណាសហត្ថុព្ពេធំ អហោសិ , អាយុ នវុតិវស្សសហស្សានិ, កិសាគោតមី នាម អគ្គមហេសី, អនូបមោ នាមស្ស បុត្តោ, ហត្ថិយានេន និក្ខមិ។ តេន វុត្តំ –

១៣។

“កាសិកំ នាម នគរំ, ជយសេនោ នាម ខត្តិយោ;

សិរិមា នាម ជនិកា, ផុស្សស្សាបិ មហេសិនោ...បេ ...;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, អាមណ្ឌោតិ បវុច្ចតិ...បេ...។

១១។

“អដ្ឋបណ្ណាសរតនំ, សោបិ អច្ចុគ្គតោ មុនិ;

សោភតេ សតរំសីវ, ឧឡុរាជាវ បូរិតោ។

១២។

“នវុតិវស្សសហស្សានិ, អាយុ វិជ្ជតិ តាវទេ;

តាវតា តិដ្ឋមានោ សោ, តារេសិ ជនតំ ពហុំ។

១៣។

“ឱវទិត្វា ពហូ សត្តេ, សន្តារេត្វា ពហូ ជនេ;

សោបិ សត្ថា អតុលយសោ, និព្ពុតោ សោ សសាវកោ”តិ។

តត្ថ អាមណ្ឌោតិ អាមលករុក្ខោ។ ឱវទិត្វាតិ ឱវាទំ ទត្វា, អនុសាសិត្វាតិ អត្ថោ។ សោបិ សត្ថា អតុលយសោតិ សោបិ សត្ថា អមិតយសោតិ អត្ថោ។ “សោ ជហិត្វា អមិតយសោ”តិបិ បាឋោ, តស្ស សោ សព្ពមេវ វុត្តប្បការំ វិភវំ ហិត្វាតិ អត្ថោ។

ផុស្សោ កិរ សម្មាសម្ពុទ្ធោ កុសិនារាយំ សេនារាមេ បរិនិព្ពាយិ។ ធាតុយោ កិរស្ស វិត្ថារិកា អហេសុំ។ សេសកថាសុ សព្ពត្ថ បាកដមេវាតិ។

មុស្សញុក្ខចំសចណ្ណភា ភិក្ខិពា៍

ភិក្ខិពោ អក្ខានសយោ ញុក្ខចំសោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪑᪘. ᩅᩥᨸᩔᩦᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨹᩩᩔᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩋᨸᩁᨽᩣᨣᩮ ᩈᩣᨶ᩠ᨲᩁᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧ ᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮ ᩍᨲᩮᩣ ᩑᨠᨶᩅᩩᨲᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᩅᩥᨴᩥᨲᩈᨻ᩠ᨻᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨸᩁᩉᩥᨲᨶᩥᩁᨲᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨸᩔᩦ ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨶᩣᨾ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨸᩣᩁᨾᩦᨿᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩮᨠᩁᨲᨶᨾᨿᩅᩥᨾᩣᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥᨲᨽᩅᨶᩮ ᨲᩩᩈᩥᨲᨽᩅᨶᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩦᨶᨣᩁᩮ ᩋᨶᩮᨠᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩮᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᩉᩮᩈᩥᨿᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩣᩈᩣᨶᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨡᩮᨾᩮ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᩋᩈᩥᨲᨲᩥᩁᨶᩁᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨸᩩᨱ᩠ᨱᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ᪨ ᨶᩣᨾᨣ᩠ᨣᩉᨱᨴᩥᩅᩈᩮ ᨸᨶᩔ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨸᩣᨮᨠᩣ ᨠᩮᩣᨲᨠᩣ ᨧ ᨴᩥᩅᩣ ᨧ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨶᩥᨾᩥᩈᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨶ᩠ᨲᩁᨠᩣᩅᩥᩁᩉᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨸᩔᨲᩥ, ᩅᩥᩅᨭᩮᩉᩥ ᨧ ᩋᨠ᩠ᨡᩦᩉᩥ ᨸᩔᨲᩦᨲᩥ “ᩅᩥᨸᩔᩦ”ᨲᩥ ᨶᩣᨾᨾᨠᩴᩈᩩ᪨ “ᩅᩥᨧᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᨧᩮᨿ᩠ᨿ ᨸᩔᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨸᩔᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨣᩤᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᩥ᪨ ᨶᨶ᩠ᨴ-ᩈᩩᨶᨶ᩠ᨴ-ᩈᩥᩁᩥᨾᩣᨶᩣᨾᨠᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᨧᩔ ᨸᩣᩈᩣᨴᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

ᩈᩩᨴᩔᨶᩣᨴᩮᩅᩥᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᩈᨲᩈᩉᩔᩴ ᩅᩦᩈᨲᩥ ᨧ ᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ “ᩈᩩᨲᨶᩩ”ᨲᩥᨸᩥ ᩈᩩᨴᩔᨶᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨲᨶᩩᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᩈᨾᩅᨭ᩠ᨭᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᨶᩣᨾ ᨲᨶᨿᩮ ᨩᩣᨲᩮ ᩋᩣᨩᨬ᩠ᨬᩁᨳᩮᨶ ᨾᩉᩣᨽᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥ᪨ ᨲᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨶᩩᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩣᩈᩴ ᨸᨵᩣᨶᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩣᨡᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿ ᩈᩩᨴᩔᨶᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨵᩦᨲᩣᨿ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᨵᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩈᩩᨾᩈᨾᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮ ᩈᩣᩃᩅᨶᩮ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨩᩣᨲᩮᨶ ᨶᩣᨾ ᨿᩅᨸᩣᩃᨠᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨲᩥᨱᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨭᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩈᨾᩃᨦ᩠ᨠᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨴᩥᩈᩣᨽᩣᨣᩮᨶ ᨲᩴ ᩏᨸᩣᨣᨾᩥ᪨

ᨲᩔᩣ ᨸᨶ ᨸᩣᨭᩃᩥᨿᩣ ᩈᨾᩅᨭ᩠ᨭᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᩴ ᨴᩥᩅᩈᩴ ᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᩁᨲᨶᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨣ᩠ᨣᨲᩮᩣ ᩈᩣᨡᩣ ᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᩁᨲᨶᩣ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨵᩮᨶ ᩁᨲᨶᩈᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩴᨴᩥᩅᩈᨾᩮᩅ ᩈᩣ ᨸᩣᨭᩃᩦ ᨠᨱ᩠ᨱᩥᨠᩣᨻᨴ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᩅᩥᨿ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩮᩉᩥ ᨸᩁᨾᩩᩁᨠᩥᩁᩮᨴ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᨾᩪᩃᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨬ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨣᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩣᨿᨲᩥ, ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨲᨴᩣ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩥᨲᩮᩣ, ᨴᩈᩈᩉᩔᩦ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩮᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᩣᨭᩃᩥᨿᩮᩣ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩥᨲᩣᩅ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨸᩣᨭᩃᩥᨿᩮᩣᩅ, ᨴᩈᩈᩉᩔᩦᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩮᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩁᩩᨠ᩠ᨡᨣᨧ᩠ᨨᩃᨲᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩥ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣᨸᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᩮᩉᩥ ᨸᨴᩩᨾᩮᩉᩥ ᨠᩩᩅᩃᨿᩩᨸ᩠ᨸᩃᨠᩩᨾᩩᨴᩮᩉᩥ ᩈᨬ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩦᨲᩃᨾᨵᩩᩁᩈᩃᩥᩃᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᨧ ᨴᩈᩈᩉᩔᩦ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨵᨩᨾᩣᩃᩣᨠᩩᩃᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨭᩥᨾᩣᩃᩣᨣᩩᩊᩅᩥᨸ᩠ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨶᩣᨶᩣᩈᩩᩁᨽᩥᨠᩩᩈᩩᨾᩈᨾᩥᨴ᩠ᨵᨵᩁᨱᩦᨲᩃᩴ ᨵᩪᨸᨣᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩴ ᩏᨸᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᩉᨲ᩠ᨳᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ – “ᨿᩣᩅ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨾᩥ, ᨲᩣᩅ ᩍᨲᩮᩣ ᨶ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩣᩁᩴ ᨾᩣᩁᨻᩃᩴ ᩅᩥᨵᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᨬᩣᨱᩣᨶᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨹᩃᨬᩣᨱᩣᨶᩥ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣ ᨧᨲᩩᨿᩮᩣᨶᩥᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᨬᩣᨱᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨣᨲᩥᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᨬᩣᨱᩴ ᨧᨲᩩᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᨬᩣᨱᩣᨶᩥ ᨨ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨬᩣᨱᩣᨶᩥ ᨧ ᩈᨠᩃᩮ ᨧ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨣᩩᨱᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᨣᨲᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᩅ –

“ᩋᨶᩮᨠᨩᩣᨲᩥᩈᩴᩈᩣᩁᩴ…ᨸᩮ… ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨶᩴ ᨡᨿᨾᨩ᩠ᨫᨣᩣ᪨ (ᨵ᪨ ᨸ᪨ ᪑᪕᪓-᪑᪕᪔);

“អឃោឈតហតស្សេច, ឌលតោ ឌាតចេឌសោ;

អត្យុប្បុញ្ញបសត្តស្ស, ឃឆា ត ចាាឃតេ គតិ៍

“ឲច៎ សយ្ហា ចិយុត្តាត៌, កាយចាស្ត្វាឈតារិត៌;

បញ្ញាបេតំុ គតិ តត្ថិ, បត្តាត៌ អចលំ សុល”ត្តិ៍ (ប្កគា៍ ប័០) –

ឲច៎ ប្កគាត៌ ប្កគាតត្វា ចោឝិសមិបេឃច សត្តសត្តាហំ ឌិតិតាយេត្វា ព្រាហ្វាឃាចត៌ សយ្យជិដ្ឋិត្វា អត្តតោ ចេយាតិកស្ស គាតិកស្ស

ឈល្តក្យយារស្ស ច ប្យទោហិតបុត្តស្ស តិស្សក្យយារស្ស ច ប្កបតិស្សឃសយ្យត្តិ ឌ្ឍលោកត្វា អាកាសេត គត្ត្វា ចលេយ យិគធាយេ ឌ្ឍតរិត្វា

ប្កកោបិ ចេត ប្កឃ្យាតបិលេត បកេ្កាសាបេត្វា តេសំ បរិចាទាត៌ យច្ឆ្យួឆយ្ហចក្កំ បចេត្តសិ៍ តធា អបរិមិតាត៌ ឌេចតាត៌ ឆយ្ហាភិសយចឃា

អហេាសិ៍ តេត ចុត្តំ –

១៍

“ចុស្សស្ស ច អបចេត, សព្ពេ្ត ឌ្ធបក្ខតេយា;

ចិបស្សិំ តាយ តាយេត, លោកេ ប្កប្បដ្ឋិ ចក្លុយា៍

២៍

“អចិត្ថំ សត្ថំ បធាលេត្វា, បតេ្តា សព្ពោឌិយុត្តមំ;

ឆយ្ហចក្កំ បចេត្តតំ, បក្កាមិ តាស្វយតិបុរិំ៍

៣៍

“ឆយ្ហចក្កំ បចេត្តត្វា, ប្កកោ ចោឝេសិ តាឃកោ;

ᨣᨱᨶᩣᨿ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨷᨮᨾᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩩ”ᨲᩥ᪪

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᨶᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪪ “ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨠ᩠ᨠᨾᩣᩁᩣᨾᩮ”ᨲᩥᨸᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ, ᨲᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪪ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᨾᩮᩣᨧᩮᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᨠᩣᨲᩥᨠᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩁᩣᨩᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᩔᩴ ᨷᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᨷᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᨾᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪪ ᨣᨱᨶᩣᨿ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴᨷᨾᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᩴ ᨣᨱᨶᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪪

ᩋᨳᩣᨷᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩁᩣᨩᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᩔᩴ ᨷᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣᨶᩥ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨲᨶᩴ ᨷᩣᨿᩮᩈᩥ᪪ ᩈᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪪ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪃᪪

“ᨷᩩᨶᩣᨷᩁᩴ ᩋᨾᩥᨲᨿᩈᩮᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨷᨠᩣᩈᨿᩥ;

ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩴ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩩ”ᨲᩥ᪪

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪪ “ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩴ, ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨾᨶᩩᨷᨻ᩠ᨻᨩᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᩈᩉᩔᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣ ᩅᩥᨷᩔᩥᩔ ᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᨷᩁᩥᩈᩣᨿᩮᩅ᪪ ᨲᩮ ᨷᩥᨲᩮᩣᩅ ᩅᩥᨷᩔᩥᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᨽᩅᨶᩴ ᨷᩥᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᨷᩥᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩣ “ᨠᩉᩥᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ “ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᨽᩪᨾᩥᩴ ᨣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ “ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨶᩴ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩴ ᨲᩔ ᩈᩣᩁᨳᩥᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨿᩮᩅ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨽᩁᨱᩣᨶᩥ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨷᨱᨲᩮᩣ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩋᩣᩉᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩈᨾᩔᩩᩴ ᩒᩉᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴᩈᩩ᪪ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨲᩮ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᨿᩥᩴᩈᩩ᪪

ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᨷᩔᩦ ᨷᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ “ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩉᩣᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩮ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩥ, ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᨷᨲᩥᩁᩪᨷᩴ ᨿᩮᩣᩉᩴ ᨾᩴ ᨠᩣᨿ ᨣᩥᩉᩦᨽᩪᨲᩣ ᨷᩩᩁᩮ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩣᨴᩥᩈᩮᨸᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᨠᩥᩴ ᨾᩣᨿᩥᨾᩣ ᨣᨱᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᨣᨱᩈᨦ᩠ᨣᨱᩥᨠᩣᨿ ᩏᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨩ᩠ᨩᩮᩅ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶ – “ᩋᨩ᩠ᨩ ᩋᩅᩮᩃᩣ, ᩈᨧᩮ ᨷᨶᩣᩉᩴ ᩋᨩ᩠ᨩ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨷᩥᨾᩮ ᨩᩣᨶᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ᪪ ᨲᩴᨴᩥᩅᩈᨬ᩠ᨧ ᩏᩁᩩᩅᩮᩃᨣᩣᨾᩈᨴᩥᩈᩮ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᩣᨾᩮ ᨣᩣᨾᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᩈ᩠ᩅᩣᨲᨶᩣᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᨿᩥᩴᩈᩩ᪪ ᨲᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩴ ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᨧ ᨷᩣᨿᩣᩈᩴ ᨷᨭᩥᨿᩣᨴᨿᩥᩴᩈᩩ᪪ ᩋᨳ ᩅᩥᨷᩔᩦ ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨷᩩᨶᨴᩥᩅᩈᩮ ᩅᩥᩈᩣᨡᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᩣᨾᩮ ᨲᩮᩉᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᨩᨶᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩮᩅ ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ᪪ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨴᩥᩅᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨷᩅᩥᩈᩥᩴᩈᩩ᪪

ពោធិសត្តោបិ បណ្ណសាលំ បវិសិត្វា និសិន្នោ ចិន្តេសិ – “អយំ កាលោ និក្ខមិតុ”ន្តិ និក្ខមិត្វា បណ្ណសាលទ្វារំ បិទហិត្វា ពោធិមណ្ឌាភិមុខោ បាយាសិ។ តេ កិរ បព្វជិតា សាយំ ពោធិសត្តស្ស ឧបដ្ឋានំ កត្វា បណ្ណសាលំ បរិវារេត្វា និសិន្នា – “អតិចិកាលោ ជាតោ ឧបធារេថា”តិ វត្វា បណ្ណសាលទ្វារំ វិវរិត្វា តំ អបស្សន្តាបិ “កុហិំ នុ គតោ មហាបុរិសោ”តិ នានុពន្ធិំសុ។ “គណវាសេ និព្វិន្នោ ឯកោ វិហរិតុកាមោ មញ្ញេ មហាបុរិសោ ពុទ្ធភូតំយេវ តំ បស្សិស្សាមា”តិ អន្តោជម្ពុទីបាភិមុខា ចារិកំ បក្កមិំសុ។ អថ តេ – “វិបស្សិនា កិរ ពុទ្ធត្តំ បត្វា ធម្មចក្កំ បវត្តិត”ន្តិ សុត្វា អនុក្កមេន សព្វេ តេ បព្វជិតា ពន្ធុមតិយា រាជធានិយា ខេមេ មិគទាយេ សន្និបតិំសុ។ តទា តេសំ ភគវា ធម្មំ ទេសេសិ, តទា ចតុរាសីតិយា ភិក្ខុសហស្សានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ។ សោ តតិយោ អភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៣។

“ចតុរាសីតិសហស្សានិ, សម្ពុទ្ធំ អនុបព្វជុំ;

តេសមារាមបត្តានំ, ធម្មំ ទេសេសិ ចក្ខុមា។

៤។

“សព្វាការេន ភាសតោ, សុត្វា ឧបនិសាទិនោ;

តេបិ ធម្មវរំ គន្ត្វា, តតិយាភិសមយោ អហុ”តិ។

តត្ថ ចតុរាសីតិសហស្សានិ, សម្ពុទ្ធំ អនុបព្វជុន្តិ ឯត្ថ អនុនា យោគតោ សម្ពុទ្ធន្តិ ឧបយោគវចនំ គតន្តិ វេទិតព្វំ, សម្ពុទ្ធស្ស បច្ឆា បព្វជិំសូតិ អត្ថោ។ លក្ខណំ សទ្ទសត្ថតោ គហេតព្វំ។ “តត្ថ អារាមបត្តាន”ន្តិបិ បាឋោ។ ភាសតោតិ វទតោ។ ឧបនិសាទិនោតិ គន្ត្វា ឧបនិស្សាយ ធម្មទានំ ទទតោតិ អត្ថោ។ តេបីតិ តេ ចតុរាសីតិសហស្សសង្ខាតា បព្វជិតា វិបស្សិស្ស ឧបដ្ឋាកភូតា។ គន្ត្វាតិ តស្ស ធម្មំ ញត្វា។ ឯវំ តេសំ តតិយោ អភិសមយោ អហោសិ។ ខេមេ មិគទាយេ វិបស្សិសម្មាសម្ពុទ្ធំ ទ្វេ ច អគ្គសាវកេ អនុបព្វជិតានំ ភិក្ខូនំ អដ្ឋសដ្ឋិសតសហស្សានំ មជ្ឈេនិសិន្នោ វិបស្សី ភគវា –

“ខន្តីបរមំ តបោ តីតិក្ខា, និព្វានំ បរមំ វទន្តិ ពុទ្ធា;

ន ហិ បព្វជិតោ បរូបឃាតី, ន សមណោ ហោតិ បរំ វិហេឋយន្តោ។

“ສພ຺ພປາປສ຺ສ ອກຣຓໍ, ກຸສລສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາ;

ສຈິຕ຺ຕປຣິໂຍທປນໍ, ເອຕໍ ພຸທ຺ຘານ ສາສນໍ.

“ອນູປວາໂທ ອນູປຆາໂຕ, ປາຕິໂມກ຺ເຂ ຈ ສໍວໂຣ;

ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ ຈ ຠຕ຺ຕສ຺ມິໍ, ປນ຺ຕຎ຺ຈ ສຍນາສນໍ;

ອທິຈິຕ຺ເຕ ຈ ອາໂຍໂຄ, ເອຕໍ ພຸທ຺ຘານ ສາສນ”ນ຺ຕິ. (ທີ. ນິ. ໒.໙໐; ຘ. ປ. ໑໘໓, ໑໘໔, ໑໘໕) –

ອິມໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສິ. ອິມາ ປນ ສພ຺ພພຸທ຺ຘານໍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສຄາຖາໂຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ໂສ ປຐໂມ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ. ປຸນ ຢມກປາຕິຫາຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ສຕສຫສ຺ສານໍ ທຸຕິໂຍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ. ຍທາ ປນ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ເວມາຕິກາ ຕໂຍ ຠາຕໂຣ ປຈ຺ຈນ຺ຕໍ ວູປສເມຕ຺ວາ ອາຄໂຕ ອຸປຏ຺ຐານກິຣິຍາຍ ລທ຺ຘວຣາ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ນຄຣໍ ເນຕ຺ວາ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕາ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິໍສຸ, ເຕສໍ ອສີຕິສຕສຫສ຺ສານໍ ມຊ຺ເຊ ນິສີທິຕ຺ວາ ອາຄາ ເຂເມ ມິຄທາເຍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສິ, ໂສ ຕຕິໂຍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

ສິ.

“ສນ຺ນິປາຕາ ຕໂຍ ອາສຸໍ, ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມເຫສິໂນ;

ຂີຓາສວານ ວິມລານໍ, ສນ຺ຕຈິຕ຺ຕານ ຕາທິນໍ.

ປ.

“ອຏ຺ຐສຏ຺ຐີສຕສຫສ຺ສານໍ, ປຐໂມ ອາສິ ສມາຄໂມ;

ຠິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສານໍ, ທຸຕິໂຍ ອາສິ ສມາຄໂມ.

ຝ.

“អសីតិភិក្ខុសហស្សានំ, តតិយោ អាសិ សមាគមោ;

តត្ថ ភិក្ខុគណមជ្ឈេ សម្ពុទ្ធោ អតិរោចតី”តិ។

តត្ថ អដ្ឋសដ្ឋិសតសហស្សានន្តិ អដ្ឋសដ្ឋិសហស្សាធិកានំ សតសហស្សភិក្ខូនន្តិ អត្ថោ។ តត្ថាតិ តត្ថ ខេមេ មិគទាយេ។ ភិក្ខុគណមជ្ឈេតិ ភិក្ខុគណស្ស មជ្ឈេ “តស្ស ភិក្ខុគណមជ្ឈេ”តិបិ បាឋោ, តស្ស ភិក្ខុគណស្ស មជ្ឈេតិ អត្ថោ។

តទា អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ អតុលោ នាម នាគរាជា ហុត្វា អនេកនាគកោដិសតសហស្សបរិវារោ ហុត្វា សបរិវារស្ស ទសពលស្ស អសមពលសីលស្ស ករុណាសីតលហទយស្ស សក្ការករណត្ថំ សត្តរតនមយំ ចន្ទមណ្ឌលសង្កាសំ ទន្តសារមណ្ឌិំ មណ្ឌបំ ការេត្វា តត្ថ និសីទាបេត្វា សត្តាហំ ទិព្វវិភវានុរូបំ មហាទានំ ទត្វា សត្តរតនខចិតំ មហារហំ សុវណ្ណមយំ នានាមណិរុចិរសរសមុជ្ជលំ បីឋំ ភគវតោ អទាសិ។ តទា តំ បីឋានុមោទនាវសានេ “ឥតោ អយំ ឯកនវុតិកប្បេ ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ។ តេន វុត្តំ –

១០។

“អហំ តេន សមយេន, នាគរាជា មហិទ្ធិកោ;

អតុលោ នាម នាមេន, បុញ្ញវន្តោ ជុតិន្ធរោ។

១១។

“នេកានំ នាគកោដីនំ, បរិវារេត្វានហំ តទា;

វជ្ជន្តោ ទិព្វតុរិយេហិ, លោកជេដ្ឋំ ឧបាគមិំ។

១២។

“ឧបសង្កមិត្វា សម្ពុទ្ធំ, វិបស្សិំ លោកនាយកំ;

យហិយុត្តរថភលដ្ឋិតំ, សត្ថាករលក្ខិតំ;

និបន្នត្វា ធម្មរាជស្ស, សុចណ្ណបីធយធាសហំ។

១៧។

“សោបិ មំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, សង្ឃមជ្ឈេ និសីទិយ;

ឲកភចុតិតោ កប្បេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១៨។

“អហុ កបិលវ្ហយា រម្មា, និក្ខមិត្វា តថាគតោ;

បធានំ បទហិត្វាន, កត្វា ទុក្ករការិកំ។

១៩។

“អជបាលរុក្ខមូលស្មិំ, និសីទិត្វា តថាគតោ;

តត្ថ បាយាសំ បគ្គយ្ហ, នេរញ្ជរមុបេហិតិ។

១៤។

“នេរញ្ជរាយ តីរម្ហិ, បាយាសំ អទ សោ ជិនោ;

បដិយត្តវរមគ្គេន, ពោធិមូលមុបេហិតិ។

១សិ។

“តតោ បទក្ខិណំ កត្វា, ពោធិមណ្ឌំ អនុត្តរោ;

អស្សត្ថមូលេ សម្ពោធិំ, ពុជ្ឈិស្សតិ មហាយសោ។

១៨។

“ឥមស្ស ជនិកា មាតា, មាយា នាម ភវិស្សតិ;

បិតា សុទ្ធោទនោ នាម, អយំ ហេស្សតិ គោតមោ។

១៩។

“អនាសវា វីតរាគា, សន្តចិត្តា សមាហិតា;

កោលិតោ ឧបតិស្សោ ច, អគ្គា ហេស្សន្តិ សាវកា;

អានន្ទោ នាមុបដ្ឋាកោ, ឧបដ្ឋិស្សតិមំ ជិនំ។

២០។

“ខេមា ឧប្បលវណ្ណា ច, អគ្គា ហេស្សន្តិ សាវិកា;

អនាសវា វីតរាគា, សន្តចិត្តា សមាហិតា;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, អស្សត្ថោតិ បវុច្ចតិ…បេ…។

២១។

"ຕສ຺ສາຫໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ຠິຍ຺ໂຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາທຍິໍ;

ອຸຕ຺ຕຣິໍ ວຕມຘິຏ຺ຐາສິໍ, ທສປາຣມິປູຣິຍາ"ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປຸຎ຺ຎວນ຺ໂຕຕິ ປຸຎ຺ຎວາ, ສມຸປຈິຕປຸຎ຺ຎສຎ຺ຈໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຊຸຕິນ຺ຘໂຣຕິ ປຠາຍຸຕ຺ໂຕ. ເນການໍ ນາຄໂກຏີນນ຺ຕິ ອເນກາຫິ ນາຄໂກຏີຫິ, ກຣຓຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ປຣິວາເຣຕ຺ວານາຕິ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ. ອຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ທິສຕິ. ວຊ຺ຊນ຺ໂຕຕິ ວາເທນ຺ໂຕ ຕາຬຍນ຺ໂຕ. ມຓິມຸຕ຺ຕຣຕນຂຈິຕນ຺ຕິ ມຓິມຸຕ຺ຕາທີຫິ ວິວິເຘຫິ ຣຕເນຫິ ຂຈິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສພ຺ພາຠຣຓຠູສິຕນ຺ຕິ ສພ຺ພາຠຣເຓຫິ ວາຬຣູປາທີຫິ ຣຕນມເຍຫິ ມຓ຺ຑິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຸວຓ຺ຓປີຐນ຺ຕິ ສຸວຓ຺ຓມຍໍ ປີຐໍ. ອທາສຫນ຺ຕິ ອທາສິໍ ອຫໍ.

ຕສ຺ສ ປນ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠຄວໂຕ ພນ຺ຘຸມຕີ ນາມ ນຄຣໍ ອໂຫສິ. ພນ຺ຘຸມາ ນາມ ຣາຊາ ປິຕາ, ພນ຺ຘຸມຕີ ນາມ ມາຕາ, ຂຓ຺ໂຑ ຈ ຕິສ຺ໂສ ຈ ເທ຺ວ ອຄ຺ຄສາວກາ, ອໂສໂກ ນາມຸປຏ຺ຐາໂກ, ຈນ຺ທາ ຈ ຈນ຺ທມິຕ຺ຕາ ຈ ເທ຺ວ ອຄ຺ຄສາວິກາ, ປາຏລິຣຸກ຺ໂຂ ໂພຘິ, ສຣີຣໍ ອສີຕິຫຕ຺ຖຸພ຺ເພຘໍ ອໂຫສິ, ສຣີຣປ຺ປຠາ ສຕ຺ຕໂຍຊນານິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິ, ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອາຍຸ, ສຸຕນຸ ນາມສ຺ສ ອຄ຺ຄມເຫສີ, ສມວຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ໂຘ ນາມສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ, ອາຊຎ຺ຎຣເຖນ ນິກ຺ຂມິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

໑໓.

"ນຄຣໍ ພນ຺ຘຸມຕີ ນາມ, ພນ຺ຘຸມາ ນາມ ຂຕ຺ຕິໂຍ;

ມາຕາ ພນ຺ຘຸມຕີ ນາມ, ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມເຫສິໂນ.

໑໔.

"ຂຓ຺ໂຑ ຈ ຕິສ຺ສນາໂມ ຈ, ອເຫສຸໍ ອຄ຺ຄສາວກາ;

ອໂສໂກ ນາມຸປຏ຺ຐາໂກ, ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມເຫສິໂນ.

໑໕.

"ຈນ຺ທາ ຈ ຈນ຺ທມິຕ຺ຕາ ຈ, ອເຫສຸໍ ອຄ຺ຄສາວິກາ;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, បាដលីតិ បវុច្ចតិ។

១១។

“អសីតិហត្ថមុព្ពេធោ, វិបស្សី លោកនាយកោ;

បភា និទ្ធាវតិ តស្ស, សមន្តា សត្តយោជនេ។

១២។

“អសីតិវស្សសហស្សានិ, អាយុ ពុទ្ធស្ស តាវទេ;

តាវតា តិដ្ឋមានោ សោ, តារេសិ ជនតំ ពហុំ។

១៣។

“ពហុទេវមនុស្សានំ, ពន្ធនា បរិមោចយិ;

មគ្គាមគ្គញ្ច អាចិក្ខិ, អវសេសបុថុជ្ជនេ។

១៤។

“អាលោកំ ទស្សយិត្វាន, ទេសេត្វា អមតំ បទំ;

ជលិត្វា អគ្គិក្ខន្ធោវ, និព្វុតោ សោ សសាវកោ។

១៥។

“ឧន្ធិចនំ បុញ្ញាចនំ, លក្ខណញ្ញា កុសុយិតំ;

សន្តំ តយត្តទហិតំ, ភត្ថុ ទិត្វា សន្តាសន្លាទា”តិ៍

តត្ថ ពន្ធតាតិ ឌេចយត្ថុឡស្ស កាយទាកសំឃោឌតាឌិពន្ធតា ឃោឌេនិ, ចិកាឌេសឹតិ អឌេត្វា៍ យក្កាយក្កញ្ញា អាឌិក្លិតិ “អយតាឌិកយាឃ អឃំ យឌេក្កា ងុឌេឆ្ផឝសស្សតឌិឌ្ជិចិទហិតា យញ្ញ្យា បឌិបឝា យឌេក្កា កាឃកិលយឆាឌិឌេកា តាឃំ យឌេក្កា”តិ ឌេសសបុត្ថុឌ្ឌឌេត អាឌិក្លិតិ អឌេត្វា៍ អាឌេលិកំ ឌស្សឃិត្វាតាតិ យក្កឌាកាឃាឌេលិកំ ចិបស្សតាឌាកាឃាឌេលិកញ្ញា ឌស្សឃិត្វា៍ លក្ខណញ្ញា កុសុយិតត្តិ ចិត្តលក្ខណាឌឹហិ ថុល្លិតំ យល្ធិតំ ភកចឌេតា សទឹទត្តិ អឌេត្វា៍ ឌេសសំ សន្តាត្វ កាឆាសុ ងុត្តាតឌេយចាតិ៍

ចិបស្សឹព្យុន្ធចំសចល្លាតា តិឌ្ជិតា៍

តិឌ្ជិឌេតា ឲក្សតចឹសតិឌេយា ព្យុន្ធចំឌេសា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១១៑ និលីញត្ថចំសចណ្ហតា

ចិបស្សិស្ស អបរកាគេ អត្តរហិតេ ច តស្មិំ កេប្យ តតោ បរំ ឲក្សតសង្ហិយា កេប្យេសុ ញត្ថា ទលិទេ ត ស្ថប្យឌ្ឍិសុ៑ អបកតញត្ថាទលិទកា អតេហាសិ៑ កិលេសនេចបុត្តយាទាត់ ឲកទន្ចេ អបកតកណ្ឌក់ អតេហាសិ៑ ញតោ បត ឲកត្តិសកេប្យ និតិត្ថសុក្ខសារគាទុបធិតោ បហ្វុតសប្បិនិតេត្តា តិត្សុយោ និលី ចិយ និលី ច ទេចស្សក្ស ចាតិ ឥត្ថ សយ្ហាសឭត្ថា ទលិទេ ស្ថប្យឌ្ឍិសុ៑ ពត្ថ និលី បត កកចា បិទយិយោ ប្សុទេត្វា តុសិតបុទេ តិត្ថត្តិត្វា តតោ ចចិត្វា កុសលកទលចតី អទុលចតីតកទេ បទយកុលចតោ អទុលចតោ តាយ ទទេញ្ហា អក្កយតេហសិយា ទត្តកតកបជិពិណ្ឌុទុធិទប្យកាឃ បកាចតិយា តាយ ឌេចិយា កុន្ឋិស្ថិ បជិសត្តិ កេហត្វា ឌស យាទេស ចិតិតាទយត្វា តិសក្សុធ្យាទេត យាតុកុន្ធិតោ តិក្លុយិ៑ តេយិត្តិកា បតស្ស តាយំ កេទាត្តា ស្ថហិយស្ស និលា ចិយ ស្ថក្កតត្តា “និលី”តិ តាយយក់ស៑ ទសា សត្តចស្សសហស្សាតិ អកាទំ អត្ថ្យាចសិ៑ ស្សុចត្ថកសិទិកិទិយសតាទិចសក តាយកា តយោ បិសាគា អតេហស៑ សត្ថកាយាទេចិប្យយុលាតិ ចតុចិសតិ ញតិត្តិសហស្សាតិ បត្ថបន្ហិតាតិ អតេហសិ៑

ទសា ចត្តាទិ តិយិត្តាតិ ឌិស្វា សត្ថកាយាទេចិយា កុលកលាតុទេល អតុទេល តាយ បុទេត្ត ស្ថប្យទេត្ត ហត្ថិយាតេត ហត្តិក្លុត្ថចទកតោ យហាកិតិក្លុយត់ តិក្លុយិត្វា បត្ថុឌិ៑ ត់ សត្តតិបុរិសសតសហស្សាតិ អតុបត្ថុឌិសុ៑ ទសា តេហិ បរិចុតោ អត្ហយាសំ បឆាតចទិយំ ចទិត្វា ចិសាឍបុណ្ណយាឃ កលសក្កហិក់ បហាឃ សុឌស្សតតិកេយ បិឃឌស្សិទសង្ហិតោ ឌិតុយា ឌិត្ត យត្សុបិឃាសំ បរិក្សុជ្ជិត្វា តទុលឍឌិទចទេត ឌិចាចិហាទំ ចិតិតាទយត្វា អតេតាយឌស្សិតា តាយ តាបទេសត ឌិត្ត អត្ហ កុសតិលយង្ហិទឃា កេហត្វា បុណ្ឌទិកទេពាឆិ ស្ថបសក្កយិ៑ តស្សា កិទ បុណ្ឌទិកទេពាឆិឃាបិ បិឌលិឃា បយាលទេច បយាណ៍ អតេហាសិ៑ ត់ឌិចសទេច ទសា បណ្ណាសទតតក្លុទេត្ថា ហុត្វា អត្ហក្កតោ, សាលាបិស្ស បណ្ណាសទតតយត្តាច៑ ទសា ឌិទេត្ថហិ កេត្ថហិ បុទេប្យហិ សឡាទេត្ត អតេហាសិ៑ ត ទេកចលំ បុទេប្យទេហច, ឋទេលហិបិ សឡាទេត្ត អតេហាសិ៑ តស្ស ឲកបស្សតោ តទុលាតិ ឋលិតិ ឲកទេតា យត្ថិយាតិ ឲកទេតា តាតិបក្កាតិ ឲកទេតា បក្លិត្តឌិទេត្ថាឌាតិ ចិយ សុទសាតិ ចណ្ហកត្ថទសសយ្យត្តាតិ តតោ តតោ ឌ្ហលឃត្តិ៑ ឃឆា ច ទសា , ឲចំ ឌសសហស្សិចក្កចាឭឲសុ បុប្បុបកា ទុក្លា បុទេប្យហិ ឋល្វុបកា ទុក្លា ឋទេលហិ បជិយល្ហិតា អតេហសិ៑

ទសា តត្ថ ចតុចិសតិហត្ថចិត្តត់ តិលសត្វំ សត្ថិត្វា បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ចតុទង្កចិទិយំ អធិដ្ហាឃ តិសិឌិ៑ ឲចំ តិសីឌិត្វា លត្តិស ទឃាឌតចិត្តត់ សយាទំ យាទពាលំ ចិឆយិត្វា សទេត្ថាឆិ បិបុលិត្វា – “អតេតកឌាតិសំសាទំ...ទប... តណ្ឌាត់ លឃយត្ថ្យា”តិ ស្ថឌាត់ ស្ថឌាទេតត្វា ទេពាឆិសឹទបទឃេច សត្តសត្តាហំ ចិតិតាទយត្វា ព្រហ្មាឃាចត់ សប្បជិន្ថិត្វា អត្តតា សហ បត្ថុឌិតាត់ សត្តតិយា កិក្លុសតសហស្សាត់ ស្ថបតិស្សយសប្បត្តិ ឌិស្វា ស្សុទបទេឆត កត្ត្វា ចិចិឆាចទលចតិយា អទុលចតិយា ទាឌឆាតិយា សមីទេប យិកាឌិតុយ្យាទេត ឌ្ហតរិត្វា ទេតហិ យុតិកលេហិ បរិចុតោ ទេតសំ យទេត្ថ្យាឆយ្យចក្កំ បចទេត្តសិ៑ តគា ទកាជិសតសហស្សាត់ បធទេយា អភិសយទឃា អតេហាសិ៑ ទេតត ចុត្តំ –

“ចិបឃ្សិឃ្ស អបរេត, សញ្ញេន្ទ ខ្ចិបក្ខេយា;

សិលិច្ឆយា អាសិ ឌីរេតា, អសរេយា អប្បងីបុក្កុលេវា។

១។

“យាររេសត៌ បយឌ្ឌិត្វា, បរេត្វា សរេញ្ញាឆិយុត្តយំ;

ឆយូចក្កិ បចរេត្តសិ, អត្បុកយ្យាឃ បរិលិត៌។

២។

“ឆយូចក្កិ បចរេត្តរេត្ត, សិលិយិប្បូតិតបុក្កេច;

រេកាឌីសតសហស្សាត៌, បឌយាកិសយរេឃា អហុ”តិ។

បុតបិ អរុលាចតិយា រាឌឆាតិយា សមីរេបរេយច អកិក្ខុរាឌបុត្តស្ស ច សយូក្ខរាឌបុត្តស្ស ចាតិ ខ្ចិត្តិ សបរិចារាត៌ ឆយ៉ុ រេឝរេសត្វា តចុតិរេកាឌីសហស្សាតិ ឆយូាយត៌ បរិរេឃសិ។ រេសា ក្ខតិរេយា អកិសយរេយា អរេហាសិ។ រេតត ចុត្តិ –

៣។

“អបរេយ្យិ ឆយ៉ុ រេឝរេសរេត្តា, កលារេសឌ្ឌេ តរុត្តរេយ;

តចុត្តិរេកាឌីសហស្សាត៌, ក្ខតិយាកិសយរេឃា អហុ”តិ។

ឃឝា បត ឃ្វុរិឃចតឹតការេច្ចារេរ ចយ្យការុក្ខយ្យូរេល តិត្តិឃយឌយាតកញ្ចាតត្តិ សញ្ញាឌតពត្ថតរេយាក្ខតុឡា ឃយកបរិឌីហារិយំ ករេរាវេត្វា តកចា ឆយ៉ុ រេឝរេសសិ , តឝា អសីតិរេកាឌីសហស្សាត៌ តតិរេយា អកិសយរេយា អរេហាសិ។ រេតត ចុត្តិ –

៣។

“យមកបាដិហារិយញ្ច , ទស្សយន្តេ សទេវកេ;

អសីតិកោដិសហស្សានិ, តតិយាភិសមយោ អហូ”តិ។

អភិភុនា ច សម្ភវេន ច រាជបុត្តេន សទ្ធិំ បព្ពជិតានំ អរហន្តានំ សតសហស្សានំ មជ្ឈេនិសីទិត្វា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ បឋមោ សន្និបាតោ អហោសិ, អរុណវតីនគរេ ញាតិសមាគមេ បព្ពជិតានំ អសីតិយា ភិក្ខុសហស្សានំ មជ្ឈេនិសីទិត្វា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ ទុតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ ធនញ្ជយនគរេ ធនបាលកនាគវិនយនសមយេ បព្ពជិតានំ សត្តតិយា ភិក្ខុសហស្សានំ មជ្ឈេភគវា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ តតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

៤។

“សន្និបាតា តយោ អាសុំ, សិខិស្សាបិ មហេសិនោ;

ខីណាសវាន វិមលានំ, សន្តចិត្តាន តាទិនំ។

៥។

“ភិក្ខុសតសហស្សានំ, បឋមោ អាសិ សមាគមោ;

អសីតិភិក្ខុសហស្សានំ, ទុតិយោ អាសិ សមាគមោ។

៦។

“សត្តតិភិក្ខុសហស្សានំ , តតិយោ អាសិ សមាគមោ;

អនុបលិត្តោ បទុមំវ, តោយម្ហិ សម្បវឌ្ឍិតំ”ន្តិ។

តត្ថ អត្តបលិទេត្វា បក្ខិចាតិ ទោទេយ ជាតំ ទោទេយច ចង្គិតំ បក្ខិ ចិយ ទោទេយត អត្តបលិត្តំ, ទោបិ កិក្លសត្តិបិទោ ទលិទេក ជាទោបិ ទលិកឆទេប្ចហិ អត្តបលិទេត្វា អទោហាសីតិ អទេត្វា។

តទា កិរ អយ្យាកំ ទោនិសទេត្វា កត្តចិ អសំសទេដ្ឋា បរិក្ខត្តកាទេរ អទិត្តូទេយា នាម រាជា ហុត្វា សិលិចិប្បាសត្តទិ បរិក្ខត្តការេយត្តប្បទេត្ត សបរិចារេរា រាជា ភកចទេតា បច្ចក្ខត្តា បសាឆចង្គិតហឆយតយតទោសទោតា ឆសពលស្ស អយលចរលាកយលឃុកត្ថុទុ សបរិចារេរា សិរេសា អភិចត្តិត្វា ឆសពលំ តិយទេត្តត្វា សត្តាហំ ព្ភស្សទិយក្យលចិកចសង្គាត្សុបំ យហាឆាតំ ឆត្វា ទុស្សកណ្ឌាការទ្ធារាតិ ចិចរាទេបត្វា ព្យុទ្ធប្បយុលស្ស កិក្លសត្ថស្ស យហល្លាតិ ចត្វាតិ អឆាសិ។ អត្តទេភា ច ពលទ្វបលក្លលាឌចសយ្យត្តទេហយឌាលយាលិសយលក្កតំ តចកតកាទុចិរឆណ្ឌទោការសចាយរឃុកចិរាឌិតំ ចិបុលយុក្ខុកណ្ឌំ ចក្ខុរាឌិចិរាឌិតចឆតទោសាកំ ទុរាចលាចារលាយិច អទិចារលំ ចរចារលំ ឆត្វា ចារលាប្បយាលាទេយច កត្វា កប្បិយកណ្ឌច្ចា អឆាសិ។ ទោសាបិ តំ សត្វា – “ព្ភទេតា ទុកត្តិសកទេប្ប ព្យុទេទ្ធា កចិស្សតី”តិ ព្យាការាសិ។ ទោត ចុត្តំ –

៩។

“អហំ ទោត សយទេយត, អទិត្តូទេយា នាម ឈត្តិទេយា;

សព្ពុទ្ធប្បយុលំ សង្ឃំ, អត្ថបិទេតត តប្បយិំ។

១០។

“ពាហុំ ទុស្សចទ្ទំ ឆត្វា, ទុស្សទោការឌិ អតប្បាកំ;

អលក្កតំ ហត្ថិយាតំ, សព្ពុទ្ធស្ស អឆាសហំ។

១១។

“ហត្ថិយាតំ តិយ្យិតិត្វា, កប្បិយំ ឧបតាយយិំ;

ប្ចរយិ យាតសំ យយ្យា តិត្ថំ ឆព្វហយុបដ្ឋិតំ។

១៦។

“សោបិ មំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, សិខី លោកគ្គនាយកោ;

ឯកត្តិំសេ ឥតោ កប្បេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១៧។

“អហុ កបិលវ្ហយា រម្មា...បេ... ហេស្សាម សម្មុខា ឥមំ។

១៨។

“តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, ភិយ្យោ ចិត្តំ បសាទយិំ;

ឧត្តរិំ វតមធិដ្ឋាសិំ, ទសបារមិបូរិយា”តិ។

តត្ថ និម្មិនិត្វាតិ តស្ស ហត្ថិនោ បមាណេន តុលយិត្វា។ កប្បិយន្តិ កប្បិយភណ្ឌំ, ភិក្ខូនំ យំ ភណ្ឌំ កប្បតិ គហេតុំ, តំ កប្បិយភណ្ឌំ នាម។ បូរយិំ មានសំ មយ្ហន្តិ មម ចិត្តំ ទានបីតិយា បូរយិំ, មយ្ហំហាសុប្បាទនសមត្ថំ អកាសិន្តិ អត្ថោ។ និច្ចំ ទានមុប្បជ្ជតន្តិ និច្ចកាលំ ទានំ ទស្សាមី”តិ ទានចេតន ទានម្ហំ ឧប្បជ្ជិតំ ចិត្តន្តិ អត្ថោ។

តស្ស បន ភគវតោ នគរំ អរុណវតី នាម អហោសិ។ អរុណោ នាម រាជា បិតា, បភាវតី នាម មាតា, អភិភូ ច សម្ភវោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, ខេមង្ករោ នាមុបដ្ឋាកោ, សខិលា ច បទុមា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, បុណ្ឌរីករុក្ខោ ពោធិ, សរីរំ សត្តតិហត្ថុព្ពេធំ អហោសិ ។ សរីរប្បភា និច្ចកាលំ យោជនត្តយំ ផរិត្វា អដ្ឋាសិ។ សត្តតិវស្សសហស្សានិ អាយុ, សព្ពកាមា នាម តស្ស អគ្គមហេសី, អតុលោ នាម តស្ស បុត្តោ, ហត្ថិយានេន និក្ខមិ។ តេន វុត្តំ –

១៩។

“នគរំ អរុណវតី នាម, អរុណោ នាម ខត្តិយោ;

បភាចតឹ ភាយ ឌតិកា, និលិយ្យាបិ យហេនិភោ៍

១០៍

“អកិក្ខ នប្ពុចោ ចេច, អហេនុំ អក្កនាចកា;

លេយក្កទោ ភាយុបដ្ឋាកោ, និលិយ្យាបិ យហេនិភោ៍

១៧៍

“នលិលិ ច បកុយា ច, អហេនុំ អក្កនាចិកា;

ជោឆិ តយ្យ ភពចតោ, បុហ្ឍីកោតិ ចុច្ចតិ៍

១១៍

“និទិចឆ្លោ ច ភក្ខោ ច, អហេនុំ អក្កុបដ្ឋកា;

ចិត្តា ចេច សុក្កត្តា ច, អហេនុំ អក្កុបដ្ឋិកា៍

១២៍

“ក្ចត្តភេភ នោ ញុឆ្លោ, នត្តតិហត្ថយុក្កតោ;

កញ្ចាភល្លិឈយនក្កានោ, ក្ខត្តិនចលេក្លូឈោ៍

១៣៍

“តយ្យាបិ ញ្យាយប្យភា កាឃា, ខិចារត្តឹ តិរត្តទ៍;

ທິເສາທິສໍ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕິ, ຕີຫິ ເຍາຊນເສາ ປຠາ໌

໑໓໌

“ສຕ຺ຕຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ, ອາຍຸ ຕສ຺ສ ມເຫສິເນາ;

ຕາວຕາ ຕິຏ຺ຐມາເນາ ເສາ, ຕາເຣສິ ຊນຕໍ ພຫຸໍ໌

໑໔໌

“ຘມ຺ມເມຆໍ ປວເສ຺ສຕ຺ວາ, ເຕມຍິຕ຺ວາ ສເທວເກ;

ເຂມນ຺ຕໍ ປາປຍິຕ຺ວານ, ນິພ຺ພຸເຕາ ເສາ ສສາວເກາ໌

໑໕໌

“ອນຸພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນໍ, ທ຺ວຕ຺ຕິໍສວຣລກ຺ຂຓໍ;

ສພ຺ພໍ ຕມນ຺ຕຣຫິຕໍ, ນນຸ ຣິຕ຺ຕາ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣາ”ຕິ໌

ຕຕ຺ຖ ປຸຓ຺ຑຣີເກາຕິ ເສຕປຓ຺ຑຣຸເກ຺ຂາ໌ ຕີຫິ ເຍາຊນເສາ ປຠາຕິ ຕີຫິ ເຍາຊເນຫິ ປຠາ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ໌ ຘມ຺ມເມຆນ຺ຕິ ຘມ຺ມວສ຺ສໍ, ຘມ຺ມວສ຺ສນເກາ ພຸທ຺ຘເມເຆາ໌ ເຕມຍິຕ຺ວາຕິ ຘມ຺ມຸທກຘາຣາສລິເລນ ເຕເມຕ຺ວາ, ສິຎ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ອເຕ຺ຖາ໌ ສເທວເກຕິ ສເທວເກ ສເຕ຺ຕ໌ ເຂມນ຺ຕນ຺ຕິ ເຂມນ຺ຕໍ ນິພ຺ພານໍ໌ ອນຸພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ຕມ຺ພນຂຕຸງ຺ຄນາສາທີຫິ ອສີຕິຍາ ອນຸພ຺ຍຎ຺ຊເນຫິ ສມ຺ປນ຺ນໍ, ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓປຏິມຓ຺ຑິຕໍ ຠຄວເຕາ ສຣີຣນ຺ຕິ ອເຕ຺ຖາ໌ ສິຂີ ກິຣ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘາ ສີລວຕີນຄເຣ ອສ຺ສາຣາເມ ປຣິນິພ຺ພາຍິ໌

“ສິຂີຈ ເລາເກ ຕປສາ ຊລິຕ຺ວາ, ສິຂີຈ ເມຆາຄເມເຕ ນທິຕ຺ວາ;

ສິຂີ ມເຫສິນ຺ຕຕຈິປ຺ປຫີເນາ, ສິຂີຈ ສນ຺ຕິ ປ຺ປເຕ຺ຕາ ຄເຕາ ເສາ”໌

សិលិស្ស ពិន ភកចទោ ឆាតុទឃា ៦ពញ្ឈ្ភាច ហុត្ថា អដ្ឋិ ស្ន ភ ចិប្យពិទិ ស្ន៍ សពលដព្ញឹបចាសិទភា បភ យត្តុស្សា តិទឃាដត្តុទត្តាង៌

សត្តុនតភយឃំ ហិយពិទិសឌិសទសាភ៌ ឆ្នបយពំស្ន៍ ទសសទយត្ត កាឆាស្ន បិពដទយចាតិ៍

សិលិញុទ្ធចំសចល្លាភា ភិដ្ឋិតា៍

ភិដ្ឋិទតា ចិសតិទយា ញុទ្ធចំទសា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៩. វេស្សភូពុទ្ធវំសវណ្ណនា

សិខិស្ស បន សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អបរភាគេ អន្តរហិតេ តស្ស សាសនេ សត្តតិវស្សសហស្សាយុកា មនុស្សា អនុក្កមេន បរិហាយិត្វា ទសវស្សាយុកា អហេសុំ។ បុន វឌ្ឍិត្វា អបរិមិតាយុកា ហុត្វា អនុក្កមេន បរិហាយិត្វា សដ្ឋិវស្សសហស្សាយុកា អហេសុំ។ តទា វិជិតមនោភូ សព្ពលោកាភិភូ សយម្ភូ វេស្សភូ នាម សត្ថា លោកេ ឧទបាទិ។ សោ បារមិយោ បូរេត្វា តុសិតបុរេ និព្វត្តិត្វា តតោ ចវិត្វា អនោមនគរេ សុប្បតីតស្ស សុប្បតីតស្ស នាម រញ្ញោ អគ្គមហេសិយា សីលវតិយា យសវតិយា នាម កុច្ឆិម្ហិ បដិសន្ធិំ អគ្គហេសិ។ សោ ទសន្នំ មាសានំ អច្ចយេន អនុបមុយ្យានេ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិ។ ជាយមានោ ច ជនំ តោសេន្តោ វសភនាទំ នទិ។ តស្មា វសភនាទហេតុត្តា តស្ស នាមគ្គហណទិវសេ “វេស្សភូ”តិ នាមមកំសុ ។ សោ ឆព្ពស្សសហស្សានិ អគារំ អជ្ឈាវសិ។ រុចិ-សុរុចិ-រតិវឌ្ឍនាមកា តយោ បាសាទា តស្ស អហេសុំ។ សុចិត្តាទេវិប្បមុខានិ តិំស ឥត្ថិសហស្សានិ បច្ចុបដ្ឋិតានិ អហេសុំ។

សោ ចត្តារិ និមិត្តានិ ទិស្វា សុចិត្តាយ នាម ទេវិយា សុប្បពុទ្ធេ នាម កុមារេ ឧប្បន្នេ សុវណ្ណសិវិកាយ ឧយ្យានទស្សនត្ថាយ គន្ត្វា ទេវទត្តានិ កាសាយានិ គហេត្វា បព្ពជិ។ តំ សត្តតិសហស្សានិ អនុបព្ពជិំសុ។ អថ សោ តេហិ បរិវុតោ ឆ មាសេ បធានចរិយំ ចរិត្វា វិសាខបុណ្ណមាយ សុចិត្តនិគមេ សន្ធិស្សមានសិរីរាយ សិរិវឌ្ឍនាយ នាម ទិន្នំ មធុបាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា សាលវនេ ទិវាវិហារំ វីតិនាមេត្វា សាយណ្ហសមយេ នរិន្ទនាគរាជេន ទិន្នា អដ្ឋ តិណមុដ្ឋិយោ គហេត្វា សាលពោធិំ បទក្ខិណតោ ឧបាគមិ។ តស្សាបិ សាលស្ស តទេវ បាដលិយា បមាណេន បមាណំ អហោសិ។ តទេវ បុប្ផផលសិរិវិភវោ វេទិកទ្ធោ។ សោ សាលមូលមុបគន្ត្វា ចត្តាលីសហត្ថវិត្ថតំ តិណសន្ថរំ សន្ថរិត្វា បល្លង្កំ អាភុជិត្វា វិគតនីវរណំ សព្ពកាមាវរណំ អនាវរណញាណំ បដិលភិត្វា –

“អនេកជាតិសំសារំ…បេ… តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា”តិ ឧទានំ ឧទានេត្វា សត្តសត្តាហំ តទេវ វីតិនាមេត្វា អត្តនោ កនិដ្ឋភាតិកស្ស សោណកុមារស្ស ឧត្តរកុមារស្ស ច ឧបនិស្សយសម្បត្តិំ ទិស្វា ទេវបថេន គន្ត្វា អនោមនគរសមីបេ អរុណុយ្យានេ ឱតរិត្វា ឧយ្យានបាលេន កុមារេ បក្កោសាបេត្វា តេសំ សបរិវារានំ មជ្ឈេ ធម្មចក្កំ បវត្តេសិ។ តទា អសីតិយា កោដិសហស្សានំ បឋមោ អភិសមយោ អហោសិ។

បុន ជនបទចារិកំ ចរន្តោ ភគវា តត្ថ តត្ថ ធម្មំ ទេសេន្តោ សត្តតិយា កោដិសហស្សានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ, សោ ទុតិយោ អភិសមយោ អហោសិ។ អនោមនគរេយេវ ទិដ្ឋិជាលំ ភិន្ទន្តោ តិត្ថិយមានទ្ធជំ បាតេន្តោ មានមទំ វិទ្ធំសេន្តោ ធម្មទ្ធជំ សមុស្សយន្តោ នវុតិយោជនវិត្ថតាយ មនុស្សបរិសាយ បរិមាណរហិតាយ ទេវបរិសាយ មជ្ឈេ យមកបាដិហារិយំ កត្វា ទេវមនុស្សេ បសាទេត្វា សដ្ឋិកោដិយោ ធម្មាមតេន តប្បេសិ, សោ តតិយោ អភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

១.

“តត្ថេវ មណ្ឌកប្បម្ហិ អសមោ អប្បដិបុគ្គលោ;

ចេយ្យក្ខ តាយ តាយេត, លោកេ ក្ខប្យន្ទ៏ តាឃកោˋ

១ˋ

“អាឌិត្តំ ចេត រាកក្កំ, តញ្យាត៌ ចិឌិតំ តឌា;

តាកោច ពាត្តត៌ លេច្ឆា, បេត្តា សប្ណាឆិយ្តូយិˋ

២ˋ

“ឆប្ចក្កំ បចេត្តត្តេ, ចេយ្យក្ខលោកតាឃកោ;

អឃីតិកោខិ សហស្សាត៌, បចយាគិសយឃោ អហុˋ

៣ˋ

“បក្កត្តេ ចារិកំ រេដ្ឋេ, លោកេឌេដ្ឋេ តទាសក;

សត្តតិកោខិ សហស្សាត៌, ទុតិឃាគិសយឃោ អហុˋ

៤ˋ

“យហាឌិដ្ឋិ ចិតោឌត្តោ, បាខិហេរិ កតោតិ យោ;

សយាកតា តទេយទ្វ, ឌសសហស្សី សដេចកោˋ

៥ˋ

“មហាអច្ឆរិយំ ទិស្វា, អព្ភុតំ លោមហំសនំ;

ទេវា ចេវ មនុស្សា ច, ពុជ្ឈរេ សដ្ឋិកោដិយោ”តិ។

តត្ថ អាទិត្តន្តិ សកលម្បិ លោកត្តយំ សម្បជ្ជិត្តំ រាគគ្គីតិ រាគេន តណ្ហានំ ជិជិតន្តិ តណ្ហានំ ជិជិតំ វដ្ដំ ចរមត្តិដ្ឋានន្តិ ឱឃំ ទាត្វាតិ ឆេត្វា។ ភវេកាច ទាត្វំ ខេត្វាតិ ហត្ថិ ជិនំ ពុទ្ធិលតាទាត្វំ ខិត្តិត្វា សម្ពោធិ បត្វា អតិក្កោ។ ឱសរសហស្សីតិ ឱសរសហស្សិយំ។ សទេវកោតិ សទេវកេ លោកេ។ ពុជ្ឈរេតិ ពុជ្ឈិំសុ។

សោណុត្តរានំ បន ទ្វិន្នំ អគ្គសាវកានំ សមាគមេ បព្ពជិតានំ អសីតិយា អរហន្តសហស្សានំ មជ្ឈេ មាឃបុណ្ណមាយំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ បឋមោ សន្និបាតោ អហោសិ។ យទា បន វេស្សភុនា សព្ពលោកាភិភុនា សហ បព្ពជិតា សត្តតិសហស្សសង្ខា ភិក្ខូ គណតោ ឱហីនសមយេ បក្កន្តា, តេ វេស្សភុស្ស សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ធម្មចក្កប្បវត្តិំ សុត្វា សោណទេវ្យំ នាម នគរំ អាគន្ត្វា ភគវន្តំ អទ្ទសំសុ។ តេសំ ភគវា ធម្មំ ទេសេត្វា សព្ពេវ តេ ឯហិភិក្ខុបព្ពជ្ជាយ បព្ពាជេត្វា ចតុរង្គសមន្នាគតាយ បរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ ទុតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។

យទា បន នារីវាហននគរេ ឧបសន្តោ នាម រាជបុត្តោ រជ្ជំ ការេសិ, តស្សានុគ្គហាយ ភគវា តត្ថ អគមាសិ, សោបិ ភគវតោ អាគមនំ សុត្វា សបរិវារោ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ កត្វា និមន្តេត្វា មហាទានំ ទត្វា តស្ស ធម្មំ សុត្វា បសន្នហទយោ បព្ពជិ។ តំ សដ្ឋិសហស្សសង្ខា បុរិសា អនុបព្ពជិំសុ។ តេ តេន សទ្ធិំ អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ សោ តេហិ បរិវុតោ វេស្សភូ ភគវា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ, សោ តតិយោ សន្និបាតោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

សិ។

“សន្និបាតា តយោ អាសុំ, វេស្សភុស្ស មហេសិនោ;

ខីណាសវានំ វិមលានំ, សន្តចិត្តាន តាទិនំ។

បិ។

“អសីតិភិក្ខុសហស្សានំ, បឋមោ អាសិ សមាគមោ;

សត្តតិភិក្ខុសហស្សានំ, ទុតិយោ អាសិ សមាគមោ។

៩៉

“សដ្ឋិ កិក្កសហស្សានិ , ពតិរោ អាសិ សមាគមោ;

ឌរាជិកឃតិតានិ, ឆ្ករសានិ ឃរេហសិរេភា”តិ៉

ពងា អឃ្យាក់ ទេវានិសរេត្វា សរកចតិតកាទេរ បរឃបិឃងស្សរេភា ឃុងស្សរេភា តាឃ រាជា ហុត្វា រេចស្សកុឃិត្រលិកតាឃរេក សរកតការេឃុបករេព ពស្ស ឆឃ៉ុ ឃុត្វា បសត្ថហងរេឃា ងសតលសរេឃាឆាតសឃុឌ្ឍល៉ ឌលឌាឃលិចិកលកឃលឃក្យលសជិសឃញ្ញលិ សិរសិ កត្វា ឭទ្ធប្បឃុលស្ស សដ្ឍស្ស សឌឹចរ៉ ឃហាគានិ ងត្វា ពរេត្វច ករេចរេពា តិចាសត្វាឃ កត្ថក្យុជ៉ កត្វា ព៉ា បរិក្ខិបិត្វា ចិហារសហស្ស៉ កាទេត្វា សត្តត្បា ចិកចឌាព៉ា ករេចរេពា សាសទេត បរិច្ចជិត្វា ពស្ស សត្តិរេក បត្តជិត្វា អាធារក្យលសឃ្យរេត្ថា រេពរសច្វពក្យរេលាឃុ តិរទេពា ទេវានិសឃ្ការបរិទេឃសតាឃ ររេពា ឭទ្ធសាសតាកិររេពា ចិហាសិ៉ រេសាបិ ព៉ា ករចា ញ្យាកាសិ – “អតាករេព ធ្លរេពា ខុកត្តិសករេប្យ អឃ៉ រេកាពរេឃា តាឃ ឭរេទ្ធា កចិស្សតី”តិ៉ រេពត ចុត្ត –

១០៉

“អហ៉ រេពត សឃរេឃត, ឃុងស្សរេភា តាឃ ពត្តិរេឃា;

តិឃទេត្តត្វា ឃហាជិរ៉, ងានិ ងត្វា ឃហារហ៉;

អត្ថបិរេតត ចរេត្វត, សសដ្ឍ ជិតប្ចុឌឃិ៉

១១៉

“ពស្ស ឭទ្ធស្ស អសឃស្ស, ចក្កិ ចត្តិពឃុត្តឃ៉;

ឃុត្វាត បលិព៉ា ឆឃ៉ុ, បត្តដ្ឋឃកិទោចឃិ៉

១២៉

“មហាទានំ បវត្តេត្វា, រត្តិន្ទិវមតន្ទិតា;

បព្ពជ្ជំ គុណសម្បត្តិំ, បព្ពជឹ ជិនសន្តិកេ។

១២

“អាចារគុណសម្បន្នា, ចតុសីលសមាហិតា;

សព្ពញ្ញុតំ គវេសន្តា, រមាមិ ជិនសាសនេ។

១៣

“សទ្ធាបីតិំ ឧបគន្ត្វា, ពុទ្ធំ ចក្ខាមិ សត្វទិំ;

បីតិ ឧប្បជ្ជតិ មយ្ហំ ពោធិយាយេវ ការណា។

១៤

“អនិច្ចតាយសំ ញាត្វា, សព្ពេទ្ធា ឧតាទ្រាចិ;

ឧក្កត្តិសេ ពុទេតា កទេហ្ស, អហំ ពុទ្ធេ ករិស្សតិ។

១៥

“អហុ កបិលវត្ថុម្ហា រម្មា...បេ... ទេហស្សាម សម្មុតិ ឋាមិ។

១៦

“តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, ភិយ្យោ ចិត្តំ បសាទយិំ;

ឧត្តរិំ វតមធិដ្ឋាសិំ, ទសបារមិបូរិយា”តិ.

តត្ថ ចក្កំ វត្តិតន្តិ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ. បណីតំ ធម្មន្តិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ. បញ្ញំ គុណសម្បត្តិំ ញត្វា បញ្ញន្តិ អត្ថោ. វត្តសីលសមាហិតោតិ វត្តេសុ ច សីលេសុ ច សមាហិតោ. តេសំ តេសំ បូរណេ សមាហិតោតិ អត្ថោ. រមាមីតិ អភិរមិំ. សទ្ធាបីតិន្តិ សទ្ធញ្ច បីតិញ្ច ឧបគន្ត្វា. វន្ទាមីតិ អភិវន្ទិំ, អតីតត្ថេ វត្តមានវចនំ ទដ្ឋព្វំ. សត្ថរន្តិ សត្ថារំ. អភិវន្ទមានសន្តិ អនេកាសក្កិឃមានមានសំ.

តស្ស បន ភគវតោ អនោមំ នាម នគរំ អហោសិ. សុប្បតីតោ នាមស្ស បិតា ខត្តិយោ, យសវតី នាម មាតា, សោណោ ច ឧត្តរោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, ឧបសន្តោ នាមុបដ្ឋាកោ, ទាមា ច សមាលា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, សាលរុក្ខោ ពោធិ, សរីរំ សដ្ឋិហត្ថុព្ពេធំ អហោសិ. សដ្ឋិវស្សសហស្សានិ អាយុ, សុចិត្តា នាមស្ស ភរិយា, សុប្បពុទ្ធោ នាមស្ស បុត្តោ, សុវណ្ណសិវិកាយ និក្ខមិ. តេន វុត្តំ –

១១.

“អនោមំ នាម នគរំ, សុប្បតីតោ នាម ខត្តិយោ;

មាតា យសវតី នាម, វេស្សភុស្ស មហេសិនោ.

១២.

“សោណោ ច ឧត្តរោ ចេវ, អហេសុំ អគ្គសាវកា;

ឧបសន្តោ នាមុបដ្ឋាកោ, វេស្សភុស្ស មហេសិនោ.

១៣.

“ទាមា ចេវ សមាលា ច, អហេសុំ អគ្គសាវិកា;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, មហាសាលោតិ វុច្ចតិ.

១៣.

“សោត្ថិកោ ចេវ រម្មោ ច, អហេសុំ អគ្គុបដ្ឋកា;

គោតមី សិរិមា ចេវ, អហេសុំ អគ្គុបដ្ឋិកា.

១៤.

“សដ្ឋិរតនមុព្ពេធោ, ហេមយូបសមូបមោ;

កាយា និច្ឆរតី រស្មិ, រត្តិំវ បព្ពតេ សិខី.

១៥.

“សដ្ឋិវស្សសហស្សានិ, អាយុ តស្ស មហេសិនោ;

តាវតា តិដ្ឋមានោ សោ, តារេសិ ជនតំ ពហុំ.

១៦.

“ធម្មំ វិត្ថារិកំ កត្វា, វិភជិត្វា មហាជនំ;

ធម្មនាវំ ឋបេត្វាន, និព្ពុតោ សោ សសាវកោ.

១៧.

“ទស្សនេយ្យំ សព្ពជនំ, វិហារំ ឥរិយាបថំ;

សទ្ធិំ តបត្តទហិតំ, តត្វ ទិត្វា សត្ថសត្ថារា”តិ។

តត្ថ ទេហយ្ឃបស្យបេយាតិ សុចណ្ណត្ថក្កសតិសេយាតិ អត្ថោ។ តិទ្ធទតិតិ ត្ថេតា ចិតេតា ច សត្ថាចតិ។ ទស្សិតិ បការស្សិ។ ទត្តិច បត្ថេត សិលិតិ ទត្តិយំ បត្ថតយត្តេក អគ្គិ ចិឃ។ ទំសិចិត្តេតា តស្ស ការេឃតិ អត្ថោ។ ចិកឌិត្វាតិ ចិការំ កត្វា, វណ្ណិតាតិចេសត វេសាតាបត្តាតិចេសត ចាតិ អត្ថោ។ ឆយុភាចត្តិ អដ្ឋយគ្គសន្តាតំ ឆយុភាចំ, ចត្រទាឈតិត្តទលត្តាឃ ធេបត្វាតិ អត្ថោ។ ឥស្សេតឃ្យត្តិ ឥស្សតិយោ។ សត្ថាឌតត្តិ សេត្ថា ឌេតា, សសាចកសេញ្ញ សយ្ឋាសត្ថេត្វាតិ អត្ថោ។ ចិហារត្តិ ចិហារេរា, សត្ថត្វ បច្ចេត្ត វបយោកចចតំ ធដ្ឋំ។

ចេយ្យាក្ក ពិទ ភពថា វសភចតិភពេទ ពេទយ យិកចាយេ បទិតិត្ថាឃិ។ ឆាត្យយោ បតស្ស ចិប្យពិទិ ស្ស។

“វសភចតិបុទេ បុរុត្តមេ, ឌិតចសភោ ភពថា ហិ ចេយ្យាក្ក;

វបចតចិហទេ យទោរេយ, តិរុបឆិសេយយុបិកេតា ពិទា”តិ។

សេសំ សត្ថត្ត កាចាសុ បិកដេយចាតិ។

ចេយ្យាក្កត្យដ្ឋចំសចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

តិដ្ឋិតេតា ខុកចិសតិយោ ត្យដ្ឋចំសោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៩៎ ពាក្យសត្ថញ្ជចំសចណ្ហតា

ខេយ្យកុមិ្យយយម្ពុមិ្យរីតិន្នេខា ពាស្ទិ៍ បត ពេបៀ អតិក្កត្តេ ទុក្ខតត្តិសពេបៀរុ ឌីតឌិចសពេទា តុបៀឌ្ជិយុ៎ ញួយស្ទិ៍ បត កដ្ឋពេបៀ ចត្តារេទា ញុន្ត តិន្នាត្តិយុ៎ ពតេយ ចត្តារេទា? ពាក្យសន្ត្ត ពោណាពយេភា ពយ្យេបិ អយ្យាកំ ញុន្ត្តាតិ៎ ខេយត្តខេយ្យា បត ភពចា ប្លបៀឌ្ជិយ្យតិ៎ ទុចយយំ ពេបៀា បញ្ចាហិ ញុន្តុប្បារេឌហិ បដិយល្ពិតត្តា កដ្ឋពេបៀាតិ ភពចតា ចល្ហិតោ៎ តត្ថ ពាក្យសន្ត្ត តាយ ភពចា បរិខេយិយោ បុនេខត្វា ញុសិតបុខេ តិន្នាត្តិត្វា តតោ ចចិត្វា ខេលយចតឹតពេខ ខេលយក្កខេយ្យ តាយ ខេញ្ញោ អត្ថឆយ្យាតុយាសពយ្យ អក្កិឌត្តយ្យ តាយ បុទោហិតយ្យ អក្កុយហេសិយា ចិសាលាយ តាយ ព្រាហ្មហិយា ព្យន្ថិ៍ បដិសត្ថិ អក្កហេសិ៎ យឌា បត លត្តិយា ព្រាហ្មណោ សក្កទោត្តិ ពេទ្កទោត្តិ យាតេត្តិ បុឌេត្តិ, តឌា ខេនាឌិសត្តា ព្រាហ្មណាពក្យល តិន្នាតត្តិ៎

យឌា បត ព្រាហ្មណា លត្តិយេ សក្កទោត្តិ ពេទ្កទោត្តិ យាតេត្តិ បុឌេត្តិ, តឌា លត្តិយពក្យល ប្លបៀឌ្ជត្តិ៎ តឌា ពិទ ព្រាហ្មណា លត្តិយេហិ សក្កទឹយត្តិ ពេទ្កទឹយត្តិ, តស្មា សត្ថសន្ត្ត ពាក្យសន្ត្ត ខេនាឌិសត្តា ចិភចសិទិសយុឌយេតាពក្យល អតាពក្យល ព្រាហ្មណាពក្យល ឌសសហយ្យិលេិកឆាត្យំ ប្លន្តាខេឌត្តា ពយៀយត្តា ប្លឌបិឌិ៎ ហេដ្ឋា ចុត្តប្បពាទាតិ បិឌិហាទិយាតិ តិន្នាត្តិយុ៎ តតោ ឌសត្កុ យាសាតំ អត្ថយេត ខេលយចត្យ្យារេត យាត្យព្យន្ធិតោ យុចណ្ណលតាតោ អក្កិឌាលេិ ចិយ តិក្កយិ៎ សោ ចត្តាទិ ចយ្យសហយ្យាតិ អពាទំ អឌ្ឍាចសិ៎ តយ្យ ពិទ ពាយពាយចណ្ហពាយយុន្ត្តាយពា តយោ បិសាឌា អហេសុំ៎ ទោចិតឹព្រាហ្មហឹបយុលាតិ តិំស ញុត្តិសហយ្យាតិ បច្ចុបដ្ឋិតាតិ អហេសុំ៎

សោ ចត្តាទិ តិយិត្តាតិ ឌិស្វា ទោចិតិយា ព្រាហ្មហិយា អត្យត្តខេ ប្លត្តខេ តាយ ព្យាខេ ប្លបៀត្កេ បឃុត្តេត អាឌញ្ញាខេឆត យហាកិតិក្កយតំ តិក្កយិត្វា បញ្ញាឌិ៎ តំ ចត្តាលឹសសហយ្យាតិ អត្យុបញ្ញាឌិយុ៎ សោ តេហិ បរិចុតោ អដ្ឋ យាសេ បឆាតចទិយំ ចរិត្វា ចិសាលបុណ្ណយាយ យុចិទិន្ត្តតិពេយ ចឌិទិន្ត្តព្រាហ្មណាយ្យ ឌឹតាយ ឌិត្កុ យឆុបិយាសំ បរិក្កុញ្ជិត្វា លឌិទចតេ ឌិចាចិហាទំ ពត្វា សាយត្យ្យយេយ យុកខេដ្ឋត តាយ ឃចបិលពោត ប្លបតឹតា អដ្ឋ តិណយដ្ឋិយោ ពហេត្វា សិទឹសខេនាឌិ បិដលិយា ចុត្តប្បយាណំ ឌិន្នាកន្ត្ត ប្លបចាយយាតំ ប្លបកត្ត្វា ចត្តត្តិសហត្ថចិត្តតំ តិណសត្ថទំ សត្ថទិត្វា បល្លក្ក អាភុជិត្វា សេឡ្ហាឌិ បត្វា – “អតេកពឌាតិសំសាទំ…បេ… តណ្ហាតំ លយយឌ្ឈា”តិ ប្លឌាតំ ប្លឌាខេត្វា សត្តសត្តាហំ ឌីតិតាខេយត្វា អត្តភា សហ បញ្ញាឌិតាតំ ចត្តាលឹសាយ ភិក្ខុសហយ្យាតំ សច្ចុប្បដិខេចឆសយត្ថតំ ឌិស្វា ទុពាហេតេច យពិលតពាទសយឹបេ សម្កុតំ ញាសិបតតំ តាយ យិពឌាយំ បចិសិត្វា ខេតសំ យឌ្ឍាខេតា ភពចា ឆយ្យចក្ក បចត្តេសិ៎ តឌា ចត្តាលឹសាយ ពោឌិសហយ្យាតំ បឆខេយា ឆយ្យាភិសយយោ អហោសិ៎

បុត ពណ្ណព្យឌ្ឍតពាទខ្វាខេ យហាសាលទុក្ក្យខេល យយកបិឌិហាទិយំ ពត្វា តិំសពោឌិសហយ្យាតំ ឆយ្យចក្ក្យ ប្លប្បាខេឌសិ, សោ ឌុតិយោ អភិសយយោ អហោសិ៎ យឌា បត ខេលយចតឹតពាទយ្យាចិត្វខេ អឌ្ឍាតទស្ទិ៍ ខេឌចាយតេត អភិយតាទខេឌខេចា តាទខេឌខេចា តាយ យខេក្កា ឌិយ្យយាតយត្យ្យសទឹខេទា ហុត្វា ពត្តាទយខ្ញ្យទុពយ្យ ពយលព្យចលឃុប្បលសយលក្កតសលិលឹតលយ្យ បទយយឆុទសិសិទចាទិតោ សញ្ញាឌតយុទភិទយយ្យ សទយ្យ សយឹបេ ឌត្វា ពយលព្យចលយពល្លហាទាឌីហិ សខេត្ត ប្លបលិខេបត្វា យតុខេយ្យ លាឌតិ ៎ តាស្ទិ៍ យខេក្ក បន្ថិខេត្ត

ຂຕນປ຺ຢາຕຣຫິເຕ ຍຫາອເຂເຕ ປຈິສິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຣ ນປ຺ຢເຕ຺ຕ ນເຕ຺ຕ ທາຂຕິ຺ ເນາ ເລາກຈິສ຺ສເຕາ ຍຫາກຕ຺ຕາຣເຍເກ຺ກາ ອເຫາສິ຺

ວ຺ກເຕາກຕ຺ຕາຣຕ຺ວາເຣ ກິຣ ຍຫາຂຕກາເຍາ ນຕ຺ຖິປຕິຕ຺ວາ ກຕ຺ຕາຣຕິຕ຺ຣເຣທຕ຺ຣາຍ ອຕ຺ຖາສິ຺ ອຖ ຈິກຕກຈຕາເນ຺ຕາ ກກ຺ຢນເຕ຺ຕາ ນຕ຺ຣາ ຈຸກຂິຈນໍ

ປຕ຺ຍນນເຍເຍ ຍຫາກຣ຺ຢຫານຍາປຕ຺ຕິເຕາ ຕຸຕ຺ຖາຍ ເລາກໍ ເຕາເລາເກເຕ຺ຕາ ຕາທຂາລສ຺ສ ອເຕ຺ຕາກຕໍ ຕໍ ຍເຫນຕ຺ລ ຄຣເຄຈຍຕ຺ລ ຕຕ຺ຣາ

ຂຕນປຸຫຍຕ຺ຖນ຺ ຂິຕ຺ວາ ຈ ປຄ ກກຄຕເລຄ ກຕ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຂຄກາຍສ຺ສ ປສ຺ສຕ຺ຕເຍສ຺ຢຈ ກກຈາ ອເຄກຈິຫິຕໍ ປາຂິຫາຣິຍໍ ກເຣາເຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ

ຄຣເຄຈຍຕ຺ລສ຺ສ ກຈເຄ ຊາຕຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຍຕ຺ກລປລ຺ລເຕ຺ກ ຄິນິຂິ຺

ອຖ ເທາ ເນາ ຍຄສ຺ສກເຕ຺ລາ ຍເຕ຺ລາ ທຕ຺ຣາທາຣນິເຍາ ຈິສ຺ສເຕ຺ຕິ ຕຄ຺ຖຄຸປຣິຕຸຕຍິຈ ຂິຈນກໍ ຍຸຕິຂິຈນກໍ ປຈຄປເຈຄາກຕ຺ຕິ ຂິຕ຺ວາ –

“ຄນຕເລາ ຍຍາຄຸກຍ຺ຢາຍ ຕ຺ລຄາກຕ຺ຕີ”ຕິ ປນຕ຺ຖຫຄເຍາ ອຕ຺ຕເຄາ ປຣິຈາຣເຍເຕ຺ລຫິ ນຕ຺ຖິ ອເຄກຍິກກທຈຕ຺ຕ ຫິຍຈຕ຺ຕ ກຕ຺ຕ຺ວາ

ຄາຄາຈທ຺ທກຕ຺ຖາຄິ ຂລຂຈລຂາຄິ ກຸນຸຍາຄິ ປຣຍເຍຄາຣຍາຄິ ນຸກຕ຺ຖເກຕ຺ຖ ນຍາຫຣິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕເຄາ ປລ຺ລເຕ຺ກ ຄິນິຕ຺ຖ ຈິກຕເຣຕ຺ຖ ກກຸນຕ຺ຖ

ເລາກຄາຍກໍ ຍາເລາກຕ຺ຖຈິເລປຄາຂີຫິ ປຸຂຍິຕ຺ວາ ຕຸຕິນຕ຺ກີຕາຄິ ປຈເຕ຺ຕເຕ຺ຕາ ນິຣນິ ອຕ຺ຂລິ ກຕ຺ວາ ຄຍສ຺ສຍາເຄາ ອຕ຺ຖາສິ຺ ຕເຕາ ຍຄສ຺ສາ ຕໍ

ປາຂິຫາຣິຍໍ ຂິຕ຺ວາ ປນຕ຺ຖຫຄຍາ ນຍາກຍ຺ຂ ກກຈຕ຺ຕ ປຣິຈາເຣຕ຺ວາ ຄຍສ຺ສຍາຄາ ອຕ຺ຖຸນ຺ຸ ອຖ ອປ຺ຢຂິນເຕ຺ຖາ ກກຸນເຕ຺ຖາ ກກຈາ

ອຄິປຸຂິຕຄຣເຄຈຍຕ຺ລ ຄຣເຄຈຍຕ຺ລ ກຍ຺ຂຜລນຍ຺ຕ຺ຖຄສ຺ສເຄຄ ນຍຸເຕ຺ຕເຂຕ຺ວາ ຄິຣຍກຈາຍ ນຕ຺ຕາເນຕ຺ວາ ຈຕຸນຕ຺ກກຈໍ ກເຈນິ, ຕຄາ

ອປຣິຍິຕາຄໍ ນຕ຺ຕາຄໍ ຄຍາຄິນຍເຍາ ອເຫາສິ, ອຍໍ ຕຕິເຍາ ອຄິນຍເຍາ ອເຫາສິ຺ ເຕຄ ຕຸຕ຺ຕໍ –

໑຺

“ເຈຍ຺ຢກຸສ຺ສ ອປເຣຄ, ນຍ຺ຕ຺ເຕ຺ຖາ ຂິປຄຕ຺ຕເຍາ;

ກກຸນເຕ຺ຖາ ຄາຍ ຄາເຍຄ, ອປ຺ຢເຍເຍ຺ຢາ ຄຸຣານເຄາ຺

໒຺

“ວ຺ທ຺ທາເຂຕ຺ວາ ນຕ຺ຕກຈໍ, ຈຣິຍາຍ ປາເຣຍ຺ ກເຕາ;

ນີເຫາຈ ປຕ຺ຂາເຣ ເຄຕ຺ວາ, ປເຕ຺ຕາ ນເຕ຺ຕາຂິຍຸຕ຺ຕຍໍ຺

໓຺

“ຄຍຸຕກ຺ກ ປຈເຕ຺ຕເຕ຺ຕ, ກກຸນເຕ຺ຖ ເລາກຄາຍເກ;

ចត្តាលីសកោដិសហស្សានំ, ធម្មាភិសមយោ អហុ។

៣។

“អន្តលិក្ខម្ហិ អាកាសេ, យមកំ កត្វា វិកុព្ពនំ;

តិំសកោដិសហស្សានំ, ពោធេសិ ទេវមានុសេ។

៤។

“នរទេវស្ស យក្ខស្ស, ចតុសច្ចប្បកាសនេ;

ធម្មាភិសមយោ តស្ស, គណនាតោ អសង្ខិយោ”តិ។

តត្ថ វិកុព្ពេត្វាតិ សមូហនិត្វា។ សត្ថាកចត្តិ សត្ថុ ភវចិធំ គច, គចុប្បត្តិនិមិត្តំ គមូត្តិ អនេត្វា។ ធម្មវាទ បរិមំ គតោតិ សត្ថុបរិមិនំ បុរាណចរិត បរិនំ គតោ។ សីហោច បញ្ញវំ ទេត្វាតិ សីហោ វិយ បញ្ញវំ មុនិកុញ្ញរោ គចបញ្ញវំ វិនាទេត្វាតិ អត្ថោ។ កកុសន្ធស្ស វិធុរគចទាន្តនស្ស ឧគោច សាវកសន្និបាតោ អហោសិ។ កណ្ណកុជ្ជនគរេ ឥសិបតនេ មិគទាយេ អត្តនា សហ បព្ពជិតេហិ ចត្តាលីសាយ អរហន្តសហស្សេហិ បរិវុតោ មាឃបុណ្ណមាយំ ភគវា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ។ តេន វុត្តំ –

៥។

“កកុសន្ធស្ស ភគវតោ, ឯកោ អាសិ សមាគមោ;

ខីណាសវានំ វិមលានំ, សន្តចិត្តាន តាទិនំ។

៦។

“ចត្តាលីសសហស្សានំ, តទា អាសិ សមាគមោ;

ទន្តភូមិមនុប្បត្តានំ, អាសវារិគណក្ខយា”តិ។

តទា អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ ខេមោ នាម រាជា ហុត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បត្តចីវរំ មហាទានំ ទត្វា អញ្ជនាទីនិ សព្ពភេសជ្ជានិ ច អទាសិ។ អញ្ញញ្ច សមណបរិក្ខារំ ទត្វា តស្ស ធម្មទេសនំ សុត្វា បសន្នហទយោ ហុត្វា ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជិ។ សោ បន សត្ថា –
“អនាគតេ ឥមស្មិំយេវ កប្បេ ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ។ តេន វុត្តំ –

៨។

“អហំ តេន សមយេន, ខេមោ នាមាសិ ខត្តិយោ;

តថាគតេ ជិនបុត្តេ, ទានំ ទត្វា អនប្បកំ។

៩។

“បត្តញ្ច ចីវរំ ទត្វា, អញ្ជនំ មធុលដ្ឋិកំ;

ឥមេតំ បត្ថិតំ សព្ពំ, បដិយាទេមិ វរំ វរំ។

១០។

“សោបិ មំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, កកុសន្ធោ វិនាយកោ;

ឥមម្ហិ ភទ្ទកេ កប្បេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១១។

“អហុ កបិលវ្ហយា រម្មា…បេ… ហេស្សាម សម្មុខា ឥមំ។

១២។

“នគរំ ខេមវតី នាម, ខេមោ នាមាសហំ តទា;

សព្ពញ្ញុតំ គវេសន្តោ, បព្ពជិំ តស្ស សន្តិកេ”តិ។

តត្ថ អញ្ជនំ បិកដមេវ។ មធុលដ្ឋិកន្តិ យដ្ឋិមធុកំ។ ឥមេតន្តិ ឥមំ ឯតំ។ បត្តិតន្តិ ឥច្ឆិតំ។ បដិយាទេមីតិ ទជ្ជាមិ, អកាសិន្តិ អត្ថោ។ វរំ វរន្តិ សេដ្ឋំ សេដ្ឋន្តិ អត្ថោ។ “យទេតំ បត្ថិត”ន្តិបិ បាឋោ, តស្ស យំ ឥច្ឆតិ, ឯតំ សព្វំ អកាសិន្តិ អត្ថោ។ អយំ វុត្តនយោ។

តស្ស បន អនន្ធស្ស កកុសន្ធស្ស ភគវតោ ខេមំ នាម នគរំ អហោសិ។ អគ្គិទត្តោ នាម ព្រាហ្មណោ បិតា, វិសាខា នាម ព្រាហ្មណី មាតា, វិធុរោ ច សញ្ជីវោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, ពុទ្ធិជោ នាមុបដ្ឋាកោ, សាមា ច ចម្បា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, មហាសិរីសរុក្ខោ ពោធិ, សរីរំ ចត្តាលីសហត្ថុព្វេធំ អហោសិ, សមន្តា ទសយោជនានិ សរីរប្បភា និច្ឆរតិ , ចត្តាលីសវស្សសហស្សានិ អាយុ, ភរិយា បនស្ស រោចិនី នាម ព្រាហ្មណី, ឧត្តរោ នាម បុត្តោ, អាជញ្ញរថេន និក្ខមិ។ តេន វុត្តំ –

១៣។

“ព្រាហ្មណោ អគ្គិទត្តោ ច, អាសិ ពុទ្ធស្ស សោ បិតា;

វិសាខា នាម ជនិកា, កកុសន្ធស្ស សត្ថុនោ។

១៤។

“វសតេ តត្ថ ខេមេ បុរេ, សម្ពុទ្ធស្ស មហាកុលំ;

នរានំ បវរំ សេដ្ឋំ, ជាតិមន្តំ មហាយសំ។

១៥។

“វិធុរោ ច សញ្ជីវោ ច, អហេសុំ អគ្គសាវកា;

ញក្ដិខោ ភាយុបដ្ឋាកោ, ពក្យសត្តស្ស សត្ថុភោ៑

១៧៑

“សាយា ច ចយ្យាភាយា ច, អទេហសុំ អក្កសាចិកា;

ទេវាឆិ តស្ស ករចទេតា, សិទឹទេសាតិ បចុច្ចតិ៑

១៨៑

“ចត្តាលិសទតភាតិ, អច្ឆក្កទេតា យហាយុតិ;

ពភពប្យកា តិច្ឆទតិ, សយត្តា ឥសទេឃាឌតិ៑

១៩៑

“ចត្តាលិសចស្សសហស្សាតិ, អាឃុ តស្ស យទេហសិទេភា;

តាចតា តិដ្ឋយាទេភា ទេសា, តាទេទសិ ឌភតំ ឆាហុំ៑

១៩៑

“ឆប្ញាបណ៌ា បសាទេទត្វា, ភទភាទឹតិ សទេឥចទេព;

ភឌិត្វា សឹហភាន៌ច, តិញ្ញទេតា ទេសា សសាចទេកា៑

២០៑

“អដ្ឋកួចចតសយ្យត្ថោ, អដ្ឋិដ្ឋាតិ តិរត្ថនំ;

សព្ពំ ពយត្ថរហិតំ, តត្វ ទិត្វា សព្ពសព្ពារា”តិ។

តត្ថ ចរេត តត្ថ ពេលេយ បុរេទតិ អយំ កាធា ពក្យសត្តស្ស ខាពតកាទសត្តស្សតត្ថំ ទុត្តាតិ ចេខិតព្ពោ។ យហាក្យលត្ថិ ត្តខិតោខិតំ កកចតោ បិត្យក្យលំ។ តទាតំ បចទំ សេដ្ឋត្ថិ ខាតិចតេសត សព្ពយត្យស្សាតំ បចទំ សេដ្ឋត្ថិ អត្ថោ។ ខាតិយត្តត្ថិ អកិខាតិចត្ថំ, ត្តតូយាកិខាតំ។ យហាឃសត្ថិ យហាបទិចាទំ, កិំ តំ ត្យត្តស្ស យហាក្យលំ? តត្ថ យហាក្យលំ ពេលេយ បុទេទ ចសេតពិបតេត សព្ពត្ថោ ដដ្ឋត្ថោ។

សយត្តា ឥសឃោខតត្ថិ សយត្តតោ ឥស ឃោខតាតិ ថទិត្វា តិច្ចកាលំ សទិទតោ តិក្កយិត្វា សុចណ្ហចណ្ហា បកា តិច្ឆទតិតិ អត្ថោ។ ឆយុបលត្ថិ ឆយុសព្ពាតំ អាបលំ។ បសាទេទត្វាតិ កល្ឆចិក្កិលាតត្ថំ តាតាកល្ឆសយិច្ឆយាបលំ ចិឃ ឆយុបលំ បសាទេទត្វាតិ អត្ថោ។ តទតាទីតត្ថិ ចេចតឃ្យតទតាទីតំ ឈាតសយាបត្តិយក្កឋលទតតចិសេសាឥកយត្វាឃ។ ឬហតាដំ ចាតិ ឬហតាដំ ចិឃ, អកឃតាដំ តខិត្វា។ អដ្ឋកួសយត្ថាកពសទោ សត្វា។ អដ្ឋិដ្ឋាតិតិ លិដ្ឋាខិកាចទហិតាតិ ឬលិតិ អដ្ឋិដ្ឋាតិ អសពលិតិ អកយុឃាតិ។ អឆ ចា អដ្ឋិដ្ឋាតិ អចិចទាតិ ឃាចកឃ្យកញ្ញអាឌីតិ។ តិរត្ថទត្ថិ សពតំ សព្ពកាលំ។ សព្ពំ ពយត្ថរហិតត្ថិ សត្វា ច ឃាចកឃ្យកញ្ញអាឌីតិ ច តំ សព្ពំ យុតិកាចយុបកត្ថា អដស្សតកាចយុបកពត្ថិ អត្ថោ។

“អបេពពាទេន្ធា ពក្យសត្តព្យទេន្ធា, អដត្ថបទេណ្ណា កពសព្ពទេន្ធា;

ពិលេលិកសទេន្ធា កិទ សច្ចសទេន្ធា, ពេលេយ បទេត ចាសយកប្យឃិត្វ”តិ។

សេសកាចាសុ សព្ពត្ថ បិឡាចេយចាតិ។

ពក្យសត្តព្យត្តចំសចណ្ហតា តិដ្ឋិតា។

តិដ្ឋិតោ ឆាខិឬសតិយោ ព្យត្តចំសោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៣៑ រកាលាកយតត្យុត្ថុច៌ុនចណ្ហុតា

ពក្យុបត្ថស្ស បត កកចរតា អបរការេក តស្ស សាសរត ច អត្ថរហិរត សរត្តស្ម តិ៍សចស្សសហស្សាឃុរកាស្ម ខារតស្ម បរហិតរកាលាកយរតា រកាលាកយរតា តាយ សត្វា រលិរត ក្ខបិខ៌ិ៑ អឆ ចា ពតកាកយតរតា រកាលាកយរតា តាយ សត្វា រលិរត ក្ខបិខ៌ិ៑ តត្វ ក-ការស្ស រកាអារធស៌ា ពត្វា ត-ការស្ស លារធស៌ា ពត្វា ៦កស្ស ក-ការស្ស រលិប៌ ពត្វា តិរុត្តិតរឃត ពតកស្ស ពតកាខិ៍អាករលស្ស អាកយតំ បចស្សតំ ឃស្ស កកចរតា ក្ខប្បត្ថការល រសា រកាលាកយរតា តាយ៑ ៦ត្វ បត អាឃុ អត្យុបុរខ្នត បរិហឹតសខ៌ិ៍ ពត៌, ត ៦ច៌ បរិហឹត៌, បុត ចដ្ឋិត្វា បរិហឹតត្តិ រចខ៌ិតខ្នា៑ ពឆ៌? ខ្ពយស៊្ខិរឃច ករប្យ ពក្យុសរត្ថ កកចា ចត្វាលឹសចស្សសហស្សាឃុកការល តិខ្នារត្វា, ត៌ បត អាឃុ បរិហាឃយាត៌ ធសចស្សកាល៌ បត្វា បុត អសរខ្លុយ្យ៌ បត្វា តរតា បរិហាឃយាត៌ តិ៍សចស្សសហស្សាឃុកការល ធិត៌, តរា រកាលាកយរតា កកចា រលិរត ក្ខប្បរត្ថាតិ រចខ៌ិតរខ្នា៑

រសាបិ បិររយិរឃា បុររត្វា តុសិតបុររ តិខ្នាតិត្វា តរតា ចចិត្វា រសាកចតឹតករ ឃខ្នាធត្តស្ស ព្រាហ្មលស្ស កទិឃាឃ ទុបិខឹហិ ក្បុរលាហិ អត្យុត្តរាឃ ក្ខត្តរាឃ តាយ ព្រាហ្មលិឃា ក្បុដ្ឋិស្មិ បខ៌ិសត្ថិ ករហត្វា ធសត្ថិ យាសាត៌ អច្ចរឃត ស្មុកចតឹក្ខឃ្យារត យាត្យុក្បុដ្ឋិរតា តិក្ខមិ៑ ខាឃយារត បត តស្មិ សពលខ្ឈឹរប រធរចា ពតកចស្ស៌ ចស្ស៌ិ៑ រតតស្ស ពតកាកយតការលត្វា "ពតកាកយរតា"តិ តាយយក៌ស្ម៑ ត៌ បតស្ស តាយ៌ អត្យុក្ករយត បរិលយយាត៌ រកាលាកយរតា"តិ ខាត៌៑ រសា បត តីលិ ចស្សសហស្សាតិ អការទ៌ អខ្នាចសិ៑ តុសិត-សត្តុសិត-សត្តុជ្ជតាយកា បតស្ស តរឃា បិសាធា អរហស៊្ម៑ ទុចិកត្វាព្រាហ្មលីបយ្យុលាតិ រសាត្យអស ខ្ពត្វិសហស្សាតិ អរហស៊្ម៑

រសា ចត្វាទិ តិយិត្វាតិ ខិស្វា ទុចិកត្វាឃ ព្រាហ្មលិឃា សត្វចារហ តាយ បុរត្វ ក្ខប្បរត្ថ ហត្ថិក្កត្ថចរករតា ហត្វិឃារតត យហាគិតិក្កយត៌ តិក្កយិត្វា បខ្នាខ៌ិ៑ ត៌ តិ៍សបុទិសសហស្សាតិ អត្យុបខ្នាខ៌ិស្ម៑ រសា រតហិ បរិចុរតា ៧ យារស បធាតចទិឃ៌ ចទិត្វា ចិសាលបុណ្ណយាឃ៌ អក្កិរសាតព្រាហ្មលស្ស ឌឹតាឃ អក្កិរសាតព្រាហ្មលក្យុយាទិឃា ខិត្ថុ យធុបិឃាស៌ បរិក្ខុខ្ញូត្វា លខិ៍រចរត ខិចាចិហាទ៌ ពត្វា សាឃតក្យុយរឃ ខខ៌ិតិត្វុរកត តាយ ឃចបិរលត ខិត្ថា អដ្ឋ តិលាយដ្ឋិរឃា ករហត្វា ក្ខឌ្ឍូររចាឆ៌ិ បុណ្ឌិរក ចុត្តបុយាល៌ ឋលចិក្ខុតិសយ្យត្ថុ ឥក្កលារតា ក្ខបកត្វា ខឹសតិហត្វចិត្វត៌ តិលាសត្វទ៌ សត្វទិត្វា បល្លក្ក៌ អាក្យុខិត្វា យារពាល៌ ចិត្តិរសត្វា ធសពាលនាលាតិ បខ៌ិលកិត្វា –
"អរតកខាតិស៌សាទ៌...រប... តល្យាត៌ លឃយខ្នា"តិ ក្ខធាត៌ ក្ខធារតត្វា សត្តសត្តាហ៌ ខឹតិតារយត្វា អត្វតា សហ បខ្នាខ៌ិតាត៌ តិ៍សកិក្កុសហស្សាត៌ ក្ខបតិស្សឃសយ្យត្តិ ខិស្វា កកតបរធត កត្វា ស្មុធស្សតតការសឹរប ខ្ពុសិបតរត យិកធារឃ ខ្ញួតទិត្វា រតស៌ យខ្នារតា ឆយ្ចក្ក៌ បចរត្តសិ, តរា តិ៍សរកាខ៌ិសហស្សាត៌ បធយាកិសយរឃា អរហាសិ៑

បុត ស្មុត្តរតការត្វារ យហាសាលទុក្កយ្វរល ឃយកបិខ៌ិហារិឃ៌ ពត្វា ខឹសតិរកាខ៌ិសហស្សាត៌ ឆយ្វាយត៌ បិរឃសិ, រសា ត្យុតិរឃា អកិសយរឃា អរហាសិ៑ អត្វរតា យាតទ៌ ក្ខត្តទ៌ បយ្យុ៌ ពត្វា ធសស្ម ចក្កចាត្យអសហស្ស្យស្ម រធចតាត៌ សយាកតាត៌ អកិឆយ្វបិខ៌ក៌ា រធរសរត្ត កកចតិ ធសត្ថិ រកាខ៌ិសហស្សាត៌ តតិរឃា អកិសយរឃា អរហាសិ៑ រតត ត្យុត្តិ –

១។

“កក្យសន្ធស្ស អបរេទត, សព្យុទ្ធោ ក្ខិបក្សត្តរេយា;

កោលាកយតោ តាយ ឌីតោ, លោកឌេដ្ឋោ តទាសកោ។

២។

“ឥស ឆេយ្យ ប្អូរឃិត្វាត, កត្តាទ៌ សយតិក្កយិ;

បចាហិឃ យល៌ សត្ថុំ, បតេត្វា សត្ថាឆិយ្យត្វយ៌។

៣។

“ឆយ្យចក្កិ បចេត្តេត្ត, កោលាកយភតាឃកេ;

តិ៍សកោដិសហស្សានិ, បឆយាគិសយឃោ អហុ។

៤។

“បរិឌិហិទ៌ កទេរាត្ត ច, បរចាឆប្បយន្ថេត;

ឌិសតិកោដិសហស្សានិ, ក្សតិឃាគិសយឃោ អហុ។

៥។

“តេតា ចិក្យឌ្ឋាតិ កត្វា, ឌីតោ តេចប្បទ៌ កេតា;

ចសេតា តត្ថ សម្ពុទ្ធោ, ឃិលាឃ បណ្ឌុកម្ពលេ។

៩។

“បករេលា សត្ត ឌេសន្តោ, ចរ្សំ ចរតិ សោ យុតិ;

ឥសពោដិ៍សហស្សានំ, តតិឃាកិលយឃោ អហុ”តិ។

តត្ថ ឥស ឆេម្ពុ បុ្ទរឃិត្វាតាតិ ឥស ឋរិយឆេម្ពុ បុ្ទរឃិត្វា។ កត្តារំ សយតិក្កយីតិ ខាតិកត្តារំ សយតិក្កយិ។ បចាហិឃាតិ បចាេហត្វា។ យលិ សព្ពត្តិ ទាកាឌិយលត្តឃំ។ បាដិ៍ហិរំ ករោរាន្តោ ច, បរចាឥប្បយឌ្ឍេតតិ បរចាឥិចាឥប្បយឌ្ឍេត, ករចតិ បាដិ៍ហារិឃំ ករោរាន្តោតិ អត្ថោ។ ចិក្យត្តាតត្តិ ចិក្យត្តាតិដ្ឋិ, បុត្តុរតារក្ខោរេ ឃយកបាដិ៍ហារិឃំ កត្វា ឌេចបុរំ រតោ តត្ថ បណ្ឌុកម្ពលសិលាឃំ ចសិ។ កថំ ចសីតិ? បករេលា សត្ត ឌេសន្តោតិ តត្ថ ឌេចានំ សត្តប្បករណសង្ខាតំ អភិធម្មបិដកំ ឌេសន្តោ ចសិ។ ឲចំ តត្ថ អភិធម្មំ ឌេសេន្តេ ករចតិ ឥសពោដិ៍សហស្សានំ ឌេចានំ អភិសយឃោ អហោសីតិ អត្ថោ។

បរិពុទ្ធបិរយិបុ្ទរណាកយតស្ស ពោណាកយតស្សបិ ឲពោ សាចកសន្តិបាតោ អហោសិ។ បុរិត្ថុចតីតករេ បុរិត្ថុចត្យឃ្យាគេ ចិហរន្តោ កិឃ្យឃស្ស រាឌបុត្តស្ស ច ដ្ឋត្តរស្ស ច រាឌបុត្តស្ស ទ្ធិត្តម្បិ តិសសហស្សបរិចារានំ ឆម្ពុំ ឌេសេត្វា សន្តាច ពេ ឲហិភិក្ខុបព្ពជ្ជាឃ បព្វាឌេត្វា ពេតសំ យជ្ឈោតោ យាឈបុណ្ណយាឃំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិ។ ពេត ចុត្តំ –

៧។

“តស្សាបិ ឌេចឌេចស្ស, ឲពោ អាសិ សយាគយោ;

ពីណាសចានំ ចិយលានំ, សន្តចិត្តាន តាឌិនំ។

៨។

“តិសភិក្ខុសហស្សានំ, តឌា អាសិ សយាគយោ;

ខ្ឍឈានយតិក្កន្តានំ, ភិន្ទិតានស្ចា យច្ចុយា”តិ។

ຕຕ຺ຖ ອຸຌ຺ຌາຕ຺ຕິ ກາເຍາຌາຊີຕໍ, ຈຕຸກ຺ເຍາຌາຕເຍຕໍ ອຊິຈຈຕໍ ຍສ຺ສ ປຕ ເຕ ນິຈິຊ຺ຊຕ຺ຕິ, ຕໍ ຈຖ຺ຸສ຺ສິ ຂຸຫຕ຺ຕິ ຂຸສີທາເປຕ຺ຕິຕິ ຂຸຌາ, ເຕນໍ ຂຸຌາຕໍ, ຽປເຍາກເຕ຺ ສາຍິຈຈຕໍ ຖຸຖ຺ຕຸ ຈຕຸຕ຺ຕິເຊ ຂຸເຌ ອຕິກ຺ກຕ຺ຕາຕ຺ຕິ ອເຕ຺ຕ ກິຊ຺ຊຕາຕ຺ຕິ ໆຕ຺ຕາປິ ໆເສຈ ຕເຍາ ຍກ຺ຍາຕິ ຍກ຺ເຕາ

ຕທາ ອຍ຺ຍໍ ເທວີສເຕ຺ຕາ ພິຜິລຕກເຣ ປຕ຺ເຕາ ຕາຍ ຣາຊາ ອໂຫສິ, ຕທາ “ສເຣຫກຕສຕ຺ຕປິຫາກຍຕໍ ເກາຫາກຍຕໍ ພິຜິລຕກເຣຍຕ຺ປຕ຺ຕ”ຕ຺ຕິ ສຸຕ຺ວາ ສປຣິຈາເຣາ ຣາຊາ ປກ຺ກຕ຺ຕາ ຈກ຺ຄິຕ຺ວາ ທສທລໍ ຕິຍເຕ຺ຕ຺ວາ ຍຫາທາຕໍ ທຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກກຈຕ຺ຕິ ຈສ຺ສາຈາສຕ຺ວາຍ ຍາຜິຕ຺ວາ ເຕຍານໍ ສສາຈກສຊ຺ຌ ສຕ຺ວານໍ ຽປຖຸຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຫຜີຕປຖກປ຺ປລເກາເສຍ຺ຍກ຺ກລກປ຺ປາສິກາຊີຕິ ຍຫຌ຺ຌຕິ ເຈຈ ສຸຄຸຍຈຕ຺ວາຕິ ຈ ສຸຈຫ຺ຫປິທ຺ກາ ເຈຈ ອຊ຺ຊາຊ຺ຊາ ທາຫຸປຣິກ຺ກາເຣຍທາສີ ເສາປິ ຕໍ ກກຈາ ທ຺ຍາກາສີ – “ຖາຍສ຺ຸເຍຈ ກຖ຺ຖກເຍ຺ ອຫໍ ທຸເຖ຺ຖ ກຜິສ຺ສຕີ”ຕິ ໍ ອຈ ເສາ ຍຫາປຸຣິເສາ ຕສ຺ສ ກກຈເຕາ ທ຺ຍາກເຣຫໍ ສຸຕ຺ວາ ຍຫາເຣຊ຺ຊ ປຣິກ຺ຫຜິຕ຺ວາ ຕເສ຺ສຈ ກກຈເຕາ ສຕ຺ຕິເກ ປຖ຺ຖຜີ ເຕຕ ທຸຕ຺ຕໍ –

໙

“ອຫໍ ເຕຕ ສຍເຍຕ, ປຖ຺ເຕາ ຕາຍ ທຕ຺ຕິເຍາ;

ຍິຕ຺ຕາຍເຈ຺ຫິ ສຍ຺ເຕ຺ຕາ, ອຕຕ຺ຕທລຈາຫເຕາ

໑໐

“ສຍ຺ຖຸທສ຺ສຕໍ ກຕ຺ວາ, ສຸຕ຺ວາ ທຍຸຍຕຸຕ຺ຕຕໍ;

ຕິຍເຕ຺ຕ຺ວາ ສຊິຕສຊ຺ຌ, ທາຕໍ ທຕ຺ວາ ຍຊິກ຺ກກໍ

໑໑

“ປຕ຺ຕຫໍ ຜີຕປຖ຺ຖາ, ເກາເສຍ຺ຍ ກປ຺ປລຍ຺ປິ ຈ;

ສຸຈຫ຺ຫປິທ຺ກເຊ຺ຈ, ອທາສິ ສຕ຺ຕຸສາຈເກ

໑໑

“សោបិ មំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, សង្ឃមជ្ឈេ និសីទិយ;

ឥមម្ហិ ភទ្ទកេ កប្បេ, អយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ។

១២។

“អហុ កបិលវ្ហយា រម្មា...បេ... ហេស្សាម សម្មុខា ឥមំ។

១៣។

“តស្សាបិ វចនំ សុត្វា, ភិយ្យោ ចិត្តំ បសាទយិំ;

ឧត្តរិំ វតមធិដ្ឋាសិំ, ទសបារមិបូរិយា។

១៤។

“សព្ពញ្ញុតំ គវេសន្តោ, ទានំ ទត្វា នរុត្តមេ;

ឱហាយាហំ មហារជ្ជំ, បព្ពជិំ ជិនសន្តិកេ”តិ។

តត្ថ អនន្តពលវាហនោតិ ពហុកំ អនន្តំ មហាពលំ អស្សហត្ថិអាទិកំ វាហនញ្ចាតិ អត្ថោ។ សម្ពុទ្ធទស្សនន្តិ សម្ពុទ្ធទស្សនត្ថាយ។ យថិច្ឆកន្តិ យាវទិច្ឆកំ ពុទ្ធប្បមុខំ សង្ឃំ បណីតេន អាហារេន “អលមល”ន្តិ បវារេត្វា, ហត្ថេន បិទហាបេត្វាតិ អត្ថោ។ សត្ថុសាវកេតិ សត្ថុនោ ចេវ សាវកានញ្ច អទាសិំ។ នរុត្តមេតិ នរុត្តមស្ស។ ឱហាយាតិ បហាយ បរិច្ចជិត្វា។

តស្ស បន កោណាគមនស្ស ភគវតោ សោភវតី នាម នគរំ អហោសិ, យញ្ញទត្តោ នាម ព្រាហ្មណោ បិតា, ឧត្តរា នាម ព្រាហ្មណី មាតា, ភិយ្យសោ ច ឧត្តរោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, សោត្ថិជោ នាមុបដ្ឋាកោ, សមុទ្ទា ច ឧត្តរា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, ឧទុម្ពររុក្ខោ ពោធិ, សរីរំ តិំសហត្ថុព្ពេធំ អហោសិ, តិំសវស្សសហស្សានិ អាយុ, ភរិយា បនស្ស រុចិគត្តា នាម ព្រាហ្មណី, សត្ថវាហោ នាម បុត្តោ, ហត្ថិយានេន និក្ខមិ។ តេន វុត្តំ –

១៧.

“នគរំ សោភវតី នាម, សោភោ នាមាសិ ខត្តិយោ;

វសតេ តត្ថ នគរេ, សម្ពុទ្ធស្ស មហាកុលំ.

១៨.

“ព្រាហ្មណោ យញ្ញទត្តោ ច, អាសិ ពុទ្ធស្ស សោ បិតា;

ឧត្តរា នាម ជនិកា, កោណាគមនស្ស សត្ថុនោ;

២២.

“ភិយ្យសោ ឧត្តរោ នាម, អហេសុំ អគ្គសាវកា;

សោត្ថិជោ នាមុបដ្ឋាកោ, កោណាគមនស្ស សត្ថុនោ.

២៣.

“សមុទ្ទា ឧត្តរា ចេវ, អហេសុំ អគ្គសាវិកា;

ពោធិ តស្ស ភគវតោ, ឧទុម្ពរោតិ វុច្ចតិ.

២៤.

“ឧច្ចត្តនេន សោ ពុទ្ធោ, តិំសហត្ថសមុគ្គតោ;

ອຸກ຺ກາມຸເຂ ຍຖາ ກມ຺ພູ, ເອວໍ ຣໍສີຫິ ມຓ຺ຑິໂຕ.

໑໖.

“ຕິໍສວສ຺ສສຫສ຺ສານິ, ອາຍຸ ພຸທ຺ທສ຺ສ ຕາວເທ;

ຕາວຕາ ຕິຐ຺ຐມາໂນ ໂສ, ຕາເຣສິ ຊນຕໍ ພຫຸໍ.

໑໗.

“ທມ຺ມເຈຕິໍ ສມຸສ຺ສິຕ຺ວາ, ທມ຺ມທຸສ຺ສວິພູສິຕໍ;

ທມ຺ມປຸປ຺ຜຄຸຬໍ ກຕ຺ວາ, ນິພ຺ພໂຕ ໂສ ສສາວໂກ.

໑໘.

“ມຫາວິລາໂສ ຕສ຺ສ ຊໂນ, ສິຣີທມ຺ມປ຺ປກາສໂນ;

ສພ຺ພໍ ຕມນ຺ຕຣຫິຕໍ, ນນຸ ຣິຕ຺ຕາ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣາ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອຸກ຺ກາມຸເຂຕິ ກມ຺ມາຣຸທ຺ທເນ. ຍຖາ ກມ຺ພູຕິ ສຸວຓ຺ຓນິກ຺ຂໍ ວິຍ. ເອວໍ ຣໍສີຫິ ມຓ຺ຑິໂຕຕິ ເອວໍ ຣໍສີຫິ ປຣິມຓ຺ຑິໂຕ ສມລງ຺ກໂຕ. ທມ຺ມເຈຕິໍ ສມຸສ຺ສິຕ຺ວາຕິ ສຕ຺ຕຕິໍສໂພທິປກ຺ຂິຍທມ຺ມມຍໍ ເຈຕິຍໍ ປຕິຐ຺ຐເປຕ຺ວາ. ທມ຺ມທຸສ຺ສວິພູສິຕນ຺ຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈທມ຺ມປຕາກວິພູສິຕໍ. ທມ຺ມປຸປ຺ຜຄຸຬໍ ກຕ຺ວາຕິ ທມ຺ມມຍປຸປ຺ຜມາລາຄຸຬໍ ກຕ຺ວາ. ມຫາຊນສ຺ສ ວິປສ຺ສນາເຈຕິຍງ຺ຄເຓ ຐິຕສ຺ສ ນມສ຺ສນຕ຺ຖາຍ ທມ຺ມເຈຕິຍໍ ປຕິຐ຺ຐເປຕ຺ວາ ສສາວກສງ຺ໂຆ ສຕ຺ຖາ ປຣິນິພ຺ພາຍີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມຫາວິລາໂສຕິ ມຫາອິທ຺ທິວິລາສປ຺ປຕ຺ໂຕ. ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ພຄວໂຕ. ຊໂນຕິ ສາວກຊໂນ. ສິຣີທມ຺ມປ຺ປກາສໂນຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣທມ຺ມປ຺ປກາສໂນ ໂສ ພຄວາ ຈ ສພ຺ພໍ ຕມນ຺ຕຣຫິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

“ສຸເລຖ ໂກນາຄມໂນ ຄຕາສໂຈ, ວິການປນາຄມໂນ ມເຫສີ;

ຈເຖ ວິເຈເກ ສິຣິຖາມເທເຍ຺ຍ, ວິສຸທ຺ທໍສາຄມໂຖ ຈສິຕ຺ວາ”.

សេសកាឆាសុ សញ្ញត្ត បាកងេយចាតិ៍

កោណាកយភញ្វន្ឌចំសចណ្ណភា ភិក្ខិណា៍

ភិក្ខិតោ តោចឹសតិយោ ញ្វន្ឌចំសោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៩។ កស្សបពុទ្ធវំសវណ្ណនា

កោណាគមនស្ស បន ភគវតោ អបរភាគេ តស្ស សាសនេ ច អន្តរហិតេ តិំសវស្សសហស្សាយុកា សត្តា អនុបុព្ពេន បរិហាយិត្វា ទសវស្សាយុកា ហុត្វា បុន វឌ្ឍិត្វា អបរិមិតាយុកា ហុត្វា បុន អនុបុព្ពេន បរិហាយិត្វា វីសតិវស្សសហស្សាយុកេសុ សត្តេសុ ជាតេសុ អនេកមនុស្សេបិ កស្សបោ នាម សត្ថា លោកេ ឧទបាទិ (សុ។ និ។ អដ្ឋ។ អាមគន្ធសុត្តវណ្ណនា)។ សោ បារមិយោ បូរេត្វា តុសិតបុរេ និព្ពត្តិត្វា តតោ ចវិត្វា ពារាណសីនគរេ ព្រហ្មទត្តស្ស នាម ព្រាហ្មណស្ស វិបុលគុណវតិយា ធនវតិយា នាម ព្រាហ្មណិយា កុច្ឆិស្មិំ បដិសន្ធិំ គហេត្វា ទសន្នំ មាសានំ អច្ចយេន ឥសិបតនេ មិគទាយេ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិ។ គោត្តវសេន បនស្ស “កស្សបកុមារោ”តិ នាមមកំសុ។ សោ ទ្វេ វស្សសហស្សានិ អគារំ អជ្ឈាវសិ។ ហំសវា យសវា សិរិនន្ទោតិ តស្ស តយោ បាសាទា អហេសុំ។ សុនន្ទា នាម ព្រាហ្មណិប្បមុខានិ អដ្ឋចត្តាលីស ឥត្ថិសហស្សានិ បច្ចុបដ្ឋិតានិ អហេសុំ។

សោ ចត្តារិ និមិត្តានិ ទិស្វា សុនន្ទាយ ព្រាហ្មណិយា វិជិតសេនេ នាម បុត្តេ ឧប្បន្នេ ឧប្បន្នសំវេគោ “មហាភិនិក្ខមនំ និក្ខមិស្សាមី”តិ ចិន្តេសិ។ អថស្ស បរិវិតក្កសមនន្តរមេវ បាសាទោ កុលាលចក្កមិវ ភមិត្វា គគនតលមព្ភុគ្គន្ត្វា បរមរុចិរករនិករោ សរទសមយរជនិករោ វិយ តារាគណបរិវុតោ អនេកភរសតបរិវុតោ គគនតលមលង្ករោន្តោ វិយ បុញ្ញានុភាវំ បកាសេន្តោ វិយ ជននយនហទយានិ អាកឌ្ឍេន្តោ វិយ រុក្ខគ្គានិ បរំ សោភយមានោ វិយ ច គន្ត្វា និគ្រោធពោធិំ មជ្ឈេ កត្វា ភូមិយំ បតិដ្ឋហិ។ អថ ពោធិសត្តោ មហាសត្តោ បថវិយំ បតិដ្ឋហិត្វា ទេវទត្តិយំ អរហទ្ធជមាទាយ បព្វជិ។ តស្ស នាដកិត្ថិយោ បរិវារា ឱតរិត្វា អឌ្ឍគាវុតំ មគ្គំ គន្ត្វា សបរិវារា សេនាសន្និវេសំ កត្វា និសីទិំសុ។ តតោ ឥត្ថិបរិចារិកេ ឋបេត្វា សហាគតា សព្វេ បព្វជិំសុ។

មហាបុរិសោ កិរ សត្តាហំ តេហិ បរិវុតោ បធានចរិយំ ចរិត្វា វិសាខបុណ្ណមាយ សុនន្ទាយ នាម ព្រាហ្មណិយា ទិន្នំ មធុបាយាសំ បរិភុញ្ជិត្វា ខទិរវនេ ទិវាវិហារំ កត្វា សាយន្ហសមយេ សោមេន នាម យវបាលកេន ឧបនីតា អដ្ឋ តិណមុដ្ឋិយោ គហេត្វា និគ្រោធពោធិំ ឧបគន្ត្វា បញ្ចទសហត្ថវិត្ថតំ តិណសន្ថរំ សន្ថរិត្វា តត្ថ និសីទិត្វា អភិសម្ពោធិំ បាបុណិត្វា – “អនេកជាតិសំសារំ...។ បេ... តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា”តិ ឧទានំ ឧទានេត្វា សត្តសត្តាហំ វីតិនាមេត្វា អត្តនា សហ បព្វជិតានំ ភិក្ខូនំ កោដិយា ឧបនិស្សយសម្បត្តិំ ទិស្វា គគនតលេន គន្ត្វា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ ឱតរិត្វា តេហិ បរិវុតោ តត្ថ ធម្មចក្កំ បវត្តេសិ។ តទា វីសតិយា កោដិសហស្សានំ បឋមោ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ –

១។

“កោណាគមនស្ស អបរេន, សម្ពុទ្ធោ ទ្វិបទុត្តមោ;

ᨠᩔᨸᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᩣ ᨸᨽᨦ᩠ᨠᩁᩮᩣ᪨

᪑᪨

“ᩈᨬ᩠ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᩴ ᨠᩩᩃᨾᩪᩃᩴ, ᨻᩉ᩠ᩅᨶ᩠ᨶᨸᩣᨶᨽᩮᩣᨩᨶᩴ;

ᨴᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨿᩣᨧᨠᩮ ᨴᩣᨶᩴ, ᨸᩪᩁᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨾᩣᨶᩈᩴ;

ᩏᩈᨽᩮᩣᩅ ᩋᩣᩊᨠᩴ ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪒᪨

“ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩔᨸᩮ ᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨿᨠᩮ;

ᩅᩦᩈᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩴ, ᨸᨮᨾᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩩ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨬ᩠ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᩴ ᩏᨩ᩠ᨫᩥᨲᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩩᩃᨾᩪᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᩃᩅᩴᩈᩴ, ᩋᨸᩁᩥᨾᩥᨲᨽᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩴ ᩋᨶᩮᨠᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᨵᨶᩈᨬ᩠ᨧᨿᩴ ᨴᩈᩈᨲᨶᨿᨶᨠᨧᨶᩈᨴᩥᩈᨠᩮᩣᩈᩴ ᩋᨲᩥᩁᩩᨧᩥᩁᩴ ᨲᩥᨱᨾᩥᩅ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩣᨧᨠᩮᨲᩥ ᨿᩣᨧᨠᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᩣᩊᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩮᩣᨭ᩠ᨮᩴ, ᨿᨳᩣ ᩏᩈᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨭ᩠ᨮᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᩁᩩᨧᩥ ᨸᨲ᩠ᨳᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣᨸᩥ ᨣᩮᩉᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨸᩩᨶ ᨧᨲᩩᨾᩣᩈᩴ ᨩᨶᨸᨴᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᨾᩣᨶᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᨴᩈᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨿᨴᩣ ᨸᨶ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᨶᨣᩁᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩋᩈᨶᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮ ᨿᨾᨠᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ, ᨲᨴᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩴ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨸᩩᨶ ᨿᨾᨠᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᩁᩥᨸᩩᩁᩥᨠᩅᨶᩮ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᨽᩅᨶᩮ ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩣᨾ ᨴᩮᩅᩈᨽᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨾᩣᨲᩁᩴ ᨵᨶᩅᨲᩦᨴᩮᩅᩥᩴ ᨸᨾᩩᨡᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩈᩈᩉᩔᩥᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩁᨱᩴ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᨸᩥᨭᨠᩴ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩦᨱᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨾᨲᩴ ᨸᩣᨿᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪓᪨

“ᨧᨲᩩᨾᩣᩈᩴ ᨿᨴᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨧᩁᨲᩥ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ;

ᨴᩈᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩩ.

᪇.

“ᨿᨾᨠᩴ ᩅᩥᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨬᩣᨱᨵᩣᨲᩩᩴ ᨸᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩥ;

ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᨲᨲᩥᨿᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩩ.

᪈.

“ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩮᩅᨸᩩᩁᩮ ᩁᨾ᩠ᨾᩮ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩥ;

ᨲᩥᩴᩈᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨻᩮᩣᨵᨿᩦ ᨩᩥᨶᩮᩣ.

᪉.

“ᨶᩁᨴᩮᩅᩔ ᨿᨠ᩠ᨡᩔ, ᩋᨸᩁᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩮ;

ᩑᨲᩮᩈᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᩣ, ᨣᨱᨶᩣᨲᩮᩣ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩥᨿᩣ”ᨲᩥ.

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᨲᩩᨾᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᨲᩩᨾᩣᩈᩮ. ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩅᩣ ᨸᩣᨮᩮᩣ. ᨧᩁᨲᩦᨲᩥ ᩋᨧᩁᩥ. ᨿᨾᨠᩴ ᩅᩥᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨿᨾᨠᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ. ᨬᩣᨱᨵᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ. “ᩈᨻ᩠ᨻᨬᩣᨱᨵᩣᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ. ᨸᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩔ ᨸᨠᩣᩈᩮᩈᩥ. ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᨽᩅᨶᩮ ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᨽᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩴ.

ᨲᨴᩣ ᨠᩥᩁ ᩋᩣᨶᩩᨽᩣᩅᨸᩥᨩᩥᨲᨶᩁᨴᩮᩅᩮᩣ ᨶᩁᨴᩮᩅᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᩁᨴᩮᩅᨿᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ ᨿᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ. ᩈᩮᩣ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨸᩮ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᨣᩁᩮ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨿᩣᨴᩥᩈᩴ ᩁᩪᨸᩴ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᩁᩪᨸᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᨾᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩉᩋᨶ᩠ᨲᨸᩩᩁᩴ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩁᩥᨾᩥᨲᨾᩴᩈᨽᩮᩣᨩᨶᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ. ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨵᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ. ᨿᨴᩣ ᨸᨶ ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨨᩮᨠᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ – “ᨶᩣᨿᩴ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩁᩣᨩᩣ, ᩋᨾᨶᩩᩔᩮᩣ ᩑᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨴᩣ ᩈᩮᩣ ᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨡᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨶᨣᩁᩴ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ. ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩈᩮᩣ ᨶᩁᨴᩮᩅᨿᨠ᩠ᨡᩮᩣ

យត្ថុស្ស កក្ខឃត្តោ ឃតា ស្ថូតកោរាកិយុលោ អកយាមិ, តតា តំ ជិន្នា តកោចាសិតោ យត្ថុស្សា យរោលកឃតខ្ចិតសត្តាសា សកតកោរតោ តិក្ខយិត្វា តតោ តតោ បលិឃិស្ុ៉ អឆ តេ យត្ថុស្ស បលិឃយាតេ ជិន្នា កស្សបតសខាលេ តស្ស តរេតេចស្ស ឃក្ខស្ស ប្ុរតោ អដ្ឋាសិ៉ តរេតេចា ឲុចំ តេចតេចំ ជិតំ ជិន្នា ចិស្សទំ ឈោទំ តាជំ តជិត្វា កកចតោ កឃំ ស្តូបាតេតុំ អសតេក្កាត្តោ តំ សរលំ កត្វា បតំញ្ញាបុន្ធិ៉ បតំញ្ញាចិស្សខ្ញុត្វា តំ តេយត្វា ឆយេ្ុ តេសិឃយាតេ សយ្យត្តាត់ តរយរាត់ កលាតបឆាតឹតាត់ អកិសយឃោ អតេហាសិ៉ តេតត ចុត្តំ –

“តរេតេចស្ស ឃក្ខស្សា”តិអាជិ ៉ តត្ត អបតេ ឆយុតេសតេតិ អបរស្មិ ឆយុតេសតេ៉ ឲុតេសាតត្តិ ឲុតេសំ៉ អឃយេច ចា បិតេធា៉

តស្ស បត កស្សបកកចតោ ឲុកោច សាចកសត្តិបិតោ អតេហាសិ៉ ឆារាលឹតកោរ បុរោហិតបុរត្តា តិស្សា តាយ អតេហាសិ៉ តោ កស្សបស្ស តៅឆិសត្តស្ស សទឹរ លក្ខលាសយ្យត្តិ ជិន្នា បិត្ុតោ កាសតោ ស្ុត្វា – “តិស្សំសឃំ ឲុសោ យហាកិតិក្ខយត់ តិក្ខយិត្វា ត្ុខ្ពោ កចិស្សតិ, ឲុតស្សាហំ សត្តិកេ បត្តខិត្វា សំសារទុក្ខតោ យុត្តិស្សាមិ”តិ ចិត្តេត្វា ស្ុទ្ធ្ុតិកលាចត្តំ ហិយចត្តំ កត្វា តាបសបត្តឌ្ជំ បត្តខិ៉ តស្ស បរិចារក្ខតាតិ ចឹសតិតាបសសហស្សាតិ អតេហ្ុំ៉ តោ អបរកាកេ “កស្សបក្យាតោ តិក្ខយិត្វា អកិសត្តាឆិ អត្ុប្បតេត្តា”តិ ស្ុត្វា សបរិចារតោ អាកត្វា កស្សបស្ស កកចតោ សត្តិកេ សបរិចារតោ ឲុហិកិក្ខុបត្តឌ្ជាឃ បត្តខិត្វា អរហត្តំ បិប្ុលិ៉ តស្មិ សយាកយ កស្សបេបិ កកចា យាឈប្ុណ្ណយាឃំ បិតិយាក្ខំ ដ្ឋិសិ៉ តេតត ចុត្តំ –

ប៉៉

“តស្សាបិ តេចតេចស្ស, ឲុកោ អាសិ សយាកយោ;

លឹលាសចាត់ ចិយលិត់, សត្តចិត្តាត តាជិត់៉

៥៉

“ចិសកិក្ខុសហស្សាត់, តតា អាសិ សយាកយោ;

អតិក្កត្តកចត្តាត់, ហិរិសិលេត តាជិត”ត្តិ៉

តត្ត អតិក្កត្តកចត្តាតត្តិ អតិក្កត្តប្ុថុជ្ជតសោតាបត្តាជិត់, សត្តាសំ លឹលាសចាតយេចាតិ អត្ថោ៉ ហិរិសិលេត តាជិតត្តិ ហិរិយា ច សិលេត ច សជិសាត់៉

តតា អយ្យាកំ តៅឆិសត្តោ តោតិបិលេ តាយ យាលតោ តិណ្ណំ តេចតាត់ បិរេក្ខ ក្ុមិយឃេត្ថោច អត្តលិត្តេ ច បិកេដេ ឈជិកាស្ស

កុម្ភការស្ស សហាយោ អហោសិំ។ សោ តេន សទ្ធិំ សត្ថារំ ឧបសង្កមិត្វា តស្ស ធម្មំ សុត្វា តស្ស សន្តិកេ បព្ពជិំ។ សោ អារទ្ធវីរិយោ តីណិ បិដកានិ ឧគ្គហេត្វា វត្តបដិបត្តិយា ពុទ្ធសាសនំ សោភេសិ។ សោបិ តំ សត្ថា ព្យាកាសិ។ តេន វុត្តំ –

១០។

“អហំ តទា មាណវកោ, ជោតិបាលោតិ វិស្សុតោ;

អជ្ឈាយកោ មន្តធរោ, តិណ្ណំ វេទាន បារគូ។

១១។

“លក្ខណេ ឥតិហាសេ ច, សធម្មេ បារមិំ គតោ;

ភូមន្តលិក្ខកុសលោ, កតវិជ្ជោ អនាវយោ។

១២។

“កស្សបស្ស ភគវតោ, ឃដិការោ ឧបដ្ឋកោ;

សគារវោ សប្បតិស្សោ, និព្ពុតោ តតិយេ ផលេ។

១៣។

“អាទាយ មំ ឃដីការោ, ឧបគញ្ឆិ កស្សបំ ជិនំ;

តស្ស ធម្មំ សុណិត្វាន, បព្ពជិំ តស្ស សន្តិកេ។

១៤។

“អារទ្ធចីរិយោ ហុត្វា, ចត្តាចទេត្តស្ស កោចិទោ;

ត ក្វចិ បរិហាឃាមិ, បុទេសិ ឌិតសាសត៍

១៧៍

“ឃាចតា ញុទ្ធកល៉ិតំ, តចក្កុំ ឌិតសាសតំ;

សត្តុំ បរិឃាបុលិត្វាត, ទេសាកឃិំ ឌិតសាសត៍

១៨៍

“យយ អទ្ធរិឃំ ឌិស្វា, ទសាបិ ញុទ្ធោ ចិឃាកវិ;

ខ្ពុយមិព្រភក្ខេក កទប្យ, អឃំ ញុទ្ធោ កចិស្សតិ៍

១៩៍

“អហុ កបិលចត្ថុឃា ទឡ្ហា...ទប... ទហស្សាយ សមុតា ខ្ពុមិ៍

២០៍

“តស្សាបិ ចចតំ សុត្វា, កិទឃ្យា ចិត្តំ បសាទឃិំ;

នុត្តុទិំ ចតយឆិដ្ឋាសិំ, ទសបិទមិបុទិឃា៍

២១៍

“ខុចយហំ និសទិត្វា, បរិចខ្ជេត្វា អតាចទំ;

ឧក្កដ្ឋា ករំ យស្មា ទោឆិយាវេយច ការណា"តិ ។

តត្ថ ភុម្មន្តលិក្ខកុសលោតិ ភូមិសិក្ខាសុ ច អន្តលិក្ខេសុ ច ជោតិចក្កាចារេ ជោតិវិជ្ជាយ ច កុសលោតិ អត្ថោ ។ ឧបដ្ឋកោតិ ឧបដ្ឋាយកោ ។ សប្បតិស្សោតិ សប្បតិស្សយោ ។ និព្ពុតោតិ វិទិតោ, វិស្សុតោ វា ។ តតិយេ ផលេតិ និមិត្តសត្តមី, តតិយផលាធិគមហេតុ និព្ពុតោតិ អត្ថោ ។ អាទាយាតិ យំ គហេត្វា ។ វត្តាវត្តស្សតិ ឧទ្ទកវត្តមហាវត្តស្ស ។ កោវិទោតិ តេសំ បុរេ កុសលោ ។ ន កិញ្ចិ បរិហាយតីតិ កិញ្ចិបិ សីលេសុ វា សមាធិសមាបត្តិអាទីសុ វា កត្ថចិ កុតោបិ ន បរិហាយតិ, សព្ពត្ថ នេវ បរិហាតិ នាម ន ចិន្តេតីតិ ទីបេតិ ។ "ន កោចិ បរិហាយតី"តិបិ បាឋោ, សោយេវត្ថោ ។

យាវតាតិ បរិច្ឆេទវចនមេតំ, យាវតកន្តិ អត្ថោ ។ ពុទ្ធភណិតន្តិ ពុទ្ធវចនំ ។ សោតុកាមិន្តិ សោតុកាមោ បកាសេសិំ ។ មម អច្ឆរិយន្តិ មម សព្ពាបដិបត្តិ អច្ឆេរហិ អសាធារណំ អច្ឆរិយំ អព្ភុតំ កស្សបោបិ ភគវា ទិស្វាតិ អត្ថោ ។ វិម្ហិតាតិ វិម្ហយេន វិម្ហិតា ។ អនាចរន្តិ អនាចារំ អកត្តព្ពំ, អករណីយន្តិ អត្ថោ ។

តស្ស បន កស្សបស្ស ភគវតោ ជាតនគរំ ពារាណសី នាម អហោសិ, ព្រហ្មទត្តោ នាម ព្រាហ្មណោ បិតា, ធនវតី នាម ព្រាហ្មណី មាតា, តិស្សោ ច ភារទ្វាជោ ច ទ្វេ អគ្គសាវកា, សព្ពមិត្តោ នាមុបដ្ឋាកោ, អនុឡា ច ឧរុវេឡា ច ទ្វេ អគ្គសាវិកា, និគ្រោធរុក្ខោ ពោធិ, សរីរំ វីសតិហត្ថុព្ពេធំ អហោសិ, វីសតិវស្សសហស្សានិ អាយុ, សុនន្ទា នាមស្ស អគ្គមហេសី, វិជិតសេនោ នាម បុត្តោ, បាសាទយានេន និក្ខមិ ។ តេន វុត្តំ –

១១។

"នគរំ ពារាណសី នាម, កិកី នាមាសិ ខត្តិយោ;

វសតេ តត្ថ នគរេ, សម្ពុទ្ធស្ស មហាកុលំ ។

១១។

"ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មទត្តោច, អាសិ ពុទ្ធស្ស សោ បិតា;

ធនវតី នាម ជនិកា, កស្សបស្ស មហេសិនោ ។

២៨.

“ពិស្សោ ច ការុម្ភារោ ច, អហេសុំ អក្កលាចកា;

សត្តុបិត្តោ ភាយុបដ្ឋាកោ, កស្សបស្ស យហេសិតោ.

២៩.

“អត្យូអា ក្កុបេចញូអា ច, អហេសុំ អក្កលាចិកា;

ទេវាឆិ តស្ស កាចទោ, តិក្រោរេធាតិ បច្ចុត្តិ.

៣០.

“ក្ខូត្តោភ យោ ត្យុឌ្ឋោ, ចិរពិទតក្យុគោ;

ចិត្ថូលដ្ឋិច អាកាសោ, ធទក្ខោច កហប្ឆុទ្ធិតោ.

៣១.

“ចិរពិចស្សរហស្សាតិ, អាឃុ តស្ស យហេសិតោ;

តាចតា ពិដ្ឋយាភោ យោ, តាទោសិ ឌតតំ ចាហុំ.

៣២.

“ឆប្បុតញូអាកំ យាបយិត្វា, សីលំ ខត្វា ចិទោលបតំ;

ធម្មទុស្សំ និវាសេត្វា, ធម្មមាលំ វិភជ្ជិយ.

៣៣.

“ធម្មវិមលមាទាសំ , ឋបយិត្វា មហាជនេ;

កេចិ និព្ពានំ បត្ថេន្តា, បស្សន្តុ មេ អលង្កតំ.

៣៤.

“សីលកញ្ចុកំ ទត្វាន, ឈានកវចវម្មិតំ;

ធម្មចម្មំ បារុបិត្វា, ទត្វា សន្នាហមុត្តមំ.

៣៥.

“សតិផលកំ ទត្វាន, តិខិណំ ញាណកុន្តិមំ;

ធម្មខគ្គវរំ ទត្វា, សីលសំសគ្គមទ្ទនំ.

៣៦.

“តេវិជ្ជាភូសនំ ទត្វាន, អាវេឡំ ចតុរោ ផលេ;

ឆឡភិញ្ញាភរណំ ទត្វា, ធម្មបុប្ផបិឡន្ធនំ.

៣៧.

“សទ្ធម្មបណ្ឌរច្ឆត្តំ , ទត្វា បាបនិវារណំ;

ยาปឃិត្វាកហំ បុប្ទំ, ភិក្ខូនេតា នោ ឞនាចនោកា៍

៣៥៍

“ឧនោ ហិ ឞយ្ញាឞយ្ហូន្ធោ, អប្បនេយនេឃ្យា ត្នាឞនោ;

ឧនោ ហិ ឆយ្ទេតនេតា, ភ្វាក្ការេតា ឧហិបឞ្សិនោកា៍

៣៦៍

“ឧនោ ហិ ឞឈ្ជ្រូតនេតា, ឞុប្បដឹបនេត្ថា អត្ថូត្តូនរា;

ឞក្ខំ តាយត្តូរហិតំ, ភត្វ រិត្វា ឞក្ខាឞក្ខារា”តិ៍

តត្ថ ចិន្តួលដ្ឌីចាតិ ឈគការេចគ ឞណ្ហិតា ចិន្តួលតា ចិឃ៍ ចនេត្តាច កហឞ្វាំរតាតិ បរិនេចឞកហបរិក្លិនេតា បុណ្ណចនេត្វា ចិឃ៍ ឆយ្ទតញ្ជអាកំ ញាបឃិត្វាតិ បរិឃត្តិឆយ្ទតញ្ជអាកំ ញាបឃិត្វា៍ ឞឹលំ ឥត្វា ចិនេលបគត្តិ ចត្យបរិរឞុដ្ឋិឞឹលឞក្ខាតំ ចិត្តឞត្តពិចិក្សឞតត្ថំ ចិនេលបតំ ឥត្វា ៍ ឆយ្ទ្សញ្ញំ ភិចារេឞត្វាតិ ហិនេរាត្តប្បឆយ្ទឞក្ខាតំ ឞាដកឃ្យាំ ភិចារេឞត្វា៍ ឆយ្ទយាលំ ចិកឌ្ឌិឃាតិ ឞត្តត្តិឞនេតាឌឹបក្លិឃឆយ្ទក្បុយលាំ ចិកឌ្ឌិត្វា៍ ចិគហិត្វាតិ អនេត្វា៍

ឆយ្ទចិយលយាគាឞត្តិ ចិយលំ នោតាបត្តិយក្តូឞក្ខាតំ អាគាឞំ ឞាចឌ្ឍាគចឌ្ឍក្បុឞលិក្បុឞលឆយ្ទឞល្លក្ខណត្ថំ យហាឌគឞ្ស ឆយ្ទតញ្ជអាកពឹនេទ ឆយ្ទាគាឞំ ចនេបត្វាតិ អនេត្វា៍ យហាឌនេតតិ យហាឌគឞ្ស៍ ពោឌិតិ នេឃ ពោឌិ៍ ភិក្ខាភំ បនេត្តក្ខាតិ ឞក្ខាក្បុឞលយលចិលឃពោរំ អយតយឞក្ខតយតឹពិកំ បនេយឞត្តិ អន្តុតិរឞំ ភិក្ខាភំ បនេត្តក្ខា ចិចនេត្តិ៍ នេត ត្វាយំ អលក្ការំ ត្វត្តប្បការំ យឃា ឥឞ្សិតំ បឞ្សត្វិតិ អនេត្វា៍ “ភិក្ខាគយកឹបនេត្តក្ខា, បឞ្សត្វ យំ អលក្ការ”ត្តិបិ បាឋោ, នោរនេឃចនេត្វា៍ អលក្ការត្តិ រឞ្សំ កត្វា ត្វត្ថំ៍

ឞឹលកញ្ជាកំ ឥត្វាគាតិ បក្ខឞឹលឥឞឞឹលចត្យបរិរឞុដ្ឋិឞឹលយឃំ កញ្ជាកំ ឥត្វា៍ ឥឞាគកចចចយ្ទិតត្តិ ចត្យក្កបក្ខាកញ្ញាគកចចឆាត្ថិ ឆាត្តិត្វា៍ ឆយ្ទចយ្ទំ បារុបិត្វាតិ ឞតិឞយ្យឌ្ឈាឞក្ខាតឆយ្ទចយ្ទំ បារុបិត្វា៍ ឥត្វា ឞត្ថាហយត្តយត្តិ ក្សត្តយំ ចត្យរក្លឞយត្ថាកតំ ចីរិឃឞត្ថាហំ ឥត្វាតិ អនេត្វា៍ ឞតិចលកំ ឥត្វាគាតិ រាកាឌិនេគាឞារិបិបគិចារលត្ថំ ចត្យឞតិបដ្ឋាគចលកភិចារលំ ឥត្វា៍ ពិលិលំ ឆាគាលក្បុត្តិយត្តិ បដិនេចឆឞយត្ថំ ពិលិលចិបឞ្សគាឆាគាលក្បុត្តចត្តំ, ចិបឞ្សគាឆាគាលភិឞិតក្បុត្តចរត្តិ អនេត្វា, កិនេលឞពាលភិឆគការឞយត្ថំ ចា នោយាកាចចរនេយាឆចរំ

ឋបេត្វាតិ អត្ថោ។ ឋឡុលក្កវរិឋត្វាតិ តស្ស យោគាវចរស្ស វីរិយុបលតលតិសិតឋារិ យក្កបញ្ញាវរលក្កិ ឋត្វា។ សីលសំសក្កយក្ខតត្ថិ អរិយំ លោកុត្តរសីលំ កិលេសសំសក្កយក្ខតត្វាយ, កិលេសតិឃាតតត្វាយាតិ អត្ថោ។

តេចិន្ថ្នាក្សសតំ ឋត្វាតិ តេចិន្ថ្នាយយំ ចិក្សសតំ ឋត្វា។ អាវេត្យអំ ចត្យរោ ឋលេតិ ចត្តារិ ឋលិតិ ចជំសកំ គត្វា។ លត្យអតិញ្ញាករលត្តិ អាករលត្វាយ អលង្ការករលត្វាយ ល អតិញ្ញាយោ ឋត្វា។ ឋឡុបុប្បបិត្យអត្ថតត្ថិ តចលោកុត្តរឋឡុសង្ខាតំ កុសុមយាលំ គត្វា។ សន្ថឡុបល្ថរន្ធត្តំ, ឋត្វា បិបតិចារលត្តិ អន្ធត្តចិសុទ្ធិ ចិយុត្តិសេតន្ធត្តំ សន្ញាកុសលិតបតិចារលំ ឋត្វា។ យាបយិត្វាកយំ សុប្បុត្តិ អកយបុរកាយិតំ អដ្ឋក្កិគយក្កិ សុប្បំ គត្វាតិ អត្ថោ។

ការស្សបេបិ កិរ កកចា ការសិរដ្ឋេ សេតត្យតកេរ សេតត្យុឃ្យារត បរិតិញ្ញាយិ។ ឋាត្យយោ កិរស្ស ត ចិកិរិ សុ។ សកលឌព្ទុងឹបចាសិតោ យត្យស្សា សត្ថិបតិត្វា ឲគេគំ សុចល្លិដ្ឋគំ កោជិអល្លុតគំ រតតចិចិត្តំ ពាហិចិតតត្វំ ឲគេគំ អឌ្ឍកោជិអល្លុតគំ អត្ថត្តរបុរលត្វំ យតោសិលិយ យត្តិកាកិច្ចំ តេលេត ក្ខកាកិច្ចំ កេរាត្តោ យោឌត្យត្ថាឆំ ឆ្ងបយគំសុ។

“ការស្សបេបិ កកចា គតាកិច្ចោ, សន្ញាសត្តហិតយេច កេរាត្តោ;

ការសិរាឌតកេរ យិកឆាយេ, លោកតក្ខតកេរា តិចសី”តិ។

សេសកាចាសុ សន្ញាត្ថ បិកេឌយេចាតិ។

ញ្ញាតិ យឆុរត្វចិលិសិតិយា ត្យក្ខចំស-អដ្ឋកចាយ

ការស្សបត្យក្ខចំសចល្លុតា តិដ្ឋិតា។

ឲត្តាចតា ចត្យចិសតិយា ត្យក្ខាតំ ត្យក្ខចំសចល្លុតា

សន្ញាកាកេត តិដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៧៩. ខោពយពុទ្ធច៉សចណ្ហា

ក្នុទតិតាភពនា

“ទ្ដតាតិ ឃស្វា អយ្យាកំ, ពុទ្ធច៉សស្ស ចណ្ហា;

អត្ក្កខេត សយ្យត្ដា, ពស្វាឃំ ពស្ស ចណ្ហា”៉

ពព្ធ អយ្យាកំ ខេាលិសខេត្ដា ឌិបក្កទាឌិត ចពុចិសពិឃា ពុទ្ធាត សត្ថិខេព អឆិកាទំ កខេទាខេត្តា កព្យសពសហស្សាធិកាតិ ចព្ធាទិ អសខេដ្វាឃ្យាតិ អាកខេពា៉ កស្សបស្ស បត ភកចខេពា ខ្លួកាខេក ជខេបព្វា ទ្ដយំ សម្វាសម្ពុទ្ធិ អខេញ្ញា ពុខេទ្ធា តាយ តព្វិ៉ ទ្ដពិ ឌិបក្កទាឌិត ចពុចិសពិឃា ពុទ្ធាត សត្ថិខេព លទ្ធព្យាកទខេណា បត ខេាលិសខេត្ដា ខេឃខេតត –

“យត្សស្សត្តំ លិក្ខុសយ្យត្តិ, ខេហពុ សព្វាទេស្សត;

បទ្ទិដ្ឋា ក្យាណសយ្យត្តិ, អឆិកាខេទា ច លត្ថតា;

អដ្ឋសម្ភសខេឃាធាភា, អភិតិហាខេទា សយិទ្ធ្យាតិ”ពិ៉ (ញុ៉ ច៉ ១៉៥៥) –

ទ្ដខេយ អដ្ឋ ធខេម្ម សខេឃាធាខេតព្វា ឌិបក្កទបិខេម្ហខេល កពាភិតិហាខេទត “ហត្ថ, ពុទ្ធកខេទ ធខេម្ម, ចិចិតាយិ ទ្ដខេពា ចិខេពា”ពិ ក្លស្សាហំ កព្វា “ចិចិតខេត្តា ពតាធក្លិ, បជយំ តាតបិទេយិ”ត្តិ តាតបិទេយិពាធខេឃា ពុទ្ធការកធម្មា ធិដ្ឋា, ខេព ប្អុខេទខេត្តា ឃាច ខេចស្សត្ថទត្ដកាចា អាកយិ, អាកច្ឆខេត្តា ច ខេឃ ខេព កពាភិតិហាទាត ខេាលិសព្វាត អាតិសំសា សំចណ្ហិពា –

“ខុចំ សទ្ទក្កសយ្យត្ថា, ខេាលិសិឃា តិឃពា តទា;

សំសទំ ឌិឈយទ្ធាត, កព្យខេកាដិសខេពហិបិ៉

“អចិចិយិត្សប្យដ្ឋត្តិ, ពឆា ខេលិកត្តខេទស្ស ច;

ភិន្នាយតោយា ញុប្បិបិរសា, ន ហោន្តិ កាញអកឌ្ឍិកា·

“ន ហោន្តិ ញុទ្ធកា បិលោ, ខ្ុប្បឌ្ឍន្តាបិ ទុក្ខតិ;

ខាឃយាតា យត្ុរេស្សុ, ឌច្ចន្តា ន ករន្តិ តេ·

“រេរាតេរចកល្ល‍តា តត្ថិ, ន ករន្តិ ឞ្ុកបក្ខិកា;

ព្ឃត្ថិកាថំ ន ពន្ធន្តិ, ខ្ុករេតាញញ្ញាតបណ្ឌកា·

“ន ករន្តិ បរិឃាបន្តា, ឞេទិឆិឃា តិឃតា តទា;

ឞុត្តា អាតន្តរិពេហិ, ឞព្វត្ថ ឞុទ្ធពោធរា·

“ឞិទ្ធាឌិដ្ឋិ ន ឞេចន្តិ, កឞ្មពិរិយទស្សនា;

ចរយាតាបិ ឞពេ្កុ, អឞញ្ញា ត្ុបបន្នេទ·

“ឞុទ្ធាចារេឞុ ទេរេចឞុ, ទេហាញ្ញ តាយ ន ចិន្ទតិ;

ទេក្ខឞ្បតិត្ថា ឞប្បុរិសា, ចិឞំឃុត្តា ករាទេច;

ចរន្តិ លោកត្ថចរិយាយោ, ឞ្ុរេន្តិ ឞព្វាបិរេយី”តិ· (ឆ· ឞ· អដ្ឋ· តិទាតកថា; អប· អដ្ឋ· ១·ទូរេតិទាតកថា; ខា· អដ្ឋ· ១·ទូរេតិទាតកថា; ចរិយា· អដ្ឋ· បកិណ្ណកកថា);

ទេត អាតិឞំទេឞ អឆិពត្ថាច អាពទេតា· ៤ថំ អាពន្ធទេត្តា ទេចឞ្សត្តទេតាការទេច ឌីទេតា –

“អទេចតតាយំ បឆចិ, អចិន្តាឃ ឞុរំ ទុរំ;

ᩈᩣᨷᩥ ᨴᩣᨶᨻᩃᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨷᨠᨾ᩠ᨷᨳᩣ”ᨲᩥ. (ᨧᩁᩥᨿᩣ. ᪁.᪁᪂᪔) –

ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩣᨷᨳᩅᩥᨠᨾ᩠ᨷᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨾᩉᩣᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩩᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩈᩥᨲᨷᩩᩁᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ.

ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ

ᨲᩩᩈᩥᨲᨷᩩᩁᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮᨿᩮᩅ ᨷᨶ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩮᩣᩃᩣᩉᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ. ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᩉᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨠᩮᩣᩃᩣᩉᩃᩣᨶᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᨠᨷ᩠ᨷᨠᩮᩣᩃᩣᩉᩃᩴ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩮᩣᩃᩣᩉᩃᩴ, ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣᩃᩣᩉᩃᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩅᩔᩈᨲᩈᩉᩔᩔ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᨻ᩠ᨿᩪᩉᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᨴᩮᩅᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᩁᩣ ᩅᩥᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩮᩈᩣ ᩁᩩᨴᨾᩩᨡᩣ ᩋᩔᩪᨶᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨨᨾᩣᨶᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩅᩥᩁᩪᨷᩅᩮᩈᨵᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᨷᨳᩮ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩍᨲᩮᩣ ᩅᩔᩈᨲᩈᩉᩔᩔ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩅᩥᨶᩔᩥᩔᨲᩥ, ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣᨷᩥ ᩏᩔᩩᩔᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨾᩉᩣᨷᨳᩅᩦ ᩈᩥᨶᩮᩁᩩ ᨧ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩁᩣᨩᩣ ᩏᨯ᩠ᨯᨿ᩠ᩉᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨶᩔᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩣᩅ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩣ ᩃᩮᩣᨠᩅᩥᨶᩣᩈᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩴ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨽᩣᩅᩮᨳ, ᨠᩁᩩᨱᩴ ᨾᩩᨴᩥᨲᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩴ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨽᩣᩅᩮᨳ, ᨾᩣᨲᩁᩴ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩉᨳ, ᨷᩥᨲᩁᩴ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩉᨳ, ᨠᩩᩃᩮ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩣᨷᨧᩣᨿᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨳᩣ”ᨲᩥ. ᩍᨴᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᨠᩮᩣᩃᩣᩉᩃᩴ ᨶᩣᨾ.

“ᩅᩔᩈᩉᩔᩔ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᨷᩣᩃᨴᩮᩅᨲᩣ – “ᩍᨲᩮᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩅᩔᩈᩉᩔᩔ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩏᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᩉᩥᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩥ. ᩍᨴᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩮᩣᩃᩣᩉᩃᩴ ᨶᩣᨾ.

“ᩅᩔᩈᨲᩔ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩁᩣᨩᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣ – “ᩍᨲᩮᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩅᩔᩈᨲᩔ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩁᩣᨩᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩏᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᩉᩥᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩥ. ᩍᨴᩴ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣᩃᩣᩉᩃᩴ ᨶᩣᨾ (ᨡᩩ. ᨷᩤ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪅.ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ; ᩋᨷ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁.ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨩᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁.ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ).

ᨲᩮᩈᩩ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩮᩣᩃᩣᩉᩃᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᩃᨴᩈᩈᩉᩔᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᨴᩮᩅᨲᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ – “ᩋᩈᩩᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᨿᩣᨧᨾᩣᨶᩣ ᨧ ᨲᩔ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ ᩋᩣᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᨴᩣ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨷᩥ ᨲᩣ ᩑᨠᩮᨠᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩮ ᨧᨲᩩᨾᩉᩣᩁᩣᨩ-ᩈᨠ᩠ᨠ-ᩈᩩᨿᩣᨾ-ᩈᨶ᩠ᨲᩩᩈᩥᨲ-ᩈᩩᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲ-ᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩥ-ᨾᩉᩣᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩑᨠᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩮ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩈᩥᨲᨽᩅᨶᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ – “ᨾᩣᩁᩥᩈ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᨴᩈ ᨷᩣᩁᨾᩥᨿᩮᩣ ᨷᩪᩁᩥᨲᩣ, ᨷᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨧ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨷᩪᩁᩥᨲᩣ, ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᨲ᩠ᨳᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨲᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣᨿ –

“ᨠᩣᩃᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ, ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨿᩴ;

សទេវកំ តារយន្តោ, ពុជ្ឈស្សុ អមតំ បទ”ន្តិ។ (ពុ។ វំ។ ១។៦៧) –

យាចិំសុ។

អថ មហាសត្តោ ទេវតាហិ ឯវំ អារាធិយមានោ ទេវតានំ បដិញ្ញំ អទត្វាវ កាល-ទីប-ទេស-កុល-ជនេត្តិអាយុបរិច្ឆេទវសេន បញ្ច មហាវិលោកនានិ វិលោកេសិ។ តត្ថ “កាលោ នុ ខោ, ន កាលោ”តិ បឋមំ កាលំ វិលោកេសិ។ តត្ថ វស្សសតសហស្សតោ ឧទ្ធំ វឌ្ឍិតអាយុកាលោ កាលោ នាម ន ហោតិ។ កស្មា? តទា ហិ សត្តានំ ជាតិជរាមរណានិ ន បញ្ញាយន្តិ, ពុទ្ធានញ្ច ធម្មទេសនា តិលក្ខណមុត្តា នាម នត្ថិ, តេសំ “អនិច្ចំ ទុក្ខមនត្តា”តិ កថេន្តានំ “កិំ នាមេតំ កថេន្តី”តិ នេវ សោតព្ពំ ន សទ្ធាតព្ពំ មញ្ញន្តិ, តតោ អភិសមយោ ន ហោតិ, តស្មិំ អសតិ អនិយ្យានិកំ សាសនំ ហោតិ។ តស្មា សោ អកាលោ។ វស្សសតតោ ឩនអាយុកាលោបិ កាលោ ន ហោតិ។ កស្មា? តទា សត្តា ឧស្សន្នកិលេសា ហោន្តិ, ឧស្សន្នកិលេសានញ្ច ទិន្នោវាទោ ឱវាទដ្ឋានេ ន តិដ្ឋតិ, ឧទកេ ទណ្ឌរាជិ វិយ ខិប្បំ វិគច្ឆតិ។ តស្មា សោបិ អកាលោ។ វស្សសតសហស្សតោ បន បដ្ឋាយ ហេដ្ឋា វស្សសតតោ បដ្ឋាយ ឧទ្ធំ អាយុកាលោ កាលោ នាម។ តទា បន វស្សសតកាលោ អហោសិ។ អថ មហាសត្តោ “និព្ពត្តិតព្ពកាលោ”តិ កាលំ បស្សិ។

តតោ ទីបំ វិលោកេន្តោ សបរិវារេ ចត្តារោ មហាទីបេ ឱលោកេត្វា – “តីសុ ទីបេសុ ពុទ្ធា ន និព្ពត្តន្តិ, ជម្ពុទីបេយេវ និព្ពត្តន្តី”តិ ទីបំ បស្សិ។

តតោ “ជម្ពុទីបោ នាម មហា, ទសយោជនសហស្សបរិមាណោ។ កតរស្មិំ នុ ខោ បទេសេ ពុទ្ធា និព្ពត្តន្តី”តិ ឱកាសំ វិលោកេន្តោ មជ្ឈិមទេសំ បស្សិ។ “កបិលវត្ថុ នាម នគរំ, តត្ថ មយា និព្ពត្តិតព្ព”ន្តិ និដ្ឋមគមាសិ។

តតោ កុលំ វិលោកេន្តោ – “ពុទ្ធា នាម វេស្សកុលេ វា សុទ្ទកុលេ វា ន និព្ពត្តន្តិ។ លោកសម្មតេ បន ខត្តិយកុលេ វា ព្រាហ្មណកុលេ វា និព្ពត្តន្តិ, ឯតរហិ ខត្តិយកុលំ លោកសម្មតំ, តត្ថ និព្ពត្តិស្សាមិ, សុទ្ធោទនោ នាម រាជា បិតា មេ ភវិស្សតី”តិ កុលំ បស្សិ។

តតោ មាតរំ វិលោកេន្តោ – “ពុទ្ធមាតា នាម លោលា សុរាធុត្តា ន ហោតិ, កប្បសតសហស្សំ បន បូរិតបារមី ជាតិតោ បដ្ឋាយ អខណ្ឌបញ្ចសីលាយេវ ហោតិ។ អយញ្ច មហាមាយា នាម ទេវី ឯទិសី, អយំ មេ មាតា ភវិស្សតិ, កិត្តកំ បនស្សា អាយូតិ, ទសន្នំ មាសានំ ឧបរិ សត្ត ទិវសានី”តិ បស្សិ។

ឥតិ ឥមំ បញ្ចវិធំ មហាវិលោកនំ វិលោកេត្វា – “កាលោ មេ, មារិសា, ពុទ្ធភាវាយា”តិ ទេវតានំ បដិញ្ញំ ទត្វា – “គច្ឆថ តុម្ហេ”តិ តា ទេវតា ឧយ្យោជេត្វា តុសិតទេវតាហិ បរិវុតោ តុសិតបុរេ នន្ទនវនំ បាវិសិ។ សព្ពទេវលោកេសុ ហិ នន្ទនវនំ អត្ថិយេវ។ តត្ថ នំ ទេវតា – “ឥតោ ចុតោ សុគតិំ គច្ឆ”តិ បុព្ពេ កតកុសលកម្មោកាសំ សារយមានា វិចរន្តិ។ សោ ឯវំ តាហិ ទេវតាហិ កុសលំ

សារមយាតាហិ បរិច្ចេតា ៣៣ ចិនទេត្តាច ចចិត្វា យហាយាឃាយ ឧេចិយា ក្យុន្ទិស្និ ក្ខត្តរាសាញហតក្លេត្តត បដិសន្ធិ កល្យាំ យហាបុរិសស្ស បត យាតុ ក្យុន្ទិស្និ បដិសន្ធិក្គហ្យុតក្លេលា ឲកប្បហារទេតច សកលឆសសហស្សិលោកធាតុ សក្កម្បិ។ ក្វត្តិស បុព្ពានិមិត្តានិ បាតុរហេសុំ។

ឲចំ កហិតបដិសន្ធិកស្ស ពោធិសត្តស្ស ទេច ពោធិសត្តយាតុយា ច ក្ខបត្តុចតិចារហត្ថំ ខក្កហត្វា ចត្តារោ ទេចបុត្តា អារក្ខំ កល្យុរុ។ ពោធិសត្តស្ស យាតុ បុរិសេសុ រាកចិត្តំ ត្យុប្បដ្ឋិ, លោកក្កយសក្កប្បត្តា ច សា អហោសិ ស្យុខិតី អកិលន្តកាយា។ ពោធិសត្តញ្ចា អត្តោតា ក្យុន្ទិកតំ ចិប្បសន្នេ យហិរតនេ អាច្ចុតបណ្ឌ្យុត្តំ ចិយ បស្សតិ។ យស្មា ពោធិសត្តេត ចសិតក្យុន្ទិ តាយ ចេតិយកត្តុសឌិសា ហោតិ, ត សក្កា អញ្ញេត សត្តេត អាចសិតុំ ចា បរិក្យុញ្ចិតុំ ចា, តស្មា ពោធិសត្តយាតា សត្តាហជាតេ ពោធិសត្តេ កាលំ កត្វា តុសិតបុរេ តិព្វត្តិ។ យថា បត អញ្ញា ត្តត្តិយោ ឆស យាសេ អប្បត្វាបិ អតិក្កមិត្វាបិ តិសិន្នាបិ តិបន្នាបិ ចិជាយត្តិ, ត ឲចំ ពោធិសត្តយាតា។ ពោធិសត្តយាតា បត ពោធិសត្តំ ឆស យាសេ ក្យុន្ទិតា បរិហរិត្វា ឋិតាច ចិជាយតិ។ អយំ ពោធិសត្តយាតុ ធម្មតា។

យហាយាឃាបិ ឧេចិ ឆស យាសេ ក្យុន្ទិតា ពោធិសត្តំ បរិហរិត្វា បរិបុណ្ណកព្ភា ឌាតិឈរំ កត្តុកាយា ស្យុទ្ធោទតយហារាជស្ស អារោចេសិ –

“ត្តច្ឆាយហំ, យហារាជ, ឧេចឆហតករំ កត្តុ”ន្តិ។ រាជា “សាធុ”តិ សម្បដិច្ឆិត្វា កបិលចត្ថុតោ ឃាច ឧេចឆហតករា អញ្ញុរំ សមំ ការេត្វា កឆលិប្បុណ្ណឈដកម្យុកឆជបដាកាឌីហិ អលង្ការាបេត្វា តចកតកសិចិកាយ តិសីឌាបេត្វា យហតិយា ចិក្ខតិយា យហតា បរិចារេត បេសេសិ។ ក្ខិត្តំ បត តករាត់ អន្តរេ ក្ខកឃតករចាសីតំ បរិកោការហំ ល្យុម្ពិតីចតំ តាយ យក្កលសាលចតំ អត្ថិ, តំ តស្មិំ សមយេ យូលតោ ឃាច អក្កសាលា សត្តំ ឲកឆាលិផុល្លំ អហោសិ។ សាខន្តរេហិ ចេច បុប្ផន្តរេហិ ច បរចតិករយឆុរយតោរយចិន្ទាហិ យឆយុឌិតាហិ អត្យុក្តបញ្ចាហិ បរកតយឆុករចឆ្ទហិ ក្ខបកឹយាតស្សុរតត្ថតត្ថតចតសឌិសេសាកំ ចតំ ឌិស្វា ឧេចិយា សាលចតកិឡអយត្យុកចិត្តំ ចិត្តប្បុប្បដ្ឋិ (អប។ អដ្ឋ។ ១។អបិទូរេតិជាតកណា; ឌា។ អដ្ឋ។ ១។អបិទូរេតិជាតកណា)។

“ចិក្ខុសិតា ពាលឌតាតិចាលិតី, ចិក្ខុសិតក្កិ ចតិទេតច យាលិតី;

សឆា ឌតាតំ តឃតាលិយាលិតី, ចិល្យុម្បិតីចាតិចិទោរាចិ ល្យុម្ពិតី”។

អយច្ឆា ទេញ្ញា អារោចេត្វា ឧេចិ កហេត្វា តំ ល្យុម្ពិតីចតំ បចិសិស្យុ។ សា យក្កលសាលយូលំ កត្វា តស្ស ក្ខត្សុសយចដ្ឋក្លេត្តស្ស បុប្ផឲលបល្លចសយលង្កតស្ស ឃំ សាខំ កល្យុតុកាយា អហោសិ, សា សាលសាខា អពាលិ ឌតហឆឃលោលិ សឃរេមច ចិលម្ពាយាតា ហត្វា តស្សា ករតលស្មិំ សម្យុបកតា។ អឆ សា តំ សាលសាខំ តម្ពត្យុក្កតត្យុដ្ឋលេត កយលឆលចត្តិចដ្ឋក្យុលិតា តចកតកកដចលឃសោកិតា ឆក្លិលោត បរយរតិកទេត កទេត អក្កហេសិ។ សា តំ សាលសាខំ កហេត្វា ឋិតា អសិតឌលឆរចិចរកតា ពាលចត្ថុលោតា ចិយ ច អចិរដ្ឋិតិកា អច្ចិបកា ចិយ ច តត្ថតចតឌាតា ឧេចិ ចិយ ច ឧេចិ ចិទោរាចិត្វា។ តាចឧេច ចស្សា កម្ម ជចាតា ចលិស្យុ។ អឆស្សា សាហិបិការំ បរិក្ខិបិត្វា យហាជនោ បដិក្កមិ។ សា សាលសាខំ កហេត្វា ពិដ្ឋយាតាឃ ឲច តស្សា កព្ភុដ្ឋាតំ អហោសិ។

តង្ខណំយេវ ចត្តារោ វិសុទ្ធចិត្តា មហាព្រហ្មានោ សុវណ្ណជាលំ អាទាយ អាគន្ត្វា តេន សុវណ្ណជាលេន ពោធិសត្តំ សម្បដិច្ឆិត្វា មាតុ បុរតោ ឋបេត្វា – “អត្តមនា, ទេវិ, ហោហិ, មហេសក្ខោ តេ បុត្តោ ឧប្បន្នោ”តិ អាហំសុ។ យថា បន អញ្ញេ សត្តា មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមន្តា បដិក្កូលេន អសុចិនា មក្ខិតា និក្ខមន្តិ, ន ឯវំ ពោធិសត្តោ។ ពោធិសត្តោ បន ទ្វេ ហត្ថេ ទ្វេ បាទេ បសារេត្វា ឋិតកោវ មាតុកុច្ឆិសម្ភវេន កេនចិ អសុចិនា អមក្ខិតោវ សុទ្ធោ វិសទោ កាសិកវត្ថេ និក្ខិត្តមណិរតនំ វិយ វិរោចមានោ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិ។ ឯវំ សន្តេបិ ពោធិសត្តស្ស ច ពោធិសត្តមាតុយា ច សក្ការត្ថំ អាកាសតោ ទ្វេ ឧទកធារា និក្ខមិត្វា ពោធិសត្តស្ស ច មាតុយា ច សរីរេ ឧតុំ គាហាបេសុំ។

អថ នំ សុវណ្ណជាលេន បដិគ្គហេត្វា ឋិតានំ ព្រហ្មានំ ហត្ថតោ ចត្តារោ មហារាជានោ មង្គលសម្មតាយ សុខសម្ផស្សាយ អជិនប្បវេណិយា គណ្ហិំសុ, តេសំ ហត្ថតោ មនុស្សា ទុកូលចុម្ពដកេន គណ្ហិំសុ, មនុស្សានំ ហត្ថតោ មុច្ចិត្វា បថវិយំ បតិដ្ឋាយ បុរត្ថិមំ ទិសំ ឱលោកេសិ, អនេកានិ ចក្កវាឡសហស្សានិ ឯកង្គណានិ អហេសុំ។ តត្ថ ទេវមនុស្សា គន្ធមាលាទីហិ បូជយមានា – “មហាបុរិស, តុម្ហេហិ សទិសោ ឯត្ថ នត្ថិ, កុតោ ឧត្តរិតរោ”តិ អាហំសុ។ ឯវំ ទស ទិសា អនុវិលោកេត្វា អត្តនោ សទិសំ អទិស្វា ឧត្តរទិសាភិមុខោ សត្តបទវីតិហារេន អគមាសិ។ គន្ត្វា ច បថវិយា ឯវ គតោ, នាកាសេន។ អចេលកោវ គតោ, ន សចេលកោ។ ទហរោវ គតោ, ន សោឡសវស្សុទ្ទេសិកោ។ មហាជនស្ស បន អាកាសេន គច្ឆន្តោ វិយ អលង្កតបដិយត្តោ វិយ ច សោឡសវស្សុទ្ទេសិកោ វិយ ច អហោសិ។ តតោ សត្តមេ បទេ ឋត្វា “អគ្គោហមស្មិ លោកស្សា”តិអាទិកំ (ទី. និ. ២.៣១; ម. និ. ៣.២០៧) អាសភិំ វាចំ និច្ឆារេន្តោ សីហនាទំ នទិ។

ពោធិសត្តោ ហិ តីសុ អត្តភាវេសុ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខន្តមត្តោវ វាចំ និច្ឆារេសិ មហោសធត្តភាវេ, វេស្សន្តរត្តភាវេ, ឥមស្មិំ អត្តភាវេតិ។ មហោសធត្តភាវេ កិរស្ស មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខន្តមត្តស្សេវ សក្កោ ទេវរាជា អាគន្ត្វា ចន្ទនសារំ ហត្ថេ ឋបេត្វា គតោ, តំ មុដ្ឋិយំ កត្វាវ និក្ខន្តោ។ អថ នំ មាតា – “តាត, ត្វំ កិំ គហេត្វា អាគតោសី”តិ បុច្ឆិ។ “ឱសធំ, អម្មា”តិ។ ឥតិ ឱសធំ គហេត្វា អាគតត្តា “ឱសធទារកោ”ត្វេវស្ស នាមំ អកំសុ។

វេស្សន្តរត្តភាវេ បន មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមន្តោវ ទក្ខិណហត្ថំ បសារេត្វា – “អត្ថិ នុ ខោ, អម្ម, កិញ្ចិ គេហស្មិំ ធនំ, ទានំ ទស្សាមី”តិ វទន្តោ និក្ខមិ។ អថស្ស មាតា – “សធនេ កុលេ និព្ពត្តោសិ, តាតា”តិ បុត្តស្ស ហត្ថំ អត្តនោ ហត្ថតលេ កត្វា សហស្សត្ថវិកំ ឋបេសិ។

ឥមស្មិំ បន អត្តភាវេ ឥមំ សីហនាទំ នទីតិ ឯវំ ពោធិសត្តោ តីសុ អត្តភាវេសុ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខន្តមត្តោវ វាចំ និច្ឆារេសិ។ ជាតក្ខណេបិស្ស ទ្វត្តិំស បុព្ពនិមិត្តានិ បាតុរហេសុំ។ យស្មិំ បន សមយេ អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ លុម្ពិនីវនេ ជាតោ, តស្មិំយេវ សមយេ រាហុលមាតា ទេវី អានន្ទត្ថេរោ ឆន្នោ កាឡុទាយី អមច្ចោ កណ្ឌកោ អស្សរាជា មហាពោធិរុក្ខោ ចតស្សោ និធិកុម្ភិយោ ច ជាតា, តត្ថ ឯកា គាវុតប្បមាណា ឯកា អឌ្ឍយោជនប្បមាណា ឯកា តិគាវុតប្បមាណា ឯកា យោជនប្បមាណា អហោសិ។ ឥមេ សត្ត សហជាតា នាម ហោន្តិ។

ឧភយនគរវាសិនោ មហាបុរិសំ គហេត្វា កបិលវត្ថុបុរមេវ អគមំសុ។ តំទិវសមេវ – “កបិលវត្ថុនគរេ សុទ្ធោទនមហារាជស្ស បុត្តោ ពោធិមូលេ និសីទិត្វា ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ តាវតិំសភវនេ ហដ្ឋតុដ្ឋា ទេវសង្ឃា ចេលុក្ខេបាទីនិ បវត្តេន្តា កីឡិំសុ។ តស្មិំ សមយេ សុទ្ធោទនមហារាជស្ស កុលូបកោ អដ្ឋសមាបត្តិលាភី កាឡទេវលោ នាម តាបសោ ភត្តកិច្ចំ កត្វា ទិវាវិហារត្ថាយ តាវតិំសភវនំ គន្ត្វា តត្ថ ទិវាវិហារំ និសិន្នោ តា ទេវតា តុដ្ឋមានសា កីឡន្តិយោ ទិស្វា “កិំការណា តុដ្ឋមានសា បមុទិតហទយា កីឡថ, មយ្ហម្បិ តំ ការណំ កថេថា”តិ បុច្ឆិ។ តតោ ទេវតា អាហំសុ – “មារិស, សុទ្ធោទនរញ្ញោ បុត្តោ ជាតោ, សោ ពោធិមណ្ឌេ និសីទិត្វា ពុទ្ធោ ហុត្វា ធម្មចក្កំ បវត្តេស្សតិ, តស្ស ‘អនន្តរូបំ ពុទ្ធលីឡំ បស្សិតុំ លភិស្សាមា’តិ ឥមិនា ការណេន តុដ្ឋម្ហា”តិ។

អថ តាបសោ តាសំ ទេវតានំ វចនំ សុត្វា បរមឥស្សតីយរតនាវលោកតោ ទេវលោកតោ ឱរុយ្ហនរបតិនិវេសនំ បវិសិត្វា បញ្ញត្តអាសនេ និសីទិ។ តតោ កតបដិសន្ថារោ រាជានំ – “បុត្តោ កិរ តេ, មហារាជ, ជាតោ, តំ បស្សិស្សាមា”តិ អាហ។ រាជា អលង្កតបដិយត្តំ តនយំ អាហរាបេត្វា ទេវលតាបសំ វន្ទាបេតុំ អភិហរិ។ មហាបុរិសស្ស បាទា បរិវត្តិត្វា វិជ្ជុលតា វិយ អសិតជលធរគ្គេសុ តាបសស្ស ជដាសុ បតិដ្ឋហិំសុ។ ពោធិសត្តេន ហិ តេនត្តភាវេន វន្ទិតព្វោ នាម អញ្ញោ នត្ថិ។ តតោ តាបសោ ឧដ្ឋាយាសនា ពោធិសត្តស្ស អញ្ជលិំ បគ្គហេសិ។ រាជា តំ អច្ឆរិយំ ទិស្វា អត្តនោ បុត្តំ វន្ទិ។ តាបសោ ពោធិសត្តស្ស លក្ខណសម្បត្តិំ ទិស្វា – “ភវិស្សតិ នុ ខោ ពុទ្ធោ, ឧទាហុ ន ភវិស្សតី”តិ អាវជ្ជេត្វា ឧបធារេន្តោ – “និស្សំសយំ ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ អនាគតំសញាណេន ញត្វា – “អច្ឆរិយបុរិសោ អយ”ន្តិ សិតំ អកាសិ។

តតោ “អហំ ឥមំ ពុទ្ធភូតំ ទដ្ឋុំ លភិស្សាមិ នុ ខោ, នោ”តិ ឧបធារេន្តោ – “ន លភិស្សាមិ, អន្តរាយេវ កាលំ កត្វា ពុទ្ធសតេនបិ ពុទ្ធសហស្សេនបិ គន្ត្វា ពោធេតុំ អសក្កុណេយ្យេ អរូបភវេ និព្វត្តិស្សាមី”តិ ទិស្វា – “ឯវរូបំ នាម អច្ឆរិយបុរិសំ ពុទ្ធភូតំ ទដ្ឋុំ ន លភិស្សាមិ, មហតី វត មេ ជានិ ភវិស្សតី”តិ បរោទិ។ មនុស្សា បន ទិស្វា – “អម្ហាកំ អយ្យោ ឥទានេវ ហសិត្វា បុន រោទិតុមារភិ, កិំ នុ ខោ, ភន្តេ, អម្ហាកំ អយ្យបុត្តស្ស កោចិ អន្តរាយោ ភវិស្សតី”តិ បុច្ឆិំសុ។ តាបសោ អាហ – “នត្ថេតស្ស អន្តរាយោ, និស្សំសយេន ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ។ “អថ កស្មា តុម្ហេ បរោទិត្ថា”តិ? “ឯវរូបំ អច្ឆរិយបុរិសំ ពុទ្ធភូតំ ទដ្ឋុំ ន លភិស្សាមិ, មហតី វត មេ ជានិ ភវិស្សតីតិ អត្តានំ អនុសោចន្តោ រោទាមី”តិ អាហ។

តតោ ពោធិសត្តំ បញ្ចមេ ទិវសេ សីសំ ន្ហាបេត្វា – “នាមំ គណ្ហិស្សាមា”តិ រាជភវនំ ចតុជ្ជាតិកគន្ធេន ឧបលិម្បិត្វា លាជបញ្ចមានិ កុសុមានិ វិកិរិត្វា អសម្ភិន្នបាយាសំ បចាបេត្វា តិណ្ណំ វេទានំ បារង្គតេ អដ្ឋសតេ ព្រាហ្មណេ និមន្តេត្វា រាជភវនេ និសីទាបេត្វា មធុបាយាសំ ភោជេត្វា សក្ការំ កត្វា – “កិំ នុ ខោ ភវិស្សតី”តិ លក្ខណានិ បរិគ្គាហាបេសុំ។ តេសុ រាមាទយោ អដ្ឋ ព្រាហ្មណបណ្ឌិតា លក្ខណបរិគ្គាហកា អហេសុំ។ តេសុ សត្ត ជនា ទ្វេ អង្គុលិយោ ឧក្ខិបិត្វា ទ្វេធា ព្យាករិំសុ – “ឥមេហិ លក្ខណេហិ សមន្នាគតោ អគារំ អជ្ឈាវសន្តោ រាជា ហោតិ ចក្កវត្តី, បព្វជមានោ ពុទ្ធោ”តិ។ តេសំ បន សព្វទហរោ គោត្តេន កោណ្ឌញ្ញោ នាម ព្រាហ្មណោ ពោធិសត្តស្ស លក្ខណវរសម្បត្តិំ ទិស្វា – “ឯតស្ស អគារមជ្ឈេឋានការណំ នត្ថិ, ឯកន្តេន វិវដច្ឆទោ ពុទ្ធោ ភវិស្សតី”តិ ឯកមេវ

អង្គុលិំ ឧក្ខិបិត្វា ឯកំសព្យាករណំ ព្យាកាសិ។ អថស្ស នាមំ គណ្ហន្តា សព្វលោកត្ថសិទ្ធិករត្តា សិទ្ធត្ថោតិ នាមមកំសុ។

អថ តេ ព្រាហ្មណា អត្តនោ ឃរានិ គន្ត្វា បុត្តេ អាមន្តេត្វា ឯវមាហំសុ – “អម្ហេ មហល្លកា, សុទ្ធោទនមហារាជស្ស បុត្តំ សព្វញ្ញុតំ បត្តំ សម្ភាវេយ្យាម វា នោ វា, តុម្ហេ បន តស្មិំ សព្វញ្ញុតំ បត្តេ តស្ស សាសនេ បព្វជថា”តិ។ តតោ សត្តបិ ជនា យាវតាយុកំ ឋត្វា យថាកម្មំ គតា។ កោណ្ឌញ្ញមាណវោ អរោគោ អហោសិ។ តទា បន រាជា តេសំ វចនំ សុត្វា – “កិំ ទិស្វា មម បុត្តោ បព្វជិស្សតី”តិ តេ បុច្ឆិ។ “ចត្តារិ បុព្វនិមិត្តានិ, ទេវា”តិ។ “កតរញ្ច កតរញ្ចា”តិ? “ជិណ្ណំ ព្យាធិតំ មតំ បព្វជិត”ន្តិ។ រាជា “ឥតោ បដ្ឋាយ ឯវរូបានំ មម បុត្តស្ស សន្តិកំ អាគមិតុំ មា អទត្ថា”តិ វត្វា កុមារស្ស ចក្ខុបថេ ជិណ្ណបុរិសាទីនំ អាគមននិវារណត្ថំ ចតូសុ ទិសាសុ គាវុតគាវុតដ្ឋានេ អារក្ខំ ឋបេសិ។ តំទិវសំ មង្គលដ្ឋានេ សន្និបតិតេសុ អសីតិយា ញាតិកុលសហស្សេសុ ឯកមេកោ ឯកមេកំ បុត្តំ បដិជានិ – “អយំ ពុទ្ធោ វា ហោតុ រាជា វា, មយំ ឯកមេកំ បុត្តំ ទស្សាម, សចេ ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ, ខត្តិយសមណេហេវ បរិវុតោ វិចរិស្សតិ។ សចេ រាជា ចក្កវត្តី ភវិស្សតិ, ខត្តិយកុមារេហេវ បរិវុតោ វិចរិស្សតី”តិ។ អថ រាជា មហាបុរិសស្ស បរមរូបសម្បន្នា វិគតសព្ពទោសា ចតុសដ្ឋិ ធាតិយោ អទាសិ។ ពោធិសត្តោ អនន្តេន បរិវារេន មហតា សិរិសោភគ្គេន វឌ្ឍិ។

អថេកទិវសំ រញ្ញោ វប្បមង្គលំ នាម អហោសិ។ តំទិវសំ រាជា មហតិយា វិភូតិយា មហតា បរិវារេន នគរតោ និក្ខមន្តោ បុត្តម្បិ គហេត្វាវ អគមាសិ។ កសិកម្មដ្ឋានេ ឯកោ ជម្ពុរុក្ខោ បរមរមណីយោ ឃនសន្ទច្ឆាយោ អហោសិ។ តស្ស ហេដ្ឋា កុមារស្ស សយនំ បញ្ញាបេត្វា ឧបរិ សុវណ្ណតារកខចិតំ វិតានំ ពន្ធិត្វា សាណិបាការេន បរិក្ខិបាបេត្វា អារក្ខំ ឋបេត្វា រាជា សព្វាលង្ការំ អលង្ករិត្វា អមច្ចគណបរិវុតោ នង្គលករណដ្ឋានំ អគមាសិ។ តត្ថ រាជា សុវណ្ណនង្គលំ គណ្ហាតិ, អមច្ចា រជតនង្គលាទីនិ គណ្ហន្តិ។ តំទិវសំ នង្គលសហស្សំ យោជីយតិ។ ពោធិសត្តំ បរិវារេត្វា និសិន្នា ធាតិយោ – “រញ្ញោ សម្បត្តិំ បស្សិស្សាមា”តិ អន្តោសាណិតោ ពហិ និក្ខន្តា។

អថ ពោធិសត្តោ ឥតោ ចិតោ ច ឱលោកេន្តោ កញ្ចិ អទិស្វា សហសា ឧដ្ឋាយ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា អានាបានេ បរិគ្គហេត្វា បឋមជ្ឈានំ និព្វត្តេសិ។ ធាតិយោ ខជ្ជភោជ្ជន្តរេ វិចរន្តិយោ ថោកំ ចិរាយិំសុ។ សេសរុក្ខានំ ឆាយា និវត្តា, តស្ស បន ជម្ពុរុក្ខស្ស ឆាយា បរិមណ្ឌលា ហុត្វា តត្ថេវ អដ្ឋាសិ។ ធាតិនោ បនស្ស “អយ្យបុត្តោ ឯកកោវា”តិ វេគេន សាណិបាការំ ឧក្ខិបិត្វា បរិយេសន្តិយោ សិរិសយនេ បល្លង្កេន និសិន្នំ តញ្ច បាដិហារិយំ ទិស្វា គន្ត្វា តំ បវត្តិំ រញ្ញោ អារោចេសុំ។ រាជា វេគេន អាគន្ត្វា តំ បាដិហារិយំ ទិស្វា – “អយំ វោ, តាត, ទុតិយវន្ទនា”តិ បុត្តំ វន្ទិ។

អថ មហាបុរិសោ អនុក្កមេន សោឡសវស្សុទ្ទេសិកោ អហោសិ។ រាជា ពោធិសត្តស្ស តិណ្ណំ ឧតុនំ អនុច្ឆវិកេ រម្ម-សុរម្ម-សុភនាមកេ តយោ បាសាទេ ការេសិ។ ឯកំ នវភូមិកំ ឯកំ សត្តភូមិកំ ឯកំ បញ្ចភូមិកំ។ តយោបិ បាសាទា ឧព្វេធេន សមប្បមាណា អហេសុំ។ ភូមិកាសុ បន នានត្តំ អហោសិ។

អឆ រាឌា ចិន្តេសិ – “បុត្តោ មេ ចយព្យេត្តោ លត្តុយស្ស ក្ខុស្សារេបត្វា រជ្ជសិទិ បស្សិស្សាមិ”តិ៑ មេរា ររាកិយាត៌ បណ្ណាតិ បហិលិ “បុត្តោ មេ ចយព្យេត្តោ, រជ្ជ ត៌ បតិដ្ឋាបេស្សាមិ, ររេន្តា អត្តតោ កោហេរុ ចយព្យត្តា ឌាទិកា ឡាមំ កេហំ បេរេន្តុ”តិ៑ តេ រេន្នោ ររាររត៌ ស្វុត្វា –

“ក្យាមេរា កោចលិ ទ្វបររយ្យេន្តា, ត កិន្ចិ សិប្បំ ឌាតាតិ, ឌារករណ៌ កាតុំ ត ររក្កិស្សតិ, ត យឃំ ឌឹតរោ ឌស្សាមា”តិ អាហំសុ៑ រាឌា តំ បចត្តិំ ស្វុត្វា បុត្តស្ស ររត្តិក៌ កន្ត្វា តយតុំ អាររារេចសិ៑ មោនិឌិររេត្តា – “កិ៑ សិប្បំ ឌស្សេតុំ ចដ្ដតី”តិ អាហ៑ “ររហស្សតុាមំ ឆតុំ អាររារេបតុំ ចដ្ដតិ, តាតា”តិ៑ “តេត ហិ អាហរាបេឆា”តិ អាហ៑ រាឌា អាហរាបេត្វា អឌាសិ៑ តំ ឆតុំ បុរិររររហស្សំ អាររារេបតិ, បុរិររររហស្សំ ឡូររារេបតិ៑ យហាបុរិរេរា តំ ររាររត៌ អាហរាបេត្វា បលូរេក្កត តិសិរេន្តាច ឌិឃំ បិឌក្កដ្ឋរេក រេចឆារេបត្វា កន្តរេត្តា បិឌក្កដ្ឋរេកតេច ឆតុំ អាររារេបត្វា ចារេយត ហរេត្វត ឌរេណ្ឌ កេហត្វា ឌក្កូរេលាត ហរេត្វត កន្តិត្វា ឌិឃំ រេរារេបសិ៑ ររកលតកោរ៌ ក្ខប្យត្តតាការប្យត្តិ អរេហាសិ ៑ “កិ ឲរេរា ររេន្តា”តិ ច ចុរេត្ត “ឌេរេចា កដ្ឋតី”តិ អាហំសុ៑ អចរេន្នោ “តុរេយ្យត ឌាតាច, ត ឌេរេចា កដ្ឋតិ, អគ្គិរររស្ស ក្យាមស្ស ររហស្សតុាមំ ឆតុំ អាររារេបត្វា ឌិឃំ រេបិរេឆត្តស្ស ឌិឃប្យហារររេន្តា ឲរេរា”តិ អាហំសុ៑ ររាកិយា តំ ស្វុត្វា តាចតរេកតេច អាររេន្តិត្វា តុដ្ឋមាតររា អរេហសុំ៑

អឆ យហាបុរិរេរា – “កិ៑ កាតុំ ចដ្ដតី”តិ អាហ៑ អដ្ឋក្ខលឌាហលិ អរេឃាបដ្ឋិ៍ កឌេណ្ឌត ចិន្តិតុំ ចដ្ដតីតិ ៑ តំ ចិន្តិត្វា – “អញ្ញំ កិ៑ កាតុំ ចដ្ដតី”តិ អាហ៑ ចតុរក្ខលឌាហលិ អររតឋលក៌ ចិន្តិតុំ ចដ្ដតីតិ៑ តយ្យិ ចិន្តិត្វា – “អញ្ញំ កិ៑ កាតុំ ចដ្ដតី”តិ អាហ៑ ចិតតិ្តឌាហលិ ក្ខត្តួរឋលក៌ ចិន្តិតុំ ចដ្ដតីតិ៑ តយ្យិ ចិន្តិត្វា អញ្ញំ កិ៑ កាតុំ ចដ្ដតីតិ៑ តរេតា “ចាលុកររកដ្ឋតី”តិ អាហំសុ៑ យហាររេត្តា ចាលុកររកដ្ឋយ្យិ បលិលររកដ្ឋយ្យិ ចិតិចិន្តិត្វា ក្ខរេក ឲក្ខររកប្យយាលំ កណ្ឌ បេរេររិ ឆរេល អឌិដ្ឋាររកប្យយាលំ៑ អឆ ត៌ “ចាតិក្កលាររញ្ញាឃ ចាលិ ចិន្តិតុំ ចដ្ដតី”តិ អាហំសុ៑ “តេត ហិ ឃោរេឌតយត្តុំ ចាតិក្កលំ ឌាន្តារេបឆា”តិ ចត្វា ឃោរេឌតយត្តរេក ចាតិក្កលាររញ្ញាឃ ចាលិ ឌាន្តារេបត្វា រត្តន្តការេរ មេឈបដរេលហិ លន្តាសុ ឌិររាសុ កណ្ឌ លិបិ៑ តំ កន្តា ឃោរេឌតយត្តរេក ចាលិ ឋារេលត្វា បឆចិ បិចិសិ៑ ត កោចលិ ឲត្តកមេច, តំឌិចរំ យហាបុរិរេរា លេរេក ចត្តយាត៌ សិប្បំ ររន្តរេមច ឌស្សេសិ៑

អឆ ររាកិយា អត្តតោ ឌឹតរោ អលង្ករិត្វា បេររឃិំសុ៑ ចត្តាលិររហស្សា តាដកិត្តិរេឃា អរេហសុំ៑ រាហុលមាតា បត រេឌវិ អក្គមេហសី អរេហាសិ៑ យហាបុរិរេរា រេឌចក្យាមេរា ចិឃ សុរឃុចតីហិ បរិចុរេតា តរឃុចតីហិ បរិចុរេតា តិប្បុរិរេហិ តុរិរេឃហិ បរិចារិឃមាតោ យហាររយ្យត្តិំ អតុភចមាតោ ក្ខតុចាររេត ក្ខតុចាររេត រេតសុ តីសុ បិររាឌេសុ ចិហរតិ៑ អរេឆកឌិចរំ មោនិឌិររេត្តា ក្ខឃ្យាតភ្វមិ កន្តុការេមា ររារឆិ អាមន្តេត្វា – “រថំ ឃោរេឌហិ ក្ខឃ្យាតភ្វមិ បស្សិស្សាមិ”តិ អាហ៑ មេរា “ររាឆ្វ”តិ បដិស្សុណិត្វា យហារហំ ចររុចិរថិរក្យត្តាចរត្តុំ ថិតរេតមិតាភិ ចរកតករេឌតមលិរតតលចិតព្រាររាមុលំ តចកតករេឌតតារកលចិតរេតមិបស្សំ ររមេរាររិតចិចិឆសុរកិក្យសុមឌាមររស្សិរិក៌ រចិរឆររឌិររឌស្សតឹឃំ ចររថំ ររមលង្ករិត្វា ររសិក្យុឌររឌិរចណ្ណេ អតិលកុត្សអឌេច អាឌាតឹមេ ចត្តារោ មង្គលសិន្ធចេ ឃោរេឌត្វា មោនិឌិររត្តស្ស បដិរេចរេសិ៑ មោនិឌិររេត្តា រេឌចចិមាតររឌិរំ តំ រឆចរមារុយ្ហក្ខឃ្យាតាភិមុរេខា បាឃាសិ៑

អឆ រេឌចតា “សិទ្ធត្តក្យាមស្ស អភិររម្ពុជ្ឈតការេលា អាររេន្តា, បុព្វតិមិត្តយស្ស ឌស្សេស្សាមា”តិ ឲកំ រេឌចបុត្តំ ឌរាឌជ្ជរររឹរ៌ លណ្ឌឌត្តិំ បលិតរេកររំ ចក្កកត្តំ ឌណ្ឌហត្ថំ បរេចឆយាត៌ កត្វា ឌស្សេសុំ៑ តំ មោនិឌិររេត្តា រេចច ររារឆិ ច បស្សន្តិ៑ តរេតា មោនិឌិររេត្តា – “ររារឆិ កោ

នាមេស បុរិសោ កេសាបិស្ស ន យថា អញ្ញេស"ន្តិ មហាបទានសុត្តេ (ទី។ និ។ ២។៤៣ អាទយោ) អាគតនយេនេវ បុច្ឆិត្វា តស្ស វចនំ សុត្វា – "ធិរត្ថុ វត, ភោ, ជាតិ, យត្រ ហិ នាម ជាតស្ស ជរា បញ្ញាយិស្សតី"តិ (ទី។ និ។ ២។៤៧, ៤៥) សំវិគ្គហទយោ តតោវ បដិនិវត្តិត្វា បាសាទមេវ អភិរុហិ។

រាជា "កិំការណា មម បុត្តោ បដិនិវត្តី"តិ បុច្ឆិ។ "ជិណ្ណបុរិសំ ទិស្វា, ទេវា"តិ។ តតោ កុប្បមានមានសោ រាជា អឌ្ឍយោជនេ អារក្ខំ ឋបេសិ។ បុនេកទិវសំ ពោធិសត្តោ ឧយ្យានំ គច្ឆន្តោ តាហិ ឯវ ទេវតាហិ និម្មិតំ ព្យាធិតញ្ញ បុរិសំ ទិស្វា បុរិមនយេនេវ បុច្ឆិត្វា សំវិគ្គហទយោ និវត្តិត្វា បាសាទមេវ អភិរុហិ។ រាជា បុច្ឆិត្វា នាដកានិ វិស្សជ្ជេសិ "បព្ពជ្ជាយ មានសំ អស្ស ភិន្ទំ ករិស្ស"ន្តិ អារក្ខំ វឌ្ឍេត្វា សមន្តតោ តិគាវុតប្បមាណេ បទេសេ អារក្ខំ ឋបេសិ។

បុនបិ ពោធិសត្តោ ឯកទិវសំ ឧយ្យានំ គច្ឆន្តោ តថេវ ទេវតាហិ និម្មិតំ កាលង្កតំ ទិស្វា បុរិមនយេនេវ បុច្ឆិត្វា សំវិគ្គហទយោ និវត្តិត្វា បាសាទមភិរុហិ។ រាជា និវត្តនការណំ បុច្ឆិត្វា បុន អារក្ខំ វឌ្ឍេត្វា យោជនប្បមាណេ បទេសេ អារក្ខំ ឋបេសិ។

បុនបិ ពោធិសត្តោ ឯកទិវសំ ឧយ្យានំ គច្ឆន្តោ តថេវ ទេវតាហិ និម្មិតំ សុនិវត្ថំ សុបារុតំ បព្ពជិតំ ទិស្វា – "កោ នាមេសោ, សម្ម"តិ សារថិំ បុច្ឆិ។ សារថិ កិញ្ចាបិ ពុទ្ធុប្បាទស្ស អភាវា បព្ពជិតំ វា បព្ពជិតគុណេ វា ន ជានាតិ, ទេវតានុភាវេន បន "បព្ពជិតោ នាមាយំ ទេវា"តិ វត្វា បព្ពជ្ជាយ គុណំ តស្ស វណ្ណេសិ។

តទា ពោធិសត្តោ បព្ពជ្ជាយ រុចិំ ឧប្បាទេត្វា តំទិវសំ ឧយ្យានំ អគមាសិ។ ទីឃាយុកា ពោធិសត្តា វស្សសតេ វស្សសតេ អតិក្កន្តេ ជិណ្ណាទីសុ ឯកេកំ អទ្ទសំសុ។ អម្ហាកំ បន ពោធិសត្តោ អប្បាយុកកាលេ ឧប្បន្នត្តា ចតុន្នំ ចតុន្នំ មាសានំ អច្ចយេន ឧយ្យានំ គច្ឆន្តោ អនុក្កមេន ឯកេកំ អទ្ទស។ ទីឃភាណកា បនាហុ – "ចត្តារិ និមិត្តានិ ឯកទិវសេនេវ ទិស្វា អគមាសី"តិ។ តត្ថ ទិវសភាគំ កីឡិត្វា ឧយ្យានសិរិមនុភវិត្វា មង្គលបោក្ខរណិយំ ន្ហត្វា អត្ថង្គតេ សូរិយេ មង្គលសិលាតលេ និសីទិ អត្តានំ អលង្ការាបេតុកាមោ។ អថស្ស ចិត្តាចារមញ្ញាយ សក្កេន ទេវានមិន្ទេន អាណត្តោ វិស្សកម្មោ នាម ទេវបុត្តោ អាគន្ត្វា តស្សេវ កប្បកសទិសោ ហុត្វា ទិព្ពេហិ អលង្ការេហិ អលង្ករិ។ អថស្ស សព្ពាលង្ការេហិ អលង្កតស្ស សព្ពតាឡាវចរេសុ សកានិ សកានិ បដិភានានិ ទស្សយន្តេសុ ព្រាហ្មណេសុ ច "ជយ នន្ទា"តិអាទិវចនេហិ សូតមង្គលិកាទីសុ នានប្បការេហិ មង្គលវចនត្ថុតិឃោសេហិ សម្ភាវេន្តេសុ សព្ពាលង្ការសមលង្កតំ រថវរំ អភិរុហិ។ តស្មិំ សមយេ – "រាហុលមាតា បុត្តំ វិជាតា"តិ សុត្វា សុទ្ធោទនមហារាជា – "បុត្តស្ស មេ តុដ្ឋិំ និវេទេថា"តិ សាសនំ បហិណិ។ ពោធិសត្តោ តំ សុត្វា – "រាហុ ជាតោ, ពន្ធនំ ជាត"ន្តិ អាហ។ រាជា – "កិំ មេ បុត្តោ អវចា"តិ បុច្ឆិត្វា តំ វចនំ សុត្វា "ឥតោ បដ្ឋាយ មេ នត្តា 'រាហុលកុមារោ'ត្វេវ នាមំ ហោតូ"តិ អាហ។

ពោធិសត្តោបិ តំ រថវរមារុយ្ហ មហតា បរិវារេន អតិមនោរមេន សិរិសោភគ្គេន នគរំ បាវិសិ។ តស្មិំ សមយេ រូបសិរិយា កុលសម្បត្តិយា ច អភិរូបា កិសាគោតមី នាម ខត្តិយកញ្ញា ឧបរិបាសាទវរតលគតា នគរំ បវិសន្តស្ស ពោធិសត្តស្ស រូបសិរិំ ទិស្វា

ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨲᨷᩦᩊᩥᨲᩈᩁᩦᩁᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ –

“ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨲᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᩣ ᨾᩣᨲᩣ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨲᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᨷᩥᨲᩣ;

ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨲᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᩣ ᨽᩁᩥᨿᩣ, ᨿᩔᩣᨿᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨲᩮᩣ ᨷᨲᩦ”ᨲᩥ᩵ (ᨩᩣ᩵ ᩈᩣ᩵ ᩋᨭ᩠ᨮ᩵ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨲᨠᨳᩣ; ᨩᩣ᩵ ᨷ᩵ ᩋᨭ᩠ᨮ᩵ ᨴ᩵ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᨳᩮᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩ; ᩋᨷ᩵ ᩋᨭ᩠ᨮ᩵ ᨴ᩵ ᩋᨷᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨳᩮᩁᩣ᩵ ᩋᨭ᩠ᨮ᩵ ᨴ᩵ᩋᨷᨴᩣᨶᨠᨳᩣ) –

ᨣᩣᨳᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᩁᩮᩣᨴᩥ᩵

ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩋᩉᩴ ᩍᨾᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨩᨶᩮ ᩈᩣᨲᩮᨾᩥ, ᩋᩉᨾᩮᩅ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨲᩴ ᨠᨳᩮᩈ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨶᩣᨾᩥ, ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩮ ᨾᨿᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩮᩈᩴ ᩃᩮᨴ᩠ᨵᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨲᩴ ᨠᨳᩮᩈᩥᩔᩴ ᨧᨴᩮᨲᩦ”ᨲᩥ᩵ “ᩋᩉᩴ ᨣᩣᨾᩥᩔᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ”ᨲᩥ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᩁᩮ ᨠᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᨾᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᩈᩣᨠᩣᨲᨾᩥᨿᩣ ᩈᨲᩈᩉᩔᨣ᩠ᨥᩥᨠᩴ ᨷᩁᩈᩁᨲᩥᨠᩣᨴᩥ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᩁᩮ ᨷᩮᩈᩮᩈᩥ᩵ ᩈᩣ “ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩣᨲᩪᨾᩣᨿᨴᩮᩁᩣ ᨾᨾ ᨷᨲᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩣᨠᩣᩁᩮ ᨷᩮᩈᩮᩈᩦ”ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨩᩣᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᩵

ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᨾᩉᨲᩣ ᩈᩥᩁᩥᩈᩮᩣᨽᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨷᩁᩮᨷᩁᩮᨲ᩠ᩅᩴ ᨷᩥᩈᩣᨧᩴ ᩋᨽᩥᩁᩩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩥᩁᩥᩈᨿᨶᩮ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥ᩵ ᨲᩣᨧᨶᩮᨧ ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᩁᩪᨷᩥᨠᩣᩁᩈᩥᨶ᩠ᨴᩩᩁᩥᨶᩕᨧᨶᨲᩣ ᨻᩥᨾ᩠ᨻᨹᩃᩈᨴᩥᩈᨶᨧᩈᨲᩣ ᨶᩥᨲᨧᩥᨿᩃᩈᨿᩈᩴᩉᩥᨲᩣᨧᩥᩁᩮᩣᩋᨧᩁᨶᩈᨲᩣ ᩋᩈᩥᨲᨶᨿᨶᨠᩣᩊᨷᩥᩈᩣ ᩈᩩᨴᩣᨲᨩ᩠ᨫᩣᨲᩣᨲᩥᨷᩦᩃᨠᩩᨧᩥᩃᨠᨿᩩᨠᩣ ᩈᩩᨴᩣᨲᩉᩴᩈᩈᨿᩈᩴᩉᩥᨲᨷᨿᩮᩣᨵᩁᩣ ᩁᨲᩥᨠᩁᨲᨧᨠᨲᨠᩣᩁᨴᨲᨧᩥᩁᨧᩥᨲᨧᩁᨿᩃᩥᨿᩮᨹᩃᩥ ᨷᩁᩥᨠᨲᨧᩥᨷᩩᩃᨩᨲᨴᨩᨲᨲᨷᩣ ᨠᩁᩥᨠᩁᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᩪᨿᩪᨠᩃᩥ ᨲᨧ᩠ᨨᩣᨠᩦᨲᨧᩣᨢᩥᨲᩮᩈᩩ ᨠᩩᩈᩃᩥ ᩈᩩᩁᨿᩪᨧᨲᩥᩈᨢᩥᩈᨴᩩᨷᩈᩮᩣᨠᩣ ᨧᩁᨿᩪᨧᨲᩥᨿᩣ ᨿᨴ᩠ᨴᩁᨧᩣᨲᩥ ᨲᩩᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᨠᩮᩉᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨶᨿ᩠ᨿᩁᩥᨧᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩁᨿᩣᨷᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᨧ᩠ᨨᩣᨠᩦᨲᨧᩣᨢᩥᨲᩣᨲᩥ ᨷᨿᩮᩣᨩᨿᩥᩴᩈᩩ᩵ ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᨷᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩈᩩ ᨧᩥᩁᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᨲᨧ᩠ᨨᩣᨠᩦᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨶᨽᩥᩁᨲᩮᩣ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩴ ᩏᨷᨣᨾᩥ᩵

ᨲᩣ ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ “ᨿᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨲᨧ᩠ᨨᩣᨴᩦᨶᩥ ᨿᩴ ᨷᨿᩮᩣᨩᩮᨿ, ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩴ ᩏᨷᨣᨲᩮᩣ, ᨴᩣᨶᩣᨶᩥ ᨠᩥᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩥᩃᨾᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᨲᩩᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ, ᨣᨶ᩠ᨵᨲᩮᩃᨷ᩠ᨷᨴᩦᨷᩣ ᨧ ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ᩵ ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᨷᨻᩩᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨿᨶᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨷᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮᨶ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨴᩈ ᨲᩣ ᨶᩣᨭᨠᩥᨿᩮᩣ ᨲᩩᩁᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨷᨣ᩠ᨥᩁᩥᨲᩃᩣᩃᩣ ᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᨣᨲ᩠ᨲᩣ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩮ ᨡᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣ ᨠᩣᨠᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᩃᨷᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᩥᩅᨭᨾᩩᨡᩣ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣ ᩋᨷᨣᨲᩅᨲ᩠ᨳᩣ , ᨷᩣᨠᨭᨻᩦᨽᨧ᩠ᨨᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᩈᩣ ᨴᩥᩔᩁᩪᨷᩣ ᩈᩩᩈᩣᨶᨽᩪᨷᩴ ᩅᩥᨿ ᨷᩣᨠᨭᩣ ᩈᨿᩥᩴᩈᩩ᩵ ᨿᨳᩣᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩣᩈᩴ ᨲᩴ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᩈᩮᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᩵ ᨲᩔ ᨷᨶ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᨲᨷᨭᩥᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩈᩈᨲᨶᨿᨶᨽᩅᨶᩈᨴᩥᩈᩴ ᩁᩩᨧᩥᩁᩈᩮᩣᨽᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩣᩈᩣᨴᨲᩃᩴ ᩋᨷᩅᩥᨴ᩠ᨵᨶᩣᨶᩣᨠᩩᨱᨷᨠᩁᩥᨲᩴ ᩋᩣᨾᨠᩈᩩᩈᩣᨶᨾᩥᩅ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨷᩮᩣᨽᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᩵ ᨲᨿᩮᩣᨷᩥ ᨽᩅᩣ ᩋᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᨽᩅᨶᩈᨴᩥᩈᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩉᩥᩴᩈᩩ᩵ “ᩏᨷᨴ᩠ᨴᩩᨲᩴ ᩅᨲ, ᨽᩮᩣ, ᩏᨷᩔᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᨲ ᨽᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᩣᨧᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᩈᩥ᩵ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᨾᩥ᩵

សោ “អជ្ជេវ មយា មហាភិនិក្ខមនំ និក្ខមិតុំ វដ្ដតី”តិ សិរិសយនតោ ឧដ្ឋាយ ទ្វារសមីបំ គន្ត្វា – “កោ ឯត្ថា”តិ អាហ។ ឧម្មារេ សីសំ កត្វា និបន្នោ ឆន្នោ អាហ – “អហំ, អយ្យបុត្ត, ឆន្នោ”តិ។ អថ មហាបុរិសោ – “អហំ អជ្ជ មហាភិនិក្ខមនំ និក្ខមិតុកាមោ, ន កញ្ចិ បដិវេទេត្វា សីឃមេវ អតិជវំ សិន្ធវំ កប្បេហី”តិ។ សោ “សាធុ, ទេវា”តិ អស្សភណ្ឌកំ គហេត្វា អស្សសាលំ គន្ត្វា គន្ធតេលប្បទីបេសុ ជលន្តេសុ សុមនបដ្ដវិតានស្ស ហេដ្ឋា បរមរមណីយេ ភូមិភាគេ ឋិតំ អរិមត្តកំ កណ្ឌកំ តុរង្គវរំ ទិស្វា – “អជ្ជ មយា អយ្យបុត្តស្ស និក្ខមនត្ថាយ ឥមមេវ មង្គលហយំ កប្បេតុំ វដ្ដតី”តិ កណ្ឌកំ កប្បេសិ។ សោ កប្បិយមានោវ អញ្ញាសិ – “អយំ កប្បនា អតិគាឡ្ហា, អញ្ញេសុ ទិវសេសុ ឧយ្យានកីឡាទិគមនកាលេ កប្បនា វិយ ន ហោតិ។ និស្សំសយំ អជ្ជេវ អយ្យបុត្តោ មហាភិនិក្ខមនំ និក្ខមិស្សតី”តិ។ តតោ តុដ្ឋមានសោ មហាហសិតំ ហសិ។ សោ សទ្ទោ តំ សកលកបិលវត្ថុបុរំ ឧន្នាទំ ករេយ្យ, ទេវតា បន សន្និរុម្ភិត្វា ន កស្សចិ សោតុំ អទំសុ។

ពោធិសត្តោ “បុត្តំ តាវ បស្សិស្សាមី”តិ ចិន្តេត្វា ឋិតដ្ឋានតោ ឧដ្ឋាយ រាហុលមាតុយា វសនដ្ឋានំ គន្ត្វា គព្ភទ្វារំ វិវរិ។ តស្មិំ ខណេ អន្តោគព្ភេ គន្ធតេលប្បទីបោ ឈាយតិ។ រាហុលមាតា សុមនមល្លិកាទីនំ អម្ពណមត្តេន អភិប្បកិណ្ណេ វរសយនេ បុត្តស្ស មត្ថកេ ហត្ថំ ឋបេត្វា និទ្ទាយតិ។ ពោធិសត្តោ ឧម្មារេ បាទំ ឋបេត្វា ឋិតកោវ ឱលោកេត្វា – “សចាហំ ទេវិយា ហត្ថំ អបនេត្វា មម បុត្តំ គណ្ហិស្សាមិ, ទេវី បពុជ្ឈិស្សតិ, ឯវំ មេ អភិនិក្ខមនស្ស អន្តរាយោ ភវិស្សតិ។ ពុទ្ធោ ហុត្វាវ អាគន្ត្វា បុត្តំ បស្សិស្សាមី”តិ ចិន្តេត្វា បាសាទតលតោ ឱតរិត្វា អស្សស្ស សមីបំ គន្ត្វា ឯវមាហ – “តាត កណ្ឌក, ត្វំ អជ្ជ ឯករត្តិំ មំ តារយ, អហំ តំ និស្សាយ ពុទ្ធោ ហុត្វា សទេវកំ លោកំ តារេស្សាមី”តិ។ តតោ ឧល្លង្ឃិត្វា កណ្ឌកស្ស បិដ្ឋិំ អភិរុហិ។ កណ្ឌកោ គីវតោ បដ្ឋាយ អាយាមតោ អដ្ឋារសហត្ថោ ហោតិ តទនុរូបេន ឧព្ពេធេន សមន្នាគតោ រូបគ្គជវពលសម្បន្នោ សព្ពសេតោ ធោតសង្ខសទិសវណ្ណោ។ តតោ ពោធិសត្តោ វរតុរង្គបិដ្ឋិគតោ ឆន្នំ អស្សស្ស វាលធិំ គាហាបេត្វា អឌ្ឍរត្តសមយេ នគរស្ស មហាទ្វារំ សម្បត្តោ។

តទា បន រាជា បុព្ពេវ ពោធិសត្តស្ស គមនបដិសេធនត្ថាយ ទ្វីសុ ទ្វារកវាដេសុ ឯកេកំ បុរិសសហស្សេន វិវរិតព្ពំ ការេត្វា តត្ថ ពហុបុរិសេ អារក្ខំ ឋបេសិ។ ពោធិសត្តោ កិរ បុរិសគណនាយ កោដិសតសហស្សស្ស ពលំ ធារេសិ, ហត្ថិគណនាយ កោដិសហស្សស្ស។ តស្មា សោ ចិន្តេសិ – “យទិ ទ្វារំ ន វិវរីយតិ, អជ្ជ កណ្ឌកស្ស បិដ្ឋេ និសិន្នោ ឆន្នំ វាលធិំ គាហាបេត្វា តេន សទ្ធិំយេវ កណ្ឌកំ ឩរូហិ និប្បីឡេត្វា អដ្ឋារសហត្ថំ បាការំ ឧប្បតិត្វា អតិក្កមេយ្យ”ន្តិ។ ឆន្នោបិ ចិន្តេសិ – “សចេ ទ្វារំ ន ឧគ្ឃាដីយតិ, អហំ អយ្យបុត្តំ ខន្ធេ កត្វា កណ្ឌកំ ទក្ខិណហត្ថេន បរិក្ខិបន្តោ ឧបកច្ឆកេ កត្វា ឧប្បតិត្វា បាការំ អតិក្កមិស្សាមី”តិ។ កណ្ឌកោ ចិន្តេសិ – “អហំ ទ្វារេ អវិវរិយមានេ យថានិសិន្នមេវ អយ្យបុត្តំ គហិតវាលធិនា ឆន្នេន សទ្ធិំ ឧប្បតិត្វា បាការស្ស បុរតោ បតិដ្ឋហិស្សាមី”តិ។ ឯវមេវ តយោ បុរិសា ចិន្តយិំសុ។ ទ្វារេ អធិវត្ថា ទេវតា មហាទ្វារំ វិវរិ។

តស្មិំ ខណេ មារោ បាបិមា “មហាសត្តំ និវត្តេស្សាមី”តិ អាគន្ត្វា គគនតលេ ឋត្វា អាហ –

“មា និក្ខម មហាវីរ, ឥតោ តេ សត្តមេ ទិនេ;

ទិព្ពំ តុ ចក្ករតនំ, អទ្ធា បាតុ ភវិស្សតិ៍ –

ទ្វិសហស្សបរិត្តទីបបរិវារានំ ចតុន្នំ មហាទីបានំ រជ្ជំ ការេស្សសិ, និវត្ត, មារិសា”តិ៍ មហាបុរិសោ អាហ “កោសិ ត្វ”ន្តិ៍ អហំ វសវត្តីតិ៍

“ជានាមហំ មហារាជ, មយ្ហំ ចក្កស្ស សម្ភវំ;

អនត្ថិកោហំ រជ្ជេន, គច្ឆ ត្វំ មារ មា ឥធ៍

“សកលំ ទសសហស្សម្បិ, លោកធាតុមហំ បន;

ឧន្នាទេត្វា ភវិស្សាមិ, ពុទ្ធោ លោកេ វិនាយកោ”តិ៍ –

អាហ៍ សោ តត្ថេវន្តរធាយិ៍

មហាសត្តោ ឯកូនតិំសវស្សកាលេ ហត្ថគតំ ចក្កវត្តិរជ្ជំ ខេឡបិណ្ឌំ វិយ អនបេក្ខោ ឆឌ្ឌេត្វា ចក្កវត្តិសិរិនិវាសភូតា រាជភវនា និក្ខមិត្វា អាសាឡ្ហិបុណ្ណមាយ ឧត្តរាសាឡ្ហនក្ខត្តេ វត្តមានេ នគរតោ និក្ខមិត្វា នគរំ អបលោកេតុកាមោ អហោសិ៍ វិតក្កសមនន្តរមេវ ចស្ស កុលាលចក្កំ វិយ សោ ភូមិប្បទេសោ បរិវត្តិ៍ យថាឋិតោវ មហាសត្តោ កបិលវត្ថុបុរំ ទិស្វា តស្មិំ ភូមិប្បទេសេ កណ្ឌកនិវត្តនំ នាម ចេតិយដ្ឋានំ ទស្សេត្វា គន្តព្ពមគ្គាភិមុខំយេវ កណ្ឌកំ កត្វា បាយាសិ មហតា សក្ការេន ឧឡារេន សិរិសមុទយេន៍ តទា មហាសត្តេ គច្ឆន្តេ តស្ស បុរតោ ទេវតា សដ្ឋិ ឧក្កាសតសហស្សានិ ធារយិំសុ, តថា បច្ឆតោ សដ្ឋិ ទក្ខិណតោ សដ្ឋិ ឧក្កាសតសហស្សានិ, តថា វាមបស្សតោ៍ អបរា ទេវតា សុរភិកុសុមមាលាគន្ធចុណ្ណចាមរធជបដាកាហិ បរិវារេត្វា អគមំសុ៍ ទិព្ពានិ សង្គីតានិ អនេកានិ ច តុរិយានិ វជ្ជិំសុ៍

ឥមិនា សិរិសមុទយេន គន្ត្វា ពោធិសត្តោ ឯករត្តេនេវ តីណិ រជ្ជានិ អតិក្កម្ម តិំសយោជនិកំ មគ្គំ គន្ត្វា អនោមានទីតីរំ សម្បាបុណិ៍ អថ ពោធិសត្តោ នទីតីរេ ឋត្វា ឆន្នំ បុច្ឆិ – “កា នាមាយំ នទី”តិ? “អនោមា នាម, ទេវា”តិ៍ “អម្ហាកម្បិ បព្ពជ្ជា អនោមា ភវិស្សតី”តិ បណ្ហិយា អស្សំ ឃដ្ដេន្តោ អស្សស្ស សញ្ញំ អទាសិ៍ អស្សោ ឧប្បតិត្វា អដ្ឋុសភវិត្ថារាយ នទិយា បារិមតីរេ អដ្ឋាសិ៍ ពោធិសត្តោ អស្សបិដ្ឋិតោ ឱរុយ្ហ មុត្តរាសិសទិសេ វាលុកាបុលិនេ ឋត្វា ឆន្នំ អាមន្តេសិ – “សម្ម ឆន្ន, ត្វំ មយ្ហំ អាភរណានិ ចេវ កណ្ឌកញ្ច អាទាយ គច្ឆ, អហំ បព្ពជិស្សាមី”តិ៍ ឆន្នោ, “អហម្បិ, ទេវ, បព្ពជិស្សាមី”តិ៍ ពោធិសត្តោ អាហ – “ន លព្ភា តយា បព្ពជិតុំ, គច្ឆេវ ត្វ”ន្តិ តិក្ខត្តុំ និវារេត្វា អាភរណានិ ចេវ កណ្ឌកញ្ច បដិច្ឆាបេត្វា ចិន្តេសិ – “ឥមេ មយ្ហំ កេសា សមណសារុប្បា ន ហោន្តិ, តេ ខគ្គេន ឆិន្ទិស្សាមី”តិ ទក្ខិណេន ហត្ថេន បរមនិសិតមសិំ គហេត្វា វាមហត្ថេន មោឡិយា សទ្ធិំ ចូឡំ គហេត្វា ឆិន្ទិ, កេសា ទ្វង្គុលមត្តា ហុត្វា ទក្ខិណតោ

ອາວຕ຺ຕມານາ ສີເສ ອລ຺ລີຍິສຸ. ເຕສໍ ປນ ເກສານໍ ຍາວຊີວໍ ຕເທວ ປມາຓໍ ອໂຫສິ, ມສ຺ສຸ ຈ ຕທນຸຣູປໍ, ປຸນ ເກສມສ຺ສຸໂອຫາຣຓກິຈ຺ຈໍ ນາມ ນາໂຫສິ. ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ສຫ ໂມຬິຍາ ຈູຬໍ ຄເຫຕ຺ວາ – “ສຈາຫໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠວິສ຺ສາມິ, ອາກາເສ ຕິຏ຺ຐຕຸ, ໂນ ເຈ, ຠູມິຍໍ ປຕຕູ”ຕິ ອາກາເສ ຂິປິ. ຕໍ ຈູຬາມຓິພນ຺ຘນໍ ໂຍຊນປ຺ປມາຓໍ ຐານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາກາເສ ອຏ຺ຐາສິ.

ອຖ ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ໂຍຊນິຍຣຕນຈງ຺ໂກຏເກນ ຕໍ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຕາວຕິໍສຠວເນ ຈູຬາມຓິເຈຕິຍໍ ນາມ ປຕິຏ຺ຐາເປສິ. ຍຖາຫ –

“ເຉຕ຺ວານ ໂມຬິໍ ວຣຄນ຺ຘວາສິຕໍ, ເວຫາຍສໍ ອຸກ຺ຂິປິ ອຄ຺ຄປຸຄ຺ຄໂລ;

ສຫສ຺ສເນຕ຺ໂຕ ສິຣສາ ປຏິຄ຺ຄຫິ, ສຸວຓ຺ຓຈງ຺ໂກຏວເຣນ ວາສໂວ”ຕິ. (ມ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໑.໒໒໒; ສໍ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໒.໒.໑໒; ອປ. ອຏ຺ຐ. ໑.ອວິທູເຣນິທານກຖາ; ຊາ. ອຏ຺ຐ. ໑.ອວິທູເຣນິທານກຖາ);

ປຸນ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ – “ອິມານິ ກາສິກວຕ຺ຖານິ ມຍ຺ຫໍ ນ ສມຓສາຣຸປ຺ປານີ”ຕິ. ອຖສ຺ສ ກສ຺ສປພຸທ຺ຘກາເລ ປຸຣາຓສຫາຍໂກ ຆຏີກາຣມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ເອກໍ ພຸທ຺ຘນ຺ຕຣໍ ວິນາສຠາວໍ ອປ຺ປຕ຺ເຕນ ມິຕ຺ຕຠາເວນ ຈິນ຺ເຕສິ – “ອຊ຺ຊ ເມ ສຫາຍໂກ ມຫາຠິນິກ຺ຂມນໍ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ, ສມຓປຣິກ຺ຂາຣມສ຺ສ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉິສ຺ສາມີ”ຕິ.

“ຕິຈີວຣຎ຺ຈ ປຕ຺ໂຕ ຈ, ວາສິ ສູຈິ ຈ ພນ຺ຘນໍ;

ປຣິສ຺ສາວເນນ ອຏ຺ເຐເຕ, ຍຸຕ຺ຕໂຍຄສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ”ຕິ. (ທີ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໑.໒໑໕; ມ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໑.໒໙໔; ໒.໒໔໙; ອ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໒.໔.໑໙໘; ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໑.໔໕ ປທຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ; ອປ. ອຏ຺ຐ. ໑.ອວິທູເຣນິທານກຖາ; ຊາ. ອຏ຺ຐ. ໑.ອວິທູເຣນິທານກຖາ; ມຫານິ. ອຏ຺ຐ. ໒໐໖) –

ອິເມ ອຏ຺ຐ ສມຓປຣິກ຺ຂາເຣ ອາຫຣິຕ຺ວາ ອທາສິ. ມຫາປຸຣິໂສ ອຣຫທ຺ຘຊໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕມໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາເວສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສາຓກຍຸຄໍ ອາກາເສ ຂິປິ. ຕໍ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ທ຺ວາທສໂຍຊນິກໍ ສພ຺ພຣຕນມຍໍ ເຈຕິຍໍ ກຕ຺ວາ ຕໍ ອນ຺ໂຕ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຐເປສິ. ອຖ ຕໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ – “ຉນ຺ນ, ມມ ວຈເນນ ມາຕາປິຕູນໍ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ວເທຫີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ. ຕໂຕ ຉນ຺ໂນ ມຫາປຸຣິສໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ. ກຓ຺ຐໂກ ປນ ຉນ຺ເນນ ສທ຺ຘິໍ ມນ຺ຕຍມານສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຓນ຺ໂຕ ຐຕ຺ວາ – “ນຕ຺ຖິ ທານິ ມຍ຺ຫໍ ປຸນ ສາມິໂນ ທສ຺ສນ”ນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸປຖໍ ວິຊຫນ຺ໂຕ ວິໂຍຄທຸກ຺ຂໍ ອຘິວາເສຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຫທເຍນ ຜລິເຕນ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ຕາວຕິໍສຠວເນ ກຓ຺ຐໂກ ນາມ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວິມານວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາຍ ວິຕ຺ຖາຣກຖາຍ ກເຖຕພ຺ພາ. ຉນ຺ນສ຺ສ ປຖມໍ ເອໂກວ ໂສໂກ ອໂຫສິ. ໂສ ກຓ຺ຐກສ຺ສ ກາລກິຣິຍາຍ ທຸຕິເຍນ ໂສເກນ ປີຬິຍມາໂນ ໂຣທນ຺ໂຕ ປຣິເທວນ຺ໂຕ ນຄຣໍ ອຄມາສິ.

ទៅធិសទេវាបិ បត្ថនិត្វា ពន្ធិទេយច បទេទេស អត្ថុបិឃំ តាយ អប្ពចត៌ អត្ថិ, ពទេត្វច សត្វាហំ បត្ថឌ្ឍាបុទេលត ឌឹតិភាទេយត្វា ពទេតា បន្ធា សទ្ធាប្យកាត្វុទក្ខិពសលិលឆទសំចុទេតា សទេឝសទេយទេយ បរិបុណ្ណទេឌតិកទេទា ចិឃ កាសាចចទសំចុទេតា ឲុកទេកាបិ អទេតកឌតបរិចុទេតា ចិឃ ចិទេទាចយាទេភា ពំ ចតចាសិបិកបក្លិត៌ តឃភាយពបិតយិច កទេទាទេត្វា ឲុកចទេទា សឹទេហា ចិឃ តទសឹទេហា យត្វាយាពក្កចិលិសកាយឹ សយស្សាទេសទេត្វា ចិឃ ចសុត្តនំ បិឌពទេលហិ ឲុកឌិចទេសទេតច ពិសទេឃាឌតិកំ យក្កុ កត្វា ក្តត្វក្កពទក្កកក្កុ អសក្កុ កក្កុ តឌិ ក្តត្វាទិត្វា ទពតត្ថុពិចិសទចិទាឌិពចទទុចិទទាឌកហំ ទាឌកហំ តាយ តកទំ បិចិសិ៍ បចិសិត្វា ច បត បបឝាត៌ បិណ្ឌាយ ចទិ៍ សកលំ បត ពំ តកទំ ទៅធិសត្វស្ស ទ្វបឝស្សទេតត ឆតបិលទេក បចិទេដ្ឋ ពំ តកទំ ចិឃ អសុទិទេត្ត បចិទេដ្ឋ ទេឝចតកទំ ចិឃ សទេព្វាកយកយាសិ៍ បិណ្ឌាយ ចទទេត្វា យហាបុទិទេស តកទចាសិទេភា យតុស្សា យហាសត្វស្ស ទ្វបឝស្សទេតត សឌ្ឍាពបឹតិទេសាយតស្សា ឌាពចិយិត្វា ទៅធិសត្វស្ស ទ្វបឝស្សភាចឌ្ឍិពហឝឃា អទេហសុំ៍

ទេពសំ យតុស្សាត៌ អព្ភាពទេទា អព្ភាពទទេយចយាហ – “កិត្តុ ឃំ, ទេកា, ទាហុកទេឃត តិក្ខុញហកិទលាឌាទេលិ បុណ្ណចទេត្ថា យតុស្សទេលិកយាកទេតា”តិ៍ ពយទេព្វា សិតំ កត្វា ឲចយាហ – “កិ កទេឆសិ, សយ្ខ, កឝា តាយ ពឃា បុណ្ណចទេត្ថា យតុស្សទេលិកយាកទេតា ឌិដ្ឋបុទេព្វា, តត្យ ឲស ក្យសុយទេកត្យកាយទេឝទេចា ទេចសត្តទយាឝាឃ អយ្យាកំ យហាទាឌស្ស តាកទាតដ្ឋា បទេយលឹញអាចិក្ខុតិ ឌិត្វា កិញត្ថត្យយាកទេតា”តិ៍ ពយទេព្វា សិតំ កត្វា ឲចយាហ – “កិ, ទេកា, ត្វំ ក្តយុទេត្វាសិ, តត្យ កាទេយា ត្ថស្សទទេកាឆហុតាសតបទិឌេត្ថសទិទេទា សុទបពិឝសសពតឃទេភា ឲទេសា អយទបុទសទ្ធាឃ ត្ថឆាកទេតា”តិ! ពយទេព្វា ព្រសកំ ហសិត្វា – “កិ ចទេឝសិ, ទេកា, ទេព បុត្វាបទចិទេទាឆំ, ក្យទេតា បតស្ស ឝសសពតឃភាតិ, ក្យទេតា ចឌិទំ, ក្យទេតា ឲទាចទេលា៍ អដ្ឋា ព្រហ្មា ឲស ព្រាហ្មលាឌត៌ បយត្តិ ឆាត្វា ទេចឝទេចឝក្កាឌឹសុ តិទេឃាឌតត្វាឃ អាកទេតា”តិ៍ ទេព សទេព្វាបិ អបសាទេឝត្វា អទេព្វា បណ្ឌិតឌាតិទេកា ឲចយាហ – “ទេតចាឃំ បុណ្ណចទេត្ថា , ត ច កាយទេឝទេចា, តាបិ ឝសសពតឃទេភា, ត ចាបិ ព្រហ្មា, សត្វទេលិកភាឃទេកា សត្វា ឲស អដ្ឋទិឃយតុទេស្សា”តិ៍

ឲចំ សល្លបទេត្តសុ ឲច តាកទេទសុ ទាឌបុទិសា កត្វា ពំ បចត្តិំ ទទេព្វា ពិម្ពិសាទស្ស អាទេទាទេចសុំ – “ទេឝច, ទេឝទេចា ចា កត្ថទេព្វា ចា ក្តកាហុ តាកទាឌា ចា ឃទេព្វា ចា ទេកា តុ ចា អយ្យាកំ តកទេទ បិណ្ឌាយ ចទតឹ”តិ៍ ទាឌា ពំ សុត្វា ក្តបទិបិសាឆពទេល ឆត្វា យហាបុទិសំ ឌិត្វា អដ្ឋទិឃត្ថុពចិត្តឌាទេតា ទាឌបុទិទេស អាលាទេបសិ – “កច្ឆឆ, កទេលា, ពំ ចឹយំសឆ, សទេច អយតុទេស្សា កចិស្សតិ, តកទា តិក្លយិត្វា អត្តទឆាឃិស្សតិ, សទេច ទេឝចតា កចិស្សតិ, អាកាទេសត កយិស្សតិ, សទេច តាកទាឌា កចិស្សតិ, បឆចិឃំ តិយុឌ្ឍិត្វា កយិស្សតិ, សទេច យតុទេស្សា កចិស្សតិ, ឃឆាលទ្ធំ កិក្លុ បទិក្ខុញ្ញិស្សតឹ”តិ៍

យហាបុទិទេសាបិ សត្តិព្រូទេឃា សត្តយាតទេសា ទ្វបទេសាកាឃ យហាឌតស្ស តឃតាតិ អាកទេដ្ឋទេត្វា ចិឃ ឃុកយត្តំ ទេបក្លយាទេភា យិស្សកកត្តំ ឃាបតយត្តំ សំហទិត្វា បចិដ្ឋត្វាទទេតច តកទា តិក្លយិត្វា បណ្ឌចបត្ថពច្ឆាឃាឃ បុទត្វាកិយុទេលា តិសឹឌិត្វា អាហាទំ បច្ចទេចក្លិត្វា តិត្ថិកាទេទា បទិក្ខុញ្ញិ៍ ពទេតា ទាឌបុទិសា កត្វា ពំ បចត្តិំ ទទេព្វា អាទេទាទេចសុំ៍ ពទេតា ទ្វតចចត៌ សុត្វា យកឆាធិបតិ ទាឌា ធាលឌទេតហិ ទុទតុសាទេទា ទេយទុយត្ថាទសាទេទា សត្វសាទេទា ពិម្ពិសាទេទា ទៅធិសត្វស្ស ក្យលស្សចទេតទេតច សឌ្ឍាពឝស្សតក្យត្យហទេលិ ទេចទេកត តកទទេតា តិក្លយិត្វា បណ្ឌចបត្ថតាកិយុទេលា កត្វា ឃាតា ឱទុឃ្យាទៅធិសត្វស្ស សត្តិកំ កត្វា ទេពត កពាតុទេព្វា ពត្តុឌតសិទេតហសឹពទេល សិលិពទេល តិសឹឌិត្វា

ເບາຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ຕູຣິຍາປເຈ ປສຶຊິຕ຺ວາ ກຕປຕິສນ຺ຖາເຣາ ສາຍເກາຕ຺ຕາຊີຄີ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເບາຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕໍ ຕຸສ຺ສິຍໍ ຄີຍ຺ຍາເຕສິ. ເບາຘິສເຕ຺ຕາ – “ມຍ຺ຫໍ ມຫາຣາຊ, ວຕ຺ຖຸກາເມຫິ ຈ ກິເລສກາເມຫິ ຈ ອເຕ຺ຖາ ນຕ຺ຖິ. ອຫໍ ນິຍ຺ຍາປເຣາກິສເມ຺ມາຊິ ປຕ຺ຕເຍເຕ຺ຕາ ນິກ຺ຂເນ຺ຕາ”ຕິ ອາຫ. ຣາຊາ ອເນກປ຺ປກາເຣນ ຍາຈເນ຺ຕາປິ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອລຶຕ຺ວາ – “ອຍ຺ຍາ ພຸເທ຺ທາ ກຈິສ຺ສຕິ, ພຸທ຺ຘກຸເຕນ ປສ ຕຍາ ປເຕຍໍ ມຍ ຈິຊິຕໍ ອາກຕ຺ຕຍ຺ຍາ”ຕິ ຈຕ຺ວາ ສກໍ ປຈິເທ຺ທາ.

“ອຖ ຣາຊຄຫໍ ຈຣຣາຊຄຫໍ, ສຣຣາຊຈເຣ ສກໍ ຕຸ ກເຕ;

ກິຣິຣາຊຈເຣາ ຍຸຕິຣາຊຈເຣາ, ມິຄຣາຊເກຕາ ສຸເກຕາປິ ກເຕາ”ຕິ.

ອຖ ເບາຘິສເຕ຺ຕາ ອນຸປຸເພ຺ພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາເນາ ອາຍຸອາເຣ຺ຖາ ກາລິມໍ ຈຸຄກຸຍ຺ຍາ ຣາມປຸຕ຺ຕໍ ຈຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຖ ນມາປຕ຺ຕິເຍາ ນິສ຺ສເນ຺ຕາ –
“ສາມໍ ມເຍ຺ຍາ ເບາຘິຍາ”ຕິ ຕໍ ນມາປຕ຺ຕິກາຈນໍ ອເນລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ມຫາປນາທໍ ປນຫິຕຸກາເມາ ຈຸຣູເຈລໍ ກຕ຺ວາ – “ເຣມເຕິເຍາ ຈຕາມໍ ກຸມິກາເຣາ”ຕິ ຕເຕ຺ຕຈ ຈານໍ ຈຸປກ຺ຕາ ມຫາປນາທໍ ປນຫິ. ລກ຺ຂນປຣິກ຺ກາຫກ(ພ຺ຣາຫ຺ມນາທໍ ຈຕ຺ຕາເຣາ ປຸຕ຺ຕາ ເກາຍ຺ຖເຕ຺ຖາ (ພ຺ຣາຫ຺ມເນາ ຈາຕິ
ຕ຺ວເມ ປຕ຺ຕາ ຊຕາ ປນມໍເມຈ ປຕ຺ຖຊີຕາ ກາຍຕິກມຣາຊນາຕິສຸ ກິລ຺ລາຈຣິຍໍ ຈຣຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ເບາຘິສຕ຺ຕໍ ນຍ຺ຍາປຸຫິສຸ. ອຖ ຕໍ ລຕ຺ຖສ຺ສາຕິ
ມຫາປນາທໍ ປນຫຕ຺ຕິ – “ຕ຺ວຊາຕິ ພຸເທ຺ທາ ກຈິສ຺ສຕິ, ຕ຺ວຊາຕິ ພຸເທ຺ທາ ກຈິສ຺ສຕີ”ຕິ ປຣິເຈລາສມຸຊ຺ຊາຕຊິການ ຈຕ຺ຕປຕິປຕ຺ຕິຍາ ຈຸປຕ຺ຖຫມາຕາ
ສຕ຺ຕິກາຈຈຣາຈສ຺ສ ອເຫສຸ. ເບາຘິສເຕ຺ຕາປິ – “ເກາຕິປຍ຺ຕ຺ຕໍ ສຸກ຺ກໍ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ຈຸກຕິລຕຍ຺ຖລີຊີຫິ ຊີຕິຕາເມສິ. ສຕ຺ຕເມາປິ
ອາຫາຣຸປເຈ຺ຊໍ ອກາສິ. ເຈຈຕາປິ ເລີມກຸເປຫິ ຊິເຕ຺ຕາຊ໌ ຈຸປຫາຣມາຕາ ປກ຺ກິປິສຸ.

ອຖສ຺ສ ຕາມ ຕິຣາຫາຣຕາມ ປຣມກິສກາຈປຍ຺ຕ຺ຕກາຍສ຺ສ ສຸຈຍ຺ຍຈເຍ຺ຍາ ກາເຍາ ກາຕ຺ຍອຈເຍ຺ຍາ ອເຫາສິ, ຈຕ຺ຕິສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂນານິ
ປຊິຕ຺ຈຕ຺ຕານິ ອເຫສຸ. ອຖ ເບາຘິສເຕ຺ຕາ ສຸກ຺ກກາຣິກາຍ ອຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ – “ກາມໍ ມເຍ຺ຍາ ເບາຘິຍາ”ຕິ ຊລ຺ຍອາຣິກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕຸໍ
ກາມຕິກເມສຸ ປິຍ຺ຍາມ ຈຣິຕ຺ວາ ອາຫາຣໍ ອາຫຣິ. ອຖສ຺ສ ຈຕ຺ຕິສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂນານິ ປກຕິການິ ອເຫສຸໍ, ກາເຍາ ສຸຈຍ຺ຍຈເຍ຺ຍາ ອເຫາສິ.
ອຖ ປຕ຺ຖຈກ຺ກິຍາ ກິກ຺ຂໍ ຕໍ ຊິສ຺ວາ – “ອຍໍ ລຕ຺ຖສ຺ສາຕິ ສຸກ຺ກກາຣິກໍ ກເຣາເນ຺ຕາປິ ສຕ຺ຕຍ຺ຍາຕໍ ປຊິຈິຊ຺ຍຸໍ ນາສກ຺ກິ, ຕ຺ວຊາຕິ ກາມຕິກມຣາຊນາຕິສຸ
ປິຍ຺ຍາມ ຈຣິຕ຺ວາ ຊລ຺ຍອາຣິກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫຣິມມາເນາ ກໍ ສກ຺ກິສ຺ສຕິ, ພາຫຸລ຺ລິເກາ ເອສ ປນາຕຈິຕ຺ເຕ຺ຕາ, ກໍ ເນາ ຕ຺ວມິຕາ”ຕິ ມຫາປຸຣິສໍ
ປຫາມ ພາຣາຓສິມໍ ຕ຺ວສິປຕນໍ ອຄມິສຸ.

ອຖ ມຫາປຸຣິເສາ ຈິສາຂປຸຍ຺ຍມາມ ຈຸຣູເຈລາມໍ ເສນາຕິກເມ ເສນາກຸຕຸມ຺ພິກສ຺ສ ເຄເຫ ຕິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສຸຊາຕາ ນາມ ຊາຣິກາ ອເຫາສິ. ຕາມ
ສມ຺ສານຊາຕາມ ຊິຕ຺ຕ ປກ຺ກິຕ຺ຕຊິເຕ຺ຕາຊ໌ ມຍຸປິຍາສໍ ປຣິກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສຸຈຍ຺ຍປາຕິ ກເຫຕ຺ວາ ເສເຣຊ຺ຊາຣາມ ປຊິເສາຕໍ ລິປິຕ຺ວາ ກາຕ຺ຍອສາກຣາຊ໌
ສຸປຕ຺ຕ ເບາເຊສິ. ອຖ ເບາຘິສເຕ຺ຕາ ເສເຣຊ຺ຊາຣາຕີເຣ ສຸຣິກຸສຸມສມລງ຺ເຕ ຕີເລາທາເຣສ ມເສາເຣມ ສາລຈເນ ຊິຈາຊິຫາຣໍ ກຕ຺ວາ
ສາມສຸປມເມ ເຈຈຕາຫິ ອລງ຺ເຕນ ມເກ຺ກນ ເບາຘິຣຸກ຺ຂາກິມຸເຂາ ປາຍາສິ. ເຈຈສາກາມກ຺ລສິຈ຺ຖາເຄເຍາ ຊິເຕ຺ຕຫິ ມາລິເກນ຺ຖຈິເລປເສຫິ
ປູຊມິສຸ. ຕສ຺ມິ ສມເຍ ເສາຕ຺ຕິເຍາ ສາມ ຕິນຫາຣເກາ ຕິນໍ ອາຊາມ ປຕິປເຖ ອາກຈ຺ຈເນ຺ຕາ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ອາກາຣໍ ຍາຕ຺ວາ ອຕ຺ຖ

ពិលាយុដ្ឋិរយា អនាសិ៍ ទេវាធិរេវត្តា ពិលំ កេហត្វា អសិតព្ចាតកិរិរេក្កានំ អាធទេត្តយិច ឌិតកទេឌាលំ រេកាហងយយិច កទ្វាលាសីតលំ

សីតន្ហាឃំ ចិចិឆចិហកកាលរេយ្យាតចិទហិតំ យត្ថយាទ្វទេតិតាឃ ឈតរេកាឃ រេយលក្ខតំ តង្ខត្តយិច បីតិឃា ទព្ចាយាតយិច ឆ តទ្វកលាត់

ចិទេរាធយាតចិឌឃតទ្វយរេឃ្យត្តទេវាធិទ្វក្លប្ដុលយុបកត្វា អឃ្យត្តទ្វយទាឌំ ពិក្លត្តុំ បងក្លិលំ កត្វា បុត្តាត្តទេឌិរេកាកាទេក ជិទេតា តាតិ ពិលាតិ អទេក្ក

កេហត្វា ធាទេលសិ៍ តាធទេងធ ទ្វក្ខរេហទេត្វ បល្លទេក្ក អទេហាសិ៍ តាតិ ឆ ពិលាតិ ចិត្តកាទេត ទេលលាកហិតាតិ ចិឃ អទេហស៊ុ៍

ទេវាធិរេវត្តា តត្វ ទ្វក្ខរេហទេត្វ ពិលាសត្ថទេ ពិសត្ថិបល្លក្ក អាក្ទុឌិត្វា ធតុទេក្ខរេយត្កាកតចីទិឃំ អធិដ្ឋហិត្វា ស្វធល្លបីទេឆ ឆបិតទេឌតក្លត្លិ ចិឃ

ឆ បល្លាយហតុំ ទេវាធិក្លត្លិ បិដ្ឋិទេតា កត្វា ដ្ឋបទិ យហិលទេត្វត ចិឃ ទេវាធិរេកាលាហិ ឆាទិឃយាទេតា តិសីឌិ៍ ស្វធល្លធល្លេ បតឃ្យ ឌីធទេទ

ទេវាធិអត្រូទា បតយាតា ស្វធល្លបទេដ្ឋ បធាត្វអា ចិឃ តិក្លិត្វា ចិទេរាធឃិស្វ៍

ទេវាធិរេវត្ត បត តត្វ តិសិទេត្តទេឃធ ធរេធត្តិយាទេរា ទេងធបុទេត្វា – "សិន្តត្វក្វយាទេរា យយ ចិរេឃយតិក្លយិត្វកាទេយា, ត ងាតាហយតិក្លយិត្វយរេឃ្យ

ងឃ្យាយី"តិ យាទពាលឃ្យ តយត្វំ អាទេរាទធត្វា យាទពាលយាងាឃ តិក្លយិ៍ រេកា កិទ យាទេរេតា យាទឃ្យ បុទទេតា ក្វាងរេទេឃាឌតា អទេហាសិ,

តធា ងក្លិលទេតា ឆ ធាឃបឃ្យទេតា ឆ, បត្ថទេតា បត ធក្កធាត្វអបទិឃត្តិ កត្វា ជិតា, ដ្ឋត្តិ តធទេឃាឌតុទេត្ថាឆា អទេហាសិ៍ ឃឃ្យា បត

ដ្ឋត្តងត្តិឃា រេទេក្ខា តធទេឃាឌតរេហឃ្យទេតា បដ្ឋាឃ បធចិដ្ឋត្រ្លិឃតរេទេក្ខា ចិឃ ស្វឃ្យតិ៍ តស៊ុំ រេយទេឃ រេទេក្កា ទេងធទាឌា ចិឌឃុត្តទ៉ តាឃ

រេដ្ឋិ ឆយយាទេតា អដ្ឋាសិ៍ ទេរា កិទ រេទេក្ខា ឌីរេហត្វរេតិទេកា អទេហាសិ៍ បត្ថារិទេលា កត្ថាទេងធបុទេត្វា ពិកាទ្វតាឃតំ ទេតត្វធបល្លាឌីលំ

អាងាឃ ធាងឃយាទេតា យក្ខលឃុត្តាតិ កិតាតិ កាឃយាទេតា អដ្ឋាសិ៍ ស្វឃារេយា ទេងធទាឌា ពិកាទ្វតាឃតំ រេទេងរេយឃទេឌតិកទរេឃ្យិទិកំ

ឌិត្ថធាឃទ៉ កេហត្វា យត្ថិ យត្ថិ ពីឌឃយាទេតា អដ្ឋាសិ៍ ព្រហ្មា ឆ រេហយ្យតិ ពិទេឃាឌតចិត្វតំ ទ្វតិឃយិច ស្វល្លធត្តិ ទេរេតន្ហត្តិ កកធទេតា ដ្ឋត្តិ

ឆាទេទត្វា អដ្ឋាសិ៍ យហាកាត្វឌ្ឍបិ តាកទាឌា អឃីតិឃា តាកតាឌកររេហឃ្យទេហិ បទិធុទេតា ឆ្វតិរេក្កីតាតិ បធទេត្វទេត្វា យហារេត្តិ

តយឃ្យយាទេតា អដ្ឋាសិ៍ ងរេស្វ ធក្កធាត្វអរេហឃ្យស្វ ទេងធតាទេឃា តាតាចិទេឆហិ ស្វទកិត្វស្វយងាឃឆ្វបធ្លល្លាឌីហិ ប្វឌឃយាតា រេកាឆ្វកាទ៉

បធត្តឃយាតា អដ្ឋិស្វ៍

អថ យាទេរា ទេងធបុទេត្វា ឌិឃដ្ឋទេឃាឌតរេតិកំ ហិយកិទិរិលទេរឌិរំ បទេយទ្វចិទងឃ្យត់ កិទិទេយលលំ តាឃ ទេតតលចិតធទធាទេលំ

អទិធាទលធាទេលំ អតិទ្វហិត្វា ពាហ្វរេហឃ្យំ យាទេបត្វា អក្កហិតក្កហទេលាត តាតាធ្វឆាតិ អក្កហាទេបសិ៍ យាទេបទិរេកាបិ

អសិចទស្វរេទរេត្តិរេពាលិ រេយុឃ្យិតងត្វយុរេល-ចាល-រេត្ត-ក្វត្ត-ទេតាយទ-ដ្ឋបល-លក្វត្វអ-ធលឃ-កលាឃ-កព្យាលា-ធក្កកឌកឆាទាទ្វទ្វ- សីហ-

លក្ក-រេទក-ធទាហ-ត្វល្ល-ធាតទេរាទក-យឌ្ចាទេរាល្វកធងតា យហិរេ-បរេង-តុទេក្ខ-ឌិទេឌាឌិធងតា ឆ តាតាកិយចិទ្វបពីកន្ហកាឃា

យតុឃ្យយក្លបិរេកាធរេឌិរេកាឃា ឆ យហារេត្តិ ទេវាធិរេត្តិ ទេវាធិម្វទេល តិសិត្តិ អទេត្យាត្តទ្វយាទេតា កត្វា បទិធាទឃិត្វា យាទឃ្យ រេទេត្ថរំ

រេយុឌិក្លយាទេតា អដ្ឋាសិ៍

តទេតា យាទពាទេល ទេវាធិយល្លយុបរេក្កយទេត្តទេឃធ ទេតរំ រេក្កាឌីតំ ៩ទេកាបិ ងាតុំ តារេក្លិ៍ រេយុ្លរេយុ្លដ្ឋាទេតទេតធ បលិឃិស្វ៍ រេទេក្កា បត

ទេងធទាឌា តំ ចិឌឃុត្តទេរេដ្ឋ បិដ្ឋិឃំ កត្វា បលិឃិត្វា ធក្កធាត្វអយុលធដ្ឋិឃំ អដ្ឋាសិ៍ យហាព្រហ្មា ទេរេតន្ហត្តិ ធក្កធាត្វអទេកាឌិឃំ ឆទេបត្វា

ព្រហ្មទេលិកទេយធ អកយាសិ៍ កាត្វឌ្ឍ តាកទាឌា រេត្តតាឌកាតិ លទេដ្ឋត្វា បធចិឃំ តិយុឌ្ឌិត្វា បត្ថទេឃាឌតរេតិកំ យទេត្តទិកតាកកធតំ កត្វា

ຫເຕ຺ຖ ມຸດ໌ ປິຈຫິຕ຺ວາ ນິປຊ຺ຊຸ ໂອກເສຈຕາປິ ຕຕ຺ຖ ຈາຕຸ ສມຕ຺ວາ ຕາມ ຕາເຫາສິ ມຫາປຸຣິໂສ ປນ ສຸຍ຺ຍາວິມາເນ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ວິຍ

ໂອກເກາວ ນິສີທິ “ດຸດາຕີ ມາເທາ ອາຄມິສ຺ສຕີ”ຕິ ປຊມເມວ ອເນກຣູປານິ ອນິດ຺ຖານິ ທຸນ຺ນິມິຕ຺ຕານິ ປັສ຺ສເຫສຸ

“ປມຕ຺ຕປາຕ຺ຄຸສ຺ສ ຈ ມຸຕ຺ທກາເລ, ຕິເລີກປາຕ຺ຄຸສ຺ສ ຈ ວຕ຺ຕມາເນ;

ຖກ຺ກາ ສມຕ຺ຕາ ນິປຕິສຸ ເຍາຣາ, ຖ຺ມຕ຺ຕກາຣາ ຈ ຊິສາ ອເຫສຸ

“ອເວນຕາຍມ຺ປິ ສເວນຕາ ຍຄາ, ຄນາ ວິເຍາຄໍ ປນິເຕວ ກາມິຕີ;

ລເນວ ວານາກິຫນາ ສສາຄຣາ, ປກມ຺ປິ ຕາຕາສອຣາ ອຣາ ມຫີ

“ອເຫສຸມຸຕ຺ຕຊລີ ສມຸຕ຺ຕາ, ວຫິສຸ ຕເຊ຺ຊາ ປຊິເລີມເມວ;

ຄ຺ຣຸປານິ ຕາຕາຕຣຸສຸຊ຺ຊານິ, ເກຕ຺ວາ ກິຣີຕໍ ປວວິ ກຊິສຸ

“ປວາມິ ວາເນາ ຜຣຸເສາ ສມຕ຺ຕາ, ນິຍຸຊສເຊ຺ຕາ ຕຸມຸເລີ ອເຫາສິ;

ກຊິຕ຺ຕ ເຍາຣໍ ຣຊິຣຕ຺ຕກາຣໍ, ກປາຕ຺ຕຣູປໍ ຄຄເນ ວຣິຕ຺ຕ

“ອຸຈໍປກາຣໍ ອສິວໍ ອຕິດ຺ຖໍ, ອາກາສຄໍ ກ຺ມຸດິຄຕ຺ຸຕາ ເຍາຣໍ;

ອເນກຣູປໍ ກິຣ ດຸຕ຺ຕິມິຕ຺ຕໍ, ອເຫາສິ ມາຣາກມເຕ ສມຕ຺ຕາ

“ຕໍ ເຣວເຣວໍ ອກິຫຕ຺ຕກາມໍ, ກາມໍ ຕຸ ຊິສ຺ວາ ປນ ເຣວສຸຊ຺ຊາ;

ຫາຫາຕິ ສຊ຺ຊໍ ອນຸກມ຺ປມານາ, ອກໍສຸ ສຊ຺ຊີ ອມຣຕ຺ຕນາຫີ

“ປຊ຺ຊາປິ ປສ຺ສິສຸ ສຸຣຕ຺ຕຣູປໍ, ຊີສາວິຊີສາສຸ ປລິປຍມານໍ;

សអន្តកំ តំ សពលំ អនេកំ, ហេត្វ ច ឆន្ទ ច បិតា នឃិំសុ។

“វិហង្គមានំ ក្រុញ្ចញ្ច មជ្ឈេ មជ្ឈេមិគានំ បរមោច សីហោ;

មហាឃោសោ មារពលស្ស មជ្ឈេ វិសារទោ វីតភយោ និសីទិ”។

អថ មារោ – “សិទ្ធត្ថំ និសារេត្វា បលាបេស្សាមី”តិ វាតវស្សំ បហរណវស្សំ បាសាណវស្សំ បុន អង្គារកុក្កុឡវាលុកកលលន្ធការវុដ្ឋីហិ នវហិ មារិទ្ធីហិ ពោធិសត្តំ បលាបេតុំ អសក្កោន្តោ កុទ្ធមានសោ – “កិំ, ភណេ, តិដ្ឋថ, ឥមំ សិទ្ធត្ថមសិទ្ធត្ថំ ករោថ, គណ្ហថ ហនថ ឆិន្ទថ ពន្ធថ ន មុញ្ចថ បលាបេថា”តិ មារបរិសំ អាណាបេត្វា សយញ្ច គិរិមេខលស្ស ខន្ធេ និសីទិត្វា ឯកេន ករេន សរំ ភមយន្តោ ពោធិសត្តំ ឧបសង្កមិត្វា – “ភោ សិទ្ធត្ថ, ឧដ្ឋហ បល្លង្កា”តិ អាហ។ មារបរិសាបិ មហាសត្តស្ស អតិឃោរំ បីឡមកាសិ។ អថ មហាបុរិសោ – “កោ តេ បូរិតា, មារ, បល្លង្កត្ថាយ បារមី”តិអាទីនិ វចនានិ វត្វា ទក្ខិណហត្ថំ បថវិំ និន្នាមេសិ។ តង្ខណញ្ញេវ ទ្វិសតសហស្សាធិកានិ ឧសសតសហស្សយោជនពាហលិកានិ បថវិសន្ធារកានិ វាតុទកានិ បឋមំ កម្បេត្វា តទនន្តរំ ចតុនហុតាធិកទ្វិយោជនសតសហស្សពាហលី អយំ មហាបថវី ឆធា បកម្បិត្ថ។ ឧបរិ អាកាសេ អនេកសហស្សានិ វិជ្ជុលតា ច អសនី ច ផលិំសុ។ អថ គិរិមេខលគិរោ ជណ្ណុកេន បតិ។ មារោ គិរិមេខលក្ខន្ធេ និសិន្នោ ភូមិយំ បតិ។ មារបរិសាបិ ទិសាវិទិសាសុ ភុសមុដ្ឋិ វិយ វិកិរិំសុ។

អថ មហាបុរិសោបិ តំ សមារំ មារពលំ ខន្តិមេត្តាវីរិយបញ្ញាទីហិ អត្តនោ បារមិតានុភាវេន វិទ្ធំសេត្វា បឋមយាមេ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរិត្វា មជ្ឈិមយាមេ ទិព្វចក្ខុំ វិសោធេត្វា បច្ឆិមយាមេ សព្វពុទ្ធានំ អាចិណ្ណេ បច្ចយាការេ ញាណំ ឱតារេត្វា អានាបានចតុត្ថជ្ឈានំ និព្វត្តេត្វា តមេវ បាទកំ កត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា មគ្គបដិបាដិយា អធិគតេន ចតុត្ថមគ្គេន សព្វកិលេសេ ខេបេត្វា សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ បដិវិជ្ឈិត្វា សព្វពុទ្ធាចិណ្ណំ –

“អនេកជាតិសំសារំ, សន្ធាវិស្សំ អនិព្ពិសំ;

គហការំ គវេសន្តោ, ទុក្ខា ជាតិ បុនប្បុនំ។

“គហការក ទិដ្ឋោសិ, បុន គេហំ ន កាហសិ;

សព្វា តេ ផាសុកា ភគ្គា, គហកូដំ វិសង្ខតំ;

វិសង្ខារគតំ ចិត្តំ, តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា”តិ។ (ធ។ ប។ ១៥៣-១៥៤) –

อุทานํ อุทาเนสิ.

สนฺติเกนิทานกถา

อุทานํ อุทาเนตฺวา นิสินฺนสฺส ภควโต เอตทโหสิ – “อหํ กปฺปสตสหสฺสาธิกานิ จตฺตาริ อสงฺขฺเยยฺยานิ อิมสฺส ปลฺลงฺกสฺส การณา สนฺธาวิํ, อยํ เม ปลฺลงฺโก วิชยปลฺลงฺโก มงฺคลปลฺลงฺโก, เอตฺถ เม นิสินฺนสฺส ยาว สงฺกปฺปา น ปริปุณฺณา, น ตาว อุฏฺฐหิสฺสามี”ติ อเนกโกฏิสตสหสฺสสงฺขา สมาปตฺติโย สมาปชฺชนฺโต สตฺตาหํ ตตฺเถว นิสีทิ. ยํ สนฺธาย วุตฺตํ – “อถ โข ภควา สตฺตาหํ เอกปลฺลงฺเกน นิสีทิ วิมุตฺติสุขปฏิสํเวที”ติ (มหาว. ๑).

อเถกจฺจานํ เทวตานํ – “อชฺชาปิ ตาว นูน สิทฺธตฺถสฺส กตฺตพฺพกิจฺจํ อตฺถิ. ปลฺลงฺกสฺมิญฺหิ อาลยํ น วิชหตี”ติ ปริวิตกฺโก อุทปาทิ. อถ สตฺถา เทวตานํ วิตกฺกํ ญตฺวา ตาสํ วิตกฺกวูปสมนตฺถํ เวหาสํ อพฺภุคฺคนฺตฺวา ยมกปาฏิหาริยํ ทสฺเสสิ. เอวํ อิมินา ปาฏิหาริเยน เทวตานํ วิตกฺกํ วูปสเมตฺวา ปลฺลงฺกโต อีสกํ ปาจีนนิสฺสิเต อุตฺตรทิสาภาเค ฐตฺวา – “อิมสฺมิํ วต เม ปลฺลงฺเก สพฺพญฺญุตญฺญาณํ ปฏิวิทฺธ”นฺติ จตฺตาริ อสงฺขฺเยยฺยานิ กปฺปสตสหสฺสญฺจ ปูริตานํ ปารมีนํ ผลาธิคมฏฺฐานํ ปลฺลงฺกญฺจ โพธิรุกฺขญฺจ อนิมิเสหิ อกฺขีหิ โอโลกยมาโน สตฺตาหํ วีตินาเมสิ, ตํ ฐานํ อนิมิสเจติยํ นาม ชาตํ.

อถ ปลฺลงฺกสฺส จ ฐิตฏฺฐานสฺส จ อนฺตรา จงฺกมํ มาเปตฺวา ปุรตฺถิมปจฺฉิมโต อายเต รตนจงฺกเม จงฺกมนฺโต สตฺตาหํ วีตินาเมสิ, ตํ ฐานํ รตนจงฺกมเจติยํ นาม ชาตํ.

จตุตฺเถ ปน สตฺตาเห โพธิโต ปจฺฉิมุตฺตรทิสาภาเค เทวตา รตนฆรํ มาปยิํสุ. ตตฺถ ปลฺลงฺเกน นิสีทิตฺวา อภิธมฺมปิฏกํ วิจินนฺโต สตฺตาหํ วีตินาเมสิ, ตํ ปน ฐานํ รตนฆรเจติยํ นาม ชาตํ.

เอวํ ภควา โพธิสมีเปเยว จตฺตาริ สตฺตาหานิ วีตินาเมตฺวา ปญฺจเม สตฺตาเห โพธิรุกฺขมูลา เยน อชปาลนิคฺโรโธ เตนุปสงฺกมิ. ตตฺราปิ ธมฺมํ วิจินนฺโต วิมุตฺติสุขญฺจ ปฏิสํเวเทนฺโต นิสีทิ.

สตฺถา ตตฺถ สตฺตาหํ วีตินาเมตฺวา มุจลินฺทมูลํ อคมาสิ. ตตฺถ สตฺตาหวทฺทลิกาย อุปฺปนฺนาย สีตาทิปฏิพาหนตฺถํ มุจลินฺเทน นาคราเชน สตฺตกฺขตฺตุํ โภเคหิ ปริกฺขิตฺโต อสมฺพาธาย คนฺธกุฏิยา วิหรนฺโต วิย วิมุตฺติสุขํ ปฏิสํเวทยมาโน ตตฺถ สตฺตาหํ วีตินาเมตฺวา ราชายตนมูลํ อุปสงฺกมิ. ตตฺถาปิ วิมุตฺติสุขํ ปฏิสํเวทยมาโนว สตฺตาหํ นิสีทิ. เอตฺตาวตา สตฺต สตฺตาหานิ ปริปุณฺณานิ. เอตฺถนฺตเร ภควโต เนว มุขโธวนํ น สรีรปฏิชคฺคนํ นาหารกิจฺจํ อโหสิ, ผลสุเขเนว วีตินาเมสิ. อถ สตฺตสตฺตาหมตฺถเก

ឯកូនបញ្ញាសតិមេ ទិវសេ សក្កេន ទេវានមិន្ទេន ឧបនីតេន នាគលតាទន្តកដ្ឋេន ច អនោតត្តទហោទកេន ច មុខំ ធោវិត្វា តត្ថេវ រាជាយតនមូលេ និសីទិ.

តស្មិំ សមយេ តបុស្សភល្លិកា នាម ទ្វេ វាណិជា ញាតិសាលោហិតាយ ទេវតាយ សត្ថុ អាហារទានេ ឧស្សាហិតា មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ច អាទាយ – “បដិគ្គណ្ហាតុ ភគវា ឥមំ អាហារំ អនុកម្បំ ឧបាទាយា”តិ សត្ថារំ ឧបសង្កមិត្វា អដ្ឋំសុ. ភគវា បាយាសបដិគ្គហណទិវសេយេវ ទេវទត្តិយស្ស បត្តស្ស អន្តរហិតត្តា – “ន ខោ តថាគតា ហត្ថេសុ អាហារំ បដិគ្គណ្ហន្តិ, កិម្ហិ នុ ខោ អហំ ឥមំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ”ន្តិ ចិន្តេសិ. អថស្ស ភគវតោ អជ្ឈាសយំ វិទិត្វា ចតូហិ ទិសាហិ ចត្តារោ មហារាជានោ ឥន្ទនីលមណិមយេ ចត្តារោ បត្តេ ឧបនាមេសុំ. ភគវា តេ បដិក្ខិបិ. បុន មុគ្គវណ្ណេ សិលាមយេ ចត្តារោ បត្តេ ឧបនាមេសុំ. ភគវា តេសំ ចតុន្នម្បិ ទេវបុត្តានំ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បដិគ្គហេត្វា ឯកីភាវំ ឧបគេត្វា តស្មិំ បច្ចគ្ឃេ សេលមយេ បត្តេ អាហារំ បដិគ្គហេត្វា បរិភុញ្ជិត្វា អនុមោទនមកាសិ. ទ្វេ ភាតរោ វាណិជា ពុទ្ធញ្ច ធម្មញ្ច សរណំ គន្ត្វា ទ្វេវាចិកា ឧបាសកា អហេសុំ.

អថ សត្ថា បុន អជបាលនិគ្រោធមេវ គន្ត្វា និគ្រោធមូលេ និសីទិ. អថស្ស តត្ថ និសិន្នមត្តស្សេវ អធិគតស្ស ធម្មស្ស គម្ភីរតំ បច្ចវេក្ខន្តស្ស សព្ពពុទ្ធានំ អាចិណ្ណោ – “អធិគតោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ”តិអាទិកា (ទី. និ. ២.៦៤; ម. និ. ១.២៨១; ២.៣៣៧; សំ. និ. ១.១៧២; មហាវ. ៧) បរេសំ ធម្មំ អទេសេតុកាមតាការប្បត្តោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ. អថ ព្រហ្មា សហម្បតិ “នស្សតិ វត ភោ លោកោ, វិនស្សតិ វត ភោ លោកោ”តិ (ទី. និ. ២.៦៦; ម. និ. ១.២៨២; ២.៣៣៨; សំ. និ. ១.១៧២; មហាវ. ៨) ទសសុ ចក្កវាឡសហស្សេសុ សក្កសុយាមសន្តុសិតនិម្មានរតិបរនិម្មិតវសវត្តិមហាព្រហ្មានោ ច គហេត្វា សត្ថុ សន្តិកំ អាគន្ត្វា – “ទេសេតុ, ភន្តេ, ភគវា ធម្ម”ន្តិអាទិនា (ទី. និ. ២.៦៦; ម. និ. ១.២៨២; ២.៣៣៨; សំ. និ. ១.១៧២; មហាវ. ៨) នយេន ធម្មទេសនំ អាយាចិ.

អថ សត្ថា តស្ស បដិញ្ញំ ទត្វា – “កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យ”ន្តិ ចិន្តេន្តោ អាឡារុទកានំ កាលង្កតភាវំ ញត្វា – “ពហុបការា ខោ មេ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ”តិ បញ្ចវគ្គិយេ អារព្ភ មនសិការំ កត្វា – “កហំ នុ ខោ តេ ឯតរហិ វិហរន្តី”តិ អាវជ្ជេន្តោ – “ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ”តិ ញត្វា – “តត្ថ គន្ត្វា ធម្មចក្កំ បវត្តេស្សាមី”តិ កតិបាហំ ពោធិមណ្ឌសាមន្តេយេវ បិណ្ឌាយ ចរន្តោ វិហរិត្វា អាសាឡ្ហិបុណ្ណមិយំ ពារាណសិំ គមិស្សាមី”តិ បត្តចីវរមាទាយ អដ្ឋារសយោជនមគ្គំ បដិបជ្ជិ. អន្តរាមគ្គេ ហដ្ឋុបកំ ឧបកំ នាម អាជីវកំ ទិស្វា តស្ស អត្តនោ ពុទ្ធភាវំ អាចិក្ខិត្វា តំទិវសំយេវ សាយន្ហសមយេ ឥសិបតនំ អគមាសិ.

បញ្ចវគ្គិយា បន តថាគតំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វា – “អយំ, អាវុសោ, សមណោ គោតមោ បច្ចយពាហុល្លាយ អាវត្តោ បរិបុណ្ណកាយោ បីណិន្ទ្រិយោ សុវណ្ណវណ្ណោ ហុត្វា អាគច្ឆតិ, ឥមស្ស អភិវាទនាទីនិ ន ករិស្សាម, អាសនមត្តំ បន បញ្ញាបេយ្យាមា”តិ កតិកំ អកំសុ. ភគវា តេសំ ចិត្តាចារំ ញត្វា សព្ពសត្តេសុ អនោធិស្សកវសេន ផរណសមត្ថំ មេត្តចិត្តំ សំខិបិត្វា ឧទ្ទិស្សកវសេន មេត្តចិត្តេន ផរិ. តេ ភគវតោ មេត្តចិត្តេន ផុដ្ឋា តថាគតេ ឧបសង្កមន្តេ សកាយ កតិកាយ សណ្ឋាតុំ អសក្កោន្តា អភិវាទនាទីនិ សព្ពកិច្ចានិ អកំសុ. វិត្ថារកថា វិនយមហាវគ្គាទីសុ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពា.

អថ ករចា អត្តនោ ឮទ្ធកាចំ ទេ ខាតេបត្វា បញ្ញាត្តចទេឮទ្ធាយនេ តិឃឹឌិត្វា វត្តរាយាឡហតក្លត្តយោរេក ចត្តយានេ អដ្ឋានយហិ ព្រហ្មលោកេហិ បរិចុទោ បញ្ចចក្កិយេ ទេឆទេ អាយត្តេត្វា ឆឡចក្កប្បចត្តតឃុត្តត្ត ទេឆេយឃិ៍ ទេហ្យ អញ្ញាឃិកោលឌ្ឍញ្ញោ ទេឆយតាត្យានទេត ខាលាំ បេយេត្តា ឃុត្តបរិយោយានេ អដ្ឋានយហិ ព្រហ្មលោកេហិ យទ្ធិំ យោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋាឃិ៍ ទេតត ចុត្តំ –

១៍

“អហមេតរហិ យឡុទ្ធោ, លោកតយោ យញ្ញចទ្ធនោ;

បឆាតំ បឆហិត្វាត, បទេត្វា យឡេត្វាឌិមុត្តមំ៍

២៍

“ព្រហ្មុតា យាឌិទោតា យទ្វោ, ឆឡចក្កំ បចត្តឃិ;

អដ្ឋានយត្ត លោកេតំ, បឆយាតិយេយោ អហុ”តិ៍

តត្ថ អហត្តិ អត្តានំ តិទ្ទិយតិ៍ ឲ្យតរហីតិ អយ្យិ កាលេ៍ យញ្ញចទ្ធនោតិ យាតិយក្យលចទ្ធនោ៍ “យញ្ញបុក្កទោ”តិបិ បឋេធោ៍ បឆាតត្តិ ខឹរិយំ ចុច្ចតិ៍ បឆហិត្វាតាតិ ឈដេត្វា ចាឃេយិត្វា, ឥក្កទោរិកំ កត្វាតិ អទ្ធោ៍ អដ្ឋានយត្ត លោកេតត្តិ ខារិរាលាឃិឃំ ឡើឃិបទេត យិកខាទេយ ឆឡចក្កប្បចត្តតឃុត្តត្តកចាយ អញ្ញាឃិកោលឌ្ឍញ្ញាទេត្វទប្បឡុលាតំ អដ្ឋានយត្ត ព្រហ្មលោកេតំ បឆយាតិយេយោ អទេហាឃិតិ អទ្ធោ៍

ឡើខាតិ ករចា អតីតំ កទេឆត្វា អតាកតំ អតិយយំ កទេឆទ្ធោ –

៣៍

“តទេតា បទ្បោ ទេឆយត្តោ, តរទេឆទយយាកទេយ;

កលាតាឃ ត ចត្តទេល្លា, ត្យតិយាតិយេយោ អហុ”តិ៍ – អាឌិយាហ;

ຕຕ຺ຖ ນຣຣເທວສມາກເມຕິ ຕເຕາ ອປເຣນ ສມເຍນ ມຫາພກ຺ກລສມາກເມ ທສສຸ ວກ຺ກວາຍອສຫເສ຺ສຸ ເທວມຕຸສ຺ສານໍ ມເທ຺ຍ

ພກ຺ກລສຸຕ຺ຕປຣິໂຍສາເນ (ມໍ ນິໍ ໓ໍ໑ ອາທໂຍ; ສໍ ນິໍ ໑໙໑ ອາທໂຍ) ກາຫາສປໍ ວິຕິວຕ຺ຕານໍ ນຣເທວານໍ ວຸຕິຍາກິສມເຍາ ອຫຸຕິ

ເຫສ຺ສຕີຕິ ອເຕ຺ຖາໍ ອນາກຕວເວເນ ວຕ຺ເຕ຺ຕ ເສາຕປຕິຕ຺ຕາ “ອຫໍ”ຕິ ອຕີຕວເວນໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກາລວິປຣິຍາຍວເສນ ວາໍ ຈສ ນເຍາ ຕ຺ຖເຕາ

ປເຣສຸ ຕ຺ຣາຂິເສສຸ ວເວເນສຸ ວໍ ປຸນ ຣາຫຸເລາວາທສຸຕ຺ຕ຺ຕເທສນາຍ (ມໍ ນິໍ ໑ໍ໓໑໙ ອາທໂຍ) ກາຫນປຈວີຕິວເຕ຺ຕ ສເຕ຺ຕ

ອກິສມຍາມຕປາໂຍ ປາເຍສີໍ ອຫໍ ຕຕິຍາກິສມເຍາໍ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

໓ໍ

“ຂຼເຣວາທໍ ວຕາຣທີ, ຂຼວຂີ ມມ ອຕ຺ຣຂ໌;

ກາຫນາຍ ນ ວຕ຺ຕເຕ຺ຕາ, ຕຕິຍາກິສມເຍາ ອຫຸ”ຕິໍ

ນກວເຕາ ກິຣ ຈເກາວ ສາວກສຕ຺ຕິປເຕາ ອເຫາສີໍ ສ຺ຣຸເວລກສ຺ສປາທີນໍ ຂວີລິນໍ ສຫສ຺ສໍ, ຂ຺ຕິ຺ຕ ອກ຺ຄສາວການໍ ອຊ຺ຕິ຺ຍສຕານີຕິ ຂຼເສນໍ

ອຊ຺ເຕວາສິກສສຕານໍ ສຕ຺ຕິປເຕາ ອເຫາສີໍ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

໔ໍ

“ຈເກາສີ ສຕ຺ຕິປເຕາ ເມ, ສາວການໍ ມເຫສີນໍ;

ອຊ຺ເຕວາສິສສຕານໍ, ກິກ຺ຂຸນາສີ ສມາກເມາ”ຕິໍ

ຕຕ຺ຖ ຈເກາສີຕິ ຈເກາວ ອາສີໍ ອຊ຺ເຕວາສິສສຕານຕ຺ຕິ ມມ ສາວການໍ ປຊ຺ຊາສາສິການໍ ຂ຺ຕາສສສຕານໍໍ ກິກ຺ຂຸນາສີຕິ ກິກ຺ຂຸນໍ ອາສີ ໍ ເຕນໍ ປນ

ມຊ຺ຊາເຕາ ນກວາ ວຕຸຣງ຺ຄສຕ຺ຕິປເຕ ປິຕີໂມກ຺ຂໍ ຂ຺ຂິສີໍ

ອຖ ນກວາ ອຕ຺ຕເນາ ປວຕ຺ຕິ ທເສ຺ເຕ຺ຕາ –

໕ໍ

“ວິເຣາວມາເນາ ວິມເລາ, ກິກ຺ຂຸສຊ຺ຊ ມຊ຺ຊເກາ;

ឥឥាបិ បត្ថិតំ ឋានំ, យហ៊ឹច សត្ថុកាយេកា”តិ៍ – អាឌិយាហ;

តត្ថ ចិរេនាធយាតោតិ អតត្តព្រុឌ្ឍិទិយា ចិរេនាធយាតោ៍ ចិយលោតិ ចិកពនាកាឌិកិលេសមយលោ៍ យហ៊ឹច សត្ថុកាយេកោតិ ចិត្តាយហិ ចិយ សត្ថុកាយឥកោ អហប្បិ ឋានិ្ថតំ បត្ថិតំ ឋានំ លោកិយលោកុត្តរសុខចិរេសំ ឥេមីតិ អត្ថោ៍

ឋានាតិ បត្ថិតបត្ថិតំ ឥស្សេន្តោ –

សិ៍

“ផលយាកន្ទយាតាតំ, កចន្ទន្ទនេហបិតំ;

ចព្រុបត្ថ បកាលេបិ, អត្ថុកព្យាយ បិហិត”ន្តិ៍ – អាឌិយាហ;

តត្ថ ផលត្តិ សោតាបត្តិផលាឌិកំ ចព្រុត្ថិតំ ផលំ៍ កចន្ទន្ទនេហបិតន្តិ កចពល្យាបហាយិតំ, កចពល្យាបនេហិព្យកាយាតំ៍ អត្ថុកព្យាយាតិ អត្ថុក្កយាយ៍

ប៍ ឋានាតិ ចព្រុបត្ថព្យកាបតេ, អកិបេយ្យំ ឥស្សេន្តោ “ឥបចីបេហស្សាត”ន្តិ អាឌិយាហ៍

តត្ថ ឥបចីបេហស្សាតន្តិ ឥបេហស្សាតញ្ចា ចីបតិបេហស្សាតញ្ចា៍ ទុកន្តិតន្តិអាឌិតា តរេយតាតិ អត្ថោ៍ តចយឥបេយកាធា ន្តត្តាតត្ថាច៍

១១-១៣៍ ទុកាឥបេយន្ធាឥបេយកាធាសុ ឋានាតេតតហីតិ ន្តកោបិ ទុកត្តា, ចេតេតស្សេចបេត បុទិបបុក្កលំ ចិយ ចុត្តា៍ អច ចា ឋានាតីតិ យយិ ន្តប្បេត្តេ៍ ទុតតហីតិ យយិ ឥម្ពុំ ឥេបេត្តេ៍ អបត្តយាតបាតិ អប្បត្តអរហត្តផលា៍ អទិយន្តោបត្តិ អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កុ៍ ចោយយត្តាតិ បរំបត្តា៍ ឋាន្ទិស្សត្តីតិ អតាកេព ចព្រុបត្ថឥម្ពុំ បដិចិន្ទិស្សត្តីតិ អត្ថោ៍ បំបារបទិតត្តិ បំបារបាកេ៍

ឋានាតិ អត្តតោ ឌាពតករាឌិ ឥស្សេន្តោ –

១៣៍

“នគរំ កបិលវត្ថុ មេ, រាជា សុទ្ធោទនោ បិតា;

មយ្ហំ ជនេត្តិកា មាតា, មាយាទេវីតិ វុច្ចតិ។

១៣។

“ឯកូនតិំសវស្សានិ, អគារំ អជ្ឈហំ វសិំ;

រម្មោ សុរម្មោ សុភកោ, តយោ បាសាទមុត្តមា។

១៤។

“ចត្តាលីសសហស្សានិ, នារិយោ សមលង្កតា;

ភទ្ទកច្ចានា នាម នារី, រាហុលោ នាម អត្រជោ។

១៥។

“និមិត្តេ ចតុរោ ទិស្វា, អស្សយានេន និក្ខមិំ;

ឆព្ពស្សំ បធានចារំ, អចរិំ ទុក្ករំ អហំ។

១៦។

“ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ, ចក្កំ បវត្តិតំ មយា;

អហំ គោតមសម្ពុទ្ធោ, សរណំ សព្ពបាណិនំ។

១៧។

“ᨠᩮᩣᩃᩥᨲᩮᩣ ᩏᨸᨲᩥᩔᩮᩣ ᨧ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩣ;

ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨶᩣᨾᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ, ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᩅᨧᩁᩮᩣ ᨾᨾ;

ᨡᩮᨾᩤ ᩏᨸ᩠ᨸᩃᩅᨱ᩠ᨱᩤ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᩥᨠᩣ᪨

᪑᪙᪨

“ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩣᩊᩅᨠᩮᩣ ᨧ, ᩋᨣ᩠ᨣᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩩᨸᩣᩈᨠᩣ;

ᨶᨶ᩠ᨴᨾᩣᨲᩣ ᨧ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩤ, ᩋᨣ᩠ᨣᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩩᨸᩣᩈᩥᨠᩣ᪨

᪒᪐᪨

“ᩋᩉᩴ ᩋᩔᨲ᩠ᨳᨾᩪᩃᨾ᩠ᩉᩥ,ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ;

ᨻ᩠ᨿᩣᨾᨸ᩠ᨸᨽᩤ ᩈᨴᩤ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᩈᩮᩣᩊᩈᩉᨲ᩠ᨳᨾᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣ᪨

᪒᪑᪨

“ᩋᨸ᩠ᨸᩴ ᩅᩔᩈᨲᩴ ᩋᩣᨿᩩ, ᩍᨴᩣᨶᩮᨲᩁᩉᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ;

ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩮᩣᩉᩴ, ᨲᩣᩁᩮᨾᩥ ᨩᨶᨲᩴ ᨻᩉᩩᩴ᪨

᪒᪒᪨

“ᨮᨸᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩩᨠ᩠ᨠᩴ, ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᨩᨶᨻᩮᩣᨵᨶᩴ;

អហម្បិ ត ចិរស្សេច, សទ្ធិំ សាចកសង្ឃតោ;

ព្ដុគេច បរិតិព្ពិស្សំ, អគ្គិចាហារសង្ខយា”តិ – អាឌិយាហ;

យយ បត រម្មស្សរម្មស្សកតាយកា តគេឃា បិសាគា តចក្ខុយិកសព្វក្ខុយិកបញ្ចក្ខុយិកា, ចព្ហាលិសសហស្សា តាដកិត្តិយោ, ឃសេសាគរា តាយ យយ អគ្គយេហសិ , សោហំ ចព្ហារោ តិយិទេព្ហ ឌិស្វា អស្សឃារេតត យហាកិតិក្ខមតំ តិក្ខមិំ តគេតា លេព្ហស្សាតិ បឆាតំ បឆហិត្វា ចិសាលបុណ្ណយាឃ ក្ខុរចលិយំ សេតាតិកេយ សេតាក្បុដ្ឋិកស្ស ឌីតាឃ សយ្យសាគខាតាឃ ស្វខាតាឃ តាយ ឌិត្ថិ យឆុបិឃាសំ បរិក្ខិញ្ជិត្វា សាលចតេត ឌិចាចិហារំ កត្វា សាឃត្សូយេឃ សោត្តិយេឃត តាយ ពិលហាររោកត ឌិត្វា អដ្ឋ ពិលយដ្ឋិយោ កេហត្វា អស្សព្ទធារឌិរក្ខមុល៍ ក្ខបកត្ថា តត្ថ យារធាល៍ ចិទ្ធិសេត្វា សម្មាឌិ បតេព្ហាស្វិតិ សត្ថុំ ឮាកាសិ

តត្ថ សទ្ធិំ សាចកសង្ឃតាតិ សទ្ធិំ សាចកសង្ឃេត បរិតិព្ពិស្សត្តិ បរិតិព្ពាឃិស្សាមិ អគ្គិចាហារសង្ខយាតិ អគ្គិ ចិឃ ព្ពត្ថតក្ខយេត ឃថា អគ្គិ តិរុបិធារតោ តិព្ពាឃតិ, ឲេចំ អហម្បិ តិរុបិធារតោ បរិតិព្ពាឃិស្សាមីតិ អត្ថោ

១១-៣

តាតិ ច អតុលតេជាតិតិ អក្កសាចកឃុកាឌីតិ តាតិ អសឌិសតេជាតិ ព្ពាយាតិ ចឆសតលិតីតិ ឲេតាតិ ច សារិរឆសតលិតិ ក្បុលឆារណោ ឆឆេហាតិ លេអសាឆារលកាលាឌិក្បុលឆរោ អយំ ឆេឆហា ច តយត្តុរហិស្សតីតិ សព្ហាតិ ឲេតាតិ ចុព្វុបុក្ការាតិ អត្តរឆាឃិស្សត្តិ ចិតស្សិស្សត្តិ តត្ថ រិព្ហា សព្ហសក្ខារាតិ ឲេត្ថ តត្ថុតិ អយំ អត្ថុយតិអត្ថ តិបិតោ រិព្ហាតិ តិក្ខុសារឆុចសារតហិតព្ហា ព្វុឆ្ឋា, សព្ហាមេច បត សក្ខតំ លឃឆម្ពុំ ចឃឆម្ពុំ ចិរាកឆម្ពុំ តិតោរាឆម្ពុំ ហុត្វា អកាចតោ អតិន្ថុំ, ក្ខប្បាគាឌិបដិបិព្វព្ហតព្ហា ក្បុក្ខុំ, អចសចព្ហតតោ អតព្ហា តម្ពុា សក្ខារោស្វ លក្ខុលព្ហឃំ អារោរាបេត្វា ចិបស្សតំ ចតេឆ្ល្វា អយតយសក្ខតំ អក្បុតំ តិព្ហាតំ អឌិកច្ឆា អយំ ចោ អយ្យាកំ អត្ថុសាសតី ព្ពាឌំ អយ្យាកំ សាសតំ អប្បយាតេឆត សយ្យាតេឆាតិ ឆេសតាបរិយោឃាសាតេ កិរ ឆេចតាតំ គោដិសតសហស្សស្ស អត្ថុបិគាឃ អាសតេចហិ ចិព្ហាតិ ចិយុន្ថិស្វ សេសយក្ខុមលេស្វ បតិដ្ឋិតា បត កលាតបចំ ឌីតិចព្ហា អតេហស្វ

ឲេចំ ករចា កប្បតាយខាតិអាឌិចចព្ហុតំ សកលម្បិ ព្ហុឆ្ឋចំសំ អាកាសេ រតតចក្កេយ ចក្កយគ្គោច កតេឆត្វា ធាតិឌេតំ ចគ្គារេបត្វា អាកាសតោ ឆ្ពុតរិត្វា បញ្ញាព្ហចរព្ហុឆ្ធាសតេ តិសីឌិ ឲេចំ តិសិតេត្វ បត ករចតិ លោកតាតេឆ សិលាប្បតេព្ហា ធាតិសយាកយោ អតេហាសិ សត្ថា ឲេកក្កុចិព្ហា តិសីឌិស្វ ៓ តគេតា យហាយេឃោ បេក្ខុរចស្សំ ចស្សិ តឆ្ហលោ ក្ខគកំ គេដ្ឋា ចិរចត្ថិ កច្ឆតិ តេរេយព្ហុការយាច តេរេយតិ, អតេយិព្ហុកាយស្ស សរីរេ ឲេកពិត្ថុយព្ហុម្បិ ត បតតិ តំ ឌិស្វា សត្ថា អច្ឆរិយព្ហុតចិព្ហខាតា ហុត្វា – “អហោ អច្ឆរិយំ, អហោ អព្ភុត”ត្តិ កតំ សយដ្ឋារេបស្វ តំ ស្វុត្វា សត្ថា – “ត ព្ពឌារេតច យឃំព្វាធាតិសយាកយេ បេក្ខុរចស្សំ ចស្សិ, អតីតេបិ ចស្សិ”តិ ព្ពយិស្សា អដ្ឋុប្បត្តិយា ចេស្សត្តរខាតកំ (ខា ១ ១១ ១៩៣៩ អាគយោ) កតេឆសិ សា ឆម្ពុឆេសតា សាត្តិកា ខាតា តគេតា ករចា ក្ខដ្ឋាឃាសតា ចិហារំ បិចិសិ

ញតិ បឆុទត្តចិលាសិតិឃា ញត្តិបដ្ឋកឆាឃ

ទោកាណបញត្តិបចណ្ណតា តិដ្ឋិណា៍

តិដ្ឋិទោណា បញ្ចាចិរតិយោ ញត្តិយោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២៧. ពុទ្ធបកិណ្ណកកថា

១-១៨។

“អបរិមេយ្យិតោ កប្បេ, ចតុរោ អាសុំ វិនាយកា”តិអាទិកា អដ្ឋារសគាថា សង្គីតិការេហិ ឋបិតា និគមនគាថាតិ វេទិតព្វា។ សេសគាថាសុ វត្តព្វំ បាកដមេវាតិ។

វេមត្តកថា

ឥមស្មិំ បន សកលេបិ ពុទ្ធវំសេ និទ្ទិដ្ឋានំ បញ្ចវីសតិយា ពុទ្ធានំ អដ្ឋ វេមត្តានិ វេទិតព្វានិ។ កតមានិ អដ្ឋ? អាយុវេមត្តំ, បមាណវេមត្តំ, កុលវេមត្តំ, បធានវេមត្តំ, រស្មិវេមត្តំ, យានវេមត្តំ, ពោធិវេមត្តំ, បល្លង្កវេមត្តន្តិ។

តត្ថ អាយុវេមត្តំ នាម កេចិ ទីឃាយុកា ហោន្តិ កេចិ អប្បាយុកា។ តថា ហិ ទីបង្ករោ កោណ្ឌញ្ញោ អនោមទស្សី បទុមោ បទុមុត្តរោ អត្ថទស្សី ធម្មទស្សី សិទ្ធត្ថោ តិស្សោតិ ឥមេ នវ ពុទ្ធា វស្សសតសហស្សាយុកា អហេសុំ។ មង្គលោ សុមនោ សោភិតោ នារទោ សុមេធោ សុជាតោ បិយទស្សី ផុស្សោតិ ឥមេ អដ្ឋ ពុទ្ធា នវុតិវស្សសហស្សាយុកា អហេសុំ។ រេវតោ វេស្សភូ ចាតិ ឥមេ ទ្វេ ពុទ្ធា សដ្ឋិវស្សសហស្សាយុកា អហេសុំ។ វិបស្សី ភគវា អសីតិវស្សសហស្សាយុកោ អហោសិ។ សិខី កកុសន្ធោ កោណាគមនោ កស្សបោតិ ឥមេ ចត្តារោ ពុទ្ធា យថាក្កមេន សត្តតិចត្តាលីសតិំសវីសវស្សសហស្សាយុកា អហេសុំ។ អម្ហាកំ បន ភគវតោ វស្សសតំ អាយុប្បមាណំ អហោសិ។ ឧបចិតបុញ្ញសម្ភារានំ ទីឃាយុកសំវត្តនិយកម្មសមុបេតានម្បិ ពុទ្ធានំ យុគវសេន អាយុប្បមាណំ អប្បមាណំ អហោសិ។ ឯវំ បញ្ចវីសតិយា ពុទ្ធានំ អាយុវេមត្តំ នាម។

បមាណវេមត្តំ នាម កេចិ ទីឃា ហោន្តិ កេចិ រស្សា។ តថា ហិ ទីបង្ករ-រេវត-បិយទស្សី-អត្ថទស្សី-ធម្មទស្សី-វិបស្សីពុទ្ធានំ អសីតិហត្ថុព្វេធំ សរីរប្បមាណំ អហោសិ។ កោណ្ឌញ្ញ-មង្គល-នារទ-សុមេធានំ អដ្ឋាសីតិហត្ថុព្វេធោ កាយោ អហោសិ។ សុមនស្ស នវុតិហត្ថុព្វេធំ សរីរំ អហោសិ។ សោភិត-អនោមទស្សី-បទុម-បទុមុត្តរ-ផុស្សពុទ្ធានំ អដ្ឋបណ្ណាសហត្ថុព្វេធំ សរីរំ អហោសិ។ សុជាតោ បណ្ណាសហត្ថុព្វេធសរីរោ អហោសិ។ សិទ្ធត្ថ-តិស្ស-វេស្សភុនោ សដ្ឋិហត្ថុព្វេធា អហេសុំ។ សិខី សត្តតិហត្ថុព្វេធោ អហោសិ។ កកុសន្ធ-កោណាគមន-កស្សបា យថាក្កមេន ចត្តាលីសតិំសវីសតិហត្ថុព្វេធា អហេសុំ។ អម្ហាកំ ភគវា អដ្ឋារសហត្ថុព្វេធោ អហោសិ។ ឯវំ បញ្ចវីសតិយា ពុទ្ធានំ បមាណវេមត្តំ នាម។

កុលវេមត្តំ នាម កេចិ ខត្តិយកុលេ និព្វត្តិំសុ កេចិ ព្រាហ្មណកុលេ។ តថា ហិ កកុសន្ធកោណាគមនកស្សបសម្មាសម្ពុទ្ធា ព្រាហ្មណកុលេ

តិច្ឆតិត្ថិយុ៍ ឧបក្ករាជំរោគាពយញុទ្ធបរិឃត្តា ក្ខាឋិរបតិ ញុទ្ធា ឈត្តិឃក្យុរលរឃច តិច្ឆតិត្ថិយុ៍ អយំ បញ្ចាឋិរបតិឃា ញុទ្ធាត់ ក្យុលរចយត្តំ តាយ៍

បឆាតរចយត្តំ តាយ ឧបក្ករ-រោគាល្ហញ្ញា-ស្ុយត-អរោតាយឥស្សឹ-ស្ុខាតបិទ្ធត្ត-ពក្យុសត្ថាត់ ងរយាបិកា បឆាតចរិឃា៍ យក្ខុល-ស្ុរយឆតិស្ស បិលិត់ អដ្ឋយាបិកា៍ ររចតស្ស សត្តយាបិកា៍ រសាកិតស្ស ចត្តាររា យារា៍ បក្ុយអត្តឥស្សឹ ចិបស្សឹត់ អដ្ឋយាបិកា៍ តារង-បក្ុយុត្តរ-ឆយុឥស្សឹ-ពស្សបិត់ សត្តាហាតិ ៍ បិឃឥស្សឹ-ឋុស្ស-រចស្សក្ន រោគាណាពយតាត់ ឈយាបិកា៍ អយ្យាក់ ញុទ្ធស្ស ឈត្ថាស្សាតិ បឆាតចរិឃា អរហាបិ៍ អយំ បឆាតរចយត្តំ តាយ៍

រស្ថិរចយត្តំ តាយ យក្ខុលស្ស ពិរ សយុាសញុទ្ធស្ស សរឹរស្ថិ ងសសហស្សិរលិពឆាត់ ឋរិត្វា អដ្ឋាបិ៍ បក្ុយុត្តរញុទ្ធស្ស ក្វាងសរឃាឌតិកា អរហាបិ៍ ចិបស្សិស្ស កពចរតា សត្តរឃាឌតិកា អរហាបិ៍ បិលិស្ស តិរឃាឌតប្យយាណា៍ ពក្យុសត្ថស្ស ងសរឃាឌតិកា៍ អយ្យាក់ កពចរតា សយត្តរតា ញ្យាយប្យយាណា៍ រសសាត់ អតិឃតា អរហាបិ៍ អយំ រស្ថិរចយត្តំ តាយ អញ្ញាសឃបដិពទ្ធំ, រឃា ឃត្តាក់ ញ្ញាឆ្ឆតិ, តស្ស សរឹរប្យកា តត្តាក់ ឋរតិ, បដិចិទ្ធក្យុរណ បត ពស្សចិ រចយត្តំ តាយ តត្វិ៍ អយំ រស្ថិរចយត្តំ តាយ៍

ឃាតរចយត្តំ តាយ រពចិ ហត្វិឃាររតត រពចិ អស្សឃាររតត រពចិ រឆបង-បិសាង-បិចិពាឧិស្ុ អញ្ញាតររត តិក្លុយត្វិ៍ តឆា ហិ ឧបក្ករ-ស្ុយត-ស្ុរយឆ-ឋុស្ស-បិលិ-រោគាណាពយតា ហត្វិឃាររតត តិក្លុយិស្ុ៍ រោគាល្ហញ្ញា-ររចត-បក្ុយ-បិឃឥស្សឹ-ចិបស្សឹ-ពក្យុសត្ថា រឆឃាររតត៍ យក្ខុល-ស្ុខាត-អត្តឥស្សឹ-តិស្ស-រោគាតយា អស្សឃាររតត៍ អរោតាយឥស្សឹបិទ្ធត្តរចស្សក្ុរតា បិចិពាឃាររតត៍ តាររងា បងសា តិក្លុយិ៍ រសាកិត-បក្ុយុត្តរ-ឆយុឥស្សឹ-ពស្សបិ បិសាររងត តិក្លុយិស្ុ៍ អយំ ឃាតរចយត្តំ តាយ៍

រឆាឆិរចយត្តំ តាយ ឧបក្កររស្ស កពចរតា ពបឹតតរុរក្លា រឆាឆិ; រោគាល្ហញ្ញាស្ស កពចរតា សាលពល្យាហិរុរក្លា , យក្ខុល-ស្ុយត-ររចត-រសាកិតាត់ តាពរុរក្លា, អរោតាយឥស្សិស្ស អឌ្ឍតរុរក្លា, បក្ុយតាររងាត់ យហាររាណរុរក្លា, បក្ុយុត្តរស្ស សលលរុរក្លា, ស្ុរយឆស្ស តិរបិ, ស្ុខាតស្ស រចញ្ញុ, បិឃឥស្សិរតា ពក្យុរឆា, អត្តឥស្សិស្ស ចយ្យពរុរក្លា, ឆយុឥស្សិស្ស រត្តក្យុរចពរុរក្លា, បិទ្ធត្តស្ស ពហិពាររុរក្លា, តិស្សស្ស អសតរុរក្លា, ឋុស្សស្ស អាយលពរុរក្លា, ចិបស្សិស្ស បិដលិរុរក្លា, បិលិស្ស បុណ្ឌរឹពរុរក្លា, រចស្សក្ុស្ស សាលរុរក្លា, ពក្យុសត្ថស្ស សិរឹសរុរក្លា, រោគាណាពយតស្ស ក្ខុត្ថុររុរក្លា, ពស្សបស្ស តិរក្រោររឆា, រោគាតយស្ស អស្សរត្ថាតិ អយំ រឆាឆិរចយត្តំ តាយ៍

បល្លក្ករចយត្តំ តាយ ឧបក្ករ-ររចត-បិឃឥស្សឹ-អត្តឥស្សឹ-ឆយុឥស្សឹ-ចិបស្សឹត់ រតបណ្ណាសហត្ថបល្លក្កា អរហុំ; រោគាល្ហញ្ញា-យក្ខុល-តាររង-ស្ុរយឆាត់ សត្តបណ្ណាសហត្វា; ស្ុយតស្ស សដ្ឋិហរត្វា បល្លរក្កា អរហាបិ; រសាកិត-អរោតាយឥស្សឹ-បក្ុយ-បក្ុយុត្តរ-ឋុស្សាត់ អដ្ឋត្តិសហត្វា, ស្ុខាតស្ស ក្វត្តិសហរត្វា, បិទ្ធត្ត-តិស្ស-រចស្សក្នត់ ចត្តាលិសហត្វា, បិលិស្ស ក្វត្តិសហរត្វា , ពក្យុសត្ថស្ស ឈត្ថិសតិហរត្វា, រោគាណាពយតស្ស ចិសតិហរត្វា, ពស្សបស្ស បត្ថរសហរត្វា, រោគាតយស្ស ត្ុឌ្ឍសហរត្វា បល្លរក្កា អរហាបិ៍ អយំ បល្លក្ករចយត្តំ តាយ៍ ញ្ញយាតិ អដ្ឋ រចយត្តាតិ តាយ៍

អចិឌហិតដ្ឋាភកឆា

សព្ពញ្ញុដ្ឋានំ បភ ចត្តារិ អចិឌហិតដ្ឋាភាតិ ភាយ ហោន្តិ៑ សព្ពញ្ញុដ្ឋាភពៀណៅនិបល្លង្កោ អចិឌហិតោ ឲកស្មិំយេច ផានេ ហោតិ៑ ឆយុចក្កប្បចត្តំ ប្តសិបតនេ យិកទាយេ អចិឌហិតយេច ហោតិ៑ ទេះចាទោហណការលេ សក្កស្សភកាទន្ធោទេ បចយក្កបិកដ្ឋាតំ អចិឌហិតយេច ហោតិ៑ ដេតចតេ កន្តញ្ញុចិឃា ចត្តារិ យប្ពាបិកដ្ឋាភាតិ អចិឌហិតាភេច ហោន្តិ៑ ចិហារោ បភ ញុ្ងកោបិ យហន្តាបិ ហោតិ៑ ចិហារោ ភ ចិឌហតិយេច, ភកទំ បភ ចិឌហតិ៑

សហឌាតបរិច្ឆេទ-តក្កត្តបរិច្ឆេទកឆា

អបទំ បភ អយ្យាកំយេច កកចតោ សហឌាតបរិច្ឆេទញ្ញា តក្កត្តបរិច្ឆេទញ្ញា ឌឹបេសុំ៑ អយ្យាកំ សព្ពញ្ញុណៅនិសទ្ធភ ពិទ សង្គ្ហិ ទាហុលយាតា អាគន្ទុទេវោ លទ្ធោ កណ្ឌកោ អស្សរាជា គិឌិកុម្ភោ យហារោនិនិ កាឡុទាឃិតិ ប្តយាតិ សត្ត សហឌាតាតិ៑ អយំ សហឌាតបរិច្ឆេទោ៑ យហាបុរិសោ បភ ក្តត្ដទាសាឡហតក្ខទត្តភេច យាតុក្ខច្ឆិំ ឲក្កមិ, យហាកិតិក្ខមតំ តិក្ខមិ, ឆយុចក្កំ បចត្តេសិ, ឃយកបិដិហារិយំ អកាសិ៑ ចិសាលតក្ខទត្តភ ឌាតោ ច អភិសម្ពុន្ធោ ច បរិតិព្ពុតោ ច៑ យាឈតក្ខទត្តភ តស្ស សាចកសត្តិបតោ ច អាឃុសង្ខារទោសជ្ជនញ្ញា អហោសិ៑ អស្សឃុឌតក្ខទត្តភ ទេះចាទោហណំ៑ អយំ តក្កត្តបរិច្ឆេទោតិ៑

សឆយុតាកឆា

ប្តទាតិ បភ សព្ពំ ពុទ្ធានំ សាឆារោណឆយុតំ បកាសឃិស្សាយ៑ សព្ពញ្ញុដ្ឋាតំ សយត្តិសចិឆា ឆយុតា៑ សេឃ្យចិទំ – បច្ឆិមកចិកណៅនិសត្តស្ស សព្ពឌាតស្ស យាតុក្ខច្ឆិឲក្កមតំ, យាតុក្ខច្ឆិយំ បល្លង្កេន តិសីទិត្វា ពហិមុខតោលោកតំ, ឋិតាយ ណៅនិសត្តយាតុយា ចិឌាយតំ, អទេញ្ញោយេច យាតុក្ខច្ឆិតោ តិក្ខមតំ, កញ្ញាភបទេ្រសុ បតិដ្ឋិតបិកាតំ ក្ដត្តាទកិមុខាតំ សត្តបទឹតិហារាតំ កន្ត្វា ចតុទ្ទិសំ ឲ្យលោកេត្វា សីហភាទភទតំ, ចត្តារិ តិមិត្តាតិ ទិស្វា ឌាតយត្តបុត្តាតំ យហាសត្តាតំ យហាកិតិក្ខមតំ, អទហន្ធុឌយាទាយ បព្ពជិត្វា សព្ពហេដ្ឋិយេត បរិច្ឆេទេត សត្តាហំ បធាតចរិយា, សព្ពាធិ បិបុណតឌិចសេ បិឃាសកោដតំ, តិណសត្ថទេ តិសីទិត្វា សព្ពញ្ញុតញ្ញាណាធិកយោ, អាភាបិតស្សតិកយដ្ឋាតបរិកម្មំ, យាទពាលចិន្ត្ហសតំ, ណៅនិបល្លង្កេយេច តិស្សោ ចិជ្ជា អាធិ កត្វា អសាឆារណញាណាធិកុណបដិលោកា, សត្តសត្តាហំ ណៅនិសមីបេយេច ឋិតិភាយតំ, យហាព្រហ្មុតោ ឆយុទេសភត្វាយ អាឃាចតំ, ប្តសិបតនេ យិកទាយេ ឆយុចក្កប្បចត្តតំ, យាឈបុណ្ណយាយ ចតុទង្គិកសត្តិបតេ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ, ដេតចតដ្ឋានេ តិពទ្ធចាសោ, សាចត្ថិភកាទន្ធោទេ ឃយកបិដិហារិយករណំ, តាចតិំសភចតេ អភិឆយុទេសតា, សក្កស្សភកាទន្ធោទេ ទេចលោកតោ ឲ្យតរណំ សតតំ ផលសយាបត្តិសយាបជ្ជតំ, ទ្ធិសុ ចារេសុ ចេចតឃ្យឌតាចលោកតំ, ក្ដប្បទេ្ត ចត្តុទ្យិសិក្ខាបទបញ្ញាបតំ ក្ដប្បត្តាយ អដ្ឋប្បត្តិយា ឌាតកកចតំ, ឆាតិសយាកយេ ពុទ្ធចំសកចតំ, អាកន្ទុកោហិ កិក្ខុហិ បដិសន្ថារករណំ, តិយត្តិតាតំ ចុដ្ឋចស្សាតំ អភាបុច្ឆា អកមតំ, ឌិចសេ ឌិចសេ បុទេកត្តបច្ឆាកត្តបចយមជ្ឈិមបច្ឆិមឃាយកិច្ចករណំ, បរិតិព្ពាតឌិចសេ យំសទសកោដតំ, ចតុឌឹសតិកោដិសតសហស្សសយាបត្តិយោ

សយាបន្ថិ្ឋតា បរិតិត្ថាភត្តិ ព្ថយា សយត្តិស សត្ថាព្យុទ្ធាតំ ឆេយ្យតាតិ៍

អតត្តទាឃិកឆេយ្យកឆា

សត្ថាព្យុទ្ធាតំ ចត្តារោ អតត្តទាឃិកា ឆេយ្យា៍ កតមេ ចត្តារោ? ព្យុទ្ធាតំ ឬទ្ធិស្ស អកិហដាតំ ចព្យុត្តុ បច្ចយាតំ ត សក្កា កោតថិ អត្តទាឃោ កាព្យុំ៍ ព្យុទ្ធាតំ អាឃុតោ ត សក្កា កោតថិ អត្តទាឃោ កាព្យុំ៍ ច្យុត្តោព្យុំ – “អដ្ឋាតយេតំ អតចកាសោ, ឃំ បទ្វបក្កយេត ពឆាគតំ ឌិចិតា ចោទាបោឃ្យា”តិ (ក្នុញអច៍ ៦៩១)៍ ព្យុទ្ធាតំ ព្ថត្តិសយហាបុរិសលក្ខណាតំ អឃិតិឃា អត្យុញ្ញាតាតញ្ញា ត សក្កា កោតថិ អត្តទាឃោ កាព្យុំ៍ ព្យុទ្ធរំឃិតំ ត សក្កា កោតថិ អត្តទាឃោ កាព្យុត្តិ៍ ព្ថយ ចត្តារោ អតត្តទាឃិកា ឆេយ្យា តាយាតិ៍

តិកយតកឆា

ឲត្តាចតា កតា ឃិទ្ធិ, ព្យុទ្ធចំសស្ស ចណ្ហតា;

ស្យុចណ្ហបងចិត្ថាពចិចិត្តតឃសោកិតា៍

បោទាឃដ្ឋកឆាយក្កំ, បិញ្ចព្ថអព្វប្យកាសក់;

អាឝាឃេច កតា ព្យុទ្ធ-ចំសស្សដ្ឋកឆា យឃា៍

បបញ្ញាព្វំ ចិចឌ្ឋតា, យឆ្យុទព្វស្ស សត្ថាសោ;

សប្យកាសតតោ ពស្ស៊ា, យឆ្យុទព្វប្យកាឃិតិ៍

កាចិរឌលសប្យាព-បរិប្ទពយហិពលេ;

កាចិរបដ្ឋតេ ទេយ្យុ, តាតាតាទិតទាក្យុលេ៍

កាទិតេ កណ្យុភាសេត, សណ្យុចាចេត សាឆ្យុតា;

ចិហារេ ចិចិឆាពារ-ធារុបិការេកាបុរេ៍

ឈាឃារលិលរយ្យេត្ត, ងស្សតឹរេឃ យរេតាររេយ;

ហឋក្ខុតរប្ញារេឆ, បចិរេចពស្សុរេឍ សិរេច៍

ឋត្ថ បិចឹតបិរោគ-ឋរេល បរេយសីឋរេល;

ចរឋា ញុទ្ធចំរស្ស, យឃា រំចណ្ហតា ពឋា៍

ឃឆា ញុទ្ធចំរស្ស រំចណ្ហតាឃំ, ពឋា រោភុ សិទ្ធិ ចិតា អត្តុរាឃំ;

ឋឆា ឆម្ពុឃុត្តា ឌតាតំ ចិឋក្កា, ចិតាចត្តុរាេឃត សិទ្ធិ ចឌត្តុ៍

ឡាយំ ញុទ្ធចំរស្ស រំចណ្ហតំ រេយ, ពរេរារេត្តត ឃំ បត្ថិឋំ បុញ្ញាឌាឋំ;

រងា ឋស្ស រេងចាត្យការេចត រេលិរេពា, ភុចំ រត្តុយច្ចត្តុយឋ្ថ បឃាឋំ៍

ចិតស្សត្តុ រេរាកា យតុរេស្សស្សុ ររេព្ញ, បចស្សត្តុ រេងចាបិ ចស្សត្តុពារេល;

ស្សុលំ រេហាឋុ តិច្ចុំ ចរំ តារពាបិ, បិរោធាបឃាឋា បិបិរោ កចត្តុ៍

ស្សុរា អច្ឆរាតំ ពណាឌីហិ រទ្ធិ, ចិរំ រេងចរេលិរេព ស្សុលំ ធាតុរេកាត្តុ;

ចិរំ ធាឋុ ឆរេម្ពា យុតិត្តស្ស រេលិរេព, ស្សុលំ រេលិពបិលិ យហិ បិលឃត្តុ៍

ពទ្ធហិ កឹឋតារេយត, ញុទ្ធងរេត្តាឋិ ចិស្សុរេឋា;

រេឆរេរា ពត្វា អដ្ឋពឆំ, យភុរត្ថចិលិរសិតិ៍

ເປິຕ຺ວກໍ ຜປພິເຕ຺ວຍໍ, ປຣເຍ຺ຍເຣ ທິຕາຈທໍ;

ອທິຣຊ຺ຊີຕການເຈດ, ອເຫາ ຍຈ຺ຈຈໍ ກເຕາ໌

ອິຕິ ການຈາຣເຈເນດ ລຕ຺ຕີນຕິການຈາຣາ, ກຕ຺ວເຈເນດ ປຕ຺ຕານຕາຜິກລນຫສ຺ສາກຕ຺ວາ, ອກ຺ລຣເຈເນດ ທິນຫສ຺ສາຜິກາຕິ

ເຕ຺ວນຕນຫສ຺ສກ຺ລຣາຕີ໌

ອຕ຺ຕຣາຍໍ ຈິຕາ ລນາ, ພຈາ ຕິຊ຺ຊໍ ຣປິກຕາ;

ຕຈາ ນິຊ຺ຊຕ຺ຕ ນກ຺ຂປາ, ນຕ຺ຕາຕ໌ ຜຍ຺ຍຕິນ຺ນິຕາຕິ໌

ອິຕິ ຍຈ຺ຈຣຕ຺ວຈິລິນິຕີ ຕາຍ

ຍຸຕ຺ຕຈໍນ-ອຊ຺ຊກຈາ ຕິຊ຺ຊີຕາ໌